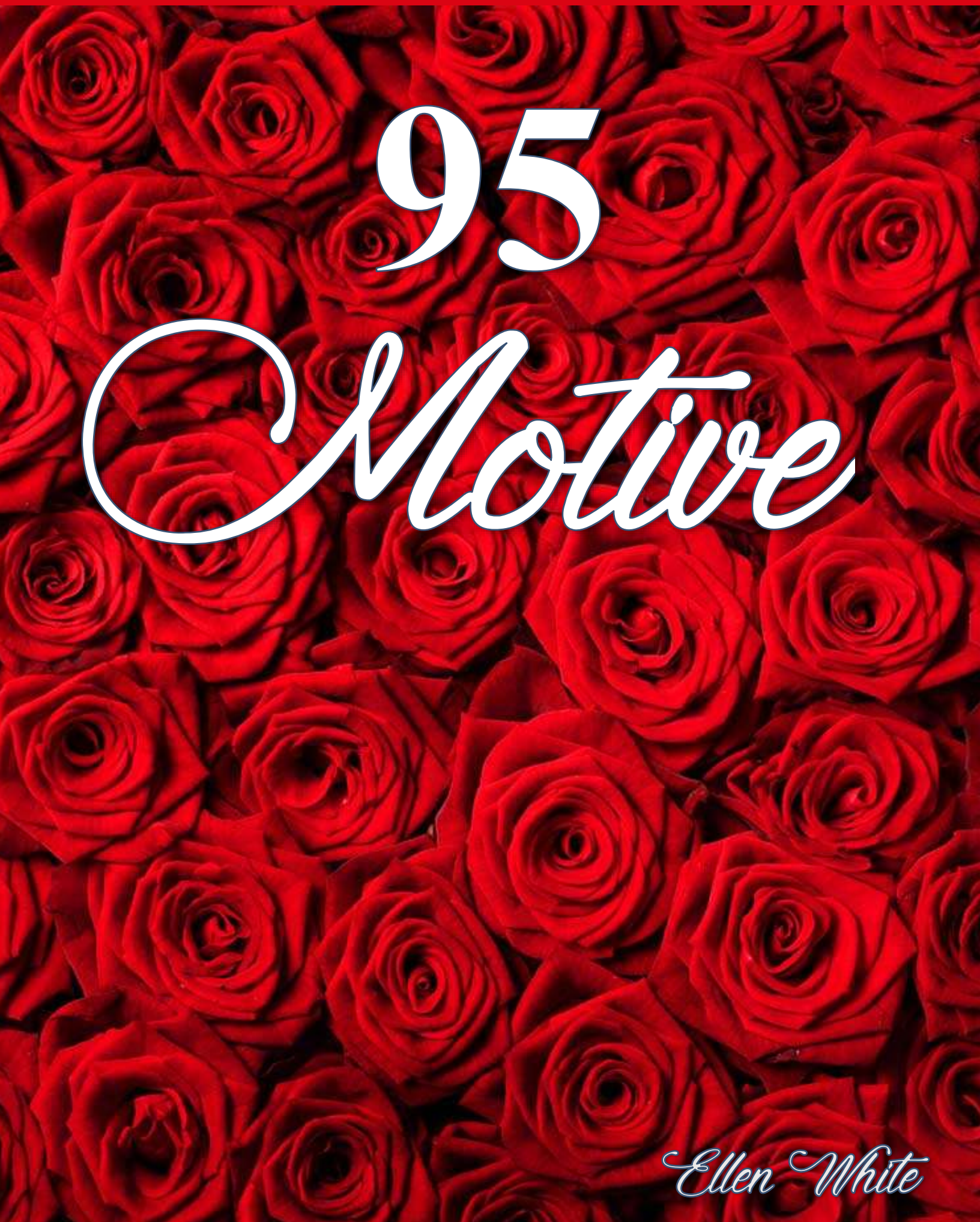
95
Motive
Ellen White

New Covenant Publications International Ltd. Romanian

Drepturile de Autor © 2020. Publicații internaționale al Noului Legământ

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă sau prin orice mijloace, fără permisiunea scrisă expresă a autorului, cu excepția cazurilor de citate scurte încorporate în articole critice și recenzii. Vă rugăm să trimiteți toate întrebările pertinente editorului.

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă sau prin orice mijloace, electronice sau mecanice, inclusiv fotocopiere, înregistrare sau de către un sistem de stocare și extragere a informațiilor - cu excepția unui recenzor care poate cita pasaje scurte într-o recenzie pentru a fi tipărit într-o revistă sau ziar - fără permisiunea în scris a editorului.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Catalogarea Datelor de Publicare

Editare și Design: Grupul Internațional al Noului Legământ

Tipărit în Marea Britanie.

Prima tipărire 26 mai 2020

Publicat de: Publicații internaționale al Noului Legământ

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Accesați site-ul: www.newcovenant.co.uk

95 Motive

Ellen White

Răul care atunci a trăsnit Creștinătatea, anume superstiția, infidelitatea, ignoranța, speculații deșarte, și corupția bunelor maniere- toate fructele naturale care ies din inima omului nu au fost noi pe suprafața pământului. Adesea au realizat aceasta în istoria statelor. În Est în special diferite religii care au avut zilele lor de glorie dar au adormit, au fost atacate de ele, s-au predat față de atacurile lor iar mai apoi au căzut sub ea ca niciodată să nu se mai ridice. Poate ca Creștinismul să aibă aceeași soartă? Poate ea să fie distrusă ca și aceste populare religii din antichitate? Oare să fie lovitura care l-ea dat moartea poate să fie destul de puternică ca s-o lipsească de viață? Oare nu este nimic care o poate salva? Oare acele puteri ostile care o asupresc acum și care deja au răsturnat așa de multe forme de închinare, poate ele să se așeze pe ruinele Biserici lui Isus Cristos fără vreo opunere? Cum a fost renașterea Bisericii și al lumii realizată? Observatorul atunci putea să vadă cum funcționează două dintre legi prin care Dumnezeu guvernează lumea în toate vremurile. În Primul rând, precum sunt la dispoziția lui toate vremurile în care să acționeze, El începe pregătirile Lui pe îndelete și cu mult înainte de evenimentul pe care El modelează să o îndeplinească. După acea când timpul sosește, El produce cele mai mari rezultate cu cele mai mici intervenții. Este astfel cum acționează El în natură și în istorie.

Capitolul 4

Istoria Reformei din Secolul al XVI-lea, Volumul 1

Jean-Henri Merle D’Aubigne

Această pagină a fost lăsată goală în mod intenționat

New Covenant Publications

International Inc.

Cărți Reformate, Minți Transformate

Alt-Heerdt 104, 40549 Düsseldorf, Germany
Tel : +49 211 399 435 234

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Recunoştinţă

Dedicată lui Dumnezeu.

Introducere

New Covenant Publications International leagă din nou cititorul cu planul divin legând cerul și pământul, și consolidează veșnica lege al dragostei. Logoul, Chivotul legământului care reprezintă intimitatea între Cristos Isus și poporul Lui și centralitatea legii lui Dumnezeu. Precum este scris „ „Ieremia 31:31-33; Evreii 8:8-10) Într-adevăr, noul legământ adevereşte despre o răscumpărare, născut de o certă nepotolită și pecetluită cu sânge.

De secole nenumărate, mulți au răbdat nenorociri iritante și asuprire de neînțeles, care au avut scopul pentru a distruge adevărul. În Special în evul întunecat aceasta lumină a întâlnit mari confruntări și întunecat de tradiții omenești și ignoranța populară din cauza că locuitorii pământului au urât înțelepciunea și au încălcat legământul. Ciuma compromisului cu o creștere în răul provocat, o biciuire și o asemenea degenerare neînfrânată care este o inumanitate diabolică prin care multe vieți au fost sacrificate pe nedrept. Cei care au refuzat ca să își predea libertatea conștiinței lor. Cu toate acestea o cunoștință pierdută a fost renăscută în special în vremea Preformației.

Era Preformației al secolului 16 a dat scânteia la un moment de adevăr, o schimbare fundamentală și consecințe tulburătoare precum este reflectat în Contra Preformației. În orice caz prin acest volum putem redescoperi semnificația netăgăduită al acestei singure revoluții din perspectiva Reformatorilor și al altor pioneri curajoși. Din relatările lor putem înțelege bătăliile pustiitoare, motivele care sunt în spatele rezistențelor fenomenale și intervențiilor supranaturale.

Mottoul nostru „Cărți Reformate, Minți Transformate” accentuează deosebirea între genul literaturi foarte diferit compus într-o eră critică și impactul ei. De asemenea rezonează urgența reformării personale, naștere din nou și transformare. În timp ce mașina de imprimat al lui Gutenberg împreună cu agenția de traducere au împrăștiat principiile credinței Reformate în urma cu 500 de ani. Presa digitală și media Online ar comunica în toate limbile lumina adevărului în aceste ultime vremuri.

Cuprins

Capitolul 1 — Evenimentele Lumii Prezise 6
Capitolul 2 — Focuri de Persecuție 20
Capitolul 3 — O Epocă de Întuneric 27
Capitolul 4 — Aleşi Mesageri 35
Capitolul 5 — Campion al Adevărului 46
Capitolul 6 — Doi Eroi 57
Capitolul 7 — O Revoluție Începe 72
Capitolul 8 — În Fața Instanței 88
Capitolul 9 — Reformatorul Elvețian 104
Capitolul 10 — Înaintarea Reformei în Germania 113
Capitolul 11 — Protestul Prinților 121
Capitolul 12 — Reforma în Franța 130
Capitolul 13 — În Ţările de Jos şi Scandinavia 147
Capitolul 14 — Reformatorii Englezi de mai Târziu 152
Capitolul 15 — Revoluția Franceză 165
Capitolul 16 — Ţară Libertăţii 180
Capitolul 17 — Vestitorii Dimineții 187
Capitolul 18 — Reforma în America 198
Capitolul 19 — Lumină prin Întuneric 216
Capitolul 20 — O Mare Redeş Teptare Religioasă 224
Capitolul 21 — O Avertizare Respinsă 236
Capitolul 22 — Profeții Împlinite 247
Capitolul 23 — Ce Este Sanctuarul? 260
Capitolul 24 — În Sfânta Sfintelor 269
Capitolul 25 — Legea lui Dumnezeu de neschimbat 275
Capitolul 26 — O Lucrare de Reformă 286
Capitolul 27 — Redeş teptări Moderne 293
Capitolul 28 — În faţ a Raportului Vieţii 305

Capitolul 29 — Originea Răului 313
Capitolul 30 — Intelepciunea Infernala 321
Capitolul 31 — Lucrarea Duhurilor Rele 325
Capitolul 32 — Dăunători periculoase 330
Capitolul 33 — Prima Mare Amăgire 338
Capitolul 34 —Morții pot comunica cu noi? 350
Capitolul 35 — Libertatea Conştiinţei Ameninţată 357
Capitolul 36 — Conflictul Care Se Apropie 369
Capitolul 37 — Scripturile, o Apărare Sigură 376
Capitolul 38 — Ultima Avertizare 383
Capitolul 39 — Izbucnirea Anarhiei 389
Capitolul 40 — Poporul lui Dumnezeu Salvat 403
Capitolul 41 — Pustiirea pământului 414
Capitolul 42 — Sfârşitul Luptei 420

Capitolul 1 — Evenimentele Lumii Prezise

„Dacă ai fi cunoscut și tu, măcar în această zi, lucrurile, care puteau să-ți dea pacea! Dar acum, ele sunt ascunse de ochii tăi. Vor veni peste tine zile, când vrăjmașii tăi te vor înconjura cu șanțuri, te vor împresura, și te vor strânge din toate părțile; te vor face una cu pământul, pe tine și pe copiii tăi din mijlocul tău; și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că n-ai cunoscut vremea când ai fost cercetată.”

De pe creasta Muntelui Măslinilor, Isus privea Ierusalimul. Plăcută și pașnică era scena care se desfășura în fața Sa. Era sărbătoarea Paștelui și, din toate țările, copiii lui Iacov se adunaseră acolo pentru a participa la marea sărbătoare națională. În mijlocul grădinilor și al viilor, cu pajiști înverzite, presărate cu corturile pelerinilor, se înălțau colinele în terase, palatele impunătoare și fortărețele masive ale capitalei lui Israel. Fiica Sionului părea să spună în mândria ei: „Stau ca împărătească și nu văd nici o nenorocire”. Era atât de fermecătoare și era sigură de favoarea cerului, ca atunci când, cu veacuri în urmă, regele cântăreț psalmodia: „Frumoasă înălțime, bucuria întregului pământ, este Muntele Sionului ... cetatea marelui Împărat”. (Psalmii 48, 2).

Se puteau vedea clădirile mărețe ale templului. Razele apusului de soare luminau albul ca de zăpadă al zidurilor lui de marmură și se reflectau pe poarta de aur, pe turn și pe turnurile mai mici, ascuțite. „În frumusețea desăvârșită” ea stătea ca mândrie a națiunii iudaice. Care copil al lui Israel putea privi scena aceasta fără un simțământ de bucurie și admirație! Dar mintea lui Isus era ocupată de gânduri cu totul deosebite. „Când S-a apropiat de cetate și a văzut-o, Isus a plâns pentru ea” (Luca 19, 41). În mijlocul bucuriei generale a alaiului triumfal, în timp ce ramurile de palmier unduiau, în timp ce osanalele vesele trezeau ecourile colinelor și mii de glasuri Îl declarau împărat, Mântuitorul lumii a fost copleșit de o durere neașteptată și tainică. El, Fiul lui Dumnezeu, Cel făgăduit lui Israel, a cărui putere învinsese moartea și chemase din mormânt pe prizonierii ei, era în lacrimi, nu din cauza unei dureri obișnuite, ci a unei agonii adânci, nestăvilite.

Lacrimile Sale nu erau pentru Sine, deși cunoștea bine calea pe care picioarele Sale urmau să urce. Înaintea Sa era Ghetsemani, scena apropiatei Sale agonii. De asemenea, înaintea Sa era Poarta oilor, prin care timp de veacuri fuseseră conduse animalele pentru jertfă și care urma să se deschidă pentru El când avea „să fie adus ca un miel la junghiere”. (Isaia 53, 7). Nu prea departe era Calvarul, locul răstignirii. Pe drumul pe care Hristos avea să calce în curând, urma să cadă groaza unui întuneric des, atunci când El avea să Se ofere ca jertfă pentru păcat. Cu toate acestea, nu contemplarea acestor scene arunca umbră asupra Lui în acest ceas de bucurie. Nu o presimțire a groazei Sale supraomenești întuneca acest spirit neegoist. El plângea pentru miile de condamnați din Ierusalim, datorită orbirii și nepocăinței acelora pe care venise să-i binecuvânteze și să-i mântuiască.

Istoria de mai bine de o mie de ani, de favoare deosebită și ocrotire, manifestate de Dumnezeu față de poporul ales, era deschisă în fața ochilor lui Isus. Acolo era Muntele Moria, unde fiul făgăduinței, o victimă ce nu se împotrivise, fusese adus la altar, ca simbol al jertfirii Fiului lui Dumnezeu. Acolo, legământul binecuvântării, slăvită făgăduință mesianică, fusese confirmat tatălui celor credincioși (Geneza 22, 9.16-18). Acolo, flăcările jertfei care s-au înălțat către cer din aria lui Ornan îndepărtaseră sabia îngerului pierzător (1 Cronici 21) — simbol potrivit al jertfei Mântuitorului și al mijlocirii Sale pentru cei vinovați. Ierusalimul fusese onorat de Dumnezeu mai presus de tot pământul. Domnul alesese Sionul, El „îl dorise ca locuință a Sa”. (Psalmii 132, 13).

Acolo, timp de veacuri, sfinții prooroci își rostiseră soliile de avertizare. Acolo, preoții își legănaseră cădelnițele, iar norul de tămâie împreună cu rugăciunile închinătorilor se înălțaseră înaintea lui Dumnezeu. Zilnic, acolo fusese oferit sângele mieilor înjunghiați, arătând în viitor către Mielul lui Dumnezeu. Acolo, Iehova Își descoperise prezența în norul de slavă de deasupra tronului milei. Acolo se găsea începutul acelei scări tainice, care unea pământul cu cerul (Geneza 28, 12; Ioan 1, 51) — acea scară pe care îngerii lui Dumnezeu coborau și urcau și care deschidea lumii drumul către Sfânta Sfintelor. Dacă Israel, ca popor, ar fi păstrat supunerea lui față de Cer, Ierusalimul ar fi rămas pentru totdeauna ca ales al lui Dumnezeu (Ieremia 17, 21-25). Dar istoria acestui popor favorizat era un raport de nelegiuire și răzvrătire. Ei se împotriviseră harului ceresc, abuzaseră de privilegiile lor și disprețuiseră ocaziile.

Deși Israel „și-a bătut joc de trimișii lui Dumnezeu, i-a nesocotit cuvintele și a râs de proorocii Săi” (2 Cronici 36, 16), El încă Se manifestase față de el ca „Domnul Dumnezeu milos și îndurător, îndelung răbdător și bogat în bunătate și credincioșie” (Exod 34, 6); în ciuda repetatelor respingeri, mila Sa continuase cu insistență. Cu o iubire mai mare decât aceea a unui tată milos față de fiul grijii sale, „Dumnezeu dăduse din vreme trimișilor Săi însărcinarea să-i înștiințeze, căci voia să cruțe pe poporul Său și locașul Său”. (2 Cronici 36, 15). Când mustrarea, implorarea și certarea n-au mai avut efect, El le-a trimis cel mai bun dar al Cerului; mai mult chiar, El a revărsat tot cerul în acest singur dar.

Însuși Fiul lui Dumnezeu a fost trimis să mijlocească pentru cetatea nepocăită. Hristos a fost Acela care l-a adus la existență pe Israel, crescându-l ca pe o viță aleasă din Egipt (Psalmii 80, 8). Mâna Sa îi îndepărtase pe păgâni dinaintea lui. El o sădise „pe un deal foarte roditor”. Grija Sa ocrotitoare îl înconjurase. Slujitorii Săi fuseseră trimiși să îl hrănească. „Ce aș mai fi putut face viei Mele, exclamă El, și n-am făcut?” (Isaia 5, 1-4). Deși atunci când aștepta să facă struguri buni rodise struguri sălbatici, El a venit personal la via Sa cu o nădejde arzătoare — aceea că va fi posibil să o salveze de distrugere. El Și-a săpat via, a curățit-o și a îngrijit-o. A fost neobosit în străduințele Sale de a salva via pe care El Însuși o sădise.

Timp de trei ani, Domnul luminii și al slavei mersese încoace și încolo prin mijlocul poporului Său. El „mergea din loc în loc, făcând bine și vindecând pe toți cei ce erau apăsați

de diavolul", legând inimile zdrobite, aducând eliberare celor ce erau robiți, redând vederea orbilor, făcându-i pe ologi să meargă și pe cei surzi să audă, curățindu-i pe leproși, înviindu-i pe morți și predicând Evanghelia celor săraci (Faptele Apostolilor 10, 38; Luca 4, 18; Matei 11, 5). Tuturor claselor, fără deosebire, le-a fost adresată chemarea plină de har: „Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă". (Matei 11, 28).

Deși răsplătiseră binele cu rău, iar iubirea Sa cu ură (Psalmii 109, 5), El urmase neabătut misiunea Sa plină de milă. Niciodată aceia care căutaseră harul Său nu fuseseră respinși. Fiind un călător fără cămin, având zilnic parte de învinuiri și de lipsuri, El trăia pentru a sluji nevoilor omenești și pentru a ușura durerile lor, invitându-i să primească darul vieții. Valurile de milă, respinse de acele inimi îndărătnice, se reîntorceau cu o mai mare gingășie și o iubire de nedescris. Dar Israel întorsese spatele celui mai bun Prieten al său și Aceluia care singur îl putea ajuta. Invitațiile iubirii Sale fuseseră disprețuite, sfaturile Sale fuseseră călcate în picioare, iar avertismentele Sale fuseseră luate în râs.

Ceasul nădejdii și al iertării era gata să treacă; cupa mâniei lui Dumnezeu cel îndelung răbdător era aproape plină. Norul care se adunase prin veacurile de apostazie și răzvrătire, acum întunecat de nenorociri, era gata să se reverse peste un popor vinovat; iar Acela care singur putea să-i salveze de soarta care stătea să se dezlănțuie fusese disprețuit, insultat, lepădat și în curând urma să fie răstignit. Când Hristos avea să atârne pe crucea Calvarului, ziua lui Israel, ca popor favorizat și binecuvântat de Dumnezeu, avea să se sfârșească. Chiar și pierderea unui singur suflet este un dezastru care depășește infinit de mult câștigurile și comorile lumii; însă atunci când Hristos privea asupra Ierusalimului, condamnarea unei cetăți întregi, a unui popor întreg, era înaintea Lui — cetatea aceea, națiunea aceea care fusese odinioară poporul ales al lui Dumnezeu, comoara Sa deosebită.

Proorocii plânseseră apostazia lui Israel și nenorocirile teribile care le fuseseră partea din cauza păcatelor lor. Ieremia dorise ca ochii să-i fie un izvor de lacrimi, ca să plângă zi și noapte pe cei uciși ai fiicei poporului său, pentru turma Domnului, care era dusă în robie (Ieremia 9, 1; 13, 17). Cât de mare era atunci durerea Aceluia a cărui privire profetică cuprindea, nu ani, ci veacuri! El îl vedea pe îngerul pierzător cu sabia ridicată împotriva cetății care fusese multă vreme locuința lui Iehova. De pe culmea Muntelui Măslinilor, chiar din locul care mai târziu urma să fie ocupat de Titus și oastea sa, El privea peste vale la curțile și porticurile sfinte și, cu ochii întunecați de lacrimi, vedea într-o perspectivă groaznică zidurile înconjurate de oștile vrăjmașe. Auzea șirurile de armate mărșăluind la război. Auzea glasul mamelor și al copiilor strigând după pâine în cetatea asediată. Vedea casa Sa sfântă și frumoasă, palatele și turnurile ei date flăcărilor, și în locul unde ele fuseseră odinioară, numai un morman de ruine fumegânde.

Privind prin veacuri, vedea poporul legământului răspândit în toate țările, „ca niște naufragiați pe un țărm pustiu". În pedeapsa trecătoare, gata să cadă peste copiii săi, El vedea doar primii stropi din cupa mâniei pe care, la judecata din urmă, aveau să-i bea până la drojdii.

Mila divină, iubirea compătimitoare, își găsește exprimarea în cuvintele pline de jale: „Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ați vrut!” O, dacă tu, popor favorizat mai presus de oricare altul, ai fi cunoscut timpul cercetării tale, și lucrurile care puteau să-ți dea pacea! Am oprit îngerul dreptății, te-am chemat la pocăință, dar zadarnic. Tu n-ai lepădat doar pe slujitori, pe trimiși și prooroci, ci pe Sfântul lui Israel, pe Mântuitorul tău. Dacă ești distrus, tu singur porți răspunderea. „Și nu vreți să veniți la Mine ca să aveți viață.” (Matei 23, 37; Ioan 5, 40)

Hristos vedea în Ierusalim un simbol al unei lumi împietrite în necredință și răzvrătire și grăbindu-se să suporte judecățile răsplătitoare ale lui Dumnezeu. Vaiurile unui neam căzut, apăsând sufletul Său, au scos de pe buzele Sale acel strigăt nespus de amar. El vedea urma păcatului în mizeria omenească, în lacrimi și sânge; inima Sa era mișcată de o milă necuprinsă pentru cei nenorociți și suferinzi de pe pământ; El se străduise să-i mângâie pe toți. Dar nici chiar mâna Sa nu putea întoarce valul nenorocirilor omenești; puțini urmau să caute singurul lor Izvor de ajutor. El era gata să-Și dea sufletul la moarte pentru a aduce mântuirea în hotarele lor; dar puțini urmau să vină la El ca să poată avea viață.

Maiestatea cerului în lacrimi! Fiul Dumnezeului nemărginit, tulburat în duhul Său, încovoiat de groază! Scena a umplut tot cerul de uimire. Această scenă descoperă grozăvia peste măsură de mare a păcatului; arată cât de grea este răspunderea chiar și pentru Puterea nemărginită să-l scape pe cel vinovat de urmările călcării Legii lui Dumnezeu. Privind către generația din urmă, Isus a văzut lumea cuprinsă de o amăgire asemănătoare cu aceea care a dus la distrugerea Ierusalimului. Păcatul cel mare al iudeilor a fost lepădarea lui Hristos; păcatul cel mare al lumii creștine va fi respingerea Legii lui Dumnezeu, temelia guvernării Sale în cer și pe pământ. Preceptele lui Iehova vor fi disprețuite și declarate ca fiind fără valoare. Milioane de oameni în robia păcatului, robi ai lui Satana, condamnați să sufere moartea a doua, vor refuza să asculte de cuvintele adevărului în ziua cercetării. Teribilă orbire! Ciudată rătăcire!

Cu două zile înainte de Paște, când Hristos plecase pentru ultima oară din templu, după ce demascase fățărnicia conducătorilor iudei, a ieșit din nou cu ucenicii Săi pe Muntele Măslinilor și S-a așezat cu ei pe coasta înverzită, privind spre cetate. Încă o dată a privit zidurile, turnurile și palatele ei. Încă o dată a privit templul în splendoarea lui orbitoare, o diademă a frumuseții care încorona muntele cel sfânt.

Cu o mie de ani înainte, psalmistul preamărise îndurarea lui Dumnezeu față de Israel, care făcuse din Casa cea sfântă locuința Sa: „Cortul Lui este în Salem și locuința Lui în Sion”. El „a ales seminția lui Iuda, muntele Sionului pe care-l iubește. Și-a zidit sfântul locaș ca cerurile de înalt.” (Psalmii 76, 2; 78, 68-69). Templul dintâi fusese înălțat în perioada cea mai prosperă a istoriei lui Israel. Împăratul David strânsese vaste comori pentru scopul acesta, iar planurile pentru construcție au fost făcute prin inspirație divină (1 Cronici 28, 12.19). Solomon, cel mai

înțelept dintre monarhii lui Israel, completase această lucrare. Templul acesta era cea mai măreață clădire pe care o văzuse lumea vreodată. Cu toate acestea, Domnul declarase prin proorocul Hagai cu privire la cel de al doilea templu: „Slava acestuia din urmă va fi mai mare decât a celui dintâi". „Voi clătina toate neamurile și Dorința tuturor popoarelor va veni: și voi umplea de slavă casa aceasta, zice Domnul oștirilor." (Hagai 2, 9.7)

După distrugerea lui de către Nebucadnețar, templul a fost reclădit, cu aproximativ 500 de ani înainte de nașterea lui Hristos, de către un popor care se întorsese într-o țară nelocuită și aproape pustie, după o robie de o viață întreagă. Se aflau printre ei bătrâni care văzuseră slava Templului lui Solomon și care plângeau la punerea temeliei acestei clădiri noi, deoarece ea urma să fie inferioară celei dintâi. Simțământul care predomina este descris cu putere de prooroc: „Cine a mai rămas între voi din cei ce au văzut casa aceasta în slava ei dintâi? Și cum o vedeți acum? Așa cum este, nu pare ea ca o nimica în ochii voștri?" (Hagai 2, 3; 3, 12). Atunci s-a dat făgăduința că slava acestei case din urmă va fi mai mare decât a celei dintâi.

Dar templul al doilea nu-l egalase pe primul în măreție; nici nu fusese sfințit prin acele dovezi vizibile ale prezenței divine care aparținuseră templului dintâi. Nu a fost nici o manifestare de putere supranaturală pentru a marca consacrarea lui. Nici un nor de slavă nu s-a văzut umplând sanctuarul nou înălțat. Nici foc din cer n-a coborât pentru a mistui jertfa de pe altar. Șechina nu mai exista între heruvimi în Locul preasfânt; chivotul, scaunul harului și Tablele Mărturiei nu se mai găseau acolo. Nici un glas n-a răsunat din cer pentru a face cunoscut preotului voia lui Dumnezeu.

Timp de veacuri, iudeii încercaseră zadarnic să arate cum s-a împlinit făgăduința lui Dumnezeu, dată prin Hagai; dar mândria și necredința le-au orbit mintea față de înțelesul adevărat al cuvintelor profetului. Templul al doilea nu era onorat cu norul slavei lui Iehova, ci cu prezența vie a Aceluia în care locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii — care este Dumnezeu Însuși manifestat în trup. „Dorința tuturor popoarelor" venise fără îndoială în templul Său atunci când Omul din Nazaret învăța și vindeca în curțile sfinte. Prin prezența lui Hristos, și numai prin aceasta, cel de al doilea templu îl întrecea în slavă pe primul. Dar Israel îndepărtase darul oferit de cer. O dată cu umilul Învățător care trecuse în ziua aceea prin poarta lui aurită, slava se depărtase pentru totdeauna de templu. Cuvintele Mântuitorului se împliniseră deja: „Vi se lasă casa pustie". (Matei 23, 38)

Ucenicii se umpluseră de teamă și uimire la proorocia lui Hristos cu privire la distrugerea templului și doreau să înțeleagă mai deplin sensul cuvintelor Sale. Bogăție, muncă și iscusință arhitectonică fuseseră cheltuite timp de peste patruzeci de ani pentru a spori splendorile lui. Irod cel Mare risipise pentru el atât bogății romane, cât și comori iudaice, și chiar împăratul lumii îl îmbogățise cu darurile sale. Blocuri masive de marmură albă de dimensiuni aproape de neînchipuit, trimise de la Roma pentru acest scop, formau o parte din structura lui, și ucenicii atraseră atenția Domnului lor la aceasta, spunând: „Uită-Te ce pietre și ce zidiri" (Marcu 13, 1).

Acestor cuvinte, Isus le-a dat răspunsul solemn și surprinzător: „Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată”. (Matei 24, 2) . Ucenicii asociau distrugerea Ierusalimului cu evenimentele venirii personale a lui Hristos într-o slavă vremelnică, pentru a lua tronul imperiului universal, pentru a-i pedepsi pe iudeii nepocăiți și pentru a sfărâma jugul roman de pe grumazul națiunii. Domnul le spusese că va veni a doua oară. De aceea, la amintirea judecăților asupra Ierusalimului, mintea lor s-a îndreptat către venirea aceea; și, când s-au adunat în jurul Mântuitorului pe Muntele Măslinilor, au întrebat: „Când se vor întâmpla aceste lucruri și care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?” (Ver 3)

Viitorul a fost acoperit, în mila Sa, față de ucenici. Dacă ar fi înțeles la data aceea pe deplin cele două evenimente teribile — suferințele și moartea Mântuitorului și distrugerea cetății și a templului lor, ei ar fi fost copleșiți de spaimă. Hristos le-a dat o schiță a evenimentelor mai importante, care urmau să aibă loc înainte de încheierea timpului. Cuvintele Sale n-au fost atunci pe deplin înțelese; însă înțelesul lor urma să fie descoperit pe măsură ce poporul Său avea nevoie de sfaturile date în ele. Profeția pe care El a rostit-o avea un înțeles dublu; în timp ce prefigura distrugerea Ierusalimului, ea arunca o lumină și asupra grozăviilor marii zile din urmă.

Isus a arătat ucenicilor care ascultau judecățile ce aveau să cadă peste Israelul apostat și îndeosebi răzbunarea care urma să vină peste ei din cauza respingerii și răstignirii lui Mesia. Semne neînșelătoare vor preceda apogeul teribil. Ceasul îngrozitor va veni deodată și pe nesimțite. Mântuitorul i-a avertizat pe urmașii Săi: „De aceea, când veți vedea urâciunea pustiirii, despre care a vorbit proorocul Daniel, așezată în Locul sfânt — cine citește să înțeleagă; atunci, cei ce vor fi în Iudea, să fugă la munți”. (Matei 24, 15.16; Luca 21, 20.21). Când steagurile idolatre ale romanilor aveau să fie așezate în Locul sfânt, care se întindea cu câțiva kilometri în afara zidurilor cetății, atunci urmașii lui Hristos trebuiau să-și găsească scăparea fugind. Atunci când semnalul de avertizare era dat, aceia care doreau să scape nu trebuiau să mai amâne. În toată Iudea, ca și în Ierusalim, semnalul pentru fugă trebuia să fie ascultat imediat. Acela care se întâmpla să fie pe acoperișul casei nu trebuia să mai coboare în casă, nici chiar pentru a-și salva cele mai valoroase comori. Aceia care lucrau la câmp sau în vie nu trebuiau să piardă vremea cu întoarcerea nici măcar pentru haina dezbrăcată din cauza căldurii zilei. Nu trebuia să ezite nici un moment, ca să nu fie cuprinși de distrugerea generală.

În timpul domniei lui Irod, Ierusalimul nu numai că fusese mult înfrumusețat, dar prin înălțarea unor turnuri, ziduri și fortărețe, care se adăugau la puterea naturală a așezării lui, fusese făcut în aparență de neînvins. Acela care ar fi încercat la vremea aceea să prevestească în mod deschis distrugerea lui, ar fi fost socotit, ca și Noe în vremea lui, un alarmist nebun. Însă Isus Hristos spusese: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece”. (Matei 24, 35). Din cauza păcatelor poporului, mânia fusese manifestată pe față contra Ierusalimului, iar necredința lui înverșunată făcea ca distrugerea să fie sigură.

Domnul declarase prin proorocul Mica: „Ascultați dar lucrul acesta, căpetenii ale casei lui Iacov, și mai mari ai casei lui Israel, voi, cărora vă este scârbă de dreptate și care suciți tot ce este drept; voi care zidiți Sionul cu sânge și Ierusalimul cu nelegiuire! Căpeteniile cetății judecă pentru daruri, preoții lui învață pe popor pentru plată, și proorocii lui proorocesc pentru bani; și mai îndrăznesc apoi să se bizuie pe Domnul și zic: «Oare nu este Domnul în mijlocul nostru? Nu ne poate atinge nici o nenorocire!»” (Mica 3, 9-11)

Aceste cuvinte îi descriau cu credincioșie pe locuitorii corupți și plini de sine ai Ierusalimului. În timp ce pretindeau că păzesc cu strictețe preceptele Legii lui Dumnezeu, ei călcau toate principiile ei. Ei Îl urau pe Hristos, deoarece curăția și sfințenia Sa descopereau nelegiuirea lor și-L acuzau pe El ca fiind cauza tuturor necazurilor care veniseră peste ei ca urmare a păcatelor lor. Deși Îl recunoșteau ca fiind fără păcat, au declarat că moartea Lui era necesară pentru siguranța lor ca popor: „Dacă-L lăsăm așa”, spuneau conducătorii iudei, „toți vor crede în El, și vor veni Romanii și ne vor nimici și locul nostru și neamul”. (Ioan 11, 48). Dacă Hristos ar fi sacrificat, ei ar putea deveni încă o dată un popor puternic și unit. Au raționat în felul acesta și au contribuit la hotărârea marelui preot că ar fi mai bine să moară un om decât să piară întreaga națiune.

În felul acesta, conducătorii iudei clădiseră „Sionul cu sânge și Ierusalimul cu nelegiuire”. (Mica 3, 10). Și totuși, în timp ce-L omorau pe Mântuitorul, pentru că le mustra păcatele, atât de mare era îndreptățirea lor de sine, încât se socoteau ca fiind poporul lui Dumnezeu, favorizat, și așteptau ca Domnul să-i libereze de vrăjmași. „De aceea”, continuă profetul, „Sionul va fi arat ca un ogor și Ierusalimul va ajunge un morman de pietre și muntele templului o înălțime acoperită de păduri.” (Ver 12) Timp de aproape patruzeci de ani, după ce căderea Ierusalimului fusese pronunțată de Hristos Însuși, Domnul a amânat judecățile Sale asupra cetății și a poporului. Minunată a fost îndelunga răbdare a lui Dumnezeu față de aceia care au respins Evanghelia Sa și față de ucigașii Fiului Său. Parabola pomului neroditor reprezenta procedeele lui Dumnezeu cu națiunea iudaică. Porunca se dăduse: „Taie-l, la ce să mai cuprindă pământul degeaba!” (Luca 13, 7), dar mila divină îl cruțase pentru încă puțină vreme. Printre iudei erau mulți care nu cunoscuseră caracterul și lucrarea lui Hristos. Iar copiii nu se bucuraseră de aceste privilegii sau nu primiseră lumina pe care părinții lor o lepădaseră. Prin predicarea apostolilor și a tovarășilor lor, Dumnezeu dorea ca lumina să se reverse și asupra acestor copii; lor urma să li se îngăduie să vadă cum s-a împlinit profeția nu numai la nașterea și în viața lui Hristos, ci și în moartea și învierea Sa. Copiii nu trebuiau condamnați pentru păcatele părinților; dar atunci când, cu toată cunoașterea luminii întregi, dată părinților, copiii au lepădat lumina mai mare dată lor, ei au devenit părtași la păcatele părinților și au umplut măsura nelegiuirii lor.

Îndelungata răbdare a lui Dumnezeu față de Ierusalim nu a făcut decât să-i întărească pe iudei în nepocăința lor. În ura și cruzimea lor față de ucenicii lui Isus, ei au lepădat ultima ofertă a harului. Atunci Dumnezeu Și-a retras protecția de la ei și a îndepărtat puterea Sa restrictivă, înfrânătoare, de la Satana și îngerii săi, iar națiunea a fost lăsată sub stăpânirea

conducătorului pe care și l-au ales. Copiii ei refuzaseră harul lui Hristos, care i-ar fi făcut în stare să-și supună pornirile rele, dar acum ele au devenit dominante. Satana a trezit cele mai cumplite și mai josnice pasiuni ale sufletului. Oamenii nu mai judecau, ci erau fără rațiune — stăpâniți de pasiune și mânie oarbă. În cruzimea lor, deveniră satanici. În familie și în popor, printre clasele de sus și cele de jos, era neîncredere, gelozie, ură, luptă, răzvrătire, crimă. Nicăieri nu era nici o siguranță. Prietenii și rudele se trădau unii pe alții. Părinții își ucideau copiii, iar aceștia pe părinții lor. Conducătorii poporului nu aveau putere să-i conducă. Pasiuni nestăpânite îi făcuseră tirani. Iudeii primiseră o mărturie mincinoasă pentru a-L condamna pe Fiul nevinovat al lui Dumnezeu. Acum, acuzații mincinoase făceau ca propria viață să fie nesigură. Prin acțiunile lor, ei spuseseră cu multă vreme înainte: „Lăsați-ne în pace cu Sfântul lui Israel”. (Isaia 30, 11). Acum, dorința lor era împlinită. Teama de Dumnezeu nu-i mai tulbura. Satana era la cârma națiunii și cele mai înalte autorități, civile și religioase, se găseau sub dominația lui.

Conducătorii grupurilor potrivnice se uneau uneori pentru a prăda și tortura victimele lor nenorocite, pentru ca iarăși să se arunce unii asupra celorlalți și să ucidă fără milă. Nici chiar sfințenia templului nu putea înfrâna cruzimea lor groaznică. Închinătorii erau loviți chiar în fața altarului, iar sanctuarul era mânjit cu trupurile celor uciși. Cu toate acestea, în încumetarea lor oarbă și hulitoare, instigatorii acestei lucrări diavolești declarau în mod deschis că nu se temeau că Ierusalimul avea să fie distrus, deoarece era cetatea lui Dumnezeu. Pentru a-și întări puterea și mai mult, ei îi mituiau pe unii prooroci mincinoși, ca să vestească, chiar în timp ce legiunile romane asediau templul, că poporul va trebui să aștepte eliberarea de la Dumnezeu. Până la urmă, mulțimile s-au prins cu putere de credința că Cel Preaînalt va interveni pentru înfrângerea adversarilor lor. Dar Israel refuzase cu dispreț ocrotirea divină, iar acum nu mai avea nici o apărare. Nefericitul Ierusalim, sfâșiat de certuri interne, cu străzile înroșite de sângele locuitorilor lui, care se omorau unii pe alții, în timp ce oștile dușmane îi distrugeau întăriturile și-i ucideau pe oamenii de război!

Toate proorociile făcute de Hristos, cu privire la distrugerea Ierusalimului, s-au împlinit literal. Iudeii au trăit realitatea adevărului din cuvintele Sale de avertizare: „Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura”. (Matei 7, 2). Au apărut semne și minuni care prevesteau distrugerea și prăpădul. În miez de noapte, o lumină nenaturală strălucea deasupra templului și altarului. Pe cer, spre apus, se arătau carele oamenilor de război, adunându-se pentru bătălie. Preoții care slujeau noaptea în sanctuar erau îngroziți de niște sunete misterioase; pământul se cutremura și mulțimi de glasuri erau auzite strigând: „Să fugim de aici”. Poarta dinspre răsărit, care era atât de grea încât abia putea fi închisă de mai mulți oameni și care era asigurată cu bare imense de fier, prinse adânc în caldarâmul de piatră tare, s-a deschis la miezul nopții, fără vreo unealtă omenească. (Milman, The History of the Jews, cartea 13)

Timp de șapte ani, un bărbat a colindat străzile Ierusalimului, anunțând nenorocirile care aveau să vină peste cetate. Zi și noapte el rostea cu glas de tânguire: „Glas de la răsărit; glas de la apus; glas din cele patru vânturi; glas împotriva Ierusalimului și împotriva Templului;

glas împotriva mirilor și a mireselor; glas împotriva întregului popor!" (Ibidem). Acest personaj ciudat a fost întemnițat și biciuit, dar nici o plângere nu s-a auzit de pe buzele lui. La toate insultele și tratamentul brutal, el răspundea: „Nenorocire, nenorocire pentru Ierusalim! Nenorocire, nenorocire pentru locuitorii lui!" Strigătul lui de avertizare n-a încetat până când a fost ucis în asediul pe care-l prevestise.

În distrugerea Ierusalimului n-a pierit nici un creștin. Hristos dăduse ucenicilor Săi avertizarea și toți aceia care au crezut cuvintele Sale au așteptat semnul făgăduit. „Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști", a spus Isus, „să știți că atunci pustiirea lui este aproape. Atunci cei din Iudea să fugă la munți, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă afară din el." (Luca 21, 20.21). După ce romanii, sub conducerea lui Cestius, au înconjurat cetatea, pe neașteptate au părăsit asediul tocmai atunci când totul părea favorabil unui atac imediat. Asediații, nemaisperând într-o rezistență încununată de succes, erau pe punctul de a se preda, când generalul roman și-a retras forțele, în aparență fără nici un motiv. Dar providența plină de milă a lui Dumnezeu dirija evenimentele pentru binele poporului Său. Semnul făgăduit fusese dat creștinilor care așteptau, iar acum le-a fost oferită ocazia, ca toți cei care doreau, să asculte de avertizarea Mântuitorului. Evenimentele au fost în așa fel conduse, încât nici iudeii și nici romanii să nu împiedice fuga creștinilor. După retragerea lui Cestius, iudeii, ieșind din Ierusalim, au urmărit armata care se retrăgea și, în timp ce ambele forțe erau cu totul angajate în lupte, creștinii au avut ocazia să părăsească cetatea. În vremea aceasta și țara fusese curățită de dușmanii care ar fi încercat să-i împiedice. În timpul asediului, iudeii erau adunați la Ierusalim pentru Sărbătoarea Corturilor, și în felul acesta, creștinii din toată țara puteau să scape fără să fie hărțuiți. Fără zăbavă ei au fugit spre un loc sigur — cetatea Pela, din Perea, dincolo de Iordan.

Forțele iudaice, urmărind pe Cestius și oștirea lui, s-au aruncat asupra lor cu atâta cruzime, încât îi amenința cu o distrugere totală. Cu mare greutate au reușit romanii să se retragă. Iudeii au scăpat aproape fără pierderi și s-au întors cu prada în triumf la Ierusalim. Dar acest succes aparent le-a adus numai rău. El le-a dat un spirit de rezistență stăruitoare față de romani, care, în scurtă vreme, a adus nenorociri de nedescris asupra cetății blestemate.

Teribile au fost dezastrele care au căzut peste Ierusalim atunci când asediul a fost reluat de către Titus. Orașul era împodobit în timpul Paștelui, când milioane de iudei erau adunați înăuntrul zidurilor. Rezervele de hrană, care, dacă ar fi fost păstrate cu grijă, i-ar fi asigurat pe locuitorii lui timp de ani de zile, fuseseră distruse mai înainte, datorită invidiei și răzbunării grupărilor care se luptau între ele, și acum au suferit toate ororile foamei. O măsură de grâu se vindea cu un talant. Atât de teribile erau chinurile foametei, încât oamenii mâncau pielea curelelor și a sandalelor, precum și pielea ce acoperea scuturile. Nenumărați oameni ieșeau pe furiș noaptea pentru a aduna plante sălbatice din afara zidurilor cetății, chiar dacă mulți erau prinși și condamnați la moarte în chinuri groaznice. Adesea, aceia care se întorceau cu bine erau jefuiți de ceea ce culeseseră, înfruntând atât de multe primejdii. Torturile cele mai sălbatice erau aplicate de cei care dețineau puterea, pentru a stoarce de la poporul lovit de

sărăcie ultimele resturi pe care le putuseră ascunde. Și aceste cruzimi erau deseori practicate de oameni bine hrăniți, care doreau numai să-și asigure rezerve și pentru viitor.

Mii de oameni au pierit de foame și de ciumă. Sentimentele naturale păreau să fi fost nimicite. Soții își jefuiau soțiile, iar ele, la rândul lor, își jefuiau soții. Copiii puteau fi văzuți smulgând hrana din gura părinților lor bătrâni. Întrebarea profetului: „Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează?" și-a primit răspunsul înăuntrul zidurilor cetății blestemate. „Femeile, cu toată mila lor, își fierb copiii, care le slujesc ca hrană, în mijlocul prăpădului fiicei poporului meu" (Isaia 49, 15; Plângerile lui Ieremia 4, 10). Din nou s-a împlinit profeția de avertizare dată cu paisprezece veacuri mai înainte: „Femeia cea mai gingașă și cea mai miloasă dintre voi, care, de gingașă și miloasă ce era, nu știa cum să calce mai ușor cu piciorul pe pământ, va privi fără milă pe bărbatul care se odihnește la sânul ei, pe fiul și pe fiica ei: ... și din copiii pe care îi va naște, căci, ducând lipsă de toate, îi va mânca în ascuns, din pricina strâmtorării și necazului în care te va aduce vrăjmașul tău în cetățile tale". (Deuteronom 28, 56.57).

Conducătorii romani s-au străduit să arunce groaza în iudei, pentru ca în felul acesta să-i determine să se predea. Prizonierii care se împotriveau când erau luați erau biciuiți, torturați și răstigniți în fața zidurilor cetății. Sute de oameni erau zilnic executați în felul acesta, iar lucrarea aceasta teribilă a continuat așa până când, de-a lungul văii lui Iosafat și la Calvar, crucile înălțate erau în număr atât de mare, încât abia se mai găsea loc de trecere printre ele. Atât de teribil s-a împlinit blestemul acela îngrozitor, rostit în fața scaunului de judecată al lui Pilat: „Sângele Lui să cadă asupra noastră și a copiilor noștri". (Matei 27, 25)

Titus ar fi dorit să pună capăt acestei scene îngrozitoare și să scutească în felul acesta Ierusalimul de umplerea măsurii blestemului. S-a umplut de groază când a văzut trupurile morților făcute mormane pe văi. Ca fermecat, a privit de pe culmea Muntelui Măslinilor mărețul templu și a dat ordin ca nici o piatră să nu fie atinsă. Înainte de a începe să ia în stăpânire fortăreața, a făcut un apel stăruitor către conducătorii iudei, ca să nu-l oblige să pângărească locul sfânt cu sânge. Dacă ar fi ieșit să lupte în altă parte, nici un roman n-ar fi violat sfințenia templului. Însuși Iosif Flavius, cu cea mai convingătoare chemare, i-a sfătuit să se predea, pentru a se salva pe ei, cetatea și locul de închinare. Dar cuvintele lui au fost întâmpinate cu blesteme amare. Au aruncat cu sulițe în el, ultimul lor mijlocitor omenesc, în timp ce stăruia de ei. Iudeii respinseseră îndemnurile Fiului lui Dumnezeu, iar acum mustrarea binevoitoare și îndemnul îi făceau să fie și mai hotărâți să reziste până la urmă. Zadarnice au fost eforturile lui Titus de a salva templul; Unul mai mare decât el declarase că nu va rămâne piatră peste piatră.

Încăpățânarea oarbă a conducătorilor iudei împreună cu crimele detestabile care se săvârșeau în cetatea asediată provocau oroarea și indignarea romanilor, iar, în cele din urmă, Titus s-a hotărât să ia templul cu asalt. S-a hotărât totuși ca, dacă va fi posibil, să fie salvat de la distrugere. Dar poruncile lui au fost călcate. După ce se retrăsese în cortul său pentru noapte,

iudeii, ieșind din templu, au atacat soldații prin surprindere. În timpul luptei, o torță aprinsă a fost aruncată de un soldat prin poarta deschisă și îndată încăperile, căptușite cu cedru, din jurul Locului sfânt, erau în flăcări. Titus a alergat la locul încăierării, urmat de generalii și ofițerii săi, și le-a poruncit soldaților să stingă focul. Cuvintele lui n-au fost luate în seamă. În furia lor, soldații au aruncat torțe aprinse în încăperile alăturate templului și, după aceea, cu săbiile au ucis mulțimea de oameni care-și găsiseră adăpost acolo. Sângele curgea ca apa, pe treptele templului. Mii și mii de iudei au pierit. Pe deasupra zgomotului luptei, se auzeau glasuri strigând: „I-Cabod!" — s-a dus slava.

„Titus și-a dat seama că este imposibil să potolească mânia soldaților; a intrat împreună cu ofițerii săi și a privit interiorul edificiului sacru. Splendoarea i-a umplut de uimire; și pentru că flăcările nu pătrunseseră încă în locul sfânt, a făcut un ultim efort pentru a-l salva și, ieșind înainte, a cerut încă o dată soldaților să oprească înaintarea incendiului. Centurionul Liberalis a încercat să impună ascultarea cu ajutorul corpului de comandă; însă nici respectul față de împărat nu a putut opri dușmănia cruntă împotriva iudeilor; nimic nu a putut domoli furia cumplită și dorința după jaf. Soldații au văzut totul în jur poleit cu aur, care strălucea orbitor în lumina ciudată a flăcărilor; ei au presupus că în sanctuar erau ascunse comori nebănuite. Un soldat a aruncat, pe neobservate, o torță aprinsă printre uși și, într-o clipă, toată clădirea era în flăcări. Fumul orbitor și flăcările i-au silit pe ofițeri să se retragă și nobilul edificiu a fost lăsat în voia sorții.

Dacă pentru romani a fost un spectacol îngrozitor — ce ar fi fost el pentru iudei? Toată culmea colinei care domina cetatea clocotea ca un vulcan. Una după alta, clădirile se prăbușeau cu un trosnet îngrozitor și erau înghițite într-un abis de flăcări. Acoperișurile de cedru erau ca o mare de flăcări; coloanele împodobite erau ca niște limbi de foc, iar turnurile porților aruncau coloane de flăcări și fum. Colinele învecinate erau luminate; și, prin întuneric, grupe de oameni erau văzute privind cu îngrijorare plină de groază înaintarea prăpădului; pe zidurile și înălțimile cetății se îngrămădeau oameni, unii aveau fețele palide de agonia disperării, alții amenințau, neputincioși, cu răzbunarea. Strigătele soldaților romani, alergând în sus și în jos, și urletele răsculaților care piereau în flăcări se amestecau cu vuietul incendiului și cu tunetul grinzilor care se prăbușeau. Ecourile munților răspundeau aducând înapoi țipetele oamenilor de pe înălțimi; peste tot, de-a lungul zidurilor, răsunau gemete și vaiete; oamenii care piereau de foame își adunau ultimele puteri pentru a striga de groază și deznădejde."

„Masacrul dinăuntru a fost și mai îngrozitor decât spectacolul de afară. Bărbați și femei, bătrâni și tineri, ostași și preoți, aceia care luptau ca și aceia care cereau milă au fost măcelăriți fără deosebire. Numărul celor uciși îl întrecea pe acela al ucigătorilor. Ostașii trebuiau să se cațere pe grămezi de morți pentru a aduce la îndeplinire lucrarea de exterminare" (Milman, History of the Jews, cartea 16). După distrugerea templului, întreaga cetate a căzut repede în mâinile romanilor. Conducătorii iudeilor au abandonat turnurile invincibile, iar Titus le-a găsit pustii. A privit la ele cu uimire și a declarat că Dumnezeu le dăduse în mâinile lui, deoarece

nici o unealtă, oricât de puternică, n-ar fi putut izbuti împotriva acestor bastioane imense. Atât cetatea, cât și templul au fost dărâmate până în temelii, iar locul pe care fusese sfântul locaș „a fost arat ca un ogor”. (Ieremia 26, 18). În asediul și în măcelul care a urmat, au pierit peste un milion de oameni; apoi, supraviețuitorii au fost duși ca robi, vânduți ca sclavi, târâți la Roma pentru a împodobi triumful învingătorului, dați fiarelor sălbatice în amfiteatre sau răspândiți ca peregrini fără patrie pe tot pământul.

Iudeii își făuriseră singuri cătușele; ei își umpluseră paharul răzbunării. În distrugerea totală care a căzut peste ei, ca națiune, și în toate vaiurile care i-au urmat în împrăștierea lor, ei n-au făcut decât să culeagă ceea ce ei înșiși semănaseră. Profetul spunea: „Pieirea ta, Israele, este că ai fost împotriva Mea”, „ai căzut prin nelegiuirea ta”. (Osea 13, 9; 14, 1). Suferințele lor sunt reprezentate adesea ca o pedeapsă care a venit asupra lor, ca urmare a hotărârii directe a lui Dumnezeu. În felul acesta, marele amăgitor caută să-și ascundă lucrarea. Printr-o respingere continuă a iubirii și a milei divine, iudeii au făcut ca ocrotirea lui Dumnezeu să le fie retrasă, dar lui Satana i-a fost îngăduit să-i conducă după voința lui. Cruzimile oribile care au avut loc la distrugerea Ierusalimului sunt o demonstrare a puterii răzbunătoare a lui Satana asupra acelora care se supun stăpânirii lui.

Noi nu cunoaștem cât de mult Îi datorăm lui Hristos pentru pacea și ocrotirea de care ne bucurăm. Puterea restrictivă a lui Dumnezeu este aceea care ferește omenirea de a cădea cu totul sub stăpânirea lui Satana. Cel neascultător și nerecunoscător are multe motive de recunoștință față de mila și îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, care ține în frâu puterea crudă și răufăcătoare a celui rău. Dar atunci când oamenii trec peste limitele răbdării divine, această putere este retrasă. Dumnezeu nu stă înaintea păcătosului ca un executor al sentinței date împotriva nelegiuirii; dar îi lasă pe cei care au respins mila Sa să culeagă ceea ce au semănat. Orice rază de lumină respinsă, orice avertizare disprețuită sau neluată în seamă, orice pasiune îngăduită, orice călcare a Legii lui Dumnezeu este o sămânță semănată, care aduce un seceriș ce nu dă greș. Duhul lui Dumnezeu, căruia păcătosul I s-a împotrivit cu înverșunare este în cele din urmă retras de la acesta, și atunci nu mai are nici o putere să-și stăpânească pornirile rele ale sufletului și nici o ocrotire față de răutatea și vrăjmășia lui Satana. Distrugerea Ierusalimului este o avertizare înfricoșată și solemnă pentru toți aceia care glumesc cu posibilitățile harului divin și se împotrivesc chemărilor milei dumnezeiești. Niciodată n-a existat o mărturie mai hotărâtă cu privire la ura lui Dumnezeu față de păcat și la pedeapsa sigură care va cădea peste cel vinovat.

Profeția Mântuitorului cu privire la căderea judecăților lui Dumnezeu peste Ierusalim trebuie să aibă o altă împlinire, față de care acea distrugere teribilă era doar o umbră slabă. În soarta cetății alese putem vedea soarta unei lumi care a respins mila lui Dumnezeu și a călcat în picioare Legea Sa. Întunecate sunt rapoartele decăderii omenești, la care pământul a fost martor în decursul lungilor lui veacuri de crimă. Inima slăbește și mintea se pierde privind toate acestea. Teribile au fost rezultatele lepădării autorității Cerului. Însă o scenă și mai întunecată este prezentată în descoperirea viitorului. Rapoartele trecutului — procesiunea

lungă a conflictelor, a agitațiilor și a răscoalelor, „învălmășeala luptei și haina de război tăvălită în sânge” (Isaia 9, 5) — ce sunt toate acestea în contrast cu grozăviile zilei aceleia, când Duhul înfrânător al lui Dumnezeu va fi retras cu totul de la cei nelegiuiți și nu va mai ține în frâu răbufnirea patimilor omenești și mânia satanică? Lumea va vedea atunci, ca niciodată mai înainte, rezultatele conducerii lui Satana.

Dar în ziua aceea, ca și în zilele distrugerii Ierusalimului, poporul lui Dumnezeu va fi eliberat — toți aceia care „vor fi găsiți scrișI printre cei vii”. (Isaia 4, 3). Hristos a declarat că va veni a doua oară pentru a-i strânge la Sine pe cei credincioși: „Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate semințiile pământului se vor boci, și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu o mare slavă. El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a cerului până la cealaltă”. (Matei 24, 30.31). Atunci cei care nu ascultă de Evanghelie vor fi nimiciți „de suflarea gurii Sale și vor fi prăpădiți cu arătarea venirii Sale”. (2 Tesaloniceni 2, 8). Ca și Israelul din vechime, cei nelegiuiți se pierd singuri; ei cad prin nelegiuirea lor. Printr-o viață de păcat s-au așezat atât de departe de armonia cu Dumnezeu, starea lor a devenit atât de degradată de păcat, încât manifestarea slavei Sale este pentru ei un foc nimicitor.

Oamenii să se ferească a neglija lecția dată de Hristos în cuvintele Sale. Așa cum El i-a avertizat pe ucenicii Săi cu privire la distrugerea Ierusalimului, dându-le un semn al apropierii prăpădului, ca să poată scăpa, tot astfel El a avertizat lumea cu privire la ziua distrugerii finale și i-a dat semne ale apropierii ei, încât toți aceia care vor, să poată scăpa de mânia viitoare. Isus declară: „Vor fi semne în soare, în lună și în stele. Și pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri”. (Luca 21, 25; Matei 24, 29; Marcu 13, 24-26; Apocalipsa 6, 12-17). Aceia care văd acești prevestitori ai venirii Sale trebuie „să știe că este aproape, chiar la uși” (Matei 24, 33). De aceea vegheați sunt cuvintele Sale de îndemn (Marcu 13, 35). Aceia care iau seama la avertizare nu vor fi lăsați în întuneric, pentru ca ziua aceea să-i surprindă nepregătiți. Dar pentru aceia care nu vor veghea, „Ziua Domnului va veni ca un hoț noaptea”. (1 Tesaloniceni 5, 2-5)

Lumea nu este astăzi mai dispusă să creadă solia pentru această vreme de cum erau iudeii să primească avertizarea Mântuitorului cu privire la Ierusalim. Oricând ar veni, ziua Domnului va veni pe neașteptate asupra celor neevlavioși. Pe când viața se desfășoară pe drumul ei neschimbat, când oamenii sunt absorbiți de plăceri, de afaceri, de comerț, de procurarea banilor, când conducătorii religioși preamăresc progresele lumii, iar poporul este legănat într-o siguranță falsă — atunci, după cum un hoț pradă la miezul nopții locuința nepăzită, tot astfel o prăpădenie neașteptată va veni peste cei neglijenți și neevlavioși „și nu va fi chip de scăpare”. (Ver 3)

Capitolul 2 — Focuri de Persecuție

Când Isus a descoperit ucenicilor Săi soarta Ierusalimului și scenele celei de a doua veniri, El a prevestit, de asemenea, și experiența poporului Său, de la data când urma să fie luat de la ei până la revenirea Sa cu putere și slavă pentru eliberarea lor. De pe Muntele Măslinilor, Mântuitorul privea furtunile care erau gata să se abată asupra bisericii apostolice; și, pătrunzând adânc în viitor, ochii Săi vedeau furtunile furioase și distrugătoare, ce aveau să bată peste urmașii Săi din veacurile viitoare, de întuneric și prigoană. În câteva cuvinte de o însemnătate înspăimântătoare, El a profetizat despre atitudinea ostilă pe care conducătorii lumii urmau să o aibă față de biserica lui Dumnezeu (Matei 24, 9.21.22). Urmașii lui Hristos aveau să calce pe același drum al umilinței, al rușinii și al suferinței pe care a mers Domnul lor. Vrăjmășia care a izbucnit împotriva Răscumpărătorului lumii se va manifesta împotriva tuturor acelora care urmau să creadă în Numele Său.

Istoria bisericii primare a fost martoră la împlinirea cuvintelor Mântuitorului. Puterile pământului și ale iadului s-au aliniat împotriva lui Hristos în persoana urmașilor Săi. Păgânismul a prevăzut că, dacă Evanghelia va birui, templele și altarele lui vor fi îndepărtate; de aceea și-a concentrat forțele pentru a distruge creștinismul. Au fost aprinse focurile prigoanei. Creștinii au fost deposedați de averi și alungați din case, „au dus o mare luptă de suferințe”. (Evrei 10, 32). „Au suferit batjocuri, bătăi, lanțuri și închisoare.” (Evrei 11, 36). Un mare număr dintre ei și-au pecetluit mărturia cu sângele lor. Nobil și rob, bogat și sărac, învățat și ignorant au fost uciși fără milă.

Aceste persecuții, începând cu Nero, cam prin vremea martiriului lui Pavel, au continuat secole de-a rândul cu o furie mai mare sau mai mică. Creștinii erau acuzați pe nedrept de crimele cele mai odioase și declarați a fi cauza unor mari nenorociri — foamete, molimă și cutremure. Deoarece deveniseră obiectul urii și al bănuielilor generale, informatorii au stat gata, pentru câștig, să-i trădeze pe cei nevinovați. Au fost condamnați ca răsculați împotriva imperiului, ca dușmani ai religiei și primejdioși pentru societate. Un mare număr dintre ei au fost aruncați fiarelor sălbatice sau arși de vii în amfiteatre. Unii au fost răstigniți, alții au fost îmbrăcați în piei de animale sălbatice și aruncați în arene pentru a fi sfâșiați de câini. Chinul lor era adesea distracția de căpetenie la serbările publice. Mulțimi impresionante se adunau pentru a se veseli, cu râsete și aplauze, de priveliștea agoniei și morții lor.

Oriunde căutau adăpost, urmașii lui Hristos erau vânați ca fiarele câmpului. Erau constrânși să caute scăpare în locuri singuratice și pustii. „Lipsiți de toate, prigoniți, munciți, ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit prin pustiuri, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului.” (Ver 37. 38). Catacombele ofereau adăpost pentru mii dintre ei. Sub dealurile din afara cetății Romei, fuseseră săpate galerii lungi prin pământ și stâncă; rețeaua întunecoasă și complicată de tuneluri se întindea pe kilometri întregi, dincolo de zidurile cetății. În aceste adăposturi subterane, urmașii lui Hristos își îngropau morții; și tot acolo,

atunci când erau bănuiți și alungați, își găseau locuința. Când Dătătorul vieții îi va trezi pe aceia care au luptat lupta cea bună, mulți martiri pentru cauza lui Hristos vor ieși din aceste catacombe întunecoase.

În cea mai sălbatică prigoană, acești martori pentru Isus și-au păstrat credința nealterată. Deși au fost lipsiți de orice confort, ascunși de lumina soarelui, făcându-și căminul în mijlocul întunecos, dar prietenos al pământului, ei n-au scos nici un cuvânt de nemulțumire. Prin cuvinte de credință, de răbdare și nădejde, ei se încurajau unul pe altul pentru a rezista lipsei și necazului. Pierderea tuturor binecuvântărilor pământești nu i-a putut sili să renunțe la credința lor în Hristos. Încercările și prigoana erau doar pași care-i aduceau mai aproape de odihna și răsplata lor.

Ca și slujitorii lui Dumnezeu din vechime, mulți, „ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească izbăvirea care li se dădea, și au fost chinuiți". (Ver 35). Aceștia își reaminteau cuvintele Domnului lor, ca atunci când urmau să fie prigoniți pentru Numele lui Hristos, să se bucure și să se veselească, pentru că răsplata lor va fi mare în ceruri; căci tot așa au fost prigoniți și proorocii care au fost înainte de ei. Se bucurau că sunt socotiți vrednici să sufere pentru adevăr și din mijlocul flăcărilor înălțau cântări de biruință. Privind prin credință în sus, ei Îl vedeau pe Hristos și pe îngeri aplecându-se peste zidurile cerului, urmărindu-i cu cel mai adânc interes și privind cu aprobare statornicia lor. Un glas de la tronul lui Dumnezeu se făcea auzit: „Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții". (Apocalipsa 2, 10)

Zadarnice au fost străduințele lui Satana de a distruge biserica lui Hristos prin violență. Marea luptă, în care ucenicii lui Isus și-au dat viața, n-a încetat nici atunci când acești credincioși purtători de steag au căzut la posturile lor. Ei au biruit chiar doborâți. Lucrătorii lui Dumnezeu erau uciși, dar lucrarea Sa a mers în mod neabătut înainte. Evanghelia a continuat să se răspândească, iar numărul adepților ei nu a încetat să crească. Ea a pătruns în regiuni care erau inaccesibile chiar și vulturilor Romei. Un creștin, mustrându-i pe conducătorii păgâni care susțineau persecuția, spunea: „Ne puteți ucide, ne puteți tortura, ne puteți condamna.... nedreptatea voastră este dovada că suntem nevinovați.... Nici cruzimea nu vă folosește". Aceasta nu era decât o invitație puternică de a aduce și pe alții la convingerea lor. „Cu cât suntem seceraţi mai des de voi, cu atât creștem la număr; sângele creștinilor este o sămânță".... (Tertulian, Apologia par. 50).

Mii de oameni au fost închiși și omorâți, dar răsăreau alții pentru a le lua locul. Iar aceia care au fost martirizați pentru credința lor erau asigurați în Hristos și socotiți de El biruitori. Ei luptaseră lupta cea bună și urmau să primească cununa slavei la venirea lui Hristos. Suferințele pe care le-au suportat i-au adus pe creștini mai aproape unul de altul și de Răscumpărătorul lor. Exemplul vieții și al morții lor era o mărturie permanentă în favoarea adevărului; și acolo unde se aștepta mai puțin, supușii lui Satana părăseau slujirea lui pentru a se înrola sub steagul lui Hristos.

De aceea, Satana și-a făcut planul de a lupta cu mai mult succes împotriva guvernării lui Dumnezeu, înfigându-și steagul în mijlocul bisericii creștine. Dacă urmașii lui Hristos ar putea fi amăgiți și aduși să fie neplăcuți lui Dumnezeu, atunci puterea, tăria și hotărârea lor ar slăbi, și în felul acesta, ei ar cădea ca o pradă ușoară.

Marele vrăjmaș a încercat acum să câștige prin șiretenie ceea ce nu reușise prin forță. Prigoana a încetat, și în locul ei au fost puse amăgirile primejdioase ale prosperității vremelnice și ale onorurilor lumești. Cei idolatri au fost aduși să primească o parte din credința creștină, în timp ce lepădau alte adevăruri esențiale. Ei mărturiseau că-L primesc pe Isus ca Fiu al lui Dumnezeu și cred în moartea și învierea Sa, dar nu aveau nici o convingere despre păcat și nu simțeau nevoia de pocăință și de schimbare a inimii. Cu unele concesii din partea lor, ei au propus ca și creștinii să facă concesii, pentru ca să se poată uni cu toții pe platforma credinței în Hristos.

Acum, biserica se găsea într-o primejdie înfricoșătoare. Închisoarea, chinul, focul și sabia fuseseră binecuvântări, în comparație cu aceasta. Unii creștini au rămas neabătuți, declarând că nu puteau face nici un compromis. Alții erau în favoarea părăsirii sau modificării unor trăsături ale credinței lor și a unirii cu aceia care primiseră o parte a creștinismului, susținând că acestea ar fi mijloace pentru deplina lor convertire. Acesta a fost un timp de groază adâncă pentru urmașii credincioși ai lui Hristos. Sub mantia unui creștinism cu numele, Satana s-a strecurat în biserică pentru a strica credința și pentru a întoarce mințile de la Cuvântul adevărului.

Un mare număr de creștini au consimțit, în cele din urmă, să coboare standardele lor și s-a format o unire între creștinism și păgânism. Deși închinătorii la idoli susțineau că sunt convertiți și uniți cu biserica, ei se agățau încă de idolatria lor, schimbând numai obiectele închinării lor cu chipul lui Isus, și chiar cu cel al Mariei și al sfinților. Aluatul stricat al idolatriei, adus în felul acesta în biserică, și-a continuat lucrarea lui nenorocită. Învățături false, ritualuri superstițioase și ceremonii idolatre au fost incluse în credința și în închinarea ei. Când urmașii lui Hristos s-au unit cu închinătorii la idoli, religia creștină s-a stricat, iar biserica și-a pierdut curăția și puterea. Totuși, au fost unii care n-au fost înșelați de aceste amăgiri. Ei și-au păstrat credincioșia față de Autorul adevărului și s-au închinat numai lui Dumnezeu.

Întotdeauna au fost două clase printre cei care mărturisesc a fi urmașii lui Hristos. În timp ce o clasă studiază viața Mântuitorului și caută cu stăruință să-și corecteze greșelile pentru a se asemăna Modelului, cealaltă clasă ocolește adevărurile clare, practice, care le descoperă rătăcirile. Chiar și în cea mai bună stare a ei, biserica n-a fost formată numai din credincioși adevărați, curați și sinceri. Mântuitorul ne-a învățat că cei care se complac în păcat nu vor trebui primiți în biserică; cu toate acestea, El Și-a atașat bărbați care aveau defecte de caracter și le-a încredințat binefacerile învățăturilor și exemplului Său, pentru ca să aibă ocazia să-și vadă greșelile și să le îndrepte. Printre cei doisprezece apostoli a fost un vânzător. Iuda a fost

primit nu pentru defectele lui de caracter, ci în ciuda lor. El s-a unit cu ucenicii ca, prin învățătura și exemplul lui Hristos, să poată învăța ce înseamnă un caracter creștin și, în felul acesta, să fie adus să-și vadă greșelile, să se pocăiască și, cu ajutorul harului divin, să-și curățească sufletul „prin ascultare de adevăr”. Dar Iuda n-a umblat în lumina lăsată atât de îndurător să lumineze asupra lui. Prin îngăduirea păcatului, a invitat ispitele lui Satana. Trăsăturile lui rele de caracter au devenit predominante. El și-a lăsat mintea sub stăpânirea puterilor întunericului și se supăra atunci când greșelile îi erau mustrate; în felul acesta, a ajuns să săvârșească crima teribilă, de trădare a Învățătorului său. Tot astfel fac și cei care nutresc păcatul sub masca evlaviei, urăsc pe aceia care le tulbură pacea, condamnând cursul păcătos al vieții lor. Când se ivește ocazia favorabilă, ei îi trădează, ca și Iuda, pe aceia care au căutat să-i mustre spre binele lor.

Apostolii aveau de luptat cu aceia din biserică ce pretindeau că sunt evlavioși, în timp ce în ascuns nutreau nelegiuirea. Anania și Safira lucrau de partea înșelătorilor, pretinzând că aduc o jertfă întreagă pentru Dumnezeu, în timp ce erau lacomi, reținând o parte pentru ei. Duhul adevărului a descoperit apostolilor adevăratul caracter al acestor frați cu numele, iar judecățile lui Dumnezeu au curățit biserica de această pată. Această dovadă categorică a cercetării Duhului lui Hristos în biserică semăna groaza printre fățarnici și făcătorii de rele. Ei nu mai puteau rămâne în legătură cu aceia care erau, în obiceiuri și înclinații, reprezentanți permanenți ai lui Hristos; iar când încercările și prigoana veneau asupra urmașilor Săi, numai aceia care erau gata să părăsească totul pentru adevăr doreau să devină ucenici ai Săi. În felul acesta, atâta vreme cât persecuția a continuat, biserica a rămas relativ curată. Dar când aceasta a încetat, s-au adăugat convertiți care erau mai puțin sinceri și devotați și s-a deschis astfel o ușă prin care Satana putea să obțină un punct de sprijin.

Pentru că nu este nici o legătură între Prințul luminii și prințul întunericului, nu poate fi vreo legătură nici între ucenicii lor. Când au consimțit să se unească cu aceia care erau doar pe jumătate convertiți din păgânism, creștinii au pășit pe o cale care i-a dus din ce în ce mai departe de adevăr. Satana a tresăltat, pentru că reușise să amăgească un număr atât de mare dintre urmașii lui Hristos. Apoi, a făcut ca puterea lui să apese și mai mult asupra acestora și i-a inspirat să-i persecute pe aceia care rămâneau credincioși lui Dumnezeu. Nimeni nu știa atât de bine cum să se împotrivească adevăratei credințe creștine ca aceia care odinioară fuseseră apărătorii ei, așa că acești creștini apostaziați, unindu-se cu tovarășii lor pe jumătate păgâni, și-au îndreptat lupta împotriva celor mai importante trăsături ale învățăturilor lui Hristos.

Aceasta a cerut o luptă disperată din partea acelora care au stat cu fermitate împotriva amăgirilor și urâciunilor care erau ascunse în haine sacerdotale și introduse în biserică. Biblia nu era primită ca o măsură a credinței. Doctrina cu privire la libertatea religioasă a fost clasificată drept erezie, iar susținătorii ei au fost urâți și proscriși.

După o luptă lungă și aprigă, cei credincioși, puțini la număr, s-au hotărât să rupă orice legătură cu biserica apostată, dacă ea refuza și mai departe să se elibereze de rătăcire și idolatrie. Ei au văzut că despărțirea era o necesitate absolută, dacă doreau să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu. Nu și-au permis să tolereze rătăciri fatale pentru sufletul lor și să dea un exemplu care ar primejdui credința copiilor și a copiilor copiilor lor. Pentru a asigura unitatea și pacea, erau gata să facă orice concesie care corespundea cu ascultarea de Dumnezeu; dar simțeau că însăși pacea ar fi fost prea scump câștigată cu jertfirea principiilor. Dacă unitatea se putea asigura numai prin compromiterea adevărului și a neprihănirii, atunci preferau să rămână despărțiți chiar și în război.

Bine ar fi pentru biserică și pentru lume dacă principiile care au animat acele suflete sincere ar fi reînviate în inimile acelora care se numesc poporul lui Dumnezeu. Există o indiferență alarmantă față de învățăturile care sunt stâlpii credinței creștine. Câștiga teren părerea că, în fond, ele nu sunt de importanță vitală. Această degenerare întărește mâinile instrumentelor lui Satana, așa încât teoriile rătăcirii și amăgirile fatale, cărora cei credincioși din veacurile trecute li s-au împotrivit și le-au demascat cu primejdia vieții lor, sunt privite astăzi favorabil de către mii de oameni care pretind că sunt urmașii lui Hristos.

Primii creștini au fost cu adevărat un popor deosebit. Comportamentul fără reproș și credința lor neclintită erau o mustrare continuă, care tulbura pacea păcătoșilor. Deși puțini la număr, fără avere, poziție sau titluri, ei produceau teamă făcătorilor de rele, când erau cunoscute învățăturile și caracterul lor. De aceea erau urâți de cei nelegiuiți, așa cum Abel a fost urât de Cain cel necredincios. Din același motiv pentru care Cain l-a omorât pe Abel, aceia care au căutat să se scuture de mustrările Duhului Sfânt au dat la moarte pe poporul lui Dumnezeu. Și tot din același motiv, iudeii L-au lepădat și L-au răstignit pe Mântuitorul — deoarece curăția și sfințenia caracterului Său erau o mustrare continuă pentru egoismul și stricăciunea lor. Din zilele lui Hristos și până astăzi, ucenicii Săi credincioși au provocat ura și împotrivirea acelora care iubesc și urmează căile păcatului.

Atunci, cum poate fi numită Evanghelia o solie a păcii? Când Isaia a profetizat nașterea lui Mesia, i-a dat titlul de „Domn al păcii”. Când îngerii au adus păstorilor vestea că Hristos S-a născut, au cântat deasupra câmpiilor Betleemului: „Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, și pe pământ pace și între oameni bună învoire”. (Luca 2, 14). În aparență, există o contradicție între aceste declarații profetice și cuvintele lui Hristos: „N-am venit să aduc pacea, ci sabia”. (Matei 10, 34). Dar, înțelese bine, amândouă sunt într-o armonie desăvârșită. Evanghelia este o solie a păcii.

Creștinismul este un sistem care, dacă este primit și ascultat, va răspândi pace, armonie și fericire peste tot pământul. Religia lui Hristos îi va uni într-o frăție strânsă pe toți aceia care primesc învățăturile ei. Misiunea lui Hristos a fost tocmai aceea de a-i împăca pe oameni cu Dumnezeu, și pe unul cu altul. Dar, în majoritate, omenirea este sub controlul lui Satana, cel mai crud vrăjmaș al lui Hristos. Evanghelia prezintă oamenilor principiile vieții care se

deosebesc fundamental de obiceiurile și dorințele lor, și din cauza aceasta se răzvrătesc împotriva ei. Oamenii urăsc curăția care le descoperă și le condamnă păcatele, în majoritate îi persecută și îi distrug pe aceia care susțin cerințele ei sfinte și drepte. În sensul acesta — deoarece adevărurile înalte pe care ei le aduc provoacă ură și luptă — Evanghelia este numită o sabie.

Tainica lucrare a providenței, care îngăduie ca cel drept să sufere persecuția din mâna celor răi, a fost o cauză de mare nedumerire pentru mulți care sunt slabi în credință. Unii sunt gata să părăsească chiar încrederea lor în Dumnezeu, deoarece El îngăduie celor mai josnici oameni să prospere, în timp ce cei mai buni și mai curați sunt apăsați și chinuiți de puterea lor crudă. Cum, întreabă ei, poate Acela care este drept și milos și care este nemărginit în putere să îngăduie o așa nedreptate și apăsare? Aceasta este o problemă care nu ne privește pe noi. Dumnezeu ne-a dat dovezi îndestulătoare cu privire la iubirea Sa și nu trebuie să ne îndoim de bunătatea Sa atunci când nu putem înțelege lucrările providenței Sale. Prevăzând îndoielile care urmau să apese pe sufletul lor în zilele de încercare și întuneric, Mântuitorul spunea ucenicilor Săi: „Aduceți-vă aminte de vorba, pe care v-am spus-o: Robul nu este mai mare decât stăpânul său". „Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit Cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi". (Ioan 15, 20). Isus a suferit pentru noi mai mult decât poate fi făcut să sufere oricare dintre urmașii Săi, datorită cruzimii oamenilor nelegiuiți. Aceia care sunt chemați să sufere chinul și moartea de martir nu fac decât să calce pe urmele scumpului Fiu al lui Dumnezeu.

„Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinței Lui." (2 Petru 3, 9). El nu-i uită și nici nu-i neglijează pe copiii Săi; dar îngăduie celor nelegiuiți să descopere adevăratul lor caracter, pentru ca nici unul din aceia care doresc să facă voia Sa să nu fie amăgit cu privire la ei. Mai mult, cei neprihăniți sunt puși în cuptorul necazurilor, ca și ei să fie curățiți; ca exemplul lor să-i convingă și pe alții de realitatea credinței și evlaviei lor; și ca drumul lor neabătut să-i condamne pe cei răi și necredincioși. Dumnezeu le îngăduie celor nelegiuiți să progreseze și să-și descopere vrăjmășia împotriva Lui, pentru ca atunci când vor umple măsura nelegiuirii lor, toți să vadă dreptatea și mila Sa în distrugerea lor deplină. Ziua răzbunării Sale este aproape când toți aceia care au călcat Legea Sa și au persecutat pe poporul Său vor primi o răsplată dreaptă a faptelor lor; când orice faptă de cruzime sau nedreptate față de credincioșii lui Dumnezeu va fi pedepsită ca și când ar fi fost făcută față de Hristos Însuși.

Există încă o problemă și mai importantă, care trebuie să fie în atenția bisericilor de astăzi. Apostolul Pavel spune că „toți cei care vor să trăiască cu evlavie în Isus Hristos vor fi prigoniți". (2 Timotei 3, 12). Atunci de ce persecuția pare că a slăbit într-o mare măsură? Singurul motiv este că biserica s-a conformat cerințelor lumii și nu mai trezește nici o împotrivire. Religia care este la modă în zilele noastre nu are caracterul curat și sfânt pe care l-a avut credința creștină în zilele lui Hristos și ale apostolilor Săi. Datorită spiritului de compromis cu păcatul, din cauză că marile adevăruri ale Cuvântului lui Dumnezeu sunt privite cu indiferență, pentru că este atât de puțină evlavie în biserică, creștinismul este în aparență

atât de popular în lume. Să se producă o reînviorare a credinței și puterii din prima biserică, și atunci spiritul persecuției va fi reînviat, iar flăcările persecuției vor fi iarăși aprinse.

Capitolul 3 — O Epocă de Întuneric

Apostolul Pavel a prevestit, în a doua sa Epistolă către Tesaloniceni, o mare cădere de la credință, care urma să aibă ca rezultat întemeierea puterii papale. El declara că ziua lui Hristos nu va veni „...înainte ca să fi venit lepădarea de credință și de a se descoperi omul fărădelegii, fiul pierzării, potrivnicul, care se înalță mai presus de tot ce se numește «Dumnezeu», sau de ce este vrednic de închinare. Așa că se va așeza în Templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu". Și mai departe, apostolul îi avertizează pe frații săi că: „Taina fărădelegii a și început să lucreze". (2 Tesaloniceni 2, 3.4.7). Chiar la acea dată timpurie, el a văzut strecurându-se în biserică rătăciri care urmau să pregătească drumul pentru dezvoltarea papalității.

Puțin câte puțin, la început în liniște și pe furiș, apoi mai deschis, pe măsură ce creștea în putere și câștiga stăpânire peste mințile oamenilor, „taina fărădelegii" și-a continuat lucrarea ei amăgitoare și hulitoare. Aproape pe nesimțite, obiceiurile păgânismului și-au găsit intrarea în biserica creștină. Spiritul de compromis și conformismul au fost reținute pentru o vreme de persecuțiile crude, pe care biserica le-a suferit sub păgânism. Dar când persecuția a încetat, iar creștinismul a intrat în curțile și palatele împăraților, a fost lăsată la o parte simplitatea umilă a lui Hristos și a apostolilor Lui, în schimbul pompei și mândriei preoților și conducătorilor păgâni; în locul cerințelor lui Dumnezeu, au fost puse teoriile și tradițiile omenești. Convertirea cu numele a lui Constantin, în prima parte a secolului IV, a produs o mare bucurie, iar lumea, îmbrăcată cu o formă a neprihănirii, a pătruns în biserică. Atunci lucrarea de corupție a înaintat repede. Păgânismul, care părea că fusese învins, deveni biruitor. Spiritul lui stăpânea biserica. Învățăturile, ceremoniile și superstițiile lui au fost introduse în credința și închinarea pretinșilor urmași ai lui Hristos.

Acest compromis între păgânism și creștinism a dat naștere la „omul fărădelegii", prevestit în profeție ca unul care se împotrivește și se înalță pe sine mai presus de Dumnezeu. Acel sistem uriaș de religie falsă este capodopera puterii lui Satana — un monument al eforturilor lui de a se așeza pe tron pentru a conduce pământul după voia lui.

Satana mai încercase odată să ajungă la un compromis cu Hristos. A venit la Fiul lui Dumnezeu în pustia ispitei și, arătându-I toate împărățiile lumii împreună cu slava lor, s-a oferit să dea totul în mâinile Sale, dacă El va recunoaște supremația prințului întunericului. Hristos l-a mustrat pe ispititorul semeț și l-a obligat să plece. Dar Satana are un succes mai mare prezentând aceeași ispită omului. Pentru a-și asigura câștiguri și onoruri lumești, biserica a fost inspirată să caute favoarea și sprijinul oamenilor mari ai pământului; și, respingându-L astfel pe Hristos, ea a fost amăgită să încheie un legământ cu reprezentantul lui Satana — episcopul Romei.

Una dintre învățăturile de seamă ale romanismului este aceea că papa este capul vizibil al bisericii universale a lui Hristos, învestit cu autoritate supremă peste episcopii și preoții din toate părțile lumii. Mai mult decât atât, papei i-au fost date chiar titlurile Dumnezeirii. A fost numit „Domnul Dumnezeul Papa" și a fost declarat infailibil. El pretinde închinarea tuturor oamenilor. Aceeași pretenție a fost ridicată de Satana în pustia ispitei și este încă cerută de el prin biserica Romei, și mulțimi imense sunt gata să-i aducă închinare.

Dar aceia care se tem de Dumnezeu și-L respectă întâmpină această încumetare strigătoare la cer, așa cum și Hristos a întâmpinat pretențiile vrăjmașului viclean: „Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești". (Luca 4, 8). Dumnezeu n-a dat nici măcar o iotă în Cuvântul Său prin care să fi desemnat vreun om pentru a fi capul bisericii. Învățătura despre supremația papală se opune direct învățăturii Scripturilor. Papa nu poate avea nici o putere asupra bisericii lui Hristos afară de aceea obținută prin uzurpare. Romaniștii au stăruit în a aduce protestanților acuzația de erezie și de despărțire voită de adevărata biserică. Dar aceste acuzații li se aplică mai degrabă lor. Ei sunt aceia care au părăsit steagul lui Hristos și s-au depărtat de „credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna". (Iuda 3)

Satana știa bine că Sfintele Scripturi îi vor face pe oameni în stare să discearnă amăgirile lui și să-i înfrângă puterea. Chiar Mântuitorul lumii a rezistat atacului său prin Cuvânt. La orice atac, Hristos prezenta scutul adevărului veșnic, spunând: „Stă scris". La orice sugestie a adversarului, El opunea înțelepciunea și puterea Cuvântului. Pentru ca Satana să-și poată menține stăpânirea sa asupra oamenilor și pentru a întemeia autoritatea uzurpatorului papal, trebuia să-i țină în necunoștință față de Scripturi. Biblia L-ar fi înălțat pe Dumnezeu și i-ar fi așezat pe oamenii mărginiți în adevărata lor poziție; de aceea adevărurile ei sfinte trebuiau ascunse și oprimate. Această logică a fost adoptată de biserica romană. Timp de sute de ani circulația, răspândirea Bibliei a fost interzisă. Oamenilor le-a fost interzis să o citească sau să o aibă în casă, iar preoții și prelații fără principii interpretau învățăturile ei pentru a susține pretențiile lor. În felul acesta, papa a ajuns să fie recunoscut aproape în general ca locțiitor al lui Dumnezeu pe pământ, înzestrat cu autoritate peste biserică și stat.

Descoperitorul rătăcirii fiind îndepărtat, Satana lucra după cum îi era voia. Profeția afirma că papalitatea urma să „se încumete să schimbe vremile și legea". (Daniel 7, 25). Această lucrare n-a fost o acțiune ușoară. Pentru a oferi convertiților de la păgânism un înlocuitor pentru închinarea la idoli, și în felul acesta să-i încurajeze a primi cu numele creștinismul, închinarea la chipuri și la moaște a fost introdusă treptat în serviciul divin creștin. Decretul unui conciliu general ; a stabilit în cele din urmă acest sistem de idolatrie. Pentru a completa lucrarea hulitoare, Roma s-a încumetat să scoată din Legea lui Dumnezeu porunca a doua, care oprește închinarea la chipuri, și să împartă porunca a zecea în două, pentru a păstra numărul.

Dar spiritul de cedare față de păgânism a deschis calea pentru o altă disprețuire a autorității cerului. Satana, lucrând prin conducătorii neconsacrați ai bisericii, s-a amestecat și în porunca a patra și a încercat să îndepărteze vechiul Sabat, ziua pe care Dumnezeu a binecuvântat-o și a sfințit-o (Geneza 2, 2.3), iar în locul ei să înalțe sărbătoarea păzită de păgâni ca „venerabila zi a soarelui". La început, această schimbare n-a fost încercată în mod deschis. În primele veacuri, adevăratul Sabat a fost ținut de toți creștinii. Ei erau geloși pe onoarea lui Dumnezeu și, crezând că Legea Sa este de neschimbat, au păzit cu râvnă preceptele ei sfinte. Dar Satana a lucrat cu o mare subtilitate prin agenții lui pentru a-și atinge scopul. Pentru ca atenția poporului să poată fi atrasă asupra duminicii, aceasta a fost declarată ca sărbătoare, în cinstea învierii lui Hristos. Slujbe religioase au fost ținute în ea; era totuși privită ca o zi de recreere, Sabatul fiind încă păzit cu sfințenie.

Pentru a pregăti calea pentru lucrarea pe care plănuise să o îndeplinească, Satana îi făcuse pe iudei, înainte de venirea lui Hristos, să împovăreze Sabatul cu cele mai stricte pretenții, făcând din păzirea lui o povară. Acum, folosind lumina falsă în care reușise să-i facă să-l privească, a aruncat ocară asupra lui ca fiind o instituție evreiască. În timp ce creștinii în general continuau să păzească duminica drept o sărbătoare a bucuriei, el i-a condus să facă din Sabat o zi de post, o zi de amărăciune și tristețe, pentru a-și arăta ura lor față de iudaism.

În prima parte a secolului al IV-lea, împăratul Constantin a emis un decret care făcea din duminică o sărbătoare publică în întregul Imperiu Roman . Ziua soarelui a fost cinstită de către supușii lui păgâni și a fost onorată de creștini; politica împăratului era aceea de a uni interesele adverse ale creștinismului și păgânismului. El a fost îndemnat să facă acest lucru de către episcopii bisericii care, conduși de ambiții și însetați de putere, au înțeles că, dacă va fi păzită aceeași zi atât de către creștini, cât și de păgâni, aceasta va ușura primirea cu numele a creștinismului, de către păgâni, și în felul acesta puterea și gloria bisericii vor crește. Dar, în timp ce mulți creștini temători de Dumnezeu erau conduși treptat să primească duminica ca având un anume grad de sfințenie, ei socoteau încă Sabatul adevărat ca sfințit Domnului și-l păzeau în ascultare de porunca a patra.

Arhiamăgitorul nu-și terminase lucrarea. El s-a hotărât să adune lumea creștină sub steagul său și să-și exercite puterea prin locțiitorul lui, pontiful cel mândru, care pretindea că este reprezentantul lui Hristos. Prin păgânii pe jumătate convertiți, prin prelații ambițioși și prin credincioșii iubitori de lume, și-a îndeplinit planul. Din timp în timp, au fost ținute mari concilii, în care erau convocați demnitari ai bisericii din toată lumea. Aproape în fiecare conciliu Sabatul pe care Dumnezeu îl instituise era coborât din ce în ce mai mult, în timp ce duminica era în aceeași măsură înălțată. În felul acesta sărbătoarea păgână a ajuns în cele din urmă să fie onorată ca o instituție divină, în timp ce Sabatul biblic a fost declarat o rămășiță a iudaismului, iar păzitorii lui au fost declarați blestemați.

Marele apostat reușise să se înalțe „mai presus de tot ce se numește Dumnezeu sau de ce este vrednic de închinare". (2 Tesaloniceni 2, 4). El îndrăznise să schimbe singurul precept al

Legii divine care îndreaptă fără greș toată omenirea către viul și adevăratul Dumnezeu. În porunca a patra, Dumnezeu este descoperit ca fiind Creatorul cerului și al pământului, și prin aceasta Se deosebește de toți zeii falși. Deoarece era o amintire a lucrării de creațiune, ziua a șaptea a fost sfințită ca zi de odihnă pentru om. Ea a fost destinată să-L păstreze continuu în mințile oamenilor pe viul Dumnezeu ca izvor al existenței și ca obiect de închinare și adorare. Satana se luptă să-i întoarcă pe oameni de la devotamentul lor față de Dumnezeu și de la ascultarea de Legea Sa; de aceea își îndreaptă eforturile îndeosebi împotriva poruncii care Îl arată pe Dumnezeu ca Creator.

Protestanții susțin acum că învierea lui Hristos în ziua duminicii a făcut din ea Sabatul creștin. Dar dovezi din Scriptură lipsesc. Nici o onoare de felul acesta n-a fost dată zilei acesteia de către Hristos sau apostolii Săi. Păzirea duminicii ca instituție creștină, și-a avut originea în acea „taină a fărădelegii" (2 Tesaloniceni 2, 7), care și-a început lucrarea chiar în zilele lui Pavel. Unde și când a adoptat Domnul acest prunc al papalității? Ce motiv temeinic poate fi dat pentru o schimbare pe care Scripturile nu o aprobă?

În veacul al șaselea, papalitatea devenise puternic întemeiată. Scaunul puterii ei a fost stabilit în cetatea imperială, iar episcopul Romei a fost declarat cap peste întreaga biserică. Păgânismul dăduse locul papalității. Balaurul dăduse fiarei „puterea lui, tronul lui, și o mare stăpânire". (Apocalipsa 13, 2) . Și acum au început cei 1260 de ani de persecuție papală, prevestiți în profețiile lui Daniel și Apocalipsa (Daniel 7, 25; Apocalipsa 13, 5-7). Creștinii au fost obligați să aleagă fie să-și părăsească integritatea și să primească ceremoniile și închinarea papală, fie să-și petreacă viața în închisoare sau să sufere moartea pe roată, pe rug sau de securea călăului. Acum s-au împlinit cuvintele lui Isus: „Veți fi dați în mâinile lor până și de părinții, frații, rudele și prietenii voștri; și vor omorî pe mulți dintre voi. Veți fi urâți de toți din pricina Numelui Meu". (Luca 21, 16.17). Persecuția s-a dezlănțuit asupra celor credincioși cu o mai mare furie decât oricând mai înainte, iar lumea a devenit un imens câmp de luptă. Pentru sute de ani, biserica lui Hristos și-a găsit scăpare în izolare și întuneric. Căci, zice profetul: „Și femeia a fugit în pustie, într-un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo o mie două sute șaizeci de zile". (Apocalipsa 12, 6)

Înălțarea la putere a bisericii Romei a marcat începutul evului întunecat. Pe măsură ce puterea ei creștea, întunericul devenea mai profund. Credința a fost transferată de la Hristos, adevărata temelie, la papa de la Roma. În loc să se încreadă în Fiul lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor și pentru mântuirea veșnică, oamenii priveau la papa, la preoții și prelații cărora el le dăduse autoritatea. Ei erau învățați că papa era mijlocitorul lor pământesc, că nimeni nu se putea apropia de Dumnezeu decât prin el; și că el stătea în locul lui Dumnezeu pentru ei și de aceea trebuia să i se dea ascultare. O abatere de la cerințele lui constituia un motiv suficient pentru cea mai aspră pedeapsă care venea peste trupurile și sufletele ofensatorilor. În felul acesta mințile oamenilor erau întoarse de la Dumnezeu către oameni greșiți, cu defecte și cruzi, ba mai mult, chiar către prințul întunericului, care-și exercita puterea prin ei. Păcatul era deghizat într-un veșmânt de sfințenie. Când Scripturile sunt

îndepărtate, iar omul ajunge să se privească pe sine ca fiind suprem, trebuie să ne așteptăm numai la înșelătorie, amăgire și nelegiuire josnică. O dată cu înălțarea legilor și tradițiilor omenești, s-a manifestat corupția care totdeauna se naște din părăsirea Legii lui Dumnezeu.

Acelea au fost zile primejdioase pentru biserica lui Hristos. Credincioșii purtători de steag erau fără îndoială puțini. Deși adevărul n-a fost lăsat fără martori, uneori se părea totuși că rătăcirea și superstiția vor predomina pe deplin, iar adevărata religie va fi izgonită de pe pământ. Evanghelia a fost pierdută din vedere, formele religioase deveneau mai numeroase, iar oamenii erau împovărați tot mai mult cu obligații riguroase.

Ei nu erau numai învățați să privească la papa ca mijlocitor al lor, dar și să-și pună încrederea în propriile fapte, ca ispășire pentru păcat. Pelerinajele lungi, faptele de penitență, închinarea la moaște, înălțarea de biserici, altare și morminte sfinte, plata sumelor mari pentru biserică — toate acestea și multe altele asemănătoare erau încurajate pentru a îndepărta mânia lui Dumnezeu sau a asigura favoarea Sa, ca și când Dumnezeu ar fi gândit ca oamenii, care s-ar fi mâniat pentru lucruri de nimic sau ar fi fost împăcat prin daruri sau fapte de pocăință!

Cu toate acestea, viciul era răspândit chiar printre conducătorii bisericii romane, iar influența ei părea să crească continuu. Spre încheierea secolului al VIII-lea, papistașii au ridicat pretenția că, în primele secole ale bisericii, episcopii Romei avuseseră aceeași putere spirituală pe care și-o asumaseră acum. Pentru a fundamenta această pretenție a trebuit să fie folosite unele mijloace spre a-i da o aparență de autoritate; și acestea au fost sugerate ușor de către tatăl minciunii. Au fost născocite de călugări scrieri vechi. Au fost descoperite hotărâri ale conciliilor despre care nu se auzise mai înainte și care stabileau supremația generală a papei din primele timpuri. O biserică ce respinsese adevărul a primit cu lăcomie aceste amăgiri
.

Puținii ziditori credincioși pe temelia adevărată (1 Corinteni 3, 10.11) au fost uluiți și încurcați atunci când absurditățile învățăturii rătăcitoare au împiedicat lucrarea. Ca și ziditorii de pe zidurile Ierusalimului, din zilele lui Neemia, unii erau gata să spună: „Puterile celor ce duc poverile slăbesc, și dărâmăturile sunt multe; nu vom putea să zidim zidul”. (Neemia 4, 10). Obosiți de lupta continuă împotriva persecuției, a înșelăciunii, a nelegiuirii și a tuturor celorlalte piedici pe care Satana le putea născoci pentru a încurca înaintarea lor, unii care fuseseră clădítori credincioși s-au descurajat; și de dragul păcii și al siguranței pentru averile și viața lor, au părăsit adevărata temelie. Alții, neînfricați de împotrivirea vrăjmașilor lor, au declarat fără teamă: „Nu vă temeți de ei; aduceți-vă aminte de Domnul, care este mare și înfricoșat” (Ver 14) și au mers mai departe, fiecare cu sabia încinsă. (Efeseni 6, 17).

Același spirit de ură și de împotrivire față de adevăr i-a inspirat pe vrăjmașii lui Dumnezeu din fiecare veac și aceeași veghere și fidelitate s-a cerut de la slujitorii Săi. Cuvintele lui Hristos spuse primilor ucenici se aplică și urmașilor Săi de la încheierea vremii: „Ceea ce vă spun vouă, spun tuturor, vegheați”. (Marcu 13, 37). Întunericul părea să se îndesească. Închinarea la chipuri a devenit aproape generală. Candelele ardeau înaintea icoanelor cărora

le erau înălțate rugăciuni. Obiceiurile cele mai absurde și mai superstițioase predominau. Mințile oamenilor erau cu totul stăpânite de superstiție, încât rațiunea părea că-și pierduse influența. În timp ce preoții și episcopii erau iubitori de plăceri, senzuali și corupți, nu se putea aștepta decât ca poporul care privea la ei drept călăuze să fie cufundat în ignoranță și viciu.

Un alt pas spre supremația papală a fost făcut atunci când, în secolul al XI-lea, papa Grigore al VII-lea a proclamat desăvârșirea bisericii romane. Printre afirmațiile pe care le susținea, era una care declara că biserica n-a greșit niciodată, nici nu va putea greși vreodată, în conformitate cu Sfintele Scripturi. Dar această afirmație nu era însoțită de dovezile din Scriptură. Pontiful cel mândru mai pretindea puterea de a-i detrona pe împărați și declara că nici o hotărâre pe care ar fi pronunțat-o el nu putea fi răsturnată de nimeni, ci era prerogativul lui acela de a răsturna hotărârile altora .

O ilustrație izbitoare a caracterului tiranic al acestei susțineri de infailibilitate a fost văzută în comportarea față de împăratul german Henric al IV-lea. Pentru bănuiala de dispreț față de autoritatea papei, acest monarh a fost excomunicat și detronat. Îngrozit de părăsirea și trădarea prinților lui, care erau încurajați la răzvrătire împotriva lui de mandatul papei, Henric a simțit nevoia de a face pace cu Roma. Împreună cu soția lui și un servitor credincios, au trecut Alpii în miezul iernii, pentru a se umili înaintea papei. După sosirea la castelul în care se retrăsese papa Grigore, el a fost condus, fără gărzile lui, într-o curte interioară, și acolo, în frigul aspru al iernii, cu capul descoperit și picioarele goale, într-o îmbrăcăminte mizerabilă, a așteptat îngăduința papei de a apărea în fața lui. Pontiful nu s-a îndurat să-i acorde iertare până când n-au petrecut trei zile în post și mărturisire. Chiar și atunci, împăratul putea să-și exercite atributele și să-și primească însemnele imperiale numai cu condiția să aștepte hotărârea papei. Și Grigore, încurajat de victorie, susținea cu înfumurare că era de datoria lui să umilească mândria regilor.

Cât de izbitor este contrastul dintre mândria arogantă a acestui pontif disprețuitor și blândețea și umilința lui Hristos, care Se prezintă pe Sine bătând la ușa inimii ca să intre pentru a aduce iertare și pace și care i-a învățat pe ucenicii Săi: „Oricine vrea să fie cel dintâi între voi, să vă fie rob”. (Matei 20, 27) Veacurile care au urmat au fost martore la o creștere continuă a rătăcirii în învățăturile susținute de Roma. Chiar și înainte de nașterea papalității, învățăturile filozofilor păgâni captivaseră atenția și-și exercitau influența în biserică. Mulți din cei care susțineau că sunt convertiți se țineau încă de învățăturile filozofiei lor păgânești și nu numai că ei continuau să le studieze, dar le impuneau și altora, socotindu-le mijloace de a-și extinde influența printre păgâni. Rătăciri serioase au fost introduse în felul acesta în credința creștină. Printre cele mai de seamă erau credința în nemurirea de la natură a omului și conștiența lui în moarte. Această învățătură a pus temelia pe care Roma și-a întemeiat invocarea sfinților și adorarea fecioarei Maria. Din aceasta a izvorât și rătăcirea cu privire la chinurile veșnice pentru cel care rămâne nepocăit și care a fost încorporată, de timpuriu, în doctrina papală.

Atunci a fost pregătită calea pentru introducerea unei alte născociri a păgânismului, pe care Roma a numit-o purgatoriu și a folosit-o pentru a îngrozi mulțimile credule și superstițioase. Prin această rătăcire se afirma existența unui loc de tortură, în care sufletele acelora care n-au meritat condamnarea veșnică trebuie să sufere pedeapsa pentru păcatele lor și din care, după ce sunt eliberate de necurăție, sunt primite în ceruri .

Apoi a fost necesară o altă plăsmuire pentru a face ca Roma să fie în stare să profite de pe urma temerilor și viciilor adepților ei. Aceasta a fost realizată prin învățătura despre indulgențe. Iertarea totală a păcatelor, trecute, prezente și viitoare, și scăparea de toate durerile și pedepsele ce decurgeau din ele erau făgăduite tuturor acelora care se înscriau în războaiele pontifilor, pentru a-și întinde stăpânirea lor lumească ca să-și pedepsească vrăjmașii sau pentru a-i extermina pe aceia care îndrăzneau să conteste supremația lor spirituală. Oamenii mai erau învățați că, prin oferirea de bani bisericii, s-ar putea elibera de păcate și ar putea elibera și sufletele prietenilor lor decedați care erau predați flăcărilor chinuitoare. Prin mijloace de felul acesta, Roma și-a umplut tezaurele și a susținut măreția, luxul și viciul pretinșilor reprezentanți ai Aceluia care nu avusese unde să-Și plece capul .

Rânduiala biblică a Cinei Domnului fusese înlocuită cu jertfa idolatră a liturghiei. Preoții papali pretindeau că, prin bufoneriile lor fără sens, transformă pâinea și vinul simplu în „trupul și sângele lui Hristos” (Cardinalul Wiseman, The Real Presence of the Body and Blood of Our Lord Jesus Christ in the Blessed Eucharist, Proved From Scripture, lect.8, sect.3, par.26). Cu o încumetare hulitoare, ei pretindeau în mod deschis că aveau puterea de a-L crea pe Dumnezeu, Creatorul tuturor lucrurilor. Creștinilor li s-a cerut, sub pedeapsa cu moartea, să manifeste credința în această oribilă rătăcire hulitoare a cerului. Mulțimile care refuzau erau date flăcărilor .

În secolul al XIII-lea, a fost înființat cel mai teribil dintre toate instrumentele papalității — Inchiziția. Prințul întunericului s-a unit cu conducătorii ierarhiei papale. În conciliile lor tainice, Satana împreună cu îngerii lui stăpâneau mințile oamenilor nelegiuiți, în timp ce, nevăzut, în mijlocul lor stătea un înger al lui Dumnezeu, luând un raport teribil al hotărârilor lor nelegiuite și scriind istoria faptelor prea îngrozitoare pentru a fi văzute de ochiul omenesc. „Babilonul cel mare s-a îmbătat cu sângele sfinților”. Trupurile mutilate ale milioanelor de martiri strigau la Dumnezeu, cerând răzbunare asupra puterii apostate.

Papalitatea devenise despotul lumii. Regi și împărați se plecau în fața hotărârilor pontifului roman. Soarta oamenilor, pentru prezent și veșnicie, părea a fi sub stăpânirea lui. Timp de sute de ani învățăturile Romei fuseseră primite fără rezervă pe scară largă, riturile ei fuseseră aduse la îndeplinire cu respect, sărbătorile ei fuseseră păzite peste tot. Clerul ei era onorat și susținut cu dărnicie. Niciodată până atunci biserica romană nu ajunsese la o demnitate, măreție sau putere mai mare.

Dar „miezul zilei papalității a fost miezul nopții lumii” (J.A.Wylie, The History of Protestantism, b.1, cap.4). Sfintele Scripturi erau aproape necunoscute nu numai de către

popor, ci și de către preoți. Ca și fariseii din vechime, conducătorii papali urau lumina care le descoperea păcatele. Legea lui Dumnezeu, măsura neprihănirii, fiind îndepărtată, ei exercitau puterea fără măsură și practicau viciul fără frâu. Înșelătoria, avariția și desfrâul abundau. Oamenii nu se dădeau înapoi de la nici o crimă prin care puteau să câștige avere sau poziție. Palatele papilor și ale prelaților erau scenele celor mai sălbatice dezmățuri. Unii dintre pontifii care domneau erau vinovați de crime atât de revoltătoare, încât conducătorii pământești au încercat să-i detroneze pe acești demnitari ai bisericii, ca fiind monștri prea josnici pentru a mai putea fi îngăduiți. Timp de veacuri, Europa n-a făcut nici un progres în literatură, arte sau civilizație. O paralizie morală și intelectuală căzuse peste creștinătate.

Starea lumii sub puterea romană prezenta o împlinire teribilă și izbitoare a cuvintelor profetului Osea: „Poporul Meu piere din lipsă de cunoștință. Fiindcă ai lepădat cunoștința, și Eu te voi lepăda.... Fiindcă ai uitat Legea Dumnezeului tău, voi uita și Eu pe copiii tăi!” „...Nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoștință de Dumnezeu în țară. Fiecare jură strâmb și minte, ucide, fură și preacurvește; năpăstuiește și face omoruri după omoruri” (Osea 4, 6.1.2).

Acestea au fost rezultatele îndepărtării Cuvântului lui Dumnezeu.

Capitolul 4 — Aleşi Mesageri

În mijlocul întunericului care se lăsase pe pământ, în timpul îndelungatei perioade de supremație papală, lumina adevărului n-a putut fi stinsă cu totul. În fiecare veac au existat martori pentru Dumnezeu, bărbați care au cultivat credința în Hristos ca singurul Mijlocitor între Dumnezeu și om, care au socotit Biblia ca fiind singura regulă de viață și care au sfințit Sabatul adevărat. Cât de mult datorează lumea acestor bărbați, posteritatea nu va ști niciodată. Au fost marcați ca eretici, motivele lor au fost criticate, caracterele lor au fost calomniate, scrierile lor au fost interzise, denaturate sau mutilate. Cu toate acestea ei au stat hotărâți și, de la un veac la altul, au păstrat credința în curăția ei ca o moștenire sfântă pentru generațiile ce urmau să vină.

Istoria poporului lui Dumnezeu în timpul veacurilor de întunecime care au urmat, datorită supremației Romei, este scrisă în ceruri, dar rapoartele omenești îi rezervă un spațiu restrâns. Câteva urme ale existenței lui abia se pot găsi, cu excepția acuzațiilor prigonitorilor. Politica Romei a fost aceea de a șterge orice urmă de opoziție față de învățăturile sau hotărârile ei. Ea a căutat să distrugă tot ce era vinovat de erezie, fie persoane, fie scrieri. Expresii de îndoială sau întrebări cu privire la autoritatea dogmelor papale erau suficiente pentru a pierde viața bogatului sau a săracului, celui de sus sau de jos. Roma a încercat să distrugă orice raport al cruzimii ei față de disidenți. Conciliile papale au hotărât ca acele cărți sau scrieri care conțin asemenea rapoarte să fie date flăcărilor. Înainte de inventarea tiparului, cărțile erau puține la număr și într-o formă nepotrivită de a putea fi păstrate; de aceea nu se puteau face prea multe pentru a-i împiedica pe romaniști să-și aducă la îndeplinire scopul.

Nici o biserică dinăuntrul hotarelor jurisdicției Romei n-a fost prea mult lăsată netulburată ca să se bucure de libertatea de conștiință. De îndată ce papalitatea a câștigat puterea, ea a întins mâna pentru a-i zdrobi pe toți aceia care refuzau să recunoască dominația ei și, una după alta, bisericile s-au supus stăpânirii ei.

În Marea Britanie, creștinismul primar prinsese rădăcini foarte de timpuriu. Evanghelia primită de bretoni în primele veacuri era atunci necoruptă de apostazia romană. Persecuția din partea împăraților păgâni, care se întinsese chiar și la aceste tărâmuri îndepărtate, a fost singurul dar pe care primele biserici din Britania l-au primit din partea Romei. Mulți creștini din Anglia, care au fugit de persecuție, au găsit scăpare în Scoția; de aici adevărul a fost dus în Irlanda și în toate țările acestea a fost primit cu bucurie.

Când saxonii au invadat Britania, păgânismul a câștigat stăpânire. Cuceritorii n-au acceptat să fie învățați de sclavii lor, iar creștinii au fost constrânși să se retragă în munți și în mlaștinile sălbatice. Cu toate acestea, lumina, ascunsă pentru o vreme, a continuat să ardă. În Scoția, un secol mai târziu, ea strălucea cu o lumină care s-a întins până în țări îndepărtate. Din Irlanda a venit credinciosul Columba împreună cu colaboratorii lui, care i-au adunat în

jurul lor pe credincioșii împrăștiați pe insula singuratică Iona și au făcut din ea centrul lucrării lor misionare. Printre acești evangheliști se găsea și un păzitor al Sabatului biblic, și în felul acesta adevărul a fost introdus în popor. La Iona a fost întemeiată o școală din care au plecat misionari nu numai în Scoția și Anglia, ci și în Germania, Elveția și chiar Italia.

Dar Roma își ațintise privirile asupra Britaniei și s-a hotărât să o aducă sub stăpânirea ei. În veacul al șaselea, misionarii ei au început convertirea saxonilor păgâni. Ei au fost primiți cu favoruri de către barbarii cei mândri și i-au convins pe mii dintre ei să practice credința romană. Pe măsură ce lucrarea înainta, conducătorii papali împreună cu cei convertiți s-au ciocnit cu creștinii care erau asemenea celor din biserica primară. S-a prezentat un contrast izbitor. Cei din urmă erau simpli, umili, având un caracter, o doctrină și obiceiuri conforme Scripturilor, în timp ce primii dădeau la iveală superstiția, pompa și aroganța papilor. Trimisul Romei a cerut ca aceste biserici creștine să recunoască supremația suveranului pontif. Britanii au răspuns cu blândețe că doreau să-i iubească pe toți oamenii, dar că papa nu are dreptul la supremație în biserică, iar ei îi puteau da numai supunerea datorată oricărui urmaș al lui Hristos. Au fost făcute încercări repetate de a asigura unirea lor cu Roma; dar acești creștini umili, uimiți de mândria desfășurată de către trimișii ei, au răspuns categoric că nu cunosc alt stăpân decât pe Hristos.

Acum s-a descoperit adevăratul spirit al papalității. Conducătorul roman a spus: „Dacă nu vreți să-i primiți pe frații care vă aduc pacea, veți primi dușmanii care vă vor aduce războiul. Dacă nu vă uniți cu noi pentru a arăta saxonilor calea vieții, veți primi de la ei lovitura de moarte” (J.H. Merle D’Aubigne, History of the Reformation of the Sixteenth Century, b.1, cap.2). Acestea nu erau simple amenințări. Războiul, intriga și înșelăciunea au fost folosite împotriva acestor martori ai credinței biblice, până când bisericile din Bretania au fost distruse sau obligate să se supună autorității papei.

În țările de dincolo de jurisdicția Romei, au existat timp de multe secole grupe de creștini care au rămas aproape cu totul libere de corupția papală. Ele erau înconjurate de păgânism și, în desfășurarea veacurilor, au fost contaminate de rătăcirile lui; dar au continuat să privească Biblia ca singura regulă de credință și au primit multe dintre adevărurile ei. Acești creștini credeau în perpetuitatea Legii lui Dumnezeu și păzeau Sabatul poruncii a patra. Biserici care au ținut la această credință și practică au existat în Africa Centrală și printre armenii din Asia. Dar printre aceia care au rezistat abuzurilor puterii papale, valdenzii au stat în frunte. Chiar în țara în care papalitatea și-a stabilit scaunul, acolo i s-a rezistat cel mai puternic înșelăciunii și corupției ei. Timp de veacuri, bisericile Piemontului și-au păstrat independența; dar în cele din urmă a sosit timpul când Roma a insistat să se supună. După lupta fără rezultat împotriva tiraniei ei, conducătorii acestor biserici au recunoscut, chiar împotriva voinței lor, supremația puterii căreia lumea întreagă se părea că plătește tribut. Însă, au fost unii care au refuzat să se supună autorității papei sau prelatului. Ei s-au hotărât să păstreze credincioșia față de Dumnezeu și să păstreze curăția și simplitatea credinței lor. S-a produs o despărțire. Aceia care au rămas la vechea credință s-au retras; unii, părăsind Alpii natali, au ridicat steagul

adevărului în țări străine; alții s-au retras în văile singuratice și în fortărețe stâncoase ale munților și acolo și-au păstrat libertatea de a se închina lui Dumnezeu.

Credința care timp de veacuri a fost ținută și învățată de către creștinii valdenzi era în contrast evident cu învățăturile rătăcite impuse de Roma. Credința lor religioasă era întemeiată pe Cuvântul scris al lui Dumnezeu, adevăratul sistem al creștinismului. Dar țăranii aceia umili, în ascunzătorile lor neștiute, alungați de lume și legați de truda zilnică în mijlocul turmelor și viilor lor, n-au ajuns prin ei înșiși să cunoască adevărul în opoziție cu dogmele și rătăcirile bisericii apostaziate. Credința lor nu era primită de curând. Credința lor era o moștenire de la părinți. Ei se luptau pentru credința bisericii apostolice — „credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna". (Iuda 3). Biserica din pustie, și nu ierarhia mândră întronată în marea capitală a lumii, era biserica adevărată a lui Hristos, păstrătoarea comorilor adevărului pe care Dumnezeu îl încredințase poporului Său pentru a fi dat lumii.

Printre cauzele principale care au dus la despărțirea bisericii adevărate de Roma, a fost ura acesteia din urmă față de Sabatul biblic. Așa cum era prevestit în profeție, puterea papală a aruncat adevărul la pământ. Legea lui Dumnezeu a fost călcată în picioare, în timp ce tradițiile și obiceiurile oamenilor au fost înălțate. Bisericile care erau sub conducerea papalității au fost constrânse de timpuriu să onoreze, ca zi sfântă, duminica. În mijlocul rătăcirii și superstiției predominante, mulți, chiar din poporul adevărat al lui Dumnezeu, au ajuns atât de dezorientați, încât, în timp ce păzeau Sabatul, se reținеau de la muncă și duminica. Dar lucrul acesta nu i-a mulțumit pe conducătorii papali. Ei au cerut nu numai ca duminica să fie sfințită, ci ca Sabatul să fie profanat; și i-a denunțat în limbajul cel mai puternic pe aceia care îndrăzneau să-i dea cinste. Numai fugind de puterea Romei au putut unii să asculte în pace de Legea lui Dumnezeu.

Valdenzii au fost printre primele popoare din Europa care au avut o traducere a Sfintelor Scripturi . Cu sute de ani înainte de Reformă, ei aveau Biblia, în Manuscris în limba lor maternă. Ei aveau adevărul nefalsificat, și aceasta a făcut din ei obiectul special al urii și persecuției. Ei au declarat biserica Romei ca fiind Babilonul decăzut din Apocalipsa și, cu primejdia vieții lor, s-au împotrivit stricăciunilor ei. În timp ce unii, sub apăsarea unei persecuții îndelungate, și-au compromis credința, părăsind puțin câte puțin principiile care-i deosebeau, alții au ținut cu tărie la adevăr. Prin veacurile de întunecime și decădere, valdenzi au fost aceia care s-au împotrivit supremației Romei, au respins închinarea la chipuri ca fiind idolatrie și au păzit Sabatul adevărat. Sub cele mai crunte furtuni ale împotrivirii, ei și-au păstrat credința. Cu toate că erau spintecați de lăncile ducilor de Savoia și arși pe rugurile Romei, ei au stat neabătuți pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru onoarea Sa.

Înapoia bastioanelor înalte ale munților — în toate veacurile fiind scăparea celor prigoniți și apăsați — valdenzii și-au găsit ascunzătorile. Aici lumina adevărului a fost păstrată în mijlocul întunericului evului mediu. Aici, timp de o mie de ani, martorii adevărului au păstrat vechea credință. Dumnezeu a pregătit pentru poporul Său un sanctuar de o grandoare

înfricoșătoare, potrivit cu marile adevăruri date lor în păstrare. Pentru acești exilați credincioși, munții erau un simbol al dreptății, al neprihănirii de neschimbat a lui Iehova. Ei îndreptau atenția copiilor către crestele care se înălțau deasupra lor într-o maiestate neschimbătoare și le vorbeau despre Acela în care nu este schimbare, nici umbră de mutare, al cărui cuvânt este tot atât de durabil ca și munții cei veșnici. Dumnezeu a întemeiat munții și i-a încununat cu tărie; nici un alt braț, decât acela al Puterii infinite, nu-i putea mișca din locul lor. În același fel El Și-a clădit Legea, temelia guvernării Sale în cer și pe pământ. Brațul omului poate să se atingă de semenii lui și să le ia viața; dar acel braț ar putea mai ușor să dezrădăcineze munții din temeliile lor și să-i arunce în mare decât să schimbe un singur precept din Legea lui Iehova sau să șteargă una din făgăduințele Sale față de aceia care împlinesc voia Sa. În credincioșia lor față de Legea Sa, slujitorii lui Dumnezeu trebuie să fie tot atât de neclintiți ca și munții care nu se clatină.

Munții care înconjurau văile lor joase erau o mărturie continuă despre puterea creatoare a lui Dumnezeu și despre o asigurare a grijii Sale ocrotitoare care nu se schimbă. Acei peregrini învățau să iubească simbolurile tăcute ale prezenței lui Iehova. Ei nu-și îngăduiau nici o nemulțumire pentru greutățile sorții lor; niciodată nu erau singuri în mijlocul singurătății munților. Ei Îi mulțumeau lui Dumnezeu care le rânduia un azil față de ura și cruzimea oamenilor. Se bucurau de libertatea pe care o aveau de a se închina înaintea Lui. Adesea, când erau urmăriți de vrăjmași, tăria munților se dovedea a fi o apărare sigură. De pe stâncile cele înalte ei cântau laude lui Dumnezeu, iar armatele Romei n-au putut aduce la tăcere cântările lor de mulțumire.

Curată, simplă și arzătoare era evlavia acestor urmași ai lui Hristos. Ei prețuiau principiile adevărului mai presus de case și țarini, prieteni, rude și chiar viață. Ei au căutat cu stăruință să imprime aceste principii în inimile celor tineri. Din fragedă copilărie, tineretul era educat din Scripturi și era învățat să privească cu sfințenie cerințele Legii lui Dumnezeu. Copii ale Bibliei erau rare; de aceea cuvintele ei prețioase erau încredințate memoriei. Mulți dintre ei erau în stare să repete părți întregi atât din Noul, cât și din Vechiul Testament. Gândurile lui Dumnezeu erau asociate cu scenele sublime din natură și cu binecuvântările umile ale vieții de fiecare zi. Copilașii învățau să privească cu recunoștință spre Dumnezeu, ca fiind dătătorul oricărui har și oricărei mângâieri.

Părinții, oricât de iubitori și de afectuoși ar fi fost, își iubeau copiii cu prea multă înțelepciune pentru a-i familiariza cu îngăduința de sine. Înaintea lor era o viață de încercări și greutăți, poate chiar și moartea de martir. Erau educați din copilărie să suporte greutățile, să se supună disciplinei și totuși să gândească și să acționeze pe cont propriu. Foarte de timpuriu erau învățați să poarte răspunderi, să fie atenți în vorbire și să cunoască înțelepciunea tăcerii. Un cuvânt neatent, lăsat să ajungă la urechea vrăjmașilor lor, putea pune în primejdie nu numai viața celui care-l rostise, dar chiar viața a sute dintre frații lui; căci dușmanii adevărului îi urmăreau ca lupii care-și vânează prada pe aceia care îndrăzneau să ceară libertatea credinței religioase.

Valdenzii jertfiseră proprietatea lor lumească de dragul adevărului și cu răbdare stăruitoare trudeau pentru pâinea lor. Orice petic de pământ arabil, în munți, era cultivat cu grijă; văile și coastele mai puțin fertile erau făcute să aducă rod. Economia și o aspră renunțare de sine formau o parte din educația pe care copiii o primeau ca singura lor moștenire. Ei erau învățați că Dumnezeu a stabilit ca viața să fie o disciplină și că dorințele lor puteau fi împlinite numai prin muncă personală, prin prevedere, grijă și credință. Activitatea era anevoioasă și obositoare, dar era sănătoasă, exact ceea ce trebuie omului în starea lui decăzută, școala pe care Dumnezeu a rânduit-o pentru educarea și dezvoltarea lui. În timp ce tineretul era obișnuit cu truda și cu greutățile, nu era neglijată nici cultura intelectuală. Ei erau învățați că toate puterile aparțineau lui Dumnezeu și că toate trebuiau cultivate și dezvoltate pentru slujirea Sa.

Bisericile valdenzilor, în curăția și simplitatea lor, se asemănau cu biserica din timpurile apostolice. Respingând supremația papilor și a prelaților, ei socoteau Biblia ca fiind singura autoritate supremă, infailibilă. Pastorii lor, în contrast cu preoții trufași ai Romei, urmau exemplul Domnului lor care „a venit nu ca să I se slujească, ci ca să slujească”. Hrăneau turma lui Dumnezeu, conducând-o la pășunile verzi și la apele de odihnă ale Sfântului Său Cuvânt. Departe de monumentele pompei și mândriei omenești, oamenii se adunau nu în biserici mărețe sau în catedrale imense, ci sub umbra munților în văile Alpilor sau, în timp de primejdie, în fortărețele stâncoase, pentru a asculta cuvintele adevărului de la slujitorii lui Hristos. Pastorii nu numai că predicau Evanghelia, ci îi vizitau pe bolnavi, catehizau copiii, mustrau pe cei greșiți și aplanau certurile, promovând armonia și dragostea frățească. În vreme de pace, erau susținuți prin darurile benevole ale poporului; dar, ca și Pavel, făcătorul de corturi, fiecare învăța o meserie sau o ocupație prin care, dacă ar fi fost necesar, să-și asigure întreținerea.

Tinerii primeau educație de la pastorii lor. În timp ce se dădea atenție ramurilor de cultură generală, Biblia era studiul de căpetenie. Evangheliile lui Matei și ale lui Ioan erau învățate pe de rost împreună cu multe din epistole. Erau folosiți și la copierea Scripturilor. Unele manuscrise cuprindeau Biblia întreagă, altele numai părți scurte din ea, la care erau adăugate unele explicații simple ale textului de către aceia care erau în stare să explice Scripturile. În felul acesta erau scoase la iveală comorile adevărului, atâta vreme ascunse de către aceia care căutau să se înalțe mai presus de Dumnezeu. Prin muncă răbdătoare și neobosită, uneori în peșterile adânci și întunecate ale pământului, la lumina torțelor, Sfintele Scripturi erau scrise verset după verset și capitol după capitol. Pe măsură ce lucrarea înainta, voința descoperită a lui Dumnezeu strălucea ca aurul curat; cât de strălucitoare, clară și puternică era, datorită încercărilor suferite pentru ea, numai aceia care erau angajați în această lucrare își puteau da seama. Îngeri din cer îi încurajau pe acești lucrători credincioși.

Satana îi îndemnase pe preoții și prelații papali să îngroape Cuvântul adevărului sub ruinele rătăcirii, ereziei și ale superstiției; dar a fost păstrat neîntinat, în modul cel mai minunat de-a lungul veacurilor de întuneric. El nu purta amprenta omului, ci pecetea lui Dumnezeu. Oamenii au fost neobosiți în eforturile lor de a întuneca înțelesul clar și simplu al Scripturilor

și a face ca mărturia lor să se contrazică; dar, ca și curcubeul peste adâncimile întunecate, Cuvântul lui Dumnezeu a rezistat furtunilor care îl amenințau cu distrugerea. Așa cum o mină are ascunse în adâncuri filoane bogate de aur și argint și toți care vor să-i descopere rezervele prețioase trebuie să sape, tot astfel Sfintele Scripturi au tezaurele adevărului care sunt descoperite numai cercetătorului stăruitor, umil și care se roagă. Dumnezeu a intenționat ca Biblia să fie o carte de învățătură pentru toată omenirea, în copilărie, tinerețe și maturitate, și să fie studiată în orice vreme. El a dat Cuvântul Său oamenilor ca o descoperire a Sa. Orice adevăr nou descoperit este o dezvăluire proaspătă a caracterului Autorului său. Studiul Scripturilor este mijlocul divin rânduit să-i aducă pe oameni într-o legătură mai strânsă cu Creatorul lor și să le dea o cunoaștere mai deslușită a voinței Sale. Ea este mijlocul de comunicare dintre Dumnezeu și om.

În timp ce valdenzii priveau temerea de Dumnezeu ca fiind începutul înțelepciunii, ei nu erau orbi față de importanța legăturii cu lumea, a cunoașterii oamenilor și a vieții active, pentru dezvoltarea minții și ascuțirea înțelegerii. De la școlile lor din munți, unii tineri erau trimiși la instituții de învățământ din orașele Franței sau Italiei, unde se găsea un loc mai bun pentru studiu, cugetare și observații decât în Alpii lor natali. Tinerii trimiși acolo erau expuși ispitei, vedeau viciul, întâlneau agenții tirani ai lui Satana, care le strecurau cele mai subtile erezii și cele mai primejdioase amăgiri. Dar educația lor din copilărie fusese de o așa manieră, încât îi pregătise pentru toate acestea.

În școlile în care mergeau, ei nu trebuiau să-și facă nici un confident. Veșmintele lor erau astfel pregătite, încât să ascundă cea mai mare comoară a lor — manuscrisele prețioase ale Scripturilor. Acestea, ca rod al lunilor și anilor de trudă, erau purtate cu ei și, oriunde puteau face lucrul acesta fără să trezească bănuiala, aduceau cu atenție unele părți din ele în calea acelora ale căror inimi păreau deschise să primească adevărul. Pe genunchii mamelor lor, tinerii valdenzi fuseseră pregătiți având în vedere acest scop; ei au înțeles lucrarea lor și au îndeplinit-o cu credincioșie. În aceste instituții de învățământ, erau câștigați mulți convertiți la credința adevărată și adesea se dovedea că principiile ei pătrundeau în toată școala; chiar conducătorii papali nu puteau, prin cercetarea cea mai minuțioasă, să meargă până la izvorul acestei așa numite erezii stricăcioase.

Duhul lui Hristos este un duh misionar. Prima dorință a unei inimi renăscute este să-i aducă și pe alții la Mântuitorul. Acesta era spiritul creștinilor valdenzi. Ei socoteau că Dumnezeu cerea mai mult de la ei decât numai să păstreze adevărul în curăția lui în propriile biserici; că asupra lor zăcea o răspundere solemnă, de a face ca lumina să strălucească și pentru aceia care se găseau în întuneric; prin puterea mare a Cuvântului lui Dumnezeu, ei au căutat să rupă sclavia pe care Roma o impusese. Pastorii valdenzi erau pregătiți ca misionari, fiecăruia care dorea să intre în lucrare, cerându-i-se în primul rând să câștige o experiență ca evanghelist. Fiecare trebuia să slujească trei ani într-un câmp misionar, înainte de a primi sarcina unei biserici în patrie. Această slujire, care cerea în cel mai înalt grad lepădare de sine și sacrificiu, era o introducere potrivită pentru viața pastorilor din acele vremuri grele pentru sufletele

oamenilor. Tinerii care primeau binecuvântarea pentru slujirea sfântă nu vedeau în fața lor perspectiva bogăției și slavei pământești, ci o viață de trudă și primejdie și o posibilă soartă de martir. Misionarii erau trimiși doi câte doi, așa cum i-a trimis și Isus pe ucenicii Săi. Cu fiecare tânăr era de obicei asociat un om în vârstă și cu experiență, tânărul fiind sub călăuzirea tovarășului său, care răspundea de educația acestuia, și de ale cărui sfaturi trebuia să țină seama. Acești colaboratori nu erau totdeauna împreună, dar se întâlneau adesea pentru rugăciune și sfătuire, întărindu-se în felul acesta unul pe altul în credință.

Dacă ar fi făcut cunoscut cuiva obiectul misiunii lor, ar fi provocat o înfrângere; de aceea ascundeau cu grijă adevăratul ei caracter. Fiecare pastor cunoștea o meserie, iar misionarii își aduceau la îndeplinire lucrarea sub pretextul unei chemări pământești. De obicei, o alegeau pe aceea de negustor sau comis-voiajor. „Duceau mătăsuri, giuvaieruri și alte articole, pe vremea aceea nu atât de ușor de găsit decât la târguri îndepărtate; și erau bine primiți ca negustori acolo unde ar fi fost disprețuiți ca misionari” (Wylie b.1, cap.7). În toată vremea, inimile lor erau înălțate către Dumnezeu pentru înțelepciunea de a prezenta o comoară mai valoroasă decât aurul sau pietrele prețioase. Ei purtau asupra lor, în ascuns, copii ale Bibliei, în întregime sau părți din ea; și oriunde se prezenta o ocazie, atrăgeau atenția clienților la aceste manuscrise. Adesea se trezea în felul acesta un interes de a citi Cuvântul lui Dumnezeu, și unele părți erau lăsate cu bucurie acelora care doreau să-l primească.

Lucrarea acestor misionari a început pe câmpiile și văile de la poalele munților, dar s-a răspândit cu mult peste aceste hotare. Cu picioarele goale, în veșminte de proastă calitate și prăfuite datorită călătoriei, așa cum erau și acelea ale Mântuitorului lor, ei străbăteau marile orașe și pătrundeau în țări îndepărtate. Pretutindeni răspândeau sămânța prețioasă. În urma lor răsăreau biserici, iar sângele martirilor mărturisea în favoarea adevărului. Ziua lui Dumnezeu va descoperi secerișul bogat de suflete, strânse în grânar prin lucrarea acestor oameni credincioși. Acoperit și tăcut, Cuvântul lui Dumnezeu își făcea drum prin creștinătate și întâlnea o primire bucuroasă în căminele și inimile oamenilor.

Pentru valdenzi, Scripturile nu erau numai un raport al procedeelor lui Dumnezeu cu oamenii din vechime și o descoperire a răspunderilor și datoriilor prezentului, ci și o descoperire a primejdiilor și slavei viitoare. Ei credeau că sfârșitul tuturor lucrurilor nu era prea departe, iar când studiau Biblia cu rugăciune și lacrimi, erau și mai adânc impresionați de declarațiile ei prețioase și de datoria lor de a face cunoscut și altora adevărurile ei mântuitoare. Ei vedeau Planul de Mântuire clar descoperit în paginile sfinte și găseau mângâiere, nădejde și pace în credința în Isus. Când lumina ilumina înțelegerea lor și le umplea inimile de bucurie, ei tânjeau de dorul ca razele ei să strălucească asupra acelora care erau în întunericul rătăcirii papale.

Ei vedeau că, sub conducerea papei și a preoților, mulțimile încercau zadarnic să obțină iertarea, chinuindu-și trupurile pentru păcatul sufletelor lor. Învățați să creadă că faptele lor bune îi vor mântui, ei priveau continuu asupra lor, mințile lor preocupându-se de starea lor

păcătoasă, văzându-se expuși mâniei lui Dumnezeu, chinuindu-și sufletul și trupul, și totuși negăsind nici o ușurare. În felul acesta sufletele conștiincioase erau legate de învățăturile Romei. Mii de oameni își părăseau prietenii și rudele și-și petreceau viața în celulele mănăstirilor. Prin posturi repetate și prin biciuiri crude, prin vegheri în miez de noapte, zăcând întinși timp de ore apăsătoare pe pietre reci și umede, în locuința lor mohorâtă, prin pelerinaje lungi, prin pocăință umilitoare și chinuri înspăimântătoare, mii de oameni căutau în zadar să-și găsească pacea conștiinței. Apăsați de sentimentul păcatului și urmăriți de frica mâniei unui Dumnezeu răzbunător, mulți sufereau până când natura istovită ceda și fără nici o rază de lumină sau de nădejde erau coborâți în mormânt.

Valdenzii se străduiau să frângă acestor suflete flămânde pâinea vieții, să le prezinte soliile de pace din făgăduințele lui Dumnezeu și să-i îndrepte spre Hristos ca fiind singura lor nădejde de mântuire. Învățătura că faptele bune pot face ispășire pentru călcarea Legii lui Dumnezeu ei susțineau că se întemeiază pe rătăcire. Încrederea în meritele omenești umbrește iubirea nemărginită a lui Hristos. Isus a murit ca jertfă pentru om, deoarece neamul omenesc căzut nu putea face nimic care să-l recomande înaintea lui Dumnezeu. Meritele unui Mântuitor răstignit și înviat constituie temelia credinței creștine. Dependența omului de Hristos este tot atât de reală și legătura lui cu El trebuie să fie tot atât de strânsă ca și a brațului de corp sau ca a unei mlădițe cu butucul de vie.

Învățăturile papilor și preoților îi conduseseră pe oameni să privească caracterul lui Dumnezeu și chiar al lui Hristos ca fiind aspru, posomorât și respingător. Mântuitorul era prezentat ca fiind lipsit de simpatie față de starea decăzută a omului, încât trebuia să fie invocată mijlocirea preoților și a sfinților. Aceia ale căror minți fuseseră iluminate de Cuvântul lui Dumnezeu se străduiau să-L prezinte acestor suflete pe Hristos ca fiind Mântuitorul lor iubit și milos, stând cu brațele deschise, invitându-i pe toți să vină la El cu povara păcatelor, a grijilor și poverilor lor. Ei se străduiau să îndepărteze piedicile pe care Satana le îngrămădise pentru ca oamenii să nu poată vedea făgăduințele și să vină direct la Dumnezeu, mărturisindu-și păcatele și primind iertare și pace.

Misionarul valdenz descoperea cu râvnă minților cercetătoare adevărurile prețioase ale Evangheliei. Cu precauție, el oferea părți din Scriptură, scrise cu grijă. Cea mai mare bucurie a lor era să dea nădejde sufletului îndurerat de păcat, care vedea numai un Dumnezeu al răzbunării, așteptând să execute dreptatea. Cu buze tremurânde și cu ochii în lacrimi, adesea plecat pe genunchi, descoperea fraților lui făgăduințele prețioase care arătau păcătosului unica nădejde. În felul acesta, lumina adevărului pătrundea în multe minți întunecate, îndepărtând norul de ceață, până când Soarele neprihănirii lumina inimile cu razele lui vindecătoare. Adesea era cazul ca unele pasaje ale Scripturii să fie citite iar și iar, ascultătorul dorind să-i fie repetate ca și când ar fi dorit să se asigure că auzise corect. Deosebit de dorită era repetarea cuvintelor: „Sângele lui Isus Hristos Fiul Lui ne curățește de orice păcat” (1 Ioan 1, 7); „Și după cum a înălțat Moise șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică”. (Ioan 3, 14.15)

Mulți rămaseseră neamăgiți de pretențiile Romei. Ei vedeau cât de zadarnică este mijlocirea oamenilor sau a îngerilor în favoarea păcătosului. Când lumina adevărată răsărea în mintea lor, ei exclamau cu bucurie: „Hristos este preotul meu; sângele Lui este jertfa mea; altarul Său este mărturisirea mea". Ei se încredeau cu totul în meritele lui Isus, repetând cuvintele: „Fără credință este cu neputință să fim plăcuți lui Dumnezeu". (Evrei 11, 6). „Nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor, prin care trebuie să fie mântuiți." (Faptele Apostolilor 4, 12)

Asigurarea iubirii unui Mântuitor părea prea greu de crezut pentru unele din aceste suflete lovite de furtuna păcatului. Atât de mare era ușurarea pe care o adusese, ca un potop de lumină revărsat asupra lor, încât păreau răpiți în ceruri. Mâinile lor erau puse cu încredere în mâna lui Hristos; picioarele lor erau bine fixate pe Stânca Veacurilor. Orice teamă de moarte era alungată. Acum puteau să dorească temnița și rugul, dacă prin acestea puteau onora numele Răscumpărătorului lor. Cuvântul lui Dumnezeu era adus astfel în locuri tainice și citit uneori unui singur suflet, alteori unor grupe mici care tânjeau după lumină și adevăr. Adesea, toată noaptea era petrecută în felul acesta. Atât de mare era mirarea și admirația ascultătorilor, încât solul milei

deseori era rugat să-și întrerupă citirea până ce mintea putea prinde veștile mântuirii. Adesea se puteau auzi rostindu-se cuvinte ca acestea: „Va primi oare Dumnezeu jertfa mea? Îmi va zâmbi El cu bunăvoință? Mă va ierta oare?" Apoi era citat răspunsul: „Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă". (Matei 11, 28) Credința prindea făgăduința și se auzea răspunsul plin de bucurie: „Nu mai sunt necesare pelerinaje lungi; nici călătorii obositoare către locurile sfinte. Pot veni la Isus chiar așa cum sunt, păcătos și nesfânt, și El nu va disprețui rugăciunea de pocăință: «Iertate îți sunt păcatele.» Ale mele, chiar și ale mele pot fi iertate!"

Un val de bucurie sfântă inunda inima, iar numele lui Isus era preamărit prin cuvinte de laudă și mulțumire. Acele suflete fericite se reîntorceau în căminele lor pentru a răspândi lumina, pentru a repeta și altora, cât puteau mai bine, experiența lor cea nouă; și anume că ei descoperiseră Calea vie și adevărată. Era o putere stranie și solemnă în cuvintele Scripturii care vorbeau direct inimilor acelora care flămânzeau după adevăr. Acesta era glasul lui Dumnezeu și el aducea convingere acelora care îl auzeau.

Solul adevărului își vedea apoi de drum, dar înfățișarea lui umilă, sinceritatea lui, seriozitatea și ardoarea lui adâncă erau subiecte des remarcate. În multe cazuri, ascultătorii nici nu întrebau de unde vine sau unde merge. Fuseseră atât de copleșiți, la început de surpriză, iar după aceea de recunoștință și de bucurie, încât nu se gândiseră să-l întrebe. Când îl rugaseră să-i însoțească în căminele lor, el le răspunsese că trebuie să viziteze oile pierdute ale turmei. Ei se întrebau: Fusese oare un înger din cer? În multe cazuri solul adevărului nu mai era revăzut. Lua drumul spre alte țări, sau își ducea viața în vreo temniță necunoscută, sau poate oasele lui albeau pe locul unde mărturisise pentru adevăr. Dar cuvintele pe care le lăsase în

urmă nu puteau fi distruse. Ele își făceau lucrarea în inimile oamenilor; rezultatele lor binecuvântate vor fi cunoscute pe deplin numai la judecată.

Misionarii valdenzi au invadat împărăția lui Satana, dar puterile întunericului s-au trezit la o veghere mai atentă. Toate străduințele pentru înaintarea adevărului erau urmărite de prințul răului și el provoca temeri agenților lui. Conducătorii papali au văzut o prevestire a unei primejdii pentru cauza lor datorită lucrării acestor călători umili. Dacă lumina adevărului ar fi fost lăsată să strălucească neîmpiedicată, ea ar fi alungat norii grei de rătăcire care îi înconjurau pe oameni. Ea urma să îndrepte mintea oamenilor numai spre Dumnezeu și până la urmă avea să distrugă supremația Romei.

Chiar și numai existența acestui popor, care ținea credința bisericii din vechime, era o mărturie permanentă cu privire la apostazia Romei și de aceea provoca cea mai mare ură și persecuție. Refuzul lor de a renunța la Scriptură era de asemenea o jignire pe care Roma nu o putea îngădui. Ea s-a hotărât să-i șteargă de pe pământ. Acum au început cruciadele cele mai teribile împotriva poporului lui Dumnezeu din căminul său de munte. Inchizitorii au fost puși pe urmele lor, iar scena cu nevinovatul Abel căzând înaintea criminalului Cain se repeta deseori.

Mereu și mereu erau lăsate în paragină țarinele lor fertile, locuințele și bisericile lor erau distruse, astfel că acolo unde odinioară fuseseră câmpuri înfloritoare și casele unor oameni nevinovați, harnici, rămânea numai un pustiu. Așa cum fiara lacomă se înfurie și mai tare gustând sângele, la fel mânia papistașilor era aprinsă către o mai mare intensitate datorită suferințelor victimelor. Mulți dintre acești martori, pentru o credință adevărată, erau hăituiți peste munți și vânați în văile unde se ascundeau, împresurați în păduri dese și pe culmi stâncoase.

Nici o acuzație nu putea fi adusă împotriva caracterului moral al acestei clase proscrise. Chiar vrăjmașii lor îi declarau a fi un popor pașnic, liniștit, credincios. Cea mai mare vină era aceea că nu se închinau lui Dumnezeu după cum vroia papa. Pentru această crimă, asupra lor erau îngrămădite toate umilințele, insultele și chinurile pe care oamenii sau demonii le puteau inventa.

Când Roma a fost hotărâtă să extermine secta cea urâtă, papa a emis o bulă, prin care-i condamna ca eretici, și i-a dat la moarte . Nu erau acuzați ca leneși, necinstiți sau tulburători ai ordinii; ci se declara că aveau o aparență de evlavie și sfințenie care amăgea „oile turmei adevărate”. De aceea papa a poruncit ca „acea sectă răutăcioasă și nesuferită să fie strivită ca șerpii veninoși dacă refuză să se lepede” (Wylie, b.16, cap.1). Se aștepta acest potentat înfumurat să se întâlnească iarăși cu aceste cuvinte? Știa el că erau înregistrate în cărțile cerului pentru a fi confruntat cu ele la judecată? „Ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din cei mai neînsemnați frați ai Mei”, a spus Isus, „Mie Mi le-ați făcut.” (Matei 25, 40)

Această bulă îi chema pe toți membrii bisericii să se unească într-o cruciadă împotriva ereticilor. Ca o încurajare pentru a se angaja în această lucrare crudă, ea „scutea de toate pedepsele și penalizările ecleziastice generale și personale; ea îi elibera pe toți aceia care se uneau în cruciadă de toate jurămintele pe care le-ar fi făcut; ea legaliza titlul lor asupra oricărei proprietăți pe care ar fi dobândit-o ilegal; și făgăduia iertarea tuturor păcatelor lor pentru aceia care ar fi omorât vreun eretic. Această bulă anula toate contractele făcute în favoarea valdenzilor, poruncea tuturor slujitorilor lor să-i părăsească și interzicea tuturor să le dea vreun ajutor de orice fel ar fi fost și împuternicea pe toți să le ia în stăpânire proprietățile”. (Wylie, b.16, cap.1). Acest document descoperă cu claritate spiritul care lucra în spatele scenei. În acesta se aude răcnetul balaurului, și nu glasul lui Hristos.

Conducătorii papali n-au vrut să modeleze caracterul lor după marele standard al Legii lui Dumnezeu, ci și-au ridicat un standard care să li se potrivească și s-au hotărât să-i oblige pe toți să se conformeze lui pentru că așa voia Roma. Au avut loc cele mai îngrozitoare tragedii. Preoții și papii corupți și hulitori făceau lucrarea pe care le-o încredințase Satana. Mila nu avea loc în firea lor. Același spirit care Îl răstignise pe Hristos și îi ucisese pe apostoli, același care îl provocase pe Nero cel setos de sânge împotriva celor credincioși din zilele sale era la lucru pentru a curăța pământul de aceia care erau iubiți de Dumnezeu.

Persecuțiile care au bântuit timp de multe veacuri peste acest popor temător de Dumnezeu au fost suportate de aceștia cu o răbdare și cu o hotărâre care L-au onorat pe Răscumpărătorul lor. În ciuda cruciadelor pornite împotriva lor și a măcelului sălbatic la care au fost supuși, ei au continuat să-și trimită misionarii pentru a împrăștia adevărul prețios. Erau vânați și omorâți; dar sângele lor uda sămânța semănată, care nu înceta să aducă roade. În felul acesta, valdenzii au depus mărturie pentru Dumnezeu cu multe veacuri înainte de nașterea lui Luther. Împrăștiați prin multe țări, ei au semănat semințele Reformei care a început în vremea lui Wycliffe, a crescut și s-a adâncit în zilele lui Luther și trebuie să fie dusă mai departe până la încheierea timpului de către aceia care sunt gata să sufere toate lucrurile pentru „Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Isus Hristos”. (Apocalipsa 1, 9)

Capitolul 5 — Campion al Adevărului

Înainte de Reformă au fost vremuri când existau doar foarte puține copii ale Bibliei, însă Dumnezeu n-a îngăduit ca sfântul Său Cuvânt să fie distrus de tot. Adevărurile Lui nu aveau să rămână ascunse pentru totdeauna. El putea tot atât de ușor să desferece cuvintele vieții, pe cât de ușor deschidea ușile închisorilor și desfereca porțile de fier pentru a-i elibera pe slujitorii Săi. În diferite țări din Europa, bărbați au fost mânați de Duhul lui Dumnezeu să caute adevărul ca pe o comoară ascunsă. Călăuziți în mod providențial către Sfintele Scripturi, au studiat paginile ei sfinte cu un deosebit interes. Ei erau dispuși să primească lumina oricât i-ar fi costat acest lucru. Deși nu vedeau toate lucrurile lămurit, au fost totuși în stare să înțeleagă multe adevăruri care stătuseră multă vreme îngropate. Ca soli trimiși de Cer, ei mergeau rupând lanțul rătăcirii și al superstiției, chemându-i pe aceia care fuseseră robiți atât de multă vreme să se ridice și să-și ceară libertatea.

Cu excepția valdenzilor, Cuvântul lui Dumnezeu fusese timp de veacuri zăvorât în limbi cunoscute numai de către cei învățați: dar venise timpul ca Scriptura să fie tradusă și dată oamenilor din diferite țări în limba lor maternă. Lumea trecuse de miezul nopții ei. Ceasurile de întuneric se consumau și în multe țări au apărut semne ale zorilor ce se apropiau. În secolul al XIV-lea, s-a ridicat în Anglia „luceafărul Reformei”, John Wycliffe, care a fost vestitorul Reformei nu numai pentru Anglia, ci și pentru toată creștinătatea. Marele protest împotriva Romei, pe care i s-a îngăduit să-l rostească, niciodată nu mai putea fi adus la tăcere. Protestul a deschis lupta care urma să aibă ca urmare emanciparea oamenilor, a bisericilor și a popoarelor.

Wycliffe primise o educație cu vederi largi și pentru el temerea de Dumnezeu era începutul înțelepciunii. Era cunoscut în colegiu pentru evlavia lui arzătoare, pentru talentele lui remarcabile, precum și pentru erudiția lui temeinică. În setea lui de cunoștințe, căuta să cunoască toate disciplinele de învățătură. Era educat în filozofie scolastică, în canoanele bisericii și în legea civilă, îndeosebi aceea a țării lui. În lucrările lui de după aceea s-a văzut valoarea acestei instruiri timpurii. O cunoaștere temeinică a filozofiei speculative din vremea lui l-a ajutat să-i demaște erorile; și prin studiul legilor ecleziastice și naționale, s-a pregătit să se angajeze în marea luptă pentru libertate civilă și religioasă. În timp ce putea mânui armele Cuvântului lui Dumnezeu, el își însușise disciplina intelectuală din școli și cunoștea metodele scolasticilor. Puterea geniului împreună cu temeinicia și întinderea cunoștințelor sale impuneau respectul atât al prietenilor, cât și al dușmanilor. Adepții lui vedeau cu satisfacție cum conducătorul lor stătea în fruntea oamenilor învățați ai națiunii; iar dușmanii se fereau să intre în luptă împotriva Reformei, pentru a nu-și descoperi neștiința sau slăbiciunea în fața susținătorului ei.

Pe când era încă în colegiu, Wycliffe s-a avântat în studiul Scripturii. În timpurile acelea, când Biblia exista numai în limbile vechi, cei învățați puteau să-și găsească ușor drumul către

izvorul adevărului care era închis pentru clasele neinstruite. Pe această cale se pregătise lucrarea viitoare a lui Wycliffe ca reformator. Bărbați de cultură studiaseră Cuvântul lui Dumnezeu și găsiseră adevărul mare cu privire la harul Său fără plată descoperit în el. În învățăturile lor, ei răspândiseră cunoștința despre acest adevăr și conduseseră și pe alții să se îndrepte spre descoperirile sfinte.

Când atenția lui Wycliffe a fost îndreptată către Scripturi, el s-a avântat în cercetarea lor cu aceeași sârguință care-l făcuse în stare să stăpânească învățătura în școli. Până atunci el simțise o mare lipsă, pe care nici studiile scolastice, nici învățătura bisericii nu o putuseră împlini. În Cuvântul lui Dumnezeu a găsit ceea ce mai înainte căutase în zadar. Aici a văzut planul de mântuire descoperit și pe Hristos împuternicit ca singurul Apărător în favoarea omului. S-a predat în slujba lui Hristos și s-a hotărât să vestească adevărurile pe care le descoperise.

Asemenea reformatorilor de mai târziu, Wycliffe n-a prevăzut de la începutul lucrării lui unde va ajunge. El nu s-a așezat cu premeditare în opoziție cu Roma. Dar devotamentul lui față de adevăr nu putea decât să-l aducă în conflict cu minciuna. Cu cât vedea mai clar rătăcirile papalității, cu atât mai stăruitor prezenta învățătura Bibliei. El a văzut că Roma părăsise Cuvântul lui Dumnezeu în schimbul tradiției omenești; el acuza neînfricat preoțimea de a fi înlăturat Scripturile și cerea ca Biblia să fie redată poporului, iar autoritatea ei să fie din nou restabilită în biserică. Era un învățător priceput și stăruitor și un predicator elocvent, iar viața lui zilnică era o demonstrare a adevărurilor pe care le predica. Cunoștințele lui din Scripturi, puterea raționamentului său, curăția vieții împreună cu integritatea și curajul lui neînfricat i-au câștigat o încredere și un respect unanim. Mulți oameni nu mai erau mulțumiți cu credința lor de mai înainte, vedeau nelegiuirea care abunda în biserica romană și saluta cu o bucurie neascunsă adevărurile scoase la iveală de Wycliffe; dar conducătorii papali s-au umplut de mânie când și-au dat seama că acest reformator câștiga o influență mai mare decât a lor.

Wycliffe era un descoperitor ager al rătăcirii și demasca neînfricat abuzurile încurajate de autoritatea Romei. În timp ce era capelan al regelui, a luat o atitudine îndrăzneață împotriva plătirii tributului cerut de papa de la monarhul englez și a arătat că pretenția papală la autoritate peste conducătorii pământești era în contradicție atât cu rațiunea, cât și cu revelația. Pretențiile papei provocaseră mare nemulțumire, iar învățăturile lui Wycliffe exercitau o influență asupra oamenilor învățați ai națiunii. Regele și nobilii s-au unit în respingerea pretenției pontifului la autoritatea pământească și au refuzat plata tributului. În felul acesta s-a iscat o adevărată furtună împotriva supremației papale în Anglia.

Un alt rău împotriva căruia reformatorul a purtat un război lung și hotărât a fost instituirea ordinului călugărilor cerșetori. Mulți dintre acești călugări erau în Anglia și aruncau ocară peste măreția și prosperitatea națiunii. Hărnicia, educația, morala, toate acestea resimțeau influența lor distrugătoare. Viața de lenevie și cerșetorie a călugărilor era nu numai o povară

grea pentru veniturile poporului, dar mai aducea și dispreț muncii folositoare. Tineretul era demoralizat și corupt. Prin influența călugărilor, mulți erau determinați să intre într-o mănăstire și să se consacre vieții călugărești; aceasta nu numai fără consimțământul părinților lor, ci chiar fără știrea lor și împotriva poruncilor lor. Unul dintre părinții timpurii ai bisericii romane, înălțând pretențiile monahismului mai presus de obligațiile datoriei și dragostei filiale, declarase: „Chiar dacă tatăl tău ar zăcea în fața ușii plângând și văitându-se, iar mama ta ți-ar arăta trupul care te-a purtat și sânul care te-a hrănit, vezi să-i calci în picioare și să mergi drept înainte spre Hristos". Prin această „neomenie monstruoasă", așa cum a calificat-o Luther mai târziu, „mirosind mai mult a lup și a tiran decât a creștin și a om", inimile copiilor erau împietrite față de părinții lor (Barnas Sears, The Life of Luther, Pagina 70. 69). În felul acesta conducătorii papali, asemenea fariseilor din vechime, făceau fără efect porunca lui Dumnezeu prin tradiția lor. Astfel căminele erau pustiite, iar părinții erau lipsiți de societatea fiilor și fiicelor lor.

Chiar și studenții din universități erau amăgiți de reprezentările rătăcite ale călugărilor și făcuți să intre în ordinele lor. După aceea mulți regretau pasul acesta, văzând că își pătaseră viața și că aduseseră durere părinților; dar odată prinși în cursă le era imposibil să-și recapete libertatea. Mulți părinți, temându-se de influența călugărilor, refuzau să-și trimită copiii în universități. Se putea vedea o scădere substanțială a numărului studenților în marile centre de învățământ. Școlile erau goale, iar neștiința predomina.

Papa dăduse acestor călugări puterea de a primi mărturisirea și de a acorda iertare. Aceasta a devenit un izvor de mari răutăți. Hotărâți să-și mărească câștigurile, călugării erau atât de binevoitori să ofere iertare, încât criminali de toate soiurile le cereau ajutorul, și ca urmare, viciile cele mai josnice s-au dezvoltat cu repeziciune. Bolnavul și săracul erau lăsați să sufere, în timp ce darurile care ar fi trebuit să le împlinească nevoile mergeau la călugări care cu amenințări cereau pomeni de la popor, denunțând ca necredincioși pe aceia care și-ar fi reținut darurile de la ordinele lor. În ciuda pretențiilor lor de sărăcie, bogăția călugărilor creștea continuu, iar edificiile lor mărețe și mesele lor luxoase scoteau și mai mult în evidență sărăcia crescândă a națiunii. Și în timp ce-și petreceau vremea în plăceri și belșug, trimiteau în locul lor oameni neștiutori care nu puteau decât să spună povești miraculoase, legende și glume pentru a distra poporul și a-i înșela mai mult. Și așa călugării au continuat să-și mențină stăpânirea peste mulțimile superstițioase și să le facă a crede că toată datoria religioasă se cuprindea în recunoașterea supremației papei, în adorarea sfinților, în daruri oferite călugărilor și că acestea erau îndestulătoare pentru a le asigura un loc în cer.

Oamenii de cultură și evlavie se străduiseră zadarnic să aducă o schimbare în aceste ordine călugărești; dar Wycliffe, cu o pătrundere clară, a lovit la rădăcina răului, declarând că însuși sistemul era fals și că trebuia desființat. Acestea au dat naștere la discuții și întrebări. În timp ce călugării străbăteau țara, comercializând iertările papei, mulți au fost făcuți să se îndoiască de posibilitatea procurării iertării cu bani și se întrebau dacă nu ar fi trebuit să caute iertare mai degrabă la Dumnezeu decât la pontiful Romei . Nu puțini erau alarmați de lăcomia

călugărilor, ale căror pofte păreau că nu pot fi împlinite niciodată. „Călugării și preoții Romei, spuneau ei, ne consumă ca un cancer. Dumnezeu trebuie să ne elibereze, altfel poporul va pieri” (D’Aubigne b.17, cap.7). Pentru a-și ascunde zgârcenia, acești călugări cerșetori pretindeau că urmează exemplul Mântuitorului, declarând că Isus și ucenicii Săi fuseseră susținuți din mila poporului. Această susținere avea ca rezultat păgubirea cauzei lor, căci ea îi ducea pe mulți la Biblie pentru a înțelege ei înșiși adevărul — consecință care era cel mai puțin dorită de Roma. Mințile oamenilor erau îndreptate către Izvorul adevărului, pe care ei doreau să-l ascundă.

Wycliffe a început să scrie și să publice broșuri împotriva călugărilor, căutând însă nu atât să intre în conflict cu ei, cât să atragă atenția oamenilor către învățăturile Bibliei și către Autorul lor. El declara că puterea de a ierta și de a excomunica nu aparținea papei în mai mare măsură decât preoților obișnuiți și că nici un om nu poate fi cu adevărat excomunicat până ce, mai întâi, n-a adus asupra lui condamnarea lui Dumnezeu. Nu putea fi o altă cale mai cu efect de a arăta lepădarea acelui sistem monstruos de stăpânire spirituală și vremelnică, pe care papa îl înălțase și în care sufletele și trupurile a milioane de oameni erau ținute în robie.

Din nou Wycliffe a fost chemat să apere drepturile coroanei engleze împotriva împilărilor Romei și, fiind numit ambasador regal, a petrecut doi ani în Țările de Jos, în confruntare cu trimișii papei. Aici a fost adus în legătură cu ecleziasticii din Franța, Italia și Spania și a avut ocazia să vadă dincolo de cortină și să capete o cunoaștere a multor lucruri care ar fi rămas ascunse pentru el în Anglia. A înțeles multe aspecte care urmau să-i dea subiecte pentru lucrările lui de mai târziu. În acești reprezentanți de la curtea papală el a citit caracterul adevărat și pretențiile acestei ierarhii. S-a întors în Anglia pentru a repeta învățăturile lui de mai înainte în mod deschis și cu o râvnă mai mare, declarând că lăcomia, mândria și înșelăciunea erau idolii Romei.

Într-una dintre scrierile lui, vorbind despre papa și despre strângătorii lui, spunea: „Ei scot din țara noastră hrana săracilor și multe mii de mărci pe an din banii regelui, pentru sacramente și lucruri spirituale, fapt ce este blestemat ca erezie a simoniei, și face ca toată creștinătatea să aprobe și să susțină această erezie. Și cu siguranță că dacă țara noastră ar avea un deal mare de aur și nici un alt om n-ar lua din el decât acest preot strângător, lumesc și mândru, prin trecerea timpului acest deal s-ar consuma; căci el ia toți banii din țara noastră și nu ne trimite nimic altceva decât blestemul lui Dumnezeu pentru simonia lui” (John Lewis, History of the Life and Sufferings of J.Wycliffe, p. 37). La scurtă vreme după reîntoarcerea în Anglia, Wycliffe a primit de la rege conducerea rectoratului din Lutterworth. Aceasta era asigurarea că monarhului nu-i displace vorbirea lui deschisă. Influența lui Wycliffe se simțea în felul cum acționa curtea, ca și în modelarea credinței poporului.

Curând tunetele papale s-au năpustit împotriva lui. Trei bule au fost trimise în Anglia — universității, regelui și prelaților — toate poruncind măsuri imediate și hotărâte pentru a-l aduce la tăcere pe învățătorul ereziei (Augustus Neander, General History of the Christian

Religion and Church, period 6, sec.2, par.8. Vezi și note suplimentare). Înainte de sosirea bulelor, episcopii, în zelul lor, l-au convocat de urgență pe Wycliffe în fața lor pentru judecată. Doi dintre cei mai puternici prinți ai regatului l-au însoțit înaintea tribunalului; iar poporul a înconjurat clădirea și, pătrunzând înăuntru, i-a intimidat atât de tare pe judecători, încât pentru o vreme dezbaterile au fost suspendate și i s-a îngăduit să fie liber. Peste scurtă vreme, Eduard al III-lea, pe care la vârstă înaintată prelații au căutat să-l influențeze împotriva reformatorului, a murit și fostul ocrotitor al lui Wycliffe a devenit regentul regatului.

Dar sosirea bulelor papale a aruncat peste toată Anglia o poruncă categorică pentru arestarea și întemnițarea ereticului. Aceste măsuri arătau direct spre rug. Se vedea clar că Wycliffe trebuia să cadă curând pradă răzbunării Romei. Dar Acela care spusese unuia din vechime „Nu te teme.... Eu sunt scutul tău” (Geneza 15, 1) Și-a întins din nou mâinile să-l ocrotească pe slujitorul Său. Moartea a venit, dar nu pentru reformator, ci pentru pontiful care-i hotărâse distrugerea. Grigore al XI-lea a murit, iar ecleziasticii care se adunaseră pentru judecarea lui Wycliffe s-au împrăștiat.

Dumnezeu, în providența Sa, încă era la cârma evenimentelor pentru a da ocazie dezvoltării Reformei. Moartea lui Grigore a fost urmată de alegerea a doi papi rivali. Două puteri care se luptau, fiecare pretinzând a fi infailibilă, pretindeau acum ascultare . Fiecare dintre cei doi îi chemau pe credincioși să-i ajute în război împotriva celuilalt, întărindu-și chemările cu anateme teribile împotriva dușmanilor lui și cu făgăduințe de răsplată în ceruri pentru susținători. Această împrejurare a slăbit mult puterea papalității. Grupele vrăjmașe făcuseră tot ce putuseră pentru a se ataca una pe alta, iar Wycliffe a avut odihnă pentru o vreme. Anatemele și acuzațiile zburau de la un papă la celălalt și s-a vărsat mult sânge pentru a susține pretențiile războinice. Crimele și scandalurile au inundat biserica. În acest timp, reformatorul, retras în liniștea parohiei lui din Lutterworth, lucra cu înțelepciune pentru a-i atrage pe oameni de la papii care se certau, la Isus, Prințul păcii.

Schisma, cu toată lupta și stricăciunea pe care le-a provocat, a pregătit drumul spre Reformă, făcându-i pe oameni în stare să vadă ce era în realitate papalitatea. Într-o lucrare pe care a publicat-o On the Schism of the Popes(Cu privire la schisma papilor), Wycliffe îi chema pe oameni să aprecieze dacă nu cumva acești doi prelați spuneau adevărul atunci când se acuzau unul pe altul ca fiind anticrist. „Dumnezeu”, spunea el, „nu l-a mai putut suporta pe diavolul să domnească numai peste un astfel de preot, ci... i-a împărțit în două, astfel ca oamenii, în numele lui Hristos, să-i biruiască mai ușor pe amândoi” (R.Vaughan, Life and Opinions of John de Wycliffe, vol. 2, Pagina 6).

Wycliffe, asemenea Domnului său, predica Evanghelia celor săraci. Nemulțumit cu răspândirea luminii în casele lor sărăcăcioase din parohia Lutterworth, s-a hotărât ca ea să fie dusă în toate părțile Angliei. Pentru a duce lucrul acesta la îndeplinire, a organizat un corp de predicatori, oameni simpli și devotați, care iubeau adevărul și nu doreau nimic mai mult decât să-l răspândească. Acești oameni mergeau pretutindeni, învățând în piețe, pe străzile marilor

orașe și pe drumurile de țară. Ei îi căutau pe cei bătrâni, pe cei bolnavi, pe cei săraci și le descopereau vestea bună a harului lui Dumnezeu.

Ca profesor de teologie la Oxford, Wycliffe predica Cuvântul lui Dumnezeu în sălile universității. Atât de credincios prezenta el adevărurile studenților săi, încât a primit titlul de „doctorul Evangheliei". Dar cea mai mare lucrare a vieții lui a fost traducerea Scripturilor în limba engleză. Într-o lucrare On the Truth and Meaning of Scripture (Cu privire la adevărul și însemnătatea Scripturii), el și-a exprimat intenția de a traduce Biblia, astfel încât fiecare om din Anglia să poată citi în limba maternă lucrările minunate ale lui Dumnezeu.

Deodată lucrările lui au fost oprite. Deși nu avea nici 60 de ani, munca neîncetată, studiul și asalturile dușmanilor i-au slăbit puterile și l-au îmbătrânit înainte de vreme. A fost atacat de o boală primejdioasă. Vestea a adus bucurie călugărilor. Acum, au gândit ei, se va pocăi cu amar de răul pe care l-a făcut bisericii și s-au grăbit în camera lui pentru a-i asculta spovedania. Reprezentanții celor patru ordine călugărești împreună cu patru funcționari civili s-au adunat în jurul presupusului muribund. „Ai moartea pe buze îi spuseră ei; regretă-ți greșelile și retrage în fața noastră tot ce ai spus pentru insultarea noastră". Reformatorul ascultă în tăcere; apoi l-a rugat pe slujitorul lui să-l ridice pe pat și, privindu-i în ochi cum stăteau așteptând retractarea lui, spuse cu un glas hotărât și puternic, care adesea îi făcuse să tremure: „Nu voi muri, ci voi trăi; și voi demasca din nou faptele rele ale călugărilor" (D'Aubigne, b.17, cap.7). Surprinși și rușinați, călugării părăsiră în grabă camera.

Cuvintele lui Wycliffe s-au împlinit. A trăit să pună în mâinile concetățenilor lui cea mai puternică dintre toate armele împotriva Romei să le dea Biblia, mijlocul rânduit de Cer pentru a-i elibera, a-i lumina și a-i evangheliza pe oameni. Pentru împlinirea acestei lucrări a trebuit să treacă peste piedici multe și grele. Dar Wycliffe a fost împovărat de suferință; știa că nu-i mai rămăseseră decât câțiva ani de lucru; a văzut împotrivirea pe care trebuia să o întâmpine; dar, încurajat de făgăduințele Cuvântului lui Dumnezeu, a mers înainte neînfricat de nimic. În deplină vigoare a puterilor lui intelectuale, bogat în experiență, el a fost păstrat și pregătit de providența deosebită a lui Dumnezeu pentru cea mai mare dintre lucrările lui. În timp ce toată creștinătatea era în frământare, reformatorul, în parohia sa de la Lutterworth, neluând aminte la furtuna care se dezlănțuia, s-a dedicat sarcinii lui alese.

În cele din urmă lucrarea a fost terminată — prima traducere engleză a Bibliei ce s-a făcut vreodată. Cuvântul lui Dumnezeu a fost deschis Angliei. Reformatorul nu se mai temea acum de închisoare, nici de rug. El pusese în mâinile poporului englez o lumină care nu putea fi stinsă niciodată. Dând Biblia concetățenilor lui, el făcuse mai mult pentru a rupe cătușele ignoranței și viciului, mai mult pentru a elibera și a înălța patria lui decât fusese realizat vreodată prin cele mai strălucite biruințe pe câmpurile de luptă.

Nefiind cunoscută încă arta tiparului, Biblia a putut fi multiplicată numai prin muncă migăloasă și obositoare. Atât de mare era interesul pentru a primi o carte, încât mulți se angajau voluntar în lucrarea transcrierii ei, dar copiștii cu greu puteau face față cererilor. Unii

dintre cumpărătorii mai bogați doreau întreaga Biblie. Alții cumpărau numai o parte din ea. În multe cazuri, câteva familii se uneau pentru a cumpăra un exemplar. În felul acesta Biblia lui Wycliffe și-a făcut repede drum spre căminele oamenilor.

O chemare adresată rațiunii oamenilor i-a ridicat din supunerea pasivă față de dogmele papale. Wycliffe vestea acum învățăturile deosebite ale protestantismului — mântuirea prin credința în Hristos, singura infailibilitate fiind aceea a Scripturilor. Predicatorii pe care el îi trimisese făcuseră ca Biblia să se răspândească împreună cu scrierile reformatorului cu un așa succes, încât credința cea nouă a fost primită de aproape jumătate din poporul Angliei.

Apariția Scripturilor a produs consternare autorităților bisericii. Ei trebuia să facă față acum unui mijloc mai puternic decât Wycliffe — un mijloc împotriva căruia armele lor erau neputincioase. La data aceea nu exista în Anglia nici o lege care să interzică Biblia, deoarece niciodată până atunci nu fusese publicată în limba poporului. Asemenea legi au fost emise după aceea și au fost aplicate cu strictețe. Cu toate acestea, în ciuda străduințelor preoților, pentru o vreme, a existat o ocazie de a se răspândi Cuvântul lui Dumnezeu.

Din nou conducătorii papali au complotat să aducă la tăcere glasul reformatorului. A fost somat să apară pentru a fi judecat înaintea a trei tribunale, dar a fost în zadar. Mai întâi un sinod de episcopi a declarat scrierile lui eretice și, câștigându-l pe tânărul rege Richard al II-lea de partea lor, au obținut un decret regal care îi condamna la închisoare pe toți aceia care vor susține învățăturile condamnate. Wycliffe a cerut atunci transferarea cazului său de la sinod la parlament, unde a acuzat fără teamă ierarhia papală înaintea consiliului național și a cerut o reformare a uriașelor abuzuri legiferate de biserică. Cu o putere convingătoare, el a descris încălcările și corupțiile scaunului papal. Vrăjmașii lui au fost puși în încurcătură. Prietenii și susținătorii lui Wycliffe fuseseră obligați să se supună și să aștepte cu încredere ca însuși reformatorul, la vârsta lui înaintată, singur și fără prieteni, să se plece înaintea autorității combinate, a coroanei și a mitrei. Dar în loc de aceasta, papistașii s-au văzut înfrânți. Parlamentul, trezit de apelurile stăruitoare ale lui Wycliffe, a revocat edictul prigonitorilor și reformatorul a fost pus iarăși în libertate.

Pentru a treia oară a fost adus la judecată și de data aceasta înaintea celui mai înalt tribunal religios al regatului. Aici nu trebuia să se arate nici o milă față de erezie. În cele din urmă se credea că aici Roma va triumfa, iar lucrarea reformatorului va fi oprită. Așa socoteau papistașii. Dacă planul acesta ar fi fost adus la îndeplinire, Wycliffe ar fi fost obligat să-și retracteze învățăturile sau, altminteri, avea să părăsească tribunalul numai pentru a merge în flăcări.

Dar Wycliffe n-a retractat nimic; nici nu va tăcea. El și-a menținut fără teamă învățăturile și a respins acuzațiile prigonitorilor săi. Pierzându-se din vedere pe sine, poziția lui, a cauzei sale, el i-a chemat pe ascultători înaintea tribunalului divin și le-a cântărit amăgirile și denaturările lor în balanța adevărului veșnic. Puterea Duhului Sfânt a fost simțită în sala de judecată. O influență de la Dumnezeu era asupra ascultătorilor. Părea că nu aveau nici o putere

să-și părăsească locurile. Ca niște săgeți din tolba lui Dumnezeu, cuvintele reformatorului le străpungeau inimile. Acuzația de erezie pe care ei o aduseseră împotriva lui, cu o putere convingătoare, a aruncat-o asupra lor. „De ce”, întreba el, „îndrăznesc ei să-și propage rătăcirile?... Pentru câștig, pentru a face negustorie cu harul lui Dumnezeu?”

„Cu cine credeți voi că vă luptați?” spuse el în cele din urmă; „cu un bătrân pe marginea mormântului? Nu! Cu Adevărul — Adevărul care este mai puternic decât voi și care vă va învinge” (Wylie, b.2, cap.13). Spunând acestea, s-a retras din adunare și nici unul dintre vrăjmașii lui n-a încercat să-l oprească.

Lucrarea lui Wycliffe era aproape terminată; stindardul adevărului pe care el îl purtase atât de multă vreme urma să-i cadă în curând din mâini; dar trebuia să mai dea încă o mărturie pentru Evanghelie. Adevărul trebuia vestit chiar din citadela împărăției rătăcirii. Wycliffe a fost chemat la judecată înaintea tribunalului papal din Roma, care deseori, vărsase sângele sfinților. El nu era orb față de primejdia care-l amenința și ar fi răspuns somației, dacă un atac de paralizie nu i-ar fi făcut călătoria imposibilă. Cu toate că glasul lui nu putea fi auzit la Roma putea totuși comunica prin scris și s-a hotărât să facă lucrul acesta. Din parohia lui reformatorul a trimis papei o scrisoare care, deși respectuoasă în ton și creștinească în spirit, a fost o mustrare puternică pentru pompa și mândria scaunului papal.

„Mă bucur în adevăr”, spunea el, „să descopăr și să declar oricărui om credința pe care o am, și îndeosebi episcopului de Roma, care dacă este, după câte socotesc, dreaptă și sănătoasă, mi-o va confirma cu multă bunăvoință sau, dacă este greșită, o va corecta. Mai întâi, presupun că Evanghelia lui Hristos este întruparea deplină a Legii lui Dumnezeu.... Eu consider și susțin ca episcopul Romei, deoarece este locțiitorul lui Hristos pe pământ, să fie legat ca toți ceilalți oameni de această Lege a Evangheliei. Căci mărirea printre ucenicii lui Hristos n-a constat în demnitatea sau în onorurile lumești, ci în urmarea îndeaproape și exactă a lui Hristos în viața și în manierele Sale.... Hristos, în timpul peregrinării Sale, aici, a fost omul cel mai sărac, disprețuind și lepădând toată onoarea și demnitatea omenească....

Nici un om credincios n-ar trebui să-i urmeze nici pe papa și nici alți sfinți, decât numai în acele puncte în care el l-a urmat pe Domnul Isus Hristos; căci Petru și fiii lui Zebedei, dorind onoruri lumești, în loc să calce pe urmele lui Hristos, au greșit și de aceea în aceste greșeli ei nu trebuie urmați.... Papa ar trebui să lase pe seama puterii pământești toată stăpânirea și conducerea vremelnică și în această direcție să meargă și să îndemne întregul cler; căci Hristos a făcut așa îndeosebi prin apostolii Săi. De aceea, dacă am greșit în vreunul din aceste puncte, mă voi supune îndreptării cu foarte multă smerenie, și chiar morții, dacă nevoia cere acest lucru; dacă aș fi putut lucra în propria persoană, după voia sau după dorința mea, m-aș fi prezentat cu siguranță înaintea episcopului Romei, dar, în mod contrar, Domnul m-a cercetat și m-a învățat să ascult mai degrabă de Dumnezeu decât de oameni”.

În încheiere spunea: „Să ne rugăm Dumnezeului nostru ca El să îl miște pe al nostru papă Urban al VI-lea, așa cum a început, ca el împreună cu tot clerul lui să-l urmeze pe Domnul

Isus Hristos în viață și în acțiuni; ca ei să-i învețe pe oameni, pentru ca și ei, la rândul lor, să-i urmeze cu credincioșie" (John Fox, Faptele Apostolilor and Monuments, vol. 3, p. 49.50). Astfel, Wycliffe a prezentat papei și cardinalilor lui blândețea și umilința lui Hristos, arătându-le nu numai lor, ci întregii creștinătăți contrastul dintre ei și Domnul, ai cărui reprezentanți pretindeau a fi.

Wycliffe se aștepta ca viața să fie prețul credincioșiei lui. Regele, papa și episcopii se uniseră să-i desăvârșească nimicirea și părea sigur că în câteva luni va ajunge pe rug. Dar curajul lui era neclintit. „Pentru ce se spune să cauți departe coroana martiriului, spunea el. Predică Evanghelia lui Hristos prelaților trufași și martirajul nu va întârzia. Adică, cum, să trăiesc și să tac?.... Niciodată! Să cadă lovitura, o aștept să vină" (D'Aubigne, b.17, cap.8). Însă Dumnezeu, în providența Sa, îl ocrotea încă pe slujitorul Său. Omul care toată viața lui apărase curajos adevărul, cu primejdia zilnică a vieții, nu trebuia să cadă pradă urii dușmanilor săi. Wycliffe n-a căutat niciodată să se apere singur, însă Dumnezeu fusese ocrotitorul lui; iar acum, când vrăjmașii păreau siguri de prada lor, mâna lui Dumnezeu l-a mutat departe de puterea lor. În biserica lui de la Lutterworth, pe când era gata să împartă Cina Domnului, a căzut lovit de paralizie și la scurtă vreme s-a stins din viață.

Dumnezeu îi dăduse lui Wycliffe lucrarea pe care o avea de făcut. El i-a pus cuvântul adevărului în gură și a trimis o gardă în jurul lui pentru ca adevărul să poată ajunge la oameni. Viața i-a fost ocrotită și lucrarea lui a fost prelungită, până când s-a pus temelia pentru marea lucrare a Reformei. Wycliffe venea din întunericul evului mediu. Înaintea lui nu mai fusese nimeni de la care să-și fi inspirat sistemul lui de reformă. Ridicat asemenea lui Ioan Botezătorul pentru a împlini o misiune deosebită, el a fost vestitorul unei ere noi. Cu toate acestea, în sistemul adevărului pe care el l-a prezentat era o unitate și o desăvârșire pe care reformatorii care i-au urmat nu au depășit-o, iar alții nici n-au atins-o, nici măcar la o sută de ani după aceea. Atât de temeinic fusese pusă temelia, atât de neabătut și de sigur era planul, încât n-a mai fost necesar să fie refăcut de aceia care au venit după el.

Marea lucrare pe care o inaugurase Wycliffe, era aceea de a libera conștiința și mintea, de a elibera națiunile care timp de veacuri fuseseră legate la carul triumfal al Romei, și-a avut izvorul în Biblie. Aici se afla izvorul acelei binecuvântări care, la fel ca apa vieții, cursese de-a lungul veacurilor începând cu secolul al XIV-lea. Wycliffe a primit Sfintele Scripturi încredințat că ele sunt descoperirea inspirată a voinței lui Dumnezeu, o măsură îndestulătoare de credință și practică. El fusese instruit să privească biserica Romei ca fiind autoritatea divină, infailibilă, și să primească cu respect neîndoielnic învățăturile și obiceiurile stabilite timp de o mie de ani; dar s-a îndepărtat de toate acestea pentru a asculta de Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu. Aceasta era autoritatea pe care el îndemna poporul să o recunoască. În locul bisericii care vorbea prin papa, el declara că singura autoritate reală este glasul lui Dumnezeu care vorbește prin Cuvântul Său. El învăța nu numai că Biblia este o descoperire desăvârșită a voinței lui Dumnezeu, dar și că Duhul Sfânt este singurul interpret și că orice om trebuie să

învețe, prin studiul învățăturilor ei, datoria față de sine. În felul acesta el întorcea mințile oamenilor de la papa și de la biserica Romei, la Cuvântul lui Dumnezeu.

Wycliffe a fost unul dintre cei mai mari reformatori. În orizontul minții sale, în claritatea cugetării, în hotărârea de a păstra adevărul și în îndrăzneala de a-l apăra, a fost egalat de puțini dintre aceia care au venit după el. Curăția vieții, stăruința neobosită în studiu și în muncă, integritatea incoruptibilă, iubirea și credincioșia creștină în lucrarea lui, toate acestea l-au caracterizat pe primul dintre reformatori. Și aceasta în ciuda întunericului intelectual și a stricăciunii morale a veacului din care s-a ridicat.

Caracterul lui Wycliffe este o mărturie a puterii transformatoare și educative a Sfintelor Scripturi. Biblia l-a făcut ceea ce era. Străduința de a înțelege marile adevăruri ale revelației dă prospețime și vigoare tuturor capacităților. Ea lărgește mintea, ascute înțelegerea și maturizează judecata. Studiul Bibliei va înnobila orice gând, sentiment și aspirație, așa cum nici un alt studiu nu o poate face. Ea dă stabilitate în scop, răbdare, curaj și tărie; ea înalță caracterul și sfințește sufletul. Un studiu perseverent și cu evlavie al Scripturilor, care aduce mintea cercetătorului în legătură directă cu Inteligența Infinită, va da lumii oameni cu un intelect mai puternic și mai activ, precum și cu principii mai nobile decât s-au produs vreodată datorită educației alese pe care o poate oferi înțelepciunea omenească. „Descoperirea cuvintelor Tale”, spune psalmistul, „dă lumină; dă pricepere.” (Psalmii 119, 130)

Învățăturile care fuseseră predicate de Wycliffe au continuat o vreme să se răspândească; urmașii lui, cunoscuți sub numele de lolarzi și wyclifiți, n-au străbătut numai Anglia, ci s-au împrăștiat și în alte țări, ducând cu ei cunoștința Evangheliei. Acum, când conducătorul lor îi părăsise, predicatorii lucrau cu o râvnă și mai mare decât înainte, iar mulțimile se grăbeau să asculte învățăturile lor. Unii dintre nobili și chiar soția regelui se găseau printre convertiți. În multe locuri s-a văzut o reformă în obiceiurile oamenilor, iar simbolurile romanismului idolatru erau îndepărtate din biserici. Dar în curând furtuna nemiloasă a persecuției izbucni peste cei care îndrăzniseră să primească Biblia drept călăuză. Monarhii englezi, grijulii să-și întărească puterea asigurându-și sprijinul Romei, n-au ezitat să-i sacrifice pe reformatori. Astfel că, pentru prima dată în istoria Angliei, s-a hotărât ca rugul să fie folosit împotriva ucenicilor Evangheliei. Moartea de martir avea loc una după alta. Apărătorii adevărului, proscriși și chinuiți, nu puteau să-și facă auzite strigătele decât în urechile Domnului Sabaot. Urmăriți ca dușmani ai bisericii și ca trădători față de țară, ei au continuat să predice în locuri ascunse, găsind adăpost cât puteau mai bine în casele umile ale săracilor și adesea ascunzându-se chiar în peșteri sau în gropi.

În ciuda urletului persecuției, un protest liniștit, devotat, stăruitor și răbdător împotriva stricăciunii care abunda în credința religioasă a continuat să fie rostit timp de secole. Creștinii acelor zile de început nu aveau decât o cunoaștere parțială a adevărului, dar ei învățaseră să iubească și să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu și sufereau cu răbdare din cauza lui. Ca și ucenicii din zilele apostolice, mulți și-au jertfit bunurile pământești pentru cauza lui Hristos.

Aceia cărora li se îngăduise să locuiască în casele proprii ofereau cu bucurie adăpost fraților lor nedreptățiți, iar când și ei erau alungați, împărtășeau cu voioșie soarta celor lepădați. Este adevărat că mii de oameni, îngroziți de furia persecuțiilor, și-au câștigat libertatea cu jertfirea credinței lor și au ieșit din închisori îmbrăcați cu haine de penitenți, pentru a face publică renegarea lor. Dar n-au fost puțini la număr aceia — printre ei aflându-se și bărbați de origine nobilă, ca și săraci și umili — care au dat o mărturie neînfricată pentru adevăr, în celulele închisorii, în „turnurile lolarzilor", în mijlocul torturii și flăcărilor, bucurându-se că au fost găsiți vrednici să cunoască „părtășia suferințelor Lui".

Papistașii nu-și putuseră aduce la îndeplinire lucrarea lor cu Wycliffe în timpul vieții lui, dar ura lor nu putea fi stinsă atâta timp cât trupul lui rămânea liniștit în mormânt. Printr-un decret al Conciliului de la Constanța, după mai mult de 40 de ani de la moartea lui, oasele i-au fost deshumate și arse în public, iar cenușa a fost aruncată într-un pârâu din apropiere. „Acest pârâu" — spunea un scriitor din acele vremuri — „a dus cenușa în Avon, Avonul în

Severn, Severnul în mări, iar mările în oceanul cel mare. Și în felul acesta cenușa lui Wycliffe a devenit un simbol al învățăturii lui, care s-a răspândit în toată lumea" (T. Fuller, Church History of Britain, b.4, sec. 2, par. 54). Dușmanii lui și-au dat prea puțin seama de însemnătatea faptei lor pline de răutate. Scrierile lui Wycliffe au fost acelea prin care Jan Huss, din Boemia a fost condus să renunțe la multe din rătăcirile romanismului și să intre în lucrarea Reformei. În felul acesta, în cele două țări, atât de depărtate una de alta, s-a semănat sămânța adevărului. Din Boemia lucrarea s-a întins în alte țări. Mințile oamenilor au fost îndreptate către Cuvântul lui Dumnezeu, uitat de multă vreme. O mână divină pregătea calea pentru acțiunea cea mare.

Capitolul 6 — Doi Eroi

Evanghelia fusese sădită în Boemia pe la începutul secolului al IX-lea. Biblia fusese tradusă și serviciile divine erau ținute în limba poporului. Dar, pe măsură ce puterea papei creștea, Cuvântul lui Dumnezeu era umbrit. Grigore al VII-lea, care luase asupra sa lucrarea de a umili mândria regilor, nu urmărea să înrobească mai puțin poporul, și ca urmare, a fost dată o bulă papală care interzicea oficierea slujbelor religioase în limba boemă. Papa declara că „era plăcut Celui Atotputernic ca slujba închinată Lui să fie oficiată într-o limbă necunoscută și că multe rele și rătăciri se iviseră din cauză că nu se respectase această regulă" (Wylie, b.3, cap.1). În felul acesta, Roma a decretat ca lumina Cuvântului lui Dumnezeu să fie stinsă, iar poporul să fie ținut în întuneric. Dar Cerul s-a îngrijit de alte mijloace pentru păstrarea bisericii Sale. Mulți dintre valdenzii și albigenzii alungați de persecuție din căminele lor din Franța și Italia au venit în Boemia. Deși n-au îndrăznit să învețe în mod deschis, au lucrat cu râvnă în ascuns. Astfel, credința adevărată a fost păstrată de la un veac la altul.

Înainte de zilele lui Huss, au existat în Boemia bărbați care s-au ridicat să condamne deschis corupția din biserică și decăderea poporului. Lucrarea lor a provocat un interes larg răspândit. Temerile ierarhiei papale au fost trezite și persecuția s-a dezlănțuit împotriva discipolilor Evangheliei. Obligați să se închine în păduri și în munți, ei erau vânați de soldați și mulți au fost omorâți. După o vreme, s-a hotărât ca toți aceia care s-au depărtat de modul de închinare al Romei să fie arși. Însă, în timp ce își dădeau viața, creștinii priveau în viitor la triumful cauzei lor. Unul dintre aceștia, care „învăța că mântuirea se putea găsi numai prin credința în Mântuitorul răstignit", declara în timp ce murea: „Mânia dușmanilor adevărului se revarsă acum împotriva noastră, dar nu va fi totdeauna așa; se va ridica unul dintre oamenii de rând, fără sabie sau autoritate, și împotriva lui ei nu vor putea face nimic" (Idem, b.3, cap.1). Vremea lui Luther era încă departe; dar s-a ridicat deja omul a cărui mărturie împotriva Romei urma să zguduie popoarele.

Jan Huss era de origine umilă și rămăsese orfan de timpuriu prin moartea tatălui său. Mama lui evlavioasă socotea educația și temerea de Dumnezeu ca fiind cele mai prețioase comori și a căutat să asigure fiului ei această moștenire. Huss a studiat la școala provincială și după aceea a mers la Universitatea din Praga, fiind primit ca student bursier. În călătoria spre Praga a fost însoțit de mama lui; văduvă și săracă, ea nu avea daruri și bogăție lumească să dea fiului ei, dar când s-au apropiat de marele oraș, ea a îngenuncheat lângă tânărul orfan și a cerut asupra lui binecuvântarea Tatălui lor ceresc. Puțin își dădea ea seama atunci cum avea să primească răspuns la rugăciunea ei.

La universitate, Jan Huss s-a distins repede prin străduințe neobosite și înaintare rapidă, în timp ce viața lui fără reproș printr-o purtare amabilă și curtenitoare i-au câștigat un respect unanim. El era un adept sincer al bisericii catolice și un cercetător sârguincios după binecuvântările spirituale pe care ea pretindea că le revarsă. Cu ocazia unui jubileu, a mers la

spovedanie, a plătit cei din urmă bănuți din punga săracă și s-a unit cu ceilalți credincioși în procesiunile religioase, pentru a se putea împărtăși din iertarea făgăduită. După terminarea cursurilor colegiului, a intrat în preoție și, devenind în scurtă vreme cunoscut, a fost chemat la curtea regelui. A fost numit profesor, iar mai târziu rector al universității în care se instruise. Doar în câțiva ani, umilul student bursier a devenit mândria țării, iar numele lui era cunoscut în Europa întreagă.

Dar Huss și-a început lucrarea de reformă în alt domeniu. La câțiva ani după ce a primit ordinele preoțești a fost numit predicator la capela Betleem. Fondatorul acestei capele susținuse ca un lucru de mare importanță predicarea Scripturilor în limba poporului. În ciuda împotrivirii Romei față de practica aceasta, ea nu fusese cu totul întreruptă în Boemia. Dar era totuși o mare necunoștință în ce privește Biblia, și ca urmare, în mijlocul poporului de toate categoriile abundau cele mai rele vicii. Huss a denunțat aceste vicii fără cruțare, făcând apel la Cuvântul lui Dumnezeu pentru a da tărie principiilor adevărului și curăției pe care el le susținea.

Un cetățean din Praga, pe nume Ieronim, care mai târziu a devenit foarte apropiat de Huss, întorcându-se din Anglia, a adus cu el scrierile lui Wycliffe. Regina Angliei, care fusese convertită la învățăturile lui Wycliffe, era o prințesă originară din Boemia și prin influența ei, lucrările reformatorilor erau larg răspândite în patria ei de origine. Huss a citit aceste lucrări cu interes; el îl socotea pe autorul lor a fi un creștin sincer și era înclinat să privească favorabil reformele pe care acesta le susținea. Fără să-și dea seama, Huss intrase deja pe calea care avea să-l ducă departe de Roma.

Cam în același timp au sosit la Praga doi străini din Anglia, oameni de cultură, care primiseră lumina și veniseră să o răspândească în această țară îndepărtată. Dacă ar fi început cu un atac deschis împotriva supremației papei, ar fi fost repede aduși la tăcere de către autorități; dar, nevoind să renunțe la planul lor, au folosit alte mijloace. Fiind totodată pictori și predicatori, și-au folosit talentul. Într-un loc deschis publicului, au expus două picturi. Una reprezenta intrarea lui Isus în Ierusalim, „blând și călare pe un asin” (Matei 21, 5), urmat fiind de ucenici îmbrăcați în veșminte prăfuite de călătorie și cu picioarele goale. Tabloul al doilea reprezenta o procesiune pontificală, papa fiind înveșmântat în hainele lui bogate, purtând întreita sa coroană, călare pe un cal strălucitor împodobit, precedat de trompetiști și urmat de cardinali și prelați în veșminte strălucitoare.

Aceasta a fost o predică ce a atras atenția tuturor claselor de oameni. Mulțimile veneau să privească picturile. Nu era unul care să nu priceapă morala și mulți au fost profund impresionați de contrastul dintre blândețea și umilința lui Hristos Domnul și mândria și aroganța papei, pretinsul Lui slujitor. S-a produs o mare tulburare în Praga, iar cei doi străini, după o scurtă vreme, au socotit necesar, pentru siguranța lor, să plece. Dar lecția pe care ei o oferiseră n-a fost uitată. Tablourile au făcut o impresie profundă și asupra minții lui Huss și l-au condus la un studiu mai atent al Bibliei și al scrierilor lui Wycliffe. Cu toate că nu era

pregătit încă să primească toate reformele susținute de Wycliffe, a văzut totuși mai clar caracterul adevărat al papalității și cu o înflăcărare tot mai mare a denunțat mândria, ambiția și corupția ierarhiei papale.

Din Boemia, lumina s-a răspândit în Germania, căci tulburările de la Universitatea din Praga au provocat retragerea a sute de studenți germani. Mulți dintre ei primiseră de la Huss, pentru prima oară, cunoștința despre Biblie, iar la întoarcere au răspândit Evanghelia în patrie. Veștile despre acțiunile din Praga au ajuns la Roma și Huss a fost somat să se prezinte înaintea papei. Dacă ar fi ascultat de acesta, s-ar fi expus la o moarte sigură. Regele și regina Boemiei, universitatea, membrii nobilimii și slujbașii guvernului s-au unit pentru a cere suveranului pontif să îngăduie ca Huss să rămână la Praga și să dea răspunsul printr-o delegație. În loc să răspundă favorabil la această cerere, papa a trecut la judecarea și condamnarea lui Huss și a pus orașul Praga sub interdicție.

Pe vremea aceea, o astfel de sentință, oriunde ar fi fost pronunțată, producea o alarmă pe scară largă. Ceremoniile de care era însoțită erau astfel aranjate, încât să răspândească groaza peste oamenii care îl priveau pe papa ca fiind însuși reprezentantul lui Dumnezeu, ținând cheile cerului și ale iadului și având puterea de a pronunța judecăți atât vremelnice, cât și spirituale. Se credea că porțile cerului erau închise pentru regiunile lovite de interdicție; că atâta vreme cât papa nu schimba hotărârea, morții erau aruncați din locuințele fericirii. Ca o manifestare a acestei calamități îngrozitoare, toate slujbele religioase erau suspendate. Bisericile erau închise. Căsătoriile erau oficiate în curtea bisericii. Morților li se refuza înhumarea în locurile consacrate pentru aceasta și erau înmormântați fără slujbele de îngropăciune, în gropi sau pe câmp. În felul acesta, prin măsuri care făceau apel la imaginație, Roma încerca să stăpânească conștiințele oamenilor.

Orașul Praga era plin de tulburări. O mare parte dintre oameni îl acuzau pe Huss ca fiind cauza tuturor nenorocirilor și cerea să fie predat răzbunării Romei. Pentru a potoli furtuna, Huss s-a retras, pentru un timp, în satul lui natal. El le-a scris prietenilor pe care-i lăsase în Praga, următoarele: „Dacă m-am retras din mijlocul vostru, am făcut-o pentru a urma învățătura și exemplul lui Isus Hristos, ca să nu dau ocazie minților bolnave să-și atragă o condamnare veșnică și să nu fiu pentru cei credincioși un motiv de amărăciune și persecuție. M-am retras și pentru că am înțeles că preoții nelegiuiți ar putea continua pentru multă vreme să oprească predicarea Cuvântului lui Dumnezeu în mijlocul vostru; dar nu v-am părăsit pentru a mă lepăda de adevărul divin, pentru care, cu ajutorul lui Dumnezeu, sunt gata să mor” (Bonnechose, The Reformers Before the Reformation, vol. 1, p. 87). Huss nu și-a încetat preocupările, ci călătorea prin regiunile învecinate, predicând mulțimilor doritoare. În felul acesta măsurile la care a recurs papa pentru a desființa Evanghelia au făcut ca ea să fie și mai mult răspândită. „Nu putem face nimic împotriva adevărului, ci pentru adevăr.” (2 Corinteni 13, 8).

„Mintea lui Huss, în această etapă a carierei sale, pare să fi fost scena unui conflict dureros. Cu toate că biserica căuta să-l intimideze cu tunetele ei, el nu renunțase la autoritatea ei. Biserica romană era încă pentru el mireasa lui Hristos, iar papa era reprezentantul și vicarul lui Dumnezeu. Huss se lupta împotriva abuzului de autoritate, și nu împotriva principiului în sine. Acest fapt a produs o luptă teribilă între convingerile și înțelegerile lui și cererile conștiinței. Dacă autoritatea era dreaptă și infailibilă, așa cum o credea a fi, cum se făcea că el se simțea îndemnat să nu i se supună? Să asculte, vedea că este un păcat; dar cum putea ca ascultarea de o biserică infailibilă să-l ducă într-o astfel de situație? Aceasta era pentru el o problemă de nerezolvat; era îndoiala care-l chinuia ceas cu ceas. Singurul răspuns pe care l-a dat a fost că acum se repetă ceea ce se întâmplase și în zilele Mântuitorului, când preoții bisericii decăzuseră cu totul și foloseau autoritatea lor legală în scopuri ilegale. Aceasta l-a dus să adopte pentru conduita sa, cât și să predice altora, maxima că învățăturile Scripturii oferite înțelegerii trebuie să îndrume conștiința; cu alte cuvinte, Dumnezeu vorbește prin Biblie, și nu biserica ce vorbește prin preoți este călăuza infailibilă.” (Wylie, b.3, cap.2).

Apoi, atunci când agitația din Praga s-a mai potolit, Huss s-a reîntors la capela Betleem, pentru a continua cu și mai mare râvnă și curaj, predicarea Cuvântului lui Dumnezeu. Vrăjmașii lui erau activi și puternici, dar regina și mulți nobili erau prietenii săi, poporul, în mare număr, era de partea lui. Făcând comparație între învățăturile lui curate și înălțătoare, împreună cu o viață sfântă și dogmele degradante pe care le predicau romaniștii, cu avariția și desfrâul practicate de ei, mulți socoteau o adevărată onoare să fie de partea lui.

Până acum Huss fusese singur în lucrările lui; dar acum Ieronim, care în timp ce era în Anglia primise învățăturile lui Wycliffe, s-a unit cu el în lucrarea de reformă. Cei doi urmau să fie de aici înainte uniți în viața lor și nici moartea n-avea să-i despartă. Strălucirea geniului, elocvența și cultura — daruri care câștigă favoarea populară — erau posedate într-un grad deosebit de Ieronim; dar în acele calități care constituie adevărata tărie de caracter, Huss era mai puternic. Judecata lui calmă era ca o frână pentru spiritul impulsiv al lui Ieronim care, cu o adevărată umilință, își dădea seama de valoarea acestuia și se supunea sfaturilor lui. Sub impulsul lucrării lor unite, reforma s-a întins mult mai repede.

Dumnezeu a îngăduit ca o mare lumină să strălucească asupra minților acestor bărbați aleși, descoperindu-le multe din rătăcirile Romei; dar ei n-au primit toată lumina care trebuia dată lumii. Prin acești slujitori ai Săi, Dumnezeu conducea poporul afară din întunericul romanismului; dar mai existau multe și mari piedici ce trebuia înfruntate. El i-a condus pas cu pas, pe măsură ce ei le puteau suporta. Ei nu erau pregătiți să primească dintr-o dată toată lumina. Dacă ar fi fost prezentată astfel, ca strălucirea deplină a soarelui de amiază, aceia care au stat multă vreme în întuneric s-ar fi îndepărtat de ea. De aceea, El le-a descoperit-o conducătorilor puțin câte puțin, pe măsură ce putea fi primită de popor. De la un secol la altul, alți lucrători credincioși aveau să urmeze, pentru a conduce poporul mai departe pe calea reformei.

Schisma din biserică continua. Trei papi se luptau acum pentru supremație și lupta lor umplea creștinătatea de crimă și frământare. Nemaifiind mulțumiți să arunce blesteme, au recurs la arme. Fiecare dintre ei s-a grăbit să-și procure arme și să înroleze soldați. Fără îndoială că era nevoie de bani; și pentru a-i procura, darurile, slujbele și binecuvântările bisericii erau oferite spre vânzare . Preoții la rândul lor, imitându-i pe superiori, au recurs la simonie și la război pentru a-și umili rivalii și pentru a-și întări puterea. Cu o îndrăzneală zilnic crescândă, Huss tuna împotriva nelegiuirilor care erau îngăduite în numele religiei; iar poporul îi acuza în mod deschis pe conducătorii Romei ca fiind cauza nenorocirilor care copleșiseră creștinătatea.

Din nou orașul Praga părea că se află pe marginea unui conflict sângeros. Ca și în veacurile trecute, slujitorul lui Dumnezeu a fost acuzat ca fiind „acela care nenorocește pe Israel”. (1 Regi 18, 17). Orașul a fost pus din nou sub interdicție, iar Huss s-a retras în satul natal. Mărturia depusă cu atâta credincioșie, din iubita lui capelă Betleem, se încheiase. El urma să vorbească întregii creștinătăți de la o tribună mai înaltă, înainte de a-și depune viața ca mărturie în favoarea adevărului.

Pentru a remedia relele care tulburau Europa, a fost convocat un conciliu general la Constanța. Conciliul a fost convocat la dorința împăratului Sigismund de către unul dintre cei trei papi rivali, Ioan al XXIII-lea. Cererea în favoarea unui conciliu era departe de a fi salutată de papa Ioan, ale cărui caracter și purtări cu greu ar fi putut suporta cercetarea din partea prelaților care erau tot așa de slabi în ceea ce privește morala cum erau și membrii bisericii din acele vremuri. Însă el n-a îndrăznit să se împotrivească voinței lui Sigismund .

Principalele obiective care trebuiau să fie rezolvate de acest conciliu erau acelea de a se pune capăt schismei din biserică și dezrădăcinarea ereziei. Ca urmare, cei doi papi rivali au fost somați să apară înaintea lui, ca și propagatorul fruntaș al vederilor noi, Ioan Huss. Cei dintâi, având grijă de propria siguranță, n-au venit în persoană, ci au fost reprezentați prin delegații lor. Papa Ioan, cel care convocase conciliul, a venit cu multă neîncredere, bănuind planul ascuns al împăratului de a-l demite, temându-se că va trebui să dea socoteală pentru viciile care pângăriseră tiara, ca și pentru crimele cu ajutorul cărora și-o câștigase. Cu toate acestea, și-a făcut intrarea în orașul Constanța cu mare pompă, însoțit de ecleziasticii cu cel mai înalt rang și urmat de o suită de curteni. Tot clerul și demnitarii orașului, împreună cu o mulțime imensă de cetățeni, au ieșit să-l salute. Deasupra capului avea un baldachin aurit purtat de patru șefi magistrați. Înaintea lui era ostia, iar veșmintele bogate ale cardinalilor și ale nobililor ofereau o priveliște impunătoare.

În același timp se apropia de Constanța un alt călător. Huss era conștient de primejdiile care-amenințau. El s-a despărțit de prieteni ca și când nu i-ar mai întâlni niciodată și a pornit în călătorie având simțământul că ea îl va duce la rug. Cu toate că primise un bilet de liberă trecere de la regele Boemiei, precum și unul de la împăratul Sigismund în timpul călătoriei, el și-a făcut toate aranjamentele în eventualitatea morții sale.

Într-o scrisoare adresată prietenilor din Praga, spunea: „Frații mei ... plec cu un bilet de liberă trecere de la rege pentru a mă întâlni cu numeroșii mei vrăjmași de moarte ... mă încred însă în Atotputernicul Dumnezeu, în Mântuitorul meu; cred că El va asculta rugăciunile voastre fierbinți, că va pune în gura mea înțelepciunea și prevederea Sa, pentru ca să le pot sta înainte; și că îmi va da Duhul Său cel Sfânt pentru a mă întări în adevărul Său, așa ca să pot face față cu mult curaj ispitelor, închisorii și, dacă va fi necesar, unei morți crude. Isus Hristos a suferit pentru cei iubiți ai Lui; și pentru aceea să ne mirăm că ne-a fost lăsat exemplul Său ca să suferim și noi cu răbdare toate lucrurile pentru mântuirea noastră? El este Dumnezeu, iar noi suntem creaturile Sale; El este Domnul, iar noi suntem slujitorii Săi. El este Stăpânul lumii, iar noi suntem muritori vrednici de dispreț — și cu toate acestea El a suferit! De ce atunci să nu suferim și noi, îndeosebi atunci când suferința este pentru curățirea noastră? De aceea, dragii mei, dacă moartea mea ar putea contribui la slava Sa, rugați-vă ca ea să vină cât mai repede și pe mine să mă facă în stare să suport toate nenorocirile cu statornicie. Dar dacă este mai bine să mă reîntorc între voi, să ne rugăm Domnului să mă întorc fără pată — adică să nu retrag nici o literă din adevărul Evangheliei, pentru a lăsa fraților un exemplu desăvârșit de urmat. S-ar putea deci să nu-mi mai vedeți fața la Praga; dar dacă voia lui Dumnezeu cel Atotputernic va binevoi să mă redea vouă, atunci să mergem înainte cu o inimă mai hotărâtă în cunoașterea și în dragostea Legii Sale” (Bonnechose, vol. 1, p. 147.148).

Într-o altă scrisoare, către un preot care devenise ucenicul Evangheliei, Huss vorbea cu adâncă smerenie despre greșelile lui, acuzându-se „de a fi simțit plăcere în purtarea hainelor bogate și de a fi risipit ceasuri în ocupații ușuratice”. Apoi adăuga aceste sfaturi mișcătoare: „Slava lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor să ocupe mintea ta și nu posedarea de bunuri și averi. Ferește-te să-ți împodobești casa mai mult decât sufletul; și, mai presus de toate, acordă toată atenția «clădirii» spirituale. Fii evlavios și smerit cu cei săraci și nu-ți folosi averea în petreceri. Dacă nu ai să-ți îmbunătățești viața și să te înfrânezi de la exagerări, mă tem că vei fi aspru pedepsit, așa cum sunt și eu ... tu cunoști învățătura mea, căci ai primit îndemnurile mele din copilăria ta; de aceea nu este de folos să-ți scriu mai mult. Dar te conjur, prin mila Domnului nostru, să nu mă imiți în nici una din deșertăciunile în care m-ai văzut căzând”. Pe plicul scrisorii a adăugat: „Te conjur, prietenul meu, să nu rupi acest sigiliu până când nu vei avea certitudinea că sunt mort” (Idem, vol. 1, p. 148, 149).

În timpul călătoriei, Huss vedea pretutindeni semne ale răspândirii învățăturilor sale și ale bunăvoinței cu care era privită cauza lui. Oamenii se îmbulzeau să-l întâlnească, iar în câteva orașe magistrații l-au însoțit pe străzile lor. La sosirea în Constanța, lui Huss i s-a dat deplină libertate. Și biletului de liberă trecere al împăratului i s-a adăugat o asigurare personală de ocrotire din partea papei. Dar, violând toate aceste declarații solemne repetate, reformatorul a fost arestat în scurtă vreme din ordinul papei și al cardinalilor și aruncat într-o temniță dezgustătoare. Mai târziu a fost transferat într-un castel întărit, dincolo de Rin și ținut acolo ca prizonier. Papa n-a folosit mult din această trădare, deoarece în scurtă vreme și el a fost

aruncat în aceeași închisoare (Idem, vol. 1, p. 247). El fusese dovedit înaintea conciliului a fi vinovat de crimele cele mai josnice, pe lângă ucidere, simonie și adulter, „păcate care nu se pot numi”. Conciliul s-a pronunțat și a fost în cele din urmă deposedat de tiară și aruncat în închisoare. Ceilalți doi rivali au fost și ei destituiți și a fost ales un nou pontif.

Deși papa fusese vinovat de crime mai mari decât acelea pe care Huss le pusese în sarcina preoților și pentru care el ceruse o reformă, același conciliu care l-a degradat pe pontif a pornit să-l zdrobească pe reformator. Întemnițarea lui Huss a provocat o mare indignare în Boemia. Nobili puternici au adresat conciliului proteste stăruitoare împotriva acestei insulte. Împăratul, care nu era dispus să îngăduie violarea unui bilet de liberă trecere, s-a împotrivit procedeelor folosite împotriva lui. Dar dușmanii reformatorului erau răutăcioși și hotărâți. Ei au făcut apel la prejudecățile împăratului, la temerile lui, la râvna lui pentru biserică. Ei au adus argumente amănunțite pentru a dovedi că „nu trebuie păstrată credința față de eretici și nici față de persoanele suspecte de erezie, chiar dacă sunt înzestrate cu bilete de liberă trecere din partea împăratului și a regilor” (Jacques Lenfant, History of the Council of Constance, vol. 1, p. 516). În felul acesta au câștigat.

Slăbit de boală și întemnițare — căci umezeala, aerul viciat al închisorii i-au provocat o febră care era aproape să-i pună capăt vieții — Huss a fost în cele din urmă adus înaintea conciliului. Legat în lanțuri, a stat în fața împăratului, a cărui onoare și bună credință fuseseră garanție pentru ocrotirea lui. În timpul acestui proces îndelungat, el a susținut cu statornicie adevărul și, în fața demnitarilor bisericii și ai statului, el a înălțat un protest solemn și credincios împotriva corupției ierarhiei papale. Când i s-a cerut să-și renege învățăturile sau să sufere moartea, el a ales martiriul.

Harul lui Dumnezeu l-a susținut. În timpul săptămânilor de suferință dinaintea sentinței finale, pacea cerului i-a umplut sufletul. „Scriu această scrisoare, spunea el unui prieten, în celula mea, cu mâna tremurândă, așteptând mâine sentința de moarte.... Când, cu ajutorul lui Isus Hristos, ne vom întâlni iarăși în pacea cea dulce a vieții viitoare, vei înțelege cât de îndurător S-a arătat Dumnezeu față de mine, cât de răbdător m-a susținut în mijlocul ispitelor și încercărilor.” (Bonnechose, vol. 2, p. 67) În întunecimea închisorii, el a prevăzut triumful credinței adevărate. În visele acestor nopți, el văzu capela din Praga în care predicase Evanghelia, pe papa și pe episcopii lui ștergând tablourile lui Hristos pe care el le pictase pe pereți. „Această viziune l-a descurajat; dar în ziua următoare a visat mulți pictori ocupați cu restaurarea acestor tablouri, în număr mai mare și în culori mai strălucitoare. De îndată ce lucrul lor a fost terminat, pictorii, care erau înconjurați de o mulțime de oameni, au exclamat: «Acum să vină papii și episcopii; ei nu le vor mai putea șterge!» Când a vorbit despre vis, reformatorul a spus: «Cred că acest lucru este sigur, și anume că chipul lui Hristos nu va putea fi șters niciodată. Ei au dorit să-l distrugă, dar el va fi pictat proaspăt în toate inimile de niște predicatori mult mai buni decât mine»” (D’Aubigne vol. 1, cap.6).

Pentru ultima oară Huss a fost adus înaintea conciliului. Era o adunare mare și selectă la care asistau: împăratul, prinții imperiului, delegații regali, cardinalii, episcopii și preoții împreună cu o mulțime de oameni care veniseră ca spectatori ai evenimentelor zilei. Din toate părțile creștinătății fuseseră adunați martori ai acestei prime mari jertfe în lupta îndelungată în care urma ca libertatea de conștiință să biruie.

Fiind somat să-și spună hotărârea finală, Huss a declarat refuzul de a retracta și, ațintindu-și privirea pătrunzătoare asupra monarhului ale cărui cuvinte de garanție fuseseră atât de rușinos călcate, declară: „M-am hotărât, din proprie voință, să apar în fața acestui conciliu, sub ocrotirea publică și credința împăratului care este de față" (Bonnechose, vol. 2, p. 84). O roșeață profundă a îmbujorat fața lui Sigismund când privirile întregii adunări s-au îndreptat către el.

Sentința fiind pronunțată, a început ceremonia degradării. Episcopii l-au îmbrăcat pe prizonierul lor în haine preoțești și când el a luat haina preoțească, a spus: „Domnul nostru Isus Hristos a fost îmbrăcat cu o haină albă în semn de batjocură, atunci când Irod L-a adus înaintea lui Pilat". (Idem, vol. 2, p. 86). Fiind iarăși sfătuit să retracteze, el a răspuns îndreptându-se către popor: „Cu ce față aș mai privi atunci cerul? Cum aș mai putea privi aceste mulțimi de oameni cărora le-am predicat Evanghelia curată? Nu, prețuiesc mântuirea lor mai mult decât acest sărman trup, dat acum morții". Veșmintele au fost scoase unul după altul, fiecare episcop pronunțând un blestem atunci când își îndeplinea partea de ceremonie. În cele din urmă, i-au pus pe cap o mitră din hârtie în formă piramidală, pe care erau pictate chipuri îngrozitoare de demoni și cuvântul „arhiereticul", scris vizibil în față. „Cu multă bucurie", spuse Huss, „vreau să port această coroană a rușinii pentru Numele Tău, O, Isuse, căci pentru mine tu ai purtat o coroană de spini".

După ce a fost împodobit în felul acesta, prelații au spus: „Acum predăm sufletul tău diavolului". „Și eu", spuse Jan Huss, ridicându-și ochii spre ceruri, „îmi încredințez duhul în mâinile Tale, o, Doamne Isuse, căci Tu m-ai mântuit". (Wylie, b.3, cap.7)

A fost predat apoi autorităților civile și condus la locul de execuție. O procesiune imensă îl urma, sute de bărbați înarmați, preoți și episcopi în veșmintele lor scumpe și locuitori ai Constanței. Când a fost legat de rug și totul era gata pentru ca focul să fie aprins, martirul a mai fost îndemnat încă o dată să se salveze, renunțând la rătăcirile lui. „La ce rătăciri", spuse Huss, „să renunț? Nu mă știu vinovat de nici una. Chem pe Dumnezeu ca martor că tot ce am scris și am predicat a fost cu privire la salvarea sufletului din păcat și pierzare; și de aceea, voi pecetlui foarte bucuros cu sângele meu adevărul pe care l-am scris și predicat" (Idem, b.3, cap. 7). Când flăcările s-au aprins în jurul lui, a început să cânte: „Isuse, Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine"; și a continuat așa până când glasul i-a fost adus la tăcere pentru totdeauna.

Chiar și dușmanii lui au fost șocați de acest comportament eroic. Un papistaș zelos, descriind martiriul lui Huss și al lui Ieronim, care a murit la scurtă vreme după aceea, spunea: „Amândoi și-au păstrat o atitudine statornică atunci când s-a apropiat ceasul din urmă. Ei s-

au pregătit pentru foc ca și când ar fi mers la o petrecere de nuntă. N-au scos nici un strigăt de durere. Când flăcările s-au ridicat, ei au început să cânte imnuri; și abia furia flăcărilor le-a oprit cântarea." (Idem, b.3, cap.7) Când trupul lui Huss a fost cu totul ars, cenușa și pământul pe care a stat au fost luate și aruncate în Rin și purtate astfel până în ocean. Prigonitorii lui își imaginau în zadar că au dezrădăcinat adevărurile pe care el le predicase. Nici nu visau ei că cenușa din ziua aceea, dusă în mare, urma să fie o sămânță semănată în toate țările pământului, că în țări încă necunoscute urma să aducă roade îmbelșugate în Testimonies pentru adevăr. Glasul care s-a auzit în sala consiliului din Constanța a produs ecouri care urmau să fie auzite în toate veacurile viitoare. Huss nu mai era, dar adevărurile pentru care el murise nu aveau să piară niciodată. Exemplul lui de credință și de statornicie urma să încurajeze mulțimi de oameni să stea hotărâți pentru adevăr, în fața torturii și a morții. Executarea lui arătase lumii întregi cruzimea perfidă a Romei. Deși nu știau acest lucru, dușmanii adevărului contribuiseră la înaintarea cauzei pe care căutau în zadar să o distrugă.

La Constanța urma să mai fie înălțat un rug. Sângele unui alt martor trebuia să mărturisească pentru adevăr. Ieronim, luându-și rămas bun de la Huss care pleca spre conciliu, îl îndemnase la curaj și statornicie, declarând că, dacă avea să se afle în vreo primejdie, el însuși va alerga în ajutorul lui. Când a auzit de întemnițarea reformatorului, ucenicul cel credincios s-a pregătit imediat pentru a-și împlini făgăduința. A plecat fără bilet de liberă trecere, cu un singur însoțitor până la Constanța. Ajungând acolo s-a convins că nu făcuse decât că se expusese primejdiei, fără posibilitatea de a face ceva pentru eliberarea lui Huss. A fugit din oraș, dar a fost arestat în călătoria spre casă și adus înapoi legat, cu cătușe și pus sub supravegherea unui grup de soldați. La prima apariție înaintea conciliului, încercările de a răspunde acuzațiilor aduse împotriva lui au fost întâmpinate cu strigătele: „La flăcări cu el! La flăcări!" (Bonnechose, vol. 1, p. 234). A fost aruncat într-o temniță, înlănțuit într-o poziție care-i producea suferințe mari și hrănit cu pâine și apă. După câteva luni, cruzimile întemnițării au adus asupra lui Ieronim o boală care-i amenința viața, iar dușmanii, temându-se că le-ar putea scăpa, l-au tratat cu mai puțină asprime, cu toate că a rămas în închisoare timp de un an.

Moartea lui Huss n-a avut urmările pe care le nădăjduiseră papistașii. Nerespectarea biletului de liberă trecere ridicase o furtună de indignare și, ca o cale mai sigură, conciliul s-a hotărât ca în loc să-l ardă pe Ieronim, să-l forțeze, dacă era posibil, să se lepede de învățăturile predicate. A fost adus în fața adunării și i s-a oferit alternativa de a retracta sau de a muri pe rug. La începutul întemnițării sale, moartea ar fi fost mai de dorit, în comparație cu suferințele teribile la care fusese supus; dar acum, slăbit de boală, de lipsurile din închisoare și de tortura nesiguranței și a încordării, despărțit de prieteni și descurajat prin moartea lui Huss, statornicia lui Ieronim a cedat și a consimțit să se supună Conciliului. S-a angajat să adere la credința catolică și a acceptat acțiunea conciliului de condamnare a învățăturilor lui Wycliffe și Huss, cu excepția „adevărurilor sfinte" pe care ei le predicaseră (Idem, vol. 2, p. 141).

Prin acest procedeu, Ieronim a încercat să aducă la tăcere glasul conștiinței și să scape de condamnare. Dar în singurătatea celulei el a văzut mai clar ce făcuse. Și-a amintit de curajul și de credincioșia lui Huss, punându-le în contrast cu lepădarea sa de adevăr. A cugetat la Maestrul divin pe care se angajase să-L slujească și care pentru el suferise moartea pe cruce. Înainte de retractare, el găsise mângâiere în mijlocul atâtor suferințe, în asigurarea aprobării lui Dumnezeu; dar acum remușcarea și îndoielile îi chinuiau sufletul. Știa că va trebui să facă și alte retractări înainte de a fi în pace cu Roma. Calea pe care intrase nu se putea încheia decât printr-o renegare totală. Hotărârea a fost luată; nu se va lepăda de Domnul său pentru a scăpa un scurt timp de suferință.

La scurtă vreme a fost adus iarăși înaintea conciliului. Supunerea lui nu îi mulțumise pe judecători. Setea lor de sânge, aţâţată de moartea lui Huss, cerea noi victime. Numai printr-o lepădare fără rezerve de adevăr își putea păstra viața Ieronim. Dar el se hotărâse să-și mărturisească credința și să-l urmeze pe fratele lui martir în flăcări.

Atunci își retrase retractarea făcută și, ca un condamnat la moarte, a cerut cu solemnitate să i se dea posibilitatea de apărare. Temându-se de efectele cuvintelor lui, prelații au insistat că el trebuie ori să susțină, ori să combată adevărul acuzațiilor aduse împotriva lui. Ieronim a protestat împotriva unei astfel de cruzimi și nedreptăți. „M-ați ținut intenționat trei sute patruzeci de zile într-o închisoare îngrozitoare”, spunea el, „în mizerie, zgomot, duhoare și în cea mai cruntă lipsă m-ați adus înaintea voastră și, plecând urechea la dușmanii mei de moarte, refuzați să mă ascultați.... Dacă sunteți în adevăr înțelepți și lumină a lumii, aveți grijă să nu păcătuiți împotriva dreptății. În ceea ce mă privește, eu sunt un simplu muritor; viața mea este de mică importanță; și când vă îndemn să nu dați o sentință nedreaptă, vorbesc mai puțin pentru mine decât pentru voi” (Idem, vol. 2, p. 146, 147).

Cererea i-a fost în cele din urmă aprobată. În prezența judecătorilor lui, Ieronim a îngenuncheat și s-a rugat ca Duhul divin să-i stăpânească gândurile și cuvintele, ca nu cumva să vorbească ceva nepotrivit cu adevărul sau nedemn de Domnul lui. În ziua aceea, față de el s-a împlinit făgăduința lui Dumnezeu dată primilor ucenici: „Veți fi duși înaintea dregătorilor, a împăraților pentru Numele Meu, ca să slujiți ca mărturie înaintea lor și înaintea neamurilor. Dar, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus, vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi” (Matei 10, 18-20).

Cuvintele lui Ieronim au produs uimire și admirație chiar și dușmanilor lui. Timp de un an întreg fusese închis într-o temniță, neavând posibilitatea să citească sau să vadă, în mari suferințe fizice și încordare mintală. Cu toate acestea el prezenta argumentele cu o limpezime și putere atât de mare, ca și când ar fi avut ocazia netulburată de a studia. A îndreptat atenția ascultătorilor lui către șirul lung de bărbați sfinți care fuseseră condamnați de judecători nedrepți. Aproape în orice generație au fost oameni care, căutând să ridice poporul din vremea

lor, au fost condamnați și lepădați, dar care după aceea au fost socotiți vrednici de cinstire. Hristos Însuși a fost condamnat ca răufăcător, de către un tribunal nedrept.

Cu ocazia retractării, Ieronim consimțise la justețea sentinței de condamnare a lui Huss; acum ș-a declarat pocăința și a dat mărturie în favoarea nevinovăției și a sfințeniei martirului. „L-am cunoscut din copilărie", spunea el. „A fost un bărbat excelent, drept și sfânt; a fost condamnat în ciuda nevinovăției lui.... Și eu — și eu sunt gata să mor; nu mă voi da înapoi de la chinurile pregătite pentru mine de către dușmani și de către martori mincinoși, care într-o zi vor da socoteală de înșelătoriile lor înaintea Dumnezeului cel mare pe care nu-L poate amăgi nimeni" (Bonnechose, vol. 2, p. 151).

În autoacuzarea adusă pentru lepădarea adevărului, Ieronim a continuat: „Dintre toate păcatele pe care le-am săvârșit din tinerețea mea, nici unul nu-mi apasă atât de greu sufletul și nu-mi produce atâtea remușcări amare ca acela pe care l-am săvârșit în acest loc fatal, când am fost de acord cu sentința nelegiuită dată împotriva lui Wycliffe și împotriva sfântului martir Jan Huss, stăpânul și prietenul meu. Da, îl mărturisesc din toată inima și declar cu groază că m-am lepădat în mod rușinos atunci când, de teama morții, am condamnat învățăturile lor. De aceea rog pe Dumnezeul cel Atotputernic să Se îndure, să-mi ierte păcatele și în mod deosebit pe acesta, cel mai odios dintre toate". Și arătând către judecători, a spus cu hotărâre: „Ați condamnat pe Wycliffe și pe Jan Huss nu pentru că au zdruncinat învățătura bisericii, ci doar pentru că au condamnat cu tărie mârșăviile clerului — pompa lor, mândria lor și toate viciile prelaților și ale preoților. Lucrările pe care ei le-au susținut și care sunt de necontestat, le socotesc și le declar ca și ei".

Cuvintele i-au fost întrerupte. Prelații, tremurând de mânie, au strigat: „Ce nevoie mai este de altă dovadă? Îl vedem cu ochii noștri pe cel mai încăpățânat dintre eretici!" Neintimidat de furtună, Ieronim a exclamat: „Ce, credeți că mi-e teamă de moarte? M-ați ținut un an întreg în temnița cea mai îngrozitoare, mai teribilă decât însăși moartea. M-ați torturat cu mai multă cruzime decât pe un turc, pe un evreu sau pe un păgân, iar carnea mi s-a dezlipit de vie de pe oasele mele; și cu toate acestea nu mă plâng, căci văicărelile vin rareori de la un om de inimă și spirit, dar nu mai pot face nimic decât să-mi exprime uimirea în fața unei astfel de barbarii față de un creștin." (Idem, vol. 2, p. 151-153)

Din nou a izbucnit furtuna mâniei, iar Ieronim a fost dus în grabă înapoi la închisoare. Cu toate acestea, în adunare au fost unii asupra cărora cuvintele lui au făcut o impresie adâncă și care doreau să-i scape viața. A fost vizitat de către demnitarii bisericii și îndemnat să se supună conciliului. I-au fost prezentate perspectivele cele mai strălucite ca răsplată pentru renunțarea la împotrivirea față de Roma. Dar, ca și Domnul său atunci când I s-a oferit slava lumii, Ieronim a rămas statornic.

„Dovediți-mi din Sfintele Scripturi că sunt greșit", spunea el, „și voi retracta".

„Sfintele Scripturi!” a exclamat unul dintre ispititorii lui, „toate trebuie judecate prin ele? Cine le putea înțelege până când biserica nu le-a interpretat?”

„Sunt oare tradițiile oamenilor mai demne de crezare decât Evanghelia Mântuitorului nostru?” a răspuns Ieronim. „Pavel nu îndemna pe aceia cărora le scria să asculte de tradițiile oamenilor, ci zicea: «Cercetați Scripturile!»”

„Ereticule!” i se răspunse: „Îmi pare rău că am discutat atât de mult cu tine. Văd că ești mânat de diavolul.” (Wylie, b.3, cap.10)

Peste scurtă vreme sentința de condamnare a fost pronunțată. A fost dus în același loc în care Huss își dăduse viața. A mers cântând pe drum, cu fața luminată de bucurie și pace. Privirea îi era ațintită către Hristos, iar moartea își pierduse groaza. Când călăul a trecut în spatele lui ca să aprindă focul, martirul a exclamat: „Vino în față și ai curaj; aprinde focul în fața mea. Dacă m-aș fi temut, n-aș fi fost aici”.

Ultimele cuvinte, rostite în timp ce flăcările îl învăluiau, au fost o rugăciune: „Doamne, Părinte Atotputernic, ai milă de mine și iartă-mi păcatele; căci tu știi că totdeauna am iubit adevărul Tău”. (Bonnechose, vol. 2, p. 168). Glasul i-a încetat, dar buzele au continuat să se miște în rugăciune. După ce focul și-a făcut lucrarea, cenușa martirului împreună cu pământul pe care a stat a fost strânsă și, asemenea aceleia a lui Huss, a fost aruncată în Rin. Așa s-au stins credincioșii purtători de lumină ai lui Dumnezeu. Dar lumina adevărului pe care ei l-au vestit, lumina exemplului lor eroic nu putea fi stinsă. Oamenii ar fi putut mai degrabă să încerce să întoarcă soarele înapoi de pe drumul lui decât să oprească zorii acelei zile care era gata să se reverse asupra lumii.

Executarea lui Huss aprinsese un foc de indignare și oroare în Boemia. Întreaga națiune simțea că el căzuse victimă datorită răutății preoților și trădării împăratului. El a fost declarat un învățător credincios al adevărului, iar conciliul care i-a hotărât moartea a fost acuzat ca fiind vinovat de crimă. Învățăturile lui atrăgeau acum o atenție mai mare decât oricând mai înainte. Prin edictele papale, scrierile lui Wycliffe fuseseră condamnate la flăcări. Dar acelea care scăpaseră de distrugere au fost acum scoase din ascunzători și studiate în legătură cu Biblia sau cu unele părți din ea, pe care poporul și le putea procura, și mulți au fost conduși în felul acesta să primească credința reformatorului.

Ucigașii lui Huss n-au stat liniștiți văzând triumful cauzei lui. Papa și împăratul s-au unit să zdrobească această mișcare și armatele lui Sigismund au năvălit în Boemia. Dar s-a ridicat un liberator. Ziska, care îndată după începerea războiului a orbit cu totul, dar care era unul dintre cei mai pricepuți generali din vremea lui, a fost conducătorul boemilor. Încrezându-se în ajutorul lui Dumnezeu și în dreptatea cauzei lor, acest popor a înfruntat armatele cele mai puternice care puteau fi aduse împotriva lor. Mereu și mereu împăratul, aducând forțe noi, invada Boemia numai pentru a fi respins în mod rușinos. Husiții se ridicaseră mai presus de teama de moarte și nimeni nu li se putea împotrivi. La câțiva ani după începerea războiului,

viteazul Ziska a murit; dar locul lui a fost ocupat de Procopius, care era un general la fel de priceput și de viteaz și în unele privințe un conducător mai destoinic.

Vrăjmașii boemilor, auzind că luptătorul orb a murit, au socotit ocazia favorabilă de a recâștiga tot ce pierduseră. Papa a proclamat o cruciadă împotriva husiților și din nou a fost trimisă o forță imensă în Boemia, numai pentru a suferi o înfrângere teribilă. A fost proclamată o altă cruciadă. În toate țările papale ale Europei au fost strânse muniții, bani și oameni. Mulțimile adunate sub steagul papei au fost asigurate că până la urmă se va termina cu ereticii husiți. Încrezători în victorie, forța cea mare a intrat în Boemia. Poporul s-a unit pentru a-i respinge. Cele două armate s-au apropiat una de cealaltă până când îi mai despărțea doar un râu. „Cruciații erau superiori, dar, în loc să îndrăznească traversarea râului și să înceapă lupta cu husiții pe care veniseră de departe să-i întâlnească, au rămas privind în tăcere la acei luptători” (Wylie, b.3, cap.17). Deodată, o groază misterioasă a căzut peste armată. Fără să dea nici o luptă, forța aceea puternică s-a rupt și s-a răspândit ca și cum ar fi fost urmărită de o putere nevăzută. Un mare număr dintre ei au fost măcelăriți de către armata husită, care a pornit în urmărirea fugarilor, și o pradă imensă a căzut în mâinile biruitorilor, astfel că războiul în loc să-i sărăcească, i-a îmbogățit pe boemi.

După alți câțiva ani, sub un papă nou, a fost pornită o altă cruciadă. Ca și mai înainte, au fost adunați oameni și mijloace din toate țările Europei aflate sub jurisdicția papei. Acelora care se angajau în această întreprindere primejdioasă li se promitea mult. Iertarea deplină a celor mai odioase crime era asigurată fiecărui cruciat. Tuturor acelora care mureau în război le era făgăduită o răsplată bogată în ceruri. Aceia care supraviețuiau urmau să culeagă onoare și bogății pe câmpul de luptă. Din nou a fost adunată o armată care, trecând granița, a intrat în Boemia. Forțele husite s-au retras dinaintea lor, atrăgându-i în felul acesta pe cotropitori din ce în ce mai departe înăuntrul țării, dându-le impresia câștigării biruinței. În cele din urmă armata lui Procopiu s-a oprit și, întorcându-se împotriva dușmanului, a înaintat pentru bătălie. Cruciații, descoperind acum greșeala lor, stăteau în așteptare. Când s-a auzit zgomotul apropierii forțelor husite, chiar înainte de a le vedea, din nou panica i-a cuprins pe cruciați. Prinți, generali și soldați de rând își aruncau armurile și fugeau în toate părțile. În zadar a încercat legatul papal, care era conducătorul invaziei, să unească aceste forțe îngrozite și dezorganizate. În ciuda celor mai disperate încercări, și el a fost prins în valul fugarilor. Dezastrul a fost total și din nou o pradă de război imensă a căzut în mâinile învingătorilor.

Astfel, și cea de-a doua armată trimisă de cele mai puternice națiuni ale Europei, o oaste de oameni războinici, curajoși și echipați de luptă, a fugit fără nici o bătălie dinaintea apărătorilor unui popor mic și slab. Aici a fost o manifestare a puterii divine. Cotropitorii au fost loviți de o groază supranaturală. Acela care a îmbulzit oștile lui Faraon în Marea Roșie, care a pus pe fugă armatele lui Madian dinaintea lui Ghedeon și a celor trei sute care erau cu el, care într-o singură noapte a distrus forțele asirianului îngâmfat, Și-a întins iarăși mâna pentru a nimici puterea apăsătorului. „Atunci vor tremura de spaimă, fără să fie vreo pricină de spaimă; Dumnezeu va risipi oasele celor ce tăbărăsc împotriva ta, îi vei face de rușine, căci

Dumnezeu i-a lepădat." (Psalmii 53, 5) Conducătorii papali, pierzând nădejdea cuceririi prin forță, au recurs în cele din urmă la diplomație. A intervenit un compromis prin care, în timp ce se pretindea asigurarea libertății de conștiință boemilor, în realitate îi trăda în puterea Romei. Boemii au specificat patru puncte ca fiind condiții ale păcii cu Roma: predicarea liberă a Bibliei; dreptul întregii biserici la pâine și vin cu ocazia mesei Domnului și folosirea limbii materne la slujbele religioase; excluderea clerului din toate slujbele și autoritatea lumească; iar în cazul delictelor, trebuia aplicată în mod egal pentru preoți și laici jurisdicția tribunalelor civile. În cele din urmă, autoritățile papale au fost de acord ca „cele patru puncte ale husiților să fie acceptate, dar că dreptul de a le explica, adică de a hotărî interpretarea lor precisă, să aparțină conciliului, cu alte cuvinte papei și împăratului" (Wylie, b.3, cap.18). Pe acest temei s-a intrat într-o înțelegere și Roma a câștigat prin prefăcătorie și înșelăciune ceea ce nu câștigase prin luptă; căci primind propria interpretare a prevederilor husite ca și a Bibliei, ea le putea schimba înțelesul pentru a merge după planurile proprii.

O mare clasă de oameni din Boemia, văzând că aceasta le trădase libertățile, n-a fost de acord cu această convenție. S-au produs disensiuni și despărțiri care au dus la lupte și vărsare de sânge în mijlocul lor. În aceste lupte a căzut și nobilul Procopius, iar libertățile din Boemia au dispărut. Sigismund, trădătorul lui Huss și Ieronim, a devenit rege al Boemiei și, neținând seama de jurământul de a menține drepturile boemilor, a întărit papalitatea. Dar prin supunerea lui față de Roma el n-a câștigat decât puțin. Vreme de 20 de ani viața îi fusese plină de primejdii și trudă. Armatele lui fuseseră zdrobite, iar tezaurul fusese secătuit de o luptă îndelungată și inutilă. Iar acum, după o domnie de un an, a murit lăsând regatul pe marginea unui război civil și, ca moștenire posterității, un nume stigmatizat de infamie.

Frământările, luptele și vărsările de sânge au continuat. Din nou armatele străine au invadat Boemia, iar neînțelegerile interne au continuat să macine națiunea. Aceia care au rămas credincioși Evangheliei au fost supuși unei persecuții sângeroase. Ca și frații lor de odinioară care, intrând în convenție cu Roma, au asimilat rătăcirile ei, aceia care au rămas la vechea credință s-au organizat într-o biserică deosebită, luând numele de „Frați uniți". Această acțiune a atras asupra lor blesteme din partea tuturor claselor sociale. Cu toate acestea, hotărârea lor a rămas nezdruncinată. Obligați să-și caute adăpostul în păduri și în peșteri, ei se adunau încă pentru a citi Cuvântul lui Dumnezeu și pentru a se uni în rugăciune.

Prin soli trimiși în mod secret în diferite țări, au descoperit că ici și colo se aflau „martori izolați ai adevărului, câțiva într-un oraș, câțiva în altul, ca și ei, obiect al persecuției; și că în Munții Alpi era o biserică veche, stând pe temelia Scripturii și protestând împotriva corupțiilor idolatre ale Romei". (Wylie b.3, cap. 19). Această veste a fost primită cu bucurie mare și s-a legat o corespondență cu creștinii valdenzi.

Credincioși Evangheliei, boemii au așteptat prin noaptea persecuției lor, în cea mai întunecată oră îndreptându-și privirea către orizont, ca niște oameni care așteaptă dimineața. „Soarta le-a hărăzit să treacă prin zile grele, dar ... și-au amintit de cuvintele pe care Huss le

spusese pentru prima oară și repetate apoi de Ieronim, că trebuie să mai treacă un secol înainte de a se crăpa de ziuă. Acestea au fost pentru taboriți (husiți) ceea ce au fost cuvintele lui Iosif pentru semința lui Israel din casa robiei: «Eu voi muri, dar Domnul vă va vizita și vă va scoate de aici»" (Idem, b.3, cap.19). „Încheierea secolului al XV-lea a fost martoră la creșterea înceată, dar sigură, a bisericilor Fraților. Cu toate că erau departe de a fi lăsate în pace, s-au bucurat totuși de o liniște relativă. La începutul secolului al XVI-lea, bisericile lor erau în număr de 200 în Boemia și Moravia" (Ezra Hall Gillett, Life and Times of John Huss, vol. 2, p. 570). „Cât de plăcut a fost pentru rămășița care scăpase de furia distrugătoare a focului și a săbiei să i se îngăduie să vadă zorii zilei aceleia pe care o prevestire Huss." (Wylie, f.7, cap.19).

Capitolul 7 — O Revoluție Începe

Cel mai remarcabil, — dintre cei chemați să conducă biserica din întunericul papalității în lumina unei credințe mai pure, a fost Martin Luther. Zelos, înflăcărat și devotat, necunoscând altă temere afară de temerea de Dumnezeu și nerecunoscând nici o altă temelie pentru credința religioasă afară de Sfânta Scriptură, Luther era omul timpului său; prin el Dumnezeu a împlinit o mare lucrare pentru reformarea bisericii și iluminarea lumii. Asemenea primilor vestitori ai Evangheliei, Luther s-a ridicat din rândurile celor săraci. Primii lui ani au fost petrecuți într-un cămin umil de țărani germani. Prin truda zilnică de miner, tatăl său a câștigat mijloacele necesare pentru educația sa. Intenționa să-l facă jurist; dar Dumnezeu avea ca scop să-l facă ziditor în marele templu care se înălța încet peste veacuri. Asprimea, lipsurile și o disciplină severă au fost școala în care Înțelepciunea Infinită l-a pregătit pe Luther pentru misiunea importantă a vieții lui.

Tatăl lui Luther era un bărbat cu o inteligență puternică și activă și cu o mare forță în caracter, cinstit, hotărât și deschis. Era devotat convingerilor sale față de datorie, oricare ar fi fost consecințele. Bunul lui simț sănătos l-a făcut să privească sistemul monastic cu neîncredere. A fost foarte nemulțumit atunci când Luther, fără consimțământul său, a intrat într-o mănăstire, și a trebuit să treacă doi ani ca tatăl să se împace cu fiul, și chiar și atunci convingerile i-au rămas aceleași.

Părinții lui Luther manifestau mare grijă pentru educarea și instruirea copiilor. Ei se străduiau să-i instruiască în cunoașterea lui Dumnezeu și în practicarea virtuților creștine. Rugăciunile tatălui se înălțau adesea către ceruri în auzul fiului său, ca acest copil să-și amintească de numele Domnului și într-o zi să ajute la înaintarea adevărului Său. Orice posibilitate de cultură intelectuală sau morală, de care viața lor de trudă le îngăduia să se bucure, era imediat folosită de acești părinți. Eforturile lor erau sincere și stăruitoare pentru a-și pregăti copiii pentru o viață evlavioasă și folositoare. Cu hotărârea lor și cu puterea caracterului lor, uneori exercitau o severitate prea mare; dar viitorul reformator, deși era conștient că în unele privințe greșeau, găsea totuși că disciplina lor trebuia mai degrabă aprobată decât condamnată.

La școala în care a fost trimis, la o vârstă destul de fragedă, Luther a fost tratat cu asprime și chiar cu violență. Atât de mare era sărăcia părinților săi, încât pentru a merge de acasă la școală într-un oraș, a fost obligat, pentru un timp, să-și câștige pâinea cântând din poartă în poartă și deseori suferea de foame. Ideile întunecate și superstițioase cu privire la religia care era atunci în circulație îl umpleau de teamă. Se culca seara cu o inimă amărâtă, privind cutremurat la un viitor întunecat, și trăia într-o groază continuă la gândul că Dumnezeu ar fi un judecător aspru, necruțător, un tiran crud și nu un Tată ceresc plin de bunătate. Cu toate că dezamăgirile erau mari și multe, Luther înainta hotărât spre ținta înaltă a desăvârșirii intelectuale și morale, care-l atrăgea. El înseta după cunoștință, iar caracterul său stăruitor și

practic l-a condus să dorească ceea ce era statornic și folositor mai degrabă decât bătător la ochi și superficial.

Atunci când, la vârsta de 18 ani, a intrat la Universitatea din Erfurt, situația lui era mai favorabilă, iar perspectivele mai strălucitoare decât în anii de mai înainte. Părinții lui, obținând, prin economie și hărnicie, o stare materială mai bună, erau acum în stare să-i dea tot ajutorul de care avea nevoie. În același timp, influența prietenilor serioși a ameliorat efectele întunecate ale educației lui anterioare. S-a apucat de studiul celor mai buni autori, acumulând cu sârguință cele mai înalte gânduri ale lor și însușindu-și înțelepciunea înțelepților. Chiar și sub aspra disciplină a îndrumătorilor lui de la început, promitea de timpuriu că se va distinge și, sub influențe favorabile, mintea i s-a dezvoltat repede. O memorie ageră, o imaginație viru o gândire logică și puternică și o muncă neobosită l-au așezat în scurtă vreme în primele rânduri printre tovarășii lui. Disciplina sa intelectuală i-a maturizat înțelegerea, dând naștere unei activități mintale și unei ascuțimi de înțelegere care l-au pregătit pentru luptele vieții.

Teama de Dumnezeu era prezentă în inima lui Luther, făcându-l în stare să mențină fermitatea scopului și conducându-l la o adâncă umilință înaintea lui Dumnezeu. Avea un simț înnăscut al dependenței de ajutorul divin și începea totdeauna ziua cu rugăciune, în timp ce sufletul i se înălța continuu în cereri pentru călăuzire și sprijin. „O rugăciune bună, zicea el, înseamnă mai mult decât jumătate din studiu.” (D’Aubigne, b.2, cap.2) Într-o zi, pe când cerceta în biblioteca universității, Luther a descoperit o Biblie latină. O astfel de carte nu mai văzuse niciodată. Nu știa nici măcar de existența ei. Auzise părți din Evanghelii și din Epistole, care erau citite poporului în slujbele religioase publice, și socotise că acelea formau toată Biblia. Acum, pentru prima oară vedea Cuvântul lui Dumnezeu întreg. Plin de teamă și uimire, s-a îndreptat spre paginile ei sfinte; cu inima care-i bătea mai tare și mai repede citea pentru sine cuvintele vieții, oprindu-se din când în când pentru a exclama: „O, dacă mi-ar da Dumnezeu o carte ca aceasta!” (Idem, b.2, cap.2). Îngerii cerului erau lângă el și raze de lumină de la tronul lui Dumnezeu descopereau înțelegerii lui comorile adevărului. Totdeauna se temuse să-L mânie pe Dumnezeu, dar acum o convingere adâncă a stării lui de păcat a pus stăpânire pe el ca niciodată mai înainte.

Dorința sinceră de a fi eliberat de păcat și de a avea pace cu Dumnezeu l-a determinat în cele din urmă să intre într-o mănăstire și să se consacre unei vieți de călugărie. Aici i s-a cerut să îndeplinească muncile cele mai umile și să cerșească din casă în casă. Era la o vârstă când respectul și aprecierea sunt dorite cu sete, iar aceste îndatoriri de slugă îi ucideau până în adâncul sufletului simțămintele lui naturale; a suferit însă cu răbdare toată această umilință, crezând că era necesară din cauza păcatelor sale.

Orice clipă pe care o putea economisi de la datoriile zilnice o folosea pentru studiu, lipsindu-se de somn și plângându-se chiar și de timpul petrecut cu mesele lui sărace. Mai presus de toate se desfăta în studiul Cuvântului lui Dumnezeu. Descoperise o Biblie legată cu

lanț de peretele mănăstirii și adesea putea fi găsit acolo. Pe măsură ce i se adâncea convingerea despre păcat, căuta prin propriile fapte să găsească iertare și pace. Ducea viața cea mai severă, încercând prin posturi, priveghiuri și biciuiri să supună ceea ce era rău în natura lui, în care viața de mănăstire nu-i adusese nici o ușurare. Nu se dădea înapoi de la nici o jertfă prin care ar fi putut ajunge la acea curăție de inimă care să-l facă în stare să fie primit înaintea lui Dumnezeu. „Am fost în adevăr un călugăr pios", spunea el mai târziu, „și am urmat rânduielile ordinului meu cu mai multă strictețe decât pot să exprim. Dacă vreun călugăr ar fi câștigat cerul prin practicile călugărești, sunt sigur că eu aș fi fost îndreptățit la aceasta.... Dacă aș mai fi continuat așa, mi-aș fi dus chinurile până la moarte" (Idem, b.2, cap.3). Ca urmare a acestei discipline dureroase, și-a pierdut puterea și a suferit crize de epuizare, de pe urma cărora nu și-a mai revenit pe deplin, niciodată. A ajuns în cele din urmă în pragul deznădejdii.

Când Luther socotea că totul este pierdut, Dumnezeu i-a ridicat un prieten și un ajutor. Piosul Staupitz a luminat înțelegerea lui Luther pentru Cuvântul lui Dumnezeu și l-a îndemnat să privească dincolo de sine, să înceteze a contempla pedeapsa veșnică pentru călcarea Legii lui Dumnezeu și să privească la Isus, Mântuitorul lui iertător de păcate. „În loc să te chinuiești cu privire la păcatele tale, aruncă-te în brațele Mântuitorului. Încrede-te în El, în neprihănirea vieții Lui, în ispășirea prin moartea Lui. Ascultă-L pe Fiul lui Dumnezeu.... El S-a făcut om ca să-ți dea asigurarea favorii divine". „Iubește-L pe El, care te-a iubit întâi" (Idem, b.2, cap. 4). Astfel i-a vorbit acel sol al milei. Cuvintele lui au făcut o impresie adâncă asupra minții lui Luther. După multe lupte cu rătăcirile pe care le cultivase multă vreme, a ajuns în stare să înțeleagă adevărul, iar pacea a venit peste sufletul său tulburat.

Luther a fost hirotonit ca preot și a fost chemat de la mănăstire ca profesor la Universitatea din Wittenberg. Aici s-a dedicat studiului Scripturilor în limbile originale. A început să prezinte subiecte din Biblie; cartea Psalmilor, Evangheliile și Epistolele erau deschise înțelegerii mulțimilor ce ascultau cu încântare. Staupitz, prietenul și superiorul lui, l-a îndemnat să se urce la amvon și să predice Cuvântul lui Dumnezeu. Luther a ezitat, simțindu-se nevrednic să vorbească poporului în locul lui Hristos. Numai după o luptă îndelungată s-a supus propunerilor prietenilor. Era deja puternic în Scripturi și harul lui Dumnezeu era peste el. Elocvența lui i-a cucerit pe ascultători, claritatea și puterea cu care prezenta adevărul le convingea mintea, iar zelul lui le mișca inimile.

Luther era încă un fiu devotat al bisericii papale și n-avea nici măcar un gând că ar ajunge vreodată altfel. Dumnezeu, în providența Sa, l-a condus să viziteze Roma. A făcut călătoria pe jos, găzduind la mănăstiri în drumul lui. La o mănăstire din Italia, a fost foarte uimit la vederea bogăției, luxului și măreției de acolo. Înzestrați cu venituri princiare, călugării locuiau în apartamente splendide, îmbrăcați în robe bogate și foarte costisitoare și hrăniți la mese fastuoase. Cu o neliniște dureroasă, Luther a pus în contrast scena aceasta cu lepădarea de sine și greutățile propriei vieți. Mintea i s-a încurcat. În cele din urmă a zărit în depărtare cetatea așezată pe cele șapte coline. Atunci, cu o emoție profundă s-a aruncat la pământ, exclamând: „Sfântă Romă, te salut!" (Idem, b.2, cap.6). A intrat în oraș, a vizitat bisericile, a

ascultat nenumăratele istorisiri relatate de preoți și călugări și a dus la îndeplinire toate ceremoniile care erau cerute. Peste tot vedea scene care-l umpleau de uimire și dezgust. A văzut că nelegiuirea se găsea la toate nivelurile clerului.

A auzit glume necuviincioase din gura prelaților și s-a umplut de dezgust la vederea necuviinței lor îngrozitoare, chiar și în timpul slujbei. Amestecându-se printre călugări și ceilalți oameni, a întâlnit depravare și risipă. Oriunde se întorcea, în locul sfințeniei găsea pângărirea. „Nimeni nu-și poate închipui", scria el, „câte păcate și fapte scandaloase sunt înfăptuite la Roma; trebuie văzute și auzite pentru a fi crezute. De aceea se și spune de obicei: «Dacă există un iad, atunci Roma este clădită pe el, ea este un abis din care ies tot felul de păcate.»" (Idem, b.2, c.6)

Printr-o hotărâre recentă, papa făgăduise o indulgență tuturor acelora care vor urca pe genunchi „scara lui Pilat", pe care se spunea că a coborât Mântuitorul nostru atunci când a părăsit sala de judecată a romanilor și care fusese adusă în mod miraculos de la Ierusalim la Roma. Într-o zi, Luther urca cu evlavie aceste trepte, când deodată i s-a părut că aude un glas ca un tunet care i-a zis: „Cel neprihănit va trăi prin credință". (Romani 1, 17). A sărit în picioare și s-a grăbit să părăsească acel loc de rușine și dezgust. Textul acesta nu și-a pierdut niciodată influența asupra sufletului lui. De la data aceea a văzut mai clar decât oricând înainte greșeala de a te încrede în faptele omenești pentru mântuire, cât și nevoia de credință continuă în meritele lui Hristos. Ochii îi fuseseră deschiși și nu aveau să mai fie închiși niciodată față de amăgirile papalității. Când și-a întors fața de la Roma, el s-a întors și cu inima de la ea, iar de la data aceea despărțirea s-a mărit până când a rupt toate legăturile cu biserica papală.

După reîntoarcerea de la Roma, Luther a primit din partea Universității din Wittenberg gradul de doctor în teologie. Acum avea libertatea de a se consacra, ca niciodată mai înainte, studiului Scripturilor pe care le iubea. El a făcut un vot solemn să studieze cu grijă și să predice cu credincioșie Cuvântul lui Dumnezeu și nu părerile sau învățăturile papilor, în toate zilele vieții lui. Începând de acum, el nu era numai călugăr sau profesor, ci un sol autorizat al Bibliei. Fusese chemat ca păstor, pentru a hrăni turma lui Dumnezeu care flămânzea și înseta după adevăr. Și astfel a declarat categoric că creștinii nu trebuiau să primească alte învățături decât acelea care se întemeiază pe autoritatea Sfintelor Scripturi. Aceste cuvinte loveau chiar în temelia supremației papale. Ele cuprindeau principiul vital al Reformei.

Luther a văzut primejdia de a înălța teoriile omenești mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu. A atacat fără teamă necredința speculativă a scolasticilor și s-a împotrivit filozofiei și teologiei care avuseseră multă vreme o influență covârșitoare asupra oamenilor. A denunțat asemenea studii ca fiind nu numai fără valoare, dar și distrugătoare și a căutat să întoarcă mințile ascultătorilor de la sofisticăriile filozofilor și ale teologilor la adevărurile veșnice susținute de profeți și apostoli.

Prețioasă era solia pe care el o aducea mulțimilor dornice de a auzi cuvintele lui. Niciodată mai înainte nu auziseră învățături ca acestea. Vestea cea bună a iubirii unui Mântuitor,

asigurarea iertării și a păcii prin sângele Său ispășitor aduceau bucurie în inimile lor și inspirau în rândurile lor o nădejde nepieritoare. La Wittenberg se aprinsese o lumină, ale cărei raze aveau să se întindă până în cele mai îndepărtate părți ale pământului și care urma să crească în strălucire până la încheierea vremii.

Dar lumina și întunericul nu pot sta împreună. Între adevăr și rătăcire este o luptă necontenită. A susține și a apăra pe una înseamnă a ataca și a lepăda pe cealaltă. Însuși Mântuitorul nostru a declarat: „N-am venit să aduc pacea ci sabia". (Matei 10, 34). Luther spunea la câțiva ani după începutul Reformei: „Dumnezeu nu numai că mă conduce, El mă împinge înainte. El îmi poartă de grijă și nu eu sunt stăpânul meu. Doresc să trăiesc în liniște, dar sunt aruncat în mijlocul frământărilor și revoluțiilor." (D'Aubigne, b. 5, cap. 2). Acum era gata să se arunce în luptă.

Biserica romană făcuse negoț cu harul lui Dumnezeu. Mesele schimbătorilor de bani (Matei 21, 12) erau așezate lângă altarele ei și atmosfera răsuna de strigătele vânzătorilor și ale cumpărătorilor. Sub pretextul strângerii de fonduri pentru clădirea bisericii Sf. Petru din Roma, au fost oferite spre vânzare, în văzul lumii, indulgențe pentru păcat, garantate de autoritatea papei. Urma să fie ridicat un templu pentru închinarea la adevăratul Dumnezeu, cu prețul crimei — piatra din capul unghiului fiind pusă cu plata nelegiuirii! Dar chiar mijloacele adoptate pentru înălțarea Romei au provocat o lovitură de moarte pentru puterea și măreția ei. Aceasta a ridicat cel mai hotărât, cel mai eficient adversar al papalității și a dus la o luptă care a mișcat coroana întreită de pe capul pontifului.

Delegatul însărcinat să supravegheze vânzarea indulgențelor în Germania, pe nume Tetzel, fusese condamnat pentru cele mai josnice fapte împotriva societății și împotriva Legii lui Dumnezeu; dar scăpând de pedeapsa pentru crimele lui, a fost folosit pentru a împlini planurile mercantile și fără scrupule ale papei. Cu mare îndrăzneală, el repeta cele mai vădite rătăciri și relata povești miraculoase pentru a înșela un popor ignorant, credul și superstițios. Dacă ar fi avut Cuvântul lui Dumnezeu, ei n-ar fi fost amăgiți în felul acesta. Biblia fusese ascunsă de ei pentru a-i ține sub stăpânirea papei, cu scopul de a crește puterea și bogăția conducătorilor ei ambițioși (vezi John C.L.Gieseler, A Compendium of Ecclesiastical History, p. 4, sec. I, par. 5).

Când Tetzel intra într-un oraș, un sol mergea înaintea lui anunțând: „Harul lui Dumnezeu și al sfântului părinte este la porțile voastre". (D'Aubigne, b. 3, cap. 1). Iar poporul saluta aceste pretenții hulitoare ca și când Însuși Dumnezeu ar fi coborât din ceruri la ei. Această negustorie infamă a fost instalată în biserică și Tetzel, urcând la amvon, ridica în slăvi indulgențele ca fiind cel mai prețios dar al lui Dumnezeu. El declara că, „în virtutea certificatelor sale de iertare, toate păcatele pe care cumpărătorul ar fi dorit să le facă după aceea aveau să fie iertate și nici pocăința nu mai era necesară" (Idem, b.3, cap.1). Mai mult decât atât, el îi asigura pe ascultători că indulgențele aveau putere să-i mântuiască nu numai pe cei vii, ci și pe cei morți; că în clipa când banii sunau pe fundul cutiei lui, chiar atunci

sufletul în favoarea căruia se plătise scăpa din purgatoriu și-și lua zborul spre ceruri (vezi K.R.Hagenbach, History of the Reformation, vol. 1, p. 96).

Când Simon magul s-a oferit să cumpere de la apostoli puterea de a face minuni, Petru i-a răspuns: „Banii tăi să piară împreună cu tine, pentru că ai crezut că darul lui Dumnezeu s-ar putea cumpăra cu bani!" (Faptele Apostolilor 8, 20). Însă oferta lui Tetzel era primită cu grabă de miile de naivi. Aurul și argintul curgeau în tezaurul lui. O mântuire care putea fi cumpărată cu bani era mai ușor de câștigat decât aceea care cerea pocăință, credință și luptă stăruitoare pentru a birui păcatul. Împotriva învățăturii despre indulgențe s-au ridicat mulți bărbați de cultură și evlavioși din însăși Biserica Romană și mulți din aceștia nu credeau în niște pretenții care erau în contradicție atât cu rațiunea, cât și cu revelația. Dar nici un prelat nu îndrăznea să ridice glasul împotriva acestui comerț nelegiuit; totuși mințile oamenilor se tulburau, se agitau și mulți întrebau cu sinceritate dacă Dumnezeu nu trebuia să lucreze în vreun fel la curățirea bisericii Sale.

Luther, deși era încă un foarte zelos partizan al papei, a fost umplut de oroare față de pretențiile nelegiuite ale vânzătorului de indulgențe. Mulți dintre enoriașii săi cumpăraseră astfel de certificate de iertare și au început să vină la duhovnicul lor, mărturisindu-și diferitele lor păcate și așteptând iertarea, nu pentru că se pocăiseră și doreau o schimbare, ci pe temeiul indulgenței. Luther le-a refuzat iertarea și i-a avertizat că, dacă nu se pocăiesc și nu-și schimbă viața, vor pieri în păcatele lor. Intrați într-o mare încurcătură, s-au dus la Tetzel cu plângerea că duhovnicul le-a refuzat indulgențele, în timp ce alții au cerut cu îndrăzneală să li se restituie banii. Călugărul s-a umplut de mânie; a rostit cele mai groaznice blesteme, a pus să fie aprinse focuri în piețele publice și a declarat că „primise o poruncă expresă de la papa să-i ardă pe toți ereticii care ar îndrăzni să se împotrivească sfintelor indulgențe". (D'Aubigne, b. 3, cap. 4)

Acum Luther a intrat cu îndrăzneală în lucrarea lui de apărător al adevărului. Glasul lui a fost auzit de la amvon într-o avertizare solemnă și stăruitoare. El a descoperit înaintea poporului caracterul ofensator al păcatului și i-a învățat că este imposibil pentru om ca prin propriile fapte să-și ușureze vinovăția sau să scape de pedeapsă. Nimic altceva decât pocăința înaintea lui Dumnezeu și credința în Hristos îl pot mântui pe păcătos. Harul lui Hristos nu poate fi cumpărat; el este un dar. I-a sfătuit pe oameni să nu cumpere indulgențe, ci să privească prin credință la Răscumpărătorul răstignit. Le-a povestit experiența lui chinuitoare, când a căutat zadarnic prin umilințe și penitențe să obțină mântuirea, și i-a asigurat pe ascultători că a găsit pacea și bucuria numai întorcându-și privirile de la el și privind prin credință la Hristos.

Deoarece Tetzel continua cu negoțul și cu pretențiile sale nelegiuite, Luther s-a hotărât să protesteze mai energic împotriva acestor abuzuri strigătoare la cer. Curând i s-a prezentat ocazia. Biserica de la castelul din Wittenberg avea multe moaște care, la anumite sărbători, erau expuse înaintea poporului, oferindu-se o iertare deplină a păcatelor tuturor acelora care vizitau biserica și făceau spovedanie. Ca urmare, în acele zile oamenii se îngrămădeau acolo

în mare număr. Una dintre cele mai importante ocazii, Sărbătoarea tuturor sfinților, se apropia. Cu o zi înainte, Luther, unindu-se cu mulțimea care se îndrepta spre biserică, a prins pe ușă o listă care conținea 95 de teze împotriva învățăturii cu privire la indulgențe. S-a declarat gata să le susțină a doua zi la universitate, împotriva tuturor acelora care ar fi dorit să le atace.

Tezele au atras atenția generală. Ele erau citite, recitite și repetate în toate părțile. La universitate și în tot orașul s-a produs o mare agitație. Prin aceste teze se arăta că puterea de a garanta iertarea păcatelor și îndepărtarea pedepsei n-a fost niciodată încredințată papei și nici unui alt om. Și că întreg planul acesta era o înșelătorie — un vicleșug pentru a stoarce bani profitând de superstițiile oamenilor — un plan al lui Satana de a distruge sufletele tuturor acelora care se încredeau în pretențiile lui mincinoase. De asemenea, se arăta clar că Evanghelia lui Hristos este cea mai prețioasă comoară a bisericii și că harul lui Dumnezeu, descoperit în ea, este revărsat fără plată peste toți aceia care-l caută prin pocăință și credință.

Tezele lui Luther îi provocau la discuție, dar nimeni n-a îndrăznit să primească provocarea. Problemele pe care el le-a ridicat s-au răspândit în câteva zile prin toată Germania și în câteva săptămâni au făcut ocolul întregii creștinătăți. Mulți catolici devotați, care văzuseră și deplânseseră nelegiuirea care domnea în biserică, dar care nu știuseră cum să oprească înaintarea ei, citeau propunerile cu mare bucurie, recunoscând în ele glasul lui Dumnezeu. Ei simțeau că Dumnezeu pusese mâna să oprească valul copleșitor de stricăciune care izvora din scaunul Romei. Prinți și magistrați se bucurau în ascuns că urma să se pună un control asupra acestei puteri arogante care nega dreptul de a protesta împotriva hotărârilor ei.

Dar mulțimile iubitoare de păcat și superstițioase se îngrozeau când înșelăciunile care le liniștiseră temerile erau demascate. Ecleziasticii, întrerupți în lucrarea lor de a încuviința crima, văzându-și primejduite câștigurile, erau plini de mânie și s-au unit să-și susțină pretențiile. Unii îl acuzau că lucrează pripit și cu patimă. Alții îl acuzau de încumetare, declarând că nu era condus de Dumnezeu, ci lucra din mândrie și din exces de zel. „Cine nu știe”, răspundea el, „că un om rareori susține o idee nouă fără să aibă aparențe de mândrie și fără să fie acuzat că dă naștere la certuri? De ce au fost dați morții Hristos și toți martirii? Deoarece ei păreau a fi niște disprețuitori mândri ai înțelepciunii timpului lor și pentru că aduceau noutăți fără ca mai întâi să primească sfatul învățăturilor și părerilor vechi”.

Apoi susținea: „Tot ce fac eu nu va fi îndeplinit prin înțelepciune omenească, ci prin sfatul lui Dumnezeu. Dacă lucrarea aceasta este de la Dumnezeu, cine o va putea opri? Dar dacă nu, atunci cine o poate face să meargă înainte? Nu voia mea, nici a lor, și nici a noastră să se facă; ci voia Ta, Sfinte Tată, care ești în ceruri.” (Idem, b. 3, cap. 6) Cu toate că Luther fusese mânat de Duhul lui Dumnezeu să-și înceapă lucrarea, nu urma să o ducă mai departe fără lupte grele. Reproșurile vrăjmașilor săi, prezentările denaturate ale planurilor sale și insinuările lor nedrepte și răutăcioase cu privire la caracterul și motivele lui au năvălit peste el ca un șuvoi copleșitor; și n-au rămas fără efect. El avusese încredere că fruntașii poporului, atât din biserică, cât și din școli, se vor uni bucuroși cu el în eforturi pentru reformă. Cuvintele de

încurajare din partea celor din poziții înalte îl inspiraseră cu bucurie și nădejde. El văzuse deja în mod vizionar o zi mai strălucitoare pentru biserică apărând la orizont. Dar încurajarea se schimbase în reproș și condamnare. Mulți demnitari, atât ai statului, cât și ai bisericii, erau lămuriți cu privire la adevărul acestor teze; dar au văzut îndată că primirea acestor adevăruri va fi însoțită de schimbări mari. A-i lumina și a-i reforma pe oameni însemna în realitate subminarea autorității Romei, a opri mii de șuvoaie care acum curgeau în tezaurul ei, și în felul acesta reducerea extravaganței și luxului conducătorilor papali. Mai mult decât atât, a-i învăța pe oameni să gândească și să acționeze ca ființe responsabile, privind numai la Hristos pentru mântuire, ar fi însemnat prăbușirea scaunului pontifical și în cele din urmă distrugerea autorității lor. Pentru motivul acesta ei au refuzat cunoașterea oferită de Dumnezeu și s-au așezat împotriva lui Hristos și a adevărului prin împotrivire față de omul pe care El îl trimisese să-i lumineze.

Luther se cutremura atunci când privea la sine — un singur om împotriva celor mai puternice forțe ale lumii. Uneori se îndoia dacă fusese cu adevărat condus de Dumnezeu pentru a se ridica împotriva autorității bisericii. „Cine am fost eu, scria el, să mă împotrivesc maiestății papei înaintea căruia ... regii pământului și toată lumea tremură?... Nimeni nu știe ce a suferit inima mea în acești doi ani de început și în ce mâhnire, pot spune, în ce descurajare m-am afundat” (Idem, b.3, cap.6). Dar n-a fost lăsat să fie doborât de descurajare. Atunci când sprijinul omenesc slăbea, privea numai la Dumnezeu și înțelegea că poate fi călăuzit în siguranță desăvârșită de acel braț atotputernic.

Luther scria către un prieten al Reformei: „Nu putem ajunge la înțelegerea Scripturilor doar prin studiu sau prin inteligență. Prima datorie este să începi cu rugăciune. Roagă pe Dumnezeu să-ți acorde marele Său har, înțelegerea adevărată a Cuvântului Său. Nu există alt interpret al Cuvântului lui Dumnezeu decât Autorul acestui Cuvânt, așa cum El Însuși a spus: «Toți vor fi învățați de Dumnezeu». Nu nădăjdui nimic prin străduințele tale, prin înțelegerea ta; încrede-te numai în Dumnezeu și în influența Duhului Său. Crede aceasta pe temeiul cuvântului unui om care a făcut experiență.” (Idem, b.3, cap.7). Iată o lecție de o importanță vitală pentru aceia care simt că Dumnezeu i-a chemat să prezinte altora adevărurile solemne pentru timpul acesta. Aceste adevăruri vor trezi vrăjmășia lui Satana și a oamenilor cărora le plac poveștile pe care el le-a inventat. În lupta cu puterile răului, este nevoie de ceva mai mult decât puterea intelectuală și înțelepciunea omenească.

Când vrăjmașii apelau la obicei și la tradiție sau la susținerile și autoritățile papei, Luther îi întâmpina cu Biblia și numai cu Biblia. Acolo se găseau argumentele cărora ei nu le puteau răspunde; de aceea robii formalismului și superstiției îi cereau viața, așa cum iudeii ceruseră sângele lui Hristos. „Este un eretic”, strigau zeloșii romani. „A-l îngădui să mai trăiască chiar și numai un ceas înseamnă înaltă trădare împotriva bisericii. Să fie înălțat imediat un eșafod pentru el.” (Idem, b.3, cap.9). Dar Luther n-a căzut pradă furiei lor. Dumnezeu avea pentru el o lucrare de îndeplinit, iar îngerii cerului au fost trimiși să-l ocrotească. Mulți însă, care

primiseră de la Luther lumina prețioasă, au devenit obiectul mâniei lui Satana și pentru cauza adevărului au suferit fără teamă chinul și moartea.

Învățăturile lui Luther au atras atenția minților luminate din toată Germania. Din predicile și din scrierile lui izvorau raze de lumină care trezeau și iluminau mii de oameni. O credință vie lua locul formalismului mort în care îi ținuse biserica timp îndelungat. Oamenii își pierdeau în fiecare zi încrederea în superstițiile romanismului. Barierele prejudecății erau îndepărtate. Cuvântul lui Dumnezeu, prin care Luther măsura orice învățătură și orice pretenție, era ca o sabie cu două tăișuri, croindu-și drum spre inimile oamenilor. Peste tot se vedea o trezire a dorinței după creștere spirituală. Pretutindeni era o așa foame și sete după neprihănire cum nu mai fuseseră cunoscute de veacuri. Ochii oamenilor, atâta vreme îndreptați către riturile omenești și către mijlocitori pământești, se îndreptau acum în pocăință și credință către Hristos și către El răstignit.

Interesul larg răspândit a făcut să crească și mai mult temerile autorităților papale. Luther a primit somația să compară la Roma pentru a răspunde acuzației de erezie. Porunca i-a umplut pe prieteni de groază. Cunoșteau destul de bine primejdia care-l amenința în cetatea aceea stricată, care era deja îmbătată de sângele martirilor lui Isus. Ei au protestat împotriva plecării lui la Roma și au cerut să fie cercetat în Germania. În cele din urmă a fost făcut acest aranjament și trimisul papei a fost delegat să asculte cazul. În instrucțiunile comunicate de pontif acestui delegat, se declara că Luther fusese deja declarat eretic. De aceea, trimisul era însărcinat „să-l urmărească și să-l constrângă fără amânare”.

Dacă va rămâne statornic și trimisul nu va putea câștiga stăpânire asupra persoanei lui, era împuternicit „să-l proscrie în orice parte a Germaniei; să-i izgonească, să-i blesteme și să-i excomunice pe toți aceia care i se alătură”. (Idem, b.4, cap.2). Și, mai departe, papa a dat directive trimisului său să dezrădăcineze cu totul erezia otrăvitoare, să-i excomunice pe toți, din orice demnitate a bisericii sau statului, cu excepția împăratului, care nu vor demasca pe Luther și pe sprijinitorii lui și nu-i vor preda răzbunării Romei.

Aici s-a descoperit adevăratul spirit al papalității. Nici o urmă de principiu creștin sau cel puțin de dreptate nu se vedea în tot acest document. Luther se găsea la o mare depărtare de Roma și nu avusese ocazia să explice sau să-și apere poziția; cu toate acestea, înainte ca situația lui să fi fost cercetată, a și fost declarat ca eretic și în aceeași zi avertizat, acuzat, judecat și condamnat și toate acestea au fost îndeplinite de cel care pretindea că este sfântul părinte, singura autoritate supremă și infailibilă în biserică sau stat!

În vremea aceasta, când Luther avea atât de mare nevoie de împreuna simțire și sfatul unui prieten adevărat, providența lui Dumnezeu i-a trimis pe Melanchton la Wittemberg. Tânăr, modest și cu maniere alese, judecata sănătoasă a lui Melanchton, cunoștințele lui vaste și o elocvență care câștiga, unite cu cinstea și curăția caracterului său, au câștigat admirația și respectul general. Strălucirea talentelor sale nu era totuși mai presus de amabilitatea lui. În scurtă vreme a devenit un ucenic al Evangheliei, și prietenul cel mai de încredere al lui Luther

și susținătorul lui cel mai de valoare; amabilitatea, prevederea și precizia acestuia slujeau ca o completare la curajul și energia lui Luther. Unirea lor în lucrare a dat putere Reformei și a fost un izvor de mare încurajare pentru Luther.

Orașul Augsburg fusese stabilit ca loc al cercetării și reformatorul a pornit să străbată drumul pe jos până acolo. Temeri serioase erau exprimate pentru el. Se trimiteau amenințări că va fi descoperit și ucis pe cale, iar prietenii l-au rugat să nu se expună. Ei au stăruit de el să părăsească Wittenbergul pentru o vreme și să-și găsească siguranța în mijlocul acelora care îl vor ocroti cu bucurie. Dar el nu va părăsi locul în care îl așezase Dumnezeu. El trebuia să continue a susține adevărul cu credincioșie, în ciuda furtunilor care-l loveau. Vorbirea lui era: „Sunt ca Ieremia, un om care provoacă luptă și ceartă; dar cu cât cresc amenințările, cu atât mi se mărește bucuria.... Ei mi-au distrus deja onoarea și bunul nume. Mai rămâne un singur lucru: trupul meu slăbănogit; să-l ia; îmi vor scurta viața în felul acesta, cu câteva ceasuri. Dar cât privește sufletul meu, ei nu mi-l pot lua. Acela care dorește să predice Cuvântul lui Hristos în lume trebuie să se aștepte la moarte în orice clipă" (Idem, b.4, cap. 4).

Vestea sosirii lui Luther la Augsburg a dat o mare satisfacție legatului papal. Ereticul turbulent, care atrăsese atenția lumii întregi, părea a fi acum în puterea Romei și legatul se hotărâse să nu-i scape. Reformatorul nu-și asigurase un bilet de liberă trecere. Prietenii au stăruit ca el să nu apară înaintea legatului fără așa ceva și și-au luat sarcina să i-l procure de la împărat. Legatul papal intenționa să-l constrângă pe Luther, dacă era posibil, să retracteze sau, dacă nu reușea, să-l ducă la Roma pentru a împărtăși soarta lui Huss și a lui Ieronim. De aceea, prin agenți a încercat să-l facă pe Luther să apară fără bilet de liberă trecere, încrezându-se în mila lui. Reformatorul a refuzat categoric să facă acest lucru. Până când n-a primit documentul care-i garanta ocrotirea împăratului, n-a apărut în fața ambasadorului papal.

În mod diplomatic, romaniștii au hotărât să încerce să-l câștige pe Luther printr-o aparentă amabilitate. Legatul, în întrevederile cu el manifesta o caldă prietenie; a cerut însă ca Luther să se supună necondiționat autorității bisericii și să renunțe la toate punctele fără argumentare sau discuție. El nu apreciase corect caracterul omului cu care avea de a face. În răspunsul lui, Luther și-a exprimat aprecierea față de biserică, dorința lui după adevăr, dispoziția de a răspunde tuturor obiecțiunilor față de ceea ce învățase și de a supune învățăturile lui hotărârilor unor mari universități. Dar, în același timp, a protestat împotriva procedeului cardinalului de a-i cere să retracteze fără să-i fi dovedit vreo greșeală.

Singurul răspuns a fost: „Retractează, retractează!" Reformatorul a arătat că poziția lui era susținută de Scripturi și a declarat cu hotărâre că nu renunță la adevăr. Legatul papal, nefiind în stare să răspundă argumentelor lui Luther, l-a năpădit cu o furtună de acuzații, batjocuri și lingușiri, întărite cu citate din tradiție și din declarațiile patristice, nepermițându-i nici o ocazie să vorbească. Văzând că întrevederea continuată în acest mod va fi inutilă, Luther a obținut în cele din urmă o îngăduință — nu fără opoziție — să-și prezinte răspunsul în scris.

„Făcând acest lucru”, scria el unui prieten, „cel acuzat are un dublu câștig: mai întâi, ceea ce este scris poate fi supus și judecății altora; în al doilea rând, este o ocazie mai bună de a acționa asupra temerilor, dacă nu chiar a conștiinței unui despot arogant și fanfaron, care altfel s-ar impune prin vorbirea lui abuzivă” (Martyn, The Life and Times of Luther, pp. 271, 272).

La întrevederea următoare, Luther a prezentat o expunere clară, concisă și plină de vigoare a concepțiilor sale, susținută cu multe citate din Scriptură. După ce a citit-o cu voce tare, a înmânat documentul cardinalului care însă l-a aruncat cu dispreț, declarându-l a fi o grămadă de cuvinte goale și de citate fără însemnătate. Luther s-a ridicat și l-a întâmpinat pe înfumuratul prelat pe terenul lui — tradițiile și învățăturile bisericii — și i-a respins categoric susținerile. Când prelatul a văzut că nu se poate răspunde raționamentelor lui Luther, și-a pierdut stăpânirea de sine și plin de mânie a strigat: „Retractează, dacă nu, te trimit la Roma ca să apari în fața judecătorilor însărcinați să ia cunoștință de cazul tău. Te voi excomunica pe tine, pe toți partizanii tăi și pe toți aceia care vreodată te vor sprijini și-i voi arunca afară din biserică”. În cele din urmă a declarat pe un ton îngâmfat și plin de trufie: „Retractează sau nu te mai întorci acasă”. (D’Aubigne, London ed., b.4, cap.8)

Reformatorul s-a retras imediat împreună cu prietenii lui, declarând clar în felul acesta că nu se putea aștepta de la el nici o retractare. Cardinalul nu se așteptase la lucrul acesta. El își închipuise că prin violență îl putea înspăimânta pe Luther să se supună. Acum, rămas singur doar cu ajutoarele lui, privea când pe unul, când pe altul, plin de mânie de neașteptatul eșec al planurilor sale.

Eforturile lui Luther, cu această ocazie, n-au rămas fără rezultate bune. Marea adunare prezentă a avut ocazia să-i compare pe cei doi bărbați și să-i judece după spiritul manifestat de ei, ca și după tăria și sinceritatea pozițiilor adoptate. Ce contrast izbitor! Reformatorul, un om simplu, umil și hotărât, stătea în puterea lui Dumnezeu, având adevărul de partea lui, iar reprezentantul papei, plin de sine, semeț, înfumurat și neînduplecat, nu avea nici un argument din Scripturi și cu toate acestea strigând cu vehemență: „Retractează, altfel vei fi trimis la Roma pentru a primi o pedeapsă”.

Cu toate că Luther își asigurase un bilet de liberă trecere, solii Romei căutau să-l prindă și să-l întemnițeze. Prietenii au stăruit de el, arătându-i că era inutil să-și prelungească șederea acolo, el ar trebui să se întoarcă la Wittenberg fără întârziere, luând cele mai severe măsuri ca să-și ascundă intenția de a pleca. Ca urmare, a părăsit Augsburgul înainte de ivirea zorilor, călare, însoțit numai de o călăuză oferită de magistratul orașului. Cu multe măsuri de prevedere, în taină și-a făcut drum pe străzile întunecate și tăcute ale orașului. Dar dușmanii vigilenți și cruzi îi pregăteau pierzarea. Va scăpa oare din cursele pregătite pentru el? Erau momente de încordare și de rugăciune stăruitoare. A ajuns la o poartă mică în zidul orașului. I s-a deschis și împreună cu călăuza a trecut fără nici o piedică. O dată ieșiți și aflați în siguranță, fugarii și-au grăbit alergarea și, înainte ca legatul papal să fi aflat ceva despre plecarea lui Luther, el era în afara primejdiei de a fi ajuns de către urmăritori. Satana împreună

cu trimișii lui au fost înfrânți. Omul pe care-l credeau în mâna lor fugise, scăpase ca o pasăre din cursa păsărarului.

La primirea acestei vești, legatul papal a fost surprins și plin de mânie. Se așteptase să primească o mare onoare pentru înțelepciunea și hotărârea lui în tratarea acestui tulburător al bisericii; dar nădejdea i-a fost dezamăgită. Și-a exprimat mânia într-o scrisoare către Frederic, electorul de Saxonia, acuzându-l vehement pe Luther și cerând ca Frederic însuși să-l trimită pe reformator la Roma sau să-l alunge din Saxonia. În apărarea sa, Luther a cerut ca legatul papei să-i arate din Scripturi greșelile și a făgăduit în modul cel mai solemn că va renunța la învățăturile lui, dacă se va putea arăta că sunt în contradicție cu sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu. El și-a exprimat recunoștința față de Dumnezeu care-l socotise vrednic să sufere pentru o cauză atât de sfântă.

Prințul elector, deși avea puțină cunoștință despre învățăturile reformate, a fost profund impresionat de sinceritatea, puterea și claritatea cuvintelor lui Luther; și până când reformatorul urma să fie dovedit rătăcit, Frederic s-a hotărât să stea ca protector al lui. Ca răspuns la cererea legatului papal, el a scris: „«Din moment ce dr. Martin a apărut înaintea voastră la Augsburg, ar trebui să fiți mulțumit. Nu ne-am așteptat că veți încerca să-l faceți să retracteze fără să-l fi convins de greșelile lui. Nici unul dintre oamenii învățați din principatul nostru nu mi-a adus la cunoștință că doctrina lui Martin este nelegiuită, anticreștină sau eretică.» Prințul a refuzat să-l trimită pe Luther la Roma sau să-l alunge din statele lui.” (D’Aubigne, b.4, cap.10)

Electorul vedea că există o generală decădere morală în societate. Era necesară o mare lucrare de reformă. Străduințele complicate și costisitoare pentru a opri și a pedepsi fărădelegile n-ar fi fost necesare, dacă oamenii ar fi recunoscut și ar fi ascultat de cerințele lui Dumnezeu și de ceea ce le dicta o conștiință luminată. El a văzut că Luther lucra tocmai pentru asigurarea acestui obiectiv și în ascuns se bucura că în biserică se făcea simțită o influență mai bună.

El mai vedea și că, în calitatea sa de profesor la universitate, Luther avea un succes deosebit. Trecuse doar un an de când reformatorul își afișase tezele pe ușa bisericii castelului, și se vedea deja o mare scădere a numărului de pelerini care vizitau biserica la Sărbătoarea Tuturor Sfinților. Roma fusese mult lipsită de închinători și de daruri; dar locul lor era ocupat de o altă clasă, care veneau acum la Wittenberg nu ca pelerini să-i adore moaștele, ci ca studenți să umple sălile de cursuri. Scrierile lui Luther aprinseseră pretutindeni un interes nou față de Sfintele Scripturi, și nu numai din toate părțile Germaniei, dar și din alte țări, se strângeau studenți la universitate. Tineri, care veneau pentru prima oară să vadă Wittenbergul, „își ridicau mâinile spre cer și Îl lăudau pe Dumnezeu care a făcut ca lumina adevărului să strălucească din acest oraș, ca în timpurile de odinioară din Sion, și de aici să se răspândească în țările cele mai îndepărtate”. (Idem, b.4, cap.10)

Luther nu părăsise decât în parte rătăcirile romanismului. Dar când făcea comparație între Scripturile sfinte, decretele și constituțiile papale, rămânea plin de uimire. „Citesc", scria el, „decretele pontifilor și ... nu știu dacă papa este însuși anticristul sau apostolul lui, atât de rău este reprezentat Hristos și răstignit în ele." (Idem, b. 5, cap. 1). Chiar acum, în aceste momente, Luther încă era un susținător al bisericii romane și nu avea nici un gând să se despartă vreodată de legătura cu ea.

Scrierile reformatorului și învățăturile lui se răspândeau pretutindeni în creștinătate. Lucrarea lui s-a răspândit în Elveția și în Olanda. Copii ale scrierilor lui și-au făcut drum în Franța și în Spania. În Anglia, învățăturile lui au fost primite ca fiind cuvântul vieții. În Belgia și în Italia, de asemenea, adevărul era răspândit. Mii de oameni se trezeau din amorțeala de moarte la bucuria și nădejdea unei noi vieți de credință. Roma se mânia din ce în ce mai mult din cauza atacurilor lui Luther, iar unii dintre adversarii săi cei mai fanatici, printre care chiar doctori la universitățile catolice, declarau că acela care-l va ucide pe călugărul răzvrătit va fi fără păcat. Într-o zi, un străin, cu un pistol ascuns sub mantie, s-a apropiat de reformator și l-a întrebat de ce umblă singur. „Sunt în mâna lui Dumnezeu", i-a răspuns Luther. „El este tăria mea și scutul meu. Ce poate să-mi facă omul?" (Idem, b. 6, cap. 2). Auzind aceste cuvinte, străinul s-a întors palid și a luat-o la fugă ca din fața îngerilor cerului.

Roma era hotărâtă să-l distrugă pe Luther; dar Dumnezeu îl apăra. Învățăturile lui erau auzite pretutindeni — „în colibe și în mănăstiri, ... în casele nobililor, în universități și în palatele regilor"; și oamenii de viță nobilă se ridicau din toate părțile să-i susțină eforturile (Idem, b. 6, cap. 2). Cam în vremea aceasta, Luther, citind lucrările lui Huss, a descoperit că adevărul cel mare al îndreptățirii prin credință, pe care el căuta să-l înalțe și să-l predice, fusese susținut de reformatorul Boemiei. „Toți au fost husiți", spunea Luther, „Pavel, Augustin și chiar eu, fără să știm acest lucru!" „Cu siguranță că judecățile lui Dumnezeu vor veni peste lume", continua el, „deoarece acum un veac i s-a predicat adevărul care a fost osândit și ars." (Wylie, b. 6, cp. 1)

Într-un apel adresat împăratului și nobilimii din Germania în favoarea Reformei creștinătății, Luther scria cu privire la papa: „Este un lucru dezgustător să-l vezi pe omul care se pretinde a fi locțiitorul lui Hristos, desfășurând o astfel de măreție pe care nici un împărat nu o poate egala. Se aseamănă această ființă cu Isus cel sărac sau cu Petru cel umil? Ei spun că el este stăpânul lumii! Dar Hristos, al cărui vicar se laudă a fi, spunea: «Împărăția Mea nu este din lumea aceasta». Pot oare stăpânirile unui vicar să se întindă dincolo de acelea ale superiorului său?" (D'Aubigne, b. 6, cap. 3)

Despre universități scria în felul următor: „Tare mi-e teamă că universitățile se vor dovedi a fi porțile mari ale iadului, dacă nu se lucrează cu stăruință să se explice Sfintele Scripturi, pe care să le întipărească în inimile tineretului. Nu sfătuiesc pe nimeni să-și dea copilul acolo unde Scripturile nu au un loc suprem. Orice instituție în care oamenii nu se ocupă intens de Cuvântul lui Dumnezeu devine coruptă." (Idem, b.6, cap.3) Acest apel a circulat cu

repeziciune în toată Germania și a exercitat o influență puternică asupra oamenilor. Întreaga națiune a fost trezită și mulțimile s-au adunat în jurul steagului Reformei. Împotrivitorii lui Luther, arzând de dorința de răzbunare, au stăruit de papa să ia măsuri energice împotriva lui. S-a hotărât ca învățăturile lui să fie imediat condamnate. Au fost acordate reformatorului și adepților lui 60 de zile, după care, dacă nu-și retrăgeau părerile, vor trebui să fie excomunicați.

Aceasta a fost pentru Reformă o criză teribilă. Timp de veacuri, sentințele de excomunicare ale Romei îi îngroziseră pe monarhii cei mai puternici; ele umpluseră imperiile puternice de vaiuri și pustiire. Aceia peste care cădea condamnarea ei erau priviți de toți cu dezgust și groază; erau izolați de orice legătură cu semenii lor și tratați ca proscriși, ca să fie prigoniți până la exterminare. Luther nu era orb la furtuna care era gata să izbucnească asupra lui; dar a rămas hotărât, încrezându-se în Hristos, care era sprijinul și scutul lui. Cu un curaj și o credință de martir, el scria: „Nu știu ce urmează să aibă loc, nici nu mă frământ să știu.... Oriunde ar cădea trăsnetul, sunt fără teamă. Nici o frunză nu cade fără voia Tatălui nostru. Cu mult mai mult Se va îngriji El de noi! Este un lucru ușor să mori pentru Cuvânt, din moment ce Însuși Cuvântul care S-a făcut trup a murit. Dacă murim împreună cu El, vom trăi împreună cu El; și trecând prin ceea ce a trecut El înaintea noastră, vom fi acolo unde este El și vom locui împreună cu El pe vecie.” (Idem, a 3-a ed. London, Walther, 1840, b.6, cap.9)

Când a primit bula papală, Luther a spus: „O disprețuiesc și o atac, deoarece este nelegiuită, falsă.... Însuși Isus Hristos este condamnat în ea.... Mă bucur să suport asemenea necazuri pentru cea mai bună dintre cauze. Simt deja o mai mare libertate în inima mea; căci până la urmă știu că papa este antihristul și că tronul lui este chiar tronul lui Satana.” (D’Aubigne, b.6, cap.9) Cu toate acestea, mandatul papal n-a rămas fără efect. Închisoarea, tortura și sabia erau armele capabile să impună ascultare. Cei slabi și superstițioși tremurau înaintea decretului papei; și cu toate că exista o simpatie generală pentru Luther, mulți socoteau că viața era prea scumpă spre a fi riscată pentru cauza Reformei. Totul părea să arate că lucrarea reformatorului era aproape de încheiere.

Dar Luther era încă neînfricat. Roma își aruncase asupra lui anatemele, iar lumea privea neîndoindu-se câtuși de puțin că el va pieri sau va fi obligat să se supună. Dar, cu toată puterea, el a respins sentința de condamnare și a făcut cunoscută în public hotărârea lui de a se despărți pentru totdeauna de Roma. În prezența unei mulțimi de studenți, doctori și cetățeni de toate categoriile, Luther a ars bula papală împreună cu toate legile canonice, decretele și alte scrieri care susțineau autoritatea papală. „Dușmanii mei au fost în stare, prin arderea cărților mele”, a spus el, „să aducă pagube cauzei adevărului în mintea oamenilor de rând și să le distrugă sufletele; pentru motivul acesta am ars și eu cărțile lor. O luptă serioasă începe chiar acum. Până acum, doar m-am jucat cu papa. Am început această lucrare în Numele Domnului; ea se va încheia fără mine, dar prin puterea Sa.” (Idem, b.6, cap.10)

La reproșurile vrăjmașilor lui, care-l disprețuiau pentru slăbiciunea cauzei sale, Luther răspundea: „Cine știe dacă nu Dumnezeu m-a ales și m-a chemat și dacă ei n-ar trebui să se

teamă că, disprețuindu-mă pe mine, Îl disprețuiesc pe Însuși Dumnezeu? Moise era singur la ieșirea din Egipt; Ilie era singur în timpul domniei lui Ahab; Isaia era singur în Ierusalim; Ezechiel era singur în Babilon.... Dumnezeu n-a ales niciodată ca profet nici pe marele preot, nici vreun alt personaj mare; ci de obicei a ales oameni umili și disprețuiți, l-a ales pe păstorul Amos. În toate vremurile, sfinții trebuiau să-i mustre pe cei mari, regi, prinți, preoți și oameni înțelepți, cu primejdia vieții lor.... Eu nu spun că sunt profet; dar spun că ar trebui să se teamă mai ales pentru că eu sunt singur și ei sunt mulți. De un lucru sunt sigur: Cuvântul lui Dumnezeu este de partea mea, și nu a lor". (Idem, b.6, cap.10)

Și totuși nu fără o luptă teribilă cu sine s-a hotărât Luther să se despartă de biserică. Era cam pe vremea când scria: „Simt în fiecare zi, din ce în ce mai mult, cât este de greu să dau la o parte scrupulele care mi-au fost inoculate în copilărie. O, câtă durere mi-a produs, cu toate că aveam Scriptura de partea mea, să mă conving că trebuie să îndrăznesc a mă împotrivi papei și să-l denunț ca antihrist! Cât de mari au fost durerile inimii mele! De câte ori nu mi-am pus cu amărăciune aceeași întrebare care era atât de des pe buzele papistașilor: «Numai tu ești înțelept? Pot oare toți ceilalți să fie în rătăcire? Și cum va fi dacă, după toate acestea, tu vei fi cel greșit și ai implicat în rătăcirea ta atâtea suflete care vor fi pe veci condamnate?» Și așa m-am luptat cu mine și cu Satana, până când Hristos, prin Cuvântul Său infailibil, mi-a întărit inima împotriva acestor îndoieli." (Martyn, p. 372, 373)

Papa îl amenințase pe Luther cu excomunicarea, dacă nu retracta, iar acum această amenințare era o realitate. A fost emisă o nouă bulă, care anunța despărțirea definitivă a lui Luther de Biserica Catolică, denunțându-l ca fiind blestemat de cer, cuprinzând în aceeași condamnare pe toți aceia care aveau să primească învățăturile lui. Lupta cea mare era acum în plină desfășurare. Împotrivirea este partea tuturor acelora pe care Dumnezeu îi folosește pentru a prezenta adevărurile care au o aplicație deosebită pentru vremea lor. Astfel, pentru zilele lui Luther era un adevăr prezent — un adevăr de o deosebită importanță pentru vremea aceea; există însă un adevăr prezent și pentru biserica de astăzi.

Acela care face totul după sfatul voii Sale a găsit cu cale să-i pună pe oameni în diferite situații și să le încredințeze îndatoriri speciale pentru vremurile în care trăiesc și pentru condițiile în care se găsesc. Dacă aceștia vor prețui lumina care le-a fost dată, li se va descoperi o privire mai profundă a adevărului. Dar adevărul nu este astăzi mai dorit de majoritatea oamenilor de cum a fost dorit de papistașii care s-au împotrivit lui Luther. Există și azi, ca în veacurile trecute, aceeași dispoziție de a primi teoriile și tradițiile oamenilor în locul Cuvântului lui Dumnezeu. Aceia care prezintă adevărul pentru vremea aceasta nu trebuie să se aștepte să fie primiți mai bine decât au fost primiți reformatorii. Marea luptă dintre adevăr și rătăcire, dintre Hristos și Satana, trebuie să crească în intensitate până la încheierea istoriei acestei lumi.

Isus le spunea ucenicilor Săi: „Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar pentru că nu sunteți din lume și pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea.

Aduceți-vă aminte de vorba, pe care v-am spus-o: «Robul nu este mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu și pe al vostru îl vor păzi»" (Ioan 15, 19.20). Iar pe de altă parte, Domnul a declarat lămurit: „Vai de voi, când toți oamenii vă vor grăi de bine! Fiindcă tot așa făceau părinții lor cu proorocii mincinoși!" (Luca 6, 26). Spiritul lumii nu este astăzi mai mult în armonie cu spiritul lui Hristos față de cum era pe vremuri, iar aceia care predică Cuvântul lui Dumnezeu în curăția lui nu vor fi primiți mai bine astăzi decât atunci. Formele împotrivirii față de adevăr s-ar putea să se schimbe, vrăjmășia ar putea fi mai puțin manifestată, deoarece este mai subtilă; dar există totuși aceeași dușmănie care se va manifesta până la sfârșitul timpului.

Capitolul 8 — În Fața Instanței

Un nou împărat — Carol al V-lea vine pe tronul Germaniei și trimișii Romei s-au grăbit să-i prezinte felicitările și să-l convingă pe monarh să-și folosească puterea împotriva Reformei. Pe de altă parte, prințul-elector al Saxoniei, față de care Carol era mult îndatorat pentru coroana lui, l-a sfătuit să nu facă nici un pas împotriva lui Luther până ce nu va avea ocazia să-l asculte. Împăratul era pus astfel într-o mare încurcătură și nedumerire. Papistașii n-ar fi fost mulțumiți cu nimic mai puțin decât cu un edict imperial, care să-l condamne pe Luther la moarte. Electorul declarase categoric că „nici maiestatea sa imperială și nici vreo altă persoană nu dovedise că scrierile lui Luther erau greșite", de aceea el cerea ca „Dr. Luther să-i fie asigurat un bilet de liberă trecere, ca să poată apărea înaintea tribunalului judecătorilor învățați, cucernici și nepărtinitori". (D'Aubigne, b.6, cap.11)

Atenția tuturor era acum atrasă spre adunarea statelor germane care urmau să fie reunite la Worms, la scurtă vreme după urcarea lui Carol pe tronul imperiului. Probleme și interese politice importante urmau să fie luate în discuție de către acest consiliu național; pentru prima dată prinții Germaniei urmau să se întâlnească cu tânărul lor monarh în forul adunării deliberative. Din toate părțile patriei au venit demnitarii bisericii și ai statului. Prinți cu tradiție, din clasa înaltă, puternici și mândri de drepturile lor ereditare, ecleziastici princiari înflăcărați de conștiența superiorității lor în rang și putere, cavaleri imperiali împreună cu purtătorii lor de arme și ambasadori din țări vecine și îndepărtate — toți aceștia s-au adunat la Worms. Însă, în această imensă adunare, subiectul care provocase cel mai adânc interes era cauza reformatorului saxon.

Carol dăduse poruncă mai dinainte ca prințul-elector să-l aducă pe Luther cu el la Dietă, asigurându-l de ocrotire și făgăduindu-i o discuție liberă cu persoane competente, privind problemele în dispută. Luther dorea foarte mult să apară înaintea împăratului. Și pentru că sănătatea lui era la data aceea mult șubrezită, el scrise electorului: „Dacă nu pot merge la Worms sănătos, voi fi dus acolo așa bolnav cum sunt. Căci dacă împăratul mă cheamă, nu mă îndoiesc că aceasta este chemarea lui Dumnezeu Însuși. Dacă vor să folosească violența împotriva mea, și aceasta este foarte probabil (căci nu pentru instruirea lor îmi poruncesc să apar), încredințez problema în mâinile Domnului. Acela care i-a salvat pe cei trei tineri în cuptorul de foc încă trăiește și domnește. Dacă nu mă salvează, viața mea este de mică importanță. Să ne ferim însă ca Evanghelia să fie expusă batjocurii celor nelegiuiți și să ne vărsăm mai bine sângele pentru ea decât să-i lăsăm pe ei să triumfe. Nu-mi stă mie în putere să hotărăsc dacă viața sau moartea mea va contribui cel mai mult la mântuirea tuturor.... Vă puteți aștepta la orice de la mine ... în afară de fugă sau retractare. Să fug nu pot, și cu atât mai puțin să retractez." (Idem, b.7, cap.1)

Atunci când la Worms au ajuns veștile că Luther urma să apară înaintea Dietei, s-a produs o agitație generală. Aleander, legatul papal căruia îi fusese în mod deosebit încredințat acest

caz, a fost alarmat și mâniat. Era conștient că rezultatul urma să fie dezastruos pentru cauza papală. A institui o cercetare într-un caz în care papa pronunțase deja sentința de condamnare însemna o punere în discuție a autorității suveranului pontif. Mai mult decât atât, el își dădea seama că argumentele elocvente și puternice ale acestui om îi vor îndepărta pe mulți dintre prinți de la cauza papei. De aceea, în cea mai mare grabă, a protestat pe lângă Carol împotriva prezenței lui Luther la Worms. Cam în același timp a fost publicată bula de excomunicare a lui Luther; și aceasta împreună cu presiunile legatului papal l-au făcut pe împărat să cedeze. Astfel, el scrise electorului că, dacă Luther nu retractează, ar trebui să rămână la Wittenberg.

Nemulțumit de această victorie, Aleander a uneltit cu toată puterea și viclenia de care dispunea pentru a asigura condamnarea lui Luther. Cu o stăruință vrednică de o cauză mai bună, el a impus problema în atenția prinților, prelaților și altor membri ai adunării, acuzându-l pe reformator de „răzvrătire, rebeliune, lipsă de respect și hulă”. Dar vehemența și pasiunea manifestate de legatul papal au demascat și mai clar spiritul de care era însuflețit. „Este mânat de ură și răzbunare” era constatarea generală, „mai mult decât de râvnă și evlavie” (Idem, b.7, cap.1). Majoritatea membrilor Dietei erau mai mult decât oricând înclinați să privească favorabil cauza lui Luther.

Aleander a susținut cu un zel îndoit înaintea împăratului datoria de a executa edictele papale. Dar, sub legile Germaniei, aceasta nu se putea face fără concursul prinților și, învins în cele din urmă de presiunile regatului, Carol i-a poruncit să-și prezinte cazul înaintea Dietei. „A fost o zi plină de mândrie pentru nunțiul papal. Adunarea era mare, dar cauza era și mai mare. Aleander urma să apere cauza Romei ... mama și stăpâna tuturor bisericilor”. El urma să apere primatul lui Petru înaintea adunării capetelor princiare ale creștinătății. „Dotat cu darul vorbirii, a știut să se ridice la înălțimea acelei ocazii. Providența aranjase ca Roma să fie reprezentată și să fie apărată de cel mai priceput dintre oratorii ei în fața celui mai măreț dintre tribunale, înainte de a fi condamnată.” (Wylie, b.6, cap.4). Aceia care erau în favoarea reformatorului întrezăreau cu oarecare teamă efectele cuvântării lui Aleander. Electorul Saxoniei nu era prezent, dar la sugestia sa unii dintre consilieri au notat cuvântarea nunțiului.

Aleander s-a străduit cu toată puterea culturii și a elocvenței sale să doboare adevărul. Arunca asupra lui Luther acuzații după acuzații, tratându-l ca pe un dușman al bisericii și al statului, al celor vii și al celor morți, al clerului și al laicilor, al conciliilor și al creștinilor. „În scrierile lui Luther”, zicea el, „există atâtea rătăciri, încât ar justifica arderea pe rug a o sută de mii de eretici”. Încheindu-și pledoaria, el s-a străduit să arunce dispreț asupra susținătorilor credinței reformate: „Ce sunt toți acești lutherani? O clică de pedagogi obraznici, de preoți corupți, de călugări desfrânați, de judecători ignoranți și de nobili degradați, cu niște oameni de rând pe care i-a indus în eroare și pe care i-a pervertit. Cât de superioară le este gruparea catolică în număr, pricepere și putere! O hotărâre unanimă a acestei adunări ilustre și îi va lumina pe cei neștiutori, îi va avertiza pe cei lipsiți de prevedere, va hotărî pe cei care se clatină și va da putere celor slabi.” (D’Aubigne, b. 7, cap. 3)

Cu asemenea arme au fost atacați apărătorii adevărului în toate veacurile. Aceleași argumente sunt încă folosite împotriva acelora care au curajul să prezinte, în opoziție cu rătăcirile înrădăcinate, învățăturile clare și directe ale Cuvântului lui Dumnezeu. „Cine sunt propagatorii acestor învățături noi?" spun aceia care doresc o religie populară. „Sunt niște neînvățați, puțini la număr și din clasa de jos. Cu toate acestea, pretind că au adevărul și că sunt poporul ales al lui Dumnezeu. Sunt neștiutori și amăgiți. Cu mult superioară la număr și influență este biserica noastră! Câți oameni mari și învățați sunt printre noi! Ce mare putere este de partea noastră!" Acestea sunt argumentele care au o influență grăitoare asupra lumii; dar nu sunt mai convingătoare astăzi decât în zilele reformatorului.

Reforma nu s-a încheiat cu Luther, așa cum socotesc unii, ci ea trebuie continuată până la încheierea istoriei lumii. Luther a avut o lucrare mare de făcut, aceea de a transmite și altora lumina pe care Dumnezeu o aprinsese asupra lui, dar nu o poseda în totalitatea ei, adică acea lumină întreagă care trebuie dată lumii. Din vremea aceea și până astăzi, o lumină nouă a continuat să strălucească neîncetat asupra Scripturilor și noi adevăruri au fost continuu descoperite. Cuvântarea legatului papal a făcut o impresie profundă asupra Dietei. Acolo nu fusese prezent nici un Luther cu adevărurile clare și convingătoare ale Cuvântului lui Dumnezeu pentru a-l învinge pe campionul papal. N-a fost făcută nici o încercare de a-l apăra pe reformator. De aceea s-a manifestat o dispoziție generală nu numai de a-l condamna pe el și învățăturile pe care le predica, ci, dacă lucrul acesta ar fi fost posibil, să dezrădăcineze erezia. Roma se bucurase de cea mai favorabilă ocazie de a-și apăra cauza. Tot ce se putea spune în apărarea ei fusese spus. Dar biruința aparentă era semnalul înfrângerii. De acum încolo, contrastul dintre adevăr și rătăcire urma să se vadă mai clar atunci când se aflau în luptă deschisă. Niciodată, după ziua aceea, Roma nu avea să mai fie atât de sigură cum fusese până atunci.

În timp ce marea majoritate a membrilor Dietei n-ar fi ezitat să-l predea pe Luther răzbunării Romei, mulți dintre ei vedeau și deplângeau stricăciunea care exista în biserică și doreau o îndreptare a abuzurilor care dominau în poporul german, ca urmare a corupției și lăcomiei din ierarhia romană. Legatul prezentase conducerea papală în lumina cea mai favorabilă. Dar Domnul l-a inspirat pe un membru al Dietei să dea o descriere amănunțită și reală efectelor tiraniei papale. Cu o hotărâre nobilă, ducele George de Saxonia s-a ridicat în adunarea aceea princiară și a arătat cu o exactitate teribilă amăgirile și nelegiuirile papalității, precum și urmările lor înfricoșătoare. În încheiere a spus:

„Acestea sunt doar unele din abuzurile care strigă împotriva Romei. Orice rușine a fost dată la o parte și singurul lor scop este ... bani, bani, bani ... astfel că predicatorii care ar trebui să predice adevărul nu spun decât minciuni și nu sunt numai tolerați, ci sunt răsplătiți, deoarece cu cât mai mari sunt minciunile, cu atât mai mare este câștigul. Din acest izvor murdar izvorăsc asemenea ape infecte. Depravarea dă mâna cu lăcomia.... Vai, rușinea făcută de cler este aceea care aruncă atât de multe suflete sărmane în condamnarea veșnică. Trebuie să se facă o reformă generală." (Idem, b.7, cap.4)

O demascare mai iscusită și mai energică a abuzurilor papale nu putea fi prezentată nici chiar de Luther, dar faptul că vorbitorul era un adversar hotărât al reformatorului a făcut ca influența cuvintelor lui să fie și mai mare. Dacă ochii adunării ar fi fost deschiși, ei ar fi văzut îngerii lui Dumnezeu în mijlocul lor, răspândind raze de lumină în întunericul rătăcirii și deschizând mințile și inimile pentru primirea adevărului. Puterea adevărului și înțelepciunii lui Dumnezeu era aceea care îi stăpânea chiar și pe adversarii Reformei, pregătind astfel calea pentru marea lucrare ce urma să fie îndeplinită. Martin Luther n-a fost prezent; dar glasul Unuia mai mare decât el fusese auzit în adunarea aceea.

Dieta a numit un comitet care să pregătească o listă a abuzurilor papale care apăsau atât de greu asupra poporului german. Această listă, care cuprindea o sută una descrieri amănunțite, a fost prezentată împăratului împreună cu cererea de a se lua de îndată măsuri pentru îndreptarea acestor abuzuri. „Câte suflete creștine pierdute", spuneau petiționarii, „câtă dezaprobare, câte stoarceri din cauza rușinii care înconjoară corpul creștinătății! Este de datoria noastră să prevenim ruina și dezonoarea poporului nostru. Pentru motivul acesta, vă rugăm umiliți și cu foarte mare grabă să porunciți o reformă generală și să vă luați răspunderea pentru realizarea ei." (Idem, b.7, cap.4)

Consiliul a cerut, acum, ca Luther să apară înaintea lui. În ciuda stăruințelor și amenințărilor lui Aleander, împăratul a fost de acord în cele din urmă și Luther a fost chemat să apară înaintea Dietei. O dată cu chemarea a fost dat și un bilet de liberă trecere, asigurându-i înapoierea într-un loc sigur. Acesta a fost dus la Wittenberg de curierul care a fost însărcinat să-l aducă la Worms. Prietenii lui Luther erau îngroziți și mâhniți. Cunoscând prejudecățile și vrăjmășia împotriva lui, se temeau că nici măcar biletul de liberă trecere nu va fi respectat și au stăruit de el să nu-și pună viața în primejdie. El le-a răspuns: „Papistașii nu doresc ca eu să vin la Worms, ci condamnarea și moartea mea. Dar aceasta nu interesează. Rugați-vă nu pentru mine, ci pentru Cuvântul lui Dumnezeu.... Hristos îmi va da Duhul Său pentru a-i învinge pe acești slujitori ai rătăcirii. Îi sfidez în timpul vieții mele și voi triumfa asupra lor prin moartea mea. Ei se îngrămădesc la Worms pentru a mă constrânge să retractez; și iată care va fi răspunsul meu: «Am spus mai înainte că papa era vicarul lui Hristos; acum susțin că el este vrăjmașul Domnului nostru și apostolul lui Satana.»" (Idem, b.7, cap.6)

Luther nu urma să facă această călătorie primejdioasă singur. În afară de trimisul imperial, trei dintre cei mai hotărâți prieteni s-au decis să-l însoțească. Melanchton dorea cu înfocare să li se alăture. Inima lui era strâns legată de a lui Luther și a stăruit să-l urmeze, dacă era nevoie, în temniță sau la moarte. Dar stăruințele lui au fost refuzate. Dacă Luther ar fi pierit, atunci nădejdea Reformei trebuia să treacă asupra tânărului său colaborator. Când s-a despărțit de Melanchton, reformatorul a spus: „Dacă nu mă întorc și vrăjmașii mei mă vor condamna la moarte, tu continuă să înveți și rămâi statornic de partea adevărului. Lucrează în locul meu.... Dacă tu vei trăi, moartea mea va avea prea puține urmări." (Idem, b.7, cap.7). Studenții și cetățenii care se adunaseră să fie martori la plecarea lui Luther erau profund mișcați. O

mare mulțime, formată din aceia ale căror inimi fuseseră mișcate de Evanghelie, și-au luat rămas bun plângând. Așa a plecat reformatorul împreună cu tovarășii lui din Wittenberg.

În timpul călătoriei au văzut că mintea oamenilor era apăsată de presimțiri întunecate. În unele orașe nu li s-a dat nici o onoare. Când s-au oprit seara pentru odihnă, un preot le-a mărturisit, prietenește, temerile lui, înfățișând înaintea lui Luther portretul unui reformator italian care suferise moartea de martir. A doua zi au aflat că scrierile lui Luther fuseseră condamnate la Worms. Solii imperiali aduceau la cunoștință decretul împăratului și cereau oamenilor să aducă lucrările proscrise magistraților. Trimisul împăratului, temându-se pentru siguranța lui Luther în fața Dietei și gândind că hotărârea lui s-ar putea clătina, l-a întrebat dacă dorea să meargă înainte. El a răspuns: „Cu toate că sunt proscris în toate orașele, voi merge înainte". (Idem, b.7, cap.7)

La Erfurt a fost primit cu cinste. Înconjurat de mulțimile admiratoare, a trecut pe străzile pe care le cutreierase de multe ori cu traista lui de cerșetor. A vizitat chilia de la mănăstire și și-a amintit de luptele prin care lumina care inunda acum Germania îi luminase sufletul. A fost rugat să predice. Acest lucru îi fusese interzis, dar trimisul i-a dat încuviințarea și călugărul care odinioară fusese salahorul mănăstirii s-a urcat la amvon. A vorbit acelei adunări mari din cuvintele lui Hristos: „Pace vouă". „Filozofi, doctori și scriitori", a spus el, „s-au străduit să-i învețe pe oameni calea de a obține viața veșnică și n-au reușit. Vă voi arăta astăzi calea.... Dumnezeu a ridicat dintre morți un Om, pe Domnul Isus Hristos, ca să distrugă moartea, să nimicească păcatul și să sigileze porțile iadului. Aceasta este lucrarea mântuirii.... Hristos a biruit! Aceasta este vestea plină de bucurie; și noi suntem mântuiți prin lucrarea Sa și nu prin faptele noastre.... Domnul nostru Isus Hristos a zis: «Pace vouă, uitați-vă la mâinile Mele», ceea ce vrea să spună: Iată, omule! Eu și numai Eu sunt acela care ți-am îndepărtat păcatul și te-am răscumpărat; iar acum tu ai pace, zice Domnul".

El a continuat arătând că adevărata credință va fi manifestată printr-o viață sfântă. „Din moment ce Dumnezeu ne-a mântuit, să facem în așa fel, încât faptele noastre să fie primite înaintea Lui. Ești bogat? Administrează-ți bunurile pentru împlinirea nevoilor săracului. Ești sărac? Slujba ta să fie primită înaintea celui bogat. Dacă munca ta este numai pentru tine, atunci serviciul pe care tu pretinzi că îl aduci lui Dumnezeu este o minciună." (Idem, b.7, cap.7)

Oamenii ascultau ca fermecați. Pâinea vieții era frântă acelor suflete flămânde. Hristos era înălțat înaintea lor mai presus de papi, legați, împărați și regi. Luther n-a făcut nici o aluzie la situația sa primejdioasă. Nu căuta să fie obiectul discuției și al simpatiei. Contemplându-L pe Hristos, el s-a pierdut pe sine din vedere. El se ascunsese în spatele Omului Calvarului, căutând să-L prezinte numai pe Isus ca fiind Răscumpărătorul păcătoșilor. Pe măsură ce reformatorul își continua călătoria, era privit peste tot cu un mare interes. O mulțime de oameni sinceri se îmbulzeau în jurul lui și glasuri prietenoase îl avertizau cu privire la scopul romaniștilor. „Te vor arde", spunea unul, „și-ți vor preface trupul în cenușă, așa cum au făcut

cu Jan Huss". Luther răspundea: „Chiar dacă ar aprinde un foc pe tot drumul de la Worms la Wittenberg, ale cărui flăcări să ajungă până la cer, aș trece prin el în numele Domnului; mă voi prezenta înaintea lor; voi intra în gura balaurului și-i voi sfărâma dinții, mărturisindu-L pe Domnul Isus Hristos." (Idem, b.7, cap.7)

Veștile cu privire la apropierea lui au produs la Worms o mare frământare. Prietenii săi tremurau gândindu-se la siguranța lui; iar dușmanii se îngrijorau pentru succesul cauzei lor. Au fost făcute eforturi stăruitoare pentru a-l împiedica să intre în oraș. În urma uneltirilor papistașilor, a fost sfătuit să meargă la castelul unui cavaler prieten, unde se spunea că toate neînțelegerile vor fi rezolvate prietenește. Prietenii au încercat să-i mărească temerile înfățișându-i primejdiile care îl amenințau. Dar toate eforturile au fost în zadar. Luther care era neînfricat declară: „Chiar dacă ar fi în Worms tot atâția demoni, câte țigle sunt pe acoperișuri, tot voi intra în el". (Idem, b.7, cap.7)

La sosirea în Worms, foarte mulți oameni s-au îngrămădit la porți pentru a-i ura bun venit. O așa mulțime nu se adunase să-l salute nici pe împărat. Animația era intensă, iar din mijlocul mulțimii se auzi un glas plin de jale care îi cânta un cântec de îngropăciune, ca o avertizare cu privire la soarta care-l aștepta. „Dumnezeu va fi apărătorul meu", spuse el când coborî din trăsură. Papistașii nu crezuseră că Luther se va aventura să apară la Worms; de aceea, la sosirea lui i-a cuprins consternarea. Îndată, împăratul i-a convocat pe membrii consiliului pentru a se consfătui ce cale trebuie urmată. Unul dintre episcopi, un papistaș fanatic, a spus: „Ne-am consultat suficient în această problemă. Maiestatea voastră imperială să scape cât mai curând de acest om. Sigismund nu l-a condamnat la moarte pe Jan Huss? Noi nu suntem obligați să dăm și nici să menținem biletul de liberă trecere al unui eretic". „Nu, a răspuns împăratul, noi trebuie să ne ținem făgăduința". (Idem, b.7, cap.8). De aceea s-a hotărât ca reformatorul să fie ascultat.

Tot orașul era curios să-l vadă pe acest om deosebit și o mulțime de vizitatori au umplut repede curtea. Luther abia își revenise din suferința recentă; era obosit de călătoria care-i consumase două săptămâni; trebuia să se pregătească pentru a face față evenimentelor importante din ziua următoare și de aceea avea nevoie de liniște și odihnă. Dar dorința de a-l vedea era atât de mare, încât s-a bucurat doar de câteva ceasuri de odihnă, când nobili, cavaleri, preoți și cetățeni s-au adunat dornici în jurul lui. Printre aceștia erau mulți dintre nobilii care ceruseră cu mult curaj împăratului o reformă a abuzurilor preoților și care, spunea Luther, „se hrăniseră cu toții din Evanghelia mea". (Martyn p. 393). Vrăjmași și prieteni, deopotrivă, veneau să-l vadă pe călugărul neînfricat; dar el îi primea cu un calm neabătut, răspunzând tuturor cu demnitate și înțelepciune. Înfățișarea îi era hotărâtă și curajoasă. Fața lui palidă și slabă, având urme de oboseală și de suferință, avea o expresie plină de bunătate și chiar de bucurie. Solemnitatea și seriozitatea profundă a cuvintelor lui îi dădeau o putere căreia nu-i puteau rezista nici vrăjmașii lui. Atât prietenii, cât și dușmanii erau plini de uimire. Unii erau convinși că îl însoțea o putere divină; alții declarau ca și fariseii despre Hristos: „Are drac".

A doua zi, Luther a fost somat să se prezinte înaintea Dietei. Un slujbaș imperial a fost însărcinat să-l conducă în sala de adunare; dar cu mare greutate a ajuns acolo. Toate intrările erau înțesate de spectatori, dornici să-l vadă pe călugărul care îndrăznise să se opună autorității papei. Când era gata să intre în fața judecătorilor, un general bătrân, un erou a numeroase bătălii, i-a spus cu bunătate: „Sărmane călugăr, sărmane călugăr, ești gata să iei o poziție mai nobilă decât am luat eu sau alți căpitani în cele mai sângeroase bătălii ale noastre. Dacă însă cauza ta este dreaptă și ești sigur de ea, mergi înainte în numele Domnului și nu-ți fie frică de nimic. Dumnezeu nu te va părăsi." (D'Aubigne, b.7, cap.8)

În cele din urmă, Luther se afla înaintea Dietei. Împăratul stătea pe tron. El era înconjurat de personalitățile cele mai ilustre din împărăție. Niciodată nu mai stătuse vreun om în fața unei adunări mai impunătoare ca aceea în fața căreia trebuia să răspundă Martin Luther de credința lui. „Această înfățișare era deja un semnal al biruinței asupra papalității. Papa îl condamnase, dar acum el stătea înaintea unui tribunal care prin însăși această acțiune se situa mai presus de papa. Papa îl pusese sub interdicție și-l exclusese din orice societate omenească și, cu toate acestea, fusese chemat într-un ton plin de respect și primit înaintea celei mai Auguste adunării din lume. Papa îl condamnase la tăcere veșnică și acum el era gata să vorbească înaintea a mii de ascultători atenți, adunați din cele mai îndepărtate părți ale creștinătății. O revoluție uriașă s-a produs în felul acesta datorită concursului lui Luther. Roma se cobora de pe tron și glasul unui călugăr a fost acela care a provocat această umilire." (Idem, b.7, cap.8)

În fața acelei adunări puternice și pline de demnitate, reformatorul, un om cu origine umilă, părea îngrozit și încurcat. Mai mulți prinți, observându-i emoția, s-au apropiat de el, iar unul dintre ei i-a șoptit: „Nu te teme de cei ce ucid trupul, dar nu pot ucide sufletul". Altul i-a spus: „Când veți fi aduși înaintea guvernatorilor și împăraților pentru Numele Meu, vă va fi dat prin Duhul Tatălui vostru ce va trebui să spuneți". În felul acesta, cuvintele lui Hristos erau aduse de oamenii mari ai lumii ca să-l întărească pe slujitorul Lui în ceasul încercării.

Luther a fost condus chiar în fața tronului împăratului. O tăcere adâncă a căzut peste adunarea înțesată de oameni. Apoi, un slujitor imperial s-a ridicat și, arătând către o colecție de scrieri ale lui Luther, a cerut ca reformatorul să răspundă la două întrebări: dacă le recunoaște ca fiind ale lui și dacă este gata să retracteze părerile pe care le avansase în ele. Titlurile cărților fiind citite, Luther a răspuns că în ceea ce privește prima întrebare recunoaște cărțile ca fiind ale lui. „În ceea ce privește a doua întrebare", răspunse el, „văzând că este o problemă care privește credința și mântuirea sufletelor și în care este implicat Cuvântul lui Dumnezeu, comoara cea mai prețioasă din cer și de pe pământ, aș proceda fără prevedere dacă aș răspunde fără să mai gândesc. Aș putea afirma mai puțin decât o cere împrejurarea sau mai mult decât cere adevărul și să păcătuiesc în felul acesta împotriva Cuvântului lui Hristos: «De oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor Mă voi lepăda și Eu de el înaintea Tatălui Meu care este în ceruri» (Matei 10, 33). Pentru motivul acesta rog maiestatea voastră

imperială, cu toată umilința, să-mi dea timp ca să răspund fără să păcătuiesc împotriva Cuvântului lui Dumnezeu.” (D’Aubigne, b.7, cap.8)

Făcând cererea aceasta, Luther a procedat cu înțelepciune. Procedeul lui a convins adunarea că n-a lucrat din pasiune sau din impuls. Această calmitate și stăpânire de sine, neașteptată de la acela care se dovedise îndrăzneț și intransigent, s-au adăugat puterii lui și l-a făcut în stare după aceea să răspundă cu o prevedere, o hotărâre, o înțelepciune și o demnitate care i-au surprins și i-au dezamăgit pe adversarii lui, mustrând obrăznicia și mândria lor. A doua zi trebuia să apară pentru a da răspunsul final. La un moment dat și-a pierdut curajul, când și-a dat seama de forțele care se uniseră împotriva adevărului. Credința i-a slăbit; groaza și tremuratul l-au cuprins și dezgustul l-a copleșit. Primejdiile se înmulțeau; dușmanii păreau gata să câștige biruința, iar puterile întunericului erau pe punctul de a învinge. Norii se adunau în jurul lui și păreau să-l despartă de Dumnezeu. Dorea asigurarea că Domnul oștirilor va fi cu el. În groaza sufletului său s-a aruncat cu fața la pământ și a lăsat să se audă acele strigăte sfâșietoare de inimă, pe care nimeni altul decât Dumnezeu le poate înțelege pe deplin.

„O, Dumnezeule atotputernic și veșnic”, se rugă el, „cât de teribilă este lumea aceasta; iată, își deschide gura să mă înghită, iar eu am o atât de slabă încredere în Tine.... Dacă ar fi să-mi pun încrederea numai în puterea lumii acesteia, totul s-ar sfârși.... Ceasul meu din urmă a venit, condamnarea mea a fost pronunțată.... O, Dumnezeule, ajută-mă împotriva înțelepciunii lumii. Fă aceasta.... Numai Tu ... căci nu este lucrarea mea, ci a Ta ... Eu nu am nimic a face aici, nimic pentru care să mă lupt cu acești mai mari ai lumii... Dar cauza este a Ta... și este o cauză dreaptă și veșnică. O, Doamne, ajută-mă! Dumnezeule credincios și neschimbător, nu-mi pun încrederea în nici un om... Tot ce este omenesc este nesigur; tot ce vine de la om este zadarnic. Tu m-ai ales pentru această lucrare... Stai lângă mine pentru numele Preaiubitului Tău Fiu Isus Hristos, care este apărătorul meu, scutul și turnul meu cel tare.” (Idem, b.7, cap.8)

Providența atotînțeleaptă i-a îngăduit lui Luther să-și dea seama de pericolul în care se găsea, ca să nu se încreadă în puterea lui și să se avânte cu îngâmfare în primejdie. Dar nu teama de suferințele personale, teama de chin sau de moartea care părea că va avea loc în scurtă vreme, era aceea care-l copleșea de groază. Ajunsese în mijlocul crizei și-și simțea nevrednicia de a o întâmpina. Prin slăbiciunea lui, cauza adevărului ar fi putut suferi pierderi. Nu pentru propria siguranță, ci pentru triumful Evangheliei s-a luptat Luther cu Dumnezeu. Groaza și lupta sufletului său erau ca ale lui Iacov în lupta din acea noapte, lângă pârâul singuratic. Ca și Iacov, el s-a luptat cu Dumnezeu și a biruit. În neajutorarea sa cruntă, credința lui s-a prins de Hristos, Eliberatorul cel puternic. A fost întărit cu asigurarea că nu va fi singur înaintea Consiliului. Pacea s-a reîntors în sufletul lui și s-a bucurat pentru că i s-a îngăduit să înalțe Cuvântul lui Dumnezeu înaintea conducătorilor popoarelor.

Cu o nestrămutată încredere în Dumnezeu, Luther s-a pregătit pentru lupta care-i stătea în față. A meditat la răspunsul său, a examinat pasajele din scrierile lui și a scos din Scripturi

dovezi potrivite pentru a-și susține poziția. Apoi, punându-și mâna stângă pe Volumul sacru care era deschis înaintea lui, și-a ridicat mâna dreaptă spre cer și a jurat „să rămână credincios Evangheliei și să-și mărturisească cu sinceritate credința chiar dacă va trebui să sigileze mărturia cu sângele său". (Idem, b.7, cap.8) Când a fost condus din nou în Dietă, fața sa nu purta nici o urmă de teamă sau de încurcătură. Liniștit și pașnic, dar în același timp curajos și nobil, a stat ca martor al lui Dumnezeu înaintea mai marilor pământului. Slujbașul imperial l-a întrebat care îi era hotărârea, dacă dorea sau nu să-și retracteze învățăturile. Luther a răspuns pe un ton umil și supus, fără violență sau patimă; comportamentul i-a fost respectuos și modest, arătând o încredere și o bucurie care au surprins întreaga adunare.

„Prea luminate împărat, iluștri prinți și stimați domni", a început Luther, „stau înaintea voastră astăzi, în conformitate cu porunca ce mi-a fost dată ieri și, prin harul lui Dumnezeu, conjur pe maiestatea voastră și înălțimile voastre Auguste de a asculta cu îngăduință la apărarea unei cauze care sunt sigur că este dreaptă și adevărată. Dacă din neștiință aș călca obiceiurile și bunele maniere ale curților, vă rog să mă iertați; căci n-am fost crescut în palatele regilor, ci în chiliile mănăstirii." (Idem, b.7, cap.8)

Apoi, intrând în subiect, a declarat că lucrările publicate nu aveau toate același caracter. În unele el tratase despre credință și despre faptele bune, pe care chiar dușmanii le declaraseră nu numai neprimejdioase, dar chiar folositoare. A le retracta ar fi însemnat să condamne adevărurile pe care în genere toți le admiteau. A doua categorie consta în scrieri care expuneau corupțiile și abuzurile papalității. A retrage aceste lucrări ar fi însemnat întărirea tiraniei Romei și deschiderea unei uși mai largi pentru multe și mari fărădelegi. În a treia categorie din aceste cărți, atacase persoanele care apăraseră relele existente. Cu privire la acestea mărturisea sincer că fusese mai aspru decât se cuvenea. N-a pretins că este fără greșeală; dar nu putea retrage nici aceste cărți, căci pe această cale i-ar fi încurajat pe dușmanii adevărului și aceștia ar fi folosit ocazia de a zdrobi cu multă cruzime poporul lui Dumnezeu.

„Dar eu sunt doar un om și nu Dumnezeu", a continuat el, „mă voi apăra de aceea ca și Hristos: dacă am vorbit rău, arată-mi răul.... Prin harul lui Dumnezeu, vă conjur, prea luminate împărate, pe voi, iluștri prinți și toți oamenii de orice rang, să-mi dovediți din scrierile proorocilor și ale apostolilor că m-am rătăcit. De îndată ce voi fi convins de lucrul acesta, voi retracta orice greșeală și voi fi cel dintâi care voi lepăda cărțile mele și le voi arunca în foc".

„Ceea ce am spus acum arată clar, nădăjduiesc, că am cântărit cu grijă și am ținut seama de primejdiile la care mă expun; departe de a fi înspăimântat, mă bucur să văd că Evanghelia este acum, ca și în vremurile de mai înainte, o cauză de tulburare și discordie. Acesta este caracterul, aceasta este soarta Cuvântului lui Dumnezeu. «N-am venit să aduc pacea pe pământ, ci sabia», a spus Isus Hristos. Dumnezeu este minunat și înfricoșat în sfaturile Sale; feriți-vă ca nu cumva, sub motivul că stingeți certurile, să prigoniți sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu și să atrageți asupra voastră un potop înfricoșat de primejdii de neînvins, de dezastre imediate și de pustiire veșnică.... Aș putea cita multe exemple din descoperirile lui

Dumnezeu. Aș putea vorbi despre faraoni, despre împărații Babilonului și aceia ai lui Israel, ale căror lucrări n-au contribuit niciodată mai cu efect la propria distrugere decât atunci când au căutat prin consfătuiri, în aparență foarte înțelepte, să-și întărească stăpânirea. Dumnezeu mută munții din loc și ei nu știu lucrul acesta." (Idem, b.7, cap.8)

Luther vorbise în limba germană; i s-a cerut apoi să repete aceleași cuvinte în limba latină. Deși era obosit din cauza eforturilor anterioare, nu s-a plâns și a rostit iarăși cuvântarea cu aceeași claritate și energie ca și prima dată. Providența lui Dumnezeu l-a condus în lucrarea aceasta. Mintea multora dintre prinți era atât de orbită de rătăcire și de superstiție, încât la prima rostire n-au văzut puterea raționamentului lui Luther; dar repetarea aceasta i-a făcut în stare să înțeleagă clar punctele prezentate. Aceia care își închiseseră ochii cu încăpățânare față de lumină și se hotărâseră să nu se lase convinși de adevăr s-au mâniat de puterea cuvintelor lui Luther. Când și-a terminat cuvântarea, purtătorul de cuvânt al Dietei a spus cu mânie: „N-ai răspuns la întrebarea care ți-a fost pusă.... Ți se cere să dai un răspuns clar și precis.... Retractezi sau nu?"

Reformatorul a răspuns: „Pentru că tu, prea luminată maiestate și voi înalți conducători, îmi cereți un răspuns clar, simplu și precis, vi-l voi da și este acesta: Nu-mi pot supune credința nici papei și nici conciliilor, deoarece este limpede ca lumina zilei că de multe ori au greșit și s-au contrazis unii cu alții. De aceea, dacă nu sunt convins cu mărturia Scripturii sau printr-un raționament clar, dacă nu sunt convins cu ajutorul pasajelor pe care le-am citat și dacă ele nu-mi supun conștiința Cuvântului lui Dumnezeu, nu pot și nu voi retracta, căci e periculos pentru un creștin să vorbească împotriva conștiinței lui. Aici stau și nu pot face altfel. Așa să-mi ajute Dumnezeu! Amin." (Idem, b.7, cap.8)

Astfel a rămas acest bărbat drept pe temelia sigură a Cuvântului lui Dumnezeu. Lumina cerului i-a iluminat fața. Măreția și curăția caracterului său, pacea și bucuria inimii au fost văzute de toți atunci când mărturisea împotriva puterii rătăcirii și în favoarea superiorității acelei credințe care biruie lumea. Întreaga adunare a rămas un timp uimită și fără cuvânt. La primul răspuns, Luther vorbise pe un ton moderat, cu o ținută respectuoasă și supusă. Romaniștii au interpretat acest fapt ca o dovadă a slăbirii curajului. Ei au primit cererea pentru amânare mai degrabă ca o anticipare a retractării. Însuși împăratul, observând cu un aer disprețuitor înfățișarea lui de călugăr, îmbrăcămintea lui modestă și simplitatea cuvântării lui, declară: „Niciodată nu va face acest călugăr un eretic din mine". Dar curajul și hotărârea pe care le-a manifestat, împreună cu puterea și claritatea raționamentelor lui, i-au surprins pe toți cei prezenți. Împăratul, plin de admirație, a exclamat: „Acest călugăr vorbește cu o inimă atât de îndrăzneață și cu un curaj atât de neclintit". Mulți dintre prinții germani priveau cu mândrie și cu bucurie la acest reprezentant al națiunii lor.

Partizanii Romei fuseseră înfrânți; cauza lor apărea într-o lumină defavorabilă. Ei căutau să-și mențină puterea, nu făcând apel la Scripturi, ci recurgând la amenințări, argumentul dintotdeauna al Romei. Purtătorul de cuvânt al Dietei îi strigă: „Dacă nu retractezi, împăratul

și statele împărăției se vor sfătui cu privire la măsurile pe care le vom adopta împotriva unui eretic incorigibil".

Prietenii lui Luther, care ascultaseră cu mare bucurie nobila sa apărare, s-au cutremurat la auzul acestor cuvinte, dar însuși reformatorul a spus liniștit: „Dumnezeu să-mi ajute, dar nu pot retracta nimic". (Idem, b.7, cap.8) I s-a spus să se retragă din Dietă, în timp ce prinții urmau să se sfătuiască. Se simțea că a venit o mare criză. Refuzul lui Luther de a se supune putea afecta istoria bisericii pentru secole întregi. De aceea s-a hotărât să i se mai dea o ocazie de a retracta. Pentru ultima oară a fost adus în adunare. Din nou a fost întrebat dacă vrea să renunțe la învățăturile lui. „Nu am alt răspuns de dat", a spus el, „decât acela pe care l-am dat". Era clar că nu putea fi determinat nici prin promisiuni și nici prin amenințări, ca să se supună ordinului Romei.

Conducătorii papali s-au mâniat pentru că puterea lor, care îi făcuse pe regi și pe nobili să tremure, era astfel disprețuită de un călugăr umil; ei voiau să-l facă să le simtă mânia, torturându-i viața. Dar Luther, înțelegând primejdia, vorbise tuturor cu demnitatea și calmul cuvenit unui creștin. În cuvintele sale nu fusese nici mândrie, nici patimă și nici declarații neadevărate. El se pierduse pe sine din vedere, precum și pe oamenii mari care-l înconjurau, și simțea că era în prezența Unuia infinit, superior papilor, prelaților, regilor și împăraților. Hristos vorbise prin mărturia lui Luther cu o putere și o măreție care pentru moment i-au inspirat atât pe prieteni, cât și pe dușmani cu teamă și uimire. Duhul lui Dumnezeu fusese de față în acel conciliu, impresionând inimile conducătorilor împărăției. Mai mulți prinți au recunoscut cu îndrăzneală dreptatea cauzei lui Luther. Mulți au fost convinși cu privire la adevăr; dar impresiile pe care și le făcuseră n-au durat mult. Mai erau alții care nu și-au exprimat imediat convingerile, dar care, după ce au cercetat Scripturile, au devenit peste puțin timp susținătorii Reformei.

Electorul Frederic așteptase cu mare îngrijorare prezența lui Luther înaintea Dietei și cu o adâncă emoție ascultase discursul lui. Cu bucurie și cu mândrie, el fusese martor la curajul doctorului, la statornicia și la stăpânirea lui și s-a hotărât să stea mai ferm în apărarea lui. El a pus în contrast părțile aflate în conflict și a văzut că înțelepciunea papilor, a regilor și a prelaților fusese făcută fără valoare de puterea adevărului. Papalitatea suferise o înfrângere care urma să fie simțită de toate popoarele și în toate veacurile.

Când trimisul papal și-a dat seama de efectul produs prin cuvântarea lui Luther, s-a temut mai mult decât oricând că siguranța bisericii Romei se zdruncină, de aceea s-a hotărât să folosească toate mijloacele de care dispunea pentru a obține nimicirea reformatorului. Cu toată elocvența și amabilitatea diplomatică prin care se distingea în mod deosebit, a arătat tânărului împărat nebunia și primejdia de a jertfi, pentru cauza unui călugăr neînsemnat, prietenia și sprijinul puternicului scaun al Romei.

Cuvintele lui n-au rămas fără efect. În ziua următoare răspunsului dat de Luther, Carol a făcut în așa fel, încât să fie prezentat Dietei un mesaj, prin care anunța hotărârea lui de a urma

politica înaintașilor săi, de a menține și de a apăra religia catolică. Pentru că Luther refuzase să renunțe la rătăcirile lui, aveau să fie luate cele mai aspre măsuri împotriva lui și a rătăcirilor pe care le predica. „Un călugăr umil, îndemnat de propria nebunie, s-a ridicat împotriva credinței creștinătății. Pentru a opri această lipsă de respect, voi jertfi regatele, comorile, prietenii, trupul, sângele, sufletul și viața mea. Sunt gata să-l alung pe Augustinul Luther, interzicându-i să provoace cea mai neînsemnată dezordine printre oameni; îl voi trata pe el și pe adepții lui ca pe niște eretici încăpățânați, cu excomunicarea, cu interdicția și cu toate mijloacele destinate să-i nimicească. Îi chem pe membrii statelor să se comporte ca niște creștini credincioși." (Idem, b.7, cap.9). Cu toate acestea, împăratul a declarat că biletul de liberă trecere al lui Luther trebuie respectat și că, înainte de a se lua măsuri împotriva lui, trebuie să i se îngăduie să ajungă acasă în siguranță.

Două păreri contradictorii erau susținute acum de către membrii Dietei. Emisarii și reprezentanții papei au cerut din nou ca biletul de liberă trecere al reformatorului să nu fie respectat. „Rinul, spuneau ei, trebuie să primească cenușa lui, așa cum a primit-o și pe aceea a lui Jan Huss acum un veac" (Idem, b.7, cap.9). Dar prinții Germaniei, ei înșiși papiștași și dușmani jurați ai lui Luther, au protestat împotriva unei asemenea încălcări a încrederii publice, considerând-o ca fiind o pată pe onoarea națiunii. Ei și-au amintit de nenorocirile care urmaseră morții lui Huss și au declarat că nu îndrăzneau să aducă din nou asupra Germaniei și asupra tânărului lor împărat acele rele îngrozitoare.

Carol însuși, la această propunere mârșavă, a spus: „Chiar dacă onoarea și credința ar fi alungate din toată lumea, ele trebuie să-și găsească refugiul în inimile prinților". (Idem, b.7, cap.9). El a fost apoi îndemnat de cruzii dușmani catolici ai lui Luther să procedeze cu el așa cum a procedat Sigismund cu Huss — lăsându-l pe mâna bisericii; dar, amintindu-și scena în care Huss în adunare publică, ridicându-și lanțurile, îl acuză pe monarh pentru călcarea jurământului, Carol al V-lea a declarat: „Nu doresc să roșesc ca Sigismund". (L'enfant, vol. 1, p. 422)

Cu toate acestea, Carol respinsese în mod deliberat adevărurile prezentate de Luther. „Sunt ferm hotărât să urmez exemplul înaintașilor mei", scria monarhul. (D'Aubigne, b.7, cap.9). El s-a hotărât să nu părăsească drumul obiceiului moștenit nici chiar pentru a merge pe căile adevărului și ale neprihănirii. Pentru că părinții lui fuseseră astfel, și el dorea să susțină papalitatea, cu toate cruzimile și corupția ei. Luând această poziție, el refuză să primească o altă lumină mai mare decât aceea pe care o primiseră părinții săi și să îndeplinească vreo datorie pe care ei nu o îndepliniseră.

Sunt mulți în zilele noastre care se țin de obiceiurile și de tradițiile părinților lor. Când Domnul le trimite o lumină mai mare, ei refuză să o primească, pentru că, nefiind dată părinților lor, n-a fost primită de aceștia. Noi însă nu stăm pe aceeași poziție pe care au stat și părinții noștri; ca urmare, atât datoriile, cât și răspunderile noastre nu sunt aceleași cu ale lor. Noi nu vom fi aprobați de Dumnezeu dacă privim la exemplul părinților noștri pentru a ne

stabili datoria, în loc de a cerceta cuvântul adevărului pentru noi înșine. Răspunderea noastră este mai mare decât a fost aceea a înaintașilor noștri. Noi suntem răspunzători pentru lumina pe care ei au primit-o și care ne-a fost dată ca moștenire, dar mai suntem răspunzători și pentru acea lumină mai mare care strălucește peste noi din Cuvântul lui Dumnezeu.

Hristos spunea iudeilor necredincioși: „Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, n-ar avea păcat; dar acum n-au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor”. (Ioan 15, 22). Aceeași putere divină vorbise și prin Luther împăratului și prinților germani. Și pe măsură ce lumina se revărsa din Cuvântul lui Dumnezeu, Duhul Său stăruia pentru ultima oară pe lângă mulți din adunarea aceea. Așa cum Pilat, cu secole mai înainte, a îngăduit mândriei și popularității să-i închidă inima față de Mântuitorul lumii, așa cum Felix l-a trimis tremurând pe solul adevărului: „De astă dată du-te; când voi avea timp te voi chema”, așa cum Agripa cel mândru a mărturisit: „Curând mai vrei tu să mă faci creștin” (Faptele Apostolilor 24, 25; 26, 28), și totuși au întors spatele soliei trimise de cer — tot așa Carol al V-lea, supunându-se poruncilor mândriei și intereselor lumești, a hotărât să respingă lumina adevărului.

Zvonurile cu privire la uneltirile împotriva lui Luther erau larg răspândite, producând o mare frământare în oraș. Reformatorul câștigase mulți prieteni care, cunoscând cruzimea trădătoare a Romei față de toți aceia care îndrăznesc să denunțe corupțiile ei, au hotărât că el nu trebuie să fie sacrificat. Sute de nobili s-au angajat să-l ocrotească. Nu puțini au fost aceia care au denunțat mesajul regal ca fiind o supunere din slăbiciune față de puterea stăpânitoare a Romei. Pe ușile caselor și în piețele publice erau așezate pancarte, unele condamnându-l, iar altele apărându-l pe Luther. Pe una din acestea erau scrise numai cuvintele pline de înțeles ale înțeleptului: „Vai de tine țară, al cărei împărat este un copil”. (Ecles. 10,16). Entuziasmul poporului în favoarea lui Luther în toată Germania a convins atât pe împărat, cât și Dieta că orice nedreptate dovedită față de el ar fi putut primejdui pacea imperiului și chiar stabilitatea tronului.

Frederic de Saxonia păstra o rezervă bine studiată, ascunzându-și cu grijă adevăratele lui sentimente față de reformator, în timp ce îl păzea cu o vigilență neobosită, veghind la toate mișcările lui și ale dușmanilor săi. Dar erau mulți care nu făcuseră nici o încercare de a-și ascunde simpatia față de Luther. Era vizitat de prinți, conți, baroni și de alte persoane deosebite, atât laici, cât și preoți. „Cămăruța doctorului”, scria Spalatin, „nu putea cuprinde pe toți vizitatorii care soseau.” (Martyn, vol. 1, p. 404). Oamenii priveau la el ca și când ar fi fost mai mult decât un om. Chiar și aceia care nu credeau în învățăturile lui nu puteau decât să admire acea integritate distinsă care l-a făcut să se expună morții decât să-și calce pe conștiință.

Au fost făcute eforturi stăruitoare pentru a obține consimțământul lui Luther de a face un compromis cu Roma. Nobili și prinți i-au spus că, dacă va continua să pună judecata proprie împotriva aceleia a bisericii și a conciliilor, urma să fie în curând alungat din imperiu și nu va avea nici o apărare. La acest apel Luther a răspuns: „Evanghelia lui Hristos nu poate fi

predicată fără pierderi.... De ce atunci să mă despartă frica sau primejdia de arestare, de Domnul și de acel Cuvânt divin care singur este adevărul? Nu; vreau mai degrabă să-mi dau trupul, sângele și viața." (D'Aubigne, b.7, cap.10)

A fost din nou somat să se supună judecății împăratului, dar nici atunci nu avea de ce să se teamă. „Consimt", a răspuns el, „din toată inima mea ca împăratul, prinții și chiar cel mai neînsemnat creștin să cerceteze și să judece lucrările mele; dar cu o condiție, și anume aceea de a lua Cuvântul lui Dumnezeu ca măsură. Oamenii nu au altceva de făcut decât să-l asculte. Nu-mi siliți conștiința, care este legată și înlănțuită de Sfintele Scripturi." (Idem, b.7, cap.10)

La un alt apel, el a răspuns: „Consimt să renunț la biletul meu de liberă trecere. Îmi așez persoana și viața în mâinile împăratului, dar Cuvântul lui Dumnezeu niciodată!" (Idem, b.7, cap.10). S-a declarat de acord de a se supune hotărârii unui conciliu general, dar numai punând condiția ca acelui conciliu să i se ceară să hotărască după Scripturi. „În ceea ce privește credința și Cuvântul lui Dumnezeu", adăuga el, „orice creștin poate fi un tot atât de bun judecător pentru sine ca și papa, chiar dacă este susținut de milioane de concilii." (Martyn vol. 1, p. 410). Atât prietenii, cât și dușmanii s-au convins până la urmă că orice străduință pentru împăcare ar fi fără folos.

Dacă reformatorul ar fi cedat doar într-un singur punct, Satana și oștile lui ar fi câștigat biruința. Dar hotărârea lui nestrămutată a constituit mijlocul de eliberare al bisericii și începutul unei ere noi și mai bune. Influența acestui singur bărbat, care a îndrăznit să gândească și să acționeze independent în probleme de religie, urma să afecteze biserica și lumea nu numai în vremea sa, ci în toate generațiile viitoare. Statornicia și credincioșia lui trebuiau să-i întărească pe toți aceia care până la încheierea timpului urmau să treacă printr-o experiență asemănătoare. Puterea și maiestatea lui Dumnezeu au stat mai presus de orice conciliu al oamenilor, mai presus de marea putere a lui Satana.

Lui Luther i s-a poruncit prin autoritatea împăratului să se întoarcă acasă, dar știa că acest anunț va fi repede urmat de condamnarea lui. Deși nori amenințători îi umbreau orizontul, totuși, atunci când a plecat din Worms, inima i s-a umplut de bucurie și proslăvire. „Satana însuși", spunea el, „a păzit citadela papei; dar Hristos a făcut o spărtură mare în ea, iar Satana a fost constrâns să recunoască că Domnul este mai tare decât el." (D'Aubigne, b.7, cap.11)

După plecare, dorind ca hotărârea lui să nu fie considerată în mod greșit ca răzvrătire, Luther i-a scris împăratului. „Dumnezeu, care este cercetătorul inimilor, îmi este martor", spunea el, „că sunt gata cu toată sinceritatea să ascult de maiestatea voastră, în onoare sau în dezonoare, în viață sau în moarte, cu nici o excepție în afară de aceea a Cuvântului lui Dumnezeu prin care trăiește omul. În toate problemele vieții acesteia, credincioșia mea va fi nezdruncinată, căci a pierde sau a câștiga aici nu are nici o valoare pentru mântuire. Dar atunci când sunt în joc interese veșnice, Dumnezeu nu vrea ca omul să se supună omului. Căci o astfel de supunere în problemele spirituale este o adevărată închinare și trebuie dată numai Creatorului". (Idem, b.7, cap. 11)

Plecând de la Worms, Luther a fost înconjurat cu mai multă căldură decât la venire. Preoți princiari îl salutau pe călugărul excomunicat, iar conducătorii civili îl cinsteau pe bărbatul pe care împăratul îl atacase în public. A fost îndemnat să predice și, în ciuda interdicției imperiale, s-a urcat iarăși la amvon. „Niciodată nu m-am angajat să înlănțui Cuvântul lui Dumnezeu", zicea el, „și nici n-o voi face." (Martyn, vol. 1, p. 420)

N-a trecut multă vreme de la plecarea lui din Worms, când papistașii au stăruit pe lângă împărat să dea un edict împotriva lui. În acest decret Luther era denunțat ca fiind „însuși Satana în chip de om și îmbrăcat în sutană de călugăr" (D'Aubigne, b.7, cap.11). S-a dat ordin ca, de îndată ce va expira biletul de liberă trecere, să fie luate măsuri pentru a-i opri lucrarea. Tuturor le era interzis să-l găzduiască, să-i dea de mâncare sau de băut, să-l ajute și să-l încurajeze prin cuvinte sau prin fapte, în public sau în particular. Trebuia să fie prins oriunde s-ar fi aflat și dat în mâna autorităților. Și adepții lui trebuiau să fie întemnițați, iar bunurile lor confiscate. Scrierile lui trebuiau să fie distruse și, în cele din urmă, toți aceia care îndrăzneau să lucreze contrar prevederilor acestui decret cădeau sub condamnarea lui.

Electorul de Saxonia și prinții cei mai binevoitori față de Luther au plecat din Worms la scurtă vreme după plecarea lui, iar decretul împăratului a primit confirmarea din partea Dietei. Acum romaniștii jubilau. Ei socoteau soarta reformatorului sigilată. Dar Dumnezeu pregătise o cale de scăpare pentru slujitorul Lui, în acest ceas de primejdie. Un ochi veghetor urmărise mișcările lui Luther și o inimă nobilă și cinstită se hotărâse să-l scape. Era clar că Roma nu se va mulțumi cu nimic mai puțin decât cu moartea lui; numai ascunzându-l putea fi scăpat din gura leului. Dumnezeu a dat înțelepciune lui Frederic de Saxonia să facă un plan pentru ocrotirea reformatorului. Prin colaborarea unor prieteni devotați planul electorului a fost adus la îndeplinire, iar Luther a fost ascuns atât de prieteni, cât și de dușmani. Pe drumul de întoarcere spre casă a fost răpit, despărțit de însoțitori și dus în grabă prin pădure la castelul din Wartburg, o cetățuie izolată în munți. Atât răpirea, cât și ascunderea lui au fost învăluite într-o taină atât de mare, încât nici Frederic n-a știut multă vreme unde fusese ascuns. Această neștiință n-a fost fără plan; atâta vreme cât electorul nu știa nimic despre locul unde era Luther, nu putea descoperi nimic. Era mulțumit că reformatorul se află în siguranță și aceasta îi era de ajuns.

Primăvara, vara și toamna au trecut și a venit din nou iarna, iar Luther rămânea tot prizonier. Aleander împreună cu partizanii săi tresăltau, crezând că lumina Evangheliei se va stinge. Dar în loc de aceasta, reformatorul își umplea candela din rezervorul adevărului și lumina lui urma să lumineze cu o strălucire și mai puternică. În siguranța ospitalieră de la Wartburg, Luther s-a bucurat pentru o vreme de odihnă, după focul și tumultul luptei. Dar n-a putut suporta multă vreme odihna și liniștea. Obișnuit cu o viață de intensă activitate și de luptă aprigă, nu putea să rămână inactiv. În acele zile solitare, i-a revenit în minte starea bisericii și atunci strigă cu disperare: „Vai! Nu există nici unul în aceste zile din urmă ale mâniei Sale, care să stea ca un zid înaintea Domnului și să-l salveze pe Israel!" (Idem, b.9, cap.2). Gândurile lui se întorceau iarăși la sine și se temea să nu fie acuzat de lașitate,

retrăgându-se din luptă. Se învinuia pentru delăsare și comoditate. În același timp, îndeplinea zilnic lucrări mai mari decât părea posibil să îndeplinească un om. Pana sa nu trândăvea. În timp ce dușmanii lui se felicitau că fusese adus la tăcere, erau uimiți și încurcați de dovada palpabilă că el era încă activ. „O oaste" de broșuri ieșite de sub pana lui circulau în toată Germania. El a mai făcut aici un serviciu foarte important pentru concetățenii lui, traducând Noul Testament în limba germană. De pe Patmosul lui stâncos, a continuat timp de aproape un an să vestească Evanghelia și să mustre păcatele și rătăcirile timpului său.

Dar Dumnezeu l-a retras pe slujitorul Său din arena vieții publice nu numai pentru a-l feri de mâna dușmanilor sau pentru a-i asigura un timp de liniște în vederea acestor lucrări importante. Trebuiau realizate lucrări și mai prețioase decât acestea. În singurătatea și obscuritatea acestei ascunzători din munți, Luther a fost lipsit de sprijinul omenesc și îndepărtat de lauda lumii. A fost în felul acesta salvat de mândrie și de încredere în sine, care adesea sunt provocate de succes. Prin suferință și umilire, a fost pregătit din nou să urce în deplină siguranță pe culmile amețitoare pe care fusese adesea înălțat.

Când oamenii se bucură de libertatea pe care le-o aduce adevărul, sunt înclinați să-i preamărească pe aceia pe care Dumnezeu i-a folosit pentru a rupe lanțurile rătăcirii și superstiției. Satana caută să îndepărteze gândurile și afecțiunile oamenilor de la Dumnezeu și să le îndrepte asupra instrumentelor omenești; el îi conduce să onoreze mai degrabă instrumentul și să treacă cu vederea mâna care dirijează toate evenimentele Providenței. Prea adesea conducătorii religioși, care sunt lăudați și respectați în felul acesta, pierd din vedere dependența lor de Dumnezeu și sunt amăgiți să se încreadă în ei înșiși. Ca urmare, ei caută să stăpânească mintea și conștiința acelor oameni care sunt dispuși să privească la ei pentru călăuzire, în loc să privească la Cuvântul lui Dumnezeu. Lucrarea reformei este adesea întârziată din cauza acestui spirit îngăduit de către susținătorii ei. Dumnezeu dorea să ferească de această primejdie cauza Reformei. El dorea ca lucrarea să primească nu amprenta omului, ci pe aceea a lui Dumnezeu. Ochii oamenilor fuseseră îndreptați asupra lui Luther ca fiind exponentul adevărului; el a fost ascuns pentru ca ochii să fie îndreptați spre Autorul veșnic al adevărului.

Capitolul 9 — Reformatorul Elvețian

În alegerea uneltelor pentru reforma necesară bisericii se descoperă același plan divin ca și la întemeierea ei. Învățătorul ceresc i-a trecut cu vederea pe oamenii cei mari ai pământului, pe cei titrați și bogați, care erau obișnuiți să primească laude și omagii ca fruntași ai poporului. Ei erau atât de mândri și încrezători în ei înșiși pentru superioritatea lor îngâmfată, încât nu puteau fi aduși să simtă cu semenii lor și să devină colaboratori cu umilul Om din Nazaret. Pescarilor neînvățați, truditori din Galilea, le-a fost adresată chemarea: „Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni". (Matei 4, 19). Acești ucenici erau bărbați umili și primitori de învățătură. Cu cât erau influențați mai puțin de învățătura rătăcită a vremii lor, cu atât mai cu succes putea Hristos să-i educe și să-i instruiască pentru slujirea Sa. Tot așa au stat lucrurile și în zilele marii Reforme. Reformatorii de seamă erau bărbați cu o viață umilă — bărbați care, dintre toți contemporanii lor, erau cei mai liberi de mândria rangului ce-l aveau, precum și de influența bigotismului și a preoției. Planul lui Dumnezeu este de a folosi unelte smerite pentru a împlini lucrări mari. Atunci slava nu va fi dată oamenilor, ci Aceluia care lucrează prin ei voința și înfăptuirea după buna Sa plăcere.

La câteva săptămâni după nașterea lui Luther într-o colibă de mineri din Saxonia, Ulrich Zwingli s-a născut într-o colibă de păstori din Alpi. Împrejurările copilăriei lui Zwingli, precum și educația primilor săi ani au fost astfel încât să-l pregătească pentru misiunea lui viitoare. Crescut în mijlocul scenelor mărețe ale naturii, cu frumuseți sublime și maiestuoase, mintea i-a fost de timpuriu cuprinsă de simțământul măririi, puterii și maiestății lui Dumnezeu. Istoria faptelor de eroism petrecute în munții natali i-a aprins aspirațiile tinereții. Și alături de bunica lui evlavioasă asculta la cele câteva istorisiri biblice prețioase pe care aceasta le culesese dintre legendele și tradițiile bisericii. Cu un interes deosebit, el asculta faptele mari ale patriarhilor și profeților, ale păstorilor care vegheau asupra turmelor lor pe dealurile Palestinei, unde îngerii au vorbit cu ei despre Pruncul din Betleem și despre Omul Calvarului.

Asemenea lui Johan Luther, tatăl lui Zwingli dorea o educație pentru fiul lui, așa că băiatul a părăsit de timpuriu văile natale. Mintea lui s-a dezvoltat repede și în scurtă vreme găsirea unor profesori competenți pentru a-l învăța a devenit o problemă. La vârsta de treisprezece ani a mers la Berna, care pe atunci avea cea mai celebră școală din Elveția. Aici însă, s-a ivit o primejdie care amenința să-i distrugă viitorul lui promițător. Eforturi hotărâte au fost făcute de niște călugări pentru a-l atrage într-o mânăstire. Călugării dominicani și franciscani erau pe atunci în luptă pentru a câștiga favoarea poporului. Astfel, ei încercau să și-o asigure prin fastul exterior al bisericilor, prin pompa ceremonialului lor și prin atracțiile renumitelor moaște și icoane făcătoare de minuni.

Dominicanii din Berna au văzut că, dacă l-ar fi putut câștiga pe acest tânăr și talentat elev, și-ar fi asigurat atât un izvor de câștig, cât și onoare. Faptul că era atât de tânăr, darul lui

înnăscut de vorbitor și scriitor, precum și talentul său muzical și poetic aveau să fie mai eficiente decât toată pompa și parada lor, cu scopul de a-i atrage pe oameni la slujbele lor religioase și la mărirea veniturilor ordinului lor călugăresc. Prin viclenie și prin lingușire, au încercat să-l convingă pe Zwingli să intre în mănăstirea lor. În timp ce era student, Martin Luther se închisese în chilia unei mănăstiri și ar fi fost pierdut pentru lume dacă providența lui Dumnezeu nu l-ar fi liberat. Lui Zwingli nu i s-a îngăduit să facă față aceleiași primejdii.

În mod providențial, tatăl său a fost informat cu privire la planurile călugărilor. El nu avusese intenția ca băiatul să urmeze viața trândavă și fără valoare a călugărilor. Văzând că era în joc viitorul lui, l-a chemat să se întoarcă acasă fără întârziere. Chemarea tatălui a fost ascultată, dar tânărul nu putea fi mulțumit multă vreme în văile lui natale și în curând și-a reluat studiile, apărând după un scurt timp la Basel. Acolo a auzit Zwingli pentru prima oară Evanghelia și despre harul fără plată al lui Dumnezeu. Wittembach, un profesor de limbi vechi, în timp ce studia greaca și ebraica, a fost inspirat să cerceteze Sfintele Scripturi și, în felul acesta, razele luminii divine au luminat mințile studenților aflați sub îndrumarea lui. El învăța că există un adevăr mai vechi și de o valoare infinit mai mare decât teoriile învățate de scolastici și filozofi. Acest adevăr vechi era acela că moartea lui Hristos este singura răscumpărare a păcătosului. Pentru Zwingli, aceste cuvinte au fost ca prima rază de lumină care apare înaintea zorilor.

În scurtă vreme Zwingli a fost chemat de la Basel să intre în lucrarea sa. Primul câmp de lucru a fost într-o parohie din Alpi, nu prea departe de văile lui natale. Fiind hirotonit ca preot, „s-a devotat cu tot sufletul cercetării adevărului dumnezeiesc; căci și-a dat bine seama, spunea un prieten al reformatorului, cât de mult trebuie să cunoască acela căruia îi era încredințată turma lui Hristos”. (Wylie, b.8, cap.5). Pe măsură ce studia Scripturile, îi apărea tot mai clar deosebirea dintre adevărurile lor și rătăcirile Romei. S-a supus Bibliei ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu, singura regulă îndestulătoare și infailibilă. A văzut că ea trebuia să fie propriul interpret. N-a îndrăznit să încerce a explica Scriptura pentru a susține o teorie sau învățătură preconceputâ, ci socotea de datoria lui să predice învățăturile ei directe și neîndoielnice. A căutat să se folosească de orice mijloc de care dispunea pentru a ajunge la o înțelegere deplină și corectă a sensului ei și cerea ajutorul Duhului Sfânt care, spunea el, îl descoperă tuturor acelora care-l caută cu sinceritate și cu rugăciune.

„Scripturile”, spunea Zwingli, „vin de la Dumnezeu și nu de la om; chiar Dumnezeu, Acela care ilumineză, te va ajuta să înțelegi că vorbirea vine de la El. Cuvântul lui Dumnezeu nu poate greși; el este luminos, el învață, el descoperă, el ilumineză sufletul cu toată mântuirea și cu tot harul, mângâie în Domnul, umilește, încât se reduce și chiar dispare pentru a-L cuprinde pe Dumnezeu”. Zwingli verificase pentru sine adevărul acestor cuvinte. Vorbind despre experiența lui de la data aceea, el scria mai târziu: „Când am început să mă consacru pe deplin Sfintelor Scripturi, am venit totdeauna în conflict cu filozofia și teologia scolastică. În cele din urmă am ajuns la această concluzie: trebuie să părăsești orice minciună și să înveți

înțelesul simplu al Cuvântului lui Dumnezeu. După aceea am început să-I cer lui Dumnezeu lumina Sa, iar studiul Scripturilor a început să-mi fie mult mai ușor." (Idem, b.8, cap.6)

Învățătura predicată de Zwingli nu era primită de la Luther. Era învățătura lui Hristos. „Dacă Luther Îl predică pe Hristos", spunea reformatorul elvețian, „el trebuie să facă ce fac și eu. Aceia pe care i-a adus el la Hristos sunt mai numeroși decât aceia pe care i-am adus eu. Dar lucrul acesta nu contează. Nu voi purta alt nume decât acela al lui Hristos, al cărui soldat sunt și numai El este Maestrul meu". „Nu i-am scris niciodată lui Luther vreun cuvânt și nici el mie. Și de ce?... Pentru ca să se arate cât de mult este de acord Duhul lui Dumnezeu cu El Însuși, deoarece amândoi, fără să ne fi înțeles mai înainte, învățăm doctrina lui Hristos în același fel." (D'Aubigne, b.8, cap.9).

În anul 1516, Zwingli a fost invitat să devină predicator în mănăstirea din Einsiedeln. Aici avea să facă cunoștință mai de aproape cu stricăciunile Romei și urma să-și exercite influența ca reformator, această influență avea să fie simțită dincolo de Alpii lui natali. Printre atracțiile de seamă din Einsiedeln, era un chip al Fecioarei despre care se spunea că avea puterea de a face minuni. Deasupra porții de intrare a mănăstirii era o inscripție care glăsuia astfel: „Aici se poate obține o iertare deplină a păcatelor".

(Idem, b.8, cap.5). Întotdeauna veneau pelerini la racla Fecioarei; dar la marea sărbătoare anuală a sfințirii ei, mulțimile veneau din toate părțile Elveției și chiar din Franța și din Germania. Zwingli, profund mâhnit la vederea acestor lucruri, a folosit ocazia de a proclama libertatea prin Evanghelie acestor sclavi ai superstiției.

„Să nu vă închipuiți", spunea el, „că Dumnezeu este în acest templu mai mult decât în orice altă parte a creațiunii Sale. Oricare ar fi țara în care locuiți, Dumnezeu este lângă voi și vă aude.... Pot oare lucrările nefolositoare, pelerinajele lungi, darurile, icoanele, invocarea fecioarei sau a sfinților să vă asigure harul lui Dumnezeu?... Ce valoare are mulțimea cuvintelor cu care ne împodobim rugăciunile? De ce folos sunt o sutană lucioasă, o frunte împodobită, o haină lungă fluturând sau niște papuci brodați cu aur?... Dumnezeu privește la inimă, iar inimile noastre sunt departe de El". „Hristos", spunea el, „care S-a adus jertfă o singură dată pe cruce, este jertfa și victima aceea care a făcut ispășire pentru păcatele tuturor credincioșilor în toată veșnicia." (Idem, b.8, cap.5)

Pentru mulți dintre ascultători, aceste învățături nu erau bine venite. Era o dezamăgire cruntă să li se spună că drumul lor obositor a fost făcut în zadar. Ei nu puteau înțelege iertarea oferită în dar prin Isus Hristos. Erau mulțumiți cu vechiul drum spre ceruri pe care îl trasase Roma pentru ei. Ei nu se osteneau să caute ceva mai bun. Le era mai ușor să încredințeze mântuirea lor preoților și papei decât să caute curăția inimii.

Însă o altă categorie de ascultători a primit cu bucurie vestea mântuirii prin Hristos. Rânduielile practicate de Roma nu le aduseseră pacea sufletească, de aceea au primit prin credință sângele lui Hristos ca ispășire pentru ei. Aceștia s-au întors acasă pentru a face

cunoscut și altora lumina prețioasă pe care o primiseră. Adevărul a fost dus în felul acesta din cătun în cătun, din oraș în oraș, iar numărul pelerinilor la racla Fecioarei a scăzut foarte mult. S-a văzut totodată o scădere a darurilor, dar în același timp a scăzut și salariul lui Zwingli, care era plătit din acestea. Acest lucru i-a produs numai bucurie, căci a văzut că puterea fanatismului și a superstiției fusese frântă.

Autoritățile bisericii nu erau oarbe față de lucrarea pe care o făcea Zwingli, dar pentru un moment s-au ferit să intervină. Nădăjduind să-l câștige pentru cauza lor, au încercat să-l atragă mai întâi prin lingușiri, dar în același timp adevărul câștiga teren în inimile oamenilor. Activitatea lui Zwingli la Einsiedeln l-a pregătit pentru un câmp mai mare, în care urma să intre în curând. După trei ani petrecuți aici, a fost chemat ca predicator la catedrala din Zürich. Pe atunci, acesta era orașul cel mai important din Confederația Helvetică și influența exercitată aici urma să fie resimțită până departe. Eclesiasticii, prin a căror invitație a venit la Zürich, doreau să se împotrivească oricăror inovații, astfel că l-au instruit în legătură cu îndatoririle lui.

„Vei face tot ce vei putea”, i-au spus ei, „să strângi veniturile de la parohie, fără să le treci cu vederea chiar pe cele mai neînsemnate. Și îi vei îndemna pe credincioși, atât de la amvon, cât și la spovedanie, să dea zecimile și darurile, ca să-și arate în felul acesta dragostea lor față de biserică. Vei avea grijă de creșterea veniturilor percepute de la bolnavi, de la liturghii și în general de la toate rânduielile bisericești”. „În ceea ce privește administrarea sacramentelor, predicarea și grija pentru turmă”, au adăugat învățătorii lui, „acestea sunt, de asemenea, îndatoririle capelanului. Dar pentru acestea trebuie să folosești un înlocuitor și mai ales în predicare. N-ar trebui să administrezi sacramentele decât persoanelor cu vază și numai atunci când ți se cer; ți se interzice să le administrezi tuturor persoanelor, fără ca mai întâi să faci o deosebire între oameni.” (Idem, b.8, cap.6).

Zwingli a ascultat în tăcere la această însărcinare și, ca răspuns, după ce și-a exprimat recunoștința față de cinstea chemării la acest post important, a început să explice drumul pe care și-l propusese ca să-l adopte: „Viața lui Hristos”, a spus el, „a fost prea mult ascunsă de oameni. Voi predica toată Evanghelia lui Matei ... scoțând numai din izvoarele Scripturii, sondând adâncimile ei, comparând un pasaj cu altul și căutând o înțelegere prin rugăciune continuă și stăruitoare. Îmi voi consacra slujirea slavei lui Dumnezeu, laudei singurului Său Fiu, mântuirii adevărate a sufletelor și clădirii lor în credința adevărată” (Idem, b. 8, cap. 6). Cu toate că unii dintre ecleziastici au dezaprobat planul lui și au încercat să-l determine să renunțe la el, Zwingli a rămas hotărât. A declarat că era gata nu să introducă o metodă nouă, ci metoda cea veche folosită de biserică în vremurile curate de la începuturile ei.

Curând s-a trezit un viu interes pentru adevărurile pe care le predica; iar poporul se aduna în număr mare pentru a-i asculta predicile. Mulți care încetaseră de multă vreme să mai vină la slujbele religioase se aflau acum printre ascultători. Și-a început lucrarea deschizând Evangheliile, citind și explicând ascultătorilor săi relatarea inspirată a vieții, învățăturilor și a

morții lui Hristos. Aici, ca și la Einsiedeln, a prezentat Cuvântul lui Dumnezeu ca fiind singura autoritate infailibilă, iar moartea lui Hristos ca singura jertfă desăvârșită. „La Hristos vreau să vă conduc", spunea el, „la Hristos, Izvorul adevărat al mântuirii" (Idem, b. 8, cap. 6). În jurul predicatorului s-au adunat oameni din toate clasele sociale, de la oamenii de stat și savanți, la meseriași și țărani. Ei îi ascultau cuvintele cu un interes profund. El nu numai că vestea darul unei mântuiri fără plată, dar mustra fără teamă relele și stricăciunile timpului. Mulți se întorceau de la catedrală lăudându-L pe Dumnezeu. „Acest bărbat", spuneau ei, „este un predicator al adevărului. El va fi Moise al nostru pentru a ne scoate din această întunecime egipteană." (Idem, b. 8, cap. 6)

Cu toate că la început străduințele lui au fost primite cu un mare entuziasm, după un timp a apărut opoziția. Călugării au început să-i împiedice lucrările și să-i condamne învățăturile. Mulți l-au asaltat cu ironii și batjocuri, alții au recurs la obrăznicie și la amenințări. Dar Zwingli suporta toate acestea cu răbdare, spunând: „Dacă dorim să-i câștigăm pe păcătoși la Isus Hristos, trebuie să închidem ochii față de multe lucruri". (Idem, b. 8, cap. 6)

Cam în acel timp a apărut o nouă acțiune destinată a face să înainteze lucrarea Reformei. Un anume Lucian a fost trimis la Zürich cu câteva din scrierile lui Luther, de către un prieten al credinței reformate din Basel, care a socotit că vânzarea acestor cărți ar putea fi un mijloc puternic pentru răspândirea luminii. „Încredințează-te", scria el lui Zwingli, „dacă acest băiat are destulă prevedere și pricepere; dacă este așa, atunci lasă-l să ducă din oraș în oraș, din cetate în cetate, din sat în sat și chiar din casă în casă, printre elvețieni, lucrările lui Luther și îndeosebi expunerea lui cu privire la rugăciunea Domnului, scrisă pentru laici. Cu cât vor fi mai cunoscute, cu atât vor găsi mai mulți cumpărători." (Idem, b.8, cap.6). În felul acesta lumina și-a croit drumul.

Când Dumnezeu Se pregătește să rupă lanțurile neștiinței și ale superstiției, atunci Satana lucrează cu o și mai mare putere pentru a-i învălui pe oameni în întuneric, să lege cătușele și mai strâns. În timp ce în diferite țări se ridicau bărbați pentru a prezenta poporului iertarea și îndreptățirea prin sângele lui Hristos, Roma a pornit cu forțe înnoite să deschidă pieptele ei în toată creștinătatea, oferind iertarea pe bani. Fiecare păcat își avea prețul lui, iar oamenilor li se asigura toată libertatea pentru săvârșirea crimelor, dacă tezaurul bisericii era mereu plin. În felul acesta cele două mișcări înaintau paralel; una oferind iertarea de păcat în schimbul banilor, iar cealaltă iertarea prin Hristos — Roma aprobând păcatul și făcând din el sursă de venituri, reformatorul condamnând păcatul și arătând către Hristos ca Ispășitor și Eliberator.

În Germania, vânzarea indulgențelor fusese încredințată călugărilor dominicani și era condusă de faimosul Tetzel. În Elveția, negoțul acesta fusese pus în mâinile franciscanilor sub conducerea lui Samson, un călugăr italian. Samson făcuse bune servicii bisericii, adunând sume imense din Germania și din Elveția pentru a umple tezaurul papal. Acum străbătea Elveția, atrăgând mulțimi, jefuindu-i pe țăranii sărmani de câștigul lor sărăcăcios și storcând daruri bogate de la clasele înstărite. Dar influența Reformei s-a făcut simțită prin diminuarea

acestor venituri, cu toate că n-a putut opri negoțul lor. Zwingli era încă la Einsiedeln, când Samson, la scurt timp după intrarea în Elveția, a sosit cu marfa lui în orașul vecin. Aflând de misiunea lui, reformatorul s-a hotărât imediat să i se împotrivească. Cei doi nu s-au întâlnit, dar atât de mare a fost succesul lui Zwingli în demascarea pretențiilor călugărului, încât acesta a fost obligat să plece în altă parte.

La Zürich, Zwingli predicase cu zel împotriva traficanților de iertare; și când Samson s-a apropiat de locul acela, a fost întâmpinat de un sol din partea consiliului, cu o comunicare prin care i se punea în vedere să plece mai departe. În cele din urmă, a intrat totuși printr-o înșelătorie, dar a fost alungat fără măcar să fi putut vinde vreo indulgență și la scurt timp după aceea a părăsit Elveția.

Un puternic avânt a fost dat Reformei prin apariția unei ciume sau „moartea neagră", care s-a revărsat asupra Elveției în anul 1519. Atunci când oamenii s-au aflat în fața plăgii nimicitoare, mulți au fost făcuți să simtă cât de zadarnice și fără valoare erau iertările pe care le cumpăraseră și doreau o temelie mai sigură pentru credința lor. La Zürich, Zwingli a fost și el atins de boală și a ajuns atât de slăbit, încât orice nădejde de însănătoșire era spulberată, a circulat chiar știrea că a murit. În acel ceas de încercare, nădejdea și curajul lui au rămas neclintite. A privit prin credință la crucea de pe Calvar, încrezându-se în ispășirea îndestulătoare pentru păcat. Când s-a întors de la porțile morții, a predicat Evanghelia cu o mai mare râvnă decât înainte, iar cuvintele lui exercitau o influență irezistibilă. Oamenii l-au primit cu bucurie pe pastorul lor iubit care se întorsese din pragul mormântului. Ei înșiși, după ce trecuseră prin suferință și fiind aproape de moarte, au simțit ca niciodată mai înainte valoarea Evangheliei.

Zwingli ajunsese la o înțelegere mai clară a adevărurilor Evangheliei și experimentase în mod deplin în viața sa puterea ei înnoitoare. Căderea omului și Planul de Mântuire erau subiectele asupra cărora stăruia. „În Adam", spunea el, „toți suntem morți, aruncați în stricăciune și în condamnare". (Wylie, b.8, cap.9). „Hristos a obținut pentru noi o răscumpărare care durează în veci. Suferința Lui este ... o jertfă veșnică și are putere să vindece pentru veșnicie; ea satisface dreptatea divină pentru veșnicie pentru toți aceia care se încred în ea cu o credință hotărâtă și nezdruncinată." Dar ea învață cu claritate că oamenii nu sunt liberi, datorită harului lui Hristos, să continue a păcătui. „Oriunde este credință în Dumnezeu, există și Dumnezeu și acolo unde locuiește Dumnezeu, este și zel care îi îndeamnă și îi constrânge pe oameni la fapte bune." (D'Aubigne, b.8, cap. 9)

Atât de mare era interesul în favoarea predicării lui Zwingli, încât catedrala era plină până la refuz de mulțimea care venea să-l asculte. Puțin câte puțin, în măsura în care ei îl puteau primi, el descoperea ascultătorilor săi adevărul. Era atent ca să nu introducă de la început puncte care i-ar fi consternat și ar fi dat naștere la prejudecăți. Lucrarea lui era să le câștige inimile pentru învățăturile lui Hristos, să le înmoaie prin iubirea Sa și să păstreze înaintea lor

exemplul Său; și pe măsură ce primeau învățăturile Evangheliei, credințele și practicile lor superstițioase urmau să fie în mod inevitabil părăsite.

Pas cu pas, Reforma înainta în Zürich. Alarmați, dușmanii lui s-au ridicat într-o împotrivire activă. Dar cu un an mai înainte, călugărul din Wittenberg rostise un nu categoric papei și împăratului la Worms, iar acum totul părea să arate o împotrivire asemănătoare față de pretențiile papei la Zürich. Atacuri repetate au fost îndreptate împotriva lui Zwingli. În cantoanele papale, din timp în timp, ucenicii adevărați ai Evangheliei erau duși la rug, dar aceasta nu era destul; însuși învățătorul ereziei trebuia adus la tăcere. Ca urmare, episcopul de Constanța a trimis trei delegați la consiliul din Zürich, care l-au acuzat pe Zwingli că îi învață pe oameni să calce legile bisericii, punând astfel în primejdie pacea și ordinea societății. Dacă autoritatea bisericii avea să fie respinsă, susținea el, urmarea avea să fie o anarhie universală. Zwingli a răspuns că timp de patru ani predicase Evanghelia în Zürich, „care a fost mai liniștit și mai pașnic decât toate celelalte orașe din confederație". „Nu este oare", spunea el, „creștinismul cel mai bun salvator al siguranței generale?" (Wylie, b.8, cap.11)

Delegații i-au sfătuit pe membrii consiliului să continue a rămâne în biserică, fără care, au declarat ei, nu există mântuire. Zwingli a răspuns: „Această acuzație să nu vă intimideze. Temelia bisericii este aceeași Stâncă, același Hristos care i-a pus lui Petru acest nume pentru că L-a mărturisit cu credincioșie. În orice popor, oricine crede din toată inima în Domnul Isus este primit de Dumnezeu. Iată, în adevăr, biserica în afara căreia nimeni nu poate fi mântuit." (D'Aubigne, ed. londoneză, b.8, cap.11). Ca urmare a acestei conferințe, unul dintre delegații episcopului a primit credința reformată. Consiliul n-a luat nici o măsură împotriva lui Zwingli, dar Roma s-a pregătit pentru un nou atac. Și când reformatorul a aflat despre uneltirile dușmanilor lui a exclamat: „Să continue; mă tem de ei așa cum stânca cea puternică se teme de valurile care se sparg la picioarele ei". (Wylie, b.8, cap.11). Străduințele ecleziasticilor n-au făcut decât să promoveze cauza pe care ei căutau să o distrugă. Adevărul continua să se răspândească. În Germania, adepții lui, descurajați de dispariția lui Luther, au căpătat iarăși curaj când au văzut înaintarea Evangheliei în Elveția.

Atunci când Reforma a fost întărită la Zürich, roadele s-au văzut mai deplin în alungarea viciului și în promovarea ordinii și armoniei. „Pacea își are sălașul în orașul nostru", scria Zwingli; „nici ceartă, nici fățărnicie, nici gelozie, nici luptă. De unde poate veni această unire decât de la Domnul și de la învățătura noastră care ne umple de roadele păcii și ale evlaviei?" (Idem, b.8, cap. 15) Biruințele câștigate de Reformă i-au provocat pe romaniști la eforturi și mai hotărâte pentru distrugerea ei. Văzând cât de puțin reușiseră prin persecuție și prin interzicerea lucrării lui Luther în Germania, s-au hotărât să lupte împotriva Reformei cu propriile ei arme. Ei aveau să susțină o dispută cu Zwingli și, prin aranjamentele făcute de ei în această problemă, își asigurau victoria, alegând nu numai locul luptei, ci și judecătorii care trebuiau să hotărască între părțile în discuție. Și dacă l-ar fi avut pe Zwingli în puterea lor, s-ar fi îngrijit să nu le scape. Conducătorul adus astfel la tăcere, mișcarea putea fi repede sfărâmată, nimicită. Acest plan a fost tăinuit însă cu grijă.

S-a hotărât ca disputa să se țină la Baden, dar Zwingli n-a fost de față. Membrii consiliului din Zürich, suspectând planurile papistașilor și avertizați de rugurile aprinse în cantoanele papale pentru mărturisitorii Evangheliei, n-au îngăduit pastorului lor să se expună primejdiei. La Zürich, el era gata să-i întâlnească pe toți partizanii pe care Roma i-ar fi putut trimite, dar să meargă la Baden, unde sângele martirilor pentru adevăr tocmai fusese vărsat, însemna să meargă la moarte sigură. Oecolampadius și Haller au fost aleși să-l reprezinte pe reformator, în timp ce faimosul dr.Eck, susținut de o oaste de doctori învățați și prelați, era campionul Romei.

Deși Zwingli n-a fost prezent la conferință, influența lui a fost simțită. Toți secretarii au fost aleși de papistași, iar altora le-a fost interzis să ia note sub pedeapsa cu moartea. Cu toate acestea, Zwingli primea zilnic un raport cu privire la cele ce se spuneau la Baden. Un student dintre cei prezenți la dispută făcea în fiecare seară un raport cu privire la argumentele prezentate în acea zi. Alți doi studenți luau aceste note pentru a le duce împreună cu scrisorile zilnice ale lui Oecolampadius lui Zwingli la Zürich. Reformatorul răspundea, dând sfaturi și sugestii. Scrisorile lui erau scrise noaptea, iar studenții se întorceau cu ele la Baden dimineața. Pentru a înșela vigilența gărzii care staționa la porțile orașului, acești soli duceau pe cap coșuri cu păsări și li se îngăduia să treacă fără nici o piedică.

În felul acesta Zwingli susținea lupta cu împotrivitorii lui înverșunați. El „a lucrat mai mult", spunea Myconius, „prin meditațiile, prin nopțile nedormite și prin sfatul pe care-l transmitea la Baden decât ar fi făcut discutând personal cu dușmanii lui." (D'Aubigne, b.11, cap.13). Romaniștii, îmbătați de o biruință anticipată, veniseră la Baden îmbrăcați în mantiile lor bogate și strălucitoare de podoabe. Ei ofereau cu larghețe mesele lor pline cu cele mai scumpe delicatese și cu cele mai alese vinuri. Povara îndatoririlor ecleziastice era ușurată prin veselie și chefuri. În contrast izbitor au apărut reformatorii, care erau priviți de oameni puțin mai bine decât o grupă de cerșetori și a căror hrană simplă îi reținea prea puțin la masă. Proprietarul lui Oecolampadius, având ocazia să-l vadă în cameră, îl găsea totdeauna angajat în studiu sau în rugăciune și, minunându-se mult, raporta că ereticul era în fond „foarte evlavios".

La conferință „Eck a urcat la amvon cu îngâmfare, împodobit splendid, în timp ce umilul Oecolampadius, îmbrăcat modest, a fost obligat să-și ocupe locul în fața adversarului pe un scaun rudimentar" (Idem, b.11, cap.13). Glasul puternic al lui Eck și siguranța lui nemăsurată nu l-au părăsit deloc. Zelul lui era stimulat de nădejdea aurului și a renumelui; căci apărătorul credinței avea să fie răsplătit cu o sumă considerabilă. Când cele mai bune argumente au fost respinse, a recurs la insulte și chiar la blesteme. Oecolampadius, modest și neîncrezător în sine, a ezitat să intre în luptă, pentru un moment, dar a făcut declarația solemnă: „Nu recunosc nici o altă normă de judecată decât Cuvântul lui Dumnezeu" (Idem, b.11, cap.13). Deși amabil și curtenitor în purtare, s-a dovedit abil și neabătut. În timp ce romaniștii, după obiceiul lor, apelau la autoritatea tradițiilor bisericii, reformatorul s-a alipit categoric de Sfintele Scripturi.

„Obiceiul”, spunea el, „n-are nici o putere în Elveția, dacă nu se întemeiază pe constituție; în materie de credință, Biblia este constituția noastră” (Idem, b.11, cap.13).

Contrastul dintre cei doi luptători n-a rămas fără efect. Raționamentul calm și lămurit al reformatorului, prezentat atât de plăcut și de modest, a influențat mințile care s-au întors cu dezgust de la pretențiile îndrăznețe și violente ale lui Eck. Discuția a continuat timp de 18 zile. La încheierea ei papistașii, cu o mare încredere, au pretins victoria. Majoritatea deputaților s-au alăturat Romei, iar Dieta i-a declarat pe reformatori învinși și a hotărât ca ei împreună cu Zwingli, conducătorul lor, să fie îndepărtați din biserică. Dar roadele conferinței au descoperit de care parte era câștigul. Lupta a avut ca urmare un puternic avânt pentru cauza protestantă și, nu după multă vreme, orașe importante ca Berna și Basel s-au declarat în favoarea Reformei.

Capitolul 10 — Înaintarea Reformei în Germania

Dispariția misterioasă a lui Luther a produs consternare în toată Germania. Întrebări cu privire la el se auzeau pretutindeni. Circulau cele mai ciudate zvonuri și mulți credeau că fusese ucis. A fost o mare întristare nu numai printre prietenii declarați, ci și între miile de oameni care nu luaseră, în mod deschis, o poziție în favoarea Reformei. Mulți s-au legat printr-un jurământ solemn să-i răzbune moartea.

Conducătorii Romei au văzut cu groază până unde se ridicase dușmănia împotriva lor. Cu toate că la început se bucuraseră de moartea lui Luther, acum căutau să se ascundă de mânia poporului. Dușmanii lui nu fuseseră atât de tulburați de faptele sale îndrăznețe când era printre ei, cum erau acum după răpirea lui. Aceia care, în mânia lor, căutaseră să-l distrugă pe îndrăznețul reformator se umpluseră de teamă acum, când el devenise un prizonier neajutorat. „Singura cale care ne mai rămâne pentru a ne salva", spunea unul dintre ei, „este să aprindem torțele și să-l căutăm pe Luther în toată lumea pentru a-l reda națiunii care-l cere." (D'Aubigne, b.9, cap.1). Edictul împăratului părea să devină fără valoare. Legații papali s-au umplut de indignare când au văzut că li se dădea cu mult mai puțină atenție decât sorții lui Luther.

Veștile că el se găsea în siguranță, deși prizonier, au calmat temerile poporului, în timp ce au trezit entuziasmul în favoarea lui. Scrierile lui au fost citite cu o sete și mai mare decât înainte. Mulțimi din ce în ce mai mari se alăturau cauzei bărbatului erou care, cu un preț atât de înfricoșător, apărase Cuvântul lui Dumnezeu. Reforma câștiga continuu putere. Sămânța semănată de Luther se răspândea pretutindeni. Lipsa lui împlinea acum o lucrare pe care prezența lui n-ar fi făcut-o. Ceilalți lucrători simțeau o răspundere nouă, acum, când marele lor conducător era înlăturat. Cu o credință nouă și un devotament nou, ei se străduiau să facă cu toată puterea lor ca lucrarea începută atât de nobil să nu slăbească.

Dar nici Satana nu era inactiv. A încercat ceea ce încercase și cu alte mișcări reformatoare — să-i amăgească și să-i distrugă pe oameni, oferindu-le o contrafacere în locul lucrării adevărate. Așa cum în primul secol al bisericii creștine au fost hristoși mincinoși, tot astfel s-au ridicat profeți mincinoși și în secolul al XVI-lea. Câțiva bărbați, profund afectați de frământarea din lumea religioasă, și-au închipuit că au primit descoperiri deosebite din ceruri și au pretins că au însărcinarea divină să ducă până la desăvârșire Reforma care, declarau ei, fusese doar slab începută de Luther. În realitate, ei nu aduceau la îndeplinire lucrarea pe care el o făcuse. Ei au respins marele principiu care era chiar temelia Reformei, și anume Cuvântul lui Dumnezeu este regula de credință și practică îndestulătoare, și în locul acestei călăuze care nu greșește, au pus standardul schimbător și nesigur al propriilor sentimente și impresii. Prin îndepărtarea Cuvântului care arată rătăcirea și minciuna, a fost deschisă pentru Satana calea de a stăpâni mințile oamenilor după buna lui plăcere.

Unul dintre acești profeți pretindea că a fost instruit chiar de îngerul Gabriel. Un student care s-a unit cu el și-a părăsit studiile, afirmând că fusese înzestrat de Dumnezeu Însuși cu înțelepciunea de a explica Cuvântul Său. Alții care erau în mod natural înclinați spre fanatism s-au unit cu ei. Manifestările acestor fanatici au produs o mare frământare. Predicarea lui Luther îi trezise pe oamenii de pretutindeni să simtă nevoia Reformei, dar acum unele persoane cu adevărat sincere erau rătăcite de susținerile noilor profeți.

Conducătorii mișcării s-au dus la Wittenberg ca să-și susțină ideile lor înaintea lui Melanchton și a colaboratorilor săi. Ei spuneau: „Suntem trimiși de Dumnezeu să-i învățăm pe oameni. Am avut conversații intime cu Domnul; știm ce se va întâmpla; într-un cuvânt, suntem apostoli și profeți și facem apel la dr. Luther". (Idem, b.9, cap.7) Reformatorii erau uimiți și încurcați. Aceasta era o astfel de situație cum nu mai întâlniseră niciodată mai înainte și nu știau ce cale să aleagă. Melanchton spunea: „Sunt cu adevărat în acești bărbați niște spirite extraordinare; dar ce fel de spirite? Pe de o parte să ne ferim a stinge Duhul lui Dumnezeu, pe de altă parte să nu fim rătăciți de spiritul lui Satana". (Idem, b.9, cap.7)

Rodul acestei noi învățături s-a văzut curând. Oamenii au fost conduși să neglijeze Biblia sau chiar să o respingă cu totul. Școlile au fost invadate de confuzie. Astfel că studenții treceau peste toate restricțiile, își părăseau studiile și se retrăgeau din universitate. Bărbații care credeau că sunt în stare să reînsuflețească și să conducă lucrarea Reformei s-au succedat unul după altul numai pentru a o aduce pe marginea prăpăstiei. Romaniștii și-au recăpătat încrederea și au exclamat plini de bucurie: „Încă un efort și totul va fi al nostru". (Idem, b.9, cap.7)

Când a auzit din Wartburg cele întâmplate, Luther a spus cu adâncă îngrijorare: „Totdeauna m-am așteptat că Satana ne va trimite această nenorocire". (Idem, b.9, cap.7). El și-a dat seama de caracterul adevărat al acelora care pretindeau că sunt profeți și a văzut primejdia care amenința cauza adevărului. Împotrivirea papei și a împăratului nu-i provocase o încurcătură și o durere atât de mare ca aceea pe care o trăia acum. Iar dintre prietenii care se declaraseră în favoarea Reformei, se ridicaseră cei mai răi dușmani. Chiar adevărurile care îi aduseseră o atât de mare bucurie și mângâiere erau folosite acum pentru a provoca dispută sau pentru a crea confuzie în biserică.

În lucrarea Reformei, Luther fusese mânat de Duhul lui Dumnezeu și se depășise chiar pe sine. El nu-și propusese să ia poziții ca acelea pe care le luase sau să facă schimbări atât de radicale. El nu fusese decât un instrument în mâna Puterii Infinite. Cu toate acestea, se cutremura adesea pentru rezultatul lucrării lui. Odată spusese: „Dacă aș ști că învățătura mea ar dăuna unui om, doar unui singur om, oricât de umil și de neluat în seamă — ceea ce nu se poate, deoarece ea este însăși Evanghelia — aș fi gata mai degrabă să mor de zece ori decât să o retractez". (Idem, b.9, cap.7) Iar acum chiar Wittembergul, centrul Reformei, cădea văzând cu ochii sub puterea fanatismului și a nelegiuirii. Această tristă stare nu era urmarea învățăturilor lui Luther; și totuși vrăjmașii săi din întreaga Germanie au pus-o pe seama lui.

În amărăciunea sufletului său, se întreba adesea: „Oare acesta poate fi sfârșitul acestei lucrări mari de reformă?" Alteori, în timp ce se ruga lui Dumnezeu cu ardoare, pacea se revărsa iarăși peste inima lui. „Lucrarea nu este a mea, ci a Ta", spunea el; „Tu nu vei permite să fie distrusă de superstiție sau de fanatism". Dar gândul de a rămâne încă multă vreme în afara luptei într-o astfel de criză a devenit de nesuportat. S-a hotărât să se reîntoarcă la Wittenberg.

A pornit fără întârziere în călătoria lui primejdioasă. Era sub interdicție imperială. Dușmanii săi aveau libertatea să-i ia viața; iar prietenilor le era interzis să-l ajute sau să-l adăpostească. Guvernul imperial luase cele mai aspre măsuri împotriva adepților lui. Dar el a văzut că lucrarea Evangheliei era primejduită și în numele Domnului a ieșit fără teamă, să se lupte pentru adevăr. Într-o scrisoare adresată prințului elector, după ce și-a expus planul de a părăsi Wartburgul, Luther spunea: „Să fie cunoscut înălțimii voastre că eu mă duc la Wittenberg sub o ocrotire mult mai înaltă decât aceea a prinților și a electorilor. Nu mă gândesc să solicit sprijinul înălțimii voastre și, departe de a dori protecția voastră, aș dori mai degrabă să vă ocrotesc eu. Dacă aș ști că înălțimea voastră ar putea sau ar vrea să mă ocrotească, nu m-aș duce cu nici un chip la Wittenberg. Nu există nici o sabie care să ajute la înaintarea acestei cauze. Numai Dumnezeu trebuie să facă totul, fără ajutorul și fără concursul omului. Acela care are cea mai mare credință este cel care o va putea ocroti mai mult." (Idem, b. 9, cap. 8)

Într-o altă scrisoare, scrisă pe drumul către Wittenberg, Luther adăuga: „Sunt gata să intru în dizgrația înălțimii voastre și în mânia lumii întregi. Nu sunt oare locuitorii Wittenbergului oile mele? Nu mi i-a încredințat Dumnezeu mie? Și n-ar trebui oare, dacă este necesar, să mă expun morții pentru ei? În afară de aceasta, eu mă tem că în Germania a izbucnit o grozavă răzvrătire prin care Dumnezeu vrea să pedepsească națiunea noastră." (Idem, b. 9, cap. 7)

Cu mare prudență și cu umilință, dar hotărât și statornic, a început să lucreze. „Prin cuvânt", spunea el, „trebuie să răsturnăm și să distrugem tot ce a fost întemeiat pe violență. Nu mă voi folosi de forță împotriva celor superstițioși și necredincioși.... Nimeni nu trebuie constrâns. Libertatea este însăși esența credinței." (Idem b. 9, cap. 8) Curând se răspândi vestea în Wittenberg că Luther se întorsese și urma să predice. Oamenii alergau din toate părțile, iar biserica s-a umplut până la refuz. Urcând la amvon, a început să-i îndemne, să-i mustre și să-i învețe cu multă înțelepciune și blândețe. Vorbind despre aceia care recurseseră la măsuri violente pentru desființarea liturghiei, spunea:

„Liturghia este un lucru rău; Dumnezeu i S-a împotrivit și ar trebui să fie desființată; aș fi dorit ca în toată lumea să fi fost înlocuită prin Cina Evangheliei. Însă nimeni nu trebuie să fie despărțit de ea prin forță. Trebuie să lăsăm problema în mâinile Domnului. Cuvântul Său trebuie să lucreze și nu noi. Și mă veți întreba de ce așa? Pentru că nu țin inimile oamenilor în mâna mea, așa cum ține olarul lutul. Noi avem dreptul să vorbim; dar nu avem dreptul să acționăm. Să predicăm; restul aparține lui Dumnezeu. Dacă aș folosi forța, ce aș câștiga? Încruntare, formalitate, rânduieli omenești și fățărnicie. Dar n-ar fi nici o sinceritate a inimii,

nici credință și nici milă. Acolo unde lipsesc acestea trei, totul lipsește și n-aș da nici o ceapă degerată pentru un astfel de rezultat. Dumnezeu poate face singur mai mult prin Cuvântul Său decât voi și decât mine și toată lumea, prin puterea noastră unită. Dumnezeu cere stăpânire asupra inimii, când inima este luată în stăpânire totul este câștigat....”

„Voi predica, voi discuta și voi scrie; dar nu voi constrânge pe nimeni, deoarece credința este un act voluntar. Vedeți cum am procedat eu. M-am ridicat împotriva papei, a indulgențelor și a papistașilor, dar fără violență sau zgomot. Am prezentat Cuvântul lui Dumnezeu, am predicat și am scris, aceasta a fost tot ce am făcut. Și în timp ce dormeam, cuvântul pe care l-am predicat a răsturnat papalitatea în așa fel, încât nici un prinț sau împărat nu i-a făcut un atât de mare rău. Și cu toate acestea n-am făcut nimic; căci Cuvântul a făcut totul. Dacă aș fi dorit să fac apel la forță, poate că toată Germania ar fi fost scăldată în sânge. Însă care ar fi fost urmarea? Ruină și pustiire atât pentru trup, cât și pentru suflet. De aceea rămân liniștit și las Cuvântul să străbată prin toată lumea.” (Idem, b. 9, cap. 8)

Timp de o săptămână, în fiecare zi, Luther a continuat să predice mulțimii dornice. Cuvântul lui Dumnezeu a frânt vraja exaltării fanatice. Puterea Evangheliei i-a întors pe cei rătăciți la calea adevărului.

Luther nu dorea să se întâlnească cu fanaticii ale căror acțiuni pro-duseseră un rău atât de mare. Îi știa ca oameni cu judecată nesănătoasă și cu patimi nestăpânite care, în timp ce pretindeau a fi iluminați în mod deosebit de sus, nu suportau nici cea mai slabă contrazicere și nici cel mai amabil sfat sau mustrare. Arogându-și autoritatea supremă, ei cereau tuturor fără discuție să le recunoască pretențiile. Dar pentru că ei au cerut o întrevedere, Luther a consimțit să se întâlnească cu ei; și în acest fel le-a demascat cu un succes atât de mare pretențiile lor, încât impostorii au plecat în grabă din Wittenberg.

Fanatismul a fost înăbușit pentru o vreme; dar câțiva ani mai târziu a izbucnit iarăși cu o violență și mai mare și cu urmări mai grozave. Cu privire la conducătorii acestei mișcări, Luther spunea: „Pentru ei, Sfintele Scripturi erau doar o literă moartă și au început să strige cu toții: Duhul! Duhul! Desigur eu nu-i voi urma acolo unde-i conduce duhul lor. Să mă ferească Dumnezeu, în mila Sa, de o biserică în care nu sunt decât sfinți. Doresc să locuiesc cu cel umil, cu cel slab, cu cel bolnav, care-și cunoaște și simte păcatele și care geme și strigă mereu la Dumnezeu din adâncul inimii lor, ca să primească mângâiere și sprijin.” (Idem, b.10, cap.10)

Thomas Münzer, cel mai activ dintre acești fanatici, era un bărbat cu o vastă pricepere care, dacă ar fi fost corect îndrumată, l-ar fi făcut în stare să facă binele; dar el nu învățase primele principii ale religiei adevărate. „Era stăpânit de dorința de a reforma lumea și uita, ca de altfel toți fanaticii, că reforma trebuie să înceapă cu el.” (Idem, b. 9, cap. 8). Ambiția lui era să câștige poziție și influență și nu dorea să fie al doilea, nici măcar după Luther. Declara că reformatorii, înlocuind autoritatea papei cu aceea a Scripturilor, nu făcuseră decât să întemeieze o formă diferită de papalitate. El pretindea că fusese însărcinat pe cale divină să

introducă reforma adevărată. „Acela care are acest spirit”, spunea Münzer, „are credința adevărată, chiar dacă n-ar fi văzut niciodată Scripturile în viața lui.” (Idem, b. 10, cap. 10)

Învățătorii fanatici se lăsau stăpâniți de impresii, socotind orice gând sau pornire ca fiind glasul lui Dumnezeu. Ca urmare au căzut în mari extreme. Unii dintre ei și-au ars Bibliile, chiar exclamând: „Litera omoară, dar Duhul dă viață”. Învățătura lui Münzer făcea apel la dorința oamenilor după ceva miraculos, în timp ce le hrănea mândria, punând, în realitate, ideile și părerile oamenilor mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu. Învățăturile lui erau primite de mii de credincioși. În curând, a condamnat orice ordine din serviciul divin public și a declarat că a asculta de prinți însemna a încerca să-L slujești atât pe Dumnezeu, cât și pe Belial.

Mintea oamenilor care începuseră să respingă jugul papalității a început să-și piardă răbdarea și sub restricțiile autorității civile. Învățăturile revoluționare ale lui Münzer, care susținea că sunt aprobate de cer, i-au condus să iasă de sub orice control și să dea curs prejudecăților și pornirilor lor. Au urmat scenele cele mai grozave de răzvrătire și violență, iar câmpiile Germaniei au fost stropite de sânge.

Agonia sufletească pe care Luther o trăise odinioară la Erfurt apăsa asupra lui acum cu o putere îndoită, când vedea urmările fanatismului puse pe seama Reformei. Prinții papiștași declarau — și mulți erau gata să creadă declarația — că răscoala era rodul legitim al învățăturilor lui Luther. Cu toate că această acuzație nu avea nici cel mai slab temei, a provocat o mare amărăciune reformatorului. Era peste puterile lui să suporte ca adevărul să fie astfel disprețuit, fiind pus laolaltă cu cel mai josnic fanatism. Pe de altă parte, conducătorii răscoalei îl urau pe Luther deoarece el nu numai că se împotrivea învățăturilor lor și combătuse pretențiile lor de inspirație divină, dar îi mai declarase și rebeli față de autoritățile civile. Pentru a se răzbuna, ei l-au acuzat ca fiind un impostor. Se părea că aruncaseră asupra lui atât vrăjmășia prinților, cât și a poporului.

Romaniștii tresăltau, așteptând să fie martorii unei apropiate prăbușiri a Reformei; ei îl acuzau pe Luther chiar și pentru greșelile pe care el încercase cu atâta stăruință să le îndrepte. Partida fanaticilor, prin susținerea mincinoasă că fuseseră tratați cu o mare nedreptate, avea succes în câștigarea simpatiilor unei mari clase de oameni și, așa cum se întâmplă totdeauna cu aceia care apucă pe o cale rea, au ajuns să fie priviți ca martiri. În felul acesta, aceia care au folosit toată puterea lor împotriva Reformei erau compătimiți și lăudați ca victime ale cruzimii și ale persecuției. Această lucrare era de la Satana, mânată de același spirit de răscoală care s-a manifestat pentru prima oară în ceruri.

Satana căuta continuu să-i amăgească pe oameni și să-i facă să numească păcatul neprihănire, și neprihănirea să o considere păcat. Cât succes a avut această lucrare! De câte ori mustrarea și dezaprobarea sunt aruncate asupra slujitorilor credincioși ai lui Dumnezeu, deoarece ei stau fără teamă în apărarea adevărului! Oamenii care nu sunt altceva decât agenții lui Satana sunt lăudați, lingușiți și priviți chiar ca martiri, în timp ce aceia care trebuiau

respectați și susținuți pentru credincioșia lor față de Dumnezeu sunt părăsiți și lăsați singuri, priviți cu neîncredere și bănuială. Sfințenia falsificată, sfințirea falsă, își fac încă lucrarea de amăgire. Sub diverse forme ele dau pe față același spirit ca și în zilele lui Luther, îndepărtând mintea de la Scripturi și conducându-i pe oameni să urmeze mai degrabă propriile simțăminte și impresii decât să se supună ascultării de Legea lui Dumnezeu. Acesta este unul din planurile cele mai de succes ale lui Satana, de a arunca ocară asupra curăției și adevărului.

Luther a apărat fără teamă Evanghelia de atacurile care au venit din toate părțile. Cuvântul lui Dumnezeu s-a dovedit o armă puternică în toate luptele. Cu acest Cuvânt a luptat împotriva autorității uzurpatoare a papei și a filozofiei raționaliste a scolasticilor, în timp ce stătea tare ca o stâncă împotriva fanatismului care căuta să se unească cu Reforma. Fiecare din aceste elemente împotrivitoare îndepărta în felul său Sfintele Scripturi și înălța înțelepciunea omenească, declarând-o izvor al cunoașterii și al adevărului religios. Raționalismul zeifică rațiunea și face din ea un criteriu pentru religie. Pretinzând că inspirația suveranului pontif a coborât într-o linie neîntreruptă de la apostoli și a rămas neschimbată de-a lungul timpului, romanismul face ca tot felul de absurdități și falsuri să fie ascunse sub sfințenia însărcinării apostolice. Inspirația pretinsă de Münzer și de tovarășii lui nu venea dintr-o sursă mai înaltă decât din capriciile imaginației, iar influența ei submina orice autoritate, omenească sau divină. Creștinismul adevărat primește Cuvântul lui Dumnezeu ca fiind marele tezaur al adevărului inspirat și piatra de încercare a oricărei inspirații.

După întoarcerea de la Wartburg, Luther a terminat traducerea Noului Testament și Evanghelia a fost dată curând după aceea poporului german în propria limbă. Această traducere a fost primită cu mare bucurie de toți aceia care iubeau adevărul; dar a fost respinsă cu dispreț de aceia care au ales tradițiile omenești și poruncile oamenilor. Preoții s-au alarmat la gândul că oamenii de rând puteau să discute cu ei preceptele Cuvântului lui Dumnezeu și că urma să fie demascată propria neștiință. Armele rațiunii lor firești erau fără putere în fața săbiei Duhului. Roma și-a strâns întreaga ei autoritate pentru a zădărnici răspândirea Scripturilor; dar atât decretele, anatemele, cât și torturile erau zadarnice. Cu cât se condamna și se interzicea mai mult Biblia, cu atât mai mare era dorința oamenilor de a cunoaște ce îi învață ea în realitate. Toți aceia care puteau să citească erau dornici să studieze personal Cuvântul lui Dumnezeu. Îl luau cu ei, îl citeau, îl reciteau și nu se mulțumeau până când nu învățau pe dinafară părți din el. Noul Testament a fost primit cu mare interes. Văzând aceasta, Luther a început de îndată traducerea Vechiului Testament pe care îl publică fragmentat, pe măsura traducerii lui.

Scrierile lui Luther erau salutate atât în orașe, cât și în cătune. „Ceea ce Luther și prietenii lui traduceau, alții difuzau. Călugării, convinși de ilegalitatea obligațiilor monahale, doreau să schimbe lunga lor viață de inactivitate cu una de efort activ, dar, prea puțin cunoscători ca să predice Cuvântul lui Dumnezeu, ei călătoreau prin provincii, vizitând cătunele și colibele, unde vindeau cărțile lui Luther și ale prietenilor săi. În curând Germania a fost împânzită de acești colportori curajoși.” (Idem, b.9, cap.11) Aceste scrieri erau studiate cu profund interes

de bogați și de săraci, de învățați și de neînvățați. Seara, învățătorii de la școlile sătești le citeau cu glas tare oamenilor adunați în grupe mici la gura sobei. Cu orice efort ce era făcut, mulți erau convinși de adevăr și, primind Cuvântul cu bucurie, duceau la rândul lor veștile bune și altora.

Se împlineau cuvintele Inspirației: „Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină, dă pricepere celor fără răutate". (Psalmii 119, 130). Studiul Scripturilor producea o schimbare puternică în mintea și inima oamenilor. Până atunci, dominația papală pusese peste supușii ei un jug de fier care-i ținuse în neștiință și degradare. O practică superstițioasă a formelor de cult fusese menținută cu strictețe; dar în tot serviciul lor, inima și mintea nu avuseseră aproape nici o participare. Predicarea lui Luther, prezentând adevărurile clare ale Cuvântului lui Dumnezeu, și apoi chiar Cuvântul însuși, pus în mâinile oamenilor de rând, au trezit puterile lor adormite, au înnobilat și curățit natura lor spirituală, au dat o nouă putere și o vigoare proaspătă minții.

Persoane de toate categoriile erau văzute cu Biblia în mână, apărând învățăturile Reformei. Papistașii, care lăsaseră studiul Scripturilor pe seama preoților și a călugărilor, îi chemau acum să apară în față și să respingă noile învățături. Dar necunoscând nici Scripturile și nici puterea lui Dumnezeu, preoții și călugării erau învinși de aceia pe care ei îi declaraseră ca neînvățați și eretici. „Din nefericire", spunea un scriitor catolic, „Luther i-a îndemnat pe urmașii lui să nu-și pună încrederea în nici o altă revelație decât în Sfânta Scriptură". (D'Aubigne, b.9, cap.11). Mulțimi de oameni se adunau să audă adevărul apărat de bărbați cu puțină instruire și chiar discutat de ei cu teologi învățați și elocvenți. Ignoranța vrednică de rușine a acestor bărbați mari era manifestată atunci când argumentele lor erau întâmpinate cu învățăturile simple ale Cuvântului lui Dumnezeu. Muncitorii, soldații, femeile și chiar copiii cunoșteau mai bine învățăturile Bibliei decât preoții și doctorii învățați.

Contrastul dintre ucenicii Evangheliei și susținătorii superstițiilor papale nu era mai mic în rândurile învățaților decât între oamenii de rând.... „Împotriva apărătorilor în vârstă ai ierarhiei papale, care neglijaseră studiul limbilor și cultivarea literaturii ... era acum un tineret nobil, devotat studiului, cercetării Scripturii și familiarizat cu operele antichității. Având o minte activă, un suflet nobil și o inimă întreprinzătoare, acești tineri au acumulat în scurtă vreme atâtea cunoștințe, încât mult timp nimeni nu se putea măsura cu ei.... Ca urmare, atunci când acești tineri apărători ai Reformei se întâlneau cu învățații Romei, în orice adunare, îi atacau cu atâta ușurință și siguranță, încât acești bărbați ignoranți ezitau, se încurcau și cădeau într-un meritat dispreț, în ochii tuturor." (Idem, b.9, cap.11)

Când clerul roman a văzut că numărul credincioșilor săi scădea mereu, a recurs la ajutorul autorităților și, prin toate mijloacele pe care le avea la dispoziție, a încercat să-i aducă înapoi pe ascultătorii săi. Dar oamenii găsiseră în noile învățături ceea ce lipsea sufletului lor și au întors spatele acelora care îi hrăniseră atâta vreme cu pleava fără valoare a ritualurilor superstițioase și ale tradițiilor omenești. Atunci când a început persecuția împotriva învățătorilor adevărului, ei au luat aminte la cuvintele lui Hristos: „Când vă vor prigoni într-

o cetate, să fugiți în alta”. (Matei 10, 23). Lumina pătrundea peste tot. Fugarii găseau peste tot o ușă deschisă primitoare și rămânând acolo Îl predicau pe Hristos, uneori în biserică sau, dacă li se refuza aceasta, în case particulare sau în aer liber. Locul unde puteau avea ascultători era consacrat ca templu. Adevărul vestit cu atâta energie și siguranță se răspândea cu o putere de neînvins.

În zadar au fost chemate autoritățile civile și religioase să stârpească erezia. În zadar au recurs la închisoare, tortură, foc și sabie. Mii de credincioși și-au pecetluit credința cu sângele lor, dar cu toate acestea lucrarea înainta. Persecuția slujea doar la răspândirea adevărului, iar fanatismul, pe care Satana a încercat să-l unească cu acesta, a contribuit și mai mult la accentuarea contrastului dintre lucrarea lui Satana și lucrarea lui Dumnezeu.

Capitolul 11 — Protestul Prinților

Una dintre cele mai nobile Testimonies care au fost depuse vreodată în favoarea Reformei a fost protestul adresat de prinții creștini din Germania, la Dieta din Speier, în anul 1529. Curajul, credința și statornicia acestor bărbați ai lui Dumnezeu au câștigat pentru veacurile următoare libertatea de gândire și conștiință. Protestul lor a dat bisericii reformate numele de protestantă; principiile lui sunt „însăși esența protestantismului". (D'Aubigne, b.13, cap.6)

O zi întunecată și amenințătoare venise pentru Reformă. În ciuda edictului de la Worms, care îl declara pe Luther în afara legii și interzicea învățăturile sau credința în doctrinele lui, toleranța religioasă progresase în imperiu. Dumnezeu, în providența Sa, pusese în derută forțele care se împotriveau adevărului. Carol al V-lea jurase să stârpească Reforma, dar, ori de câte ori își ridica mâna să lovească, fusese obligat să lovească în altă parte. Mereu și mereu, distrugerea iminentă a tuturor acelora care îndrăzneau să se împotrivească Romei părea inevitabilă; dar în momentul critic apăreau ori armatele turcești la frontiera răsăriteană, ori împăratul Franței sau chiar papa însuși, gelos pe puterea mereu crescândă a împăratului, pornea război împotriva lui; și în felul acesta, în mijlocul luptei și frământării popoarelor, Reforma avusese răgazul să se întărească și să se răspândească.

În cele din urmă, însă, suveranii papali s-au împăcat pentru a face cauză comună împotriva reformaților. Dieta din Speier, din anul 1526, dăduse fiecărui stat libertatea deplină în materie de religie până la întrunirea unui conciliu general; dar abia trecuseră primejdiile care amenințaseră această făgăduință, că împăratul a convocat o a doua Dietă la Speier, în anul 1529, cu scopul de a stârpi erezia. Prinții urmau să fie convinși, prin mijloace pașnice dacă era posibil, să se declare împotriva Reformei; dar dacă aceasta nu reușea, Carol era hotărât să recurgă la sabie.

Papistașii jubilau. Au venit la Speier într-un număr mare și și-au manifestat deschis împotrivirea lor față de reformatori și față de toți aceia care-i favorizau. Melanchton spunea: „Suntem urâciunea și gunoiul lumii; dar Hristos va privi asupra sărmanului Său popor și-l va păzi". (Idem, b.13, cap.5). Prinților Evangheliei prezenți la Dietă le-a fost interzis chiar să li se predice Evanghelia în locuințele lor. Însă poporul din Speier, însetat după Cuvântul lui Dumnezeu și în ciuda interdicției, se aduna cu miile la serviciile divine ținute în capela electorului de Saxonia.

Faptul acesta a grăbit izbucnirea crizei. Un mesaj imperial a anunțat Dieta că, întrucât hotărârea care dădea libertate de conștiință dăduse naștere la dezordini mari, împăratul cerea să fie anulată. Acest act arbitrar a provocat indignarea și îngrijorarea creștinilor evanghelici. Unul dintre ei spunea: „Hristos a căzut iarăși în mâinile lui Caiafa și ale lui Pilat". Romaniștii au devenit mai violenți. Un papistaș fanatic declara: „Turcii sunt mai buni decât lutheranii, căci turcii țin zilele de post, pe când lutheranii le calcă. Dacă ar fi să alegem între Sfintele

Scripturi ale lui Dumnezeu și vechile rătăciri ale bisericii, le-am respinge pe cele dintâi". Melanchton remarca: „În fiecare zi, în plină adunare, Faber aruncă pietre noi în evangheliștii noștri". (Idem, b. 13, cap. 5)

Toleranța religioasă fusese stabilită legal, iar statele evanghelice s-au hotărât să se împotrivească violării drepturilor lor. Lui Luther, care era încă sub anatema impusă de edictul din Worms, nu i-a fost îngăduit să se prezinte la Speier; dar locul i-a fost ținut de colaboratorii și prinții pe care Dumnezeu i-a ridicat pentru a apăra cauza în această împrejurare. Nobilul Frederic de Saxonia, protectorul de altă dată al lui Luther, murise, dar ducele Johan, fratele și succesorul lui, salutase cu bucurie Reforma și, cu toate că era iubitor de pace, a dovedit o mare energie și mult curaj în toate problemele legate de interesele credinței. Preoții au cerut ca statele care primiseră Reforma să se supună fără condiții jurisdicției romane. Reformatorii, pe de altă parte, pretindeau libertatea care le fusese acordată mai înainte. Ei nu puteau fi de acord ca Roma să aducă din nou sub stăpânirea ei acele state care primiseră cu o mare bucurie Cuvântul lui Dumnezeu.

În cele din urmă s-a propus un compromis, și anume că acolo unde Reforma nu se înrădăcinase, edictul din Worms să fie aplicat cu putere; dar „în statele în care oamenii s-au îndepărtat de ea și unde nu se puteau conforma ei fără primejdia revoltei, să nu se facă o nouă reformă, să nu se mai trateze punctele controversate, să nu fie împiedicat serviciul liturghiei și să nu se îngăduie nici unui romano-catolic să îmbrățișeze lutheranismul." (Idem, b.13, cap.5). Această măsură a fost luată de Dietă spre marea satisfacție a preoților și prelaților papali.

În acest edict se accentua: „Reforma nu mai trebuie să se răspândească ... acolo unde nu este cunoscută, nici să nu fie întărită pe temelii solide acolo unde există deja". (Idem, b.13, cap.5). Libertatea cuvântului urma să fie interzisă. Nu mai era îngăduită nici o convertire. Iar prietenilor Reformei li se cerea să se supună imediat acestor interdicții și restricții. Speranțele lumii păreau gata să fie înăbușite. „Restabilirea ierarhiei romane ... urma să readucă vechile abuzuri" și avea să se găsească ușor o anumită ocazie pentru „distrugerea unei lucrări care și așa fusese destul de violent zdruncinată de fanatism și neînțelegere". (Idem, b.13, cap.5)

Atunci când membrii taberei evanghelice s-au întâlnit pentru consultare, se uitau unul la altul cu spaimă. Întrebarea trecea de la unul la altul: „Ce este de făcut?" Erau în joc marile probleme ale lumii. Se vor supune conducătorii Reformei și vor accepta edictul? Cât de ușor ar fi putut reformatorii, în această criză care era cu adevărat amenințătoare, să pornească pe un drum greșit! Câte motive plauzibile și raționale destul de bune ar fi găsit pentru supunere! Prinților lutherani le era garantată exercitarea liberă a religiei lor. Și același drept a fost acordat tuturor supușilor care, înainte de aplicarea acestei măsuri, îmbrățișaseră convingerile reformate. N-ar fi trebuit oare ca acestea să-i mulțumească? Câte primejdii n-ar fi fost evitate prin supunere! În ce lupte și întâmplări necunoscute i-ar mai fi aruncat împotrivirea? Cine știe ce ocazii poate aduce viitorul? Să îmbrățișăm pacea; să luăm aminte la ramura de măslin pe

care o flutură Roma și să vindecăm rănile Germaniei. Cu argumente ca acestea ar fi putut reformatorii să-și justifice alegerea unui drum care i-ar fi dus în scurtă vreme la ruina cauzei lor.

„Din fericire, ei n-au pierdut din vedere principiul pe care se bazase acest aranjament și au acționat prin credință. Care era acel principiu? Era dreptul Romei de a forța conștiința și de a interzice cercetarea liberă. Dar nu erau ei și supușii lor protestanți aceia care aveau să se bucure de libertatea religioasă? Da, dar numai ca o favoare specială stipulată în înțelegere, și nu ca un drept. Însă, pentru aceia care nu erau cuprinși în această înțelegere marele principiu al autorității avea să acționeze, căci conștiința nu era luată în considerație. Roma era judecătorul infailibil și trebuia ascultată. Acceptarea înțelegerii propuse urma să fie o recunoaștere de fapt, că libertatea religioasă era acordată numai Saxoniei reformate; iar în ceea ce privește restul creștinătății, cercetarea liberă și mărturisirea credinței reformate erau considerate crime și trebuiau tratate cu temnița și rugul. Puteau ei consimți să se limiteze libertatea religioasă, să se ducă vestea că Reforma își făcuse ultimii ei convertiți? Că își cucerise ultima palmă de pământ și că, oriunde Roma își întindea domeniul în ceasul acela, acolo stăpânirea ei avea să fie veșnică? Puteau reformatorii să declare că erau nevinovați de sângele acelor sute și mii de oameni care în urma acestei înțelegeri aveau să-și dea viața în țările catolice? Aceasta ar fi însemnat să trădeze, în acest ceas suprem, cauza Evangheliei și libertății creștinătății.” (Wylie, b.9, cap.15). „Mai degrabă erau gata să jertfească totul, chiar și statele, coroanele lor și viața lor.” (D’Aubigne, b.13, cap.5)

„Să respingem acest decret”, au spus prinții. „În probleme de conștiință, majoritatea nu are nici o putere”. Iar delegații au declarat: „Datorăm pacea de care se bucură imperiul, decretului din anul 1526; anularea lui ar umple Germania de tulburări și de disensiuni. Dieta nu poate face mai mult decât să păstreze libertatea religioasă până când se va aduna consiliul.” (Idem, b.13, cap.5). Ocrotirea libertății de conștiință este datoria statului, și aceasta este limita autorității lui în materie de religie. Orice guvernare pământească, ce încearcă să rânduiască sau să impună rânduielile religioase cu ajutorul autorității civile, jertfește principiul pentru care creștinii evanghelici au luptat cu atâta noblețe.

Papiștașii erau hotărâți să reprime tot ceea ce ei numeau „încăpățânare îndrăzneață”. Ei au început prin încercarea de a provoca disensiuni printre susținătorii Reformei și a-i intimida pe toți aceia care nu declaraseră în mod deschis că sunt în favoarea ei. Reprezentanții orașelor libere au fost chemați în cele din urmă înaintea dietei și somați să declare dacă acceptă condițiile propunerii. Ei au cerut o amânare, dar a fost zadarnic. Când au fost supuși la probă, aproape jumătate din numărul lor s-au declarat de partea reformatorilor. Aceia care au refuzat să jertfească libertatea de conștiință și dreptul liberei cercetări știau bine că poziția lor îi expunea în viitor criticii, condamnării și persecuției. Unul dintre delegați spunea: „Va trebui ori să ne lepădăm de Cuvântul lui Dumnezeu, ori să fim arși”. (Idem, b.13, cap.5)

Regele Ferdinand, reprezentantul împăratului la Dietă, a văzut că decretul avea să provoace neînțelegeri serioase, dacă prinții nu pot fi convinși să-l primească și să-l susțină. De aceea a încercat să-i convingă, știind bine că prin folosirea forței față de astfel de oameni nu făcea decât să-i întărească mai tare. Așa că el îi „rugă pe prinți să accepte decretul, asigurându-i că împăratul va fi nespus de mulțumit de ei". Dar acești bărbați credincioși recunoșteau o autoritate mai înaltă decât aceea a conducătorilor pământești și au răspuns cu mult calm: „Vom asculta de împărat în tot ce poate contribui la menținerea păcii și onoarei lui Dumnezeu". (Idem, b.13, cap.5)

În fața Dietei, regele l-a anunțat în cele din urmă pe elector și pe prietenii lui că edictul „era pe cale de a fi declarat decret imperial" și că „singurul lor drum de urmat era acela de a se supune majorității". Aceste cuvinte fiind rostite, s-a retras din adunare fără să mai ofere reformatorilor nici o ocazie de deliberare sau de răspuns. În zadar au trimis o delegație, rugându-l pe rege se revină. Singurul răspuns la protestul lor a fost: „Este o problemă închisă; supunerea este tot ce vă rămâne de făcut". (Idem, b.13, cap.5)

Tabăra imperială a intuit că prinții creștini vor adera la Sfintele Scripturi, ca fiind mai presus de învățăturile și cerințele omenești; și mai prevedeau că, oriunde va fi primit acest principiu, papalitatea urma să fie în cele din urmă îndepărtată. Dar, asemenea multor mii de oameni de atunci încoace, care priveau numai „la lucrurile care se văd", s-au mângâiat la gândul că tabăra împăratului și a papei era puternică, iar a reformatorilor era slabă. Dacă reformatorii ar fi depins numai de ajutorul omenesc, atunci ar fi fost fără putere, așa cum îi socoteau papiștașii. Cu toate că erau puțini la număr și în conflict cu Roma, ei aveau tăria lor. Ei au făcut apel „de la raportul Dietei la Cuvântul lui Dumnezeu și de la împăratul Carol la Isus Hristos, Împăratul împăraților și Domnul domnilor". (Idem, b.13, cap.6)

Pentru că Ferdinand a refuzat să țină seama de convingerile conștiinței lor, prinții au hotărât să nu țină seama de absența lui și să aducă protestul lor fără întârziere înaintea consiliului național. A fost întocmită o declarație solemnă care a fost prezentată Dietei, în care se spunea:

„Protestăm prin aceasta înaintea lui Dumnezeu, singurul nostru Creator, Susținător, Răscumpărător și Mântuitor și care într-o zi va fi Judecătorul nostru, ca și înaintea tuturor oamenilor și a tuturor făpturilor, că noi, pentru noi și pentru poporul nostru nu consimțim, nici nu aderăm în vreun fel oarecare la decretul propus, în toate punctele care vin în conflict cu Dumnezeu, cu Sfântul Său Cuvânt sau cu conștiința noastră curată, pentru mântuirea sufletelor noastre".

„Dacă ratificăm acest decret, susținem că atunci când Dumnezeul cel Atotputernic îl cheamă pe un om la cunoașterea Sa, acest om nu poate să fie liber să primească cunoștința de Dumnezeu!"... „Nu există nici o învățătură sigură decât aceea care este în armonie cu sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu.... Domnul interzice învățarea oricărei alte doctrine.... Sfintele Scripturi trebuie explicate prin alte texte mai lămurite din ele.... Această Carte Sfântă este

întru totul necesară pentru un creștin, ușor de înțeles și destinată să împrăștie întunericul. Suntem hotărâți, prin harul lui Dumnezeu, să menținem predicarea curată și exclusivă a singurului Său Cuvânt, așa cum se găsește în cărțile biblice ale Vechiului și Noului Testament, fără să adăugăm nimic care ar fi în contradicție cu el. Acest Cuvânt este singurul adevăr; el este regula sigură a oricărei învățături și a oricărei vieți și niciodată nu poate da greș sau să amăgească. Acela care clădește pe temelia aceasta va sta sigur împotriva tuturor puterilor iadului, în timp ce toate ambițiile omenești care se vor opune vor cădea în fața lui Dumnezeu".

„Pentru motivul acesta respingem jugul care ni se impune. În același timp însă, așteptăm ca maiestatea sa imperială să se poarte față de noi ca un prinț creștin care Îl iubește pe Dumnezeu mai presus de toate lucrurile; și ne declarăm gata să-i acordăm, ca și vouă, onorați domni, toată dragostea și supunerea care este dreapta și legitima noastră datorie." (Idem, b.13, cap.6) O impresie profundă a fost făcută asupra Dietei. Majoritatea participanților s-au umplut de uimire și de îngrijorare în fața curajului protestanților. Viitorul le apărea furtunos și nesigur. Neînțelegerea, lupta și vărsarea de sânge păreau de neînlăturat. Dar reformatorii, siguri de dreptatea cauzei lor și încredințându-se în brațul Celui Atotputernic, erau „plini de curaj și de statornicie".

„Principiile cuprinse în acest protest celebru ... constituie însăși esența protestantismului. Acest protest se împotrivește celor două mari abuzuri ale omului în materie de credință; primul este amestecul puterii lumești, iar al doilea este autoritatea arbitrară a bisericii. În locul acestor abuzuri, protestantismul așează puterea conștiinței mai presus de autoritatea lumească, iar autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu mai presus de biserica vizibilă. Mai întâi, el respinge puterea civilă în lucrurile sfinte și spune ca și profeții și apostolii: «Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni». În prezența coroanei lui Carol al V-lea, protestul lor înălța coroana lui Isus Hristos. Dar el a mers mai departe și a stabilit principiul că orice învățătură omenească trebuie să fie supusă cerințelor lui Dumnezeu." (Idem, b. 13, cap. 6). Protestatarii își afirmau astfel încă o dată dreptul de a-și exprima liber convingerile cu privire la adevăr. Ei nu doreau numai să creadă și să asculte, ci să și predice ceea ce Cuvântul lui Dumnezeu prezintă și negau dreptul preoților și magistraților de a se amesteca. Astfel, protestul din Speier a fost o mărturie solemnă împotriva intoleranței religioase și o susținere a dreptului tuturor oamenilor de a se închina lui Dumnezeu după cum le dictează conștiința.

Declarația fusese făcută. Fusese scrisă în memoria a mii de oameni și înregistrată în cărțile cerului, de unde nici o încercare omenească nu o putea șterge. Întreaga Germanie evanghelică a adoptat protestul ca o expresie a credinței ei. Pretutindeni oamenii vedeau în această declarație făgăduința unei ere noi și mai bune. Unul dintre prinți spunea protestanților din Speier: „Cel Atotputernic, care v-a dat harul să mărturisiți energic, liber și fără teamă, să vă păstreze în această statornicie creștină până în ziua veșniciei". (Idem, b.13, cap.6)

Dacă Reforma, după ce obținuse un oarecare succes, ar fi fost de acord să încetinească lucrarea pentru a câștiga favoarea lumii, ar fi fost nesinceră față de Dumnezeu și față de ea

însăși și ar fi pricinuit în felul acesta propria distrugere. Experiența acestor nobili reformatori conține o lecție pentru toate veacurile viitoare. Felul lui Satana de a lucra împotriva lui Dumnezeu și a Cuvântului Său nu s-a schimbat; el se împotrivește și astăzi tot atât de mult ca Scripturile să fie călăuza vieții, ca și în secolul al XVI-lea. În vremea noastră se vede o mare îndepărtare de învățăturile și preceptele lor și este nevoie de o reîntoarcere la marele principiu protestant — Biblia și numai Biblia, ca regulă a credinței și datoriei. Satana încă lucrează pe orice cale pe care o poate inventa ca să distrugă libertatea religioasă. Puterea antihristă pe care protestatarii din Speier au respins-o lucrează cu o putere nouă, căutând să recâștige supremația pierdută. Același atașament neclintit față de Cuvântul lui Dumnezeu, manifestat de Reformă în acel ceas de criză, este singura nădejde pentru reforma din zilele noastre.

Dar pentru protestanți au apărut semne ale primejdiei; erau totuși și semne că mâna divină se întinde să-i ocrotească pe cei credincioși. Astfel, cam în același timp, Melanchton îl conducea în grabă pe străzile din Speier spre Rin pe prietenul lui, Simon Grynaeus, stăruind de el să treacă fluviul. Acesta era mirat de o așa mare grabă. „Un bătrân cu aer solemn și grav, dar pe care nu-l cunosc”, îi spuse Melanchton, „mi s-a arătat și mi-a spus că dintr-o clipă în alta funcționarii justiției vor fi trimiși de Ferdinand să-l aresteze pe Grynaeus”.

În ziua aceea, Grynaeus se scandalizase din cauza unei predici a lui Faber, un catolic renumit, iar la încheierea ei l-a dojenit pentru că apăra niște „rătăciri detestabile”. „Faber își ascunsese mânia, dar imediat după aceea s-a dus la rege, de la care a obținut un ordin împotriva profesorului indezirabil de la Heidelberg. Melanchton nu se îndoia de faptul că Dumnezeu îi salvase prietenul, trimițând unul dintre sfinții Săi îngeri să-l avertizeze.” Nemișcat pe țărmurile Rinului, a așteptat până când apele fluviului l-au salvat pe Grynaeus din mâinile prigonitorilor. „În sfârșit!”, strigă Melanchton când l-a văzut pe malul celălalt, „iată-l salvat din ghearele acelora care sunt setoși de sânge nevinovat”. Când s-a întors acasă, Melanchton a fost informat că ofițerii, trimiși în căutarea lui Grynaeus, i-au scotocit casa din pivniță până la acoperiș. (Idem, b.13, cap.6)

Dar Reforma urma să fie pusă și mai mult în evidență înaintea mai marilor pământului. Prinților evanghelici li se refuzase o audiență la regele Ferdinand; dar li s-a dat totuși o anumită ocazie în care să-și prezinte cauza înaintea împăratului, înaintea adunării demnitarilor bisericii și statului. Pentru a tempera neînțelegerile care tulburau împărăția, Carol al V-lea, în anul următor protestului de la Speier, a convocat o Dietă la Augsburg, făcându-și cunoscută intenția de a o prezida personal. Acolo au fost invitați și conducătorii protestanților.

Reforma era amenințată de primejdii mari; dar apărătorii ei și-au încredințat iarăși cauza lui Dumnezeu și s-au hotărât să stea tari pentru Evanghelie. Electorul de Saxonia a fost sfătuit de consilierii lui să nu se ducă la Dietă. „Împăratul”, spuneau ei, „a cerut participarea prinților pentru a-i atrage într-o cursă. Nu înseamnă să riști totul ca să mergi și să te închizi împreună cu un vrăjmaș puternic între zidurile unei cetăți?” Dar alți nobili declarau: „Prinții să fie curajoși și cauza lui Dumnezeu va fi salvată”. „Dumnezeu este credincios, El nu ne va părăsi”,

spunea Luther. (Idem, b.14, cap. 2). Prințul elector a plecat împreună cu suita sa la Augsburg. Toți își dădeau seama de primejdiile care-l amenințau, astfel că mulți mergeau cu fața posomorâtă și cu inima împovărată. Dar Luther, care i-a însoțit până la Coburg, le-a reînviorat încrederea, cântând imnul scris pentru călătoria aceasta: „Cetate tare-i Dumnezeu”. Multe presimțiri întunecate au fost alungate, multe inimi apăsate au fost ușurate la glasul notelor sale inspirate.

Prinții reformați se hotărâseră să prezinte înaintea Dietei o declarație a convingerilor lor într-o formulare sistematică, cu dovezi din Scripturi, iar sarcina pregătirii ei a fost încredințată lui Luther, Melanchton și tovarășilor lor. Această mărturisire de credință a fost acceptată de protestanți ca o expresie a credinței lor, așa că s-au întrunit să-și pună semnăturile pe acest document important. Acesta a fost un moment solemn și critic. Reformatorii și-au exprimat dorința ca lupta lor să nu fie confundată cu problemele politice; ei erau de părere că Reforma nu trebuie să exercite nici o altă influență decât aceea care izvorăște din Cuvântul lui Dumnezeu. Atunci când prinții creștini au început să semneze mărturisirea de credință, Melanchton a spus: „Revine teologilor și clericilor misiunea de a propune aceste lucruri; să rezervăm pentru alte probleme autoritatea mai marilor pământului”. „Ferească Dumnezeu”, răspunse Ioan de Saxonia, „ca să mă înlăturați. Sunt hotărât să fac ce este drept fără să-mi fie teamă de coroană. Doresc să-L mărturisesc pe Domnul. Pălăria mea de elector și mantia de hermelină nu-mi sunt atât de scumpe cum îmi este crucea lui Hristos”. Spunând acestea și-a pus semnătura. Când a luat pana, un altul dintre prinți a spus: „Dacă onoarea lui Isus Hristos, Domnul meu, o cere, sunt gata ... să-mi părăsesc bunurile și chiar viața”. „Voi renunța mai degrabă la supușii și la statele mele, mi-aș lăsa mai degrabă toiagul moștenit de la părinții mei”, a continuat el, „decât să primesc o altă învățătură în afară de aceea care este cuprinsă în această mărturisire.” (Idem, b.14, cap.6). Atât de mare era credința și îndrăzneala acestor bărbați ai lui Dumnezeu.

A venit timpul stabilit ca să se prezinte înaintea împăratului. Carol al V-lea, stând pe tronul său, înconjurat de electori și prinți, a acordat audiență reformatorilor protestanți. A fost citită mărturisirea lor de credință. În acea adunare Augustă, adevărurile Evangheliei au fost prezentate cu claritate, iar rătăcirile bisericii papale au fost demascate. Pe drept cuvânt, ziua aceea a fost declarată „ziua cea mai mare a Reformei și una dintre cele mai slăvite din istoria creștinătății și a omenirii”. (Idem, b.14, cap.7)

Doar câțiva ani trecuseră de când călugărul din Wittenberg a stat singur la Worms în fața consiliului național. Acum, în locul lui stăteau cei mai nobili și mai puternici prinți ai imperiului. Lui Luther îi fusese interzis să apară la Augsburg, dar fusese prezent prin cuvintele și prin rugăciunile lui. „Sunt peste măsură de bucuros”, scria el, „că am trăit până în ceasul acesta în care Hristos a fost înălțat în mod public de acești mărturisitori atât de iluștri și într-o adunare atât de măreață.” (Idem, b.14, cap.7). În felul acesta s-a împlinit Scriptura care spune: „Voi vorbi despre învățăturile Tale înaintea împăraților”. (Psalmii 119, 46) În zilele lui Pavel, Evanghelia pentru care fusese întemnițat a fost dusă tot pe calea aceasta înaintea

prinților și nobililor cetății imperiale. Tot astfel, cu această ocazie, ceea ce împăratul interzisese să se predice de la amvon a fost vestit din palat; ceea ce mulți au socotit ca nepotrivit chiar pentru slugi să asculte, a fost ascultat cu uimire de către învățații și demnitarii imperiului. Regi și oameni învățați formau auditoriul, prinții încoronați erau predicatorii, iar predica era adevărul împărătesc al lui Dumnezeu. „Din vremea apostolică", spunea un scriitor, „n-a mai fost o lucrare atât de mare sau o mărturisire atât de măreață". (D'Aubigne, b.14, cap.7)

„Tot ce au spus lutheranii este adevărat, nu putem nega nimic", a declarat un episcop catolic. „Puteți respinge printr-o judecată sănătoasă mărturisirea făcută de elector și de aliații lui?", întrebă un altul pe dr. Eck. „Cu scrierile apostolilor și ale proorocilor — nu", a fost răspunsul, „dar cu acelea ale Părinților bisericești și ale conciliilor — da". „Înțeleg", a răspuns cel care întrebase, „lutheranii după părerea dumneavoastră sunt în cadrul Scripturii, iar noi în afara ei". (Idem, b.14, cap.8)

Unii dintre prinții germani au fost câștigați pentru credința reformată. Însuși împăratul a declarat că articolele protestanților erau numai adevăr. Confesiunea a fost tradusă în multe limbi și a circulat în toată Europa, fiind primită de milioane de oameni din generațiile următoare, ca exprimare a credinței lor. Slujitorii credincioși ai lui Dumnezeu nu se osteniseră în zadar. Când puterile, stăpânirile și duhurile rele din locurile cerești s-au unit împotriva lor, Domnul nu l-a uitat pe poporul Său. Dacă ochii le-ar fi fost deschiși, ar fi văzut o dovadă evidentă a prezenței și ajutorului divin, asemănătoare cu aceea care a fost dată unui profet din vechime. Când robul lui Elisei a arătat stăpânului o armată vrăjmașă care i-a înconjurat și le-a tăiat orice cale de scăpare, profetul s-a rugat: „Doamne, Te rog, deschide-i ochii ca să vadă". (2 Regi 6, 17). Și iată că muntele era plin de care și cai de foc, armata cerului stătea pentru a-l ocroti pe omul lui Dumnezeu. Tot în acest fel i-au păzit îngerii și pe lucrătorii cauzei Reformei.

Unul dintre principiile susținute categoric de Luther a fost că nu trebuie să se apeleze la puterea pământească pentru a sprijini Reforma „și nici o cerere să nu fie făcută armatelor pentru a o apăra". S-a bucurat că Evanghelia a fost mărturisită de către prinții imperiului; dar atunci când ei au propus să se unească într-o ligă de apărare, el a declarat că „învățătura Evangheliei trebuie să fie apărată numai de Dumnezeu. Cu cât omul se amestecă mai puțin în această lucrare, cu atât mai evidentă va fi intervenția lui Dumnezeu în favoarea ei. Toate măsurile politice de prevedere propuse erau, după părerea lui, din cauza fricii nedemne și a neîncrederii păcătoase." (D'Aubigne, b.10, cap.14)

Când dușmanii cei puternici s-au unit pentru a distruge credința reformată și mii de săbii porneau să se năpustească împotriva ei, Luther scria: „Satana își dezlănțuie furia; pontifii nelegiuiți urzesc; iar noi suntem amenințați cu războiul. Îi sfătuiesc pe oameni să se lupte cu mult curaj înaintea tronului lui Dumnezeu, prin credință și rugăciune, așa ca dușmanii noștri, învinși de Duhul lui Dumnezeu, să fie constrânși la pace. Dorința noastră de căpetenie, munca

noastră de seamă este rugăciunea; oamenii să știe că acum sunt expuși tăișului săbiei și urii lui Satana și să se roage.” (D’Aubigne, b.10, cap.14)

Din nou, pentru ultima oară, referindu-se la liga preconizată de prinții reformați, Luther a declarat că singura armă folosită în această luptă trebuie să fie „sabia Domnului”. El scria electorului de Saxonia: „Nu putem aproba alianța propusă, având conștiința liberă. Mai bine să murim de zece ori decât să vedem că Evanghelia noastră provoacă vărsarea unei singure picături de sânge. Partea noastră este să fim asemenea mieilor duși la măcelărie. Crucea lui Hristos trebuie purtată. Înălțimea Voastră să fie fără teamă. Vom face mai mult prin rugăciunile noastre decât toți vrăjmașii prin lăudăroșiile lor. Numai să nu vă fie pătate mâinile cu sângele fraților voștri. Dacă împăratul cere să fim duși înaintea tribunalelor lui, suntem gata să ne prezentăm. Altețea Voastră nu poate apăra nici credința mea, nici a altora, ci fiecare trebuie să creadă, asumându-și riscul.” (Idem, b.14, cap.1)

Din locul ascuns al rugăciunii a venit puterea care a zguduit lumea în marea Reformă. Acolo, cu liniște sfântă, slujitorii lui Dumnezeu și-au sprijinit picioarele pe stânca făgăduințelor Sale. În timpul luptei de la Augsburg, Luther „nu lăsa să treacă nici o zi fără să consacre cel puțin trei ore pentru rugăciune și erau ceasurile cele mai potrivite pentru studiu”. În cămăruța lui retrasă era auzit revărsându-și sufletul înaintea lui Dumnezeu în cuvinte pline de adorare, teamă și nădejde, ca și când ar fi vorbit cu un prieten. „Știu că Tu ești Tatăl nostru și Dumnezeul nostru”, spunea el, „și că îi vei risipi pe prigonitorii copiilor Tăi; căci Tu Însuți ești amenințat împreună cu noi. Toată această problemă este a Ta și numai pentru că Tu ne-ai constrâns am pus noi umărul la ea. Apără-ne, o, Tată!” (Idem, b.16, cap.6)

Lui Melanchton, care era zdrobit sub povara neliniștii și a fricii, îi scria: „Har și pace în Hristos — în Hristos zic, și nu în lume. Amin. Urăsc din toată inima acele îngrijorări care te consumă. Dacă această cauză este nedreaptă, părăsește-o; dacă este dreaptă, de ce să punem la îndoială făgăduințele Aceluia care ne poruncește să dormim fără teamă?... Hristos nu va lipsi din lucrarea dreptății și a adevărului. El trăiește, El domnește; atunci de ce să ne temem?” (Idem, b.14, cap.6)

Dumnezeu a ascultat strigătele slujitorilor Săi. El a dat prinților și lucrătorilor harul și curajul de a susține adevărul împotriva conducătorilor întunericului acestei lumi. Domnul a zis: „Iată că pun în Sion o piatră din capul unghiului, aleasă, prețioasă; și oricine crede în El nu va fi dat de rușine.” (1 Petru 2, 6). Reformații protestanți au clădit pe Hristos și porțile iadului nu i-au putut birui.

Capitolul 12 — Reforma în Franța

Protestul din Speier și Confesiunea de la Augsburg, care au marcat biruința Reformei în Germania, au fost urmate de ani de luptă și întuneric. Slăbit de neînțelegerile dintre susținătorii săi și asaltat de dușmani puternici, se părea că protestantismul avea să fie total distrus. Mii de credincioși și-au pecetluit mărturia cu sângele lor. A izbucnit războiul civil; cauza protestantă a fost trădată de unii dintre partizanii ei de frunte; cei mai nobili dintre prinții reformați au căzut în mâinile împăratului și au fost târâți ca prizonieri din oraș în oraș. Dar în clipa aparentei lui biruințe, împăratul a fost înfrânt. El a văzut prada scăpându-i din mâini și a fost obligat, în cele din urmă, să dea libertate învățăturilor pe care, ca o ambiție a vieții sale, a vrut să le distrugă. Își irosise împărăția, comorile și chiar viața pentru a nimici erezia. Acum și-a văzut armatele slăbite de lupte, vistieria secată, multele lui regate amenințate cu răscoală, în timp ce peste tot credința pe care el se străduise zadarnic să o distrugă se răspândise cu putere. Carol al V-lea se luptase împotriva Dumnezeului Atotputernic. Dumnezeu spusese: „Să fie lumină”, dar împăratul dorise ca întunericul să nu fie îndepărtat. Planurile lui se năruiseră și, îmbătrânit înainte de vreme, obosit de lupte îndelungate, a abdicat de la tron, sfârșind într-o mănăstire.

În Elveția, ca și în Germania, au venit zile întunecate pentru Reformă. În timp ce multe cantoane au primit credința reformată, altele s-au prins cu o stăruință oarbă de crezul Romei. Persecutarea acelora care doreau să primească adevărul a dat naștere în cele din urmă la un război civil. Zwingli și mulți dintre aceia care se uniseră cu el în lucrarea de reformă au căzut pe câmpul însângerat de la Cappel. Oecolampadius, doborât de aceste dezastre grozave, a murit la scurtă vreme după aceea. Roma era biruitoare și în multe locuri se părea că va câștiga tot ce pierduse. Dar Acela ale cărui sfaturi sunt veșnice nu Și-a uitat nici cauza și nici poporul Său. Mâna Sa urma să le aducă eliberarea. El a ridicat în alte țări lucrători pentru a duce mai departe Reforma.

În Franța, mai înainte de a se auzi de numele lui Luther ca reformator, începuse deja să se arate zorile. Unul dintre primii care au primit lumina a fost bătrânul Lefevre, bărbat de o cultură vastă, profesor la universitatea din Paris și în același timp un catolic sincer și zelos. În studiile lui cu privire la literatura antică, atenția i-a fost atrasă către Biblie și a introdus studiul ei printre studenți. Lefevre era un adorator înflăcărat al sfinților și și-a făcut planul să alcătuiască o istorie a sfinților și martirilor așa cum era dată în legendele bisericii. Aceasta era o lucrare care necesita multă muncă; când făcuse deja un progres considerabil în această direcție, gândind că ar putea avea un ajutor din Biblie, a început studiul ei cu acest scop. Aici a găsit desigur sfinți, dar nu ca aceia care figurau în calendarul roman. Un potop de lumină divină i-a inundat atunci mintea. Cu uimire și dezgust, s-a îndepărtat de scopul pe care și-l propusese și s-a devotat cu totul Cuvântului lui Dumnezeu. A început de îndată să predice adevărurile prețioase pe care le-a descoperit în el.

În anul 1512, înainte ca Luther sau Zwingli să fi început lucrarea Reformațiunii, Lefevre scria: „Dumnezeu este acela care ne dă prin credință acea neprihănire care ne îndreptățește numai prin har pentru viața veșnică” (Wylie, b.13, cap.1). Și stăruind asupra tainelor mântuirii, el exclama: „O, ce măreție de nespus este în această tranzacție: Cel fără păcat este condamnat, iar cel vinovat este achitat; Cel binecuvântat poartă blestemul, iar cel blestemat este binecuvântat; Viața moare, iar cel mort primește viața; slava este acoperită de batjocură, iar cel care nu cunoștea decât ocara este îmbrăcat în slavă.” (D’Aubigné, b.12, cap.2, ed.engl.)

Și în timp ce învață că slava mântuirii aparține numai lui Dumnezeu, el declară, de asemenea, că aparține omului datoria de a asculta. „Dacă ești un membru al bisericii lui Hristos”, spunea el, „ești un membru al trupului Său; dacă ești din trupul Său, atunci ești plin de natură divină.... O, dacă oamenii ar putea pătrunde înțelesul acestui privilegiu, cât de curați, de neprihăniți și sfinți ar trăi ei, și ar privi atunci toată slava acestei lumi ca o ocară, în comparație cu slava lăuntrică pe care ochiul omenesc nu o poate vedea.” (Idem, b.12, cap.2)

Printre studenții lui Lefevre erau unii care ascultau cu atenție cuvintele lui și care, multă vreme după ce glasul învățătorului avea să fie adus la tăcere, urmau să continue a vesti adevărul. Unul dintre aceștia a fost Guillaume Farel. Fiul unor părinți evlavioși era educat să accepte cu credință deplină învățăturile bisericii, el putea, împreună cu apostolul Pavel, să spună despre sine: „Ca Fariseu am trăit după cea mai strictă partidă a religiei noastre”. (Faptele Apostolilor 26, 5). Catolic devotat, el ardea de râvna de a-i distruge pe toți aceia care ar fi îndrăznit să se împotrivească bisericii. „Aș fi scrâșnit din dinți ca un lup înfuriat”, spunea el mai târziu, referindu-se la această perioadă a vieții sale, „dacă aș fi auzit pe cineva vorbind împotriva papei”. (Wylie, b.13, cap.2). Fusese neobosit în adorarea sfinților împreună cu Lefevre, vizitând toate bisericile din Paris, închinându-se la altare și împodobind cu daruri sfintele moaște. Dar aceste rânduieli nu i-au putut aduce pacea sufletului. Convingerea cu privire la păcat a pus stăpânire pe sufletul lui, deoarece toate faptele de penitență pe care le-a săvârșit nu îi aduseseră pacea. Asemenea unui glas din cer a ascultat cuvintele reformatorului: „Mântuirea este prin har. Cel nevinovat este condamnat, iar criminalul este achitat. Numai crucea lui Hristos este aceea care deschide porțile cerului și închide porțile iadului.” (Idem, b.13, cap.2)

Farel a primit adevărul cu bucurie. Printr-o pocăință ca aceea a lui Pavel, s-a întors din pustiul tradiției la libertatea fiilor lui Dumnezeu. „În locul unei inimi ucigașe de lup turbat, s-a întors”, spunea el, „liniștit ca un miel blând și nevinovat având inima cu totul depărtată de papa și predată lui Isus Hristos.” (D’Aubigne, b.12, cap.3). În timp ce Lefevre continua să răspândească lumina printre studenți, Farel, tot atât de zelos pentru cauza lui Hristos cum fusese și pentru cauza papei, a ieșit să vestească adevărul în public. Un demnitar al bisericii, episcopul de Meaux, s-a unit imediat după aceea cu ei. Alți profesori, care se bucurau de mare vază pentru priceperea și cultura lor, s-au unit și ei în vestirea Evangheliei, și aceasta a câștigat adepți în toate clasele, de la casele meseriașilor, țăranilor și până la palatul regelui. Sora lui Francisc I, monarhul conducător de atunci, a primit credința reformată. Însuși regele și regina

mamă păreau într-un timp că îi sunt favorabili, în timp ce reformatorii priveau cu mari speranțe către timpul când Franța avea să fie câștigată pentru Evanghelie.

Dar speranțele lor nu aveau să se împlinească. Încercări și persecuții îi așteptau pe ucenicii lui Hristos. Totuși, acestea erau ascunse cu îndurare de ochii lor. A intervenit un timp de pace, pentru ca ei să se întărească spre a face față furtunii, astfel că Reforma a progresat repede. Episcopul de Meaux lucra cu râvnă în dioceza lui pentru a instrui atât clerul, cât și poporul. Preoții ignoranți și imorali au fost îndepărtați și, atât cât a fost posibil, au fost înlocuiți cu bărbați instruiți și evlavioși. Episcopul dorea foarte mult ca poporul lui să aibă acces la Cuvântul lui Dumnezeu și lucrul acesta a fost îndeplinit în scurtă vreme. Lefevre și-a luat răspunderea traducerii Noului Testament; și chiar în timp ce Biblia germană a lui Luther ieșea de sub tipar la Wittenberg, Noul Testament în limba franceză era publicat la Meaux. Episcopul n-a cruțat nici muncă, nici cheltuială pentru ca acesta să fie difuzat în parohiile lui și în curând țăranii din Meaux erau în posesia Sfintelor Scripturi.

După cum călătorii însetați salută cu bucurie un izvor de apă, tot așa au primit aceste suflete solia cerului. Lucrătorii câmpului, meseriașii din ateliere își ușurau truda lor zilnică, vorbind despre adevărurile prețioase ale Bibliei. Seara, în loc să plece la cârciumă, se adunau în casele unora sau altora pentru a citi Cuvântul lui Dumnezeu și a se uni în rugăciuni și laudă. O mare schimbare s-a văzut în scurtă vreme în aceste comunități. Deși aparținea clasei umile, țărănimea neînvățată, care trudea din greu, a primit puterea reformatoare și înălțătoare a harului divin în viața ei. Umili, iubitori și sfinți, ei stăteau ca martori pentru ceea ce va împlini Evanghelia cu aceia care o primesc în sinceritate.

Lumina aprinsă la Meaux și-a răspândit razele sale până în depărtări. În fiecare zi numărul convertiților creștea. Mânia ierarhiei romane a fost pentru o vreme ținută în frâu de rege, care disprețuia bigotismul îngust al călugărilor; dar în cele din urmă, conducătorii papali au biruit. S-au înălțat rugurile. Episcopul de Meaux, constrâns să aleagă între foc și retractare, a acceptat calea cea mai ușoară; dar, în ciuda căderii conducătorului, turma a rămas statornică. Totuși, mulți au mărturisit pentru adevăr în mijlocul flăcărilor. Prin curajul și credincioșia lor pe rug, acești umili creștini au vorbit înaintea a mii de oameni care în zilele de pace nu auziseră mărturia lor.

Nu numai cel umil și sărac a avut curajul să mărturisească pentru Hristos în mijlocul suferințelor și batjocurilor. În sălile domnești ale castelelor și palatelor, se aflau suflete nobile care prețuiau adevărul mai presus de bogăție, rang sau chiar viață. Armura regală ascundea inimi mai nobile și mai statornice decât mantia și mitra episcopală. Louis de Berquin era de origine nobilă. Era un cavaler curajos și curtenitor, devotat studiului, cuviincios și manierat și cu o morală fără pată. „El era, spune un scriitor, un mare adept al instituțiilor papale, precum și un serios ascultător al liturghiilor și al predicilor ... și a încoronat aceste virtuți tratând lutheranismul cu mare dispreț”. Dar, asemenea multor altora conduși în mod providențial la

Biblie, a fost uimit când a descoperit în ea „nu învățăturile Romei, ci învățăturile lui Luther”. (Wylie, b.13, cap.9). De aici înainte el s-a devotat cu totul cauzei Evangheliei.

„Cel mai cult dintre nobilii Franței”, geniul și elocvența lui, curajul și zelul lui eroic neînfricat și marea lui influență la curte — căci era un favorit al regelui — l-au făcut să fie privit de mulți ca fiind cel destinat a deveni reformatorul țării sale. Beza spunea: „Berquin ar fi putut fi un al doilea Luther, dacă ar fi găsit în Francisc I un al doilea elector”. „El este mai rău decât Luther, se tânguiau papistașii.” (Idem, b.13, cap.9). Fără îndoială, era mai de temut pentru romaniștii din Franța. L-au aruncat în temniță ca pe un eretic, dar a fost pus în libertate de rege. Lupta a continuat ani de zile. Francisc, oscilând între Roma și Reformă, uneori tolera și alteori restrângea zelul aprig al călugărilor. Berquin a fost întemnițat de trei ori de autoritățile papale, numai pentru a fi eliberat de monarh care, admirându-i geniul și caracterul lui nobil, a refuzat să-l jertfească răutății ierarhiei papale.

Berquin a fost avertizat în repetate rânduri cu privire la primejdia care-l amenința în Franța și a fost îndemnat să urmeze calea acelora care și-au găsit siguranța într-un exil voluntar. Erasmus cel timid și oportunist, care, cu toată minunația erudiției lui, n-a reușit niciodată să se ridice la măreția morală care ține mai puțin la viață și onoruri decât la adevăr, îi scria lui Berquin: „Cere să fii trimis ca ambasador în vreo țară străină; du-te și călătorește în Germania. Îl cunoști pe Beda și pe alții ca el — este un monstru cu o mie de capete, care aruncă venin în toate părțile. Vrăjmașii tăi se numesc legiune. Dacă ar fi cauza ta mai bună decât aceea a lui Isus Hristos, ei nu te-ar lăsa până nu te-ar distruge în mod mizerabil. Nu te încrede prea mult în protecția regelui. În orice caz, nu mă compromite la facultatea de teologie.” (Idem, b.13, cap.9).

Dar, pe măsură ce primejdiile se înmulțeau, râvna lui Berquin nu făcea decât să se întărească și mai mult. Departe de a adopta politica prudentă și sfatul lui Erasmus, el s-a hotărât să treacă la măsuri și mai îndrăznețe. El nu avea să rămână doar în apărarea adevărului, ci urma să atace rătăcirea. Acuzația de erezie pe care romaniștii căutau să i-o atribuie el o va arunca asupra lor. Cei mai activi și mai înverșunați adversari ai lui erau doctorii erudiți și călugării departamentului teologic al marii Universități din Paris, una dintre cele mai înalte autorități ecleziastice atât a orașului, cât și a națiunii. Din scrierile acestor doctori, Berquin a extras douăsprezece propoziții pe care le-a declarat în public ca fiind „împotriva Bibliei și eretice” și a cerut regelui să judece această dispută.

Monarhul, bucuros de a pune la probă puterea și istețimea fruntașilor în luptă și mulțumit pentru ocazia ce o avea de a umili mândria acestor călugări îngâmfați, a poruncit romaniștilor să-și apere cauza cu Biblia. Dar ei știau că această armă nu-i va ajuta; întemnițarea, chinul și rugul erau armele pe care știau să le mânuiască mai bine. Zarurile erau aruncate și s-au văzut gata să cadă în groapa în care nădăjduiseră să îl arunce pe Berquin. Înspăimântați, priveau în jur să găsească o cale de scăpare.

„Chiar în vremea aceea, a fost batjocorită o icoană a fecioarei la colțul unei străzi.” S-a produs o mare agitație în oraș. Mulțimi de oameni s-au adunat în locul acela ca să-și exprime indignarea și mâhnirea. Însuși împăratul era profund mișcat. Aceasta era o situație pe care călugării o puteau întoarce în favoarea lor și s-au grăbit să tragă foloase. „Acestea sunt roadele învățăturii lui Berquin”, strigau ei. „Totul este gata să fie distrus — religia, legile și chiar tronul — de către această conspirație lutherană.” (Idem, b.13, cap.9)

Berquin a fost iarăși arestat. Regele a plecat din Paris, iar călugării au fost lăsați astfel să-și aducă planul la îndeplinire. Reformatorul a fost cercetat și condamnat la moarte și, pentru ca Francisc să nu mai intervină în favoarea lui, sentința a fost executată chiar în ziua în care a fost pronunțată. La amiază, Berquin era condus spre locul execuției. O mulțime imensă se adunase să fie martoră la acest eveniment și mulți au văzut cu uimire și cu presimțiri triste că victima fusese aleasă din cea mai bună și mai curajoasă dintre familiile nobile din Franța. Uimirea, indignarea, batjocura și ura amară întunecau fețele acelei mulțimi furioase; dar pe o singură față nu se vedea nici o umbră. Gândurile martirului erau departe de scena aceea plină de frământare; el era conștient numai de prezența Domnului Său.

Nu lua în seamă nimic; nici carul mizerabil în care era dus, nici fețele aspre și respingătoare ale persecutorilor lui și nici moartea groaznică la care mergea. Acela care trăiește, care a fost mort și care este viu în vecii vecilor, care are cheile morții și ale locuinței morților era alături de el. Fața lui Berquin radia de lumina și pacea cerului. Se îmbrăcase cu o haină frumoasă, purtând „o pelerină de catifea, o jiletcă de satin și damasc și pantaloni auriți”. (D’Aubigne, History of the Reformation in Europa in the Time of Calvin, b.2, cap.16). Era pe punctul de a-și mărturisi credința înaintea Împăratului împăraților și a universului care stătea ca martor și nici un murmur nu trebuia să-i întunece bucuria.

În timp ce procesiunea înainta încet pe străzile aglomerate, oamenii observau cu uimire pacea neumbrită de nor a sufletului său, triumful plin de bucurie din priviri și comportamentul său. „El este”, spuneau ei, „ca unul care stă într-un templu și meditează la lucrurile sfinte.” (Wylie, b.13, cap.9) La rug, Berquin a încercat să adreseze câteva cuvinte poporului; dar călugării, temându-se de cuvântul său, au început să strige, ostașii să zăngăne armele, astfel că larma lor a acoperit glasul martirului. În felul acesta, în anul 1529, cea mai înaltă autoritate literară și ecleziastică a Parisului cultivat „a dat gloatelor din anul 1793 exemplul mârșav de a înăbuși pe eșafod cuvintele sacre ale unui muribund.” (Idem, b.13, cap.9)

Berquin a fost strangulat, iar corpul i-a fost mistuit de flăcări. Vestea morții sale a provocat o mare întristare prietenilor Reformei din toată Franța. Dar exemplul lui n-a fost uitat. „Și noi suntem gata”, spuneau martorii adevărului, „să mergem cu bucurie la moarte, ațintindu-ne privirea către viața ce va să vie”. (D’Aubigne, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b.2, cap.16)

În timpul persecuției din Meaux, învățătorilor credinței reformate li s-a luat dreptul de a predica și ei au plecat în alte locuri. Lefevre după un timp pleacă în Germania. Farel s-a

reîntors în orașul lui natal din răsăritul Franței pentru a răspândi lumina în patria copilăriei lui. Abia sosiră aici veștile cu privire la cele întâmplate la Meaux și adevărul pe care el îl propovăduia cu zel neînfricat a și găsit ascultători. Imediat autoritățile l-au adus la tăcere și a fost alungat din oraș. Pentru că nu mai putea lucra în mod deschis, Farel străbătea câmpiile și satele, învățând în locuințe particulare, pe pajiști retrase, făcându-și adepți și găsind adăpost în păduri și peșterile stâncoase care fuseseră deseori umblate de el în copilărie. Dumnezeu îl pregătea pentru încercări și mai mari. „Necazurile, persecuțiile și uneltirile lui Satana, despre care am fost avertizat, nu mi-au lipsit", spunea el, „sunt mult mai aspre decât aș fi putut purta, dar Dumnezeu este Tatăl meu; El S-a îngrijit și Se va îngriji totdeauna de puterea pe care o cer." (D'Aubigne, History of the Reformation of the Sixteenth Century, b.12, cap.9)

Ca și în zilele apostolice, persecuția „a lucrat mai degrabă la înaintarea Evangheliei". (Filipeni 1, 12). Alungați din Paris și Meaux, „ei s-au răspândit mergând din loc în loc și propovăduind Cuvântul". (Faptele Apostolilor 8, 4). Și în felul acesta lumina și-a croit drum în multe din provinciile îndepărtate ale Franței.

Dumnezeu Își pregătea însă lucrători pentru extinderea cauzei Sale. Într-una din școlile Parisului, se afla un tânăr liniștit, prevăzător, dând dovadă de o minte puternică și pătrunzătoare, care se distingea atât prin curăția vieții lui, prin perseverența în studii, cât și prin evlavia sa. Talentele și sârguința lui au făcut din el în scurtă vreme mândria colegiului și se anticipa cu încredere că Jean Calvin va deveni unul dintre cei mai pricepuți și mai onorați apărători ai bisericii. Dar o rază a luminii divine pătrunse înăuntrul zidurilor scolasticismului și superstiției de care era înconjurat Calvin. Nu fără teamă a aflat el despre noile învățăturile, dar nu se îndoia de nimic că ereticii meritau focul căruia îi erau încredințați. Dar, fără să-și dea seama, a fost adus față în față cu erezia și constrâns să pună la probă puterea teologiei romane în combaterea învățăturilor protestante.

La Paris, se afla un văr al lui Calvin care primise reforma. Cei doi veri se întâlneau adesea și discutau problemele care tulburau creștinătatea. În lume sunt doar două religii, spunea Olivetan, protestantul. Există o categorie de religii pe care le-au inventat oamenii și în care omul se mântuiește prin ceremonii și prin fapte bune; cealaltă este religia care este descoperită în Biblie și care îl învață pe om să caute mântuirea numai în harul fără plată al lui Dumnezeu.

„Mie nu-mi trebuie noile voastre doctrine", exclamă Calvin, „îți închipui tu că am trăit toată viața mea în rătăcire?" (Wylie, b.13, cap.7). Dar în mintea lui s-au trezit gânduri pe care nu le putea alunga. Singur în camera lui, cugeta la cuvintele vărului său. În curând s-a convins de starea sa de păcătoșenie și s-a văzut fără Mijlocitor, înaintea unui Judecător sfânt și drept. Mijlocirea sfinților, faptele bune, ceremoniile bisericii, toate acestea erau neputincioase pentru ispășirea păcatului. Nu vedea înainte nimic altceva decât întunericul disperării veșnice. În zadar au încercat savanții bisericii să-i aline durerea. Mărturisirile și penitențele erau îndeplinite în zadar; acestea nu puteau împăca sufletul cu Dumnezeu.

Pe când era încă cuprins în aceste lupte zadarnice, Calvin, vizitând într-o zi, din întâmplare, una din piețele publice, a văzut acolo arderea unui eretic. A rămas plin de uimire văzând pacea care cuprindea fața martirului. În mijlocul chinurilor acelei morți teribile și sub condamnarea cea mai grozavă a bisericii, el manifesta o credință și un curaj pe care tânărul student le-a pus în contrast dureros cu propria disperare și întunecime, deși trăia în cea mai strictă ascultare de biserică. El știa că ereticii își întemeiau credința lor pe Biblie. S-a hotărât să o studieze și să descopere, dacă va putea, taina bucuriei lor.

În Biblie L-a descoperit pe Hristos. „O, Tată", striga el, „jertfa Lui a potolit mânia Ta, sângele Lui a spălat necurățiile mele; crucea Lui a purtat blestemul meu; moartea Lui a făcut ispășire pentru mine. Am săvârșit multe nebunii, dar Tu ai pus Cuvântul Tău înaintea mea ca o făclie și mi-ai atins inima pentru ca eu să socotesc o urâciune toate celelalte merite în afară de acelea ale lui Isus." (Martyn, vol. 3, cap.13)

Calvin fusese pregătit pentru a deveni preot. Pe când avea numai 12 ani, fusese numit capelanul unei biserici mici și episcopul l-a tuns așa cum cereau canoanele bisericii. El n-a primit consacrarea și nici n-a îndeplinit îndatoririle unui preot, ci a devenit membru al clerului, purtând titlul slujbei și primind o indemnizație pentru aceasta. Văzând că nu va putea deveni niciodată preot, s-a îndreptat peste o vreme către studiul dreptului, dar până la urmă părăsi și acest plan, hotărându-se să-și devoteze viața Evangheliei. Dar a ezitat să devină un învățător public. Era din fire timid și era împovărat de simțul gravei răspunderi a poziției lui, dorind să se devoteze în continuare studiului. Însă insistențele sincere ale prietenilor l-au ajutat în cele din urmă să aleagă partea cea bună. „Este un lucru minunat", spunea el, „ca cineva cu o origine atât de umilă să fie înălțat la o atât de mare demnitate" (Wylie, b.13, cap.9).

În mod liniștit, Calvin și-a început lucrarea, iar cuvintele îi erau ca roua ce înviorează pământul. Părăsise Parisul și acum se afla într-un orășel de provincie sub protecția prințesei Margareta, care, din dragoste pentru Evanghelie, își întinsese protecția asupra ucenicilor acesteia. Calvin era încă tânăr, cu un comportament amabil și lipsit de pretenții. Lucrarea lui a început cu oamenii în căminele lor. Înconjurat de membrii familiei, el citea Biblia și descoperea adevărurile mântuirii. Aceia care auzeau solia duceau vestea cea bună și altora și în scurtă vreme învățătorul Calvin a pornit, a trecut în afara orașului, în cătunele și orașele din jur. El găsea intrare atât în castele, cât și în colibe și înainta punând temelia bisericilor care urmau să depună o mărturie neînfricată în favoarea adevărului.

Peste câteva luni se afla iarăși la Paris. În cercul învățaților și studenților domnea o agitație neobișnuită. Studiul limbilor vechi îi condusese pe oameni la Biblie și mulți, ale căror inimi nu fuseseră atinse de adevărurile ei, le puneau continuu în discuție și chiar se luptau cu apărătorii romanismului. Calvin, deși era un luptător aprig în domeniul disputei teologice, avea de îndeplinit o misiune mai înaltă decât aceea a scolasticilor zgomotoși. Mințile oamenilor fuseseră trezite și acum venise timpul să li se descopere adevărul. În timp ce sălile

universității erau pline de zgomotul disputei teologice, Calvin își croise drum din casă în casă, deschizând Biblia înaintea oamenilor și vorbindu-le despre Hristos și El crucificat.

În providența lui Dumnezeu, Parisul trebuia să primească o nouă invitație de a primi Evanghelia. Chemarea lui Lefevre și cea a lui Farel fuseseră respinse, dar solia trebuia să fie auzită din nou de către toate clasele din marea metropolă. Pe de altă parte, regele, influențat fiind de considerente politice, nu se așezase cu totul de partea Romei pentru a lupta împotriva Reformei. Margareta mai nutrea încă nădejdea că protestantismul avea să triumfe în Franța. Ea era hotărâtă ca această credință reformată să fie predicată în Paris. În absența regelui, ea a poruncit unui pastor protestant să predice în bisericile orașului. Dar când demnitarii papali au interzis această acțiune, prințesa a deschis larg ușile palatului. Un apartament a fost amenajat drept capelă și s-a anunțat că, în fiecare zi la o anumită oră, urma să fie ținută o predică, iar oamenii de orice rang și stare erau invitați să participe. Mulțimile se îmbulzeau la slujbă. Nu numai capela, dar și anticamerele și sălile erau ticsite. În fiecare zi se adunau cu miile — nobili, bărbați de stat, juriști, negustori și meseriași. Regele, în loc de a interzice adunările, a poruncit ca două biserici din Paris să fie deschise. Niciodată mai înainte nu fusese orașul atât de mișcat de Cuvântul lui Dumnezeu. Duhul vieții venit din ceruri părea să fie coborât peste oameni. Cumpătarea, curăția, ordinea și hărnicia au luat locul beției, moravurilor ușoare, certurilor și trândăviei.

Dar nici ierarhia papală nu era inactivă. Deoarece regele încă refuza să interzică predicarea, clerul s-a îndreptat către poporul de rând. N-a fost cruțat nici un mijloc pentru a trezi temerile, prejudecățile și fanatismul mulțimii neștiutoare și superstițioase. Supunându-se orbește învățătorilor falși, Parisul, ca și Ierusalimul din vechime, n-a cunoscut nici vremea cercetării lui și nici lucrurile care puteau să-i dea pacea. Timp de doi ani Cuvântul lui Dumnezeu a fost predicat în capitală; dar în timp ce mulți primiseră Evanghelia, majoritatea poporului o respinsese. Francisc făcuse o demonstrație de toleranță numai pentru a sluji scopurilor lui și papistașii au reușit să recâștige avantajul. Din nou bisericile au fost închise, iar rugul a fost din nou aprins.

Calvin era încă la Paris, pregătindu-se prin studiu, meditație și rugăciune pentru lucrările lui viitoare și continuând să răspândească lumina. În cele din urmă însă, suspiciunea s-a strâns în jurul său. Autoritățile s-au hotărât să-l ardă pe rug. Socotindu-se sigur în ascunzătoarea lui, nu era stăpânit de simțul primejdiei, când prietenii au dat buzna în camera lui cu vestea că autoritățile erau pe drum venind să-l aresteze. Chiar în clipa aceea se auzi o ciocănitură puternică în poarta de la intrare. Nu mai era nici o clipă de pierdut. Câțiva prieteni i-au ținut pe ofițeri la ușă, pe când ceilalți îl ajutau pe reformator să coboare pe o fereastră; apoi, cu mare grabă, și-a croit drum spre periferia orașului. Găsind adăpost în căsuța unui muncitor care era prieten al reformei, s-a îmbrăcat în hainele gazdei și, ducând pe umeri o sapă, a pornit mai departe. Călătorind spre miazăzi, și-a găsit refugiu pe moșiile Margaretei. (vezi D'Aubigne, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b.2, cap.30)

Aici a rămas câteva luni în siguranță, sub protecția prietenilor săi puternici, și s-a angajat ca și mai înainte în studiu. Dar inima lui era împovărată de evanghelizarea Franței și nu putea rămâne multă vreme inactiv. De îndată ce furtuna s-a domolit puțin, a căutat un nou câmp de lucru în Poitiers, unde era o universitate și unde noile concepții fuseseră deja primite favorabil. Oameni din toate clasele sociale ascultau cu bucurie Evanghelia. Ea nu era predicată în public, ci în locuința primarului și adesea în grădina publică, unde Calvin desfășura cuvintele vieții veșnice acelora care doreau să-l asculte. După o vreme, când numărul ascultătorilor a crescut, au socotit că este mai sigur să se adune în afara orașului. O peșteră dintr-o trecere îngustă și adâncă, unde copacii și stâncile păreau suspendate și făceau ca ascunzătoarea să fie și mai tainică, a fost aleasă ca loc de adunare. Grupe mici de oameni care părăseau orașul, venind din direcții diferite, se întâlneau aici. În acest loc retras Biblia era citită cu glas tare și explicată. Tot aici s-a celebrat Cina Domnului pentru prima dată de către protestanții din Franța. Din această biserică mică au ieșit mulți evangheliști credincioși.

Dar Calvin s-a întors din nou la Paris. Încă nu putea renunța la speranța că Franța ca națiune va primi Reforma. Dar a găsit aproape toate ușile închise pentru lucrarea sa. A predica Evanghelia aici însemna să meargă direct la rug, așa că în cele din urmă s-a hotărât să plece în Germania. De abia a părăsit Franța, că o aprigă furtună s-a și dezlănțuit asupra protestanților; dacă ar fi rămas acolo, cu siguranță că ar fi fost cuprins și el în dezastrul dezlănțuit. Reformatorii francezi, dorind să-și vadă patria în pas cu Germania și Elveția, s-au hotărât să dea o lovitură îndrăzneață împotriva superstițiilor Romei, care să trezească întreaga națiune. Ca urmare, într-o noapte au așezat în toată Franța pancarte în care atacau liturghia. Dar, în loc să facă să înainteze Reforma, acest act de un zel necontrolat și greșit plănuit a adus ruină nu numai peste propagatorii ei, ci și peste prietenii credinței reformate din întreaga Franță. Ea a dat romaniștilor ceea ce ei doriseră de multă vreme — un pretext pentru a cere distrugerea totală a ereticilor ca agitatori primejdioși pentru stabilitatea tronului și pentru pacea națiunii.

Una dintre aceste pancarte a fost așezată de o mână ascunsă — a unui prieten imprudent sau poate a unui dușman perfid — lucrul acesta nu se va ști niciodată — pe ușa camerei particulare a regelui. Monarhul s-a umplut de groază. În această publicație, superstițiile care primiseră venerarea de-a lungul veacurilor erau atacate de o mână necruțătoare. Dar cutezanța fără egal de a strecura aceste declarații clare și șocante chiar în locuința regelui a trezit mânia acestuia. Câteva momente, la vederea ei, rămase mut de uimire și tremurând. Apoi își manifestă mânia în această hotărâre teribilă: „Toți aceia care sunt bănuiți de erezia lutherană să fie prinși. Îi voi extermina pe toți.” (Idem, b.4, cap.10). Zarurile fuseseră aruncate. Regele s-a hotărât să treacă întru totul de partea Romei.

Imediat au fost luate măsuri pentru arestarea oricărui lutheran din Paris. Un biet meseriaș, adept al credinței reformate, care era obișnuit să-i invite pe credincioși la adunările lor secrete, a fost arestat și, sub amenințarea cu arderea pe rug, i s-a poruncit să-l conducă pe emisarul papal la casa fiecărui protestant din oraș. El a refuzat cu groază această propunere josnică,

dar, în cele din urmă, teama de flăcări a învins, iar el a consimțit să devină trădătorul fraților lui. Precedat de ostie și înconjurat de o suită de preoți cu cădelnițe, de călugări și soldați, Morin, detectivul regal și cu trădătorul străbăteau încet și tăcut străzile orașului. Demonstrația se pretindea a fi făcută în cinstea „sfântului sacrament", ca un act de ispășire pentru insulta adusă liturghiei de către protestanți. Dar în spatele acestei procesiuni fusese conceput un plan monstruos. Atunci când sosea în dreptul casei unui lutheran, trădătorul făcea un semn, dar nu rostea nici un cuvânt. Procesiunea se oprea, se intra în casă, familia era târâtă și pusă în lanțuri, iar ceata groaznică pornea mai departe în căutarea altor victime. „N-a fost cruțată nici o casă, mare sau mică, nici colegiile Universității din Paris.... Morin făcea tot orașul să tremure ... era domnia terorii." (Idem, b.4, cap.10)

Victimele erau trimise la moarte în chinuri groaznice, dându-se porunci deosebite ca focul să fie potrivit spre a le prelungi agonia. Dar ei mureau ca niște biruitori. Statornicia lor a fost neclintită, iar pacea lor neumbrită. Prigonitorii, neputând să le clintească statornicia, se simțeau înfrânți. „Eșafodurile erau înălțate în toate cartierele Parisului, iar rugurile aprinse continuu, având drept scop să răspândească groaza de erezie prin extinderea execuțiilor. Dar în cele din urmă folosul a rămas de partea Evangheliei. Tot Parisul a fost în stare să vadă ce fel de oameni erau aceia care propagau noile învățături. Nu exista amvon care să vorbească asemenea rugului martirilor. Bucuria curată care strălucea de pe fețele acestor oameni atunci când mergeau spre locul de execuție, eroismul lor în mijlocul flăcărilor, blândețea cu care iertau batjocurile transformau, în câteva clipe, mânia în milă și ura în dragoste și pledau cu o elocvență irezistibilă în favoarea Evangheliei." (Wylie, b.13, cap.20)

Preoții, hotărâți să țină aprinsă furia poporului, au pus în circulație cele mai groaznice învinuiri împotriva protestanților. Au fost acuzați, de exemplu, că ar fi pus la cale masacrul catolicilor, răsturnarea guvernării și asasinarea regelui. Dar nici o dovadă nu putea fi adusă în sprijinul acestor afirmații. Aceste prevestiri ale răului urmau să aibă totuși o împlinire, în împrejurări deosebite și din cu totul alte motive și alt caracter. Cruzimile la care au fost supuși protestanții nevinovați de către catolici au acumulat un fel de povară a răzbunării, care în veacurile următoare a adus chiar nenorocirea pe care ei și-o închipuiseră ca venind peste rege, peste guvernul lui și peste supuși; dar a fost adusă de necredincioși și de papistași. Nu întărirea, ci persecutarea protestantismului urma să aducă, după trei sute de ani, calamități groaznice asupra Franței.

Bănuiala, neîncrederea și teroarea au pătruns în toate clasele societății. În mijlocul alarmei generale s-a văzut cât de adânc prinsese rădăcini învățătura lutherană în inimile oamenilor care aveau cea mai înaltă educație, influență și noblețe de caracter. Și în această situație, deodată, au devenit libere multe posturi de încredere și de cinste, din cauză că mulți meseriași, tipografi, studenți, profesori din universități, scriitori și chiar oameni de la curte dispăruseră. Sute de oameni au fugit din Paris, exilându-se voluntar din locurile lor natale, în multe cazuri arătând în felul acesta că favorizaseră sau primiseră credința reformată. Papistașii priveau în jur cu uimire la gândul că rămăseseră mulți eretici în anonimat, care nu fuseseră nimiciți.

Furia lor s-a revărsat atunci peste mulțimile de victime mai umile care erau sub puterea lor. Închisorile gemeau și chiar văzduhul părea că se întunecase de fumul rugurilor, aprinse pentru mărturisitorii Evangheliei.

Francisc I se mândrise, ca fiind promotorul marii mișcări de redeșteptare culturală ce marca începutul secolul al XVI-lea. Îi plăcea să adune la curtea lui oameni eruditi din orice țară. Tocmai datorită dragostei lui față de știință și a nemulțumirii sale cu privire la ignoranța și superstiția călugărilor se datora, în mare măsură, îngăduința care fusese acordată Reformei. Dar, inspirat de zelul de a stârpi erezia, acest ocrotitor al științelor a dat un edict, prin care tipărirea a fost desființată în toată Franța. Francisc I ne oferă unul din acele exemple nenumărate care dovedesc că a fi intelectual nu este o garanție de ocrotire împotriva intoleranței și persecuției religioase. Franța, printr-o ceremonie solemnă și publică, urma să se consacre cu totul operei de distrugere a protestantismului. Preoții au cerut ca insulta adresată Cerului prin condamnarea liturghiei să fie ispășită în sânge, iar regele, pentru binele poporului, să-și dea în mod public consimțământul pentru această îngrozitoare lucrare.

Ziua de 21 January 1535 a fost stabilită pentru acest ceremonial lugubru. Au fost stârnite temerile superstițioase și ura fanatică a întregii națiuni, iar Parisul a fost asaltat de mulțimile care au umplut străzile venind din toate împrejurimile. Ziua urma să fie inaugurată printr-o procesiune vastă și impunătoare. „Casele de pe drumul pe care urma să treacă procesiunea erau drapate în doliu și din loc în loc erau ridicate altare." În fața fiecărei uși era aprinsă o torță în cinstea „sfântului sacrament". Înainte de zorii zilei, procesiunea s-a format la palatul regelui. „În față mergeau steagurile și crucile mai multor parohii; după aceea locuitorii, mergând doi câte doi și ducând torțe." Urmau cele patru ordine călugărești, fiecare în costumul lui specific. Apoi venea o colecție de renumite moaște. După toate acestea, ecleziasticii trufași veneau călări în mantiile lor de purpură și stacojiu, împodobiți cu pietre prețioase, o demonstrație pompoasă și strălucitoare.

„Ostia era purtată de episcopul Parisului sub un baldachin măreț ... purtat de patru prinți de sânge nobil. După ostie urma regele.... În ziua aceea Francisc I nu purta nici coroana și nici haina de domnitor. Cu capul descoperit, cu ochii plecați și în mână cu o lumânare aprinsă, regele Franței a apărut în postura de penitent." (Idem, b.13, cap.21). La fiecare altar se pleca în umilință, nu pentru ticăloșiile care-i întinau sufletul, nici pentru sângele nevinovat care-i păta mâinile, ci pentru păcatul groaznic al supușilor săi care îndrăzniseră să condamne liturghia. După el veneau regina și demnitarii statului, mergând și ei doi câte doi, fiecare cu câte o torță aprinsă.

Ca o parte a slujbelor zilei, însuși monarhul s-a adresat oficialităților regatului în sala cea mare a palatului episcopului. Cu o față plină de amărăciune a apărut înaintea lor și, în cuvinte de o elocvență mișcătoare, a deplâns „crima, hula, ziua de durere și de dispreț" care venise peste națiune. Și i-a chemat pe toți supușii credincioși să ajute la stârpirea ereziei otrăvitoare care amenința Franța cu ruina. „Cât este de adevărat, domnilor, că eu sunt regele vostru",

spunea el, „dacă aș vedea unul din membrele mele pătate sau infectate de această putreziciune detestabilă, vi l-aș da să-mi fie tăiat.... Mai mult, dacă l-aș vedea pe vreunul dintre copiii mei pătați de ea, nu l-aș cruța. L-aș da și l-aș jertfi lui Dumnezeu". Și încetinindu-și pledoaria înecat în lacrimi, toată adunarea plângea, exclamând într-un glas: „Vrem să trăim și să murim pentru religia catolică!" (D'Aubigne, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b.4, cap.12)

Întunericul națiunii care respinsese lumina adevărului a devenit și mai înspăimântător. Harul „care aduce mântuire" se arătase; dar Franța, după ce a privit puterea și sfințenia lui, după ce mii de oameni au fost atrași de frumusețea lui divină, după ce orașe și sate fuseseră iluminate de razele lui, își întorsese spatele, alegând mai degrabă întunericul decât lumina. Oamenii respinseseră darul ceresc atunci când le fusese oferit. Ei au numit răul bine și binele rău, până când au căzut victime de bună voie propriei amăgiri. Acum, chiar dacă ei credeau că Îi făceau un serviciu lui Dumnezeu, persecutându-l pe poporul Său, sinceritatea lor nu-i lăsa fără vină. Ei respinseseră de bunăvoie lumina care i-ar fi salvat de amăgire, de împovărarea sufletului și vina sângelui vărsat. Un jurământ solemn de a stârpi erezia a fost făcut în marea catedrală, în care trei sute de ani mai târziu urma să fie întronată zeița rațiunii de către o națiune care-L uitase pe Dumnezeul cel viu. Din nou s-a pornit procesiunea, iar reprezentanții Franței s-au hotărât să înceapă lucrarea pe care juraseră să o aducă la îndeplinire. „La distanțe mici fuseseră ridicate eșafoade, pe care urmau să fie arși de vii unii creștini protestanți și s-a aranjat ca lemnele să fie aprinse în clipa în care se apropia regele, iar procesiunea să se oprească pentru a vedea execuția." (Wylie, b.13, cap.21). Amănuntele torturilor suferite de acești martiri pentru Hristos sunt prea sfâșietoare pentru a fi redate; dar victimele n-au ezitat. Fiind silit să renege, unul dintre ei răspunse: „Nu fac decât să cred în ceea ce au predicat, la început, profeții și apostolii și ceea ce au crezut toți sfinții. Credința mea are o încredere în Dumnezeu care va rezista tuturor puterilor iadului." (D'Aubigne, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b.4, cap.12)

Procesiunea se oprea din când în când la locurile de tortură. După ce a ajuns iarăși la locul de unde plecase, la palatul regal, mulțimea s-a împrăștiat, iar regele și prelații s-au retras, mulțumiți de realizările zilei și felicitându-se că lucrarea începută avea să fie continuată până la distrugerea totală a ereziei. Evanghelia păcii pe care Franța o respinsese avea să fie dezrădăcinată, iar rezultatele urmau să fie groaznice. Astfel, în ziua de 21 January 1793, la două sute cincizeci și opt de ani din ziua în care Franța se predase cu totul persecutării reformaților, o altă procesiune, având un scop cu totul deosebit, trecea pe străzile Parisului. „Împăratul era iarăși figura centrală; iarăși era frământare și strigăte, iarăși se auzea dorința după mai multe jertfe; iarăși s-au ridicat eșafoadele întunecate; și din nou scenele zilei s-au încheiat prin execuții îngrozitoare; Ludovic al XVI-lea, luptându-se corp la corp cu temnicerii și executorii lui, a fost târât până la butuc și ținut acolo cu forța până când securea a căzut, iar capul lui tăiat s-a rostogolit pe eșafod." (Wylie, b.13, cap.21). Și regele n-a fost singura

victimă; aproape în același loc, două mii opt sute de ființe omenești au pierit de ghilotină în zilele sângeroase ale domniei terorii.

Reforma prezentase lumii o Biblie deschisă și desigilase preceptele Legii lui Dumnezeu, susținând cerințele ei în fața conștiinței oamenilor. Iubirea Infinită descoperise oamenilor legile și principiile cerului. Dumnezeu spusese: „Să le păziți și să le împliniți; căci aceasta va fi înțelepciunea și priceperea voastră înaintea popoarelor, care vor auzi vorbindu-se de toate aceste legi și vor zice: «Acest neam mare este un popor cu totul înțelept și priceput!»” (Deuteronom 4, 6). Când Franța a respins acest dar al Cerului, ea a semănat semințele anarhiei și ruinei, iar lucrarea inevitabilă a cauzei și efectului a dus la Revoluție și la domnia terorii.

Cu mult înainte de persecuția provocată de pancarte, îndrăznețul și înflăcăratul Farel fusese obligat să fugă din țara lui natală. El a apărut în Elveția și, prin lucrările lui care au ajutat lucrarea lui Zwingli, a dus la înclinarea balanței în favoarea Reformei. Urma să-și petreacă aici ultimii ani, cu toate acestea a continuat să exercite o influență hotărâtă asupra Reformei din Franța. În primii ani ai exilului, eforturile lui au fost îndreptate în mod deosebit către răspândirea Evangheliei în țara natală. A petrecut mult timp în predicare printre compatrioții de lângă graniță, unde cu o atenție neobosită veghea asupra conflictului, ajutând prin cuvinte de încurajare și sfat. Cu ajutorul altor exilați, scrierile reformatorilor germani au fost traduse în limba franceză și împreună cu Biblia franceză au fost tipărite într-un tiraj mare. Prin colportori, aceste lucrări au fost vândute pe scară largă în Franța. Au fost date colportorilor cu un preț mic și în felul acesta câștigurile i-au făcut în stare să ducă mai departe lucrarea.

Farel și-a început lucrarea în Elveția, deghizat într-un învățător umil. Repartizat într-o parohie izolată, s-a devotat educației copiilor. Pe lângă învățăturile școlare obișnuite, el a introdus cu prudență adevărurile Bibliei, nădăjduind că prin copii va ajunge la părinți. Pentru că unii credeau, preoții au hotărât să oprească lucrarea, iar oamenii superstițioși din regiune au fost instigați să se împotrivească. „Aceasta nu poate fi Evanghelia lui Hristos”, susțineau preoții, „deoarece predicarea ei nu aduce pace, ci război.” (Wylie, b.14, cap.3). Asemenea primilor ucenici, când Farel era persecutat într-un oraș, fugea în altul. Din sat în sat, din oraș în oraș, el mergea călătorind pe jos, suferind de foame, de frig și de oboseală și peste tot viața îi era în primejdie. Predica în piețe, în biserici, uneori la amvoanele catedralelor. Alteori găsea biserica goală; uneori predica îi era întreruptă de strigăte și batjocuri; deseori era înlăturat cu forța de la amvon. Nu o dată a fost prins de gloată și bătut de moarte. Cu toate acestea el mergea înainte. Deși deseori respins, cu o dârzenie neobosită, el se întorcea din nou la luptă; și unul după altul, a văzut orașele și cetățile care fuseseră bastioane ale papalității, deschizându-și porțile pentru Evanghelie. Mica parohie în care a lucrat la început a primit în scurtă vreme credința reformată. Orașele Morat și Neuchâtel au renunțat și ele la riturile romano-catolice și au îndepărtat chipurile idolatre din biserici.

Farel dorise de multă vreme să înfigă stindardul protestant în Geneva. Dacă acest oraș ar fi putut fi câștigat, ar fi devenit un centru pentru Reformă în Franța, Elveția și Italia. Cu această țintă în față, și-a continuat lucrarea până când multe din orașele și satele din jur au fost câștigate. Apoi, împreună cu un singur însoțitor a intrat în Geneva. Dar nu i-a fost îngăduit să predice decât de două ori. Preoții, încercând zadarnic să obțină condamnarea de către autoritățile civile, l-au chemat în fața unui consiliu ecleziastic la care au venit cu arme ascunse sub mantii, hotărâți să-i ia viața. În afara sălii, o gloată furioasă cu ciomege și săbii a fost adunată pentru a fi sigură de moartea lui în caz că ar fi reușit să scape de la consiliu. Dar prezența magistraților și a forței armate l-a salvat. A doua zi dis-de-dimineață, a fost condus împreună cu tovarășul lui peste lac într-un loc sigur. În felul acesta s-a încheiat primul lui efort de a evangheliza Geneva.

Pentru încercarea următoare a fost aleasă o unealtă mai umilă — un tânăr atât de modest la înfățișare, încât a fost tratat cu răceală chiar de către prietenii declarați ai Reformei. Oare ce putea face acesta acolo unde Farel a fost respins? Cum putea acesta, cu atât de puțin curaj și experiență, să înfrunte furtuna din fața căreia cei mai puternici și mai curajoși fuseseră obligați să fugă? „Nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu, zice Domnul” (Zaharia 4, 6) „Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii pentru a face de rușine pe cele tari”. „Pentru că nebunia lui Dumnezeu este mai înțeleaptă decât oamenii; și slăbiciunea lui Dumnezeu este mai tare decât oamenii.” (1 Corinteni 1, 27.25) Froment și-a început lucrarea ca învățător. Adevărurile pe care le preda copiilor la școală, aceștia le repetau acasă. În curând, și părinții au venit să asculte explicația Bibliei, până când clasele s-au umplut de ascultători atenți. Noi Testamente și broșuri au fost distribuite gratuit și ele ajungeau la mulți care nu îndrăzneau să vină să asculte noile învățături. După o vreme, și acest lucrător a fost obligat să fugă; dar adevărurile pe care le-a predat au pus stăpânire pe mințile oamenilor. Reforma fusese sădită și continua să se întărească și să se extindă. Predicatorii s-au reîntors și prin lucrările lor cultul protestant a fost întemeiat în Geneva.

Orașul se declarase deja de partea Reformei când Calvin, după multe călătorii și greutăți, a intrat pe porțile lui. Întorcându-se după o ultimă vizită în locul său de naștere, a găsit drumul spre Basel barat de armatele lui Carol al V-lea, așa că a fost obligat să meargă pe o rută ocolită la Geneva.

În această vizită Farel a recunoscut mâna lui Dumnezeu. Deși Geneva primise credința protestantă, mai rămânea totuși o mare lucrare de făcut acolo. Oamenii nu sunt convertiți în grup, ci ca indivizi; lucrarea de renaștere trebuie să fie îndeplinită în inimă și în conștiință prin puterea Duhului Sfânt și nu prin decretele conciliilor. Cu toate că locuitorii Genevei respinseseră autoritatea Romei, ei nu erau atât de pregătiți să renunțe la viciile care se înrădăcinaseră sub dominația ei. A întemeia aici principiile curate ale Evangheliei și a pregăti acest popor să ocupe cu demnitate poziția la care Providența îl chema nu era o sarcină deloc ușoară.

Farel era convins că a găsit în Calvin pe acela care se putea uni cu el în această lucrare. În numele lui Dumnezeu, l-a implorat pe tânărul evanghelist să rămână și să lucreze acolo. Calvin s-a dat înapoi îngrozit. Timid și iubitor de pace, evita legătura cu spiritul îndrăzneț, independent și chiar violent al locuitorilor din Geneva. Sănătatea lui firavă împreună cu deprinderile lui de a studia îl făceau să se retragă. Crezând că prin pana lui ar putea servi mult mai bine cauza Reformei, dorea să găsească un loc liniștit pentru studiu și de acolo, prin scris, să instruiască și să întărească bisericile. Dar sfatul solemn al lui Farel i-a venit ca o chemare din cer și el n-a îndrăznit să o refuze. „I s-a părut", spunea el, „că mâna lui Dumnezeu s-a coborât din cer, că l-a prins și l-a țintuit irevocabil de locul pe care era atât de nerăbdător să-l părăsească." (D'Aubigne, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b.9, cap.17)

În timpul acesta, primejdii mari amenințau cauza protestantă. Anatemele papei fulgerau împotriva Genevei și națiuni puternice o amenințau cu distrugerea. Cum urma să reziste acest oraș mic în fața ierarhiei papale, care deseori îi silise pe regi și împărați să se supună? Cum se putea împotrivi armatelor marilor cuceritori ai lumii? În întreaga creștinătate, protestantismul era amenințat de dușmani redutabili. După ce primele biruințe asupra Reformei au trecut, Roma adusese forțe noi, nădăjduind să-și desăvârșească distrugerea. În vremea aceea a fost creat ordinul iezuiților, cel mai tiran, cel mai lipsit de conștiință și puternic dintre toți apărătorii papalității. Călugării acestui ordin erau cu totul izolați de orice fel de legături pământești și interese omenești, morți față de cerințele afecțiunii naturale, cu rațiunea și conștiința complet înăbușite, ei nu cunoșteau nici o regulă, nici o legătură, în afară de aceea a ordinului lor, și nici o datorie în afară de aceea a extinderii puterii lui . Evanghelia lui Hristos i-a făcut în stare pe aderenții ei să facă față primejdiei și să suporte suferințele, fără să se descurajeze din cauza frigului, a foamei, a trudei și a sărăciei, ca să înalțe steagul adevărului, făcând față scaunului de tortură, temniței și rugului. Pentru a lupta împotriva acestor forțe, iezuismul îi inspira pe urmașii lui cu un fanatism care-i făcea în stare să îndure și ei primejdii asemănătoare ca să opună puterii adevărului toate mijloacele de amăgire. N-a existat o crimă mai oribilă pe care să n-o săvârșească, nici o amăgire josnică pentru a o practica, nici o prefăcătorie prea perfidă la care să nu recurgă. Legați prin jurământ pentru o sărăcie și umilință continuă, ei aveau scopul de a câștiga bogăție și putere, ca să fie devotați înăbușirii protestantismului și restabilirii supremației papale.

Ca membri ai ordinului lor, aveau un aparent veșmânt de sfințenie, vizitând închisori și spitale, ajutându-i pe bolnavi și pe săraci, mărturisind că au renunțat la lume și purtând numele sfânt al lui Isus care a venit să facă binele. Însă, sub această înfățișare exterioară fără reproș, se ascundeau adesea planurile cele mai josnice și criminale. Un principiu fundamental al ordinului era acela că scopul scuză mijloacele. Și în virtutea acestui principiu, minciunile, furturile, jurămintele false, asasinatele erau nu numai scuzate, dar erau și recomandate atunci când slujeau interesele bisericii. Sub diverse deghizări, iezuiții își croiau drum în funcții de stat, devenind chiar consilieri ai regelui și conducând astfel politica națiunilor. Deveneau

servitori pentru a-i spiona pe stăpânii lor. Înființau școli pentru copiii prinților și ai nobililor și școli pentru poporul de rând, în care copiii protestanților erau atrași și educați în păzirea ritualurilor catolice. Toată pompa și manifestarea exterioară de atunci a cultului romano-catolic avea drept scop să producă confuzie, să uimească și să cucerească imaginația și în felul acesta libertatea, pentru care părinții luptaseră și muriseră, să fie trădată de copii. Iezuiții s-au răspândit cu repeziciune în Europa și oriunde ajungeau se producea o reînviorare a papalității.

Pentru a le da o putere mai mare, a fost dată o bulă papală care împuternicea Inchiziția . În ciuda faptului că era privit cu oroare chiar și în țările catolice, acest tribunal groaznic a fost din nou înființat de către conducătorii papistași, astfel cruzimile prea groaznice pentru a suporta lumina zilei au fost repetate în temnițe ascunse. În multe țări, mii și mii de oameni chiar din floarea națiunii, cei mai sinceri și mai nobili, cei mai inteligenți, mai educați, pastori evlavioși și devotați cetățeni harnici și patrioți, savanți eminenți, artiști talentați și meseriași pricepuți, erau omorâți sau obligați să fugă în alte țări. Acestea au fost mijloacele la care a recurs Roma pentru a stinge lumina Reformei, pentru a-i despărți pe oameni de Biblie și pentru a restabili ignoranța și superstiția evului mediu. Dar, sub binecuvântarea lui Dumnezeu și prin lucrarea acelor bărbați nobili pe care El i-a ridicat să continue lucrarea lui Luther, protestantismul n-a fost distrus. El nu și-a datorat puterea favorii sau armelor prinților. Țările cele mai mici, popoarele cele mai umile și mai puțin puternice au devenit citadelele lui, aducând biruința Reformei. Astfel era Geneva cea mică, înconjurată de vrăjmași puternici care complotau distrugerea ei; era Olanda de pe țărmurile nisipoase ale Mării Nordului, luptând cu tirania Spaniei, pe atunci cel mai mare și mai bogat dintre regate, ca și Suedia cea pustie și săracă, ele au câștigat biruință pentru Reformă.

Timp de aproape treizeci de ani, Calvin a lucrat la Geneva, mai întâi pentru a întemeia acolo o biserică care să accepte moralitatea biblică și după aceea pentru înaintarea Reformei în Europa. Darul lui de învățător public n-a fost fără greșeală și nici învățăturile lui nu erau fără lipsuri. Dar el a fost unealta folosită în vestirea adevărurilor care erau de o importanță deosebită în timpul lui pentru susținerea principiilor protestantismului împotriva valului rapid de reîntoarcere a papalității și promovarea în bisericile reformate a simplității și curăției vieții, în locul mândriei și stricăciunii de sub influența învățăturii romano-catolice.

Din Geneva, porneau publicații și învățători pentru a răspândi învățăturile reformate. În locul acesta cei persecutați din toate țările căutau îndrumare, sfat și încurajare. Orașul lui Calvin devenise un refugiu pentru reformații prigoniți din toată Europa apuseană. Fugind de furtunile îngrozitoare care bântuiseră timp de secole, fugarii se adunau la porțile Genevei. Înfometați, răniți, departe de casă și de rude, erau primiți cu multă căldură și îngrijiți cu dragoste; și, ca o compensație pentru căminul oferit aici, ei au binecuvântat orașul adopției lor prin iscusința, știința și pietatea lor. Dar mulți care găsiseră un refugiu aici se reîntorceau în țările lor pentru a rezista tiraniei Romei. John Knox, viteazul reformator scoțian, mulți puritani englezi, protestanții din Olanda și Spania, hughenoții din Franța duceau din Geneva făclia adevărului, pentru a lumina întunericul din țările lor natale.

Capitolul 13 — În Țările de Jos și Scandinavia

În Țările de Jos, — tirania papală a provocat încă de timpuriu un protest hotărât. Cu șapte sute de ani înainte de venirea lui Luther, pontiful roman a fost acuzat fără teamă de doi episcopi care, cunoscând caracterul adevărat al „sfântului scaun", au fost trimiși cu următoarea solie la Roma: Dumnezeu „a făcut din împărăteasa și mireasa Lui, biserica, o moștenire veșnică și nobilă pentru familia ei, o zestre care nu putrezește și nu piere niciodată, dându-i un sceptru și o coroană veșnică, ale cărei beneficii ți le-ai însușit asemenea unui hoț. Te-ai așezat în Templul lui Dumnezeu; și în loc să fii păstor, ai devenit lup pentru oi; ... ne-ai făcut să credem că ești episcopul suprem, dar te porți mai degrabă ca un tiran.... În loc să fii robul robilor, cum îți place să te numești, cauți să devii domnul domnilor.... Aduci dispreț peste poruncile lui Dumnezeu; dar.... Duhul Sfânt este ziditorul tuturor bisericilor de pe întinsul lumii.... Cetatea Dumnezeului nostru, ai cărei cetățeni suntem, cuprinde toate colțurile cerului; și este mai mare decât orașul, numit de către sfinții profeți Babilonul, care pretinde a fi de origine divină și care se înalță prin sine până la cer, se laudă că înțelepciunea lui este nemuritoare; iar în cele din urmă, fără nici un temei, afirmă că ea n-a greșit niciodată și nici nu poate greși." (Gerard Brandt, History of the Reformation in and About the Low Countries, b.1, p. 6)

Alții s-au ridicat secol după secol pentru a repeta acest protest. Acei învățători de la început, care, călătorind prin diferite țări și cunoscuți sub nume diferite, au avut caracterul misionarilor valdenzi și au răspândit pretutindeni cunoștința Evangheliei, au pătruns și în Țările de Jos. Învățăturile lor s-au răspândit cu repeziciune. Ei au tradus Biblia valdenză în versuri în limba olandeză. Ei spuneau că „în ea se găsea un mare avantaj; nici glume, nici povești, nici fleacuri, nici amăgiri, ci numai cuvintele adevărului; că, desigur, ici și colo era câte o coajă tare, dar că miezul și dulceața a ceea ce era bun și sfânt putea fi descoperit cu ușurință în ea." (Idem, b.1, p. 14). Așa scriau prietenii vechii credințe încă din secolul al XII-lea.

Acum au început persecuțiile Romei; dar, în mijlocul rugurilor și torturilor, credincioșii continuau să se înmulțească, declarând cu hotărâre că Biblia este singura autoritate infailibilă în materie de religie și că „nici un om nu poate fi constrâns să creadă, ci trebuie să fie câștigat prin predicare". (Martyn, vol. 2, p. 87) Învățăturile lui Luther au găsit un teren fertil în Țările de Jos, unde s-au ridicat bărbați sinceri și credincioși pentru a predica Evanghelia. Dintr-una din provinciile Olandei a venit Menno Simons. Instruit ca romano-catolic și hirotonit ca preot, era cu totul necunoscător în ceea ce privește Biblia, pe care nu o citise de teama de a nu fi amăgit de erezie. Atunci când l-a cuprins o îndoială cu privire la doctrina transsubstanțiațiunii, el a privit-o ca fiind o ispită din partea lui Satana și, prin rugăciune și mărturisire, a căutat să se libereze de ea, dar în zadar. A început să facă fapte de desfrâu pentru a încerca să aducă la tăcere glasul mustrător al conștiinței, dar a fost fără folos. După un timp, a fost condus la

studiul Noului Testament și acesta împreună cu scrierile lui Luther l-au determinat să primească credința reformată. Apoi, la scurt timp a fost martor, într-un sat vecin, la decapitarea unui om condamnat la moarte pentru că se rebotezase. Aceasta l-a făcut să studieze Biblia cu privire la botezul copiilor. Dar n-a putut găsi nici o dovadă în Scripturi în favoarea lui; a văzut, dimpotrivă, că pocăința și credința sunt peste tot cerute ca o condiție pentru primirea botezului.

Menno s-a retras din biserica romano-catolică, consacrându-și viața predicării adevărurilor pe care le primise. Atât în Germania, cât și în Țările de Jos se ivise o grupă de fanatici care susțineau învățături absurde și provocatoare de răscoală, batjocorind ordinea și decența sau recurgând la violență și răzvrătire. Menno a văzut rezultatele grozave la care urmau să ajungă în mod inevitabil aceste mișcări și s-a împotrivit cu putere învățăturilor rătăcite și metodelor sălbatice ale acestor fanatici. Totuși, erau mulți care fuseseră înșelați de către acești fanatici, dar care apoi renunțaseră la învățăturile lor amăgitoare, și mai existau încă mulți urmași ai vechilor creștini, roade ale învățăturilor valdenze. Menno a lucrat cu mare râvnă și succes printre aceste grupe.

Timp de 25 de ani a călătorit încoace și încolo împreună cu soția și copiii săi, îndurând greutăți și lipsuri mari, având continuu viața în primejdie. A parcurs Țările de Jos și nordul Germaniei, lucrând îndeosebi printre clasele mai umile, dar exercitând o influență vastă. Cu o elocvență înnăscută, deși avea puțină instruire, era un bărbat cu o integritate fără reproș, cu un spirit umil și un comportament amabil, de o evlavie sinceră și serioasă, exemplificând în viața lui preceptele pe care le predica, fapt care câștiga încrederea oamenilor. Discipolii săi au fost împrăștiați și asupriți. Ei au avut mult de suferit fiind confundați cu fanaticii din Münster. Dar cu toate acestea datorită lucrării lui mulți au fost convertiți.

Nicăieri n-au fost primite învățăturile reformate mai mult decât în Țările de Jos. În câteva țări, aderenții lor au suferit cea mai groaznică persecuție. În Germania, Carol al V-lea interzisese Reforma și i-ar fi adus cu bucurie pe toți adepții ei la rug; dar prinții s-au ridicat ca o barieră împotriva tiraniei lui. În Olanda, unde puterea lui era și mai mare, edictele persecutoare au urmat unul după altul în rapidă succesiune. Citirea Bibliei, ascultarea ei, predicarea sau chiar a vorbi despre ea însemna culpabilitate gravă și moarte pe rug. De asemenea, rugăciunea în ascuns, refuzul închinării în fața unei icoane sau intonarea unui psalm erau fapte care se pedepseau cu moartea. Chiar și aceia care își renegau rătăcirile erau condamnați și, dacă erau bărbați, erau uciși cu sabia, iar dacă erau femei, erau arse de vii. Mii de oameni au pierit sub domnia lui Carol și a lui Filip al II-lea.

Odată a fost adusă înaintea inchizitorilor o familie întreagă, acuzată că nu vine la liturghie și se închină acasă în taină. La cercetarea făcută cu privire la practicile lor, fiul cel mai tânăr a răspuns: „Ne plecăm pe genunchi și ne rugăm ca Dumnezeu să ne lumineze mintea și să ne ierte păcatele; ne rugăm pentru suveranul nostru, ca domnia lui să fie prosperă și viața lui fericită, ne rugăm pentru judecătorii noștri, ca Dumnezeu să-i păzească.” (Wylie, b.18, cap.6).

La aceste cuvinte, câțiva dintre judecători au fost mișcați profund, cu toate acestea tatăl și unul dintre fii au fost condamnați la rug. Furia prigonitorilor era egalată de credința martirilor. Nu numai bărbații, dar chiar și femeile cele mai delicate și tinerele fete manifestau un curaj neînfrânt. „Soțiile luau atitudine lângă rugul bărbaților lor și, în timp ce ei ardeau, ele șopteau cuvinte de mângâiere sau cântau psalmi pentru a-i încuraja". „Tinerele intrau de vii în mormânt, ca și când ar fi intrat în camera odihnei pentru noapte; sau mergeau pe eșafod și pe rug îmbrăcate în cele mai bune veșminte, ca și cum ar fi mers la căsătorie." (Idem, b.18, cap.6)

Ca și zilele în care păgânismul căuta să distrugă Evanghelia, sângele creștinilor era o sămânță (vezi Tertullian, Apologia, parag. 50). Persecuția a slujit la creșterea numărului martorilor pentru adevăr. An după an, monarhul, înfuriat până la nebunie de neclintita hotărâre a oamenilor, săvârșea lucrarea lui barbară, dar totul era zadarnic. Abia sub conducerea nobilului Wilhelm de Orania revoluția a adus în cele din urmă Olandei libertatea de a se închina lui Dumnezeu. În munții Piemontului, pe câmpiile Franței și pe țărmurile Olandei, înaintarea Evangheliei a fost însemnată cu sângele discipolilor ei. Dar în țările din nord ea a găsit o intrare pașnică. Studenții de la Wittenberg, reîntorcându-se la căminele lor, au adus credința reformată în Scandinavia. Publicarea scrierilor lui Luther a contribuit și ea la răspândirea luminii. Oamenii simpli, cutezători, din nord s-au întors de la stricăciunea, pompa și superstițiile Romei, pentru a primi curăția și simplitatea adevărurilor dătătoare de viață ale Bibliei.

Tausen, „reformatorul Danemarcei", era fiul unui țăran. Băiatul a dat de timpuriu dovadă de o inteligență viguroasă; el înseta după instruire; dar nu-i putea fi dată în condițiile modeste în care se găseau părinții lui, așa că a intrat într-o mănăstire. Aici, curăția vieții lui împreună cu stăruința și cu credincioșia sa au câștigat simpatia superiorului său. Și în urma unei examinări, s-a dovedit că poseda talente care promiteau în viitor mari servicii bisericii. S-a luat, deci, hotărârea să i se dea o educație la una din universitățile Germaniei sau în Țările de Jos. Tânărului student i s-a îngăduit să aleagă o școală, punându-se condiția să nu meargă la Wittenberg. Studentul bisericii nu trebuia să fie influențat de otrava ereziei. Așa spuneau călugării.

Tausen a mers la Köln, care era pe atunci, ca și acum, una din fortărețele romanismului. Aici a fost repede dezgustat de misticismul profesorilor. Cam în aceeași vreme i-au căzut în mână și scrierile lui Luther. Le-a citit cu uimire și plăcere și a dorit foarte mult să se bucure de îndrumarea personală a reformatorului. Dar a face lucrul acesta însemna să-și asume riscul jignirii superiorului său și să piardă susținerea din partea lui. S-a hotărât repede și în scurtă vreme s-a înscris ca student la Wittenberg. Întorcându-se în Danemarca, a revenit la mănăstire. Nimeni nu l-a bănuit de lutheranism; el nu și-a dezvăluit secretul, ci a încercat, fără să provoace prejudecățile tovarășilor lui, să-i aducă la o credință mai curată și la o viață mai sfântă. A deschis Biblia, le-a explicat înțelesul ei adevărat și, în cele din urmă, le-a predicat pe Hristos ca neprihănire a păcătosului și singura nădejde de mântuire. Mare a fost mânia

superiorului care-și pusese mari speranțe în el, ca într-un apărător brav al Romei. Imediat a fost mutat într-o altă mănăstire și închis într-o celulă, sub o supraveghere aspră.

Spre groaza noilor lui păzitori, câțiva călugări s-au declarat convertiți la protestantism. Printre gratiile celulei, Tausen transmitea tovarășilor săi cunoștința despre adevăr. Dacă părinții bisericești danezi ar fi fost iscusiți în planul bisericii de a trata erezia, glasul lui Tausen n-ar mai fi fost auzit niciodată; dar în loc să-l închidă într-un mormânt, într-o temniță subterană, l-au dat afară din mănăstire. Acum erau fără putere. Tocmai atunci fusese dat un edict regal, care oferea protecție învățătorilor noii doctrine. Tausen a început să predice. Ușile bisericilor i se deschideau, iar oamenii se înghesuiau să-l asculte. Și alții predicau Cuvântul lui Dumnezeu. Noul Testament tradus în limba daneză era pretutindeni răspândit. Eforturile făcute de papistași de a distruge lucrarea nu făcuseră decât să o extindă și, în scurtă vreme, Danemarca a primit credința reformată.

Și în Suedia, tineri care au băut din izvorul de la Wittenberg au adus apa vieții concetățenilor lor. Doi dintre conducătorii reformei suedeze, Olaf și Laurentius Petri, fiii unui fierar din Orebro, studiaseră sub îndrumarea lui Luther și a lui Melanchton, iar adevărurile pe care le învățaseră în felul acesta erau gata să le facă cunoscute și altora. Asemenea marelui reformator, Olaf a trezit poporul cu zelul și cu elocvența lui, în timp ce Laurentius, asemenea lui Melanchton, era erudit, prevăzător și liniștit. Amândoi erau bărbați cu o evlavie arzătoare, cu înalte cunoștințe teologice și cu un curaj neclintit în înaintarea adevărului. Dar opoziția papistașă nu lipsea. Preoții catolici au aţâțat poporul ignorant și superstițios. Olaf Petri a fost adesea asaltat de mulțime și în mai multe rânduri abia a scăpat cu viață. Acești reformatori au fost însă simpatizați și ocrotiți de rege.

Sub conducerea bisericii Romei, oamenii erau cufundați în sărăcie și gemeau sub asuprire. Ei nu cunoșteau Scripturile și, având o religie de forme și ceremonii care nu aduceau nici o lumină sufletului, se întorceau din nou la credințele superstițioase și la practicile păgânești ale strămoșilor lor. Națiunea era împărțită în grupe care se luptau între ele, ale căror hărțuieli continue măreau nenorocirea tuturor. În această situație, regele s-a hotărât să facă o reformă a statului și a bisericii, salutând cu bucurie aceste ajutoare pricepute în lupta împotriva Romei.

În prezența monarhului și a conducătorilor Suediei, Olaf Petri, cu o mare iscusință, a apărat credința reformată împotriva susținerilor Romei. El a declarat că învățăturile Părinților bisericești trebuiau primite numai atunci când sunt în concordanță cu Scripturile; că învățăturile esențiale ale credinței sunt prezentate în Biblie într-un mod atât de clar și simplu, încât toți oamenii le pot înțelege. Hristos a spus: „Învățătura Mea, nu este a Mea ci a Celui ce M-a trimis” (Ioan 7, 16); iar Pavel a declarat că oricine predică o altă Evanghelie decât aceea pe care a primit-o el, să fie anatema (Galateni 1, 8). „Atunci, cum încearcă alții, spunea reformatorul, să poruncească dogme după plăcerea lor și să le impună ca lucruri necesare pentru mântuire?” (Wylie b.10, cap.4). El a arătat că decretele bisericii nu au nici o autoritate

atunci când sunt în contradicție cu poruncile lui Dumnezeu și a susținut marele principiu protestant că „Biblia și numai Biblia” este singura regulă de credință și practică.

Această dispută, deși a rămas în mare măsură necunoscută, ne arată „felul oamenilor care au format membrii de rând, masele armatei reformatorilor. Ei nu erau neînvățați sau sectari, nici polemiști zgomotoși — ci dimpotrivă, erau oameni care studiaseră Cuvântul lui Dumnezeu și știau bine cum să folosească armele pe care le oferea Biblia. În ceea ce privește erudiția, ei se aflau în fruntea veacului lor. Dacă ne-am îndrepta atenția către centrele strălucite, cum sunt Wittemberg și Zürich, și la numele ilustre ca acelea ale lui Luther și Melanchton, Zwingli și Oecolampadius, este drept că ni s-ar putea spune că aceștia au fost conducătorii mișcării și în mod firesc așteptam de la ei puteri uimitoare și realizări uriașe, dar că urmașii lor n-au mai fost ca ei. Dar când ne întoarcem la țărmul izolat al Suediei și la numele umile ale lui Olaf și Laurentius Petri — de la meșteri la ucenici — ce vom descoperi?... Savanți și teologi; bărbați care au folosit cu înțelepciune întregul sistem al adevărului evanghelic și care au câștigat ușor o biruință asupra sofiștilor școlilor și a demnitarilor Romei.” (Idem, b.10, cap.4)

Ca urmare a acestei dispute, regele Suediei a primit credința protestantă și nu peste multă vreme adunarea națională s-a declarat în favoarea ei. Noul Testament fusese tradus de Olaf Petri în limba suedeză și, la dorința regelui, cei doi frați și-au asumat răspunderea traducerii întregii Biblii. În felul acesta pentru prima oară poporul Suediei a primit Cuvântul lui Dumnezeu în limba maternă. Dieta a dat dispoziție ca în tot regatul pastorii să explice Scripturile, iar copiii în școli să fie învățați să citească Biblia. Continuu și sigur, întunericul ignoranței și al superstiției a fost risipit de lumina binecuvântată a Evangheliei. Eliberată de sub apăsarea Romei, națiunea a ajuns la o putere și o măreție pe care nu o avusese niciodată. Suedia a devenit una din fortărețele protestantismului. Un secol mai târziu, într-o vreme de grea primejdie, această națiune mică și slabă până atunci a fost singura din Europa care a avut curajul să dea o mână de ajutor și a venit în sprijinul Germaniei în încrâncenarea groaznică a războiului de treizeci de ani. Toată Europa de nord părea gata să fie adusă din nou sub tirania Romei. Armatele Suediei au fost acelea care au ajutat Germania să respingă valul de succese papale, să asigure toleranță pentru protestanți — calvini ca și lutherani — și să restabilească libertatea de conștiință în acele țări care primiseră Reforma.

Capitolul 14 — Reformatorii Englezi de mai Târziu

În timp ce Luther deschidea o Biblie pecetluită pentru poporul Germaniei, Tyndale a fost mânat de Duhul lui Dumnezeu să facă același lucru pentru Anglia. Biblia lui Wycliffe, care fusese tradusă după textul latin, avea multe greșeli. Nu fusese tipărită niciodată, iar costul copiilor de manuscris era atât de mare, încât doar puțini oameni bogați sau nobili puteau să și-o procure; și mai mult decât atât, fiind strict interzisă de biserică, avusese o răspândire foarte restrânsă. În anul 1516, cu un an înaintea apariției tezelor lui Luther, Erasmus publicase versiunea lui greacă și latină a Noului Testament. Pentru prima dată Cuvântul lui Dumnezeu era tipărit în limba originală. În această lucrare au fost corectate multe greșeli ale versiunilor anterioare, iar sensul a fost redat mai clar. Aceasta i-a dus pe mulți din clasele culte la o cunoaștere mai bună a adevărului și a dat un nou avânt lucrării Reformei. Dar oamenii de rând erau încă într-o mare măsură despărțiți de Cuvântul lui Dumnezeu. Tyndale urma să desăvârșească lucrarea lui Wycliffe, care dăduse Biblia compatrioților lui.

Fiind un cercetător stăruitor și silitor căutător după adevăr, el a primit Evanghelia din Noul Testament în limba greacă al lui Erasmus. Și-a predicat convingerile fără teamă, susținând că toate învățăturile trebuiau să fie dovedite cu Scripturile. Pretenției papale că biserica a dat Biblia și numai biserica o putea explica, Tyndale îi răspundea: „Știți cine i-a învățat pe vulturi să-și găsească prada? Ei bine, același Dumnezeu îi învață pe copiii Săi flămânzi să-L găsească pe Tatăl lor în Cuvântul Său. Departe de a ne fi dat Scripturile, voi le-ați ascuns de noi; voi sunteți aceia care ardeți pe cei care predică și, dacă ați putea, ați arde și Scripturile”. (D’Aubigne, History of the Reformation of the Sixteenth Century, b.18, cap.4)

Predicarea lui Tyndale a provocat un mare interes; mulți au primit adevărul. Dar preoții s-au alarmat și, de îndată ce el a părăsit localitatea, ei au încercat să-i distrugă lucrarea prin amenințările și calomniile lor. Și prea adesea reușeau. „Ce trebuie făcut?” exclama el. „În timp ce semăn într-un loc, vrăjmașul pustiește câmpul pe care abia l-am părăsit. Nu pot fi pretutindeni. O, dacă ar avea creștinii Sfintele Scripturi în limba lor, ar putea să reziste acestor înșelători. Fără Biblie este imposibil să-i întărești pe laici în adevăr.” (Idem, b. 18, cap. 4)

Un nou plan a pus stăpânire pe mintea lui. „În templul lui Iehova”, observă el, „psalmii se cântau în limba lui Israel; și Evanghelia să nu se predice în limba Angliei printre noi?... Ar trebui oare ca biserica să aibă mai puțină lumină la amiază decât în zori?... Creștinii trebuie să citească Noul Testament în limba maternă”. Dar doctorii și învățătorii bisericii nu se înțelegeau între ei. Numai prin Biblie pot oamenii să ajungă la adevăr. „Dar unul susținea una, altul susținea alta.... Și fiecare dintre autori îl contrazicea pe celălalt. Cum se poate deosebi acela care spune adevărul de acela care vorbește neadevăruri?... În ce mod? Într-adevăr, prin Cuvântul lui Dumnezeu.” (Idem, b.18, cap.4). Nu mult după aceea, un învățat doctor catolic, intrând într-o dispută cu el, exclamă: „Era mai bine să fi fost fără legile lui Dumnezeu decât fără ale papei”. La care Tyndale a răspuns: „Îl sfidez pe papă și toate legile lui; și dacă

Dumnezeu îmi va mai păstra viața, voi face ca un băiat care ține plugul de coarne să cunoască mai mult din Scripturi decât tine". (Anderson, Annals of the English Bible, Pag. 19)

Planul pe care îl concepuse, anume de a da poporului Scripturile Noului Testament în limba lui, era definitivat acum, așa că s-a apucat imediat de lucru. Persecutat și alungat din locurile natale, a plecat la Londra, unde și-a continuat un timp lucrările netulburat. Dar violența papală l-a obligat să fugă din nou. Toată Anglia părea închisă pentru el, așa că s-a hotărât să caute adăpost în Germania. Aici a început să tipărească Noul Testament în limba engleză. De două ori i-a fost oprită lucrarea; dar atunci când i se interzicea tipărirea într-un oraș, pleca în altul. În cele din urmă, s-a dus la Worms, unde cu câțiva ani mai înainte Luther apărase Evanghelia înaintea Dietei. În acel oraș vechi, se găseau mulți prieteni ai Reformei și Tyndale și-a continuat acolo lucrarea fără piedici. Trei mii de exemplare ale Noului Testament au fost în curând terminate și chiar în același an a apărut o nouă ediție.

El și-a continuat lucrările cu o neobosită perseverență și seriozitate. Cu toate că autoritățile engleze își păzeau porturile cu cea mai strictă vigilență, Cuvântul lui Dumnezeu a ajuns pe diverse căi tainice la Londra, de unde era răspândit în toată țara. Papistașii au încercat să înăbușe adevărul, dar a fost zadarnic. Episcopul de Durham a cumpărat de la un librar, care era prieten cu Tyndale, întregul stoc de Biblii cu scopul de a le distruge, presupunând că aceasta va împiedica în mare măsură lucrarea. Dar, contrar celor scontate, cu banii oferiți în felul acesta s-a cumpărat material pentru o ediție nouă, îmbunătățită, care altfel nu s-ar fi putut publica. Când Tyndale a fost arestat după aceea, i-a fost oferită libertatea, dacă va dezvălui numele acelora care l-au ajutat să facă față cheltuielilor tipăririi Bibliilor. El a răspuns că episcopul de Durham făcuse mai mult decât oricare altul; căci plătind un preț mare pentru cărțile predate, îl ajutase să meargă înainte cu mult curaj.

Tyndale a fost trădat în mâinile vrăjmașilor săi și o dată a fost întemnițat pentru mai multe luni. În cele din urmă a dat mărturie pentru credința lui prin moartea de martir; dar armele pe care el le-a pregătit i-au înzestrat pe alți viteji să ducă lupta prin toate veacurile, chiar până în zilele noastre. Latimer susținea de la amvon că Biblia ar trebui citită în limba poporului. „Autorul Sfintelor Scripturi", spunea el, „este Însuși Dumnezeu" „și aceste Scripturi împărtășesc puterea și veșnicia Autorului lor. Nu există rege, împărat, magistrat sau conducător ... care să nu fie obligat să asculte ... de Cuvântul Său". „Să nu luăm nici o altă cale, ci să lăsăm Cuvântul lui Dumnezeu să ne călăuzească; să nu mergem după ... strămoșii noștri și nici să nu privim la ce au făcut ei, ci la ceea ce ar fi trebuit ei să facă." (Hugh Latimer, First Sermon Preached Before King Edward VI)

Barnes și Frith, prieteni credincioși ai lui Tyndale, s-au ridicat apoi în apărarea adevărului. Au urmat cei doi Ridley și Cranmer. Acești conducători ai Reformei engleze erau bărbați de cultură și majoritatea dintre ei fuseseră apreciați pentru zelul sau credincioșia lor în cercurile romaniștilor. Împotrivirea lor față de papalitate a fost urmarea cunoașterii rătăcirilor

„Sfântului Scaun”. Această cunoaștere a tainelor Babilonului a dat o mai mare putere mărturiei lor împotriva lui.

„V-aș pune o întrebare ciudată”, spunea Latimer. „Știți voi care este cel mai zelos episcop și prelat din toată Anglia?... Vă văd ascultând și așteptând să-i pronunț numele, dar vă voi răspunde: este Satana! El nu lipsește niciodată din dioceza lui; căutați-l oricând doriți și el este totdeauna acasă; totdeauna este la lucru. Nu-l veți găsi niciodată lenevind, vă garantez.... Acolo unde locuiește diavolul, afară cu cărțile și sus cu lumânările. La o parte cu Biblia și sus cu mătăniile! La o parte cu lumina Evangheliei și sus cu lumina candelelor, da, chiar și la miezul zilei; ... jos cu crucea lui Hristos și sus cu milosteniile pentru purgatoriu; ... la o parte cu îmbrăcarea celor goi, a celor săraci și neputincioși, sus cu împodobirea icoanelor și cu decorarea măreață a lemnelor și a pietrelor; sus cu tradițiile și legile oamenilor, jos cu tradițiile lui Dumnezeu și cu preasfântul Său Cuvânt.... O, dacă prelații noștri ar fi tot atât de stăruitori în a semăna grâul adevăratei învățături precum este Satana să semene neghina și buruienele.” (Idem, Sermon of the Plough)

Marele principiu apărat de acești reformatori — același care fusese susținut de către valdenzi, de Wycliffe, de Jan Huss, de Luther, de Zwingli și de către toți aceia care s-au unit cu ei — era autoritatea infailibilă a Sfintelor Scripturi ca regulă de credință și viață. Ei respingeau dreptul papilor, conciliilor, Părinților bisericești și regilor de a stăpâni conștiința în materie de religie. Biblia era autoritatea lor și prin învățătura sa ei probau toate doctrinele și toate pretențiile. Credința în Dumnezeu și în Cuvântul Său i-a susținut pe acești oameni sfinți atunci când își dădeau viața pe rug. „Fiți curajoși”, strigă Latimer către tovarășii lui de rug, atunci când flăcările erau gata să aducă la tăcere glasul lor, „prin harul lui Dumnezeu noi vom aprinde astăzi o lumină în Anglia, care nu va putea fi stinsă niciodată”. (Works of Hugh Latimer, vo.I, p. 13)

În Scoția, semințele adevărului răspândite de Columba și de către colaboratorii lui n-au fost niciodată distruse cu totul. Timp de sute de ani după ce bisericile Angliei s-au supus Romei, cele din Scoția și-au păstrat libertatea. În secolul al XII-lea însă, papalitatea își pusese piciorul aici și în nici o altă țară n-a exercitat o stăpânire absolută ca în acest loc. Nicăieri întunericul n-a fost mai adânc. Totuși, aici străluceau niște raze de lumină care străpungeau întunericul și dădeau făgăduința zilei de mâine. Lolarzii, venind din Anglia cu Biblia și cu învățăturile lui Wycliffe, au făcut mult pentru a păstra cunoștințele Evangheliei și fiecare țară și-a avut martorii și martirii ei.

La începutul marii Reforme au apărut scrierile lui Luther și după aceea Noul Testament al lui Tyndale. Neluați în seamă de ierarhia papală, acești soli au străbătut pe tăcute munții și văile, dând un suflu nou făcliei adevărului care aproape se stinsese în Scoția și anulând lucrarea pe care o făcuse Roma timp de patru secole de asuprire. Apoi, sângele martirilor a dat un avânt nou mișcării. Conducătorii papistași, care s-au trezit deodată în fața primejdiei ce amenința cauza lor, i-au dus la rug pe unii dintre cei mai nobili și mai onorați fii ai Scoției.

Dar procedând astfel, ei n-au făcut decât să înalțe un amvon de la care cuvintele acestor martori gata să moară puteau fi auzite în toată țara, determinând totodată poporul să scuture cătușele Romei.

Hamilton și Wishart, prinți atât prin origine, cât și în caracter, o dată cu un număr mare de discipoli umili, și-au dat viața pe rug. Dar din flăcările lui Wishart a ieșit cineva pe care flăcările nu aveau să-l mai aducă la tăcere, unul care sub conducerea lui Dumnezeu urma să sune clopotul de moarte al papalității în Scoția. John Knox s-a îndepărtat de tradițiile și de misticismul bisericii, pentru a se hrăni cu adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu; și învățăturile lui Wishart i-au întărit hotărârea de a părăsi legătura cu Roma, ca să se unească cu reformatorii persecutați.

Îndemnat de tovarășii lui să preia slujba de predicator, el s-a dat înapoi cu teamă în fața acestei răspunderi și numai după zile întregi de reculegere și luptă chinuitoare cu sine a consimțit la aceasta. Dar, după ce a acceptat poziția, a pornit înainte cu o hotărâre nestrămutată și un curaj neînfricat, pe care l-a avut tot timpul vieții lui. Acest reformator cu inima sinceră nu se temea de fața omului. Flăcările martiriului care ardeau în jurul lui nu făceau decât să-i aprindă zelul cu o și mai mare ardoare. Securea tiranului era ținută amenințător deasupra capului său, dar el nu a cedat, dând lovituri puternice în dreapta și în stânga pentru a dărâma idolatria. Atunci când a fost adus în fața reginei Scoției, în a cărei prezență zelul multor conducători ai protestantismului slăbea, John Knox a dat o mărturie categorică în favoarea adevărului. El nu putea fi câștigat prin măguliri și nu se clătina în fața amenințărilor. Regina l-a acuzat de erezie. El îi învățase pe oameni să primească o religie interzisă de stat, declara ea, și în felul acesta călca porunca lui Dumnezeu care poruncise supușilor să asculte de suveranii lor. Dar Knox a răspuns categoric:

„Deoarece religia adevărată nu și-a primit puterea și autoritatea originară de la prinții lumii, ci numai de la Dumnezeul cel Veșnic, nici supușii lor nu sunt legați să-și modeleze religia după poftele prinților lor. Căci adesea se întâmplă că prinții sunt mai ignoranți decât toți ceilalți în ce privește religia adevărată a lui Dumnezeu.... Dacă toată sămânța lui Avraam ar fi avut religia lui Faraon, ai cărui supuși erau, vă rog, doamnă, ce religie ar fi fost pe lume? Sau dacă toți oamenii din zilele apostolilor ar fi avut religia împăraților Romei, ce religie ar fi fost pe fața pământului?... Așa că, doamnă, vă dați seama că supușii nu sunt legați de religia prinților lor, cu toate că le este poruncit să asculte de ei.”

Atunci Maria a spus: „Voi interpretați Scripturile într-un fel, iar ei (învățătorii romano-catolici) o interpretează altfel; pe cine să cred, și cine să fie judecător?”

„Să-L credeți pe Dumnezeu care vorbește lămurit în Cuvântul Său”, a răspuns reformatorul; „și mai mult decât spune Cuvântul, să nu credeți nici pe unii, nici pe ceilalți. Cuvântul lui Dumnezeu este lămurit; și dacă apare vreo nelămurire în vreun loc, Duhul Sfânt, care nu Se contrazice niciodată, explică același lucru mai lămurit în alte locuri, așa încât să

nu rămână nici o îndoială decât pentru aceia care rămân necunoscători din rea credință." (David Laing, The Collected Works of John Knox, vol. 2, pp. 281, 284)

Acestea erau adevărurile pe care reformatorul neînfricat le-a rostit în urechile membrilor casei regale, cu riscul vieții. Cu același curaj neînfrânt el a rămas statornic în hotărârea sa, rugându-se neîncetat și purtând luptele Domnului, până când Scoția s-a eliberat de papalitate. În Anglia, adoptarea protestantismului ca religie de stat a diminuat, dar nu a oprit cu totul persecuția. În timp ce se renunțase la multe dintre învățăturile Romei, nu puține dintre formele ei fuseseră totuși adoptate. Supremația papei a fost respinsă, dar în locul ei monarhul a fost întronat drept cap al bisericii. În serviciile divine ale bisericii se vedea încă o mare depărtare de curăția și simplitatea Evangheliei. Marele principiu al libertății religioase nu era încă înțeles. Cu toate că cele mai groaznice cruzimi pe care Roma le folosise împotriva ereziei au mai fost practicate uneori și de către conducătorii protestanți, dreptul fiecărui om de a se închina lui Dumnezeu după convingerile conștiinței lui nu era încă recunoscut. Tuturor li se cerea să primească învățăturile și să respecte formele de închinare prescrise de biserică. Aceia care au avut o altă părere au suferit persecuția într-o formă mai aspră sau mai blândă, timp de sute de ani.

În secolul al XVII-lea, mii de pastori au fost îndepărtați din funcții. Oamenilor le era interzis, sub pedeapsa unor amenzi grele, întemnițare și exil, de a participa la orice adunare religioasă în afară de acelea aprobate de biserică. Acele suflete credincioase, care nu puteau să nu se adune spre a se închina lui Dumnezeu erau obligate să se întâlnească în locuri întunecoase, în podurile caselor, iar în unele anotimpuri prin păduri, la miezul nopții. În adâncurile ocrotitoare ale pădurii, templul natural al lui Dumnezeu, acei copii ai Domnului, împrăștiați și persecutați, se adunau pentru a-și revărsa sufletele în rugăciune și proslăvire. Dar în ciuda tuturor precauțiilor mulți au suferit pentru credința lor. Temnițele erau arhipline. Familii erau risipite. Mulți au fost alungați în țări străine. Totuși Dumnezeu a fost cu poporul Său, iar persecuția n-a putut să le înăbușe mărturia. Mulți au fost alungați peste ocean, în America, unde au pus temeliile libertății civile și religioase, care au constituit edificiul și gloria acestei țări.

Din nou ca în timpurile apostolice, persecuția a servit înaintării Evangheliei. Într-o temniță dezgustătoare plină de desfrânați și criminali, John Bunyan respira chiar atmosfera cerului; acolo a scris el alegoria lui minunată cu privire la călătoria creștinului din țara stricăciunii către cetatea cerească. Timp de peste două sute de ani, acel glas din închisoarea Bedford a vorbit cu o putere mișcătoare inimilor oamenilor. Cărțile lui Bunyan, Călătoria creștinului, Harul revărsat peste cel mai mare dintre păcătoși, au condus mulți pași pe calea vieții. Baxter, Flavel, Alleine împreună cu alți oameni de talent, educație și adâncă experiență creștină s-au ridicat cu mult curaj în apărarea credinței care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna. Lucrarea îndeplinită de acești bărbați proscriși și scoși în afara legii de către conducătorii acestei lumi nu va pieri niciodată. Lucrările lui Flavel, Izvorul vieții și Metoda harului, au arătat multor mii cum să-și predea sufletul lui Hristos. Cartea lui Baxter — Păstorul reformat

— s-a dovedit a fi o binecuvântare pentru mulți care doreau o reînviorare a lucrării lui Dumnezeu, iar Odihna veșnică a sfinților și-a făcut lucrarea, conducând sufletele către „odihna” care rămâne pentru poporul lui Dumnezeu.

O sută de ani mai târziu, într-un timp de mare întuneric spiritual, Whitefield și frații Wesley au apărut ca purtători de lumină pentru Dumnezeu. Sub conducerea bisericii oficiale, poporul Angliei alunecase într-o stare de decădere religioasă care abia se mai deosebea de păgânism. O religie a naturii era studiul preferat al clerului și alcătuia o mare parte din teologia lor. Clasele mai înalte își băteau joc de evlavie și se mândreau a fi mai presus decât ceea ce numeau ei fanatism. Clasele de jos zăceau în ignoranță și josnicie, fiind dedate viciului, în timp ce biserica nu avea curajul și nici credința să mai susțină cauza discreditată a adevărului.

Marea învățătură a îndreptățirii prin credință, atât de lămurit predicată de Luther, fusese aproape cu totul pierdută din vedere și înlocuită cu principiul romano-catolic că mântuirea se poate obține prin faptele bune ale omului. Whitefield și frații Wesley, care erau membri ai bisericii oficiale, erau căutători sinceri ai harului lui Dumnezeu, dar fuseseră învățați că acesta se putea asigura printr-o viață virtuoasă și prin păzirea rânduielilor religioase. Când Charles Wesley s-a îmbolnăvit odată și presimțea că i se apropie sfârșitul, a fost întrebat pe ce se întemeia nădejdea sa de viață veșnică. Răspunsul lui a fost: „Am făcut tot ce am putut pentru a-L sluji pe Dumnezeu”. Când a văzut că prietenul care-i pusese întrebarea nu era mulțumit cu răspunsul, Wesley gândea: „Cum adică, nu sunt oare eforturile mele un motiv suficient pentru nădejde? Dacă vrea să-mi răpească străduințele, n-am nimic altceva în care să mă încred”. (John Whitehead, Life of the Rev. Charles Wesley, p. 102). Atât de dens era întunericul care cuprinsese biserica, ascunzând învățătura cu privire la ispășire, jefuindu-L pe Hristos de slava Lui și abătând mințile oamenilor de la singura lor nădejde de mântuire — sângele Răscumpărătorului răstignit.

Wesley și prietenii lui au fost conduși să înțeleagă că religia adevărată își are locul în inimă și că Legea lui Dumnezeu acționează atât asupra cugetelor, cât și asupra cuvintelor și faptelor. Convinși de nevoia sfințeniei inimii, ca și de a corectitudinii conduitei exterioare, ei au pornit stăruitor spre o viață nouă. Prin eforturile cele mai stăruitoare, cu rugăciune, ei au încercat să-și supună inima firească. Ei trăiau o viață de renunțare de sine, de binefaceri și umilință, luând cu mare strictețe și exactitate orice măsură pe care o socoteau că-i va ajuta să realizeze ceea ce doreau foarte mult — acea sfințenie care putea asigura favoarea lui Dumnezeu. Dar n-au câștigat ceea ce au sperat. Zadarnice au fost încercările lor de a se elibera de sub condamnarea păcatului sau de a-i sfărâma puterea. Era aceeași luptă pe care Luther o dusese în chilia din Erfurt. Aceeași problemă care-i chinuise sufletul. „Cum poate fi un om drept înaintea lui Dumnezeu?” (Iov 9, 2)

Flăcările adevărului divin, care fuseseră stinse pe aproape toate altarele protestantismului, urmau să fie reaprinse de la vechea făclie purtată prin veacuri de către creștinii din Boemia. După Reformă, protestantismul în Boemia fusese călcat în picioare de hoardele Romei. Toți

aceia care refuzaseră să renunțe la adevăr au fost constrânși să fugă în afara patriei. Unii dintre aceștia, găsind adăpost în Saxonia, au apărat acolo credința veche. De la moravi, urmașii acestor creștini, a venit lumina la Wesley și la colaboratorii lui.

John și Charles Wesley, după ce au fost hirotoniți pentru lucrare, au fost trimiși în misiune în America. La bordul corăbiei lor se găsea o grupă de frați moravi. Furtuni violente s-au dezlănțuit pe mare și John Wesley, văzând moartea cu ochii, simțea că nu era împăcat cu Dumnezeu. Germanii, din contră, dădeau pe față o liniște și o încredere de care el era străin.

„Am observat cu mult timp înainte, spunea el, marea seriozitate a comportamentului lor. Ei dăduseră o dovadă continuă despre umilința lor, îndeplinind pentru ceilalți călători niște servicii pe care nici unul dintre englezi nu era dispus să le facă; pentru serviciile făcute ei nu doreau și nu primeau nici o plată, spunând că era spre binele inimii lor mândre ca să se umilească, căci iubitorul lor Mântuitor făcuse mult mai mult pentru ei. Fiecare zi le dăduse ocazia să arate blândețea pe care nici o provocare nu o putea clinti. Dacă erau îmbrânciți, loviți sau doborâți, se ridicau și porneau mai departe; dar nu s-a auzit nici o plângere din gura lor. Acum urma să se dovedească dacă erau eliberați de spiritul fricii, al mândriei, mâniei și răzbunării. Chiar în timpul psalmului ce deschidea slujba lor, marea s-a dezlănțuit și a sfărâmat în bucăți vela principală, iar un val a acoperit vasul și s-a revărsat pe punte ca și când adâncul ne înghițise. Printre englezi s-a produs o panică grozavă. Dar germanii cântau în liniște. Am întrebat pe unul dintre ei după aceea: «Nu v-ați speriat?» El a răspuns: «Mulțumesc lui Dumnezeu, nu». Apoi am continuat: «Dar femeile și copiii voștri nu s-au speriat?» El a răspuns amabil: «Nu, femeilor și copiilor noștri nu le este teamă de moarte.»” (Whitehead, Life of the Rev. John Wesley, p. 10)

După ce au ajuns la Savannah, Wesley a locuit pentru o scurtă vreme împreună cu frații moravi și a fost profund impresionat de purtarea lor creștină. Despre serviciile lor religioase, în contrast categoric cu formalismul fără viață al bisericii anglicane, el scria: „Marea simplitate și solemnitate a adunării întregi m-a făcut să uit răstimpul celor o mie șapte sute de ani și să-mi imaginez că mă găsesc într-una din acele adunări, unde nu erau forme și clase sociale și în care conducea apostolul Pavel, făcătorul de corturi, sau Petru pescarul, dar cu manifestarea Duhului și a puterii”. (Idem, p. 11, 12)

La reîntoarcerea în Anglia, Wesley, sub îndrumarea unui predicator morav, a ajuns la o înțelegere mai clară a credinței biblice. El s-a convins că trebuie să renunțe la orice dependență de faptele proprii pentru mântuire și că trebuie să se încreadă cu totul în „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii”. La o adunare a societății fraților moravi din Londra, a fost citită o declarație a lui Luther, care descria schimbarea pe care Duhul lui Dumnezeu o lucrează în inima credinciosului. Pe când Wesley asculta, credința i s-a aprins în suflet. „Mi-am simțit inima puternic încălzită”, spunea el; „am simțit că trebuie să am încredere în Hristos, și numai în Hristos, pentru mântuire; și mi-a fost dată o asigurare, că El mi-a îndepărtat chiar păcatele mele și m-a izbăvit de sub legea păcatului și a morții.” (Idem, p. 52)

De-a lungul anilor de lupte obositoare și fără mângâiere — ani de aspră jertfire de sine, de mustrări și umilință — Wesley progresase neabătut în singura lui țintă de a-L căuta pe Dumnezeu. Acum Îl găsise și descoperise că harul, pe care se chinuise să-l câștige prin rugăciuni și posturi, prin fapte de binefacere și jertfire de sine, era un dar „fără bani și fără plată". Odată întemeiat în credința lui Hristos, tot sufletul lui ardea de dorința de a răspândi cunoașterea Evangheliei slăvită a harului fără plată al lui Dumnezeu. „Priveam toată lumea ca fiind parohia mea", spunea el. „În orice parte a ei m-aș găsi, socotesc că este drept și o datorie de conștiință să declar tuturor celor care doresc să mă asculte vestea bună a mântuirii." (Idem, Pagina. 74)

El persevera acum într-o viață strictă și de jertfire de sine, dar acum nu ca temei, ci ca rezultat al credinței; nu ca fiind rădăcină, ci rodul sfințirii. Harul lui Dumnezeu în Hristos este temelia nădejdii creștine, iar acest har se va manifesta prin ascultare. Viața lui Wesley a fost devotată predicării marilor adevăruri pe care le primise — îndreptățirea prin credință în sângele ispășitor al lui Hristos și puterea reînviorătoare a Duhului Sfânt asupra inimii, aducând roade într-o viață asemănătoare cu exemplul lui Hristos.

Whitefield și frații Wesley se pregătiseră pentru lucrarea lor prin convingeri personale concrete cu privire la starea lor căzută; și pentru a fi în stare să suporte încercarea ca buni ostași ai lui Hristos, ei fuseseră supuși încercării amare a batjocurii, disprețului și persecuției, atât în universitate, cât și atunci când au intrat în lucrarea predicării. Ei împreună cu câțiva alții care erau de aceeași părere cu ei erau porecliți metodiști, în semn de dispreț, de către colegii lor studenți neevlavioși, un nume care este până în prezent privit cu cinste și dat uneia dintre cele mai mari denominațiuni din Anglia și America.

Ca membri ai bisericii anglicane, ei erau legați puternic de formele ei de închinare, dar Domnul le prezenta în Cuvântul Său un ideal mai înalt. Duhul Sfânt îi îndemna să-L predice pe Hristos și pe El răstignit. Puterea Celui Preaînalt însoțea lucrarea lor. Mii de oameni se convingeau și se converteau cu adevărat. Și era necesar ca aceste oi să fie păzite de lupii răpitori. Wesley nu se gândea nicidecum să întemeieze o denominațiune nouă, ci i-a organizat într-o asociație care se numea Uniunea Metodistă.

Neînțeleasă și grea a fost împotrivirea pe care acești predicatori au întâmpinat-o din partea bisericii oficiale, dar Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, a dirijat evenimentele pentru a face ca reforma să înceapă înăuntrul bisericii. Dacă ar fi venit din afară, ea nu ar fi pătruns acolo unde era mai necesară. Deoarece predicatorii redeșteptării erau oameni ai bisericii și lucrau sub egida ei oriunde găseau ocazia, adevărul a intrat acolo unde altfel ușile ar fi rămas închise. Unii dintre preoți s-au trezit din letargia lor morală și au devenit predicatori zeloși în propriile parohii. Și astfel, unele biserici care fuseseră împietrite de formalism s-au trezit la viață.

În vremea lui Wesley, ca și în toate veacurile istoriei bisericii, oameni înzestrați cu diferite daruri aduceau la îndeplinire lucrarea ce le-a fost încredințată. Nu erau de acord asupra tuturor punctelor de doctrină, dar toți erau mânați de Duhul lui Dumnezeu și uniți în același țel, de a

câștiga suflete pentru Hristos. Deosebirile de păreri dintre Whitefield și frații Wesley amenințau la un moment dat să provoace despărțire; dar pentru că învățaseră blândețea în școala lui Hristos, iertarea și iubirea reciprocă i-au împăcat. Nu aveau timp de pierdut în certuri, atunci când rătăcirea și nelegiuirea abunda pretutindeni, iar păcătoșii mergeau către pierzare.

Slujitorii lui Dumnezeu pășeau pe o cale anevoioasă. Bărbați cu influență și învățătură își foloseau puterile împotriva lor. După o vreme, mulți preoți manifestau o împotrivire hotărâtă, iar ușile bisericilor au fost închise împotriva credinței curate și a acelora care o vesteau. Acțiunea preoților de a-i denunța de la amvon a trezit elementele întunericului, ignoranței și nelegiuirii. De nenumărate ori John Wesley a scăpat de la moarte printr-o minune a harului lui Dumnezeu. Când furia gloatei era aţâţată împotriva lui și se părea că nu există nici o cale de scăpare, un înger în chip omenesc venea lângă el, gloata se dădea înapoi, iar slujitorul lui Hristos pleca în siguranță de la locul primejdiei.

Despre eliberarea lui din mijlocul unei mulțimi înfuriate într-una din aceste ocazii, Wesley spunea: „Mulți au încercat să mă doboare în timp ce coboram o colină pe o potecă alunecoasă spre oraș; după o judecată sănătoasă, dacă aș fi fost trântit la pământ, nu m-aș fi putut ridica. Dar nu m-am împiedicat deloc și nici n-am alunecat până când n-am scăpat din mâinile lor.... Deși mulți au încercat să mă prindă de guler sau de haine să mă doboare, nu m-au putut prinde deloc; numai unul m-a prins de poala pardesiului care s-a rupt și i-a rămas în mână; cealaltă, în buzunarul căreia se afla o bancnotă, a fost sfâșiată dar numai pe jumătate.... Un bărbat puternic, chiar din față, s-a repezit la mine de câteva ori cu un baston de stejar; dacă m-ar fi lovit doar o dată în ceafă, m-ar fi scutit de alte necazuri. Dar de fiecare dată, nu știu cum, lovitura nimerea alături, căci nu mă puteam mișca nici la dreapta, nici la stânga.... Un altul s-a repezit cu putere, cu brațul ridicat să mă lovească. Dar n-a făcut decât să mă mângâie pe cap, zicând: «Ce păr moale are!» Primii oameni ale căror inimi au fost schimbate au fost bandiții orașului, capii neorânduielilor în toate împrejurările, unul dintre ei fiind cel care câștigase premiul de luptător în parcurile în care aveau loc luptele cu urși.

Pe ce căi minunate ne pregătește Dumnezeu pentru a face voia Sa! Acum doi ani o cărămidă m-a lovit în umăr. Aceasta s-a întâmplat la un an după ce o piatră mă lovise între ochi. Luna trecută am primit o lovitură, iar în seara aceasta, două: una înainte de a intra în oraș, alta după ce am ieșit; dar amândouă nu mi-au făcut nimic, căci cu toate că prima dintre ele m-a lovit în piept cu toată puterea, iar cealaltă în gură cu o așa forță încât sângele a țâșnit imediat, n-am simțit durere mai mare decât dacă m-ar fi atins un pai.” (John Wesley, Works, vol. 3, pp. 297, 298)

Metodiștii din acele zile de început — atât laici, cât și predicatori — suportau batjocura și persecuția atât de la membrii bisericii, cât și de la aceia care se declarau ca fiind fără religie și erau instigați prin calomnii. Erau târâți înaintea curților de justiție — unele numai cu numele, căci dreptatea era rară în tribunale pe vremea aceea. Adesea sufereau violențe din

partea persecutorilor. Gloatele mergeau din casă în casă, distrugând mobila și bunurile, jefuind tot ce găseau și maltratând cu brutalitate bărbați, femei și copii. În unele cazuri erau puse afișe, invitându-i pe aceia care doreau să asiste la spargerea ferestrelor și la jefuirea caselor metodiștilor, să se adune la un timp și loc anumit. Aceste flagrante încălcări atât ale legilor omenești, cât și divine erau îngăduite fără să fie pedepsite. O persecuție sistematică era dusă împotriva unor oameni a căror singură vină era aceea de a căuta să întoarcă picioarele păcătoșilor de pe calea pierzării pe calea sfințeniei.

Referindu-se la acuzațiile aduse împotriva lui și a tovarășilor săi, John Wesley spunea: „Unii motivează că învățăturile acestor oameni sunt false, greșite și fanatice; că sunt noi și nemaiauzite; că sunt quakerism, fanatism, papism. Toată această minciună a fost deja smulsă din rădăcină, când s-a demonstrat că fiecare ramură a acestei învățături este doctrina lămurită a Scripturii interpretată de biserica noastră. De aceea nu poate fi nici neadevărată, nici greșită din moment ce a fost dovedită prin Scriptură ca fiind adevărată. Alții pretind că «învățătura este prea strictă; ei fac calea spre ceruri prea îngustă». Și aceasta este în adevăr obiecția inițială (care a fost singura pentru o vreme); ea este ascunsă de o mie de ori mai mult și apare în diferite forme.

Dar fac și ei oare calea către ceruri mai îngustă decât au făcut-o Domnul și apostolii Săi? Este învățătura lor mai strictă decât aceea a Bibliei? Să aveți în vedere doar câteva versete clare: «Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot cugetul tău, din tot sufletul tău și cu toată puterea ta». «Căci oamenii vor da socoteală înaintea judecății pentru orice cuvânt nefolositor pe care-l vor fi rostit». «Fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva, să faceți totul spre slava lui Dumnezeu.» Dacă învățătura lor este mai strictă decât aceasta, ei trebuie să fie dojeniți; dar, conștiința voastră vă spune că nu este așa. Dar cine poate fi mai strict chiar cu o iotă fără să strice Cuvântul lui Dumnezeu? Poate un ispravnic al tainelor lui Dumnezeu să fie găsit credincios dacă schimbă vreo parte din acele încredințări sacre? Nu, El nu poate schimba nimic; nu poate îndulci nimic; el este obligat să spună tuturor oamenilor: «Nu pot coborî Scriptura până la gustul vostru». «Trebuie ori să vă ridicați până la ea, ori să pieriți pentru totdeauna». Acesta este motivul adevărat pentru strigătul la modă cu privire la «lipsa de iubire a acestor oameni». Sunt ei oare fără dragoste? În ce privință? Nu-i hrănesc ei pe cei flămânzi și nu-i îmbracă pe cei goi? Nu; lucrurile nu stau în felul acesta; ei nu duc lipsă de nimic din toate acestea; ei sunt lipsiți de dragoste în judecata celor care socotesc că nimeni nu poate fi mântuit decât în felul pe care îl văd ei.” (Idem, vol. 3, pp. 152, 153)

Decăderea spirituală care s-a manifestat în Anglia chiar înainte de timpul lui Wesley era în mare măsură rezultatul învățăturii antinomianiste. Mulți afirmau că Hristos a desființat Legea Morală, iar creștinii nu mai au obligația să o păzească, cel credincios este eliberat de „sclavia faptelor bune”. Alții, deși admiteau perpetuitatea Legii, declarau că nu era necesar ca pastorii să-i îndemne pe oameni la ascultarea față de preceptele ei, deoarece aceia pe care Dumnezeu i-a ales pentru mântuire „erau conduși de către un impuls irezistibil al harului divin

să practice evlavia și virtutea", în timp ce aceia care erau condamnați la osândă veșnică „nu aveau puterea să asculte de legile divine".

Alții, care mai susțineau că „cei aleși nu pot cădea din har și nici să piardă favoarea divină", au ajuns la concluzia și mai deplorabilă că „faptele rele pe care le fac nu sunt în realitate atât de păcătoase și nici nu trebuiau considerate o călcare a Legii divine și, în consecință, nu au nevoie să-și mărturisească păcatele sau să scape de ele prin pocăință." (McClintock and Strong, Encyclopedia, art. „Antinomians"). De aceea ei declarau că și cel mai dezgustător păcat, socotit de toată lumea ca o călcare gravă a Legii divine, nu este păcat în ochii lui Dumnezeu, dacă este săvârșit de unul dintre aleși, „deoarece aceasta este una dintre caracteristicile esențiale și distincte ale celui ales, care nu poate face nimic care ar fi neplăcut lui Dumnezeu sau interzis de Legea Sa".

Aceste învățături monstruoase sunt în esență aceleași ca și învățăturile propovăduite mai târziu de unii dintre educatorii și teologii populari, că nu există o lege divină de neschimbat ca regulă a dreptății, ci că norma moralității este stabilită de societatea însăși și că este continuu supusă schimbării. Toate aceste idei sunt inspirate de același duh iscusit — prin acela care printre locuitorii fără păcat ai cerului și-a început lucrarea de a căuta să distrugă justele restricții ale Legii lui Dumnezeu. Doctrina unei predestinări divine, în sensul că mai dinainte caracterul unui om a fost fixat în mod definitiv, i-a condus pe mulți oameni la o respingere reală a Legii lui Dumnezeu. Wesley s-a împotrivit cu hotărâre rătăcirilor învățătorilor antinomianiști și a dovedit că învățătura care duce la antinomianism era contrară Sfintelor Scripturi. „Harul lui Dumnezeu care aduce mântuire tuturor oamenilor a fost arătat."

„Aceasta este bine și primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorul nostru", „care voiește ca toți oamenii să fie mântuiți și să vină la cunoștința adevărului. Căci este un singur Dumnezeu și un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni, Omul Isus Hristos, care S-a dat pe Sine Însuși ca răscumpărare pentru toți." (Tit 2, 1; 1 Timotei 2, 3-6). Duhul lui Dumnezeu este revărsat fără plată, pentru a-l face în stare pe orice om să beneficieze de mijloacele mântuirii. În felul acesta Hristos, „Lumina adevărată", „luminează pe orice om venind în lume". (Ioan 1, 9). Oamenii pierd mântuirea prin respingerea de bunăvoie a darului vieții.

Ca răspuns la pretențiile că la moartea lui Hristos preceptele Decalogului au fost desființate o dată cu legea ceremonială, Wesley spunea: „El n-a desființat Legea Morală cuprinsă în Cele Zece Porunci și susținută de profeți. Scopul venirii Sale n-a fost de a desființa vreo parte din ea. Aceasta este o lege care nu poate fi desființată niciodată, care rezistă singură ca Martorul Credincios din ceruri". Ea există de la începutul lumii, fiind scrisă nu pe table de piatră, ci în inimile tuturor fiilor oamenilor, de când au ieșit din mâinile Creatorului. Și cu toate că literele scrise odinioară cu degetul lui Dumnezeu sunt acum într-o mare măsură șterse prin păcat, ele nu pot fi șterse cu totul, atâta timp cât avem o conștiință cu privire la bine și rău. Toate părțile acestei Legi trebuie să rămână în vigoare pentru toată omenirea și în toate veacurile; ele nu depind de timp, de spațiu sau de alte împrejurări care sunt supuse schimbării,

ci de natura lui Dumnezeu și natura omului, precum și de relația neschimbată a unuia față de celălalt.

„N-am venit să stric, ci să împlinesc".... Fără îndoială că sensul acestor cuvinte, în armonie cu tot ce este înainte și după, este următorul: „Am venit să întăresc Legea în toată plinătatea ei, în ciuda tuturor răstălmăcirilor omenești; am venit să pun într-o lumină clară și deplină tot ce a fost întunecat și neclar în ea; am venit să declar importanța deplină și adevărată a oricărei părți din ea; să arăt lungimea și lărgimea, întreaga întindere a oricărei porunci cuprinse în ea, înălțimea și adâncimea, curăția necuprinsă și spiritualitatea din toate ramurile ei". (Wesley, sermon 25)

Wesley a arătat armonia desăvârșită dintre Lege și Evanghelie. „Există, deci, cea mai strânsă legătură ce se poate concepe între Lege și Evanghelie. Pe de o parte, Legea deschide continuu drumul și ne îndrumă spre Evanghelie; pe de altă parte, Evanghelia ne conduce continuu la o înțelegere mai deplină a Legii. De exemplu, Legea ne cere să-L iubim pe Dumnezeu, să iubim pe aproapele nostru, să fim blânzi, umili și sfinți. Dar noi simțim că nu suntem în stare pentru aceste lucruri; mai mult, că «pentru om lucrul acesta este cu neputință»; dar Dumnezeu ne-a făgăduit că ne va da această iubire care ne face umili, blânzi și sfinți; atunci noi ne prindem de această Evanghelie, de această veste bună și ni se face după credința noastră; astfel, «neprihănirea Legii este împlinită în noi» prin credința care este în Hristos Isus...."

„Pe cea mai înaltă treaptă a vrăjmașilor Evangheliei lui Hristos", spunea Wesley, „stau aceia care judecă Legea și o vorbesc de rău în mod deschis și argumentat; care îi învață pe oameni să o calce (să o desființeze, să o piardă, să fie dezlegați de obligația față de ea) nu numai una, fie că este cea mai mică sau cea mai mare, ci toate poruncile dintr-o lovitură.... Lucrul cel mai surprinzător dintre toate situațiile ce însoțesc această puternică înșelăciune este acela că toți cei amăgiți sunt convinși că în realitate ei Îl cinstesc pe Hristos, respingând Legea Sa, și că Îi preamăresc Numele în timp ce-I distrug învățătura. Da, ei Îl cinstesc ca și Iuda atunci când a spus: «Plecăciune, Învățătorule, și L-a sărutat». Iar El ar putea spune pe drept cuvânt fiecăruia dintre ei: «Cu o sărutare vinzi tu pe Fiul omului?» Nu înseamnă decât trădarea Lui cu o sărutare a vorbi despre sângele Său, dar a-I smulge coroana, a trece pe lângă o parte din Lege sub pretextul înaintării Evangheliei Sale. Nimeni dintre aceia care predică credința în felul acesta care, direct sau indirect, tinde să înlăture un domeniu de ascultare, care Îl predică pe Hristos pentru a-L desființa sau a coborî pe orice cale, cea mai mică dintre poruncile lui Dumnezeu, nu poate desigur să scape de această acuzație." (Idem, sermon 35)

Acelora care susțineau că „predicarea Evangheliei răspunde tuturor cerințelor Legii", Wesley le răspundea: „Noi respingem aceasta în mod categoric. Ea nu răspunde primului scop al Legii, acela de a-i convinge pe oameni de păcat și de a-i trezi pe aceia care sunt încă adormiți chiar la marginea iadului". Apostolul Pavel declară că „prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului;" și „până ce omul nu este convins de păcat, el nu va simți cu adevărat

nevoia de sângele ispășitor al lui Hristos.... «Aceia care sunt sănătoși», așa cum afirmă Însuși Domnul, «n-au nevoie de doctor, ci cei bolnavi». De aceea este absurd să oferi un medic acelora care sunt sănătoși sau care își închipuie că sunt. Trebuie să-i convingi mai întâi că sunt bolnavi, altfel nu-ți vor mulțumi pentru munca ta. Este la fel de absurd să Îl oferi pe Hristos acelora a căror inimă este sănătoasă, dacă n-a fost niciodată zdrobită." (Idem, sermon 35)

Astfel, în timp ce predica Evanghelia harului lui Dumnezeu, Wesley ca și Domnul lui căuta să „preamărească Legea și să o onoreze". Cu credincioșie a împlinit lucrarea dată lui de Dumnezeu, iar rezultatele pe care le-a văzut au fost glorioase. La încheierea vieții lui de peste 80 de ani — din care mai mult de o jumătate de secol a petrecut-o mergând din loc în loc — adepții lui devotați se numărau la peste o jumătate de milion de persoane. Dar mulțimea acelora care au fost ridicați prin lucrările lui din ruina și degradarea păcatului, la o viață mai înaltă și mai curată, și numărul acelora care prin învățătura lui au ajuns la o experiență mai adâncă și mai bogată nu va fi cunoscut niciodată, până când întreaga familie a celor răscumpărați va fi adunată în Împărăția lui Dumnezeu. Viața lui oferă o lecție de o valoare nemăsurată pentru orice creștin. Fie ca umilința și credința, zelul neobosit, jertfirea de sine și devotamentul acestui slujitor al lui Hristos să se reflecte și în bisericile de astăzi!

Capitolul 15 — Revoluția Franceză

Prezentând oamenilor o Biblie deschisă, Reforma a bătut, în secolul al XVI-lea, la ușa tuturor țărilor Europei. Unele popoare au primit-o cu bucurie, ca pe un sol al Cerului. Dar în alte țări, papalitatea reușise într-o mare măsură să-i oprească intrarea; astfel că lumina cunoașterii Bibliei, cu influențele ei înălțătoare, a fost aproape cu totul îndepărtată. Într-una din aceste țări, cu toate că lumina a putut pătrunde, ea a fost umbrită totuși de întuneric. Timp de veacuri, adevărul și rătăcirea s-au luptat acolo pentru întâietate. În cele din urmă răul a învins, iar adevărul Cerului a fost alungat. „Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina.” (Ioan 3, 19). Națiunea a fost lăsată să culeagă urmările drumului pe care și l-a ales. Puterea Duhului lui Dumnezeu a fost retrasă de la un popor care a disprețuit darul harului Său. Răului i-a fost îngăduit să ajungă la maturitate și toată lumea a văzut rodul respingerii de bunăvoie a luminii.

Războiul împotriva Bibliei, purtat atât de multe veacuri în Franța, a culminat cu scenele Revoluției. Acea răbufnire teribilă n-a fost decât urmarea firească a prigonirii pe care Roma a dus-o împotriva Scripturilor . Aceasta a prezentat cea mai izbitoare ilustrare la care lumea a fost martoră vreodată, cu privire la efectele modului de a lucra al papalității — o ilustrare a urmărilor către care, timp de peste o mie de ani, s-au îndreptat învățăturile bisericii Romei. Prigonirea Scripturilor în timpul perioadei de supremație papală a fost prevestită de profeți, iar cartea Apocalipsei arată și urmările teribile care aveau să vină, îndeosebi peste Franța, din partea stăpânirii „omului fărădelegii”.

Îngerul Domnului a zis: „Vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni. Voi da celor doi martori ai mei să proorocească, îmbrăcați în saci, o mie două sute șaizeci de zile. Când își vor isprăvi mărturisirea lor, fiara, care se ridică din Adânc, va face război cu ei, îi va birui și-i va omorî. Și trupurile lor moarte vor zăcea în piața cetății celei mari, care, în înțeles duhovnicesc, se cheamă «Sodoma» și «Egipt», unde a fost răstignit și Domnul lor. Și locuitorii de pe pământ se vor bucura și se vor veseli de ei; și își vor trimite daruri unii altora, pentru că acești doi prooroci chinuiseră pe locuitorii pământului. Dar după cele trei zile și jumătate, duhul de viață de la Dumnezeu a intrat în ei, și s-au ridicat în picioare, și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut.” (Apocalipsa 11, 2-11)

Perioadele menționate aici — „patruzeci și două de luni” și „o mie două sute șaizeci de zile” — reprezintă timpul în care biserica lui Hristos avea să sufere persecuția din partea Romei. Cei 1260 de ani ai supremației papale au început în anul 538 și s-au terminat în anul 1798 . La data aceasta, armata franceză a intrat în Roma și l-a făcut prizonier pe papa, care a murit în exil. Deși la scurtă vreme după aceea a fost ales un nou papă, ierarhia papală n-a mai ajuns niciodată să dețină puterea pe care o avusese mai înainte.

Persecutarea bisericii n-a continuat în toată perioada de 1260 de ani. Dumnezeu, din milă față de poporul Său, a scurtat timpul încercării lor grele. Prevăzând marea strâmtorarea care urma să cadă asupra bisericii, Mântuitorul spunea: „Și dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar, din pricina celor aleși, zilele acelea vor fi scurtate". (Matei 24, 22). Datorită influenței Reformei, persecuția s-a încheiat înainte de anul 1798.

Cu privire la cei doi martori, profetul declară mai departe: „Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice care stau înaintea Domnului pământului". „Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele, și o lumină pe cărarea mea." (Apocalipsa 11, 4; Psalmii 119, 105). Cei doi martori reprezintă Scripturile Vechiului și Noului Testament. Amândouă sunt Testimonies importante cu privire la originea și perpetuitatea Legii lui Dumnezeu. Amândouă mărturisesc despre Planul de Mântuire. Tipurile, jertfele și profețiile Vechiului Testament arată înainte către Mântuitorul care avea să vină. Evangheliile și epistolele Noului Testament vorbesc despre un Mântuitor care a venit exact în felul profetizat, prin tip și prin profeție.

„Ei vor prooroci o mie două sute șaizeci de zile, îmbrăcați în saci." În cea mai mare parte a acestei perioade de timp, acești martori ai lui Dumnezeu au fost ținuți într-o stare de întunecime. Puterea papală a căutat să ascundă de popor cuvântul adevărului și le-a pus înainte martori falși care să le contrazică mărturia . Atunci când Biblia a fost proscrisă de către autoritatea religioasă și cea civilă, când mărturia ei a fost falsificată și a fost făcut orice efort pe care oamenii și demonii l-au putut inventa pentru a întoarce mintea oamenilor de la ea, când cei care îndrăzneau să vestească adevărurile sfinte erau alungați, trădați, chinuiți, arși în celulele închisorii, martirizați pentru credința lor sau obligați să fugă în fortărețele munților, în peșterile și gropile pământului — atunci cei doi martori credincioși au proorocit îmbrăcați în saci. Cu toate acestea și-au continuat mărturia în toată perioada celor 1260 de ani. În timpurile cele mai întunecate, au fost oameni credincioși care au iubit Cuvântul lui Dumnezeu și erau zeloși pentru onoarea Sa. Acestor slujitori credincioși le-a fost dată înțelepciunea, puterea și autoritatea să facă cunoscut adevărul Său în tot acest timp.

„Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc, care îi mistuie pe vrăjmașii lor; și dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta". (Apocalipsa 11, 5). Oamenii nu pot călca Cuvântul lui Dumnezeu fără să fie pedepsiți. Înțelesul acestei declarații grozave este arătat în ultimul capitol al Apocalipsei: „Mărturisesc oricui aude cuvintele proorociei din cartea aceasta că, dacă va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va adăuga urgiile scrise în cartea aceasta. Și dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei proorocii, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta". (Apocalipsa 22, 18.19)

Așa sună avertizările pe care Dumnezeu le-a dat pentru a-i apăra pe oameni împotriva oricărei schimbări de orice natură a ceea ce El a descoperit sau a poruncit. Aceste avertizări solemne se aplică tuturor acelora care prin influența lor îi fac pe oameni să privească cu ușurință Legea lui Dumnezeu. Ele vor trebui să-i facă să se teamă și să tremure pe aceia care

socotesc cu ușurătate că este o problemă lipsită de importanță a asculta sau nu de Legea lui Dumnezeu. Toți aceia care-și înalță părerile lor mai presus de descoperirea divină, toți aceia care vor schimba înțelesul clar al Scripturii pentru a urma propria comoditate sau pentru a se conforma lumii își asumă o răspundere înfricoșată. Cuvântul scris, Legea lui Dumnezeu, va măsura caracterul oricărui om și îi va condamna pe toți aceia pe care această judecată fără greș îi va găsi cu lipsă.

„Când își vor fi sfârșit mărturia lor". Perioada în care cei doi martori urmau să proorocească în saci s-a încheiat în anul 1798. Pe măsură ce se apropiau de încheierea lucrării săvârșite în întuneric, împotriva lor urma să se facă un război de către puterea reprezentată prin „fiara care se ridică din abis". În multe din țările Europei, puterile care conduseseră în biserică și în stat timp de veacuri au fost stăpânite de Satana prin intermediul papalității. Dar aici este scoasă în evidență o nouă manifestare a puterii satanice. Politica Romei fusese ca, sub pretinsul respect față de Biblie, să o țină sigilată într-o limbă necunoscută și ascunsă de popor. Sub dominația ei, martorii au proorocit „îmbrăcați în saci". Dar o altă putere — fiara din abis — urma să se ridice pentru a duce un război fățiș împotriva Cuvântului lui Dumnezeu.

„Cetatea cea mare", pe ale cărei străzi au fost omorâți martorii și unde zac trupurile lor, este Egiptul „spiritual". Dintre toate popoarele prezentate în istoria biblică, Egiptul a negat cu cea mai mare îndrăzneală existența viului Dumnezeu și s-a împotrivit poruncilor Lui. Nici un monarh nu s-a aventurat într-o răzvrătire mai deschisă și mai arogantă împotriva autorității Cerului cum a făcut-o regele Egiptului. Când i-a fost adusă solia de către Moise, în numele Domnului, Faraon a răspuns cu mândrie: „Cine este Domnul ca să iau seama la glasul Lui și să las pe Israel să plece? Nu cunosc pe Domnul și nu voi lăsa pe Israel să plece". (Exod 5, 2). Aceasta însemnă ateism, iar poporul reprezentat prin Egipt urma să dea glas unei respingeri asemănătoare a pretențiilor viului Dumnezeu și urma să manifeste un spirit asemănător de necredință și dispreț. „Cetatea cea mare" mai este comparată spiritual și cu Sodoma. Stricăciunea Sodomei în călcarea Legii lui Dumnezeu s-a manifestat îndeosebi în imoralitate. Și acest păcat urma să fie o caracteristică proeminentă a națiunii care trebuia să împlinească specificările acestei profeții.

După cuvintele profetului, cu puțin înainte de anul 1798, o putere de origine și caracter satanic urma să se ridice pentru a face război împotriva Bibliei. Și în țara în care mărturia celor doi martori avea să fie adusă astfel la tăcere, urma să se manifeste ateismul lui Faraon și destrăbălarea Sodomei. Această profeție și-a găsit împlinirea cea mai exactă și mai izbitoare în istoria Franței. În timpul Revoluției, în anul 1793, „lumea a auzit pentru prima dată despre o adunare de bărbați, născuți și educați în mijlocul civilizației, care-și asumau dreptul de a conduce una dintre națiunile cele mai nobile ale Europei, că își uneau cu toții glasul pentru a nega cel mai solemn adevăr pe care îl primește sufletul omenesc și că au renunțat în unanimitate la credința și adorarea lui Dumnezeu". (Sir Walter Scott, Life of Napoleon, vol.I, cap.17). „Franța este singura națiune în dreptul căreia se păstrează raportul autentic că un popor și-a ridicat mâna în răzvrătire deschisă împotriva Autorului universului. Au existat și

continuă să existe mulți alți hulitori, mulți necredincioși, în Anglia, în Germania, în Spania și peste tot; dar Franța rămâne deosebită în istoria lumii ca fiind singurul stat care, prin hotărârea adunării ei legislative, s-a pronunțat că Dumnezeu nu există și la auzirea acestei vești toată populația capitalei și o mare majoritate din alte părți, atât femei, cât și bărbați, au dansat și au cântat de bucurie acceptând declarația" (Blackwood's Magazine, November 1870).

Franța a prezentat și caracteristicile care s-au manifestat îndeosebi în Sodoma. În timpul Revoluției, s-a manifestat o stricăciune și o decădere a moralității asemănătoare cu aceea care a adus distrugerea asupra cetăților din câmpie. Un istoric prezintă laolaltă ateismul și depravarea Franței, așa cum sunt redate în profeție: „Strâns legată de aceste legi care afectau religia, era aceea care desființa legătura de căsătorie — cel mai sfânt angajament pe care-l pot face ființele omenești, a cărui durabilitate duce cu toată puterea la consolidarea societății — reducând-o la un simplu contract civil cu un caracter trecător, în care cei doi se pot angaja și pe care îl pot părăsi după bunul lor plac.... Dacă demonii s-ar fi apucat să descopere o cale de a distruge cu cel mai mare efect tot ce este venerabil, plăcut, sau permanent în viața conjugală și să obțină în același timp asigurarea că paguba morală pe care avea de gând să o producă va fi perpetuată de la o generație la alta, ei n-ar fi inventat un plan mai cu efect decât degradarea legământului căsătoriei.... Sophie Arnoult, o actriță vestită pentru spiritul ei batjocoritor, a descris căsătoria republicană liberă ca fiind «sacramentul adulterului»". (Scott, vol.I, cap.17)

„Acolo unde a fost răstignit și Domnul nostru"; și această specificare a profeției a fost împlinită de Franța. În nici o altă țară spiritul vrăjmășiei împotriva lui Hristos n-a fost manifestat în chip mai izbitor. În nici o altă țară n-a întâmpinat adevărul o împotrivire mai crudă și mai insuportabilă. În persecuția pe care Franța a declanșat-o asupra mărturisitorilor Evangheliei, ea L-a răstignit pe Domnul Hristos în persoana ucenicilor Săi. Veac după veac fusese vărsat sângele sfinților. În timp ce valdenzii își dădeau viața în munții Piemontului „pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Isus Hristos", o mărturie asemănătoare în favoarea adevărului era dată de frații lor albigenzi în Franța. Iar în zilele Reformei, adepții ei au fost dați morții în chinuri groaznice. Regi și nobili, doamne de origine înaltă și fete delicate, mândria și noblețea națiunii, și-au desfătat privirile cu suferințele martirilor lui Isus. Hughenoții cei curajoși, luptând pentru acele drepturi pe care sufletul omenesc le socotește cele mai sfinte, și-au vărsat sângele pe multe câmpuri de bătaie. Protestanții care erau scoși în afara legii, pe capul lor fiind pus un premiu, erau vânați ca fiarele sălbatice.

„Biserica din pustie", puținii urmași ai vechilor creștini care mai rămăseseră în Franța în secolul XVIII, ascunzându-se în munții din sud, țineau încă credința părinților lor. Când îndrăzneau să se întâlnească noaptea pe coastele munților sau în luminișuri singuratice, erau urmăriți de ostași și târâți în sclavie pe viață la galere. Cei mai curați, cei mai nobili și distinși, cei mai inteligenți bărbați ai Franței erau legați în lanțuri, în chinuri groaznice, între hoți și asasini (vezi Wylie, b.22, cap.6). Alții, tratați mai cu milă, erau împușcați cu sânge rece, în timp ce, neînarmați și neajutorați, cădeau în genunchi la rugăciune. Sute de oameni în vârstă, femei fără apărare și copii nevinovați erau lăsați morți la locul lor de întâlnire. Străbătând

munții sau pădurile unde obișnuiau să se adune ei, nu era ceva neobișnuit ca „la fiecare pas să se găsească trupuri moarte împunse de sabie și presărate pe pajiști și corpuri spânzurate atârnând de copaci”. Țara lor, pustiită de sabie, de secure și de rug, „a fost transformată într-un pustiu imens, întunecat”. „Aceste atrocități n-au fost decretate în evul mediu, ci în epoca strălucită a lui Ludovic al XIV-lea. Atunci când era cultivată știința, literatura se dezvolta, teologii de la curte și din capitală erau oameni învățați și elocvenți și se lăudau în mare măsură că sunt plini de darul blândeții și al milei.” (Idem, b.22, cap.7)

Dar fapta cea mai întunecată din catalogul negru al crimei, cea mai groaznică dintre faptele demonice din toate veacurile a fost masacrul din noaptea Sfântului Bartolomeu. Lumea își mai amintește cu groază și dezgust scenele acelui măcel laș și crud. Regele Franței, îndemnat de preoții și prelații Romei, și-a pus pecetea pe acea dezgustătoare crimă. Un clopot sunând la miezul nopții a fost semnalul pentru măcel. Mii de protestanți, care dormeau liniștiți în casele lor încrezându-se în sinceritatea făgăduinței regelui, au fost târâți afară fără nici un avertisment și uciși cu sânge rece.

Așa cum Hristos a fost conducătorul nevăzut al poporului Său din robia Egiptului, tot așa a fost Satana conducătorul nevăzut al supușilor lui în această lucrare groaznică a înmulțirii martirilor. Timp de șapte zile a continuat masacrul în Paris, dintre care primele trei zile cu o furie de neimaginat. Și nu s-a mărginit numai la oraș, ci dintr-o poruncă specială a regelui s-a extins în toate provinciile și orașele unde se găseau protestanți. Nu s-a cruțat nici vârsta, nici sexul. Nu era scutit nici copilașul nevinovat și nici bărbatul cu părul cărunt. Nobil și țăran, bătrân și tânăr, mamă și copil erau uciși laolaltă. Masacrul a continuat în toată Franța timp de două luni, când aproape șaptezeci de mii de suflete, floarea națiunii, au pierit.

„Când vestea despre masacru a ajuns la Roma, bucuria clerului n-a cunoscut limite. Cardinalul de Lorena a răsplătit pe un sol cu o mie de coroane; tunul din St. Angelo a tras o salvă în semn de salut vesel; iar clopotele au sunat în toate clopotnițele; focurile artificiilor au schimbat noaptea în zi; iar papa Grigore al XIII-lea, însoțit de cardinali și de alți demnitari bisericești, a făcut o procesiune lungă la biserica Sf. Ludovic, unde Cardinalul de Lorena a cântat un Te Deum.... A fost bătută și o medalie pentru a comemora masacrul, iar la Vatican se pot vedea și azi fresce ale lui Vasari, descriind uciderea amiralului, regele în consiliu plănuind masacrul și masacrul însuși. Papa Grigore i-a trimis lui Carol decorația Trandafirul de aur, iar la patru luni după masacru ... a ascultat cu mulțumire de sine predica unui preot francez ... care a vorbit despre «ziua aceea atât de plină de fericire și de bucurie, când sfântul părinte a primit veștile și a mers cu solemnitate să aducă mulțumiri lui Dumnezeu și Sf. Ludovic.»” (Henry White, The Massacre of Sf. Bartholomew, cap.14, p. 34)

Același spirit care a inspirat masacrul din noaptea Sf. Bartolomeu a condus și scenele Revoluției. Isus Hristos a fost declarat înșelător și strigătul unanim al necredincioșilor francezi era: „Să zdrobim infamul”, adică pe Hristos. Batjocurile cele mai înjositoare împotriva Cerului și nelegiuirea dezgustătoare mergeau mână în mână, iar oamenii cei mai josnici,

monștrii cei mai dedați cruzimii și viciului, erau cei mai înălțați. În toate acestea omagiul suprem era dat lui Satana; în timp ce Isus Hristos, personificarea adevărului, a curăției și iubirii neegoiste, era răstignit.

„Fiara care se ridică din adânc va face război cu ei, îi va birui și-i va omorî.” Puterea ateistă care a condus Franța în timpul Revoluției și domniei terorii a declarat un așa război împotriva lui Dumnezeu și a Sfântului Său Cuvânt cum lumea n-a mai văzut niciodată. Închinarea la Dumnezeu a fost interzisă de Adunarea Națională. Bibliile au fost adunate și arse în public, cu toate manifestările posibile de dispreț. Legea lui Dumnezeu a fost călcată în picioare. Instituțiile Bibliei au fost desființate. Ziua de odihnă săptămânală a fost îndepărtată și în locul ei fiecare a zecea zi a fost destinată hulei și veseliei. Botezul și Cina Domnului au fost interzise. Iar anunțurile, plasate la vedere în locurile de înmormântare declarau că moartea este un somn veșnic.

Teama de Dumnezeu a fost declarată a nu fi deloc începutul înțelepciunii, ci începutul nebuniei. Orice cult religios a fost interzis, în afară de acela al libertății și al patriei. „Episcopului constituțional al Parisului i-a fost încredințat să joace rolul principal în cea mai nereușită și scandaloasă comedie care s-a jucat vreodată înaintea unei adunări naționale.... El a apărut îmbrăcat în veșmintele preoțești, pentru a declara înaintea convenției că religia pe care o predicase atâția ani era din toate punctele de vedere o invenție a preoților, care nu avea temelie nici în istorie și nici în adevărul sfânt. El a tăgăduit în termeni solemni și clari existența Dumnezeirii, slujirii căreia fusese consacrat, și s-a dedicat pentru viitor adorării libertății, egalității, virtuții și moralității. Apoi a depus pe masă insignele episcopale și a primit îmbrățișarea frățească din partea președintelui convenției. Câțiva preoți renegați au urmat exemplul acestui prelat.” (Scott, vol. I, Pagina. 17)

„Și locuitorii pământului se vor bucura de ei, și se vor veseli; și își vor trimite daruri unul altuia; pentru că cei doi prooroci îi chinuiseră pe locuitorii pământului”. Franța cea necredincioasă adusese la tăcere glasul mustrător al celor doi martori ai lui Dumnezeu. Cuvântul lui Dumnezeu zăcea mort pe străzile ei, iar aceia care urâseră cerințele și restricțiile Legii lui Dumnezeu tresăltau de bucurie. Oamenii Îl sfidau pe față pe Regele cerului. Ca și păcătoșii din vechime, ei strigau: „Ce ar putea să știe Dumnezeu și ce ar putea să cunoască Cel Preaînalt”. (Psalmii 73, 11)

Cu o îndrăzneală hulitoare, peste putință de a fi crezută, unul dintre preoții noii ordini spunea: „Dumnezeule, dacă exiști, răzbună-Ți numele ofensat. Te provoc la luptă! Rămâi tăcut; nu îndrăznești să arunci tunetele. După toate acestea, cine va mai crede în existența Ta?” (Lacretelle, History, vol. 2, p. 309; în Sir Archibald Alison, History of Europe, vol. 1, cap.10). Ce ecou constituie aceste cuvinte ale întrebării lui Faraon: „Cine este Dumnezeu ca să ascult de glasul Lui? Eu nu-L cunosc pe Dumnezeu!”

„Nebunul zice în inima lui: «Nu este Dumnezeu!»” (Psalmii 14, 1). Iar Domnul declară cu privire la cei care strică adevărul: „Nebunia lor se va da pe față înaintea tuturor”. (2 Timotei

3, 9). După ce Franța a renunțat la închinarea față de viul Dumnezeu, la „Cel Preaînalt care umple veșnicia”, n-a trecut decât puțină vreme până când ea a decăzut într-o idolatrie înjositoare prin închinarea la Zeița Rațiunii, în persoana unei femei desfrânate. Și aceasta în adunarea reprezentativă a națiunii cu ajutorul celei mai înalte autorități civile și legislative! Un istoric spunea: „Una dintre ceremoniile acestui timp nesănătos rămâne fără egal pentru absurditatea ei unită cu lipsa de respect. Porțile Convenției au fost deschise pentru a face loc trecerii unei grupe de cântăreți, în urma căreia au intrat într-o procesiune solemnă membrii consiliului municipal, cântând un imn în cinstea libertății și însoțind, ca obiect al cultului lor viitor, o femeie acoperită cu un voal, pe care au numit-o Zeița Rațiunii. După ce a fost adusă înăuntru, a fost descoperită cu mare pompă și așezată la dreapta președintelui, când a fost recunoscută de toți ca fiind o dansatoare de la Operă.... Acestei femei, considerată ca cea mai bună reprezentare a rațiunii căreia se închinau, Convenția Națională a Franței i-a adus adorare publică.

Această mascaradă ridicolă și nelegiuită a avut un puternic ecou, iar instalarea Zeiței Rațiunii a fost repetată și imitată în toată Franța, în provincii în care locuitorii doreau să fie la același nivel cu mai marii Revoluției.” (Scott, vol. 1, cap.17) „Oratorul care a introdus cultul Rațiunii a spus: «Legislatori! Fanatismul a făcut loc Rațiunii. Ochii lui începețoșați n-au putut suporta strălucirea luminii. Astăzi, o mulțime imensă s-a adunat sub aceste arcade gotice care, pentru prima oară, s-au făcut ecoul adevărului. Acolo francezii au sărbătorit singurul cult adevărat — acela al Libertății, al Rațiunii. Acolo am dat chip dorințelor pentru prosperitatea puterii Republicii. Acolo am părăsit idolii neînsuflețiți în favoarea Rațiunii, a acestui chip însuflețit, capodopera naturii»” (M.A. Thiers, History of the French Revolution, vol. 2, pp. 370, 371).

Când zeița a fost adusă înaintea Convenției, președintele a luat-o de mână și, îndreptându-se către adunare, a spus: „Muritori, încetați să mai tremurați înaintea tunetelor neputincioase ale unui Dumnezeu pe care temerile voastre L-au creat. De azi înainte să nu mai recunoașteți nici o divinitate în afară de Rațiune. Vă prezint aici icoana cea mai nobilă și cea mai curată a ei; dacă trebuie să aveți idoli, jertfiți numai unora ca aceasta.... Cazi înaintea Augustului Senat al Libertății, o, voal al Rațiunii! După ce a fost îmbrățișată de președinte, zeița a fost urcată pe un car măreț și condusă în mijlocul unei mulțimi la catedrala Notre Dame, pentru a lua locul Dumnezeirii. Acolo a fost așezată pe un altar înalt și a primit adorarea tuturor celor prezenți.” (Alison, vol. 1, cap.10)

Această ceremonie a fost urmată, nu peste multă vreme, de arderea în public a Bibliei. Într-o împrejurare, „Societatea Populară a Muzeului” a intrat în sala primăriei, strigând: „Trăiască Rațiunea!” și ducând într-un vârf de băț resturile încă fumegânde ale câtorva cărți, printre altele breviare, misse, Vechi și Noi Testamente, care „au ispășit într-un foc mare”, a spus președintele, „toate nebuniile la care ele i-au condus vreodată pe oameni ca să le comită.” (Journal of Paris, 1793, nr.318. Citat în Buchez-Roux, Collection of Parliamentary History, vol. 30, pp. 200, 201.)

Papalitatea a fost aceea care a început lucrarea pe care ateismul a completat-o. Politica Romei a adus acele stări sociale, politice și religioase care au grăbit ruina Franței. Referindu-se la ororile Revoluției, unii scriitori spun că aceste excese trebuie trecute în contul tronului și al bisericii (vezi notele suplimentare). Pe bună dreptate ele trebuiau trecute pe seama bisericii. Papalitatea a otrăvit mintea regilor împotriva Reformei, ca fiind un dușman al coroanei, un element de discordie care ar fi fatal păcii și armoniei națiunii. Geniul Romei a fost acela care, pe calea aceasta, a inspirat cruzimea cea mai grozavă și persecuția cea mai aspră care a pornit de la tronul regal.

Duhul libertății a izvorât din Biblie. Oriunde Evanghelia a fost primită, mintea oamenilor a fost trezită. Astfel că oamenii au început să lepede cătușele care-i țineau ca sclavi ai ignoranței, viciului și superstiției. Au început să gândească și să acționeze ca oameni. Dar monarhii au văzut lucrul acesta și s-au temut din cauza despotismului lor.

Roma s-a grăbit să trezească temerile lor geloase. Papa spunea regentului Franței, în anul 1525: „Această manie (protestantismul) nu numai că va zădărnici și va distruge religia, ci va distruge toate țările, nobilimea, legile, ordinea și rangurile". (G. de Felice, History of the Protestants of France b.1, cap.2, par.8). Câțiva ani mai târziu, un nunțiu papal îl avertiza pe rege: „Sire, nu te lăsa amăgit. Protestanții vor dărâma toată ordinea religioasă și civilă.... Tronul este în aceeași primejdie ca și altarul.... Introducerea unei religii noi trebuie în mod necesar să introducă și o conducere nouă." (D'Aubigne, History of the Reformation in Europe in the Time of Calvin, b.2, cap.36). Și teologii făceau apel la prejudecățile poporului, declarând că învățătura protestantă „îi incită pe oameni spre ciudățenii și spre nebunie; ea îl jefuiește pe rege de dragostea devotată a supușilor și devastează atât statul, cât și biserica". În felul acesta Roma a reușit să ridice Franța împotriva Reformei. „Astfel, sabia persecuției a fost scoasă din teacă pentru prima oară în Franța, pentru susținerea tronului, pentru ocrotirea nobililor și pentru menținerea legilor." (Wylie, b.13, cap.4)

Conducătorii țării însă n-au prevăzut câtuși de puțin rezultatele acestei politici fatale. Învățătura Bibliei ar fi sădit în mintea și în inima oamenilor acele principii de dreptate, cumpătare, adevăr, echitate și bunătate, care sunt însăși piatra unghiulară a prosperității națiunii. „Neprihănirea înalță o națiune." Prin ea „se întărește un scaun de domnie". (Proverbe 14, 34; 16, 12). „Lucrarea neprihănirii va fi pacea"; iar urmarea: „odihna și liniștea pe vecie." (Isaia 32, 17). Acela care ascultă de Legea divină va respecta cu toată conștiinciozitatea legile țării lui. Acela care se teme de Dumnezeu îl va onora pe împărat în exercitarea oricărei autorități drepte și legitime. Dar nefericita Franță a interzis Biblia și i-a alungat pe ucenicii ei. Veac după veac, bărbați cu principii și integritate, bărbați cu ascuțime intelectuală și putere morală, care au avut curajul să-și susțină convingerea și credința, să sufere pentru adevăr timp de veacuri, acești bărbați au trudit ca sclavi pe galere, au pierit pe rug sau au putrezit în celulele închisorilor. Mii și mii de oameni și-au găsit salvarea prin fugă; și aceasta a continuat timp de două sute cincizeci de ani după ivirea Reformei.

N-a fost nici o generație de francezi, în timpul acelei perioade lungi, care să nu-i fi văzut pe ucenicii Evangheliei fugind dinaintea furiei nebune a prigonitorilor și ducând cu ei inteligența, artele, hărnicia și ordinea, în care ei, ca o lege, excelaseră mai înainte, pentru a îmbogăți țările în care și-au găsit azil. Și pe măsură ce îmbogățeau alte țări cu aceste daruri bune, lipseau de ele propria țară. Dacă tot ce a fost alungat ar fi rămas în Franța, dacă în acești trei sute de ani priceperea și hărnicia exilaților ar fi cultivat solul ei, dacă în timpul acestor trei sute de ani măiestria și arta lor ar fi contribuit la dezvoltarea meșteșugurilor, dacă în timpul acestor trei sute de ani geniul lor creator și puterea lor analitică i-ar fi îmbogățit literatura și i-ar fi dezvoltat știința, dacă înțelepciunea lor ar fi călăuzit consiliile ei, curajul lor ar fi purtat luptele ei, echitatea lor ar fi modelat legile ei, iar religia Bibliei ar fi întărit inteligența și ar fi călăuzit conștiința poporului ei, cât de mare ar fi fost gloria Franței! Ce țară mare, prosperă și fericită ar fi fost ea, un model pentru toate națiunile!

„Dar un fanatism orb și încăpățânat i-a alungat de pe pământul ei pe toți învățătorii virtuții, toți apărătorii ordinii, pe toți susținătorii sinceri ai tronului; ea a spus bărbaților care ar fi făcut din țara lor «o slavă și un renume» pe pământ: «Alegeți între rug și exil!» În cele din urmă, ruina statului a fost totală; n-a mai rămas conștiință care să fie proscrisă, nici religie care să fie târâtă la rug și nici patriotism care să fie exilat.” (Wylie, b.13, cap.20). Iar Revoluția, cu toate ororile ei, a fost consecința tragică. „Plecarea hughenoților a fost marcată în Franța de o decădere generală. Orașe meșteșugărești înfloritoare au decăzut, regiuni fertile s-au transformat în adevărate pustietăți, stagnarea intelectuală și decăderea morală au urmat unei perioade de progres neobișnuit. Parisul a devenit un vast azil pentru săraci și s-a apreciat că, la izbucnirea Revoluției, două sute de mii de săraci cerșeau pâinea din mâna regelui. Numai iezuiții prosperau într-o țară în plină decădere și conduceau cu o tiranie groaznică bisericile și școlile, închisorile și galerele”.

Evanghelia ar fi adus Franței soluția acelor probleme politice și sociale care dădeau de lucru clerului, regelui și legiuitorilor ei și care, în cele din urmă, au aruncat națiunea în anarhie și ruină. Dar sub stăpânirea Romei poporul a uitat binecuvântatele lecții de jertfire de sine și de iubire neegoistă ale Mântuitorului lor. Oamenii fuseseră îndepărtați de la practicarea sacrificiului de sine pentru binele altora. Cel bogat nu mai primea nici o mustrare pentru apăsarea săracului, iar săracul nu găsea nici un ajutor în sărăcia și degradarea lui. Egoismul celor bogați și puternici devenise din ce în ce mai bătător la ochi și mai apăsător. Timp de veacuri, lăcomia și imoralitatea nobilimii au dus la exploatarea nemiloasă a țăranului. Cel bogat nedreptățea pe cel sărac, iar săracul îl ura pe bogat.

În multe provincii proprietățile erau deținute de nobilime, iar clasele muncitoare lucrau pământul în arendă; acestea erau la discreția stăpânilor lor și erau obligate să se supună pretențiilor lor exagerate. Povara susținerii atât a statului, cât și a bisericii cădea asupra claselor mijlocii și de jos, care erau greu apăsate de către autoritățile civile și de cler. „Bunul plac al nobililor era considerat ca lege supremă; fermierii și țăranii puteau muri de foame, căci asupritorilor nu le păsa de acest lucru. Poporul era silit ca la orice mișcare să țină seama de

interesul exclusiv al stăpânilor. Viața muncitorilor agricoli era o viață de muncă neîncetată și de mizerie gravă; plângerile lor, dacă ar fi îndrăznit să se plângă, erau tratate cu dispreț crunt. Tribunalele țineau seama totdeauna de plângerile unui nobil împotriva unui țăran, mita era primită de judecători și cel mai mic capriciu al aristocrației avea putere de lege, în virtutea acestui sistem de corupție generală. Din impozitele stoarse de la populație de către cei puternici, pe de o parte, și de către cler, pe de alta, nici jumătate nu intra în trezoreria regală sau episcopală, ci era risipit în practici imorale. Iar oamenii care îi sărăceau în felul acesta pe semenii lor erau scutiți de impozite și îndreptățiți prin lege sau uzanță la toate slujbele statului. Clasele privilegiate numărau o sută cincizeci de mii de oameni și pentru plăcerile lor milioane de oameni erau condamnați la o viață de deznădejde și degradare" (vezi notele suplimentare).

Curtea regală se dedase luxului și imoralității. Exista prea puțină încredere între popor și conducători. Neîncrederea era amprenta care se vedea pe toate măsurile conducerii, care erau privite ca fiind amăgitoare și egoiste. Cu peste o jumătate de secol înainte de timpul Revoluției, tronul a fost ocupat de Ludovic al XV-lea care, chiar și în acele vremuri grele, s-a caracterizat ca fiind un monarh nepăsător, lipsit de seriozitate și senzual. Cu o aristocrație depravată și crudă și cu o clasă de jos ignorantă și sărăcită, cu statul înglodat în datorii, iar poporul exasperat, nu era necesar un ochi de profet pentru a prevedea un deznodământ teribil și iminent. Față de avertismentele sfătuitorilor lui, regele obișnuia să răspundă: „Încercați să faceți ca lucrurile să meargă cât trăiesc eu; după ce voi muri poate veni orice". Zadarnic se insista asupra nevoii unei reforme. Vedea relele, dar nu avea nici curajul și nici puterea pentru a le face față. Nenorocirea care amenința Franța era descrisă foarte bine în răspunsul lui nepăsător și egoist: „După mine potopul!"

Exploatând gelozia regilor și a claselor conducătoare, Roma i-a influențat să-i țină pe oameni în sclavie, bine știind că în felul acesta statul va fi slăbit și nădăjduind că pe calea aceasta îi va înlănțui atât pe conducători, cât și poporul în robia ei. Cu o politică clarvăzătoare, ea și-a dat seama că pentru a-i înrobi pe oameni cu adevărat trebuie încătușate sufletele lor; că cea mai sigură cale de a-i împiedica să iasă din sclavia lor era să nu le dea libertate. De o mie de ori mai groaznică decât suferința fizică, ce rezulta din procedeele ei, era degradarea morală. Lipsit de Biblie și lăsat pradă învățăturilor fanatismului și egoismului, poporul era încătușat în ignoranță și superstiție, cufundat în viciu, încât era cu totul neînstare să se conducă singur. Dar deznodământul tuturor acestora a fost cu totul deosebit de ceea ce plănuise Roma. În loc să țină masele în supunere oarbă față de dogmele ei, lucrarea ei a avut ca efect transformarea lor în necredincioși și revoluționari. Ei au ajuns să disprețuiască romanismul și pe preoți. Priveau clerul ca fiind părtaș la apăsarea lor. Singurul dumnezeu pe care-l recunoscuseră era zeul Romei, iar învățătura lui era singura lor religie. Ei priveau lăcomia și cruzimea Romei ca fiind rodul natural al Bibliei, și ca atare nu doreau să aibă parte de ea.

Roma reprezentase greșit caracterul lui Dumnezeu și pervertise cererile Sale, iar acum oamenii lepădau atât Biblia, cât și pe Autorul ei. Ea ceruse o credință oarbă în dogmele ei, sub pretinsa pedeapsă a Scripturilor. Ca urmare, Voltaire împreună cu tovarășii lui au lepădat

Cuvântul lui Dumnezeu cu totul și au răspândit pretutindeni otrava necredinței. Roma îi ținuse pe oameni la pământ, sub călcâiul ei de fier; iar acum masele, degradate și brutalizate în repulsia lor față de tirania ei, au dat la o parte orice restricție. Înfuriați de strălucirea necinstită căreia îi dăduseră atâta vreme închinare, au respins atât adevărul, cât și rătăcirea; și confundând libertatea cu destrăbălarea, robii viciului triumfau în libertatea lor închipuită.

La începutul Revoluției, printr-o concesie a regelui, poporului i-a fost acordată o reprezentare mai numeroasă decât a nobililor împreună cu clerul. În felul acesta balanța puterii era în mâinile lor; dar nu erau pregătiți să o folosească nici cu înțelepciune și nici cu moderație. În graba de a îndrepta relele din cauza cărora suferiseră, s-au hotărât să-și asume refacerea societății. Un popor înrăit din cauza suferinței, a cărui minte era plină de mânie și de amintirile vechilor nedreptăți, s-a hotărât să pună capăt stării de mizerie care ajunsese de nesuportat și să se răzbune pe aceia pe care-i socotea ca autori ai suferințelor lui. Cei năpăstuiți și-au însușit lecția pe care o învățaseră sub tiranie și au devenit opresorii celor care i-au asuprit.

Nefericita Franță culegea în sânge secerișul pe care-l semănase. Teribile au fost urmările supunerii ei față de puterea stăpânitoare a Romei. Chiar acolo unde Franța, sub influența romanismului, înălțase primul rug la începutul Reformei, acolo, revoluția a pus prima ghilotină. Și chiar în locul în care primii martiri ai credinței protestante fuseseră arși în secolul al XVI-lea, au fost ghilotinate primele victime în secolul al XVIII-lea. Respingând Evanghelia care i-ar fi adus vindecare, Franța a deschis ușa pentru necredință și ruină. Când restricțiile Legii lui Dumnezeu au fost înlăturate, s-a văzut că legile omului erau neînstare să țină în frâu valurile puternice ale patimii omenești; iar națiunea s-a prăbușit în revoltă și anarhie. Războiul împotriva Bibliei a inaugurat o eră care este cunoscută în istoria lumii sub numele de Domnia Terorii. Pacea și fericirea au fost alungate din căminele și din inimile oamenilor. Nimeni nu mai era în siguranță. Acela care învingea astăzi era suspectat și condamnat mâine. Violența și desfrâul nu mai cunoșteau margini.

Regele, clerul și nobilii au fost obligați să se supună atrocităților unui popor întărâtat și înnebunit. Setea lui de răzbunare a fost doar stimulată de executarea regelui; iar aceia care hotărâseră moartea lui l-au urmat în scurtă vreme la eșafod. S-a hotărât un măcel general al tuturor acelora care erau bănuiți de ostilitate față de Revoluție. Închisorile care gemeau au ajuns la un moment dat să cuprindă mai mult de două sute de mii de prizonieri. Orașele regatului asistau la scene înspăimântătoare. O partidă a revoluționarilor era împotriva celeilalte, iar Franța a devenit un vast câmp de mase care se luptau, mânate de furia pasiunilor. „În Paris, răscoalele urmau una după alta, iar cetățenii erau împărțiți în nenumărate partide, care păreau că nu au altă țintă decât exterminarea reciprocă.” Și pentru a încorona nenorocirea generală, națiunea a fost implicată într-un război lung și distrugător cu marile puteri ale Europei. „Țara era în pragul falimentului, armatele cereau să li se plătească soldele. Parizienii erau înfometați, provinciile erau pustiite de tâlhari, iar civilizația se prăbușise în anarhie și desfrâu.”

Poporul învățase prea bine lecțiile de cruzime și de tortură pe care Roma le predase cu atâta sârguință. Venise în sfârșit ziua plății. Acum nu ucenicii lui Isus erau aruncați în închisori și târâți la rug. Cu mult înainte, aceștia pieriseră sau fuseseră alungați în exil. Roma necruțătoare simțea acum puterea teribilă a acelora pe care ea îi învățase să aibă plăcere în fapte sângeroase. „Exemplul persecuției, pe care clerul Franței îl afișase timp de multe veacuri, era acum îndreptat asupra lor cu o îndoită asprime. Eșafodurile se înroșeau de sângele preoților. Galerele și închisorile, odinioară înțesate de hughenoți, erau acum pline de persecutorii lor. Pus în lanțuri și trudind la vâsle, clerul romano-catolic a suportat toate acele nenorociri pe care biserica lor le aplicase cu atâta risipă blânzilor eretici." (vezi notele suplimentare).

„Apoi au venit zilele acelea când au fost aplicate cele mai barbare legi de către cele mai barbare tribunale, când nici un om nu-și putea saluta vecinii sau să-și spună rugăciunile ... fără primejdia de a comite un delict grav, când iscoadele stăteau la pândă în toate colțurile, când ghilotina lucra din greu în fiecare dimineață, când închisorile erau atât de pline ca o corabie de sclavi, când canalele curgeau înspumate de sânge omenesc în Sena.... În timp ce zilnic care întregi încărcate de victime erau duse la execuție pe străzile Parisului, proconsulii, pe care comitetul suveran îi trimisese în departamente, manifestau un exces de cruzime necunoscut nici chiar în capitală. Cuțitul mașinii fatale se ridica și cădea prea încet pentru lucrarea măcelului lor. Șiruri lungi de prizonieri erau împușcați. Erau făcute găuri pe fundul șlepurilor supraaglomerate. Lyonul a fost transformat într-o pustietate. La Arras, chiar și mila crudă a unei morți grabnice a fost refuzată prizonierilor. Pretutindeni de-a lungul Loirei, de la Saumur și până la mare, stoluri mari de ciori se hrăneau din trupurile goale, unite în îmbrățișări hidoase. Nu s-a arătat nici o milă față de sex sau vârstă. Numărul băieților și fetelor sub vârsta de șaptesprezece ani care au fost uciși de acel guvern tiran este socotit cu sutele. Copilași smulși de la sân erau aruncați din suliță în suliță de-a lungul trupelor iacobine (vezi notele suplimentare). Într-un răstimp de zece ani au pierit mulțimi de ființe omenești.

Toate acestea erau așa cum le-a dorit Satana. Aceasta a fost lucrarea pentru care el s-a străduit timp de veacuri. Procedeul lui este înșelăciunea de la început și până la sfârșit, iar scopul lui neabătut este să aducă nenorocire și mizerie peste oameni, să desfigureze și să păteze lucrarea mâinilor lui Dumnezeu, să strice planurile divine de iubire și de bunăvoință și, în felul acesta, să producă durere în ceruri. Apoi, prin priceperea lui amăgitoare, el orbește mintea oamenilor, conducându-i să arunce ocară asupra lucrării lui Dumnezeu, ca și când toată această nenorocire ar fi consecința planului Creatorului. Tot la fel, atunci când aceia care fuseseră degradați și brutalizați prin puterea lui plină de cruzime își obțin libertatea, el îi îndeamnă la excese și atrocități. Atunci, tabloul acesta de dezmăț fără frâu este declarat de către tirani și opresori ca fiind o ilustrare a urmărilor libertății.

Când rătăcirea îmbrăcată într-o anumită haină este demascată, Satana o maschează într-o altă travestire și mulțimile o primesc cu tot atâta ușurință ca și pe cea dintâi. Atunci când poporul a văzut că romanismul este o amăgire prin care nu-l mai poate duce la călcarea Legii

lui Dumnezeu, el i-a determinat să privească orice religie ca fiind o escrocherie, iar Biblia ca pe o legendă; dând la o parte rânduielile divine, poporul s-a predat nelegiuirii fără frâu.

Rătăcirea fatală care a produs atâta nenorocire locuitorilor Franței, a fost necunoașterea acestui mare adevăr, că adevărata libertate se găsește în principiile Legii lui Dumnezeu. «O, dacă ai fi luat aminte la poruncile Mele! Atunci pacea ta ar fi fost ca un râu și fericirea ta ca valurile mării». «Cei răi n-au pace, zice Domnul». «Dar cel ce M-ascultă va locui fără grijă; va trăi liniștit și fără să se teamă de vreun rău.»" (Isaia 48, 18.22; Proverbe 1, 33) Ateii, necredincioșii și cei apostaziați se împotrivesc și denunță Legea lui Dumnezeu; dar urmările influenței lor dovedesc că buna stare a omului este legată de ascultare din partea lui de principiile divine. Aceia care nu vor să citească lecția în Cartea lui Dumnezeu sunt îndemnați să o citească în istoria popoarelor. Atunci când Satana a lucrat prin Biserica Romano-Catolică pentru a-i îndepărta pe oameni de la ascultare, a lucrat pe ascuns, iar lucrarea lui a fost atât de bine mascată, încât degradarea și mizeria care au urmat n-au fost socotite ca rod al neascultării. Iar puterea lui a fost atât de mult împiedicată de lucrarea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu, încât planurile lui n-au ajuns la rezultate depline. Oamenii nu au făcut legătura dintre efect și cauză și în felul acesta n-au descoperit izvorul nenorocirilor lor. Dar în timpul Revoluției, Legea lui Dumnezeu a fost respinsă în mod deschis de către Consiliul Național. Iar în Domnia Terorii care a urmat, acțiunea cauzei și a efectului a putut fi văzută de toți.

Când Franța L-a lepădat în mod fățiș pe Dumnezeu și a dat la o parte Biblia, oamenii nelegiuiți și duhurile întunericului au tresăltat pentru îndeplinirea scopului atât de multă vreme dorit — un regat fără restricțiile Legii lui Dumnezeu. Deoarece hotărârea împotriva unei lucrări nelegiuite nu a fost adusă repede la îndeplinire, de aceea, „inima fiilor oamenilor este plină de dorința de a face rău". (Eclesiastul 8, 11). Dar călcarea unei legi drepte și neprihănite trebuie în mod inevitabil să ducă la nenorocire și ruină. Cu toate că judecățile n-au venit imediat, păcătoșenia oamenilor a lucrat în mod sigur la pieirea lor. Veacurile de apostazie și crimă adunaseră o comoară de mânie pentru ziua plății; iar când nelegiuirea lor a ajuns la culme, cei care L-au disprețuit pe Dumnezeu au învățat prea târziu că este un lucru grozav să calci în picioare răbdarea divină.

Spiritul înfrânător al lui Dumnezeu, care pune piedică puterii pline de cruzime a lui Satana, fusese retras în mare măsură și aceluia a cărui singură desfătare este nenorocirea oamenilor i-a fost îngăduit să lucreze în voie. Aceia care aleseseră să slujească revolta au fost lăsați să-i culeagă roadele, până când țara a fost plină de crime prea groaznice pentru ca pana să le descrie. Din provinciile pustiite și din orașele ruinate, s-a auzit un strigăt groaznic — un strigăt de amară deznădejde. Franța a fost zguduită ca de cutremur. Religia, legea, ordinea socială, familia, statul și biserica — toate au fost doborâte la pământ de către mâna nelegiuită care se ridicase împotriva Legii lui Dumnezeu. Un mare adevăr spunea înțeleptul: „Cel nelegiuit va cădea prin nelegiuirea lui". „Totuși, măcar că păcătosul face de o sută de ori răul și stăruie multă vreme în el, eu știu că fericirea este pentru cei ce se tem de Dumnezeu și au frică de El. Dar cel rău nu este fericit." (Proverbe 11, 5; Eclesiastul 8, 12.13). „Pentru că au urât știința și

n-au ales frica Domnului", „de aceea se vor hrăni cu roada umbletelor lor, și se vor sătura cu sfaturile lor". (Proverbe 1, 29.31)

Martorii credincioși ai lui Dumnezeu, uciși de puterea hulitoare care „a ieșit din fântâna adâncului", nu aveau să rămână multă vreme tăcuți. „După trei zile și jumătate, Duhul vieții de la Dumnezeu a intrat în ei și au stat în picioare; o mare frică a apucat pe aceia care i-au văzut." (Apocalipsa 11, 11). Anul 1793 a fost acela în care decretul care desființa religia creștină și respingea Biblia a fost trecut prin Convenția Națională a Franței. Trei ani și jumătate mai târziu, o rezoluție care anula aceste decrete și care dădea toleranță pentru Scripturi a fost adoptată de aceeași instituție. Lumea a rămas uluită de imensitatea nelegiuirilor pe care a adus-o respingerea descoperirilor sfinte, iar oamenii au recunoscut nevoia de credință în Dumnezeu și în Cuvântul Său ca temelie a virtuții și a moralității. Domnul spune: „Pe cine ai batjocorit și ai ocărât tu? Împotriva cui ți-ai ridicat glasul, și ți-ai îndreptat ochii? Împotriva Sfântului lui Israel" (Isaia 37, 23). „De aceea iată că le arăt, de data aceasta, și-i fac să știe puterea și tăria Mea; și vor cunoaște că Numele Meu este Domnul."(Ieremia 16, 21)

Cu privire la cei doi martori, profetul declară mai departe: „Și au auzit din cer un glas tare, care le zicea: Suiți-vă aici! Și s-au suit într-un nor spre cer; iar vrăjmașii lor i-au văzut". (Apocalipsa 11, 12). Cu toate că Franța s-a războit cu cei doi martori ai lui Dumnezeu, ei au fost onorați ca niciodată mai înainte. În anul 1804, a fost organizată Societatea Biblică pentru Britania și Străinătate. Aceasta a fost urmată de organizații asemănătoare, cu nenumărate ramuri pe continentul european. În anul 1816, a fost întemeiată Societatea Biblică Americană. Când a fost organizată Societatea Britanică, Biblia fusese tipărită și răspândită în 50 de limbi. De atunci a fost tradusă în mai multe sute de limbi și dialecte (vezi notele suplimentare).

Timp de 50 de ani, până în anul 1792, se dăduse puțină atenție misiunilor străine. Nu fusese înființată nici o nouă societate și existau doar câteva biserici care făceau eforturi pentru răspândirea creștinismului în țările păgâne. Dar spre încheierea secolului al XVIII-lea, s-a produs o mare schimbare. Oamenii nu s-au mai mulțumit cu rezultatele raționalismului și și-au dat seama de nevoia descoperirii divine și a unei religii practice. De la această dată, lucrarea misiunilor străine a ajuns la o dezvoltare fără precedent (vezi notele suplimentare). Progresele tiparului au dat un mare avânt lucrării de răspândire a Bibliei. Mijloacele crescânde de comunicație dintre diferitele țări, dărâmarea vechilor bariere ale prejudecăților și exclusivismului național împreună cu pierderea puterii pământești de către pontiful Romei au deschis calea pentru intrarea Cuvântului lui Dumnezeu. Timp de câțiva ani, Biblia a fost vândută fără vreo restricție pe străzile Romei și a fost dusă în toate părțile locuite ale globului.

Voltaire cel necredincios a spus o dată cu îngâmfare: „Am obosit să-l tot aud pe oameni repetând că doisprezece bărbați au întemeiat religia creștină. Voi dovedi că un singur om este destul pentru a o distruge". Au trecut generații întregi de la moartea lui. Milioane de oameni s-au unit în lupta împotriva Bibliei. Dar este departe de a fi distrusă, căci acolo unde în vremea

lui Voltaire erau o sută, acum sunt zeci de mii, mai mult, sute de mii de exemplare ale cărții lui Dumnezeu. Cuvintele unui reformator din primele timpuri cu privire la biserica creștină afirmau: „Biblia este o nicovală de care s-au spart multe ciocane”. Domnul zice: „Orice armă făurită împotriva ta va fi fără putere; și pe orice limbă care se va ridica la judecată împotriva ta, o voi osândi”. (Isaia 54, 17) „Cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac.” „Toate poruncile Sale sunt sigure. Ele stau tari pentru veșnicie și sunt întemeiate pe adevăr și pe dreptate.” (Isaia 40, 8; Psalmii 111, 7.8). Tot ce este clădit pe autoritatea omului va fi dărâmat; dar ceea ce este întemeiat pe stânca neclintită a Cuvântului lui Dumnezeu va rămâne pentru veșnicie.

Capitolul 16 — Țară Libertății

Reformatorii englezi, cu toate că renunțaseră la învățăturile romanismului, au păstrat totuși multe din formele lui. Astfel, cu toate că autoritatea și crezul Romei fuseseră respinse, nu puține dintre obiceiurile și ceremoniile ei fuseseră încorporate în slujbele religioase ale Bisericii Anglicane. S-a pretins că aceste lucruri nu erau probleme de conștiință; că, deși nu erau poruncite în Scriptură și deci nu erau esențiale, nefiind interzise, nu erau rele în ele însele. Păzirea lor tinde să îngusteze abisul care despărțea bisericile reformate de Roma și s-a susținut că ele ar fi provocat primirea credinței protestante de către romaniști.

Pentru cei conservatori și înclinați spre compromis, aceste argumente păreau hotărâtoare. Dar mai era o categorie care nu judeca în felul acesta. Faptul că aceste obiceiuri „tindeau să arunce un pod peste abisul dintre Roma și Reformă" (Martyn, vol. 5, p. 22) era după părerea lor un argument puternic împotriva păstrării lor. Ei le priveau ca simboluri ale sclaviei din care fuseseră eliberați și la care nu erau dispuși să se întoarcă. Ei socoteau că Dumnezeu stabilise în Cuvântul Său rânduieli care să dirijeze serviciul divin și că oamenii nu sunt liberi să adauge sau să scoată din ele. De fapt, începutul marii apostazii a fost încercarea de a înlocui autoritatea lui Dumnezeu cu aceea a bisericii. Roma a început să recomande ceea ce Dumnezeu interzisese și a sfârșit prin a interzice ceea ce El poruncise în mod clar.

Mulți doreau cu înfocare să se întoarcă cu sinceritate la curăția și simplitatea care a caracterizat biserica primară. Ei priveau multe din obiceiurile practicate de biserica anglicană ca monumente ale idolatriei și nu puteau cu bună știință să se unească în felul ei de închinare. Dar biserica, fiind susținută de autoritatea civilă, nu îngăduia nici o abatere de la formele ei. Participarea la serviciile divine era cerută prin lege, iar adunările de cult neautorizate erau interzise sub pedeapsa cu închisoarea, exilul sau moartea.

La începutul secolului al XVII-lea, monarhul care tocmai venise pe tronul Angliei și-a făcut cunoscută hotărârea de a-i face pe puritani să se supună, sau ... să fie dați afară din țară, sau altceva mai rău (George Bancroft, History of the United States of America, pt. 1, cap. 12, p. 6). Alungați, persecutați și întemnițați, ei nu puteau vedea în viitor nici o speranță de zile mai bune și mulți s-au supus convingerii că pentru cei care doreau să-L slujească pe Dumnezeu după dictatele conștiinței lor, „Anglia înceta pentru totdeauna de a mai fi un loc ospitalier." (J.G.Palfrey, History of New England, cap. 3, par. 43). Unii s-au hotărât până la urmă să caute adăpost în Olanda. Au întâmpinat greutăți, pierderi și întemnițare. Planurile lor au fost zădărnicite și au fost trădați în mâinile vrăjmașilor lor. Dar stăruința neabătută a învins în cele din urmă și au găsit adăpost pe țărmurile prietenești ale Republicii Olandeze.

În fuga lor și-au părăsit casele, bunurile și mijloacele lor de trai. Erau străini într-o țară străină, în mijlocul unui popor cu o limbă și obiceiuri deosebite. Au fost siliți să recurgă la ocupații noi și nemaiîncercate pentru a-și câștiga pâinea. Bărbați de vârste mijlocii, care-și

petrecuseră viața lucrând pământul, au trebuit acum să învețe diferite meserii. Dar au primit cu bucurie situația și n-au pierdut timpul lenevind sau cârtind. Cu toate că deseori erau chinuiți de sărăcie, ei mulțumeau lui Dumnezeu pentru binecuvântările care le erau încă date și-și găseau bucuria în comuniunea spirituală nestingherită. „Erau conștienți că sunt peregrini și nu căutau prea mult bunurile pământești, ci își înălțau ochii către cer, țara lor cea mai scumpă, și își linișteau astfel sufletul" (Bancroft, pt. 1, cap. 12, par. 15).

În exil și în greutăți, dragostea și credința lor se întărea. Ei se încredeau în făgăduințele Domnului, iar El nu i-a părăsit în timp de nevoie. Îngerii Săi erau lângă ei pentru a-i încuraja și a-i sprijini. Iar când mâna lui Dumnezeu le-a arătat drumul peste mare, către un pământ unde și-ar fi putut găsi o țară în care să lase copiilor lor o moștenire prețioasă a libertății religioase, au pornit întracolo, fără să oscileze, pe calea arătată de Providență. Dumnezeu a îngăduit să vină încercări peste poporul Lui spre a-l pregăti pentru împlinirea planului Său minunat față de el. Biserica decăzuse prea mult ca să mai poată fi ridicată. Dumnezeu era gata să-Și reverse puterea asupra lor, pentru a da lumii altă dovadă că nu îi va uita pe aceia care se încred în El. El călăuzise evenimentele pentru a provoca ura lui Satana și uneltirile oamenilor răi, ca slava Sa să crească și să aducă poporul Său într-un loc sigur. Persecuția și exilul urmau să deschidă drumul libertății.

Atunci când pentru prima oară au fost siliți să se despartă de Biserica Anglicană, puritanii s-au unit printr-un legământ solemn, ca popor liber al Domnului, „să meargă împreună în toate căile Lui cunoscute sau pe cale de a fi făcute cunoscut". (J.Brown, The Pilgrim Fathers, p. 74). Aici era adevăratul spirit al Reformei, principiul vital al protestantismului. Pentru motivul acesta au plecat peregrinii din Olanda, pentru a-și găsi un cămin în Lumea Nouă. John Robinson, pastorul lor, care a fost prevenit în mod providențial să nu-i însoțească, în cuvântul lui de adio către exilați a spus:

„Fraților, suntem pe cale să ne despărțim pentru multă vreme și Domnul știe dacă voi mai trăi ca să vă mai văd vreodată fața. Chiar dacă Domnul a hotărât să vă văd sau nu, vă conjur, înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor Lui binecuvântați, să mă urmați numai atât cât L-am urmat eu pe Hristos. Dacă Dumnezeu vă va descoperi altceva, prin oricare instrument al Său, fiți tot atât de gata să-l primiți, precum ați fost totdeauna gata de a primi orice adevăr în timpul lucrării mele; căci sunt convins că Domnul mai are adevăr și lumină care să izvorască din sfântul Său Cuvânt. (Martyn, vol. 5, p. 70) În ce mă privește, nu pot deplânge destul starea bisericilor reformate care au ajuns la stagnare în religie și nu vor merge mai departe decât instrumentele reformei lor. Lutheranii nu pot merge mai departe decât a văzut Luther ... iar calviniștii, precum vedeți, rămân fermi acolo unde i-a lăsat marele bărbat al lui Dumnezeu, care nici el n-a văzut toate lucrurile. Aceasta este o nenorocire pe care nu o putem deplânge îndeajuns, deoarece ei, cu toate că au fost lumini arzătoare și strălucitoare în vremea lor, totuși n-au cunoscut toate planurile lui Dumnezeu, însă dacă ar trăi acum, ar fi tot atât de gata să îmbrățișeze o lumină mai mare decât aceea pe care au primit-o la început." (D.Neal, History of the Puritans, vol. 1, p. 269)

„Amintiți-vă de legământul bisericii voastre prin care v-ați angajat să mergeți în toate căile Domnului, cunoscute sau care urmează să vă fie făcute cunoscut. Amintiți-vă de făgăduința și legământul cu Dumnezeu și unul cu altul, de a primi toată lumina și adevărul care va fi adus la cunoștință din Cuvântul Său scris; dar în același timp luați aminte, vă îndemn la ceea ce primiți ca adevăr și să-l comparați și să-l cântăriți cu alte texte din Scripturi înainte de a-l primi; căci nu este cu putință ca lumea creștină, care a ieșit atât de târziu dintr-un întuneric potrivnic creștinismului, să ajungă dintr-o dată la o deplină desăvârșire a cunoștinței." (Martyn, vol. 5, pp. 70.71).

Dorința după libertatea de conștiință a fost aceea care i-a însuflețit pe toți peregrinii să înfrunte primejdiile unei călătorii lungi peste ocean, să suporte greutățile și pericolele pustiurilor și, cu ajutorul lui Dumnezeu, să pună temelia unei națiuni puternice, pe țărmurile Americii. Totuși așa, cinstiți și temători de Dumnezeu cum erau, peregrinii nu înțelegeau încă marele principiu al libertății religioase. Libertatea, pentru asigurarea căreia jertfiseră atât de mult, n-au mai fost dispuși să o mai acorde și altora. „Foarte puțini, chiar și dintre gânditorii de frunte și moraliștii secolului al XVII-lea, aveau o concepție justă cu privire la acest important principiu, produs al Noului Testament, care Îl recunoaște pe Dumnezeu ca singurul judecător al credinței omenești." (Idem, vol. 5, p. 297).

Învățătura că Dumnezeu a încredințat bisericii dreptul de a stăpâni conștiința, de a defini și de a pedepsi erezia este una dintre cele mai adânc înrădăcinate dintre rătăcirile papale. În timp ce reformatorii au respins crezul Romei, ei n-au fost cu totul eliberați de spiritul ei de intoleranță. Întunericul dens în care, de-a lungul veacurilor de stăpânire, papalitatea învăluise întreaga creștinătate nu fusese încă risipit cu totul. Unul dintre pastorii care conduceau colonia din Massachusetts Bay spunea: „Toleranța a fost aceea care a făcut o lume anticreștină; iar biserica niciodată n-a fost păgubită de pedepsirea ereticilor". (Idem, vol. 5, p. 335). Coloniștii au adoptat o reglementare prin care numai membrii bisericii puteau avea un cuvânt în guvernarea civilă. S-a format un fel de biserică de stat, tuturor oamenilor cerându-li se să contribuie la întreținerea clerului, iar autoritățile au fost împuternicite să suprime erezia. În felul acesta puterea pământească era în mâinile bisericii. Astfel că n-a trecut multă vreme până când aceste măsuri au dus la rezultatul inevitabil — persecuția.

„Unsprezece ani după întemeierea primei colonii, Roger Williams a sosit în Lumea Nouă. Asemenea primilor peregrini, el venise să se bucure de libertatea religioasă; dar, altfel decât ei, el a văzut — ceea ce puțini din vremea aceea văzuseră — că această libertate era dreptul inalienabil al tuturor, oricare le-ar fi fost crezul. El era un cercetător sincer al adevărului susținând împreună cu Robinson, că este cu neputință ca toată lumina din Cuvântul lui Dumnezeu să fi fost primită. Williams a fost primul om în creștinătatea modernă care a stabilit guvernarea civilă pe învățătura despre libertatea de conștiință, despre egalitatea concepțiilor în fața legii." (Bancroft. pt. 1 cap. 15, par. 16). El a declarat că „este datoria autorităților de a pedepsi crima, dar niciodată a stăpâni conștiința". „Poporul sau autoritatea pot hotărî", spunea el, „care este datoria omului față de om; dar atunci când încearcă să prescrie datoriile omului

față de Dumnezeu, ei ies din atribuțiile lor și nu mai poate fi nici o siguranță; căci este clar că, dacă magistratul are puterea, el poate hotărî o serie de păreri sau crezuri astăzi și altele mâine; așa cum au făcut în Anglia diferiți regi și regine, diferiți papi și concilii în Biserica Romană; astfel credința ar deveni o confuzie." (Martyn, vol. 5, p. 340)

Participarea la slujbele bisericii majoritare a fost cerută sub amenințarea pedepsei cu întemnițarea sau amendă. „Williams a dezaprobat această lege; cea mai rea prescripție din codul de legi englez a fost aceea care impune participarea la biserică. A-i obliga pe unii oameni să se unească cu alții de o altă convingere era o călcare flagrantă a drepturilor lor naturale; să târăști la slujba religioasă publică pe cei care nu cred și nu doresc însemna să-i obligi la fățărnicie.... Nimeni nu trebuie obligat să se închine sau să susțină o închinare împotriva consimțământului său. «Cum, exclamau împotrivitorii uimiți de susținerile lui, nu este vrednic lucrătorul de plata lui?» «Desigur, a răspuns el, dar să i-o dea aceia care îl cheamă.»" (Bancroft pt.1, cap. 15, par. 2)

Roger Williams era respectat și iubit ca un slujitor credincios al Evangheliei, un bărbat cu daruri deosebite, o integritate neclintită și o amabilitate adevărată; cu toate acestea, negarea categorică a dreptului magistraților civili la autoritate asupra bisericii și cererea lui pentru libertate religioasă nu puteau fi tolerate. Se susținea că aplicarea acestei învățături noi ar „submina temelia statului și a guvernului țării". (Idem, pt. 1, cap. 15, par. 10). Din cauza aceasta s-a hotărât alungarea lui din colonii și, în cele din urmă, pentru a evita arestarea, a fost silit să fugă prin gerul și viscolul iernii într-o pădure neumblată.

„Timp de paisprezece săptămâni", spunea el, „am rătăcit printr-o vreme aspră, neștiind de mâncare sau de somn". Dar „corbii m-au hrănit în pustie" și un trunchi scorburos mi-a slujit de adăpost (Martyn, vol. 5, pp. 349, 350). În felul acesta și-a continuat fuga plină de chin prin zăpadă și păduri neumblate, până când și-a găsit refugiu într-un trib de indieni cărora le-a câștigat încrederea și dragostea, încercând să-i învețe adevărurile Evangheliei.

Continuându-și drumul, în cele din urmă, după luni de schimbări și rătăciri, până la Narragansett Bay, acolo a pus temelia primului stat al vremurilor moderne, care în modul cel mai deplin a recunoscut dreptul libertății religioase. Principiul fundamental al coloniei lui Roger Williams era „că orice om trebuie să aibă libertatea de a se închina lui Dumnezeu după lumina propriei conștiințe" (Idem, vol. 5, p. 354). Micul său stat, Rhode Island, a devenit azilul celor apăsați, care a crescut și a progresat până când principiul de temelie — libertatea civilă și religioasă — a devenit piatra unghiulară a Republicii Americane. În acel document vechi și măreț pe care strămoșii noștri l-au socotit ca fiind declarația drepturilor lor — Declarația de Independență — ei declarau: „Susținem aceste adevăruri de la sine înțelese că toți oamenii sunt creați egali; că sunt înzestrați de Creatorul lor cu drepturi inalienabile printre care sunt viața, libertatea și dobândirea fericirii". Iar Constituția garantează, în termenii cei mai expliciți, inviolabilitatea conștiinței: „Nici o credință religioasă nu trebuie să fie cerută vreodată ca o condiție pentru obținerea vreunui serviciu public în Statele Unite". „Congresul

nu trebuie să facă nici o lege care să urmărească respectarea unei religii stabilite sau care să interzică exercitarea liberă a ei.”

„Inițiatorii constituției au recunoscut principiul veșnic, prin care legătura omului cu Dumnezeul său este mai presus de legislația omenească, iar drepturile conștiinței sunt inalienabile. N-au fost necesare discuții pentru a stabili acest adevăr; îl simțim în pieptul nostru. Această conștiință a fost aceea care, în ciuda legilor omenești, a susținut atâția martiri în chinuri și flăcări. Ei simțeau că datoria lor față de Dumnezeu era mai presus de legislațiile omenești și că omul nu are nici o autoritate asupra conștiinței lor. Este un principiu înnăscut pe care nimic nu-l poate șterge.” (Congressional documents, USA, seria nr. 200, document nr. 271)

Când s-a răspândit în țările Europei vestea despre o țară în care orice om se poate bucura de rodul muncii lui și poate asculta de convingerile conștiinței lui, mii de oameni s-au îndreptat spre țărmurile Lumii Noi. Coloniile s-au înmulțit cu repeziciune. „Massachusetts, printr-o lege specială, oferea o primire bună și un ajutor, din subscripție publică, creștinilor de orice naționalitate, care fugeau peste Atlantic, «pentru a scăpa de războaie, de foamete sau de apăsarea persecutorilor lor». În felul acesta fugarii și oprimații deveneau prin lege oaspeții statului.” (Martyn vol 5, p. 417). În timpul celor douăzeci de ani de la prima debarcare la Plymouth, mii de peregrini se stabiliseră în Noua Anglie.

Pentru a-și asigura idealul urmărit, „se mulțumeau să aibă o existență sărăcăcioasă, printr-o viață de trudă și de simplitate. Nu cereau de la pământul lor decât rodul muncii. Nu se lăsau îmbătați de visuri care să aducă ceața amăgirii pe calea lor.... Se mulțumeau cu un progres încet, dar continuu al stării lor sociale. Suportau cu răbdare privațiunile vieții deșertului, udând pomul libertății cu lacrimile lor și cu sudoarea frunții până și-a înfipt adânc rădăcinile în pământ.” Biblia era privită ca temelia credinței lor, izvorul înțelepciunii, cartă a libertății. Principiile ei erau prezentate cu sârguință în cămin, în școală și în biserică, iar roadele se vedeau în economie, în inteligență, în curăție și în cumpătare. Cineva putea trăi ani de zile într-o așezare puritană „fără a vedea vreun bețiv, fără să audă vreun blestem sau să întâlnească un cerșetor”. (Bancroft, pt. 1, cap. 19, p. 25). Se demonstra că principiile Bibliei constituie cele mai sigure garanții ale demnității naționale. Coloniile, la început slabe și izolate, au devenit o federație de state puternice, iar lumea privea cu uimire pacea și prosperitatea unei „biserici fără papă și a unui stat fără rege”.

Un număr din ce în ce mai mare de oameni erau continuu atrași către țărmurile Americii, mânați însă de motive cu totul diferite de ale primilor peregrini. Deși credința și curăția de la început exercitau o putere larg răspândită și modelatoare, influența ei a început să scadă pe măsură ce creștea numărul acelora care căutau numai câștiguri materiale. Rânduiala adoptată de primii coloniști, de a îngădui numai membrilor bisericii să voteze sau să dețină o slujbă în guvernarea civilă, a dus la urmările cele mai dezastruoase. Această măsură fusese acceptată ca mijloc pentru a păstra curăția statului, dar ea a avut ca urmare corupția în biserică.

Mărturisirea religiei fiind condiția votului și a deținerii unei slujbe, mulți, mânați numai din motive politice, s-au unit cu biserica fără să-și schimbe inima. În felul acesta, bisericile au ajuns să fie formate într-o mare măsură din persoane nepocăite; și chiar printre slujitorii bisericii erau unii care nu numai că susțineau învățături rătăcite, dar nu cunoșteau nici puterea înnoitoare a Duhului Sfânt. Din nou s-au demonstrat consecințele nefaste, prea adesea văzute în istoria bisericii din zilele lui Constantin și până în prezent, ale încercării de a clădi cu ajutorul statului, de a face apel la puterea pământească pentru sprijinirea Evangheliei Aceluia care declarase: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta". (Ioan 18, 36). Unirea bisericii cu statul, în oricât de mică măsură, chiar dacă pare că aduce lumea mai aproape de biserică, în realitate aduce biserica mai aproape de lume.

Marele principiu apărat cu atâta noblețe de Robinson și de Roger Williams, că adevărul este în continuu progres și că orice creștin trebuie să fie gata a primi toată lumina care poate străluci din Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu, a fost pierdut din vedere de către urmașii lor. Bisericile protestante din America — precum și cele din Europa — atât de mult favorizate de primirea binecuvântărilor Reformei, n-au mai înaintat pe calea ei. Cu toate că, din timp în timp, s-au ridicat oameni credincioși pentru a vesti adevărul cel nou și pentru a demasca rătăcirea cultivată vreme îndelungată, majoritatea, asemenea iudeilor din zilele lui Hristos sau ca papistașii din timpul lui Luther, s-au mulțumit să creadă așa cum au crezut părinții lor și să trăiască așa cum au trăit ei. De aceea religia a degenerat iarăși în formalism; iar rătăcirile și superstițiile ar fi fost înlăturate dacă biserica ar fi continuat să meargă în lumina Cuvântului lui Dumnezeu așa au fost păstrate și cultivate. În felul acesta spiritul inspirat de Reformă a dispărut treptat, până când a ajuns să fie nevoie de o reformă aproape tot atât de mare în bisericile protestante cum fusese nevoie și în biserica Romei din timpul lui Luther. Exista același spirit lumesc, aceeași toropeală spirituală, un respect asemănător față de părerile oamenilor, substituind teoriile oamenilor învățăturilor Cuvântului lui Dumnezeu.

Răspândirea largă a Bibliei în prima parte a secolului al XIX-lea împreună cu marea lumină răspândită asupra lumii n-a fost urmată de o înaintare corespunzătoare în cunoașterea adevărului descoperit sau în viața religioasă practică. Satana nu mai putea, ca în veacurile trecute, să țină Cuvântul lui Dumnezeu departe de popor; el fusese pus la îndemâna tuturor, dar pentru a-și aduce planul la îndeplinire, i-a făcut pe mulți să-i acorde o mică valoare. Oamenii au neglijat să cerceteze Scripturile și în felul acesta au continuat să primească interpretări false și să cultive învățături care nu-și aveau temeiul în Biblie.

Văzând nereușita eforturilor lui de a zdrobi adevărul, prin persecuție, Satana a recurs din nou la planul de compromis care dusese la marea apostazie și la formarea bisericii Romei. El i-a făcut pe creștini să se unească acum nu cu păgânii, ci cu aceia care, prin devoțiunea lor față de lucrurile lumii acesteia, se dovedeau a fi tot atât de adevărați idolatri ca și închinătorii la chipuri cioplite. Urmările acestor alianțe nu erau mai puțin dăunătoare acum decât în primele veacuri; mândria și extravaganța erau cultivate sub masca religiei, iar bisericile au devenit corupte. Satana a continuat să pervertească învățăturile Bibliei, iar tradițiile, care

urmau să ruineze milioane de oameni, prindeau rădăcini adânci. Biserica susținea și apăra aceste tradiții, în loc să lupte pentru „credința care a fost dată sfinților o dată pentru totdeauna”. În felul acesta au fost degradate principiile pentru care reformatorii luptaseră și suferiseră atât de mult.

Capitolul 17 — Vestitorii Dimineții

Unul dintre cele mai solemne și mai glorioase dintre adevărurile descoperite în Biblie este a doua venire a lui Hristos, pentru a desăvârși marea lucrare de mântuire. Pentru poporul peregrin al lui Dumnezeu, atât de mult timp lăsat să pribegească în „negura și umbra morții", este dată o nădejde, prețioasă și inspiratoare, de bucurie în făgăduințele revenirii Aceluia care este „învierea și viața", pentru a-i conduce acasă „pe cei alungați ai Săi". Învățătura cu privire la a doua venire este nota dominantă a Sfintelor Scripturi. Din ziua în care prima pereche de oameni a părăsit cu durere Edenul, copiii credinței au așteptat venirea Celui Făgăduit pentru a doborî puterea nimicitorului și a-i aduce iarăși în paradisul pierdut. Bărbații sfinți din vechime priveau înainte către venirea lui Mesia în slavă, ca împlinire a nădejdii lor. Lui Enoh, al șaptelea urmaș al acelora care locuiseră în Eden, cel care timp de trei secole de viețuire pe pământ umblase cu Dumnezeu, i s-a îngăduit să privească de departe venirea Eliberatorului. „Iată", zicea el, „că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor." (Iuda 14, 15).

Patriarhul Iov, în noaptea suferinței lui, exclama cu o încredere neclintită: „Știu că Răscumpărătorul meu trăiește și că Se va arăta la urmă pe pământ ... voi vedea totuși pe Dumnezeu. Ochii mei Îl vor vedea și nu ai altuia". (Iov 19, 25-27) Revenirea lui Hristos pentru a inaugura domnia neprihănirii a inspirat cele mai sublime și mai arzătoare declarații tuturor scriitorilor sfinți. Poeții și profeții Bibliei s-au ocupat de acest subiect în cuvinte care ardeau de foc ceresc. Iar psalmistul cânta despre puterea și maiestatea Regelui lui Israel: „Din Sion desăvârșirea frumuseții, de acolo strălucește Dumnezeu. Dumnezeul nostru vine și nu tace.... El strigă spre ceruri sus, și spre pământ, ca să judece pe poporul Său". (Psalmii 50, 2-4). „Să se bucure cerurile și să se veselească pământul ... înaintea Domnului, căci El vine, vine să judece pământul; El va judeca lumea cu dreptate și popoarele după credincioșia Lui." (Psalmii 96, 11-13)

Profetul Isaia spunea: „Treziți-vă și săriți de bucurie, cei ce locuiți în țărână! Căci roua ta este o rouă dătătoare de viață și pământul va scoate iarăși afară pe cei morți." „...Să învie dar morții Tăi! Să se scoale trupurile mele moarte!... Nimicește moartea pe vecie: Domnul Dumnezeu șterge lacrimile de pe toate fețele, și îndepărtează de pe tot pământul ocara poporului Său; da, Domnul a vorbit. În ziua aceea, vor zice: «Iată, acesta este Dumnezeul nostru, în care aveam încredere că ne va mântui. Acesta este Domnul, în care ne încredeam, acum să ne veselim, și să ne bucurăm de mântuirea Lui!»" (Isaia 26, 19; Isaia 25, 8.9)

Apoi Habacuc, răpit în viziune sfântă, privea venirea Lui. „Dumnezeu vine din Teman, și Cel sfânt vine din muntele Paran.... Măreția Lui acoperă cerurile, și slava Lui umple pământul. Strălucirea Lui este ca lumina soarelui. Se oprește și măsoară pământul cu ochiul; privește, și face neamurile să tremure; munții cei veșnici se sfărâmă, dealurile cele vechi se pleacă; El umblă pe cărări veșnice.... Ai încălecat pe caii Tăi și Te-ai suit în carul Tău de biruință.... La

vederea Ta, se cutremură munții; adâncul își ridică glasul, și își înalță valurile în sus. Soarele și luna se opresc în locuința lor, de lumina săgeților Tale care pornesc, de strălucirea suliței Tale care lucește. Ieși ca să izbăvești pe poporul Tău, să izbăvești pe unsul Tău! Sfărâmi acoperișul casei celui rău, o nimicești din temelii până în vârf." (Habacuc 2, 3.4.6.8.10.11.13)

Când Mântuitorul era pe punctul de a Se despărți de ucenicii Săi, i-a mângâiat în necazurile lor cu asigurarea că va veni iarăși. „Să nu vi se tulbure inima.... În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri.... Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine." (Ioan 14, 1-3). „Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui." (Matei 25, 31.32) Îngerii care au mai zăbovit pe Muntele Măslinilor după înălțarea lui Hristos au repetat și ei ucenicilor făgăduința revenirii Sale: „Acest Isus, care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru, va veni în același fel cum L-ați văzut mergând la cer". (Faptele Apostolilor 1, 11). Iar apostolul Pavel, vorbind prin Duhul inspirației, mărturisea: „Căci, Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer". (1 Tesaloniceni 4, 16). Proorocul de pe Patmos spunea: „Iată că El vine pe nori, și orice ochi Îl va vedea. Da! Amin". (Apocalipsa 1, 7)

În jurul venirii Sale se adună slava acelei „restatorniciri a tuturor lucrurilor, despre care Dumnezeu a vorbit prin gura tuturor sfinților Săi prooroci încă de la întemeierea lumii" (Faptele Apostolilor 3, 21). Atunci stăpânirea de lungă durată a răului va fi nimicită; „împărățiile lumii acesteia" vor deveni „împărățiile Domnului nostru și ale Hristosului Său; și El va domni în veci de veci" (Apocalipsa 11, 15). „Slava Domnului se va descoperi și orice făptură o va vedea.... Domnul va face să răsară mântuirea și lauda în fața tuturor neamurilor.... El va fi ca o cunună strălucitoare și o podoabă măreață pentru rămășița poporului." (Isaia 40, 5; 61, 11; 28, 5) Atunci va fi întemeiată sub întregul cer împărăția pașnică și multă vreme așteptată a lui Mesia. „Tot astfel, Domnul are milă de Sion, și mângâie toate dărâmăturile lui. El va face pustia lui ca un Rai, și pământul lui uscat ca o grădină a Domnului.... I se va da slava Libanului, strălucirea Carmelului și a Saronului.... Nu te vor mai numi Părăsită, și nu-ți vor mai numi pământul un pustiu, ci te vor numi: «Plăcerea Mea este în ea»; și țara ta o vor numi Beula.... Cum se bucură mirele de mireasa lui, așa Se va bucura Dumnezeul tău de tine." (Isaia 51, 3; 35, 2; 62, 4.5)

Revenirea Domnului a fost în toate veacurile nădejdea urmașilor Săi adevărați. Făgăduința Mântuitorului la despărțirea de pe Muntele Măslinilor, că va reveni, a luminat viitorul ucenicilor Săi, umplându-le inimile de bucurie și nădejde pe care suferința n-o putea stinge și încercările să o umbrească. În mijlocul suferinței și a persecuției, „arătarea marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos" a fost „fericita nădejde". Când creștinii tesaloniceni erau copleșiți de întristare la înmormântarea celor dragi, care nădăjduiseră să trăiască pentru a fi martorii revenirii Domnului, Pavel, învățătorul lor, le îndrepta atenția către învierea care urma să se producă la revenirea Mântuitorului. „Atunci cei morți în Hristos vor învia și împreună cu cei vii vor fi răpiți pentru a întâmpina pe Domnul în văzduh.... Și astfel, spunea el, vom fi

pentru totdeauna cu Domnul. Mângâiați-vă unii pe alții cu aceste cuvinte.” (1 Tesaloniceni 4, 16-18).

Pe Patmosul cel stâncos, ucenicul iubit a auzit și el făgăduința: „Iată Eu vin curând”, iar răspunsul lui plin de adorare dă glas rugăciunii bisericii de-a lungul peregrinării ei: „Amin, vino Doamne Isuse”. (Apocalipsa 22, 20). Din temniță, de la rug, de pe eșafod, unde sfinții și martirii au mărturisit despre adevăr, vine de-a lungul veacurilor exprimarea credinței și a nădejdii lor. Fiind „asigurați de învierea Sa și în consecință și de a lor, la revenirea Sa, pentru motivul acesta”, spune unul dintre acești creștini, „ei nu se temeau de moarte și se constata că erau mai presus de ea”. (Daniel T. Taylor, The Reign of Christ on Earth: or, The Voice of the Church in All Ages, 33). „Erau gata să meargă în mormânt pentru a putea învia liberi.” (Idem, p. 54). Ei Îl așteptau pe Domnul lor „să vină din cer, pe nori cu slava Tatălui Său, ca să aducă celui drept vremurile împărăției. Valdenzii nutreau aceeași credință (Idem, pp. 129-133). Wycliffe privea înainte la revenirea Răscumpărătorului ca nădejde a bisericii.” (Idem, pp. 132-134)

Luther declara: „Sunt convins cu adevărat că ziua judecății nu va întârzia trei sute de ani. Dumnezeu nu va putea îngădui mai mult această lume păcătoasă.... Ziua cea mare se apropie, zi în care împărăția nelegiuiților va fi nimicită.” (Idem, pp. 158, 134) „Această lume îmbătrânită nu este departe de sfârșitul ei”, spunea Melanchton. Iar Calvin îi îndemna pe creștini „să nu ezite a dori cu ardoare ziua venirii lui Hristos ca cel mai remarcabil dintre toate evenimentele” și declara că „întreaga familie a celor credincioși va avea în vedere ziua aceasta. Trebuie să flămânzim după Hristos, trebuie să-L căutăm, să-L contemplăm”, zicea el, „până în zorii acelei zile mari, când Domnul nostru Își va manifesta deplin slava împărăției Sale”. (Idem, pp. 158, 134)

„Nu a dus Domnul Isus trupul nostru în ceruri?”, spunea Knox, reformatorul scoțian, „și nu se va reîntoarce oare? Știm că El va reveni, și aceasta cu mare grabă”. Ridley și Latimer, care și-au dat viața pentru adevăr, așteptau cu credință revenirea Domnului. Ridley scria: „Fără îndoială, lumea — cred și de aceea spun — merge către sfârșit. Să strigăm în inimile noastre împreună cu Ioan, slujitorul lui Dumnezeu, către Mântuitorul Hristos: «Amin, vino Doamne Isuse»”. (Idem, pp. 151, 145)

„Gândul revenirii Domnului”, spunea Baxter, „îmi este atât de plăcut și plin de bucurie”. (Richard Baxter, Works, vol, 17, p. 555). „A iubi revenirea Sa și a aștepta această fericită nădejde este lucrarea credinței și caracterului sfinților Lui.... Dacă moartea este ultimul vrăjmaș care va fi distrus la înviere, ne putem da seama cât de stăruitor trebuie să se roage și să dorească credincioșii a doua venire a lui Hristos, până când va fi făcută această cucerire deplină și finală.” (Idem, vol. 17, p. 500). „Aceasta este ziua pe care toți credincioșii trebuie să o dorească, să o nădăjduiască și să o aștepte, ca fiind împlinirea întregii lucrări a mântuirii lor și toate dorințele și străduințele sufletelor lor.... Grăbește, o, Doamne, această zi

binecuvântată!" (Idem, vol. 17, pp. 182, 183). Aceasta era nădejdea bisericii apostolice, a „bisericii din pustie" și a reformatorilor.

Proorocia nu numai că profetizează modul și scopul revenirii lui Hristos, ci prezintă și semnele prin care oamenii pot ști când venirea Lui este aproape. Isus spunea: „Vor fi semne în soare, în lună și în stele". (Luca 21, 25). „Soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei, stelele vor cădea din cer, și puterile care sunt în ceruri vor fi clătinate. Atunci se va vedea Fiul omului venind pe nori cu o mare putere și cu slavă." (Marcu 13, 24-26). Descoperitorul descrie astfel primul dintre semnele care preced a doua venire: „S-a făcut un mare cutremur de pământ, soarele s-a făcut negru ca un sac de păr, și luna s-a făcut ca sângele". (Apocalipsa 6, 12)

Aceste semne au fost văzute înainte de începutul secolului al XIX-lea. Și ca o împlinire a acestei proorocii, în anul 1755 a avut loc cel mai groaznic cutremur care a fost cunoscut vreodată. Deși în general este cunoscut sub numele de cutremurul din Lisabona, el s-a întins pe o mare parte din Europa, Africa și America. A fost simțit în Gröenlanda, în Indiile de Vest, în insulele Madeira, în Norvegia și Suedia, Marea Britanie și Irlanda. El s-a extins pe o suprafață de 4 milioane de mile pătrate. În Africa, șocul a fost aproape tot atât de puternic ca și în Europa. O mare parte a orașului Alger a fost distrusă; iar la o mică distanță de Maroc, un sat de 8 sau 10.000 de locuitori a fost înghițit cu totul. Un val uriaș a măturat coasta Spaniei și Africii, inundând orașe și provocând o mare distrugere.

În Spania și Portugalia, șocul s-a manifestat cu o violență extremă. La Cadix, valul fluxului se spune că a fost de 18 metri înălțime. „Munții cei mai mari din Portugalia au fost zguduiți puternic, din temelie, iar unii dintre ei s-au despicat din vârf și s-au rostogolit într-un mod ciudat, părți mari dintre ei fiind aruncate în văile învecinate. S-a spus că au ieșit flăcări din acești munți." (Sir Charles Lyell, Principles of Geology, p. 495) „La Lisabona, în adâncurile pământului s-a auzit un bubuit de tunet și îndată după aceea o zguduitură puternică a distrus o mare parte din oraș. În timp de aproximativ șase minute, au pierit 60.000 de persoane. La început apele oceanului s-au retras lăsând țărmul uscat, apoi au revenit cu violență, ridicându-se cu 15 metri și chiar mai mult deasupra nivelului obișnuit. Printre alte ravagii care au avut loc la Lisabona în timpul catastrofei, a fost și prăbușirea unui chei nou construit, în întregime din marmură, foarte costisitor. Un mare număr de oameni se refugiaseră acolo, căci părea un loc sigur de scăpare, în care ar fi fost la adăpost de căderea zidurilor; dar deodată cheiul s-a prăbușit cu toți oameni de pe el și nici un om n-a mai ieșit la suprafață." (Idem, p. 495)

„Zguduitura cutremurului a fost urmată imediat de prăbușirea tuturor bisericilor și mănăstirilor și aproape a tuturor clădirilor publice mari și a peste un sfert din celelalte case. La aproape două ore după cataclism, focul a izbucnit în mai multe cartiere, mistuind orașul cu deosebită violență timp de trei zile, încât acesta a fost cu totul pustiit. Cutremurul s-a produs într-o zi de sărbătoare, când bisericile și mănăstirile erau arhipline de oameni, dintre care foarte puțini au scăpat" (Encyclopedia Americana, art. „Lisabon", ed. 1831). „Groaza

poporului era dincolo de orice imaginație. Nimeni nu plângea, era mai presus de lacrimi. Toți alergau încoace și încolo, înnebuniți de groază și uimire, bătându-și fețele și pieptul strigând: «Misericordia! A venit sfârșitul lumii!» Mamele își uitaseră copiii și alergau ținând crucifixuri în brațe. Din nefericire, mulți au alergat în biserici pentru ocrotire; dar în zadar se invocau lucrurile sfinte, în zadar îmbrățișau altarele sărmanele făpturi; statui, preoți și oameni au fost îngropați într-o ruină comună". S-a apreciat că 90.000 de persoane și-au pierdut viața în acea zi fatală.

Douăzeci și cinci de ani mai târziu, a apărut al doilea semn menționat în profeție: întunecarea soarelui și a lunii. Ceea ce a făcut ca acest semn să fie și mai impresionant a fost faptul că timpul împlinirii lui fusese precis arătat. În discuția Mântuitorului cu ucenicii Săi de pe Muntele Măslinilor, după descrierea perioadei lungi de încercare pentru biserică — cei 1260 de ani de persecuție papală — cu privire la care El făgăduise că necazul avea să fie scurtat, a menționat câteva evenimente care aveau să preceadă venirea Sa și a fixat timpul când primul dintre ele urma să fie văzut: Dar „în zilele acelea, după necazul acesta, soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina ei". (Marcu 13, 24). Cele 1260 de zile sau ani s-au încheiat în anul 1798. Însă, cu un sfert de veac mai înainte, persecuția aproape că încetase cu totul. În urma acestei persecuții, după cuvintele lui Hristos, soarele urma să se întunece. Astfel că, la 19 mai 1780, această profeție s-a împlinit.

„Aproape cel mai tainic și încă neexplicat fenomen de felul acesta, dacă nu chiar singurul ..., este ziua întunecată de la 19 mai 1780, întunecarea cea mai inexplicabilă a întregii părți vizibile a cerului și a atmosferei din Noua Anglie." (R.M. Devens, Our First Century, p. 89) Un martor ocular care trăia în Massachusetts descrie evenimentul în felul următor: „Dimineața soarele a răsărit pe un cer curat, dar în scurtă vreme a fost acoperit. Norii au coborât negri și amenințători și din ei izbucneau fulgere și se rostogoleau tunete, căzând și puțină ploaie. Către ora nouă, norii s-au subțiat și au căpătat o culoare ca arama sau alama, iar pământul, stâncile, copacii, clădirile, apele și oamenii au fost schimbați de această lumină ciudată, nepământeană. Câteva minute mai târziu, un nor negru și greu s-a răspândit pe tot cerul, în afară de o fâșie îngustă la orizont, și era atât de întuneric cum este de obicei vara la ora nouă seara....

Teama, îngrijorarea și groaza au umplut treptat sufletele oamenilor. Femeile stăteau la ușă privind tabloul întunecat; oamenii s-au întors de la câmp; tâmplarul și-a lăsat uneltele, fierarul și-a părăsit foalele, negustorul tejgheaua. Școlile și-au suspendat cursurile, iar copiii au fugit tremurând acasă. Călătorii s-au oprit la ferma cea mai apropiată. Ce se va întâmpla? șopteau toate buzele și se întrebau toate inimile. Părea că un uragan era gata să sufle peste toată țara sau ca și cum venise ziua încheierii tuturor lucrurilor."

„Au fost aprinse lumânări, iar focul din cămin lucea ciudat ca într-o seară de toamnă fără lună.... Păsările s-au retras în cotețe și s-au dus la culcare, vitele s-au înapoiat în staul ca pentru noapte și rumegau. Broaștele orăcăiau, păsările cântau cântece de seară, iar liliecii zburau. Însă oamenii știau că nu venise noaptea...." „Dr. Nathanael Whittaker, pastorul bisericii

Tabernacol din Salem, a ținut slujba religioasă în casa de rugăciune, ținând o predică în care a susținut că întunecimea era supranaturală. S-au ținut adunări în multe alte locuri. Textele biblice pentru aceste predici neprevăzute erau fără excepție acelea care arătau că întunericul era în acord cu profeția Scripturii.... Întunericul a fost foarte dens la scurtă vreme după ora 11." (The Essex Antiquarian, April 1899, vol. 3, nr. 4, pp. 53.54). Într-o mare parte a țării întunericul a fost atât de mare în timpul zilei, încât oamenii n-au putut vedea cât este ceasul, n-au putut mânca și nici nu și-au putut îndeplini treburile lor casnice fără lumina lumânărilor.

Întinderea acestei întunecimi a fost extraordinară. A fost văzută cu mult mai spre răsărit decât la Falmouth. Către apus, ea a ajuns la cea mai îndepărtată parte din Connecticut și la Albany. Spre sud, a fost observată de-a lungul țărmului mării, iar spre nord la limita până la care se întind așezările americane (William Gordon, History of the Rise, Progress, and Establishment of the Independence of the U.S.A, vol. 3, p. 57).

Întunecimea intensă a zilei a fost urmată, cu o oră sau două înainte de căderea serii, de un cer în parte curat, iar soarele a apărut cu toate că era încă voalat de o ceață întunecată și deasă.

„După apusul soarelui, norii s-au îngrămădit și s-a întunecat foarte repede.... Nici întunericul nopții n-a fost mai puțin obișnuit și mai puțin înfricoșător decât acela al zilei; cu toate că era aproape lună plină, nu se putea vedea nici un obiect decât cu ajutorul unei lumini artificiale care, atunci când era privită din casele învecinate și din alte locuri îndepărtate, părea ca un întuneric egiptean prin care abia puteau pătrunde razele." (Isaiah Thomas, Massachusetts Spy; or, American Oracle of Liberty, vol. 10, nr. 472, May 25, 1780). Un martor ocular al acestei scene spunea: „Nu puteam să înțeleg că, dacă orice corp luminos din univers ar fi fost îmbrăcat într-o întunecime de nepătruns sau și-ar fi încetat existența, întunericul n-ar fi fost mai complet". (Scrisoarea trimisă de Dr. Samuel Tenney, din Exeter, New Hampshire. December 1785, în Massachusetts, Historical Society Collections, 1792, prima serie, vol. 1, p. 97). Cu toate că la ora nouă în seara aceea răsărise luna și era aproape plină, „n-a avut puterea să risipească umbrele morții". După miezul nopții întunericul a dispărut, iar luna, când a fost văzută imediat după aceea, avea culoarea sângelui.

Ziua de 19 mai 1780 a rămas în istorie ca „Ziua întunecoasă". Din vremea lui Moise n-a mai fost o întunecime de aceeași densitate, întindere și durată, care să fi fost înregistrată vreodată. Și întreaga descriere a acestui eveniment, așa cum ne este redată de martorii oculari, este, desigur, confirmarea cuvintelor Domnului, raportate de proorocul Ioel cu douăzeci și cinci de veacuri mai înainte de a fi împlinite: „Soarele se va întuneca, iar luna se va preface în sânge înainte de a veni ziua cea mare și grozavă a Domnului". (Ioel 2, 31)

Hristos îi îndemnase pe copiii Săi să fie atenți la semnele revenirii Sale și să se bucure, când vor vedea semnele revenirii Regelui lor. „Când vor începe să se întâmple aceste lucruri", a spus El, „atunci să vă ridicați capetele; căci mântuirea voastră se apropie". El a îndreptat privirea urmașilor Săi către pomii care înmugureau primăvara și a zis: „Când înverzesc și

îmbobocesc, știți că vara este aproape. Tot așa, când veți vedea aceste lucruri, să știți că Împărăția lui Dumnezeu este aproape.” (Luca 21, 28.30.31)

Dar, pe măsură ce spiritul umilinței și consacrării în biserică a făcut loc mândriei și formalismului, iubirea pentru Hristos și credința în revenirea Sa s-au răcit. Absorbiți în căutarea de plăceri și afaceri lumești, aceia care pretindeau a fi poporul lui Dumnezeu au fost orbi la sfaturile Mântuitorului cu privire la semnele revenirii Sale. Învățătura cu privire la a doua venire fusese neglijată; Scripturile, care vorbeau despre aceasta, au fost întunecate de interpretări eronate, până când au fost ignorate și uitate într-o mare măsură. Această situație s-a manifestat îndeosebi în bisericile din America. Libertatea și confortul de care s-au bucurat toate clasele sociale, dorința ambițioasă după bogăție și lux, care dădea naștere unei închinări avide după câștigarea de bani și dorința nestăvilită după popularitate și putere, care păreau să fie la îndemâna tuturor, i-au făcut pe oameni să-și concentreze interesele și nădejdile asupra lucrurilor vieții acesteia și să îndepărteze cândva, în viitor, ziua solemnă, când ordinea actuală a lucrurilor va trece.

Când Mântuitorul a arătat urmașilor Săi semnele revenirii Sale, El a profetizat starea de păcătoșenie care va exista chiar înainte de a doua Sa venire. Ca și în zilele lui Noe, va fi o activitate și o alergare după afaceri lumești și după căutarea de plăceri — cumpărând, vânzând, clădind, zidind, căsătorindu-se și dând în căsătorie — împreună cu uitarea lui Dumnezeu și a vieții viitoare. Pentru aceia care vor trăi în vremea aceasta, sfatul lui Hristos este: „Luați seama la voi înșivă, ca nu cumva să vi se îngreuneze inimile cu îmbuibare de mâncare și băutură, și cu îngrijorările vieții acesteia, și astfel ziua aceea să vină fără veste asupra voastră. Vegheați dar în tot timpul și rugați-vă, ca să aveți putere să scăpați de toate lucrurile acestea, care se vor întâmpla, și să stați în picioare înaintea Fiului omului.” (Luca 21, 34.36)

Starea bisericii în această vreme este arătată în cuvintele Mântuitorului din Apocalipsa: „Îți merge numele că trăiești, dar ești mort”. Iar acelora care refuză să se trezească din siguranța lor fără grijă, le este adresată avertizarea solemnă: „Dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț, și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine”. (Apocalipsa 3, 1.3) A fost necesar ca oamenii să fie treziți în fața primejdiei, spre a se pregăti pentru evenimentele solemne legate de închiderea timpului de probă. Profetul lui Dumnezeu declară: „Dar mare este ziua Domnului și foarte înfricoșată: cine o poate suferi?” „Cine poate sta în picioare atunci când se va arăta Acela ai cărui ochi sunt «atât de curați încât nu pot să vadă răul», și nu poate privi nelegiuirea?” (Ioel 2, 11; Habacuc 1, 13). Pentru aceia care strigă: „Dumnezeule, noi Te cunoaștem”, dar care au călcat legământul Lui și s-au îndreptat în grabă spre alt dumnezeu, ascunzând păcatul în inima lor și iubind căile nedreptății — pentru aceștia ziua Domnului este „întunecime și nu lumină, chiar foarte întunecată și nici o lumină nu va fi încă”. (Osea 8, 2; Psalmii 16, 4; Amos 5, 20). „În vremea aceea, voi scormoni Ierusalimul cu felinare, și voi pedepsi pe toți oamenii care se bizuiesc pe drojdiile lor, și zic în inima lor: «Domnul nu va face nici bine, nici rău»” (Țefania 1, 12). „Voi pedepsi — zice Domnul — lumea, pentru

răutatea ei și pe cei răi pentru nelegiuirile lor; voi face să înceteze mândria celor trufași, și voi doborî semeția celor asupritori." (Isaia 13, 11). „Nici argintul, nici aurul lor nu vor putea să-i izbăvească.... Averile lor vor fi de jaf și casele lor vor fi pustiite." (Țefania 1, 18.13).

Profetul Ieremia, privind înainte spre acest timp groaznic, exclama: „Cum mă doare înăuntrul inimii mele!... Nu pot să tac! Căci auzi, suflete, sunetul trâmbiței și strigătul de război. Se vestește dărâmare peste dărâmare." (Ieremia 4, 19.20) „Ziua aceea este o zi de mânie, o zi de necaz și de groază, o zi de pustiire și nimicire, o zi de întuneric și negură, o zi de nori și de întunecime, o zi în care va răsuna trâmbița și strigătele de război." (Țefania 1, 15.16). „Iată, vine ziua Domnului, care va preface tot pământul în pustiu, și va nimici pe toți păcătoșii de pe el." (Isaia 13, 9)

În vederea acelei zile mari, Cuvântul Domnului, în limbajul cel mai solemn și mai impresionant, cheamă poporul Său să se trezească din letargia lui spirituală și să caute fața Lui cu pocăință și umilință: „Sunați din trâmbiță în Sion! Sunați în gura mare pe muntele Meu cel sfânt, ca să tremure toți locuitorii țării. Căci vine ziua Domnului, este aproape! Sunați cu trâmbița în Sion! Vestiți un post, chemați o adunare de sărbătoare! Strângeți poporul, țineți o adunare sfântă! Aduceți pe bătrâni, strângeți copiii.... Să iasă mirele din cămara lui, și mireasa din odaia ei! Preoții slujitorii Domnului, să plângă între tindă și altar.... Întoarceți-vă la Mine, cu toată inima, cu post, cu plânset și bocet! Sfâșiați-vă inimile nu hainele, și întoarceți-vă la Domnul, Dumnezeul vostru, căci El este milostiv și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate" (Ioel 2, 1.15-17.12.13).

Pentru a pregăti un popor care să stea în ziua Domnului, urma să fie adusă la îndeplinire o mare lucrare de reformă. Dumnezeu a văzut că mulți dintre aceia care se numesc poporul Său nu clădesc pentru veșnicie și, în mila Sa, este gata să le trimită o solie de avertizare pentru a-i trezi din indiferența lor și a-i determina să se pregătească pentru ziua Domnului. Această avertizare este prezentată în Apocalipsa capitolul 14. Aici, întreita solie este prezentată ca fiind proclamată de ființe cerești și urmată imediat de venirea Fiului omului pentru a îndeplini „secerișul pământului". Primul din aceste avertismente anunță apropierea judecății. Profetul a văzut un înger zburând „prin mijlocul cerului cu o Evanghelie veșnică pentru ca să o vestească locuitorilor pământului. El zicea cu glas tare: «Temeți-vă de Dumnezeu, și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui; și închinați-vă Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!»" (Apocalipsa 14, 6.7)

Această solie este declarată a fi o parte din Evanghelia veșnică. Lucrarea predicării Evangheliei n-a fost încredințată îngerilor, ci a fost dată oamenilor. Îngerii sfinți au fost folosiți în dirijarea acestei lucrări și au răspunderea marilor evenimente pentru mântuirea oamenilor. Dar vestirea efectivă a Evangheliei este adusă la îndeplinire de slujitorii lui Hristos de pe pământ. Bărbații credincioși, care au fost ascultători de îndemnurile Duhului lui Dumnezeu și ale învățăturilor Cuvântului Său, urmau să vestească lumii această avertizare. Ei au fost aceia care au luat seama la „cuvântul cel sigur al profeției", la „lumina care

strălucește într-un loc întunecos până se va crăpa de ziuă și va răsări luceafărul de dimineață". (2 Petru 1, 19). Ei au căutat cunoașterea de Dumnezeu mai mult decât toate comorile ascunse, socotind-o „mai bună decât argintul și venitul adus de ea, mai de preț decât aurul". (Proverbe 3, 14). Și Domnul le-a descoperit lucrurile mari ale Împărăției. „Prietenia Domnului este pentru cei ce se tem de El, și legământul făcut cu El le dă învățătură." (Psalmii 25, 14)

Nu teologii școliți au înțeles acest adevăr și nu ei s-au angajat în vestirea lui. Dacă aceștia ar fi fost niște veghetori credincioși, cercetând cu stăruință și cu rugăciune Scripturile, ar fi cunoscut timpul din noapte, profețiile le-ar fi descoperit evenimentele gata să aibă loc. Dar ei n-au ocupat această poziție și solia a fost dată altor bărbați mai umili. Isus spunea: „Umblați ca unii care aveți lumina". (Ioan 12, 35). Aceia care întorc spatele luminii pe care Dumnezeu le-a dat-o sau care neglijează să o caute atunci când ea este la îndemâna lor, sunt lăsați în întuneric. Iar Mântuitorul declară: „Cine Mă urmează pe Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții". (Ioan 8, 12). Toți aceia care caută având un singur scop, să facă voia lui Dumnezeu, luând seama la lumina dată deja, vor primi o lumină mai mare; o stea de lumină cerească va fi trimisă să călăuzească aceste suflete în tot adevărul.

La prima venire a lui Hristos, preoții și cărturarii din Cetatea Sfântă, cărora le-au fost încredințate revelațiile lui Dumnezeu, ar fi putut discerne semnele timpului și ar fi putut vesti venirea Celui Făgăduit. Astfel, profeția lui Mica arătase locul nașterii Sale; Daniel specificase timpul venirii Lui (Mica 5, 2; Daniel 9, 25). Dumnezeu încredințase aceste profeții conducătorilor iudei. Erau deci vinovați că n-au știut și n-au făcut cunoscut poporului că venirea lui Mesia era la ușă. Neștiința lor nu era decât urmarea unei neglijențe păcătoase. Iudeii clădeau monumente în cinstea proorocilor lui Dumnezeu omorâți, în timp ce, prin respectul față de oamenii mari ai pământului, aduceau cinstire slujitorilor lui Satana. Absorbiți de lupta lor ambițioasă pentru loc și putere printre oameni, au pierdut din vedere onorurile divine oferite de Regele cerului.

Cu un interes profund și plin de respect, bătrânii lui Israel ar fi trebuit să studieze locul, timpul și împrejurările celui mai mare eveniment din istoria omenirii: venirea Fiului lui Dumnezeu, pentru a aduce la îndeplinire mântuirea omului. Tot poporul ar fi trebuit să vegheze și să aștepte pentru a fi printre primii care să-L fi salutat pe Răscumpărătorul lumii. Însă, iată că la Betleem doi călători obosiți, veniți din îndepărtatele coline ale Nazaretului, străbat străzile înguste către partea răsăriteană a orașului, căutând în zadar un loc de odihnă și un adăpost pentru noapte. Nici o ușă nu se deschide să-i primească. Într-un grajd mizerabil, pregătit pentru vite, au găsit în cele din urmă adăpost și acolo S-a născut Mântuitorul lumii.

Îngerii cerului au văzut slava pe care Fiul lui Dumnezeu o împărtășise cu Tatăl înainte de a fi lumea și priviseră înainte cu un interes profund spre venirea Sa pe pământ, ca fiind un eveniment însoțit de cea mai mare bucurie pentru toți oamenii. Îngerii aceștia au fost rânduiți să aducă vestea cea bună acelora care erau pregătiți să o primească și care erau plini de bucurie să o facă cunoscut locuitorilor pământului. Hristos Se coborâse să ia asupra Sa natura omului;

El urma să poarte o povară infinită de suferință atunci când a trebuit să-Și dea viața ca jertfă pentru păcat; însă îngerii doriseră ca și în umilința Sa Fiul Celui Preaînalt să apară înaintea oamenilor cu o demnitate și cu o slavă corespunzătoare caracterului Său. Se vor aduna oare oamenii mari ai lumii în capitala lui Israel pentru a saluta venirea Lui? Îl vor prezenta oare legiunile de îngeri mulțimii celor care așteptau?

Un înger vizită pământul pentru a vedea câți sunt pregătiți să-L primească pe Isus. Dar nu a găsit nici un semn de așteptare. El nu a auzit nici un glas de laudă și de triumf pentru că timpul venirii lui Mesia era la uși. Îngerul zăbovi câtva timp asupra cetății alese și a templului, unde prezența divină se manifestase timp de veacuri, dar și acolo a văzut aceeași nepăsare. Preoții, în fastul și mândria lor, aduceau jertfe întinate la templu. Fariseii se adresau oamenilor cu glas tare sau făceau rugăciuni pline de încumetare la colțurile străzilor. În palatele regilor, în adunările filozofilor, în școlile rabinilor, toți erau la fel de ignoranți și nepăsători față de faptul minunat care umpluse tot cerul de bucurie și laudă, că Răscumpărătorul omenirii era gata să vină pe lume.

Nu era nici o dovadă că Isus era așteptat și nici o pregătire pentru Prințul Vieții. Plin de uimire, solul ceresc era gata să se întoarcă în ceruri cu vești pline de tristețe, când iată că a descoperit o grupă de păstori care vegheau lângă turma lor noaptea și priveau la cerul înstelat și cercetau profeția lui Mesia care urma să Se nască pe pământ, dorind după venirea Răscumpărătorului lumii. Iată aici o grupă pregătită să primească solia cerească. Și deodată, îngerul Domnului s-a descoperit, aducând cu mare bucurie veștile bune. Apoi, slava cerească inundă toată colina, în timp ce grupa nenumărată de îngeri s-a descoperit păstorilor, și, ca și când bucuria era prea mare ca să o aducă un singur sol din ceruri, o mulțime de glasuri izbucnesc într-un cor, pe care într-o zi îl vor cânta toate popoarele celor mântuiți: „Slavă lui Dumnezeu în locurile înalte, și pe pământ pace și bună învoire între oameni.” (Luca 2, 14) O, ce lecție este această istorie minunată a Betleemului! Cum mustră ea necredința noastră, mândria și mulțumirea noastră de sine! Cum ne avertizează ea să fim atenți ca nu cumva, prin indiferența noastră ucigătoare, să nu discernem semnele timpului și deci să nu cunoaștem ziua cercetării noastre.

Nu numai pe dealurile Iudeii, nu numai printre păstorii umili au găsit îngerii așteptători ai venirii lui Mesia. Și în țările păgâne erau unii care-L așteptau; erau oameni înțelepți, bogați și nobili, filozofi ai Orientului. Cercetători ai naturii, magii Îl văzuseră pe Dumnezeu în lucrarea mâinilor Sale. Din Scripturile evreilor, ei înțeleseseră că o stea se va ridica din Iacov și cu o dorință sinceră așteptau venirea Sa, care urma să fie nu numai „mângâierea lui Israel”, ci și o „Lumină care să lumineze Neamurile” și „pentru mântuire până la marginile pământului” (Luca 2, 25.32; Faptele Apostolilor 13, 47). Ei erau cercetători după lumină și lumina de la tronul lui Dumnezeu iluminase calea pentru picioarele lor. În timp ce preoții și rabinii din Ierusalim, păzitorii rânduiți și exponenții adevărului, erau învăluiți în întuneric, steaua trimisă de Cer i-a condus pe acești străini dintre neamuri la locul nașterii Regelui nou născut.

Pentru „aceia care-L caută”, Hristos „va veni pentru a doua oară fără păcat spre mântuire”. (Evrei 9, 28). Asemenea veștilor despre nașterea Mântuitorului, solia celei de a doua veniri n-a fost încredințată conducătorilor religioși ai poporului. Ei nu păstraseră legătura cu Dumnezeu și respinseseră lumina din cer; de aceea ei n-au fost în numărul descris de apostolul Pavel: „Dar voi fraților, nu sunteți în întuneric, pentru ca ziua aceea să vă prindă ca un hoț. Voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopții, nici ai întunericului”. (1 Tesaloniceni 5, 4.5.)

Străjerii de pe zidurile Sionului ar fi trebuit să fie primii care să prindă vestea venirii Mântuitorului, primii care să-și înalțe glasul spre a vesti apropierea Sa, primii care să-i avertizeze pe oameni să se pregătească pentru venirea Sa. Dar ei se simțeau bine, visând pace și siguranță, în timp ce oamenii dormeau în păcatele lor. Isus a văzut biserica Sa asemenea unui smochin neroditor, acoperit cu frunze pline de pretenții, dar fără rodul prețios. Îra o păzire îngâmfată a formelor religiei, în timp ce lipsea spiritul adevăratei umilințe, al pocăinței și credinței — singurul care putea oferi lui Dumnezeu o slujire pe care să o primească. În locul darurilor Duhului, se manifestau mândria, formalismul, slava deșartă și apăsarea. O biserică apostaziată, care a închis ochii față de semnele timpului. Dumnezeu nu i-a părăsit și nici n-a lăsat credincioșia Sa să slăbească, dar ei s-au depărtat de El și s-au despărțit de dragostea Lui. Pentru că ei au refuzat să aducă la îndeplinire condițiile, făgăduințele Sale nu s-au împlinit față de ei.

Aceasta este urmarea sigură a neglijării de a aprecia și folosi lumina și privilegiile pe care le revarsă Dumnezeu. Dacă biserica nu va urma providența pe care El o arată, primind orice rază de lumină și îndeplinind orice datorie cunoscută, religia va degenera în mod inevitabil în păzirea unor forme, iar spiritul unei evlavii vitale va dispărea. Acest adevăr a fost ilustrat de repetate ori în istoria bisericii. Dumnezeu cere de la poporul Său faptele credinței și o ascultare corespunzătoare cu binecuvântările și privilegiile acordate. Ascultarea cere un sacrificiu și implică o cruce; și pentru motivul acesta, mulți dintre cei care se pretind urmași ai lui Hristos au refuzat să primească lumina din ceruri și asemenea iudeilor din vechime, n-au cunoscut timpul cercetării lor (Luca 19, 44). Din cauza mândriei și necredinței lor, Domnul a trecut pe lângă ei și a descoperit adevărul Său acelora, care, ca și păstorii din Betleem și magii din răsărit, au luat seama la lumina pe care au primit-o.

Capitolul 18 — Reforma în America

Un fermier cinstit și drept, care ajunsese să se îndoiască de autoritatea divină a Scripturilor și care totuși dorea sincer să cunoască adevărul, a fost bărbatul ales în mod deosebit de Dumnezeu pentru a fi în avangarda vestirii celei de a doua veniri a lui Hristos. Asemenea multor reformatori, William Miller se luptase la începutul vieții cu sărăcia și a învățat astfel marile lecții ale perseverenței și ale tăgăduirii de sine. Membrii familiei din care provenea se caracterizau printr-un spirit de independență și iubitori de libertate, prin putere de rezistență, de patriotism fierbinte — trăsături care predominau și în caracterul său. Tatăl său fusese căpitan în armata Revoluției și sacrificiilor făcute de el în lupte și suferințelor din acea perioadă zbuciumată se datorează sărăcia din prima parte a vieții lui Miller.

Avea o constituție fizică sănătoasă și chiar în copilărie făcuse dovadă că are o putere intelectuală mai mult decât obișnuită. Pe măsură ce creștea, aceasta devenea și mai accentuată. Mintea lui era activă și bine dezvoltată și avea o sete neobișnuită de a cunoaște. Cu toate că nu se bucurase de avantajele educației dintr-un colegiu, dragostea lui pentru studiu și deprinderea unei cugetări îngrijite, precum și a unui spirit critic au făcut din el un bărbat cu o judecată sănătoasă și cu vederi largi. El avea un caracter moral fără reproș și o reputație de invidiat, fiind unanim respectat pentru integritatea, echilibrul și dărnicia lui. Prin consecvență și perseverență a câștigat de timpuriu competență, menținându-și în continuare obiceiul lui de a studia. A îndeplinit diferite slujbe civile și militare de încredere, iar drumurile către bogăție și onoruri îi păreau larg deschise.

Mama lui avea o evlavie curată și el, din copilărie, fusese impresionat de problemele religioase. Cu toate acestea, din tinerețe fusese dus în societatea deiștilor, a căror influență era foarte puternică datorită faptului că aceștia erau în majoritate cetățeni buni, oameni cu trăsături umanitare și caritabile. Trăind așa cum trăiau ei, în mijlocul unor instituții creștine, caracterele lor fuseseră modelate până la un anumit punct de mediul înconjurător. Capacitățile deosebite care le-au câștigat respectul și încrederea se datorau Bibliei; și totuși aceste daruri bune deveniseră atât de pervertite, încât exercitau o influență împotriva Cuvântului lui Dumnezeu. Unindu-se cu acești bărbați, Miller a ajuns să nutrească sentimentele lor. Interpretările Scripturii din acea perioadă prezentau greutăți care îi păreau de netrecut; totuși această credință nouă, care punea deoparte Biblia, nu-i oferea nimic mai bun în schimb, așa că a rămas mai departe nemulțumit. Totuși, timp de 12 ani a continuat să susțină aceste vederi. Dar la vârsta de 34 de ani, Duhul Sfânt l-a impresionat, convingându-l că este păcătos. În toate căutările sale de până atunci, n-a putut găsi o asigurare a fericirii dincolo de mormânt. Viitorul îi părea întunecat și sumbru. Referindu-se mai târziu la simțămintele lui din vremea aceea, spunea:

„Gândul nimicirii mă înghețа și mă ducea la deznădejde, iar ziua socotelilor era pentru toți o distrugere sigură. Cerurile erau ca arama, deasupra capului, iar pământul de sub picioare era

ca fierul. Veșnicia — ce era oare? Și moartea — de ce mai exista? Cu cât gândeam mai mult, cu atât eram mai departe de explicație. Cu cât mă adânceam în cugetarea aceasta, cu atât mai contradictorii erau concluziile. Am încercat să nu mai gândesc, dar gândurile nu le puteam stăpâni. Eram cu adevărat nenorocit, dar nu înțelegeam cauza. Am murmurat și m-am plâns, dar nu știam de ce. Îmi dădeam seama că eram rău, dar nu știam cum și unde să găsesc binele. M-am jelit, dar fără nădejde". În această stare a continuat timp de câteva luni. „Deodată", spunea el, „caracterul Mântuitorului a impresionat cu putere mintea mea. Se părea că există o ființă atât de bună și de miloasă care să ispășească nelegiuirile noastre, și prin aceasta să ne salveze de suferință și de pedeapsa păcatului. Imediat am simțit cât de iubitoare poate fi această ființă și mi-am închipuit că mă pot arunca în brațele Sale și să mă încred în mila unuia ca El. Dar s-a ridicat întrebarea: Cum se poate dovedi că există o astfel de Ființă? Am descoperit că în afară de Biblie nu se găsește nici o dovadă de existența unui așa Mântuitor sau chiar a unei stări viitoare....

Și am înțeles că Biblia scotea în evidență tocmai un astfel de Mântuitor de care aveam eu nevoie; și am fost uimit să descopăr cum o carte neinspirată dezvoltă niște principii atât de perfect adaptate nevoilor unei lumi căzute. Am fost constrâns să admit că Scripturile trebuiau să fie o descoperire de la Dumnezeu. Studiul lor a devenit plăcerea mea; iar în Isus am găsit un prieten. Mântuitorul a devenit pentru mine primul dintre zeci de mii de prieteni; iar Scripturile, care mai înainte pentru mine erau întunecate și contradictorii, au devenit o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea. Mintea mi s-a liniștit și mi s-a limpezit. Am constatat că Domnul Dumnezeu este o stâncă în mijlocul oceanului vieții. Biblia a devenit apoi studiul meu de căpetenie și pot spune cu adevărat că am cercetat-o cu o mare plăcere. Am găsit acea jumătate despre care nu mi s-a vorbit niciodată. M-am întrebat atunci de ce nu văzusem mai înainte frumusețea și măreția ei și m-am minunat cum de am putut-o respinge. Am descoperit tot ce-mi putea dori inima și un bun leac pentru toate bolile sufletului. Am pierdut gustul pentru orice altă lectură și mi-am îndreptat inima să primesc înțelepciune de la Dumnezeu." (S.Bliss, Memoirs of W.Miller, p. 65-67)

Miller și-a mărturisit în mod deschis credința în religia pe care o disprețuise. Dar prietenii lui necredincioși n-au întârziat să aducă toate acele argumente pe care el însuși le susținuse împotriva autorității divine a Scripturilor. Atunci nu era pregătit să răspundă; dar a rațional că, dacă Biblia este o descoperire de la Dumnezeu, trebuie să fie consecventă cu ea însăși; și dacă a fost dată pentru îndrumarea omului, trebuie să fie adaptată la înțelegerea lui. S-a hotărât să studieze Scripturile pentru sine și să se asigure dacă toate contrazicerile aparente se pot armoniza.

Încercând să pună deoparte părerile preconcepute și renunțând la comentarii, a comparat verset cu verset cu ajutorul trimiterilor și ale concordanței. Și-a continuat studiul într-un mod ordonat și metodic; începând cu Geneza și citind verset cu verset, n-a mers mai repede decât pe măsura înțelegerii pasajelor clar descoperite, încât să-l libereze de toate nedumeririle. Când descoperea ceva neclar, obiceiul lui era să-l compare cu toate textele care aveau aceeași

legătură cu problema în studiu. Oricărui cuvânt îi era îngăduit să-și aibă propria greutate asupra subiectului din text și, dacă înțelegerea lui se armoniza cu pasajele colaterale, nu mai era nici o dificultate. În felul acesta, când ajungea la un pasaj greu de înțeles, găsea explicația în alte părți ale Scripturilor. Pe măsură ce studia cu rugăciune stăruitoare pentru iluminare divină, ceea ce mai înainte i se păruse întunecat înțelegerii, acum era clarificat. A experimentat adevărul cuvintelor psalmistului: „Descoperirea cuvintelor Tale dă lumină, dă pricepere celor fără răutate” (Psalmii 119, 130).

Cu un interes profund a studiat cartea lui Daniel și Apocalipsa, folosind aceleași principii de interpretare ca și în celelalte cărți ale Bibliei, și a descoperit, spre marea lui bucurie, că simbolurile profetice puteau fi înțelese. A văzut că toate profețiile „se împliniseră literal”; că toate figurile, metaforele, parabolele, asemănările etc., fie că erau explicate într-o legătură imediată, fie că termenii în care erau exprimate erau definiți în altă parte a Scripturii, și când se explicau în felul acesta trebuiau înțelese literal. „Am fost în felul acesta satisfăcut”, spunea el, „că Biblia este un sistem al adevărurilor descoperite, date atât de clar și simplu, încât omul nestatornic, oricât de nepriceput ar fi, nu poate să se rătăcească în ea.” (Bliss, p. 70). Verigă după verigă din lanțul adevărului i-au răsplătit eforturile, atunci când a schițat, pas cu pas, liniile mari ale profeției. Îngerii din ceruri îi călăuzeau mintea, clarificând Scripturile înțelegerii sale.

Luând apoi ca un criteriu modul în care se împliniseră profețiile din trecut, prin care să judece împlinirea acelora care erau încă în viitor, s-a convins că credința populară cu privire la o domnie spirituală a lui Hristos — un mileniu pământesc înainte de sfârșitul lumii — nu era susținută de Cuvântul lui Dumnezeu. Această învățătură, indicând către o mie de ani de neprihănire și pace înainte de venirea personală a Domnului, îndepărta grozăviile zilei lui Dumnezeu. Dar oricât de plăcut părea acest gând, el era contrar învățăturilor lui Hristos și ale apostolilor, care arătau că grâul și neghina trebuie să crească împreună până la seceriș, adică sfârșitul lumii; că „oamenii nelegiuiți și amăgitorii vor merge din rău în mai rău”; că „în zilele de pe urmă vor fi vremuri grele”; și că împărăția întunericului va continua să existe până la venirea Domnului și va fi nimicită prin suflarea gurii Sale și distrusă cu strălucirea arătării Sale. (Matei 13, 30.38-41; 2 Timotei 3, 13.1; 2 Tesaloniceni 2, 8)

Învățătura cu privire la pocăința întregii lumi și la domnia spirituală a lui Hristos n-a fost susținută de către biserica apostolică. În general, n-a fost primită nici de creștini până pe la începutul secolului al XVIII-lea. Ca oricare altă rătăcire, urmările ei aveau să fie rele. Ea îi învăța pe oameni să aștepte venirea Domnului ca având loc târziu în viitor și-i făcea să nu dea atenție semnelor care anunțau revenirea Sa. Această învățătură producea un simțământ de încredere și de siguranță care nu avea nici un temei sigur și îi conducea pe mulți să neglijeze pregătirea necesară pentru a-L întâlni pe Domnul lor. Miller a înțeles că venirea lui Hristos, literală și personală, este prezentată clar în Scripturi. Pavel spune: „Căci Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu Se va pogorî din cer”. (1 Tesaloniceni 4, 16). Iar Mântuitorul declară: „Vor vedea pe Fiul omului venind pe norii

cerului cu putere și cu o mare slavă. Căci, cum iese fulgerul de la răsărit și se vede până la apus, așa va fi venirea Fiului omului". (Matei 24, 30.27). El va fi însoțit de toate oștile cerului. „Va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri." (Matei 25, 31). „El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui." (Matei 24, 31).

La venirea Sa morții cei drepți vor fi înviați, iar drepții cei vii vor fi schimbați. „Nu vom adormi toți, spune Pavel, dar toți vom fi schimbați, într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiță. Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii, și noi vom fi schimbați. Căci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire." (1 Corinteni 15, 51-53). Iar în Epistola către Tesaloniceni, după descrierea venirii Domnului, spune: „Întâi vor învia cei morți în Hristos: apoi noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul". (1 Tesaloniceni 4, 16.17).

Poporul Său nu va primi împărăția până la a doua venire personală a lui Hristos. Mântuitorul spunea: „Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui, El îi va despărți pe unii de alții cum desparte păstorul oile de capre; și va pune oile la dreapta, iar caprele la stânga Lui. Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: «Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți Împărăția, care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii»". (Matei 25, 31-34). Am văzut din Scripturile deja citate că, atunci când vine Fiul omului, cei morți sunt înviați în neputrezire, iar cei vii sunt schimbați. Prin această schimbare mare ei sunt pregătiți să primească Împărăția; căci Pavel zice: „Carnea și sângele nu pot moșteni Împărăția lui Dumnezeu; nici putrezirea nu poate moșteni neputrezirea". (1 Corinteni 15, 50). Omul în starea lui actuală este muritor, supus putrezirii; dar împărăția lui Dumnezeu nu va fi supusă putrezirii, ea dăinuind veșnic. De aceea omul, în starea lui actuală, nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu. Dar când va veni Isus, El va da nemurire poporului Său; și îi va chema să primească Împărăția ai cărei moștenitori fuseseră până atunci.

Aceste texte, precum și multe altele, au dovedit cu claritate lui Miller că evenimentele care erau așteptate în general să aibă loc înainte de venirea lui Hristos, cum ar fi domnia universală a păcii și întemeierea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ, urmau să se realizeze după a doua venire. Mai mult decât atât, toate semnele timpului, cât și starea lumii corespundeau cu descrierea profetică a zilelor din urmă. A fost constrâns să conchidă, numai pe baza studiului Scripturii, că timpul rezervat pentru rămânerea pământului în starea lui actuală era gata să se încheie. „O altă dovadă care mi-a impresionat mintea cu putere", spunea el, „a fost cronologia Scripturilor. Am înțeles că evenimentele profetizate care se împliniseră în trecut avuseseră loc adeseori într-un timp anume. Cei o sută douăzeci de ani ai potopului (Geneza 6, 3); cele șapte zile care urmau să-l preceadă împreună cu cele patruzeci de zile de ploaie amintite în Geneza 7, 4; cei patru sute de ani de robie ai seminției lui Avraam (Geneza 15, 13); cele trei zile din visul pitarului și al paharnicului (Geneza 40, 12-20); cei șapte ani ai lui Faraon (Geneza 41, 28-54); cei patruzeci de ani din pustie (Numeri 14, 34); cei trei ani și jumătate de foamete (1

Regi 17, 1; vezi Luca 4, 25); cei șaptezeci de ani de robie (Ieremia 25, 11); cele șapte vremi ale lui Nebucadnețar (Daniel 4, 13-16); și cele șapte săptămâni, șaizeci și două de săptămâni și o săptămână, totalizând șaptezeci de săptămâni hotărâte asupra iudeilor (Daniel 9, 24-27) — toate evenimentele cuprinse în aceste perioade fuseseră odinioară numai profeții și se împliniseră în conformitate cu cele profetizate." (Bliss, pp. 74.75)

Apoi, când a găsit în studiul său, din Biblie, diferite perioade cronologice care, după înțelegerea lui, se întindeau până la a doua venire a lui Hristos, nu le-a putut considera decât ca „vremi dinainte stabilite", pe care Dumnezeu le descoperise slujitorilor Săi. „Lucrurile ascunse", zicea Moise, „sunt ale Domnului Dumnezeului nostru; dar lucrurile descoperite sunt ale noastre și ale copiilor noștri pentru veșnicie", iar Domnul declară prin profetul Amos că „El nu face nimic fără să descopere taina Sa slujitorilor Săi prooroci". (Deuteronom 29, 29; Amos 3, 7). Cercetătorii Cuvântului lui Dumnezeu pot, deci, să aștepte cu încredere împlinirea celor mai uimitoare evenimente din istoria omenirii, arătate clar în Scripturi. „Când m-am convins pe deplin", spune Miller, „că toată Scriptura dată prin inspirația lui Dumnezeu este de folos (2 Timotei 3, 16); că n-a apărut prin voia oamenilor, ci a fost scrisă așa cum au fost conduși oamenii sfinți de Duhul lui Dumnezeu (2 Petru 1, 21) și a fost scrisă pentru învățătura noastră, ca prin răbdarea și mângâierea pe care o dau Scripturile să avem nădejde (Romani 15, 4), n-am putut decât să privesc părțile cronologice ale Bibliei ca fiind o parte a Cuvântului lui Dumnezeu, tot atât de îndreptățită la atenția noastră serioasă ca oricare altă parte din Scripturi. De aceea am simțit că, în încercarea de a înțelege ceea ce Dumnezeu a socotit de bine să ne descopere în mila Sa, nu aveam dreptul să trec peste perioadele profetice." (Bliss, p. 75).

Profeția care părea să descopere în modul cel mai clar timpul celei de a doua veniri era aceea din Daniel 8, 14: „Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi sfântul Locaș va fi curățit". Folosind regula lui de a face din Scriptură propriul interpret, Miller a văzut că o zi în profeție reprezintă simbolic un an (Numeri 14, 34; Ezechiel 4, 6); a văzut că perioada de 2300 zile profetice, sau ani literali, se întindea până departe, dincolo de încheierea dispensațiunii iudaice, deci, nu se poate referi la sanctuarul acelei dispensațiuni. Miller a acceptat concepția unanim recunoscută pe atunci și a înțeles că în era creștină pământul este sanctuarul și, ca urmare, curățirea sanctuarului, profetizată în Daniel 8, 14, reprezintă curățirea pământului prin foc, la a doua venire a lui Hristos. Dacă punctul corect de început pentru cele 2300 zile ar fi găsit, susținea el, timpul celei de a doua veniri putea fi precizat cu ușurință. Numai așa putea fi descoperit timpul acelei mari împliniri, vremea când starea actuală, cu „toată mândria și puterea ei, pompa și vanitatea ei, nelegiuirea și apăsarea, își va găsi sfârșitul; când blestemul va fi îndepărtat de pe pământ, moartea va fi distrusă, răsplata va fi dată slujitorilor lui Dumnezeu, profeților și sfinților, celor care se tem de numele Său, și îi va nimici pe aceia care prăpădesc pământul." (Bliss, p. 76) Astfel, cu o stăruință înnoită și mai profundă, Miller a continuat cercetarea profețiilor, zile și nopți întregi fiind devotate studiului a ceea ce găsea acum de o importanță vitală și de un interes care absorbea totul. În capitolul

opt din Daniel n-a găsit nici o cheie pentru începutul celor 2300 de zile; îngerul Gabriel, cu toate că i se poruncise să-l facă pe Daniel să înțeleagă viziunea, i-a dat numai o explicație parțială. Și atunci când persecuția teribilă care urma să se abată peste biserică a fost descoperită viziunii profetului, puterea fizică l-a părăsit. El n-a mai putut suporta, iar îngerul l-a lăsat singur pentru o vreme. Daniel „a leșinat și a fost bolnav timp de câteva zile". „Eram uimit de vedenia aceasta, spunea el, dar nimeni n-a înțeles-o".

Însă Dumnezeu a poruncit solului Său: „Fă pe acest om să înțeleagă vedenia". Această însărcinare trebuia îndeplinită. În ascultare de această însărcinare, îngerul s-a întors la Daniel și i-a zis: „Am venit să-ți dau pricepere și înțelegere ... de aceea ia aminte și înțelege vedenia". (Daniel 8, 27.16; 9, 22.23.25-27). În vedenia din capitolul 8 era un punct important care fusese lăsat neexplicat, referitor la timp — perioada de 2300 de zile, de aceea îngerul, rezumând explicația, a zăbovit mai ales asupra acestui punct. „Șaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra Cetății Sfinte.... Să știi deci și să înțelegi că, de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, până la Unsul, Mesia, la Cârmuitorul, vor trece șapte săptămâni; apoi timp de șaizeci și două de săptămâni, piețele și gropile vor fi zidite din nou, și anume în vremuri de strâmtorare. După aceste șaizeci și două de săptămâni, Mesia va fi stârpit și nu va avea nimic.... El va face legământ cu mulți timp de o săptămână; dar la jumătatea săptămânii, va face să înceteze jertfa și darul de mâncare."

Îngerul fusese trimis la Daniel cu scopul precis de a-i explica punctul pe care nu-l înțelesese în viziunea din capitolul opt, declarația cu privire la timp — „până vor trece două mii trei sute de zile, apoi sfântul locaș va fi curățit". După aceea i se porunci lui Daniel: „Ia aminte dar la cuvântul acesta și înțelege vedenia", primele cuvinte ale îngerului au fost: „Șaptezeci de săptămâni sunt hotărâte asupra poporului tău și cetății tale cele sfinte". Cuvântul tradus aici prin „hotărât" înseamnă literal „tăiat", șaptezeci de săptămâni, reprezentând 490 de ani, sunt declarați de înger a fi tăiați, ca aparținând îndeosebi iudeilor. Însă din ce au fost tăiați? Cele 2300 de zile erau singura perioadă de timp menționată în capitolul 8, deci aceasta trebuie să fie perioada din care au fost tăiate cele șaptezeci de săptămâni; ele sunt deci o parte din cele 2300 de zile, iar aceste două perioade trebuie să înceapă în același timp. Cele șaptezeci de săptămâni erau declarate de înger să înceapă la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului. Și dacă se putea găsi data acestei porunci, atunci putea fi precizat punctul de plecare pentru marea perioadă de 2300 de zile.

Decretul căutat se găsea în capitolul șapte din Ezra, versetele 12-26. În forma lui cea mai completă fusese dat de Artaxerxe, împăratul Persiei, în anul 457 în. Hr. Însă, în Ezra 6, 14 se spune că a fost clădită Casa Domnului din Ierusalim „după porunca (decretul) lui Cirus, Darius și Artaxerxe, împăratul Persiei". Acești trei împărați, prin emiterea, reafirmarea și completarea decretului, l-au adus la desăvârșirea prevăzută de profeție, pentru a marca astfel începutul celor 2300 de ani. Luând deci anul 457 în. Hr. timpul când a fost completat decretul, ca dată a poruncii, s-a văzut că toate precizările profeției cu privire la cele șaptezeci de săptămâni se împliniseră.

„De la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Mesia, Cârmuitorul, vor trece șapte săptămâni apoi șaizeci și două de săptămâni”, adică șaizeci și nouă de săptămâni sau 483 de ani. Decretul lui Artaxerxe a intrat în vigoare în toamna anului 457 în. Hr. Începând cu această dată, cei 483 de ani se întind până în toamna anului 27 d.Hr. (vezi notele suplimentare). Atunci s-a încheiat această profeție. Cuvântul „Mesia” înseamnă „Cel Uns”. În toamna anului 27 d.Hr., Hristos a fost botezat de Ioan și a primit ungerea Duhului. Apostolul Petru mărturisește că „Dumnezeu a uns cu Duhul Sfânt și cu putere de sus pe Isus din Nazaret”. (Faptele Apostolilor 10, 38). Iar Mântuitorul Însuși declara: „Duhul Domnului este peste Mine, căci M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia”. (Luca 4, 18). Și după botez s-a dus în Galileea „predicând Evanghelia lui Dumnezeu. El zicea: S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie”. (Marcu 1, 14.15)

PROFETIA DE 2300 DE ZILE – ANI

O zi profetică = un an literar

34 După cum în patruzeci de zile aţi iscodit ţara, tot aşa, patruzeci de ani veţi purta pedeapsa fărădelegilor voastre, adică un an de fiecare zi, şi veţi şti atunci ce înseamnă să-Mi trag Eu mâna de la voi (Numeri 14:34); 6 După ce vei isprăvi aceste zile, culcă-te a doua oară pe coasta dreaptă şi poartă nelegiuirea casei lui Iuda patruzeci de zile; îţi pun câte o zi pentru fiecare an.(Ezechiel 4:6)

457 Î.Hr. – 1844 AD -- 2300 Zile / Ani 14 Şi el mi-a zis: ‘Până vor trece două mii trei sute de seri şi dimineţi; apoi Sfântul Locaş va fi curăţit!’ (Daniel 8:14); 24 Şaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău şi asupra cetăţii tale celei sfinte, până la încetarea fărădelegilor, până la ispăşirea păcatelor, până la ispăşirea nelegiuirii, până la aducerea neprihănirii veşnice, până la pecetluirea vedeniei şi a prorociei şi până la ungerea Sfântului sfinţilor (Daniel 9:24).

457 Î.Hr. - Decretul lui Artaxerxes de reconstrucție și restaurare a Ierusalimului 25 Să ştii dar şi să înţelegi că, de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Unsul (Mesia), la Cârmuitorul, vor trece şapte săptămâni; apoi timp de şaizeci şi două de săptămâni, pieţele şi gropile vor fi zidite din nou, şi anume în vremuri de strâmtorare. (Daniel 9:25)

408 Î.Hr. -- Reconstrucția Ierusalimului

27 d.Hr -- Botezul și ungerea lui Hristos (Mesia). 27 El va face un legământ trainic cu mulţi timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa şi darul de mâncare şi pe aripa urâciunilor idoleşti va veni unul care pustieşte, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul hotărât'." (Daniel 9:27)

31 d.Hr -- Răstignirea și Moartea lui Hristos. 26 După aceste şaizeci şi două de săptămâni, Unsul va fi stârpit, şi nu va avea nimic. Poporul unui domn care va veni va nimicicetatea şi Sfântul Locaş, şi sfârşitul lui va fi ca printr-un potop; este hotărât că războiul va ţine până la sfârşit şi împreună cu el şi pustiirile. 27 "…dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa şi darul de mâncare" (Daniel 9:26-27)

34 d.Hr -- Stonarea lui Stephen [Sfârșitul probațiunii pentru Evrei și Evanghelia dată neamurilor] 14 Evanghelia aceasta a Împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârşitul. (Matei 24:14) 46 Dar Pavel şi Barnaba le-au zis cu îndrăzneală: „Cuvântul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă, dar, fiindcă voi nu-l primiţi şi singuri vă judecaţi nevrednici de viaţa veşnică, iată că ne întoarcem spre neamuri (Faptele Apostolilor 13:46)

70 d.Hr -- Distrugerea Ierusalimului 1 La ieşirea din Templu, pe când mergea Isus, ucenicii Lui s-au apropiat de El ca să-I arate clădirile Templului. 2 Dar Isus le-a zis: „Vedeţi voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată."(Matei 24:1,2) 15 De aceea, când veţi vedea urâciunea pustiirii, despre care a vorbit prorocul Daniel, aşezată în Locul Sfânt – cine citeşte să înţeleagă! 21 Pentru că atunci va fi un necaz aşa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. (Matei 24: 15, 21)

1844 d.Hr -- Purificarea locului sfânt și începutul judecății cerești

1810 Zile / Ani -- Lucrarea lui Isus Hristos ca marele nostru preot. 14 Astfel, fiindcă avem un Mare Preot însemnat, care a străbătut cerurile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să rămânem tari în mărturisirea noastră.15 Căci n-avem un Mare Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca şi noi, dar fără păcat. 16 Săne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului ca să căpătăm îndurare şi să găsim har, pentru ca să fim ajutaţi la vreme de nevoie. (Evrei 4:14-16)

„El va încheia un legământ trainic cu mulți timp de o săptămână". „Săptămâna" amintită aici este ultima dintre cele șaptezeci; ea reprezintă ultimii șapte ani din perioada pusă deoparte pentru iudei. În vremea aceasta, care începe de la anul 27 până la anul 34 d.Hr., Hristos în mod personal, apoi prin ucenicii Săi, a adresat invitația Evangheliei îndeosebi iudeilor. De asemenea, atunci când apostolii au pornit cu vestea cea bună a Împărăției, îndrumarea Mântuitorului era: „Să nu mergeți pe calea Neamurilor și să nu intrați în vreo cetate a Samaritenilor; ci mergeți mai degrabă la oile pierdute ale casei lui Israel". (Matei 10, 5.6)

„La mijlocul săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare”. În anul 31 d.Hr., la trei ani și jumătate după botez, Domnul nostru a fost răstignit. Astfel, o dată cu marea jertfă oferită pe Calvar s-a încheiat și sistemul jertfelor care arătase timp de patru mii de ani către Mielul lui Dumnezeu. Tipul se întâlnise cu Antitipul și toate jertfele și darurile de mâncare din sistemul ceremonial trebuiau să înceteze.

Cele șaptezeci de săptămâni, sau 490 de ani, rezervați îndeosebi iudeilor, s-au încheiat așa cum am văzut, în anul 34. La această dată, prin acțiunea Sinedriului iudeilor, s-a pecetluit respingerea Evangheliei prin uciderea lui Ștefan și prin persecutarea urmașilor lui Hristos. Așa că, începând de atunci, solia mântuirii n-a mai fost restrânsă la poporul ales, ci a fost dată lumii. Ucenicii, obligați fiind de persecuții să fugă din Ierusalim, au mers pretutindeni vestind Cuvântul. „Filip a mers în cetatea Samariei și le-a predicat pe Hristos”. Petru, prin călăuzire divină, a făcut cunoscut Evanghelia sutașului din Cezareea, Corneliu cel temător de Dumnezeu; iar zelosul Pavel, câștigat la credința lui Hristos, a fost însărcinat să ducă vestea cea bună „departe la neamuri”. (Faptele Apostolilor 8, 4.5; 22, 21)

Până aici, toate precizările profeției s-au împlinit în mod izbitor, și începutul celor șaptezeci de săptămâni s-a stabilit fără îndoială în anul 457 în. Hr., iar încheierea lor în anul 34 d.Hr. De la această dată nu mai este nici o dificultate în a găsi încheierea celor 2300 de zile. Cele șaptezeci de săptămâni — 490 de zile — fiind tăiate din cele 2300, mai rămâneau încă 1810 zile. Deci, după terminarea celor 490 de zile, trebuia să se mai împlinească încă 1810 zile. Astfel că, începând cu anul 34 d.Hr., cei 1810 ani se continuau până în anul 1844. Ca urmare, cele 2300 de zile — ani din Daniel 8, 14 se încheiau în anul 1844. Și atunci, la încheierea acestei lungi perioade profetice, după mărturia îngerului lui Dumnezeu, „sanctuarul va fi curățit”. În felul acesta, timpul pentru curățirea sanctuarului — care era aproape în mod general prevăzut că va avea loc la a doua venire — a fost stabilit cu precizie.

Miller și tovarășii lui au crezut la început că cele 2300 de zile se vor încheia în primăvara anului 1844, cu toate că profeția arăta către toamna acelui an (vezi notele suplimentare). Înțelegerea greșită a acestui punct a adus dezamăgirea și încurcătura acelora care stabiliseră o dată mai devreme pentru venirea Domnului. Dar lucrul acesta n-a afectat puterea argumentului care arăta că cele 2300 de zile se încheiau în anul 1844 și că marele eveniment reprezentat prin curățirea sanctuarului trebuia să aibă loc atunci. Începând din nou studiul Sfintelor Scripturi, așa cum făcuse pentru a dovedi că ele erau o descoperire de la Dumnezeu, Miller nu se aștepta câtuși de puțin să ajungă, atunci când a început studiul la concluzia la care ajunsese acum. Dar dovada Scripturii era prea clară și prea convingătoare pentru a nu fi luată în seamă.

Consacrase deja doi ani studiului Bibliei când, în anul 1818, a ajuns la convingerea solemnă că în aproximativ douăzeci și cinci de ani Hristos urma să Se arate pentru mântuirea poporului Său. „Nu este nevoie să vorbesc”, spunea Miller, „despre bucuria care mi-a umplut inima în așteptarea fericită, nici despre dorința arzătoare a sufletului meu, de a lua parte la

bucuriile mântuiților. Acum Biblia era pentru mine o carte nouă. Era într-adevăr o sărbătoare a rațiunii; tot ce fusese pentru mine întunecat, tainic sau neclar în învățăturile ei se risipise din minte în fața luminii clare care răsărea acum din paginile ei sfinte; și cât de strălucitor și măreț se arăta adevărul! Toate contrazicerile și inconsecvențele pe care le găsisem înainte în Cuvânt se spulberaseră; și, cu toate că mai erau încă multe părți de care nu eram mulțumit, pentru că nu avusesem o înțelegere deplină, cât de multă lumină izvora din ea spre a ilumina mintea mea atât de întunecată mai înainte, încât simțeam o desfătare în studiul Scripturii, pe care nu o bănuisem că poate rezulta din învățăturile ei." (Bliss, pp. 76.77)

„Dar având convingerea solemnă că astfel de evenimente importante erau profetizate în Scripturi, pentru a se împlini într-un interval de timp atât de scurt, a pus stăpânire pe mine, cu o mare putere, problema cu privire la datoria mea față de lume, înțelegând dovada care-mi captivase mintea." (Idem, p. 81). Miller nu putea să nu simtă că era datoria lui să facă și altora parte de lumina pe care o primise. Se aștepta să întâmpine și împotrivire din partea celor neevlavioși, dar avea încredere că toți creștinii se vor bucura în nădejdea întâlnirii Mântuitorului pe care mărturiseau că-L iubesc. Singura lui teamă era că, în marea lui bucurie produsă de așteptarea glorioasei eliberări, care urma să aibă loc atât de curând, mulți vor primi doctrina fără să cerceteze îndeajuns Scripturile care arătau acest adevăr. De aceea a ezitat să-l prezinte de teama de a nu greși și astfel să-i ducă și pe alții în rătăcire. A început deci să revadă dovezile în sprijinul concluziilor la care ajunsese și să ia în considerație, cu atenție mărită, toate greutățile care se prezentau înaintea minții lui. Dar curând a constatat că toate obiecțiile sale dispăreau ca ceața dinaintea razelor soarelui în fața luminii Cuvântului lui Dumnezeu. Cinci ani petrecuți astfel l-au convins pe deplin cu privire la corectitudinea poziției lui.

Și acum, datoria de a face cunoscut altora ceea ce credea a fi clar susținut de Scripturi a pus din nou stăpânire cu putere asupra lui. „Când eram la ocupațiile mele", spunea el, „îmi suna continuu în urechi: «Du-te și spune lumii despre primejdia în care se găsește»". Textul următor îmi venea mereu în minte: „Când spun celui nelegiuit, nelegiuitule vei pieri; dacă nu-i spui ca să avertizezi pe cel nelegiuit de calea lui, nelegiuitul acela va muri în nelegiuirea sa; dar sângele lui îl voi cere din mâna ta. Dar dacă avertizezi pe cel nelegiuit să se întoarcă de la calea lui, și dacă nu se întoarce din calea lui, el va muri în nelegiuirea lui; dar tu îți vei mântui sufletul". (Ezechiel 33, 8.9). „Simțeam că, dacă nelegiuiții puteau fi avertizați în mod eficient, mulți dintre ei se vor pocăi, iar dacă ei nu erau avertizați, sângele lor urma să fie cerut din mâna mea." (Bliss, p. 92)

A început să prezinte vederile sale în particular, când avea ocazia, rugându-se ca un predicator să le simtă puterea și să se consacre vestirii lor. Dar nu putea alunga convingerea că el însuși avea o datorie personală de adus la îndeplinire — să dea avertizarea. Îi reveneau mereu în minte cuvintele: „Mergi și spune lumii; sângele lor îl voi cere din mâna ta". A mai așteptat nouă ani, povara apăsând asupra sufletului său, până în anul 1831, când pentru prima dată a prezentat în public motivele credinței sale. După cum Elisei fusese odinioară chemat

de la coarnele plugului de pe câmp pentru a primi mantia consacrării la slujba de profet, tot astfel William Miller a fost chemat să-și lase plugul și să descopere oamenilor tainele Împărăției lui Dumnezeu. A intrat în această lucrare tremurând, conducându-și ascultătorii pas cu pas prin perioadele profetice, până la a doua venire a lui Hristos. Cu fiecare efort făcut, câștiga putere și curaj când vedea interesul general deșteptat de cuvintele sale.

Miller a consimțit să-și prezinte vederile în public numai la cererea fraților săi, în ale căror cuvinte el a recunoscut chemarea Domnului. Era acum în vârstă de cincizeci de ani, neobișnuit cu vorbirea în public și apăsat de simțământul nedestoiniciei pentru lucrarea pe care o avea în față. Dar de la început lucrările lui au fost binecuvântate într-un mod deosebit pentru mântuirea sufletelor. Prima lui lectură a fost urmată de o trezire religioasă, în care treisprezece familii, cu excepția a două persoane, au fost convertite. Imediat a fost chemat să predice și în alte locuri și aproape în fiecare loc lucrarea lui avea ca rezultat o reînviorare a lucrării lui Dumnezeu. Păcătoșii se converteau, creștinii se trezeau la o mai mare consacrare, iar deiștii și necredincioșii erau aduși să recunoască adevărurile Bibliei și ale religiei creștine. Mărturia acelora în mijlocul cărora lucra era: „El poate ajunge la o anumită clasă de oameni fără influența altora” (Idem, p. 138). Predicarea lui avea scopul de a trezi atenția publicului la marile lucrări ale religiei și să oprească senzualitatea și spiritul lumesc ce creșteau și în epoca aceea.

În aproape fiecare oraș erau zeci, iar în altele sute de convertiți ca urmare a predicării sale. În multe locuri, bisericile protestante din aproape toate denominațiunile îi erau deschise, iar invitațiile pentru a lucra veneau de obicei de la slujitorii bisericilor. Principiul lui neschimbat era acela de a nu lucra în nici un loc unde nu fusese invitat și, cu toate acestea, în curând nu a mai putut face față nici măcar la jumătate din cererile care-i erau adresate. Mulți care n-au primit vederile sale, cu privire la timpul exact al celei de a doua veniri, erau totuși convinși de siguranța apropierii venirii lui Hristos și a nevoii lor de pregătire. În unele orașe mari, lucrarea lui a produs o impresie profundă. Comercianții de băuturi alcoolice și-au părăsit negustoria și au transformat magazinele în case de adunare; casele de jocuri de noroc au fost dărâmate; necredincioșii, deiștii, universaliștii și chiar desfrânații cei mai josnici se schimbau, unii dintre ei nu mai intraseră într-o casă de rugăciune de ani de zile. Diferite denominațiuni formau adunări de rugăciune, în unele cartiere, aproape în fiecare oră, oamenii de afaceri adunându-se la miezul zilei pentru rugăciune și proslăvire. N-a fost o emanație bizară, ci o solemnitate aproape generală asupra minții oamenilor. Lucrarea lui, asemănătoare cu cea a primilor reformatori, tindea mai degrabă să convingă și să trezească conștiința, decât doar să stimuleze emoțiile.

În anul 1833, Miller a primit o aprobare de predicare din partea Bisericii Baptiste, al cărui membru era. Un mare număr de slujitori ai denominațiunii au acceptat lucrarea lui și, având consimțământul lor oficial, și-a continuat lucrarea. A călătorit și a predicat fără încetare, cu toate că lucrarea personală era limitată îndeosebi la statul New England și statele din mijloc. Timp de câțiva ani, cheltuielile au fost suportate de el și niciodată după aceea n-a primit destul

pentru a face față cheltuielilor de călătorie spre locurile în care era invitat. În felul acesta lucrarea publică, departe de a fi o afacere, era o povară grea asupra averii lui, care treptat a scăzut în această perioadă a vieții. El era capul unei familii numeroase, dar, pentru că toți erau economi și harnici, ferma lor era îndestulătoare pentru întreținerea lor, ca și a lui.

În anul 1833, la doi ani după ce Miller începuse să prezinte în public dovezile cu privire la apropiata venire a lui Hristos, a apărut ultimul din semnele care fuseseră prezise de Mântuitorul ca semn al venirii Sale pentru a doua oară. Căci Însuși Isus spusese: „Stelele vor cădea din cer". (Matei 24, 29). Iar Ioan, în Apocalipsa, declara și el că a văzut în viziune semnele care trebuiau să vestească ziua Domnului: „Stelele cerului au căzut din cer pe pământ cum cad smochinele verzi din pom când este scuturat de un vânt puternic". (Apocalipsa 6, 13). Această profeție și-a găsit o împlinire impresionantă și izbitoare în marea ploaie meteorică din 13 November 1833. Aceasta a fost manifestarea cea mai întinsă și magnifică a unei căderi de stele care a fost raportată vreodată, „întregul firmament deasupra Statelor Unite fiind atunci, timp de ore întregi, într-o mișcare plină de flăcări. Nici un fenomen ceresc n-a avut loc vreodată în această țară, de la întemeierea ei, care să fi fost privit cu admirație atât de intensă de o anumită categorie de oameni sau cu o așa de mare groază și zbucium de o altă categorie". „Frumusețea maiestuoasă și măreția ei zăbovesc încă în mintea multora.... Niciodată n-a căzut o ploaie mai deasă cum au căzut meteoriții spre pământ; la răsărit, la apus, la miazănoapte și la miazăzi era la fel. Într-un cuvânt, tot cerul părea în mișcare. Manifestarea, așa cum a fost descrisă în jurnalul profesorului Siliman, s-a văzut în toată America de Nord.... De la ora două noaptea până în zorii din ziua următoare, cerul fiind foarte clar și fără nori, un joc neîncetat de lumini strălucitoare și orbitoare s-a menținut pe tot cerul." (R.M.Devens, American Progress; or, The Great Events of the Greatest Century, cap. 28, pp. 1-5)

„Nici o limbă, desigur, nu poate descrie splendoarea acelei manifestări măreț ... și nimeni dintre aceia care n-au văzut-o nu-și poate forma o idee despre slava ei. Părea că toate stelele cerului s-au adunat într-un singur punct aproape de zenit, de unde izbucneau simultan, cu iuțeala fulgerului, spre toate părțile orizontului; și cu toate acestea nu se consumau — mii veneau în urma altor mii, ca și când ar fi fost create pentru ocazia aceea." (F.Reed, în The Cristian Advocate and Journal, decembrie 13, 1833). „Un tablou mai real al unui smochin care își scutură smochinele când este bătut de un vânt puternic nu s-a putut vedea până atunci." („The Old Countryman", în Portland Evening Advertiser, nov. 26. 1833)

În New York, în Journal of Commerce, din 14 November 1833, a apărut un articol lung cu privire la acest fenomen minunat, conținând următoarea declarație: „Nici un filozof sau savant cred că n-a vorbit și nici n-a scris despre un eveniment ca acela de ieri dimineață. Acum optsprezece secole, un profet a prevestit cu exactitate, dacă ne va fi greu să înțelegem că stelele care cad sunt stele căzătoare ... singurul sens în care acest lucru este posibil să fie adevărat".

În felul acesta s-a manifestat ultimul din acele semne ale venirii Sale, cu privire la care Hristos i-a avertizat pe ucenicii Săi: „Când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că Fiul omului este aproape, este chiar la uși”. (Matei 24, 33). După aceste semne, Ioan a văzut petrecându-se următorul mare eveniment, și anume cerurile strângându-se ca un sul, în timp ce pământul se cutremura, munții și insulele erau mutate din locul lor, iar cei nelegiuiți îngroziți căutând să fugă dinaintea Fiului omului. (Apocalipsa 6, 12-17)

Mulți dintre aceia care au fost martorii căderii de stele au socotit acest eveniment ca fiind vestitor al judecății viitoare, „un tip înfricoșat, un înainte mergător sigur, un semn al milei despre ziua aceea mare și înfricoșată”. („The Old Countryman”, în Portland Evening Advertiser, 26 November 1833). În felul acesta, atenția oamenilor a fost îndreptată către împlinirea profeției și mulți au fost conduși să dea atenție avertizării cu privire la a doua venire. În anul 1840, o altă împlinire remarcabilă a profeției a produs un interes larg răspândit. Cu doi ani mai înainte, Josiah Litch, unul dintre pastorii conducători ai predicării celei de a doua veniri, a publicat o expunere cu privire la Apocalipsa capitolul 9, prezicând căderea Imperiului Otoman. După calculele sale, această putere urma să fie zdrobită „în anul 1840, în luna August”; cu doar câteva zile înainte de împlinire, el scria: „Punând deoparte prima perioadă de 150 de ani, care s-a împlinit exact înainte ca Deacozes să se urce pe tron cu îngăduința turcilor, și ținând seamă că cei 391 de ani și cincisprezece zile au început la încheierea acelei prime perioade, ea se va termina la 11 August 1840, când puterea otomană din Constantinopol se aștepta ca să cadă. Și lucrul acesta cred că se va produce.” (Josiah Litch, in The Signs of the Times, and Expositor of Prophecy, 1 august 1840)

Chiar la data fixată, Turcia, prin ambasadorii ei, a acceptat protecția puterilor aliate ale Europei, așezându-se în felul acesta sub controlul popoarelor creștine. Evenimentul a împlinit profeția cu exactitate (vezi notele suplimentare). Când s-a aflat, mulțimile s-au convins de corectitudinea principiilor de interpretare profetică adoptate de Miller și colaboratorii săi și un impuls minunat a fost dat mișcării advente. Bărbați de cultură cu poziție s-au unit cu Miller atât în predicarea, cât și în publicarea vederilor sale, astfel că, de la 1840 la 1844, lucrarea s-a întins cu repeziciune.

William Miller avea o forță intelectuală puternică, disciplinată prin meditație și prin studiu; și el a adăugat la acestea înțelepciunea cerului, legându-se de Izvorul înțelepciunii. Era un bărbat de o valoare veritabilă, care nu putea decât să impună respect și stimă oriunde integritatea caracterului și superioritatea morală erau apreciate. Unind o bunătate reală a inimii cu umilința creștină și cu puterea stăpânirii de sine, era atent și curtenitor cu toți, gata să asculte părerile altora și să le cântărească argumentele. Fără pasiune sau stimulare, el punea la probă toate teoriile și învățăturile prin Cuvântul lui Dumnezeu, iar raționamentul lui sănătos și o cunoaștere temeinică a Scripturilor îl făceau în stare să respingă rătăcirea și să demaște falsitatea.

Cu toate acestea, Miller nu și-a îndeplinit lucrarea fără să întâmpine o aspră ostilitate. Așa cum se întâmplase și cu primii reformatori, era și acum: adevărurile pe care le prezenta nu erau privite favorabil de învățătorii religioși populari din vremea aceea. Deoarece aceștia nu-și puteau susține poziția cu Scripturile, erau obligați să recurgă la afirmațiile și învățăturile oamenilor, precum și la tradițiile părinților bisericii. Dar Cuvântul lui Dumnezeu era singura mărturie acceptată de către predicatorii adevărului advent. „Biblia și numai Biblia" era cuvântul lor de ordine. Lipsa de argumente din Scriptură a împotrivitorilor era înlocuită cu batjocură și ridiculizare. Timp, mijloace și talente erau folosite pentru a-i înfiera pe aceia a căror singură vină era că așteptau cu bucurie revenirea Domnului lor și se străduiau să trăiască o viață sfântă și să-i îndemne și pe alții să se pregătească pentru revenirea Sa.

Eforturile depuse pentru a distrage mintea oamenilor de la subiectul celei de a doua veniri erau neobosite. S-a ajuns chiar să se considere un păcat, ceva de care oamenii să se rușineze, studiul profețiilor în legătură cu venirea lui Hristos și cu sfârșitul lumii. În felul acesta, slujitorii bisericilor din vremea aceea subminau credința în Cuvântul lui Dumnezeu. Învățăturile lor îi făceau pe oameni necredincioși și mulți își luau libertatea să meargă după poftele lor nelegiuite. Apoi, autorii acestor mașinații au aruncat toată vina asupra adventiștilor.

Iar atunci când oamenii inteligenți și atenți se adunau să-l asculte, numele lui Miller era rar amintit în presa religioasă, și atunci numai în batjocură și denigrare. Cei nelegiuiți și neglijenți, încurajați de poziția învățătorilor religioși, recurgeau la epitete rușinoase și la glume josnice și hulitoare, în eforturile lor de a aduce batjocură asupra lui și a lucrării sale. Omul cu părul cărunt, care-și părăsise un cămin confortabil pentru a călători pe propria cheltuială, din oraș în oraș și din sat în sat, străduindu-se fără încetare să ducă cuvântul de avertizare solemnă cu privire la judecata care se apropia, era denunțat în mod batjocoritor ca un fanatic, un mincinos, un escroc și speculant. Ridicolul, înșelăciunea și abuzul puse în seama lui au provocat un protest plin de indignare, chiar din partea presei laice. „A trata un subiect de o așa măreție copleșitoare și având consecințe atât de grozave" cu ușurință și dispreț era declarat de oamenii din lume „nu numai o batjocură față de sentimentele propagatorilor și apărătorilor lui", ci „se făcea o glumă din ziua judecății, o batjocură la Însăși adresa Dumnezeirii și dispreț față de grozăviile barei Sale de judecată." (Bliss, p. 183)

Instigatorul răului căuta nu numai să facă fără efect solia adventă, dar să-l distrugă chiar și pe sol. Miller făcea o aplicație a adevărului Scripturii pentru inimile ascultătorilor, mustrându-le păcatele și tulburându-le mulțumirea de sine, dar cuvintele lui clare și tăioase le trezea vrăjmășia. Împotrivirea manifestată de către membrii bisericii față de această solie îi încuraja pe cei josnici să-și îngăduie libertăți și mai mari; dușmanii complotau chiar să-i ia viața când va părăsi locul de adunare. Dar îngerii sfinți erau în mijlocul mulțimii și o dată unul dintre ei, în chip de om, l-a luat de braț pe slujitorul Domnului și l-a condus în siguranță prin mijlocul mulțimii înfuriate. Lucrarea lui nu era încă terminată, iar Satana împreună cu emisarii lui au fost dezamăgiți în toate planurile lor.

În ciuda oricărei împotriviri, interesul față de mișcarea adventă continua să crească. De la zeci și sute, numărul ascultătorilor crescuse cu miile. Aceștia se bucuraseră un timp de o acceptare deplină din partea diferitelor lor biserici, dar după o vreme, spiritul de împotrivire s-a manifestat chiar și asupra acestor noi convertiți, iar bisericile au început să ia măsuri disciplinare față de aceia care îmbrățișaseră vederile lui Miller. Această acțiune cerea un răspuns din partea lui Miller care, printr-o scrisoare deschisă către creștinii din toate denominațiunile, le solicita ca, în cazul în care învățăturile lui erau rătăcite, să i se dovedească rătăcirea cu Scripturile.

„Ce am crezut noi", spunea el, „care nu ni s-a poruncit prin Cuvântul lui Dumnezeu, despre care voi înșivă declarați că este singura regulă de credință și practică? Ce am făcut noi care să provoace denunțări atât de violente împotriva noastră, de la amvoane și prin presă, și vă determină să ne excludeți pe noi (adventiștii) din bisericile și din mijlocul frăției?... Dacă suntem greșiți, vă rugăm arătaține în ce constă greșeala noastră. Arătaține din Cuvântul lui Dumnezeu că suntem în rătăcire; am fost destul batjocoriți, aceasta nu ne va convinge niciodată că suntem greșiți; numai Cuvântul lui Dumnezeu ne poate schimba concepțiile. Concluziile noastre s-au format în mod deliberat și cu rugăciune, când am văzut dovezile din Scripturi." (Idem, pp. 250. 252) De la un veac la altul, avertizările pe care Dumnezeu le-a trimis lumii prin slujitorii Săi au fost primite cu aceeași neîncredere și necredință. Când nelegiuirea antediluvienilor L-au determinat să aducă un potop de ape peste pământ, El le-a făcut cunoscut mai dinainte planul Său pentru ca ei să se întoarcă de la căile lor rele. Timp de o sută două zeci de ani a răsunat în urechile lor avertizarea să se pocăiască, până ce mânia lui Dumnezeu s-a manifestat în distrugerea lor. Dar solia li s-a părut ca o poveste stupidă și n-au crezut-o. Așa că, încurajați în nelegiuirea lor, ei și-au bătut joc de solul lui Dumnezeu, au tratat cu ușurință chemările lui și l-au acuzat chiar de încumetare. Cum îndrăznește un om să se ridice împotriva tuturor oamenilor mari ai pământului? Dacă solia lui Noe ar fi adevărată, de ce nu a înțeles toată lumea lucrul acesta și n-a crezut-o? Susținerea unui om împotriva înțelepciunii a mii de oameni! Ei nu vor crede avertizarea și nu-și vor căuta adăpost în corabie.

Batjocoritorii arătau către lucrurile din natură — la succesiunea neabătută a anotimpurilor, la cerul albastru din care nu plouase niciodată sau la câmpiile verzi înviorate de roua nopții și strigau: „Nu ne spune el povești?" Și, în mod disprețuitor, l-au declarat pe predicatorul neprihănirii un exaltat entuziast, continuând cu mai multă stăruință în căutarea plăcerii și mai hotărâți pe căile lor rele decât înainte. Dar necredința lor n-a anulat evenimentul prevestit. Dumnezeu a avut îndelungă răbdare cu nelegiuirea lor, dându-le o ocazie deosebită pentru pocăință; dar la timpul stabilit, judecățile Sale au căzut peste aceia care respinseseră mila Sa.

Hristos a spus că se va manifesta aceeași necredință și cu privire la a doua Sa venire. Așa cum oamenii din zilele lui Noe „n-au știut nimic până ce a venit potopul și i-a luat pe toți", tot astfel, după cuvintele Mântuitorului nostru, „va fi și la venirea Fiului omului". (Matei 24, 39). Când pretinsul popor al lui Dumnezeu se unește cu lumea, trăind așa cum trăiește ea și uninduse cu ea în pofte vinovate, când luxul lumii devine luxul bisericii; când clopotele

căsătoriei sună și toți privesc înainte către mulți ani de prosperitate pământească, atunci, deodată, așa cum fulgerul strălucește pe cer, va veni sfârșitul visurilor și nădejdilor amăgitoare. Așa cum Dumnezeu l-a trimis pe slujitorul Său să avertizeze lumea cu privire la venirea potopului, tot așa i-a trimis pe solii Săi aleși să facă cunoscut apropierea judecății finale. După cum contemporanii lui Noe au râs batjocoritor la prevestirile predicatorului neprihănirii, tot astfel în zilele lui Miller mulți, chiar dintre aceia care se socoteau din poporul lui Dumnezeu, și-au bătut joc de cuvintele de avertizare.

Dar de ce oare învățătura și predicarea celei de a doua veniri a lui Hristos nu au fost bine primite de biserică? În timp ce pentru cei nelegiuiți venirea Domnului aduce vai și dezamăgire, pentru cel neprihănit este încărcată de bucurie și nădejde. Acest mare adevăr fusese mângâierea celor credincioși ai lui Dumnezeu în toate veacurile; de ce devenise el, asemenea Autorului, „o piatră de poticnire și o stâncă de blestem" pentru pretinsul Său popor? Domnul Însuși făgăduise ucenicilor Săi: „După ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine". (Ioan 14, 3). Mântuitorul milostiv a fost Acela care, anticipând singurătatea și necazul urmașilor Săi, a însărcinat pe îngeri să-i mângâie cu asigurarea că El va veni iarăși la fel cum Se înălța la cer. Și atunci când ucenicii stăteau cu ochii pironiți spre cer, pentru a prinde ultima privire a Aceluia pe care-L iubeau, atenția le-a fost atrasă de cuvintele îngerului: „Bărbați Galileeni, de ce stați și vă uitați spre cer? Acest Isus, care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru, va veni în același fel cum L-ați văzut mergând la cer." (Faptele Apostolilor 1, 11). Nădejdea le-a fost aprinsă iarăși de solia îngerului. Ucenicii „s-au întors la Ierusalim cu mare bucurie; și stăteau totdeauna în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu." (Luca 24, 52.53). Ei nu se bucurau pentru că Isus se despărțise de ei și erau lăsați să se lupte cu încercările și ispitele lumii, ci datorită asigurării îngerilor că El urma să vină iarăși.

Vestea revenirii lui Hristos ar trebui să fie acum ca atunci când a fost adusă de îngeri păstorilor din Betleem, o veste plină de o mare bucurie. Aceia care Îl iubesc cu adevărat pe Mântuitorul nu pot decât să salute cu bucurie vestea care se găsește în Cuvântul lui Dumnezeu, că Acela în care sunt concentrate nădejdile de viață veșnică vine iarăși, nu ca să fie insultat, disprețuit și lepădat, așa cum a fost la prima venire, ci în putere și slavă ca să-Și răscumpere poporul. Cei care nu-L iubesc pe Mântuitorul sunt aceia care doresc ca El să rămână acolo și nu poate fi o dovadă mai convingătoare că bisericile s-au depărtat de Dumnezeu decât supărarea și frământarea provocată de această solie trimisă de Cer.

Aceia care au primit solia adventă simțeau nevoia de pocăință și umilință înaintea lui Dumnezeu. Mulți oscilaseră multă vreme între Hristos și lume, dar acum simțeau că a venit timpul să ia o atitudine. „Lucrurile veșnice le apăreau într-o realitate neobișnuită. Cerul era adus aproape și ei se vedeau vinovați înaintea lui Dumnezeu." (Bliss 147). Creștinii erau treziți la o nouă viață spirituală. Erau determinați să simtă că timpul era scurt, că tot ce aveau de făcut pentru aproapele lor trebuia făcut repede. Cele pământești își pierdeau valoarea, veșnicia părea că se deschide înaintea lor, iar sufletul, cu tot ce se raporta la fericirea sau la

nenorocirea lor eternă, întuneca în ochii lor orice țintă vremelnică. Duhul lui Dumnezeu era asupra lor și dădea putere apelurilor arzătoare făcute atât fraților, cât și păcătoșilor, ca ei să se pregătească pentru Ziua lui Dumnezeu. Mărturia tăcută a vieții lor zilnice era o mustrare continuă pentru membrii bisericii, formaliști și neconsacrați. Aceștia nu doreau să fie tulburați în urmărirea plăcerilor lor, în devoțiunea lor față de câștigul de bani și în ambiția lor după onoare lumească. Astfel apărea vrăjmășia și împotrivirea contra credinței advente și a acelora care o vesteau.

Când au văzut că argumentele din perioadele profetice nu puteau fi contrazise, împotrivitorii au încercat să descurajeze cercetarea subiectului, susținând învățătura că proorociile erau sigilate. În felul acesta, protestanții urmau căile romaniștilor. În timp ce biserica papală ascundea Biblia (vezi notele suplimentare) de popor, bisericile protestante pretindeau că o parte importantă a Cuvântului Sfânt — și anume aceea care aduce la cunoștință adevăruri speciale aplicabile timpului nostru — nu puteau fi înțelese.

Pastorii și poporul declarau că profețiile din Daniel și Apocalipsa erau niște taine neînțelese. Dar Hristos i-a îndreptat pe ucenicii Săi către cuvintele profetului Daniel, privitoare la evenimentele care aveau să aibă loc în vremea lor, și a spus: „Cine citește să înțeleagă”. (Matei 24, 15). Iar susținerea că Apocalipsa era o taină ce nu poate fi înțeleasă este contrazisă de însuși titlul cărții: „Descoperirea lui Isus Hristos, pe care i-a dat-o Dumnezeu, pentru a arăta robilor Săi lucrurile care au să se întâmple în curând.... Ferice de cine citește și de cel ce ascultă cuvintele acestei proorocii și păzește lucrurile scrise în ea; căci vremea este aproape.” (Apocalipsa 1, 1-3)

Profetul spunea: „Ferice de cine citește!” Sunt unii care nu vor citi; binecuvântarea nu este pentru ei. „Și de cine ascultă”. Sunt alții, de asemenea, care nu vor să asculte nimic cu privire la profeți; binecuvântarea nu este nici pentru această categorie. „Și păzesc lucrurile scrise în ea”; mulți refuză să ia seama la avertizările și îndemnurile cuprinse în Apocalipsa; dar nici unul din aceștia nu poate cere binecuvântarea făgăduită. Toți aceia care iau în râs subiectele proorociei și-și bat joc de simbolurile date aici cu solemnitate, toți aceia care refuză să-și schimbe viața și să se pregătească pentru venirea Fiului omului vor rămâne nebinecuvântați.

Ținând seama de mărturia inspirației, cum îndrăznesc oamenii să învețe că Apocalipsa este o taină dincolo de puterea de pătrundere a înțelepciunii omenești? Ea este o taină descoperită, o carte deschisă. Studiul Apocalipsei îndreaptă mintea către profețiile lui Daniel și amândouă prezintă cele mai importante directive date de Dumnezeu oamenilor, cu privire la evenimentele care vor avea loc la încheierea istoriei acestei lumi.

Lui Ioan i-au fost descoperite scene de un interes profund și emoționant în experiența bisericii. A văzut poziția, primejdiile, conflictele și eliberarea finală a poporului lui Dumnezeu. El raportează soliile de încheiere care vor coace secerișul pământului fie ca roade pentru grânarul ceresc, fie ca paie pentru focul nimicitor. Subiecte de o importanță colosală i-au fost descoperite, îndeosebi pentru biserica sfârșitului, ca aceia care se vor întoarce de la

rătăcire la adevăr să fie instruiți cu privire la primejdiile și luptele ce le stau înainte. Nimeni nu trebuie să fie în întuneric față de ceea ce va veni peste pământ. Atunci de ce această neștiință larg răspândită cu privire la o parte atât de importantă a Sfintelor Scripturi? De ce această împotrivire generală de a cerceta învățăturile ei? Nu este decât materializarea unui efort studiat al prințului întunericului, de a ascunde de oameni ceea ce descoperă amăgirile lui. Pentru motivul acesta Hristos, Descoperitorul, prevăzând lupta ce se va duce împotriva studierii Apocalipsei, a pronunțat o binecuvântare asupra tuturor acelora care vor citi, vor asculta și vor păzi cuvintele proorociei.

Capitolul 19 — Lumină prin Întuneric

Lucrarea lui Dumnezeu de pe pământ prezintă, de la un veac la altul, o asemănare izbitoare în orice reformă mare sau mișcare religioasă. Principiile lui Dumnezeu în procedeele cu oamenii sunt totdeauna aceleași. Mișcările importante ale prezentului își au paralele în acelea ale trecutului, iar experiența bisericii din primele veacuri are lecții de mare valoare pentru timpul nostru.

Nici un adevăr nu este mai clar arătat în Biblie ca acela că Dumnezeu, prin Duhul Său cel Sfânt, îi conduce în mod deosebit pe slujitorii Săi de pe pământ în marile mișcări, pentru a face să înainteze lucrarea de mântuire. Oamenii sunt instrumente în mâna lui Dumnezeu, folosiți de El pentru împlinirea planurilor Sale de har și de milă. Fiecare are o parte de îndeplinit; fiecăruia îi este acordată o măsură de lumină, adaptată la nevoile timpului său și îndestulătoare spre a-l face în stare să împlinească lucrarea pe care Dumnezeu i-a dat s-o facă. Cu toate acestea, nici un om, oricât ar fi fost el onorat de Cer, n-a ajuns la o înțelegere deplină a marelui Plan de Mântuire sau chiar la o apreciere desăvârșită a planului divin în lucrarea timpului său. Oamenii nu înțeleg pe deplin ce ar dori Dumnezeu să aducă la îndeplinire prin lucrarea pe care le-o dă de făcut; ei nu înțeleg sub toate aspectele ei solia pe care o rostesc în numele Său.

„Poți spune tu că poți pătrunde adâncimile lui Dumnezeu, că poți ajunge la cunoștința desăvârșită a Celui Atotputernic?" „Căci gândurile Mele nu sunt gândurile voastre, și căile voastre nu sunt căile Mele, zice Domnul.

Ci, cât sunt de sus cerurile față de pământ, atât sunt de sus căile Mele față de căile voastre și gândurile Mele față de gândurile voastre!" „Eu sunt Dumnezeu, și nu este altul, Eu sunt Dumnezeu și nu este nici unul ca Mine. Eu am vestit de la început ce are să se întâmple și cu mult înainte ce nu este încă împlinit." (Iov 11, 7; Isaia 55, 8.9; 46, 9.10). Chiar și proorocii, care au fost favorizați cu o iluminare deosebită a Duhului, n-au înțeles pe deplin importanța descoperirilor încredințate lor. Înțelesul avea să fie dezvăluit de la un veac la altul, pe măsură ce poporul lui Dumnezeu urma să aibă nevoie de îndrumarea cuprinsă în ele.

Petru, scriind despre mântuirea adusă la lumină prin Evanghelie, spune: „Proorocii, care au proorocit despre harul care vă era păstrat vouă, au făcut din mântuirea aceasta ținta cercetărilor și căutării lor stăruitoare. Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate. Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri." (1 Petru 1, 10-12).

Cu toate că nu le-a fost dat proorocilor să înțeleagă deplin lucrurile descoperite, ei au căutat cu stăruință să primească toată lumina pe care Dumnezeu le-o descoperise după buna Sa plăcere. Ei „cercetau cu stăruință, căutând să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere

Duhul lui Hristos care era în ei!" Ce lecție pentru poporul lui Dumnezeu din era creștină, pentru a cărui folosință au fost date aceste proorocii slujitorilor Săi! „Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru noi spuneau aceste lucruri". Observați pe acești oameni sfinți ai lui Dumnezeu, cercetând cu stăruință descoperirile date lor pentru generațiile care nu se născuseră încă. Puneți în contrast zelul lor sfânt cu neglijența manifestată de cei favorizați din zilele sfârșitului față de acest dar al cerului. Ce mustrare pentru cei indiferenți, iubitori de comoditate și lume, care se mulțumesc să declare că profețiile nu pot fi înțelese!

Deși mințile mărginite ale oamenilor nu sunt în stare să pătrundă în sfaturile Celui Infinit sau să înțeleagă deplin realizarea scopurilor Sale, se întâmplă adesea ca, din cauza vreunei greșeli sau vreunei neglijențe din partea lor, să înțeleagă slab soliile Cerului. Nu rareori mintea oamenilor și chiar a slujitorilor lui Dumnezeu este atât de orbită de părerile omenești, de tradiții și de învățăturile false ale oamenilor, încât nu sunt în stare să prindă decât în parte lucrurile mari pe care El le-a descoperit în Cuvântul Său. Așa au stat lucrurile cu ucenicii lui Hristos, chiar atunci când Mântuitorul era cu ei în persoană. Mintea lor era îmbibată de concepția populară cu privire la Mesia, ca prinț pământesc, care urma să-l ridice pe Israel pe tronul împărăției universale, și nu puteau înțelege însemnătatea cuvintelor Lui prin care prevestea suferințele și moartea Sa.

Însuși Hristos îi trimisese cu solia: „S-a împlinit vremea, și Împărăția lui Dumnezeu este aproape: pocăiți-vă și credeți în Evanghelie". (Marcu 1, 15). Această solie era întemeiată pe profeția capitolului 9 din Daniel. Cele șaizeci și nouă de săptămâni erau arătate de înger că se întind până la „prințul Mesia", iar ucenicii priveau înainte, cu speranțe sigure și cu anticipări pline de bucurie, spre întemeierea împărăției lui Mesia la Ierusalim, pentru a conduce pământul întreg.

Ei predicau solia pe care Hristos le-o încredințase, cu toate că înțelegeau greșit sensul ei. În timp ce vestirea lor se întemeia pe pasajul din Daniel 9, 25, ei nu vedeau în versetul următor al aceluiași capitol că Mesia avea să fie stârpit. Încă de la nașterea Sa, inimile lor se opriseră la slava anticipată a unei împărății pământești, și aceasta le-a orbit înțelegerea atât față de prevederile proorociei, cât și față de cuvintele lui Hristos. Cu toate acestea, ei și-au adus la îndeplinire datoria, prezentând națiunii iudaice chemarea plină de milă și apoi, chiar atunci când se așteptau să-L vadă pe Domnul lor urcând pe tronul lui David, L-au văzut prins ca un răufăcător, biciuit, batjocorit, condamnat și înălțat pe crucea Calvarului. Ce disperare și groază au înfrânt inimile ucenicilor în zilele când Domnul lor dormea în mormânt!

Hristos venise la timpul precis și în felul proorocit de profeție. Mărturia Scripturii se împlinise în toate amănuntele lucrării Sale. El predicase solia mântuirii și „Cuvântul Lui era plin de putere". Inimile ascultătorilor mărturisiseră că El era din ceruri. Cuvântul și Duhul lui Dumnezeu atestaseră însărcinarea divină a Fiului Său.

Ucenicii se țineau neîntrerupt, cu o dragoste ce nu piere, de Domnul lor iubit. Și cu toate acestea, mintea lor era învăluită în nesiguranță și îndoială. În chinul lor, nu și-au amintit de

cuvintele lui Hristos care arătau înainte către suferințele și moartea Sa. Dacă Isus din Nazaret fusese adevăratul Mesia, ar fi fost ei aruncați în durere și dezamăgire? Aceasta era întrebarea care le tortura sufletele, în timp ce Mântuitorul zăcea în mormântul Său, în ceasurile disperate ale acelui Sabat care despărțea moartea de învierea Sa.

Cu toate că noaptea durerii adusese întuneric în jurul acestor urmași ai lui Isus, ei n-au fost uitați. Profetul spunea: „Chiar dacă stau în întuneric, totuși Domnul este Lumina mea! El mă va scoate la lumină, și voi privi dreptatea Lui" (Mica 7, 8.9) „Iată că nici chiar întunericul nu este întunecos pentru tine: ci noaptea strălucește ca ziua și întunericul ca lumina". Dumnezeu spune: „Celui fără prihană îi răsare o lumină în întuneric". „Voi duce pe orbi pe un drum necunoscut de ei, îi voi povățui pe cărări neștiute de ei; voi preface întunericul în lumină, înaintea lor, și locurile strâmbe în locuri netede; iată ce voi face, și nu-i voi părăsi." (Psalmii 139, 12; 112, 4; Isaia 42, 16).

Vestirea pe care o duseseră ucenicii în numele Domnului era corectă în toate amănuntele, iar evenimentele către care arătase ea aveau loc chiar atunci. „S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este la uși", fusese solia lor. La încheierea „vremii" — a celor șaizeci și nouă de săptămâni, din Daniel capitolul 9, care urmau să se întindă până la „Unsul", Mesia — Hristos primise ungerea Duhului, după ce fusese botezat de Ioan în Iordan. Iar Împărăția lui Dumnezeu, despre care ei spuseseră că este la uși, fusese întemeiată prin moartea lui Hristos. Această împărăție nu era așa cum fuseseră ei învățați să creadă, o împărăție pământească. Nu era nici împărăția aceea veșnică, nemuritoare, care va fi întemeiată atunci când „domnia, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor de sub cerul întreg, vor fi date poporului sfinților Celui Preaînalt", acea împărăție veșnică în care „toate puterile Îl vor sluji și-L vor asculta". (Daniel 7, 27).

În Biblie, expresia „Împărăția lui Dumnezeu" este folosită pentru a desemna atât împărăția harului, cât și împărăția slavei. Împărăția harului este scoasă în evidență de Pavel în Epistola către Evrei. După ce arată spre Hristos, ca Mijlocitor plin de milă, care „este mișcat de simțul slăbiciunilor noastre", apostolul spune: „Să ne apropiem cu încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare și să găsim har". (Evrei 4, 15.16). Tronul harului reprezintă împărăția harului, deoarece existența unui tron implică existența unei împărății. În multe din parabolele Sale, Hristos întrebuințează expresia „împărăția cerurilor" pentru a descrie lucrarea harului divin asupra inimilor oamenilor.

În felul acesta tronul slavei reprezintă împărăția slavei; și la această împărăție se face referire în cuvintele Mântuitorului: „Când va veni Fiul omului în slava Sa, cu toți sfinții îngeri, va ședea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui". (Matei 25, 31.32). Această împărăție este încă în viitor. Nu se va întemeia, până la a doua venire a lui Hristos.

Împărăția harului însă a fost instituită imediat după căderea omului, când a fost pus în aplicare planul pentru mântuirea neamului omenesc căzut. Până atunci, ea exista în planul și

în făgăduința lui Dumnezeu; și prin credință oamenii pot deveni supușii ei. Dar în realitate n-a fost întemeiată până la moartea lui Hristos. Chiar după intrarea în lucrarea Sa pământească, Mântuitorul, împovărat de încăpățânarea și nerecunoștința oamenilor, Se putea retrage de la jertfirea pe Calvar. În Ghetsemani, paharul de amărăciune a tremurat în mâna Sa. El putea chiar și atunci să-Și șteargă sudoarea de sânge de pe frunte și să lase neamul omenesc vinovat să piară în nelegiuirea lui. Dacă ar fi făcut lucrul acesta, n-ar mai fi fost răscumpărare pentru omenirea căzută. Dar când Mântuitorul Și-a dat viața și cu ultima suflare a strigat „S-a sfârșit”, atunci împlinirea Planului de Mântuire a fost asigurată. Făgăduința mântuirii făcută perechii păcătoase în Eden a fost ratificată. Împărăția harului, care până acum existase prin făgăduința lui Dumnezeu, a fost atunci întemeiată.

În felul acesta moartea lui Hristos — chiar evenimentul pe care ucenicii îl socotiseră ca fiind nimicirea finală a nădejdii lor — a fost aceea care a asigurato pentru vecie. În timp ce îi aruncase în cea mai crudă dezamăgire, ea era dovada culminantă a corectitudinii credinței lor. Evenimentul care-i umpluse de jale și disperare era acela care deschidea ușa nădejdii pentru orice fiu al lui Adam și în care se concentra viața viitoare și fericirea veșnică pentru toți cei credincioși ai lui Dumnezeu din toate veacurile.

Planurile milei infinite și-au ajuns împlinirea chiar și în dezamăgirea ucenicilor. În timp ce inimile lor fuseseră câștigate de harul divin și de puterea învățăturilor lui Isus, care „a vorbit cum n-a vorbit niciodată vreun om”, totuși, aurul curat al iubirii lor pentru Domnul, era amestecat de mândrie lumească și ambiții egoiste. Chiar și în camera unde au mâncat Paștele, în ora aceea solemnă când Domnul lor intrase deja în întunericul din Ghetsemani, „se luptau între ei, care să fie socotit cel mai mare”. (Luca 22, 24). Gândul lor era la tron, coroană și slavă, în timp ce chiar în fața lor se afla rușinea, agonia din grădină, sala de judecată și crucea Calvarului. Mândria inimii lor, setea lor de slavă pământească, era aceea care-i făcuse să se prindă, cu atâta încăpățânare, de învățătura rătăcită a vremii lor și să treacă neatenți pe lângă cuvintele Mântuitorului, care arătau natura adevărată a Împărăției Sale și către agonia și moartea Sa. Și aceste rătăciri au dus la încercarea — dureroasă, dar necesară — care fusese îngăduită pentru îndreptarea lor. Cu toate că ucenicii înțeleseseră greșit însemnătatea soliei lor și nu-și dăduseră seama de așteptările lor, predicaseră totuși avertizarea dată de Dumnezeu, iar Domnul urma să le răsplătească credința și să le onoreze ascultarea. Lor urma să le fie încredințată lucrarea de predicare, către toate neamurile, a Evangheliei slăvite despre Domnul lor înviat. Aceasta trebuia să-i pregătească pentru lucrarea în vederea căreia le fusese îngăduită experiența ce li se păruse atât de amară.

După învierea Sa, Isus S-a arătat ucenicilor Săi pe calea către Emaus și, începând „de la Moise și de la toți proorocii, le-a tâlcuit în toate Scripturile, ce era cu privire la El”. (Luca 24, 27). Inimile ucenicilor s-au trezit, credința s-a aprins. Ei erau „născuți din nou la o nădejde vie”, chiar înainte ca Isus să li Se descopere. Planul Lui era să le lumineze înțelegerea și să le prindă credința de „Cuvântul temeinic al profeției”. El dorea ca adevărul să prindă o rădăcină puternică în mintea lor, nu numai pentru că era susținut de mărturia Sa personală, ci datorită

dovezilor neîndoielnice prezentate de simbolurile și umbrele legii tipice și de către profețiile Vechiului Testament. Trebuie ca urmașii lui Hristos să aibă o credință inteligentă nu numai pentru ei, ci și pentru a putea duce lumii cunoștința despre Hristos. Și, ca prim pas în răspândirea acestei cunoștințe, Isus i-a îndreptat pe ucenici către „Moise și toți proorocii". Aceasta era mărturia dată de Mântuitorul înviat cu privire la valoarea și importanța Scripturilor Vechiului Testament.

Ce schimbare s-a produs în inimile ucenicilor când au privit încă o dată fața iubită a Mântuitorului! (Luca 24, 32). Într-un sens mai deplin și mai desăvârșit decât înainte, ei „L-au găsit pe Acela despre care a scris Moise în lege și proroci". Nesiguranța, chinul și disperarea au făcut loc unei certitudini desăvârșite, unei credințe neumbrite. Nu e de mirare că după înălțarea Sa ei „erau continuu în templu lăudându-L și binecuvântându-L pe Dumnezeu". Oamenii, știind numai despre moartea infamă a Mântuitorului, se așteptau să vadă pe fața lor expresia amărăciunii, a confuziei și a înfrângerii; dar au văzut bucurie și biruință. Ce pregătire primiseră acești ucenici pentru lucrarea care le stătea înainte! Ei trecuseră prin cele mai adânci încercări care fuseseră posibile în experiența lor și au văzut cum, atunci când orice viziune omenească era pierdută, Cuvântul lui Dumnezeu se împlinise triumfând. De aici înainte ce putea slăbi credința și ce putea răci zelul iubirii lor? În cea mai aprigă durere, ei avuseseră „o mângâiere puternică", o nădejde care era ca „o ancoră a sufletului, tare și neclintită" (Evrei 6, 18.19). Ei fuseseră martori ai înțelepciunii și puterii lui Dumnezeu și erau încredințați că „nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncimea, și nici o altă făptură" nu erau în stare să-i despartă „de dragostea lui Dumnezeu care este în Hristos Isus, Domnul nostru". „În toate aceste lucruri, spuneau ei, suntem mai mult decât biruitori prin Acela care ne-a iubit." (Romani 8, 38.39.37). „Cuvântul lui Dumnezeu dăinuiește în veac." (1 Petru 1, 25). „Și cine ne osândește? Hristos a murit, mai mult, El a înviat și este chiar la dreapta lui Dumnezeu și mijlocește pentru noi." (Romani 8, 34)

„Poporul Meu", zice Domnul, „nu va mai fi niciodată de ocară". (Ioel 2, 26). „Seara vine plânsul iar dimineața vine veselia." (Psalmii 30, 5). Când în ziua învierii acești ucenici s-au întâlnit cu Mântuitorul, inimile lor ardeau în ei când ascultau cuvintele Sale; când au văzut fruntea, mâinile și picioarele care fuseseră zdrobite pentru ei, când, înainte de înălțarea Sa, Isus i-a condus afară din Betania, și ridicându-și mâinile în semn de binecuvântare, le-a poruncit: „Mergeți în toată lumea și predicați Evanghelia", adăugând: „Iată, că Eu sunt cu voi întotdeauna" (Marcu 16, 15; Matei 28, 20); când în Ziua Cincizecimii Mângâietorul făgăduit a coborât și a fost dată putere de sus, iar sufletele credincioșilor au tresărit de conștiența prezenței Domnului lor înălțat, atunci, chiar dacă, asemenea Lui, ar fi trebuit să treacă prin sacrificiu și martiraj, ei nu ar fi dat slujirea Evangheliei harului Său și „coroana neprihănirii", care va fi primită la venirea Sa, pentru slava unui tron pământesc care fusese nădejdea de la început a uceniciei lor. El, care „va face cu mult mai mult decât putem noi cere sau gândi", le-a acordat părtășia suferințelor Sale, comunicarea bucuriei Sale, „bucuria de a aduce multe

suflete la slavă, o bucurie negrăită", „o greutate veșnică de slavă", față de care, spune Pavel, suferințele noastre de o clipă nu merită să fie comparate.

Experiența ucenicilor care au predicat „Evanghelia Împărăției" la prima venire a lui Hristos își are corespondentul în experiența acelora care au predicat solia celei de a doua veniri a Sa. După cum ucenicii au mers predicând: „S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este aproape", tot astfel Miller și tovarășii lui au predicat că perioada profetică din urmă și cea mai lungă, scoasă în evidență de Biblie, era gata să se încheie, că judecata era aproape, iar împărăția veșnică urma să se arate. Predicarea venirii, de către ucenici, se întemeia pe cele șaptezeci de săptămâni din Daniel capitolul 9. Dar solia lui Miller și a tovarășilor săi anunța încheierea celor 2300 de zile, din Daniel 8, 14, din care cele șaptezeci de săptămâni erau doar o parte. Predicarea fiecăruia s-a întemeiat pe împlinirea unei alte părți din aceeași mare perioadă profetică.

Asemenea primilor ucenici, William Miller și tovarășii lui n-au înțeles deplin importanța soliei pe care o vesteau. Rătăciri, care fuseseră împământenite de multă vreme în biserică, i-a împiedicat să ajungă la o interpretare corectă a unui punct important al profeției. De aceea, cu toate că au vestit solia pe care Dumnezeu le-a încredințat-o să o ducă lumii, printr-o înțelegere greșită a sensului ei, au suferit dezamăgirea. În explicarea pasajului din Daniel 8, 14: „Până vor trece 2300 de zile apoi sfântul locaș va fi curățit", Miller, așa cum s-a stabilit, a adoptat concepția, primită unanim, că pământul este sanctuarul și a crezut că, de fapt, curățirea sanctuarului reprezenta curățirea pământului prin foc la venirea Domnului. Și când a descoperit că încheierea celor 2300 de zile era profetizată cu precizie, el a tras concluzia că aceasta descoperea timpul celei de a doua veniri. Greșeala lui a rezultat din acceptarea concepției populare de atunci cu privire la Sanctuar.

În sistemul tipic, care era o umbră a jertfei și a preoției lui Hristos, curățirea sanctuarului era ultimul serviciu îndeplinit de marele preot în ciclul anual de slujbe. Aceasta era lucrarea de încheiere a ispășirii — o îndepărtare a păcatului din Israel. Ea prefigura lucrarea de încheiere în slujba Marelui nostru Preot din ceruri, prin îndepărtarea sau ștergerea păcatelor poporului Său, care sunt scrise în rapoartele cerului. Acest serviciu cuprinde o lucrare de cercetare, o lucrare de judecată; și precede imediat venirea lui Hristos pe norii cerului cu putere și slavă mare; căci atunci când vine, toate cazurile au fost hotărâte. Isus spune: „Răsplata Mea este cu Mine ca să dau fiecăruia după faptele lui". (Apocalipsa 22, 12). Lucrarea aceasta de judecată, care precede imediat a doua venire, este anunțată în prima solie îngerească din Apocalipsa 14, 7: „Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă căci a venit ceasul judecății Lui".

Aceia care au vestit această avertizare au avut solia potrivită pentru timpul potrivit. Dar, așa cum primii ucenici au declarat: „S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este aproape", întemeiați pe proorocia din Daniel capitolul 9, fără să înțeleagă că moartea lui Mesia era profetizată în aceeași Scriptură, tot astfel Miller și tovarășii lui au predicat solia întemeiată

pe Daniel capitolul 8, 14 și Apocalipsa capitolul 4, 7, fără să vadă că în Apocalipsa capitolul 14 mai erau și alte solii scoase în evidență care trebuiau de asemenea să fie vestite înainte de venirea Domnului. După cum ucenicii au greșit cu privire la împărăția care urma să fie întemeiată, la încheierea celor șaptezeci de săptămâni, tot astfel adventiștii au greșit cu privire la evenimentul care urma să aibă loc la încheierea celor 2300 de zile. În ambele cazuri a fost o primire sau mai degrabă o subscriere la credințele populare, care le-a orbit mintea față de adevăr. Ambele categorii au împlinit voia lui Dumnezeu, vestind solia care El dorea să fie dată, și amândouă, prin greșita înțelegere a soliei lor, au suferit dezamăgirea.

Dar Dumnezeu Și-a împlinit planul Său binefăcător, îngăduind ca avertizarea cu privire la judecată să fie dată exact așa cum trebuia. Ziua cea mare era aproape și, în providența Sa, oamenii au fost cercetați la timpul hotărât, pentru a le descoperi ce era în inimile lor. Solia avea ca scop să încerce și să curețe biserica. Ei au fost determinați să vadă dacă sentimentele lor erau legate de lumea aceasta sau de Hristos și de cer. Ei mărturiseau că Îl iubesc pe Mântuitorul și acum trebuiau să-și dovedească iubirea. Erau ei gata să renunțe la nădejdile și ambițiile lor pământești și să întâmpine cu bucurie venirea Domnului lor? Solia urmărea să-i facă în stare să vadă adevărata lor stare spirituală; a fost trimisă din milă pentru a-i trezi să-L caute pe Domnul, cu pocăință și umilință.

Chiar și dezamăgirea, cu toate că era urmarea greșitei lor înțelegeri a soliei pe care o dăduseră, urma să fie schimbată în bine. Ea trebuia să încerce inimile acelora care mărturisiseră că au primit avertizarea. Oare, în fața dezamăgirii urmau să renunțe la experiența lor și să părăsească încrederea în Cuvântul lui Dumnezeu? Sau vor căuta în rugăciune și umilință să vadă unde au greșit în înțelegerea profeției? Câți au fost mânați de teamă sau de impuls și emoție? Câți erau cu inima împărțită și necredincioasă? Mulțimi mărturiseau că iubesc venirea Domnului. Când sunt chemați să sufere batjocura și mustrarea lumii și încercarea amânării și dezamăgirii, vor renunța ei la credință? Din cauză că n-au înțeles imediat procedeele lui Dumnezeu cu ei, vor respinge adevărurile sprijinite de mărturia cea mai clară a Cuvântului Său?

Această încercare avea să descopere puterea acelora care, cu o credință adevărată, ascultaseră de ceea ce crezuseră a fi învățătura Cuvântului și a Duhului lui Dumnezeu. Ea urma să-i învețe, așa cum numai o astfel de experiență putea s-o facă, primejdia de a primi teoriile și interpretările oamenilor, în loc de a face din Biblie propriul interpret. Pentru copiii credinței, nedumerirea și amărăciunea, care au fost urmarea greșelii lor, trebuiau să lucreze îndreptarea necesară. Ei aveau să fie conduși la un studiu mai atent al Cuvântului profetic. Urmau să fie învățați să examineze mai cu atenție temeiul credinței lor și să respingă orice lucru, oricât de mult ar fi acceptat de lumea creștină, care nu era întemeiat pe Scripturile adevărului.

Pentru acești credincioși, ca și cu primii ucenici, ceea ce în ceasul încercării părea întunecat pentru înțelegerea lor urma să fie clarificat după aceea. Când urmau să vadă sfârșitul

pe care-l va da Domnul, aveau să știe că, în ciuda încercării, care a fost urmarea greșelilor lor, planurile Sale de iubire față de ei se împliniseră fără greș. Ei aveau să învețe printr-o experiență binecuvântată că El este „foarte îndurător și plin de milă”, că toate căile Sale sunt „milă și adevăr pentru aceia care păzesc legământul Său și mărturiile Sale”.

Capitolul 20 — O Mare Redeș Teptare Religioasă

În profeția primei solii îngerești din Apocalipsa capitolul 14, este profetizată o mare redeșteptare religioasă, ca urmare a vestirii apropiatei veniri a lui Hristos. Un înger este văzut zburând „prin mijlocul cerului, cu o Evanghelie veșnică, pentru ca s-o vestească locuitorilor pământului, oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod. El zice cu glas tare: «Temeți-vă de Dumnezeu, și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui; și închinați-vă Celui ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!»” (Ver 6.7).

Faptul că un înger este prezentat a fi vestitorul acestei avertizări este semnificativ. Prin curăția, slava și puterea solului ceresc, înțelepciunii divine i-a plăcut să reprezinte caracterul înălțat al lucrării ce trebuia îndeplinită prin solia, puterea și slava care urmau să o însoțească. Iar zborul îngerului „prin mijlocul cerului”, „glasul cel tare” cu care este dată avertizarea și propovăduirea ei tuturor celor „care locuiesc pe pământ” — la orice neam, seminție, limbă și norod — arată repeziciunea și extinderea mondială a mișcării.

Solia oferă și lumină cu privire la timpul în care trebuie să aibă loc această mișcare. Este declarată a fi o parte din „Evanghelia veșnică” și anunță începutul judecății. Solia mântuirii a fost predicată în toate veacurile; dar solia aceasta este o parte a Evangheliei care urma să fie predicată numai în zilele de pe urmă, căci numai atunci avea să fie adevărat că ceasul judecății a venit. De fapt, proorociile prezintă o succesiune de evenimente care duc la începutul judecății. Acest lucru este adevărat în mod deosebit în ceea ce privește cartea lui Daniel. Dar partea aceea din proorocie care avea legătură cu zilele din urmă, lui Daniel i-a fost cerut să o sigileze „până la vremea sfârșitului”. O solie cu privire la judecată întemeiată pe împlinirea acelor profeții nu putea fi proclamată decât atunci când va sosi această vreme. Dar în timpul sfârșitului, spune profetul, „mulți vor citi și cunoștința va crește”. (Daniel 12, 4)

Apostolul Pavel avertizase biserica să nu aștepte revenirea lui Hristos în zilele sale. „Ziua aceea nu va veni”, spunea el, „până când nu va veni lepădarea de credință și se va descoperi omul fărădelegii” (2 Tesaloniceni 2, 3). Nu putem aștepta venirea Domnului nostru până după marea apostazie și după perioada lungă de domnie a „omului păcatului”. „Omul fărădelegii”, care mai este numit „Taina nelegiuirii”, „fiul pierzării” și „acel nelegiuit”, reprezintă papalitatea, care, așa cum a fost prevestit în profeție, urma să-și mențină supremația timp de 1260 de ani. Această perioadă s-a încheiat în anul 1798. Venirea lui Hristos nu putea avea loc înainte de acel timp. Pavel cuprinde cu avertizarea lui întreaga dispensațiune creștină, până în anul 1798. În această perioadă de timp trebuia predicată solia cu privire la a doua venire a lui Hristos.

O astfel de solie n-a fost proclamată niciodată în veacurile trecute. Pavel, așa cum am văzut, n-a predicat-o; el arăta fraților săi către venirea Domnului ca fiind într-un viitor foarte îndepărtat. Nici reformatorii n-au predicat-o. Martin Luther situa judecata cam la 300 de ani

în viitor de epoca lui. Dar, de la anul 1798, cartea lui Daniel a fost desigilată, cunoașterea profețiilor a crescut și mulți au vestit mesajul solemn al judecății ce se apropia. Asemenea marii Reforme, din secolul al XVI-lea, mișcarea adventă a apărut în diferite țări ale creștinătății în același timp. Atât în Europa, cât și în America, bărbați ai credinței și rugăciunii au fost conduși la studiul profețiilor și, urmărind raportul inspirat, au văzut dovada convingătoare că sfârșitul tuturor lucrurilor era aproape. În diferite țări existau grupe izolate de creștini care, numai prin studiul Scripturilor, au ajuns la convingerea că venirea Mântuitorului era aproape.

În anul 1821, adică la trei ani după ce Miller ajunsese la explicația lui cu privire la profețiile care arătau spre timpul judecății, dr. Joseph Wolff, „misionarul lumii", a început să vestească apropiata revenire a Domnului. Wolff s-a născut în Germania, din părinți evrei, tatăl lui fiind rabin. Când era destul de tânăr, a fost convertit cu privire la adevărul religiei creștine. Având o minte activă, cercetătoare, fusese un ascultător atent la conversațiile care avuseseră loc în casa tatălui său, unde evrei credincioși se adunau zilnic pentru a povesti nădejdile și așteptările poporului lor, slava lui Mesia care avea să vină și restatornicirea lui Israel. Într-o zi, auzind numele lui Isus din Nazaret, băiatul a întrebat cine era El. „Un iudeu de un foarte mare talent", a fost răspunsul; „dar pentru că a pretins că este Mesia, tribunalul iudaic l-a condamnat la moarte". „De ce?", a replicat cercetătorul. „Ierusalimul este distrus și de ce suntem noi în robie?" „Vai, vai", a răspuns tatăl său, „pentru că Iudeii iau ucis pe prooroci". Deodată, copilului i-a venit gândul: „Poate că Isus a fost un prooroc, iar iudeii l-au omorât, cu toate că a fost nevinovat". (Travels and Adventures of the Rev. Joseph Wolff, vol. 1, p. 61). Atât de puternic a fost acest simțământ, încât, cu toate că îi era interzis să intre într-o biserică creștină, se strecura adesea să asculte predica.

Atunci când avea numai șapte ani, se lăuda față de un vecin creștin, mai în vârstă, cu triumful viitor al lui Israel la venirea lui Mesia, la care bătrânul a spus cu bunătate: „Dragul meu băiat, am să-ți spun cine a fost Mesia cel adevărat; a fost Isus din Nazaret ... pe care strămoșii tăi L-au răstignit, așa cum au făcut cu proorocii din vechime. Du-te acasă și citește capitolul 53 din Isaia și te vei convinge că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu." (Idem, vol. I, p. 7). Deodată, această convingere a pus stăpânire pe el. A mers acasă și a citit Scriptura, fiind uimit să vadă că profeția cu privire la Isus din Nazaret se împlinise în mod desăvârșit. Erau oare adevărate cuvintele creștinului? Băiatul a cerut tatălui o explicație a profeției, dar a fost întâmpinat cu o tăcere atât de categorică, încât niciodată na mai îndrăznit să amintească acest subiect. Însă aceasta na făcut decât să-i mărească dorința de a cunoaște și mai mult despre religia creștină.

Cunoștința pe care o căuta era ținută cu premeditare departe de el în căminul lui iudaic; dar, atunci când avea numai unsprezece ani, a părăsit casa tatălui și a plecat în lume pentru a-și face o educație, pentru a-și alege religia și cariera vieții. A găsit un adăpost pentru o vreme la niște rude, dar în scurt timp a fost alungat ca fiind un apostaziat; așa că, singur și fără bani, a trebuit să-și croiască drum printre străini. A mers din loc în loc, studiind cu atenție și

întreținându-se predând limba ebraică. Prin influența unui instructor catolic, a fost determinat să accepte credința catolică, și-a făcut planul să devină misionar pentru propriul popor. Cu această țintă, a plecat peste câțiva ani pentru a-și continua studiile la Colegiul de propagandă din Roma. Dar aici, spiritul său de cugetare independentă și de vorbire sinceră i-au adus acuzații de erezie. A început să critice în mod deschis abuzurile bisericii și a insistat asupra necesității unei reforme. Cu toate că la început a fost tratat cu o favoare deosebită de către demnitarii papali, după o scurtă vreme a fost mutat din Roma. Sub supravegherea bisericii mergea din loc în loc, până când a devenit clar că niciodată nu va fi convins să se supună orbește romanismului. A fost declarat incorigibil și a fost lăsat liber să se ducă unde-i plăcea. A făcut o călătorie în Anglia și, mărturisind credința protestantă, s-a unit cu Biserica Anglicană. După doi ani de studiu, a fost trimis în misiune în anul 1821.

În timp ce Wolff a acceptat marile adevăruri cu privire la prima venire a lui Hristos ca „Om al durerii și obișnuit cu suferința", a văzut că profețiile scot în evidență, cu o egală claritate, a doua Sa venire cu putere și slavă. Și în timp ce căuta să-și aducă propriul popor la Isus din Nazaret, ca fiind Cel Făgăduit, și să-i îndrepte atenția spre prima Lui venire în umilință, ca jertfă pentru păcatele oamenilor, îi învăța și cu privire la a doua Sa venire ca Împărat și Liberator.

„Isus din Nazaret, adevăratul Mesia, zicea el, ale cărui mâini și picioare au fost pironite, care a fost adus ca un miel la junghiere, care a fost Omul durerilor și obișnuit cu suferința, care, după ce Și-a luat toiagul de domnie din Iuda și «toiagul de cârmuire dintre picioarele Lui», a venit întâia oară; va veni pentru a doua oară pe norii cerului cu strigătul unui arhanghel" (Joseph Wolff, Researches and Missionary Labors, p. 62) „și va sta pe Muntele Măslinilor; iar domnia încredințată odată lui Adam la creațiune și pierdută de el (Geneza 1, 26; 3, 17) va fi dată lui Isus. El va fi Împărat peste tot pământul. Gemetele și plânsul întregii creațiuni vor înceta, dar cântecele de laudă și de mulțumire se vor auzi mereu.... Când Isus va veni în slava Tatălui Său cu sfinții îngeri.... Morții credincioși vor învia cei dintâi (1 Tesaloniceni 4, 16; 1 Corinteni 15, 32). Aceasta este ceea ce noi, creștinii, numim prima înviere. Atunci, și lumea animală își va schimba natura (Isaia 11, 6-9) și se va supune lui Isus (Psalmul 8). O pace universală va domni." (Journal of the Rev. Joseph Wolff, pp. 378, 379). „Domnul va privi din nou peste pământ și va spune: «Iată, că este foarte bun»". (Idem, p. 294)

Wolff credea că venirea Domnului este aproape, în interpretarea perioadelor profetice așezând marea împlinire la foarte puțini ani de timpul fixat de Miller. Tuturor acelora care susțineau din Scriptură că „despre ziua și ceasul acela nu știe nimeni", că oamenii nu știu nimic despre apropierea venirii, Wolff le răspundea: „A spus oare Domnul că ziua și ceasul nu vor fi niciodată cunoscute? Nu ne-a dat El semnele timpurilor pentru ca să știm cel puțin apropierea venirii Sale, așa cum se cunoaște apropierea verii după smochinul care înfrunzește? (Matei 24, 32). Nu vom cunoaște noi oare niciodată această perioadă, în timp ce El Însuși ne îndeamnă nu numai să-l citim pe profetul Daniel, ci să-l și înțelegem? Același profet spune că aceste cuvinte vor fi pecetluite până la vremea sfârșitului (ceea ce era cazul în vremea lui),

dar că mulți vor «călătorii» (o expresie ebraică cu privire la observarea și gândirea în ce privește timpul) și «cunoștința (cu privire la timpul acela) va crește» (Daniel 12, 4). Pe lângă toate acestea, Domnul nu intenționează să spună că apropierea timpului nu va fi cunoscută, ci faptul că nici un om nu cunoaște exact «ziua și ceasul». El spune că, se va cunoaște destul prin semnele timpului, pentru a ne face să ne pregătim pentru revenirea Sa, așa cum Noe a pregătit corabia." (Wolff, Researches and Missionary Labors, pp. 404, 405)

Cu privire la sistemul popular de interpretare sau de a răstălmăci Scripturile, Wolff scria: „Cea mai mare parte a bisericii creștine a deviat de la înțelesul clar al Scripturii și s-a îndreptat către sistemul iluzoriu al budiștilor, care cred că fericirea viitoare a omenirii va consta în plimbări prin aer, închipuindu-și că, atunci când se citește în Scripturi iudei, trebuie să se înțeleagă neamuri; când citesc Ierusalim, trebuie să înțeleagă biserica; și dacă scrie pământ, aceasta înseamnă cer; prin venirea Domnului, trebuie să se înțeleagă înaintarea societăților misionare; iar suirea pe muntele casei Domnului înseamnă o mare adunare a metodiștilor." (Journal of the Rev. Joseph Wolff, p. 96)

Timp de douăzeci și patru de ani, de la 1821 la 1845, Wolff a călătorit foarte mult. În Africa, a vizitat Egiptul și Etiopia; în Asia, a traversat Palestina, Siria, Persia, Buhara și India. A vizitat de asemenea și Statele Unite, cu ocazia acestei călătorii a predicat și în insula Sf. Elena. A sosit în New York, în luna August 1837 și, după ce a vorbit în acel oraș, a predicat în Philadelphia și Baltimore și în cele din urmă a mers la Washington. Aici, spune el, „pe baza unei moțiuni prezentate de ex-președintele John Quincy Adams în una din ședințele Congresului, Camera mi-a acordat în unanimitate aprobarea să folosesc sala Congresului pentru o lectură pe care am ținut-o într-o sâmbătă, onorat cu prezența tuturor membrilor Congresului și, de asemenea, a episcopului din Virginia, precum și a clerului și cetățenilor din Washington. Aceeași onoare mi-a fost acordată de către membrii guvernului din New Jersey și Pennsylvania, în a căror prezență am ținut lecturi cu privire la cercetările mele în Asia, precum și la domnia personală a lui Isus Hristos." (Idem, pp. 398.399)

Dr. Wolff a călătorit în țările cele mai barbare fără protecția vreunei autorități europene, suferind multe greutăți și înconjurat de primejdii numeroase. A fost bătut cu picioarele și înfometat, vândut ca sclav și de trei ori condamnat la moarte. A fost înconjurat de bandiți și uneori aproape a pierit de sete. O dată a fost jefuit de tot ce avea și lăsat să călătorească sute de mile pe jos prin munți, zăpada biciuindu-i fața, iar picioarele goale amorțite de contactul cu pământul înghețat. Când a fost avertizat să nu meargă neînarmat printre triburile sălbatice și ostile, el s-a declarat a fi „asigurat cu arme" — „rugăciune, zel pentru Hristos și încredere în ajutorul Său". „Mai sunt înzestrat", spunea el, „cu iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele pe care o port în inimă și cu Biblia în mână" (W.H.D. Adams, In Perils Oft, p. 192). Biblia în limba ebraică și cea în engleză le ducea cu el oriunde mergea. Despre una dintre ultimele sale călătorii spunea: „Am ... ținut Biblia deschisă în mână. Am simțit că puterea mea era în această carte și că puterea ei mă va susține". (Idem, p. 201)

În felul acesta a perseverat în lucrările lui, până când solia judecății a fost dusă unei mari părți a pământului locuit. Printre iudei, turci, parți, hinduși și multe alte naționalități și rase, el a împărțit Cuvântul lui Dumnezeu în limbi diferite și pretutindeni vestea apropierea domniei lui Mesia. În călătoriile lui la Buhara, a găsit că învățătura cu privire la apropiata venire a Domnului era ținută de un popor îndepărtat și izolat. „Arabii din Yemen", spunea el, „sunt în posesia unei cărți numită Seera, care aduce la cunoștință a doua venire a lui Hristos și domnia Sa în slavă, și ei așteaptă ca evenimente mari să aibă loc în anul 1840." (Journal of the Rev. Joseph Wolff, p. 377). „În Yemen ... am petrecut șase zile împreună cu fiii lui Recab. Ei nu beau vin, nu cultivă vie, nu seamănă și trăiesc în corturi, amintindu-și de bunul bătrân Ionadab, fiul lui Recab; și am găsit în tovărășia lor pe urmașii lui Israel din seminția lui Dan ... care așteaptă împreună cu fiii lui Recab venirea grabnică a lui Mesia pe norii cerului." (Idem, p. 398)

O credință asemănătoare a fost descoperită de un alt misionar în Tartaria. Un preot tartar a pus misionarului întrebarea când va veni Hristos a doua oară. Când misionarul a răspuns că nu știe nimic despre acest lucru, preotul a părut foarte surprins de o așa neștiință la unul care se pretindea profesor de Biblie și și-a mărturisit credința, întemeiată pe profeție, că Hristos va reveni în anul 1844.

La începutul anului 1826, solia adventă a început să fie predicată și în Anglia. Aici, lucrarea nu a luat aceeași formă definită ca în America; timpul exact al venirii n-a fost atât de general predicat, însă marele adevăr al apropiatei veniri a lui Hristos cu putere și slavă a fost vestit în mare măsură. Și acest lucru s-a întâmplat nu numai printre nonconformiști și disidenți. Mourant Brock, un scriitor englez, declară că aproape șapte sute de slujitori din Biserica Anglicană au fost angajați în predicarea „acestei Evanghelii a Împărăției". În modul acesta, solia, arătând către anul 1844 ca timp al revenirii Domnului, a fost predicată și în Marea Britanie. Publicațiile adventiste din Statele Unite aveau o circulație larg răspândită. Cărți și reviste erau republicate în Anglia. În anul 1842, Robert Winter, englez prin naștere, care primise credința adventă în America, s-a reîntors în țara sa natală pentru a vesti revenirea Domnului. Mulți s-au unit cu el în această lucrare, iar solia judecății a fost proclamată în diferite părți ale Angliei.

În America de Sud, în mijlocul barbariei și a preoțimii, Lacunza, un iezuit spaniol, a găsit calea către Scripturi și în felul acesta a primit adevărul cu privire la revenirea în curând a lui Hristos. Îndemnat să dea avertizarea și în același timp dorind să scape de cenzura Romei, și-a publicat convingerile sub pseudonimul „Rabi Ben Ezra", pretinzând a fi un convertit iudeu. Lacunza a trăit în secolul al XVIII-lea, dar cartea lui și-a croit drumul spre Londra aproximativ prin anul 1825, când a fost tradusă și în limba engleză. Publicarea ei a slujit la adâncirea interesului care deja se trezise în Anglia cu privire la subiectul celei de a doua veniri.

În Germania, învățătura fusese predicată în secolul al XVIII-lea de către Bengel, pastor al Bisericii Lutherane și un vestit savant și critic al Bibliei. După terminarea studiilor, Bengel

„s-a devotat studiului teologiei, către care era, în mod natural, înclinat datorită sobrietății religioase a minții lui, exersată prin educație și discipline timpurii. Asemenea altor tineri cu un caracter bine echilibrat, înainte și după aceea, a trebuit să lupte cu îndoielile și cu greutățile naturii firii sale religioase și face aluzie, cu multă sensibilitate, la multele săgeți care i-au străpuns sărmana lui inimă și i-au făcut tinerețea greu de suportat". Devenind membru al Consistoriului din Württemberg, a apărat cauza libertății religioase. „În timp ce susținea drepturile și privilegiile bisericii, el susținea să se acorde toată libertatea rațională acelora care se simțeau obligați din motive de conștiință să se retragă de la împărtășanie." (Encyclopaedia Britannica, ed. 9-a, art. Bengel). Efectele bune ale acestui mod de a proceda se mai simt și astăzi, în provincia lui natală.

Lumina celei de a doua veniri a lui Hristos a inundat mintea lui Bengel, în timp ce pregătea o predică, din Apocalipsa capitolul 21, pentru prima duminică din postul Crăciunului. Profețiile Apocalipsei s-au desfășurat înaintea înțelegerii sale ca niciodată mai înainte. Copleșit de simțul importanței surprinzătoare care depășește slava scenelor prezentate de profet, a fost constrâns să se abată pentru un timp de la contemplarea subiectului. Dar, în timp ce se afla la amvon, i s-au prezentat iarăși cu toată puterea și lumina. De la data aceea s-a devotat studiului profețiilor, îndeosebi a acelora din Apocalipsa, și a ajuns în scurtă vreme la convingerea că ele arătau către venirea lui Hristos ca fiind aproape. Data pe care a stabilito ca timp al celei de a doua veniri era cu numai câțiva ani după aceea susținută de Miller.

Scrierile lui Bengel s-au răspândit în toată creștinătatea. Concepțiile lui cu privire la profeție au fost primite aproape de toți oamenii în statul său Württemberg și într-o oarecare măsură și în alte părți ale Germaniei. Mișcarea a continuat și după moartea lui, iar solia adventă a răsunat în continuare în Germania, în același timp atrăgând atenția și în alte țări. Încă din acest timp, unii credincioși au plecat în Rusia unde au format colonii, iar credința apropiatei veniri a lui Hristos este păstrată încă de bisericile germane din această țară. Lumina a strălucit în Franța și Elveția. La Geneva, acolo unde Farel și Calvin răspândiseră adevărul Reformei, Gaussen predica solia celei de a doua veniri. Pe când era încă student, Gaussen s-a izbit de spiritul raționalismului care invadase toată Europa în ultima parte a secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea; iar când a intrat în lucrarea de pastorație, nu era numai neștiutor cu privire la adevărata credință, dar înclina și spre scepticism. În tinerețe, se interesase de studiul profeției. După ce a citit Istoria Veche a lui Rollin, atenția i-a fost atrasă de capitolul 2 din Daniel, fiind impresionat de exactitatea minunată cu care se împlinise proorocia, așa cum se vedea din raportul istoricului. Aceasta era o mărturie cu privire la inspirația Scripturilor, care-i slujea ca o ancoră în mijlocul primejdiilor din ultimii ani. Nu putea fi mulțumit cu învățăturile raționalismului, astfel că, prin studiul Bibliei și prin cercetare după o lumină mai clară, a ajuns, după o vreme, la o credință temeinică.

Pe măsură ce înainta în cercetarea profețiilor, a ajuns la convingerea că venirea Domnului era aproape. Impresionat de solemnitatea și de importanța acestui mare adevăr, dorea să-l aducă înaintea poporului; dar credința de atunci, cum că profețiile lui Daniel sunt taine și nu

pot fi înțelese, era o piedică serioasă în calea lui. În cele din urmă, s-a hotărât — așa cum Farel făcuse înainte de el în evanghelizarea Genevei — să înceapă cu cei mici, prin care nădăjduia să-i sensibilizeze pe părinți. „Doresc să fiu bine înțeles”, spunea el după aceea, vorbind despre această obligație pe care și-a asumat-o, „nu datorită importanței neînsemnate, ci din contră, datorită marii ei valori am dorit să o prezint în această formă familiară și pentru motivul acesta m-aș adresat copiilor. Doream să fiu ascultat și mă temeam că n-aș fi fost dacă m-aș fi adresat mai întâi celor maturi”. „De aceea m-am hotărât să merg la cei mai tineri. Am strâns un auditoriu format din copii; dacă grupa se va mări, dacă văd că voi fi ascultat, dacă le va plăcea și vor fi interesați, dacă vor înțelege și explica subiectul, sunt sigur că în curând voi avea al doilea cerc și, la rândul lor, oamenii maturi vor vedea că nu este zadarnic timpul petrecut în studiu. Când lucrul acesta s-a făcut, cauza este câștigată.” (L. Gaussen, Daniel the Prophet, vol. 2, Preface)

Efortul a fost încununat cu succes. Atunci când s-a adresat copiilor, au venit să asculte și persoane în vârstă. Balcoanele bisericii lui erau pline de ascultători atenți. Printre ei se găseau oameni de rang înalt, învățați străini și turiști care vizitau Geneva; și în felul acesta solia a fost dusă și în alte părți.

Încurajat de acest succes, Gaussen și-a publicat lecțiile, cu speranța de a promova studiul cărților profetice în bisericile de limbă franceză. „A publica ceea ce am predat copiilor”, spunea Gaussen, „înseamnă a vorbi adulților care prea adesea neglijează aceste cărți, sub pretenția neadevărată că sunt neclare. Dar cum pot fi ele neclare din moment ce copiii voștri le înțeleg?... Aveam o mare dorință”, adăuga el, „să redau, dacă era posibil, o cunoaștere a profețiilor cu care grupa noastră era obișnuită.... Fără îndoială că nu există nici un alt studiu care, după părerea mea, răspunde mai bine nevoilor timpului.... Prin aceasta trebuie să ne pregătim noi pentru suferința care este aproape și să veghem în așteptarea lui Isus Hristos.”

Cu toate că era unul dintre cei mai distinși și mai iubiți predicatori de limbă franceză, după o vreme, Gaussen a fost suspendat din serviciu, principala acuzație fiind că în loc de a folosi catehismul bisericii — manual banal și raționalist, lipsit aproape de adevărul sigur — folosise Biblia în educarea tineretului. După aceea a devenit profesor într-o școală teologică, în timp ce duminica și-a continuat lucrarea de catihet, adresându-se copiilor și instruindu-i din Scripturi. Lucrările lui cu privire la profeție au trezit de asemenea mult interes. De la catedra de profesor, prin presă și în ocupația lui preferată ca învățător al copiilor, a continuat timp de mulți ani să exercite o largă influență și a contribuit la trezirea atenției multora asupra studiului profețiilor care arătau că venirea Domnului este aproape.

În Scandinavia solia adventă a fost proclamată și s-a deșteptat un interes deosebit. Mulți au fost treziți din falsa lor siguranță să-și mărturisească și să-și părăsească păcatele și să caute iertare în numele lui Hristos. Dar clerul bisericii oficiale s-a împotrivit mișcării și, prin influența lui, unii dintre cei care predicau solia au fost aruncați în temniță. În multe locuri în care predicatorii revenirii apropiate a Domnului erau aduși în felul acesta la tăcere, Dumnezeu

a găsit potrivit să trimită solia într-un mod miraculos, prin copilași. Deoarece ei erau sub vârsta maturității, legea statului nu-i putea opri, și li sa îngăduit să vorbească fără să fie opriți.

Mișcarea s-a dezvoltat mai ales în clasele de jos, iar oamenii se adunau să asculte avertizarea în locuințele modeste ale muncitorilor. Copiii predicatori erau ei înșiși în majoritate fii de țărani săraci. Unii dintre ei nu aveau mai mult de șase sau opt ani; și în timp ce viața lor mărturisea că Îl iubeau pe Mântuitorul și se străduiau să trăiască în ascultare de cerințele sfinte ale lui Dumnezeu, de obicei ei manifestau numai inteligența și priceperea ce se putea vedea la copiii de vârsta lor. Când stăteau înaintea oamenilor, însă, se vedea că erau mânați de o influență mai presus de însușirile lor naturale. Tonul și manierele se schimbau și, cu o putere solemnă, dădeau avertizarea cu privire la judecată, folosind chiar cuvintele Scripturii: „Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă, căci a venit ceasul judecății Lui”. Ei mustrau păcatele oamenilor, condamnând nu numai imoralitatea și viciul, mustrându-i pe cei lumești și pe cei apostaziați și îi avertizau pe ascultătorii lor să fugă degrabă de mânia ce avea să vină.

Oamenii ascultau tremurând. Spiritul convingător al lui Dumnezeu vorbea inimilor lor. Mulți erau determinați să cerceteze Scripturile cu un interes nou și profund, cei necumpătați și imorali se schimbau, alții părăseau practicile necinstite și s-a făcut o lucrare atât de vizibilă, încât și slujitorii bisericii oficiale erau constrânși să recunoască că în această mișcare era mâna lui Dumnezeu. A fost voia lui Dumnezeu ca vestea revenirii Mântuitorului să fie predicată în țările scandinave; și atunci când glasurile slujitorilor Săi erau aduse la tăcere, El a pus Duhul Său asupra copiilor, pentru ca această lucrare să poată fi adusă la îndeplinire. Odinioară, atunci când Isus Se apropia de Ierusalim, așteptat de mulțimile care-L aclamau și care cu strigăte de biruință și cu ramuri de palmier Îl salutau ca fiind Fiul lui David, Fariseii invidioși I-au cerut să-i aducă la tăcere; dar Isus a răspuns că toate acestea erau o împlinire a profeției și, dacă aceștia vor tăcea, pietrele urmau să strige. Oamenii, intimidați de amenințările preoților și conducătorilor, au încetat vestirea lor plină de bucurie când au intrat pe porțile Ierusalimului, dar copiii, în curțile templului, au reluat refrenul și, fluturând ramurile lor de palmier, strigau: „Osana, Fiul lui David!” (Matei 21, 8-16). Când Fariseii și-au manifestat nemulțumirea și I-au spus: „Auzi ce spun aceștia?”, Isus a răspuns: „Da, oare n-ați citit «din gura pruncilor și a celor ce sug ai scos laude»?” După cum Dumnezeu a lucrat prin copii la prima venire a lui Hristos, tot astfel a lucrat El prin ei vestind solia celei de a doua veniri a Sa. Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să se împlinească pentru ca vestirea venirii Mântuitorului să fie adresată tuturor oamenilor, limbilor și națiunilor.

Lui William Miller și colaboratorilor săi le-a fost dat să predice avertizarea în America. Această țară a devenit centrul marii mișcări advente. Acolo, profeția primei solii îngerești și-a avut cea mai directă împlinire. De acolo, scrierile lui Miller și ale colaboratorilor săi au fost duse în țări depărtate. Pretutindeni în lume unde au pătruns misionarii a fost dusă vestea bună a grabnicei reveniri a lui Hristos. Solia Evangheliei veșnice se răspândea în lung și în lat: „Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă; căci a venit ceasul judecății Lui”.

Mărturia profețiilor care arătau către venirea lui Hristos în primăvara anului 1844 a pus stăpânire deplină pe mințile oamenilor. Pe măsură ce solia era vestită de la un stat la altul, trezea un interes larg răspândit. Mulți erau convinși că dovezile din perioadele profetice erau corecte și, sacrificându-și mândria, părerile personale, primeau cu bucurie adevărul. Unii pastori părăseau vederile și sentimentele lor exclusiviste, își părăseau serviciile, chiar și bisericile, și se uneau în vestirea venirii lui Isus. Au fost totuși, comparativ, puțini slujitori care au primit această solie; de aceea ea a fost încredințată în mare măsură credincioșilor laici umili. Fermierii își părăseau câmpurile, mecanicii își lăsau sculele, negustorii își părăseau mărfurile, iar specialiștii renunțau la pozițiile lor; și cu toate acestea, numărul lucrătorilor era mic, în comparație cu lucrarea ce trebuia împlinită. Starea unei biserici neevlavioase și a unei lumi care zăcea în nelegiuire împovăra sufletele adevăraților veghetori, dar ei cu dragă inimă suportau truda, lipsa și suferința, pentru a-i putea chema pe oameni la pocăință spre mântuire. Cu toate că Satana i se împotrivea, lucrarea mergea neabătut înainte și adevărul advent era primit de mii de oameni.

Pretutindeni răsuna mărturia cercetătoare, avertizându-i pe păcătoși, atât pe cei din lume, cât și pe membrii bisericii, să fugă de mânia viitoare. Ca și Ioan Botezătorul, înainte mergătorul lui Hristos, predicatorii au pus securea la rădăcina pomului și i-au somat pe toți să aducă roade spre pocăință. Chemările lor arzătoare erau în contrast vizibil cu asigurările de pace și siguranță care se auzeau de la amvoanele bisericilor; și oriunde era vestită solia, ea îi mișca pe oameni. Mărturia simplă și directă a Scripturilor, sădită de puterea Duhului Sfânt, aducea o convingere căreia puțini erau în stare să-i reziste. Profesorii de religie erau treziți din siguranța lor falsă. Își vedeau abaterile, spiritul lor lumesc și necredința, mândria și egoismul. Mulți Îl căutau pe Domnul cu pocăință și umilință. Simțămintele care se prinseseră atât de multă vreme de lucrurile pământești erau acum îndreptate către cer. Duhul lui Dumnezeu stăruia asupra lor și, cu inimi umilite și supuse, se uneau să înalțe strigătul: „Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă; căci a venit ceasul judecății Lui”.

Păcătoșii întrebau cu lacrimi: „Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?” Aceia ale căror vieți fuseseră caracterizate prin necinste se grăbeau să dea înapoi. Toți aceia care găseau pace în Hristos doreau să îi vadă și pe alții împărtășindu-se de aceeași binecuvântare. Inimile părinților se întorceau către copiii lor, iar inimile copiilor către părinți. Barierele mândriei și ale reținerilor erau îndepărtate. Se făceau mărturisiri sincere, iar membrii familiei lucrau pentru mântuirea acelora care le erau apropiați și scumpi. Adesea se auzea glasul unor mijlociri stăruitoare. Pretutindeni se găseau suflete care stăruiau fierbinte înaintea lui Dumnezeu. Mulți se luptau toată noaptea în rugăciune pentru asigurarea iertării păcatelor și pentru convertirea rudelor sau vecinilor.

Toate categoriile veneau la adunările adventiste. Bogați și săraci, oameni de sus și de jos erau dornici, din motive diferite, să asculte învățăturile despre a doua venire. Domnul a ținut în frâu spiritul împotrivirii, în timp ce servii Săi explicau motivele credinței lor. Uneori unealta era slabă; dar Duhul lui Dumnezeu compensa, dând putere adevărului Său. Prezența

îngerilor sfinți era simțită în aceste adunări și mulți se adăugau zilnic la numărul credincioșilor. Când erau repetate dovezile cu privire la apropiata venire a lui Hristos, mulțimi de oameni ascultau cu respirația tăiată cuvintele solemne. Cerul și pământul păreau că sunt aproape. Puterea lui Dumnezeu se simțea peste bătrân, tânăr și de vârstă mijlocie. Oamenii mergeau la casele lor cu laude pe buze și cântări de bucurie răsunau în aerul liniștit al nopții. Nici unul dintre cei care au participat la acele adunări nu pot uita scenele acelea de profund interes.

Vestirea unui timp precis pentru venirea lui Hristos a provocat o mare împotrivire din partea tuturor claselor de oameni, începând cu pastorul de la amvon și până la păcătosul cel mai decăzut și mai hulitor al cerului. Se împlineau cuvintele profeției: „Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor și vor zice: «Unde este făgăduința venirii Lui? Căci de când au adormit părinții noștri, toate rămân așa cum erau de la începutul zidirii!»” (2 Petru 3, 3.4) Mulți din aceia care mărturiseau că Îl iubesc pe Mântuitorul declarau că nu se împotrivesc învățăturii cu privire la a doua venire; obiectau mai degrabă cu privire la fixarea unei date. Dar ochiul a toate văzător al lui Dumnezeu le citea inimile. Ei nu doreau să audă despre venirea lui Hristos care avea să judece lumea în neprihănire. Fuseseră niște robi necredincioși, lucrarea lor neputând suporta controlul ochiului cercetător de inimi al lui Dumnezeu și se temeau să se întâlnească cu Domnul lor. Asemenea iudeilor din vremea primei veniri a lui Hristos, ei nu erau pregătiți să-L întâmpine pe Isus. Nu numai că refuzau să asculte argumentele clare ale Bibliei, dar îi luau în râs pe aceia care Îl așteptau pe Domnul. Satana și îngerii lui jubilau și aruncau reproșuri înaintea lui Hristos și a sfinților îngeri, că pretinsul Său popor avea atât de puțină iubire pentru El încât nu dorea venirea Sa.

Argumentul cel mai des folosit de aceia care respingeau credința adventă era că „Nimeni nu cunoaște ziua și ceasul”. Scriptura spune: „Despre ziua aceea și despre ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl”. (Matei 24, 36). Însă o explicație clară și armonioasă a textului a fost dată de aceia care Îl așteptau pe Domnul, iar folosirea greșită a lui de către împotrivitori a fost arătată deslușit. Cuvintele acestea au fost spuse de Hristos în discuția memorabilă cu ucenicii Săi de pe muntele Măslinilor, după ce a părăsit pentru ultima oară Templul. Ucenicii puseseră întrebarea: „Care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?” Isus, vorbindu-le despre semne, le-a zis: „Când veți vedea aceste lucruri, să știți că este aproape, este chiar la uși” (Ver 3, 33).

Nici un cuvânt al Mântuitorului nu trebuie să fie folosit pentru a desființa pe altul. Cu toate că nimeni nu cunoaște nici ziua și nici ceasul venirii Sale, suntem îndemnați și ni se spune că știm când este aproape. Mai departe, suntem învățați că disprețuirea avertizărilor Sale și refuzul sau neglijența de a ști când este aproape venirea Sa vor fi tot atât de fatale pentru noi, așa cum a fost și pentru cei care au trăit în zilele lui Noe, care n-au știut când a venit potopul. În parabola din același capitol, unde se pune în contrast servul cel rău cu cel credincios și se dă o condamnare aceluia care zice în inima sa: „Domnul zăbovește să vină”, se arată în ce

lumină îi privește și îi răsplătește Hristos pe aceia pe care-i găsește veghind și predicând venirea Sa, precum și pe aceia care o resping. „Vegheați deci”, spune El. „Ferice de robul pe care Domnul la venirea Sa îl va găsi făcând așa.” (Ver 42, 46). „Dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț, și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine.” (Apocalipsa 3, 3)

Pavel vorbește despre o categorie de oameni pe care venirea Domnului o va găsi nepregătită. „Ziua Domnului va veni ca un hoț noaptea. Când vor spune pace și liniște, atunci o prăpădenie neașteptată va veni peste ei ... și nu va fi chip de scăpare”. Dar adaugă pentru aceia care au luat aminte la avertizarea Mântuitorului: „Voi, fraților, nu sunteți în întuneric pentru ca ziua aceea să vină peste voi ca un hoț. Voi sunteți fii ai luminii și fii ai zilei; noi nu suntem ai nopții și nici ai întunericului.” (1 Tesaloniceni 5, 2-5) Astfel s-a arătat că Scripturile nu dau oamenilor nici o asigurare pentru ca ei să rămână în necunoștință cu privire la apropierea venirii lui Hristos. Dar aceia care căutau numai o scuză pentru a respinge adevărul și-au astupat urechile la această explicație; dar cuvintele: „Nimeni nu cunoaște ziua, nici ceasul” continuau să fie repetate de batjocoritorii îndrăzneți și chiar de către aceia care mărturiseau a fi slujitorii lui Hristos. Când oamenii au fost treziți și au început să caute calea mântuirii, învățătorii religiei s-au interpus între ei și adevăr, căutând să le liniștească temerile prin interpretarea eronată a Cuvântului lui Dumnezeu. Veghetorii necredincioși s-au unit în lucrarea marelui amăgitor, strigând pace, pace, când Dumnezeu nu a vorbit de pace. Asemenea fariseilor de pe vremea lui Hristos, mulți refuzau să intre în Împărăția cerurilor și îi împiedicau și pe aceia care voiau să intre. Sângele acelor suflete va fi cerut din mâna lor.

Cei mai umili și cei mai devotați din biserici erau de obicei cei dintâi care primeau solia. Aceia care studiau Biblia nu puteau să nu vadă caracterul nescripturistic al concepțiilor populare privitoare la profeție și oriunde oamenii nu erau stăpâniți de influența clerului, oriunde cercetau Cuvântul lui Dumnezeu pentru ei, doctrina adventă trebuia doar să fie comparată cu Scripturile pentru a stabili autoritatea lor divină.

Mulți erau persecutați de frații lor necredincioși. Alții, pentru a-și păstra poziția în biserică, au trecut sub tăcere nădejdea lor, în timp ce foarte mulți au socotit că nu le era îngăduit, datorită credinciosiei față de Dumnezeu, să țină ascunse adevărurile pe care El li le încredințase. Nu puțini au fost aceia care au fost excluși din biserică pentru simplul motiv că și-au exprimat credința în revenirea lui Hristos. Pentru aceia care au suferit această încercare a credinței lor, le erau deosebit de prețioase cuvintele profetului: „Iată ce zic frații voștri, care vă urăsc și vă izgonesc din pricina Numelui Meu: «Să-Și arate Domnul slava, ca să vă vedem bucuria!» Dar ei vor rămâne de rușine!” (Isaia 66, 5)

Îngerii lui Dumnezeu vegheau cu cel mai profund interes asupra urmărilor avertizării. Când se manifesta o respingere generală a soliei, de către biserici, îngerii își întorceau fețele cu amărăciune. Dar erau mulți care nu fuseseră încă încercați cu privire la adevărul advent. Mulți au fost duși în rătăcire de către soți, soții, părinți sau copii și făcuți să creadă ca fiind un păcat chiar și de a asculta la asemenea rătăciri, cum erau acelea predicate de adventiști.

Îngerilor le-a fost poruncit să vegheze cu credincioșie asupra acestor suflete, deoarece o altă lumină avea să lumineze peste ei de la tronul lui Dumnezeu.

Cu o dorință negrăită, aceia care primiseră solia, așteptau venirea Mântuitorului lor. Timpul în care așteptau să-L întâlnească era la uși. Așteptau ceasul acesta cu o deosebită solemnitate. Stăteau în dulce comuniune cu Dumnezeu, o pregustare a păcii pe care urmau să o moștenească în strălucirea de sus. Nici unul dintre aceia care au experimentat această nădejde și încredere nu a putut uita acele ceasuri prețioase de așteptare. Cu câteva săptămâni înainte de timpul acela, afacerile pământești au fost părăsite în mare parte. Credincioșii sinceri cercetau cu atenție orice gând și simțământ al inimii, ca și când ar fi fost pe patul de moarte și ar mai fi avut doar câteva ceasuri până să închidă ochii asupra scenelor pământești. Nu s-au făcut „haine pentru înălțare” , dar toți simțeau nevoia unei dovezi interioare că erau pregătiți să se întâlnească cu Mântuitorul; hainele lor albe erau curăția sufletului — caracterul curățit de păcat prin sângele ispășitor al lui Hristos. Dacă s-ar mai vedea iarăși, în poporul care mărturisește a fi al lui Dumnezeu, același spirit de cercetare a inimii, aceeași credință hotărâtă și sinceră, dacă ei ar fi continuat în felul acesta să se umilească înaintea Domnului și să-și înalțe cererile la tronul milei, ar fi avut o experiență mai înaltă decât au acum. Se vede prea puțină rugăciune, prea puțină convingere adevărată despre păcat, iar lipsa unei credințe vii îi lasă pe mulți lipsiți de harul atât de bogat oferit de Mântuitorul nostru.

Dumnezeu a plănuit să-Și încerce poporul. Mâna Lui a acoperit o greșeală în calcularea perioadelor profetice. Adventiștii n-au descoperit greșeala și n-a fost descoperită nici de cei mai învățați dintre împotrivitorii lor. Aceștia din urmă spuneau: „Calculul perioadelor profetice este corect. Un eveniment mare este gata să aibă loc; dar nu este ceea ce prezice dl. Miller; ci este convertirea lumii și nu a doua venire a lui Hristos.”

Timpul de așteptare a trecut, iar Hristos nu S-a arătat pentru eliberarea poporului Său. Aceia care, cu credință și iubire sinceră, L-au așteptat pe Mântuitorul au avut parte de o dezamăgire amarnică. Cu toate acestea, planurile lui Dumnezeu se împlineau; El punea la încercare inimile acelora care mărturisiseră că așteaptă revenirea Sa. Printre ei erau mulți care nu fuseseră mânați de motive mai înalte, de teamă. Mărturisirea lor de credință nu atinsese nici inimile și nici viața lor. Când evenimentul așteptat n-a avut loc, aceștia au declarat că nu fuseseră dezamăgiți; ei nu crezuseră niciodată că Hristos va veni. Aceștia au fost printre primii care au luat în râs mâhnirea adevăraților credincioși.

Dar Isus împreună cu oștile cerești priveau cu iubire și cu simpatie asupra celor încercați și credincioși, dar dezamăgiți. Dacă s-ar fi putut da la o parte vălul care despărțea lumea văzută de cea nevăzută, ar fi fost văzuți îngerii apropiindu-se de aceste suflete statornice și ocrotindu-le de săgețile lui Satana.

Capitolul 21 — O Avertizare Respinsă

În predicarea învățăturii despre a doua venire, William Miller împreună cu tovarășii lui lucraseră cu singurul scop de a trezi pe oameni să se pregătească pentru judecată. Ei căutaseră să-i trezească pe învățătorii religiei la nădejdea adevărată a bisericii și la nevoia lor după o experiență creștină mai profundă; de asemenea lucraseră să îi trezească pe cei neconvertiți la datoria unei grabnice pocăințe și a unei întoarceri la Dumnezeu. „N-au făcut nici o încercare să îi convertească pe oameni la o sectă sau grupare religioasă. De aceea, ei lucrau în mijlocul grupărilor și sectelor fără să se amestece în organizația sau disciplina lor".

„În toate lucrările mele", spunea Miller, „niciodată n-am avut dorința sau gândul să acord vreun interes deosebit uneia dintre denominațiunile existente sau să avantajez pe una în detrimentul celeilalte. M-am gândit la binele tuturor. Presupunând că toți creștinii se vor bucura în perspectiva venirii lui Isus și că aceia care nu vedeau, cum vedeam eu, nu îi vor iubi mai puțin pe aceia care vor îmbrățișa această învățătură, n-am conceput că ar fi fost nevoie de adunări separate. Scopul meu era dorința de a întoarce sufletele la Dumnezeu, de a duce lumii vestea despre judecata viitoare și a-i determina pe concetățenii mei la acea pregătire a inimii care urma să-i aducă în stare să-L întâmpine pe Dumnezeu în pace. Marea majoritate a acelora care s-au convertit în urma lucrării mele s-au unit apoi cu diferitele biserici existente." (Bliss, p. 328) Atâta timp cât lucrarea lui a ajutat la întărirea bisericilor, a fost privită cu bunăvoință. Dar când slujitorii și conducătorii religiei au început să fie ostili învățăturii advente, dorind să pună capăt oricărei agitații cu privire la acest subiect, nu numai că i s-au împotrivit de la amvon, dar le-au interzis și membrilor privilegiul de a participa la predicile unde se prezenta a doua venire sau chiar să vorbească despre nădejdea lor în adunările bisericii. În felul acesta credincioșii se aflau într-o mare încercare și încurcătură. Ei își iubeau bisericile lor și le era greu să se despartă de ele. Dar când au văzut că mărturia Cuvântului lui Dumnezeu le este interzisă și dreptul de a cerceta profețiile este imposibil, au judecat că loialitatea, credința față de Dumnezeu îi oprea să se supună. Pe aceia care căutau să interzică mărturia Cuvântului lui Dumnezeu nu-i puteau socoti ca fiind biserica lui Hristos, „stâlpul și temelia adevărului". De aceea s-au socotit îndreptățiți să se despartă de ei. În vara anului 1844, aproximativ cincizeci de mii de persoane s-au retras din biserici.

Cam în vremea aceea, un fenomen curios s-a observat în majoritatea bisericilor din Statele Unite. Timp de mulți ani se văzuse o creștere treptată și continuă a conformării la practicile și obiceiurile lumești și, în același timp, o decădere corespunzătoare a adevăratei vieți spirituale; dar în anul acela au apărut dovezile unei repezi și vizibile decăderi în aproape toate bisericile din țară. În timp ce nimeni nu părea în stare să arate cauza, fenomenul era recunoscut în cercuri largi și comentat atât prin presă, cât și de la amvoane.

La o adunare a prezbiterilor din Philadelphia, Mr. Barnes, autorul unui comentariu larg răspândit și pastor al uneia dintre bisericile principale din acel oraș, „a declarat că slujise în

lucrare timp de douăzeci de ani și niciodată până la ultima Sfântă Cină nu administrase sfintele rânduieli fără să primească mai mulți sau mai puțini membri în sânul bisericii. Dar acum nu se mai văd nici treziri și nici convertiri, nici o creștere prea vizibilă în har a credincioșilor și nimeni nu vine la studiu pentru a discuta cu privire la mântuirea sufletului său. O dată cu dezvoltarea afacerilor și cu lărgirea perspectivelor comerciale și ale manufacturii, se vede și o creștere a închinării în fața celor lumești. Acest lucru se petrece în toate confesiunile." (Congregational Journal, May 23, 1844)

În luna February a aceluiași an, profesorul Finney de la Colegiul Oberlin spunea: „Înaintea ochilor noștri am avut faptul că, în general, bisericile protestante din țara noastră au fost fie indiferente, fie ostile față de aproape toate reformele morale din veacul nostru. Sunt și excepții parțiale, dar nu suficiente pentru a ne arăta faptele altfel decât sunt în realitate. Mai putem adăuga și un alt lucru: absența aproape generală a influenței reînviorătoare în biserici. Apatia spirituală este aproape atotcuprinzătoare și este teribil de profundă; de altfel, și presa religioasă din întreaga țară mărturisește lucrul acesta.... Într-o foarte mare măsură, membrii bisericii se închină modei și se unesc cu cei necredincioși în adunări de plăceri, la dans, la serbări etc.... Dar nu trebuie să desfășurăm acest subiect dureros. Este îndeajuns că această tristă realitate se mărește și apasă greu peste noi, pentru a ne arăta că aproape toate bisericile degenerează în mod întristător. Ele s-au depărtat foarte mult de Domnul și El le-a părăsit".

Tot în privința aceasta, un scriitor în „Religious Telescope" mărturisea: „Niciodată n-am fost martorii unei asemenea decăderi generale a religiei ca acum. În adevăr, biserica trebuie să se trezească și să caute cauzele acestei nenorociri; căci toți cei care iubesc Sionul trebuie să o socotească ca fiind o nenorocire. Când ne dăm seama cât sunt de puține și incomplete cazurile de convertire adevărată și câtă nerușinare și împietrire întâlnim din partea păcătoșilor, exclamăm fără să vrem: «A uitat oare Dumnezeu să fie milostiv?» sau «S-a închis ușa milei Sale?»"

O astfel de stare nu există niciodată în biserică fără o cauză. Întunericul spiritual care cade peste popoare, peste biserici și peste indivizi nu se datorează unei retrageri arbitrare a harului divin din partea lui Dumnezeu, ci neglijării sau respingerii luminii divine din partea oamenilor. O ilustrație izbitoare, a acestui adevăr, este prezentată în istoria poporului iudeu din timpul Domnului Hristos. Prin unirea lor cu lumea, datorită uitării lui Dumnezeu și neglijării Cuvântului Său, înțelegerea lor s-a întunecat, iar inimile lor au devenit firești și senzuale. Astfel au fost în necunoștință cu privire la venirea lui Mesia și, în mândria și necredința lor, L-au respins pe Mântuitorul. Dumnezeu n-a îndepărtat nici atunci poporul iudeu de la cunoașterea sau de la împărtășirea lor cu binecuvântările mântuirii. Dar aceia care au respins adevărul au pierdut orice dorință pentru darul cerului. Ei au „numit lumina întuneric și întunericul lumină", până când lumina care era în ei a devenit întuneric; și cât de mare era întunericul acela!

Scopul lui Satana este ca oamenii să păstreze formele religiei, dar să le lipsească spiritul viu al evlaviei. După ce au respins Evanghelia, iudeii au continuat cu zel să păstreze vechile ritualuri; ei au păstrat cu strictețe exclusivismul lor național, în timp ce ei înșiși recunoșteau că prezența lui Dumnezeu nu se mai vedea printre ei. Profeția lui Daniel arăta fără greș timpul venirii lui Mesia și preciza atât de direct moartea Sa, încât ei au descurajat studiul cărții lui și, în cele din urmă, rabinii au pronunțat un blestem asupra tuturor acelora care ar fi încercat o socotire a timpului. În orbirea și nepocăința lor, fiii lui Israel, în secolele care au urmat, au devenit indiferenți la invitațiile miloase ale mântuirii și neatenți la binecuvântările Evangheliei, ca o avertizare solemnă și înfricoșată a primejdiei de a respinge lumina din cer.

Oriunde există aceeași cauză vor urma aceleași consecințe. Acela care în mod deliberat își înăbușe convingerile cu privire la datorie, pentru că nu se potrivesc cu înclinațiile sale, va pierde în cele din urmă puterea discernământului între adevăr și rătăcire. Rațiunea se întunecă, conștiința se tocește, inima se împietrește, iar sufletul se desparte de Dumnezeu. Acolo unde solia adevărului divin este disprețuită sau socotită fără importanță, acolo biserica va fi învăluită în întuneric, credința și dragostea se vor răci și înstrăinarea și certurile vor pătrunde înăuntru. Membrii bisericii își concentrează interesele și energiile în planuri lumești, iar păcătoșii se împietresc în nepocăința lor.

Prima solie îngerească din Apocalipsa capitolul 14, care anunța ceasul judecății lui Dumnezeu chemându-i pe oameni să se teamă și să se închine Lui, a avut scopul de a-i despărți pe aceia care purtau numele de popor al lui Dumnezeu, de influențele dăunătoare ale lumii și a-i trezi spre a vedea adevărata lor stare de decădere și iubire pentru lume. În această solie Dumnezeu a trimis bisericii o avertizare care, dacă ar fi fost primită, ar fi îndreptat relele care-i îndepărtau de El. Dacă ar fi primit solia din cer, smerindu-și inimile înaintea Domnului și căutând cu sinceritate să se pregătească pentru a sta în prezența Sa, Duhul și puterea lui Dumnezeu s-ar fi manifestat în mijlocul lor. Biserica ar fi ajuns iarăși la acea stare binecuvântată de unire, credință și iubire care se vedea în zilele apostolice, când credincioșii erau „o inimă și un suflet” și „vesteau Cuvântul Domnului cu îndrăzneală”, când „Domnul adăuga în fiecare zi la Biserică pe cei care trebuiau să fie mântuiți.” (Faptele Apostolilor 4, 32.31; Faptele Apostolilor 2, 47).

Dacă aceia care pretind că sunt poporul lui Dumnezeu ar primi lumina care strălucește asupra lor din Cuvântul Său, ar ajunge la acea unitate pentru care S-a rugat Hristos și pe care apostolul a descris-o ca fiind „unirea Duhului prin legătura păcii”. „Este”, spune el, „un singur trup și un singur Duh, după cum și voi ați fost chemați la o singură nădejde a chemării voastre, este un singur Domn, o singură credință, un singur botez.” (Efeseni 4, 3-5) Acestea erau rezultatele binecuvântate, experimentate de aceia care au primit solia adventă. Ei proveneau din grupări religioase diferite, dar deosebirile lor confesionale fuseseră îndepărtate; crezurile care erau în conflict au fost distruse, nădejdea despre un mileniu vremelnic, neavând temei în Scriptură, a fost părăsită; vederile rătăcite cu privire la a doua venire au fost corectate; mândria și asemănarea cu lumea au fost îndepărtate; greșelile erau îndreptate; inimile s-au unit în cea

mai dulce părtășie, iar iubirea și bucuria dețineau supremația. Dacă această învățătură a făcut lucrul acesta pentru cei puțini care au primit-o, ea ar fi făcut același lucru pentru toți, dacă ar fi primit-o.

Dar bisericile, în general, n-au primit avertizarea. Slujitorii lor, care erau străjeri „asupra casei lui Israel" ar fi trebuit să fie primii în cunoașterea semnelor venirii lui Isus, n-au învățat adevărul nici din mărturia profeților și nici din semnele timpurilor. Pentru că nădejdile și ambițiile pământești le umpluseră inimile, iubirea față de Dumnezeu și credința în Cuvântul Său s-au răcit. Iar când a fost prezentată doctrina adventă, ea n-a făcut decât să trezească prejudecățile și necredința lor. Faptul că solia era, într-o mare măsură, predicată de laici a fost folosit ca argument împotriva ei. Ca și în vechime, mărturia lămurită a Cuvântului lui Dumnezeu a fost întâmpinată cu întrebarea: „A crezut vreunul din conducători sau farisei?" Și văzând cât de grea era sarcina de a combate argumentele scoase din perioadele profetice, mulți descurajau studiul profețiilor, învățând că aceste cărți profetice erau pecetluite și nu puteau fi înțelese. Mulțimile, încrezându-se orbește în pastorii lor, au refuzat să asculte avertizarea; și alții, deși convinși de adevăr, nu îndrăzneau să-l mărturisească spre a nu fi „scoși afară din sinagogă".

Solia pe care Dumnezeu o trimisese pentru încercarea și curățirea bisericii a descoperit cu toată siguranța cât de mare era numărul acelora care își lipiseră sentimentele de acest pământ, mai mult decât de Hristos. Legăturile care-i țineau prinși de pământ erau mai puternice decât atracțiile cerului. Ei au ales să asculte de glasul înțelepciunii omenești și s-au îndepărtat de solia adevărului venită să cerceteze inima.

Refuzând să ia seama la avertizarea primului înger, ei au respins mijloacele pe care Cerul le prevăzuse spre îndreptarea lor. Ei au disprețuit solul harului care le-ar fi corectat greșelile care-i despărțeau de Dumnezeu și, cu o înverșunare mai mare, s-au întors să caute prietenia lumii. Aceasta era cauza acelei stări îngrozitoare de iubire pentru lume, apostazie și moarte spirituală care exista în bisericile anului 1844. În Apocalipsa capitolul 14, primul înger este urmat de al doilea care vestește solia: „A căzut, a căzut Babilonul, cetatea cea mare care a adăpat toate neamurile din vinul mâniei desfrânării ei". (Apocalipsa 14, 8). Termenul Babilon este derivat de la „Babel" și înseamnă confuzie. Este folosit în Scriptură pentru a desemna diferitele forme ale religiei false sau apostate. În Apocalipsa capitolul 17, Babilonul este reprezentat printr-o femeie — o metaforă care este folosită în Biblie ca simbol al bisericii, o femeie virtuoasă reprezentând o biserică curată, iar o femeie stricată reprezentând o biserică decăzută.

În Biblie, caracterul sfânt și durabil al legăturii care există între Hristos și biserica Sa este reprezentat prin unirea căsătoriei. Domnul S-a unit cu poporul Său printr-un legământ solemn, El făgăduind să fie Dumnezeul lor, iar ei legându-se să fie ai Lui și numai ai Lui. El declară: „Te voi logodi cu Mine pentru totdeauna; te voi logodi cu Mine prin neprihănire, judecată, mare bunătate și îndurare" (Osea 2, 19). Și iarăși: „Eu sunt Stăpânul vostru" (Ieremia 3, 14).

Iar Pavel întrebuințează același tablou în Noul Testament când zice: „V-am logodit cu un bărbat, ca să vă înfățișez înaintea lui Hristos ca pe o fecioară curată”. (2 Corinteni 11, 2)

Necredincioșia bisericii față de Hristos, îngăduind ca încrederea și dragostea ei să se îndepărteze de la El și făcând ca iubirea față de lucrurile pământești să ocupe sufletul, este asemenea călcării jurământului căsătoriei. Păcatul prin care Israel s-a depărtat de Domnul este prezentat prin această comparație; iar iubirea minunată a lui Dumnezeu, pe care ei au disprețuit-o în felul acesta, este descrisă în mod mișcător astfel: „Ți-am jurat credință, am făcut legământ cu tine, zice Domnul Dumnezeu, și ai fost a Mea! Erai de o frumusețe desăvârșită, ba ajunseseși chiar împărătească. Ți s-a dus vestea printre neamuri, pentru frumusețea ta, căci erai desăvârșită de tot, datorită strălucirii cu care te împodobisem, dar te-ai încrezut în frumusețea ta, și ai curvit, la adăpostul numelui tău cel mare”. „Ai fost femeia prea curvă, care primește pe străini în locul bărbatului ei.” „Cum este necredincioasă iubitului său o femeie, așa Mi-ați fost necredincioși voi, casa lui Israel, zice Domnul!” (Ezechiel 16, 8.13-15.32; Ieremia 3, 20)

În Noul Testament, o vorbire asemănătoare este adresată celor care se numesc creștini, dar care caută prietenia lumii mai presus de favoarea lui Dumnezeu. Apostolul Iacov spune: „Suflete preacurvare, nu știți că prietenia lumii este vrăjmășie cu Dumnezeu? Așa că cine vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș cu Dumnezeu.”

Femeia (Babilonul) din Apocalipsa capitolul 17 este descrisă ca fiind împodobită în purpură și stacojiu și gătită cu aur, cu pietre prețioase și diamante, având în mână o cupă de aur plină cu stricăciuni și necurății ... iar pe frunte avea scris un nume: „Taină, Babilonul cel mare, mama desfrânatelor”. Profetul spune: „Am văzut pe femeia aceasta, îmbătată de sângele sfinților și de sângele ucenicilor lui Isus”. Babilonul este descris mai departe ca fiind „cetatea cea mare care are stăpânire peste împărații pământului”. (Apocalipsa 17, 4-6.18). Puterea aceea care timp de multe secole a exercitat o guvernare despotică asupra monarhilor creștinătății este Roma. Purpura și stacojiul, aurul, diamantele și pietrele prețioase descriu în mod viu măreția și pompa, mai mult decât împărătească, desfășurată de scaunul trufaș al Romei. Și despre nici o altă putere nu s-a putut spune în realitate că a fost „îmbătată de sângele sfinților” ca despre această biserică, care i-a persecutat cu atâta cruzime pe urmașii lui Hristos. Babilonul mai este încărcat și cu păcatul legăturii nelegiuite cu „împărații pământului”. Biserica iudaică devenise deja o desfrânată, ca urmare a depărtării de Domnul și a alianței cu păgânii; iar Roma care a decăzut în același fel, deoarece a căutat sprijin la puterile pământești, va primi aceeași condamnare.

Despre Babilon se spune că este „mama desfrânatelor”. Prin fiicele ei sunt simbolizate bisericile care țin învățătura și tradițiile ei și urmează exemplul ei de sacrificare a adevărului și a aprobării lui Dumnezeu, pentru a stabili o alianță nelegiuită cu lumea. Solia din Apocalipsa capitolul 14, care anunță căderea Babilonului, trebuie să se aplice grupărilor religioase care odinioară au fost curate, dar care s-au stricat. Și întrucât această solie urmează

după avertizarea cu privire la judecată, ea trebuie să fie vestită în zilele din urmă, de aceea ea nu se poate referi numai la biserica Romei, deoarece această biserică a fost într-o stare decăzută timp de multe veacuri. Mai mult decât atât, în capitolul optsprezece din Apocalipsa poporul lui Dumnezeu este chemat să iasă din Babilon. Conform acestui text, mulți oameni din poporul lui Dumnezeu, se găsesc încă în Babilon. Dar în care grupări religioase se găsește acum cea mai mare parte dintre urmașii lui Hristos? Fără îndoială, în diferitele biserici care mărturisesc credința protestantă. La data apariției lor, aceste biserici au luat o poziție nobilă pentru Dumnezeu și pentru adevăr, iar binecuvântarea Lui a fost cu ele. Chiar și lumea necredincioasă a fost constrânsă să recunoască rezultatele binefăcătoare care au urmat după primirea principiilor Evangheliei. În cuvintele proorocului către Israel se spune: „Ți s-a dus vestea printre neamuri pentru frumusețea ta; căci erai desăvârșită de tot datorită strălucirii cu care te împodobisem, zice Domnul Dumnezeu". Dar ele au decăzut din cauza aceleiași dorințe care a constituit blestemul și ruina lui Israel — dorința de a imita practicile și căutarea prieteniei celor necredincioși. „Te-ai încrezut în frumusețea ta și ai curvit la adăpostul numelui tău cel mare." (Ezechiel 16, 14.15)

Multe dintre bisericile protestante urmează exemplul Romei de legătură nelegiuită cu „împărații pământului" — ca biserici de stat prin legăturile lor cu conducerile pământești la fel făcând și alte denominațiuni care caută favoarea lumii. Deci, termenul de „Babilon" — confuzie — se poate aplica pe drept și acestor grupări, care susțin că își iau învățăturile din Biblie și totuși sunt divizate în secte aproape fără număr, cu crezuri și teorii contradictorii.

Pe lângă unirea vinovată cu lumea, bisericile care s-au despărțit de Roma mai prezintă și altele din caracteristicile ei. O publicație romano-catolică susține că: „Dacă biserica Romei a fost vreodată vinovată de idolatrie în legătură cu sfinții, fiica ei, Biserica Anglicană, este vinovată de același păcat deoarece are zece biserici închinate Mariei și doar una dedicată lui Hristos." (Richard Challoner, The Catholic Christian Instructed, Preface, pp. 21, 22) Iar Dr. Hopkins, în lucrarea sa Tratat asupra Mileniului, declară: „Nu există nici cel mai mic motiv să apreciem că spiritul și practicile antihriste și-ar trage în totul originea de la aceea care se numește biserica Romei. Bisericile protestante au în ele mult din spiritul lui Anticrist și sunt departe de a fi reformate în totul de ... stricăciune și nelegiuire." (Samuel Hopkins, Works, vol. 2, p. 328)

Cu privire la despărțirea Bisericii Prezbiteriene de Roma, Dr. Guthrie scria: „Acum trei sute de ani, biserica noastră a ieșit pe porțile Romei cu o Biblie deschisă pe steagul ei și cu următorul motto pe banderolă: «Cercetați Scripturile»". Apoi pune întrebarea plină de semnificație: „Dar au ieșit ei curați din Babilon?" (Thomas Guthrie, The Gospel in Ezechiel, p. 237)

„Biserica Anglicană", spunea Spurgeon, „pare că este roasă complet de sacramentarism; dar nonconformismul pare să fie aproape tot atât de rău primit de necredința filozofică. Aceia despre care am gândit lucruri mai bune se depărtează unul câte unul de la temelia credinței.

Din ce în ce mai mult, cred că însăşi inima Angliei este îmbibată de o necredinţă vrednică de condamnat şi care îndrăzneşte să urce amvonul şi să se numească creştină."

Care a fost originea marii apostazii? Cum s-a depărtat prima biserică de simplitatea Evangheliei? Asemănându-se practicilor păgânismului pentru a uşura primirea creştinismului de către păgâni. Apostolul Pavel declara că în zilele sale „taina fărădelegii începe deja să lucreze". (2 Tesaloniceni 2, 7). În timpul vieţii apostolilor, biserica a rămas relativ curată. Dar „spre ultima parte a secolului al II-lea, majoritatea bisericilor îmbrăcau o formă nouă; simplitatea de la început a dispărut şi pe nesimţite, când bătrânii ucenici au coborât în mormânt, copiii lor împreună cu noii convertiţi ... au ajuns la conducerea bisericii şi au dat o nouă formă cauzei." (Robert Robinson, Ecclesiastical Researches, cp. 6, par. 17, Pagina. 51). Pentru a câştiga noi convertiţi, standardele înalte ale credinţei creştine au fost coborâte şi, ca urmare, „un potop de păgânism s-a revărsat în biserică, aducând cu el obiceiurile, practicile şi idolii lui". (Gavazzi, Lectures, p. 278). Atunci când religia creştină a câştigat favoarea şi sprijinul conducătorilor pământeşti, ea a fost primită doar cu numele de către mulţime: dar cu toate că la înfăţişare convertiţii păreau creştini, mulţi „au rămas de fapt păgâni, închinându-se în ascuns tot idolilor lor". (Idem, p. 278)

Oare nu s-a repetat acelaşi proces în aproape toate bisericile care se numesc protestante? Când acei întemeietori care aveau adevăratul spirit al reformei au încetat din viaţă, urmaşii lor s-au ridicat şi au dat „un nou chip cauzei". În timp ce ţineau orbeşte la crezul părinţilor lor şi refuzau să primească orice alt adevăr în afară de acela pe care l-au cunoscut mai înainte, urmaşii reformatorilor s-au îndepărtat mult de exemplul lor de umilinţă, lepădare de sine şi de renunţare la lume. În felul acesta „simplitatea de la început a dispărut". Un potop lumesc a inundat biserica, aducând „cu el obiceiurile, practicile şi idolii ei".

Vai, cât de înfricoşător de departe se întinde prietenia cu lumea, această „vrăjmăşie cu Dumnezeu", care este cultivată astăzi de cei care se numesc urmaşii lui Hristos! Cât de mult s-au depărtat bisericile din întreaga creştinătate de standardul biblic al umilinţei, al lepădării de sine, al simplităţii şi al evlaviei! Vorbind de modul corect de a folosi banii, John Wesley spunea: „Nu risipi nici o parte din acest dar atât de preţios numai pentru satisfacerea poftei ochilor, adunând haine scumpe şi de prisos sau podoabe inutile; nu risipiţi nici un ban pentru împodobirea minuţioasă a caselor voastre, în mobilă scumpă sau de prisos, în picturi şi bijuterii costisitoare.... Lepădaţi tot ce încurajează mândria vieţii pentru a câştiga admiraţia sau lauda oamenilor.... Atâta timp cât îţi faci bine ţie însuţi, oamenii te vor vorbi de bine. Atâta timp cât eşti îmbrăcat în purpură şi veşminte fine şi cheltuieşti risipitor în fiecare zi, nu te îndoi că mulţi vor aplauda eleganţa gustului tău, generozitatea şi ospitalitatea ta. Dar să nu cumperi laudele lor atât de scump. Mulţumeşte-te mai degrabă cu onoarea care vine de la Dumnezeu." (Wesley, Works, Sermon 50, „The Use of Money"). Dar în multe biserici din vremea noastră o astfel de învăţătură este disprețuită.

Numai o mărturisire a religiei este un fapt apreciat în lume. Conducători, politicieni, juriști, medici și negustori intră în biserică pentru a-și asigura respectul și încrederea societății, cât și pentru promovarea propriilor interese lumești. În felul acesta, ei caută să acopere toate afacerile lor necinstite, cu o mărturie a creștinismului. Diferitele grupări religioase, reînviorate prin bogăția și influența acestor oameni lumești, dar botezați, urcă încă o treaptă spre popularitate și dominație. Biserici splendide, înfrumusețate cu extravaganță, sunt ridicate pe străzile cele mai aglomerate. Închinătorii se îmbracă în veșminte scumpe și la modă. Se plătește un salariu mare unui pastor talentat pentru a-i atrage și a-i păstra pe oameni. Predicile lui nu trebuie să atingă păcatele care se practică, ci să fie dulci și plăcute chiar pentru urechile sensibile. În felul acesta, păcătoșii notorii sunt înscriși în registrele bisericii, iar păcatele grave sunt ascunse sub o falsă evlavie.

Comentând atitudinea actuală a celor care-și zic creștini, un renumit ziar spune: „Pe neobservate, biserica s-a supus spiritului veacului și și-a adaptat formele de închinare la dorințele moderne". „Biserica folosește acum ca mijloace ale ei toate lucrurile care ajută ca religia să fie atractivă". Iar în revista din New York, Independent, se vorbește despre metodism în felul acesta: „Linia de despărțire dintre cei evlavioși și cei neevlavioși dispare pe neobservate, iar bărbați zeloși de ambele părți se străduiesc să șteargă orice deosebire dintre felul lor de lucru și de distracție". „Popularitatea religiei tinde într-o mare măsură să mărească numărul acelora care vor asigura câștigurile fără să împlinească cu cinste datoriile ei".

Howard Crosby spune: „Este un motiv de îngrijorare adâncă faptul că vedem biserica lui Hristos împlinind într-o măsură atât de mică planurile Domnului ei. Așa cum iudeii din vechime au îngăduit ca o legătură strânsă cu popoarele idolatre să le îndepărteze inimile de Dumnezeu ... tot astfel biserica lui Hristos de astăzi, prin legăturile ei nesfinte cu lumea necredincioasă, părăsește metodele divine ale adevăratei vieți și își îngăduie obiceiurile distrugătoare, prea adesea vizibile, ale unei societăți necreștine, folosind argumente și ajungând la concluzii care sunt străine de descoperirea lui Dumnezeu și îndreptate împotriva oricărei creșteri în har." (The Healthy Christian: An Appeal to the Church, pp. 141, 142)

În această avalanșă de iubire pentru lume și căutare de plăceri, jertfirea de sine pentru cauza lui Hristos este pierdută aproape cu totul. „Unii dintre bărbații și femeile cu o viață activă în bisericile noastre au fost educați, pe când erau copii, să facă sacrificii pentru a putea da sau face ceva pentru Hristos". „Dar dacă astăzi este nevoie de fonduri ... nimeni nu trebuie chemat să dea. O, Nu! Organizați o tombolă, o masă, un concurs de glume, sau ceva de mâncare orice lucru care îi amuză pe oameni".

Guvernatorul Washburn din Wisconsin, în mesajul său de Anul Nou (9 January 1873) declara: „S-ar cere o lege care să desființeze școlile în care se practică jocurile de noroc. Dar acestea există pretutindeni. Chiar și biserica (fără știință, bineînțeles) se pomenește făcând uneori lucrarea celui rău. Concerte cu dar, serbări și tombole, uneori în ajutorul unui proiect religios sau caritabil, adesea pentru scopuri mai puțin demne, loterii, premii etc., toate sunt

plănuite pentru a câștiga bani fără osteneală. Nimic nu este atât de demoralizator sau otrăvitor, îndeosebi pentru tineret, cum este câștigarea de bani sau de proprietăți fără muncă. Oamenii onorabili se angajează în aceste jocuri și își liniștesc conștiința la gândul că banii trebuie să circule, să fie folosiți pentru un scop bun și de aceea nu este curios faptul că tineretul țării cade atât de des în obiceiuri pe care emoția jocurilor de noroc le provoacă aproape sigur."

Spiritul asemănării cu lumea inundă bisericile din toată creștinătatea. Robert Atkins, într-o predică ținută la Londra, prezintă un tablou al decăderii spirituale care predomina în Anglia: „Adevărații credincioși se împuținează pe pământ și nimeni nu pune la inimă lucrul acesta. Adepții religiei din vremea noastră, din orice biserică, sunt iubitori de lume, se aseamănă lumii, iubitori ai belșugului și tânjesc după considerație. Sunt chemați să sufere cu Hristos, dar se supără chiar și de mustrare.... Apostazie, apostazie, apostazie este scris pe frontispiciul fiecărei biserici; și dacă ar ști lucrul acesta, și dacă l-ar simți, ar mai fi o nădejde; dar vai, ei strigă: «suntem bogați, ne-am înmulțit bunurile și nu ducem lipsă de nimic.»" (Second Advent Library, tract nr. 39)

Marele păcat pus în seama Babilonului este că „a făcut ca toate popoarele să bea din vinul mâniei desfrânării ei". Acest pahar pe care îl întinde lumii reprezintă învățăturile rătăcite pe care le-a primit ca urmare a legăturii ei nelegiuite cu oamenii cei mari ai pământului. Prietenia cu lumea i-a stricat credința, astfel că acum exercită o influență distrugătoare asupra lumii, susținând învățături care sunt împotriva declarațiilor lămurite ale Sfintelor Scripturi. Roma a ascuns Biblia de popor și a cerut tuturor oamenilor să primească în schimb învățăturile ei. Se știe că lucrarea Reformei a fost de a restabili înaintea oamenilor Cuvântul lui Dumnezeu; dar nu este oare prea adevărat că în bisericile din timpul nostru oamenii sunt învățați să-și întemeieze credința mai degrabă pe crezul și pe învățăturile bisericii lor decât pe Scripturi? Charles Beecher spunea, vorbind despre bisericile protestante: „Ele se simt jignite de orice cuvânt aspru rostit împotriva crezurilor, cu aceeași sensibilitate cu care sfinții părinți s-ar fi simțit jigniți de orice cuvânt aspru rostit împotriva venerării crescânde a sfinților și martirilor pe care ei o încurajau.... Denominațiunile evanghelice protestante și-au strâns atât de mult mâinile și s-au apropiat atât una de alta, încât un om nu poate deveni cu nici un chip predicator în vreuna din ele, fără să accepte o altă carte pe lângă Biblie.

Nu este nimic închipuit în declarația că puterea crezului începe să interzică Biblia, tot așa cum a făcut Roma, dar pe o cale mai subtilă." (Sermon on „The Bible a Sufficient Creed", delivered at Fort Wayne, Indiana, febr. 22, 1846) Când învățătorii credincioși prezintă Cuvântul lui Dumnezeu, se ridică bărbați de cultură, slujitori care pretind că înțeleg Scripturile, dar care denunță învățătura sănătoasă ca fiind erezie, în felul acesta îi rătăcesc pe cercetătorii după adevăr. Dacă lumea n-ar fi fost îmbătată în mod deplin cu vinul Babilonului, mulțimile ar fi fost convinse și convertite de adevărurile lămurite și pătrunzătoare ale Cuvântului lui Dumnezeu. Dar credința religioasă se prezintă atât de confuză și discordantă, încât oamenii nu știu ce să considere ca fiind adevăr. Păcatul nepocăinței lumii stă la ușa bisericii.

A doua solie îngerească din Apocalipsa capitolul 14 a fost predicată mai întâi în vara anului 1844, cu această ocazie a avut loc o aplicație mai directă la bisericile din Statele Unite, unde avertizarea cu privire la judecată fusese vestită mai mult, dar respinsă în general și unde decăderea în biserici fusese mai rapidă. Dar solia celui de-al doilea înger nu și-a atins împlinirea totală, în anul 1844. Bisericile au ajuns atunci la decădere morală, ca urmare a respingerii luminii soliei advente; dar aceasta nu era totală. Atunci când ele au continuat să respingă adevărurile deosebite pentru vremea aceea, au decăzut din ce în ce mai mult. Totuși, încă nu se putea spune „a căzut Babilonul ... pentru că el a făcut ca toate popoarele să bea din vinul mâniei curviei ei". El încă nu reușise să facă lucrul acesta cu toate popoarele. Spiritul asemănării cu lumea și al nepăsării față de adevărurile probatoare pentru timpul nostru există și a câștigat teren în bisericile protestante din toate țările creștinătății; și aceste biserici sunt cuprinse în denunțarea solemnă și teribilă a celui de-al doilea înger. Dar lucrarea apostaziei încă nu a atins punctul culminant.

Biblia declară că, înainte de venirea Domnului, Satana va lucra „cu toată puterea, cu semne și minuni mincinoase și cu toată amăgirea nelegiuirii"; iar aceia care „n-au primit dragostea adevărului, ca să fie mântuiți", vor fi lăsați să primească „o lucrare de rătăcire ca să creadă o minciună" (2 Tesaloniceni 2, 9-11). Până când această stare nu va fi atinsă, iar unirea bisericii cu lumea nu va fi realizată deplin în toată creștinătatea, căderea Babilonului nu va fi totală. Schimbarea este progresivă, iar împlinirea desăvârșită a profeției din Apocalipsa 14, 8 este încă în viitor.

Cu tot întunericul spiritual și îndepărtarea de Dumnezeu care există în bisericile care compun Babilonul, majoritatea adevăraților urmași ai lui Hristos se găsesc încă în ele. Sunt mulți dintre ei care n-au auzit niciodată adevărurile deosebite pentru acest timp. Nu puțini sunt aceia care sunt nemulțumiți de starea lor actuală și doresc după o lumină mai clară. Ei caută în zadar chipul lui Hristos în bisericile din care fac parte. Când aceste biserici se vor depărta din ce în ce mai mult de adevăr și se vor uni mai strâns cu lumea, deosebirea dintre cele două clase se va mări și se va încheia în cele din urmă cu despărțirea. Va veni vremea când aceia care Îl iubesc pe Dumnezeu mai presus de orice nu vor mai putea rămâne în legătură cu unii care sunt „iubitori de plăceri mai mult decât iubitori de Dumnezeu; având o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea".

Apocalipsa capitolul 18 arată spre vremea când, ca urmare a respingerii întreitei avertizări din Apocalipsa 14, 6-12, biserica va ajunge în starea prevăzută de îngerul al doilea, dar poporul lui Dumnezeu care este încă în Babilon va fi chemat să se despartă de legătura cu el. Această solie este ultima care va mai fi dată lumii și ea își va îndeplini lucrarea. Când aceia care „n-au crezut adevărul, ci au avut plăcere în nelegiuire" (2 Tesaloniceni 2, 12), vor fi lăsați să primească o lucrare de rătăcire și să creadă o minciună, atunci lumina adevărului va străluci asupra acelora ale căror inimi sunt deschise să-l primească și toți copiii lui Dumnezeu care există în Babilon vor răspunde chemării: „Ieșiți din el, poporul Meu". (Apocalipsa 18, 4)

Capitolul 22 — Profeții Împlinite

Când a trecut timpul în care a fost așteptată pentru prima oară revenirea Domnului — în primăvara anului 1844 — aceia care așteptaseră cu credință revenirea Sa au fost pentru o vreme cuprinși de îndoială și de nesiguranță. În timp ce lumea îi privea ca fiind doborâți și dovediți că nutriseră o amăgire, izvorul lor de mângâiere a rămas tot Cuvântul lui Dumnezeu. Mulți au continuat să cerceteze Scripturile, examinând din nou dovezile credinței lor și studiind cu atenție profețiile, pentru a căpăta o lumină mai deplină. Mărturia Bibliei care sprijinise poziția lor părea clară și hotărâtă. Semne care nu puteau greși arătau spre venirea lui Hristos ca fiind aproape. Călăuzirea deosebită a Domnului atât în convertirea păcătoșilor, cât și în reînviorarea vieții spirituale printre creștini era dovada că solia venea din cer. Și cu toate că acești credincioși nu-și puteau explica dezamăgirea, se simțeau asigurați că Dumnezeu îi condusese în experiența prin care trecuseră.

Întrețesute cu profețiile pe care ei le socotiseră că se referă la timpul celei de a doua veniri, erau și învățături special potrivite la situația lor de nesiguranță și îndoială și care-i încurajau să aștepte cu răbdare și credință că ceea ce era acum întunecat pentru înțelegerea lor urma să fie explicat la timpul potrivit. Printre aceste învățături era și profeția din Habacuc 2, 1-4: „M-am dus la locul meu de strajă și stăteam pe turn ca să veghez și să văd ce are să-mi spună Domnul, și ce-mi va răspunde la plângerea mea. Domnul mi-a răspuns și a zis: «Scrie proorocia, și sap-o pe table, ca să se poată citi ușor! Căci este o proorocie, a cărei vreme este hotărâtă, se apropie de împlinire, și nu va minți; dacă zăbovește așteapt-o, căci va veni și se va împlini negreșit. Iată, i s-a îngâmfat sufletul, nu este fără prihană în el; dar cel neprihănit va trăi prin credința lui»”.

Încă din anul 1842, îndrumarea dată în această profeție, de a „scrie proorocia și a o săpa pe table ca să fie citită ușor”, a sugerat lui Charles Fitch pregătirea unei hărți profetice pentru a ilustra vedeniile lui Daniel și cele din Apocalipsa. Publicarea acestei hărți a fost privită ca o împlinire a poruncii date prin Habacuc. Însă nimeni n-a observat atunci că în aceeași profeție se vorbește și despre o aparentă amânare în împlinirea viziunii — un timp de întârziere. După dezamăgire, acest pasaj a devenit foarte plin de înțeles: „Vedenia este pentru un timp hotărât, se apropie de împlinire și nu va minți; dacă întârzie așteapt-o căci va veni și se va împlini negreșit.... Cel neprihănit va trăi prin credința lui”.

De asemenea, o parte din proorocia lui Ezechiel a fost un izvor de putere și de mângâiere pentru credincioși: „Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: «Fiul omului, ce înseamnă acest cuvânt de batjocură, pe care-l întrebuințați în țara lui Israel: Zilele se lungesc, și toate vedeniile rămân neîmplinite?» De aceea spune-le: «Așa vorbește Domnul Dumnezeu.... Se apropie zilele, și toate vedeniile se vor împlini! Voi vorbi; ce voi spune se va împlini, și nu va mai fi amânat». Casa lui Israel zice: «Vedeniile pe care le are el nu sunt aproape să se împlinească, și proorocește pentru vremuri depărtate!» De aceea spune-le: «Așa vorbește Domnul,

Dumnezeu: Nu va fi zăbavă în împlinirea cuvintelor Mele; ci cuvântul, pe care-l voi rosti, se va împlini», zice Domnul, Dumnezeu." (Ezechiel 12, 21-25.27-28)

Aceia care așteptau s-au bucurat că Acela, care cunoaște sfârșitul de la început, privise prin veacuri și, prevăzând dezamăgirile, le dăduse cuvinte de curaj și de nădejde. Dacă n-ar fi fost aceste părți din Scriptură, care să-i îndemne să aștepte cu răbdare și să țină cu tărie la încrederea lor în Cuvântul lui Dumnezeu, ei și-ar fi pierdut cu totul credința.

Parabola celor zece fecioare din Matei capitolul 25 ilustrează, de asemenea, experiența poporului advent. În Matei capitolul 24, ca răspuns la întrebarea ucenicilor Săi privitoare la semnele venirii Sale și ale sfârșitului veacului, Hristos arătase unele dintre evenimentele cele mai importante din istoria lumii și a bisericii, de la prima și până la a doua Sa venire; și anume: distrugerea Ierusalimului, marea încercare a bisericii sub persecuțiile păgâne și papale, întunecarea soarelui și lunii și căderea stelelor. După aceasta, El a vorbit despre venirea Împărăției Sale, spunându-le și parabola care descrie cele două categorii de servi care așteaptă venirea Sa. Capitolul 25 începe cu aceste cuvinte: „Atunci Împărăția cerurilor se aseamănă cu zece fecioare". Aici este vorba de biserica din timpul sfârșitului, aceeași care este descrisă și la încheierea capitolului 24. În această parabolă, experiența lor este ilustrată prin tabloul unei nunți din Orient.

„Atunci Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care și-au luat candelele, și au ieșit în întâmpinarea mirelui. Cinci din ele erau nechibzuite, și cinci înțelepte. Cele nechibzuite, când și-au luat candelele, n-au luat cu ele untdelemn; dar cele înțelepte, împreună cu candelele, au luat cu ele și untdelemn în vase. Fiindcă mirele zăbovea, au ațipit toate, și au adormit. La miezul nopții, s-a auzit o strigare: «Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!»" (Matei 25, 1-6) Venirea lui Hristos, așa cum a fost vestită de prima solie îngerească, a fost înțeleasă ca fiind reprezentată prin venirea mirelui. Reforma larg răspândită, care avusese loc prin vestirea apropiatei Sale veniri, corespundea cu ieșirea fecioarelor. În această parabolă, ca și în aceea din Matei capitolul 24, sunt reprezentate două clase. Toți și-au luat candelele, adică Biblia și, prin lumina ei, au ieșit să-L întâmpine pe Mire. Dar, atunci când și-au luat candelele, cele neînțelepte n-au luat cu ele untdelemn, așa cum au făcut cele înțelepte. Cei reprezentați de fecioarele înțelepte primiseră harul lui Dumnezeu, puterea transformatoare și iluminatoare a Duhului Sfânt care face din Cuvântul Său o candelă pentru picioare și o lumină pe cărare. În temere de Dumnezeu, ei studiaseră Scripturile pentru a cunoaște adevărul și căutaseră cu stăruință curăția inimii și a vieții. Aceștia avuseseră o experiență personală, o credință în Dumnezeu și în Cuvântul Său care nu putea fi distrusă prin dezamăgire sau întârziere. Ceilalți și-au luat candelele, dar n-au luat ulei. Ei acționaseră dintr-o pornire momentană. Temerile le fuseseră trezite de solia solemnă, dar se sprijiniseră doar pe credința fraților, fiind mulțumiți cu lumina slabă a bunelor emoții, fără o înțelegere profundă a adevărului sau o lucrare reală a harului în inimă. Aceștia au mers în întâmpinarea Domnului plini de nădejdea unei răsplătiri imediate; dar nu erau pregătiți pentru întârziere și dezamăgire. Când au venit încercările credința lor i-a părăsit, iar lumina s-a stins.

„Deoarece mirele zăbovea, toate au ațipit și au adormit”. Prin zăbovirea mirelui este reprezentată trecerea timpului când Domnul a fost așteptat, dezamăgirea și aparenta întârziere. În acest timp de nesiguranță, interesul celor superficiali și cu inimile împărțite a început în curând să se clatine, iar eforturile lor să slăbească. Dar aceia a căror credință era întemeiată pe o cunoaștere personală a Bibliei aveau picioarele pe stânca pe care valurile dezamăgirii nu o puteau clătina. „Toate au așteptat și au adormit”; o categorie în neglijența și părăsirea credinței, cealaltă așteptând cu răbdare până ce i se va da o lumină mai clară. Cu toate acestea, în noaptea încercării, și cei din urmă păreau să piardă, într-o oarecare măsură, zelul și devoțiunea. Cei cu inima împărțită și superficiali nu s-au mai putut sprijini pe credința fraților. Astfel că fiecare trebuia să stea sau să cadă pentru sine însuși.

Cam în același timp a început să apară și fanatismul. Unii care se pretindeau a fi credincioși zeloși ai soliei au respins Cuvântul lui Dumnezeu ca singură călăuză infailibilă și, pretinzând că sunt conduși de Duhul, s-au supus propriilor sentimente, impresii și imaginații. Erau și unii care manifestau un zel orb și bigot, condamnându-i pe toți aceia care nu erau de acord cu ei. Ideile și practicile lor fanatice n-au obținut nici o aprobare din partea majorității adventiștilor; ei n-au făcut decât să aducă un blam asupra cauzei adevărului.

Satana căuta prin toate mijloacele lui să se împotrivească și să distrugă lucrarea lui Dumnezeu. Poporul fusese profund trezit de mișcarea adventă, mii de păcătoși convertindu-se și bărbați credincioși consacrându-se lucrării de vestire a adevărului, chiar în acel timp de întârziere. Prințul răului își pierdea supușii; și pentru a aduce ocară asupra lucrării lui Dumnezeu, căuta să-i amăgească pe unii care mărturisiseră credința și să-i aducă la extremism. Apoi, agenții lui erau gata să observe orice greșeală, orice scădere, orice faptă nepotrivită, pe care să le prezinte înaintea oamenilor în lumina cea mai exagerată pentru a-i face nesuferiți pe adventiști și credința lor. Astfel, cu cât era mai mare numărul acelora pe care-i putea folosi pentru mărturia credinței în a doua venire, în timp ce puterea sa le stăpânea inimile, cu atât mai mare câștig urma să aibă, atrăgând atenția lumii asupra lor ca să fie considerați reprezentanți ai întregului corp al credincioșilor.

Satana este „pârâtorul fraților” și duhul lui este acela care-i inspiră pe oameni să caute greșeli și defecte la poporul lui Dumnezeu, pe care apoi să le trâmbițeze, în timp ce faptele lor bune sunt trecute sub tăcere. Totdeauna el este activ atunci când Dumnezeu este la lucru pentru mântuirea sufletelor. Când fiii lui Dumnezeu au venit înaintea Domnului, a venit și Satana în mijlocul lor. În orice redeșteptare religioasă, el este gata să aducă oameni cu inima nesfântă și neechilibrați. Când aceștia au primit unele doctrine și au câștigat un loc între credincioși, el lucrează prin ei spre a introduce teorii care îi vor duce în rătăcire pe cei nepregătiți. Nici un om nu dovedește că este un bun creștin numai pentru că se găsește în tovărășia copiilor lui Dumnezeu, în casa de rugăciune și ia parte la masa Domnului. Satana este adesea acolo, chiar în împrejurările cele mai solemne, prin aceia pe care-i poate folosi ca unelte ale sale.

Prințul răului se luptă pentru orice palmă de teren pe care poporul lui Dumnezeu înaintează în călătoria a spre cetatea de sus. În toată istoria bisericii, nici o reformă nu a putut fi înfăptuită fără să întâmpine piedici serioase. Așa a fost în zilele lui Pavel. Oriunde apostolul întemeia o biserică, acolo erau unii care pretindeau că au primit credința, dar aduceau cu ei rătăciri care, dacă ar fi fost primite, ar fi îndepărtat poporul de la iubirea pentru adevăr. Și Luther a suferit necazuri și încurcături mari din cauza persoanelor fanatice, care pretindeau că Dumnezeu le vorbise și puneau ideile și părerile lor mai presus decât mărturia Scripturilor. Mulți din cei lipsiți de credință și experiență, și foarte încrezuți în ei înșiși, cărora le plăcea să audă și să vorbească lucruri noi, erau înșelați de pretențiile noilor învățători și se uneau cu agenții lui Satana în lucrarea lor de a dărâma ceea ce Dumnezeu ajunsese să clădească. Și frații Wesley, precum și alții, care aduseseră binecuvântări lumii prin influența și credința lor, aveau să se lovească la fiecare pas de cursele lui Satana care îi împingea la fanatism pe cei cu exces de zel, neechilibrați și nesfințiți.

William Miller nu simpatiza cu acele influențe care conduceau spre fanatism. El declara, ca și Luther, că orice duh trebuie verificat prin Cuvântul lui Dumnezeu. „Satana", spunea Miller, „are o mare putere asupra minților unora din zilele noastre. Și de unde să știm ce duh este în ei?

Biblia răspunde: «După roadele lor îi veți cunoaște».... Sunt multe duhuri care au apărut în lume; și ni se poruncește să cercetăm duhurile. Duhul care nu ne face să trăim cumpătat, în neprihănire și evlavie în această lume, nu este Duhul lui Hristos. Din ce în ce mă conving mai mult că Satana este amestecat în aceste mișcări nesăbuite.... Mulți din mijlocul nostru, care pretind că sunt pe deplin sfințiți urmează tradițiile oamenilor și sunt tot atât de necunoscători ai adevărului ca și ceilalți care nu au asemenea pretenții." (Bliss, pp. 236.237). „Duhul rătăcirii ne va depărta de adevăr, dar Duhul lui Dumnezeu ne va conduce la adevăr. Dacă ziceți: «S-ar putea ca un om să fie în rătăcire și să creadă că are adevărul. Cum să înțelegem?» Răspundem: Duhul și Cuvântul sunt în deplin acord. Dacă un om se judecă prin Cuvântul lui Dumnezeu și se descoperă în armonie desăvârșită cu întregul Cuvânt, atunci el trebuie să creadă că are adevărul; dar dacă descoperă că duhul care-l conduce nu se armonizează cu tot conținutul Legii lui Dumnezeu sau a Cărții Sfinte, atunci să meargă cu atenție ca să nu cadă în cursa celui rău." (The Advent Herald and The Signs of the Times Reporter, vol. 8 nr. 23, 15 ianuarie 1845). „Adesea am găsit o mai mare dovadă de evlavie într-o privire caldă și amabilă, pe un obraz umed de lacrimi și într-o vorbire înecată de suspine decât în multă gălăgie prin care unii își arată creștinismul lor." (Bliss, p. 282)

În zilele Reformei, adversarii ei au pus toate relele fanatismului pe seama acelora care luptau cel mai stăruitor împotriva lui. O cale asemănătoare a fost urmată și de împotrivitorii mișcării advente. Și nefiind mulțumiți cu prezentarea eronată și exagerată a greșelilor celor extremiști și fanatici, au pus în circulație rapoarte nefavorabile care nu aveau nici cea mai slabă urmă de adevăr. Aceste persoane erau animate de prejudecăți și de ură. Pacea le fusese

tulburată de vestea că Hristos este la uși. Se temeau că ar putea fi adevărat, dar sperau că nu va fi, și aceasta era secretul luptei lor împotriva adventiștilor și a credinței lor.

Faptul că vreo câțiva fanatici pătrunseseră în rândurile adventiștilor nu era un motiv temeinic de a considera că mișcarea aceasta nu era de la Dumnezeu, așa cum constituia prezența fanaticilor și a amăgitorilor în biserica din zilele lui Pavel sau ale lui Luther nu motiv suficient de a condamna lucrarea lor. Să se trezească poporul lui Dumnezeu din somn și să înceapă cu sinceritate lucrarea de pocăință și de reformă; să cerceteze Scripturile pentru a înțelege adevărul așa cum este el în Isus; să se consacre deplin înaintea lui Dumnezeu și nu va lipsi dovada că Satana este încă activ și veghetor. El își va da pe față puterea, cu toată amăgirea posibilă, chemându-i în ajutor pe toți îngerii căzuți din împărăția sa.

Nu vestirea celei de a doua veniri a fost aceea care a provocat fanatismul și dezbinarea. Acestea au apărut în vara anului 1844, când adventiștii erau în dubiu cu privire la poziția adevărată. Predicarea primei solii îngerești și a „strigătului din miezul nopții" țințeau în mod direct să reprime fanatismul și neînțelegerea. Aceia care au participat la aceste mișcări solemne lucrau în armonie; inimile lor erau pline de iubire unul pentru altul și pentru Isus, pe care așteptau să-L vadă în curând. Credința lor unică, o fericită și unică nădejde, i-a înălțat mai presus de stăpânirea oricărei influențe omenești și s-a dovedit a fi un scut împotriva asalturilor lui Satana.

„Pentru că mirele zăbovea, toate au ațipit și au adormit. La miezul nopții s-a auzit o strigare: «Iată mirele, ieșiți-I în întâmpinare!» Atunci toate fecioarele acelea s-au sculat și și-au pregătit candelele." (Matei 25, 5-7). În vara anului 1844, adică la mijlocul timpului dintre data fixată prima dată, pentru sfârșitul celor 2300 zile, și toamna aceluiași an, timp hotărât ulterior ca împlinire a perioadei, solia a fost vestită prin cuvintele Scripturii: „Iată, mirele vine!" Faptul care a dus la această mișcare a fost descoperirea că decretul lui Artaxerxe pentru rezidirea Ierusalimului, care forma punctul de plecare pentru perioada de 2300 de zile, a intrat în vigoare în toamna anului 457 în.Hr., și nu la începutul anului, așa cum se crezuse inițial. Începând din toamna anului 457, cei 2300 de ani se încheiau în toamna anului 1844 (vezi notele suplimentare). Argumentele scoase din tipurile Vechiului Testament arătau și ele spre toamnă, ca fiind timpul când trebuia să aibă loc evenimentul reprezentat prin „curățirea sanctuarului". Acest lucru a devenit foarte lămurit atunci când atenția a fost îndreptată asupra modului în care tipurile, care avuseseră legătură cu prima venire a lui Hristos, se împliniseră.

Junghierea mielului pascal era o umbră a morții lui Hristos. Pavel spune: „Hristos, paștele nostru a fost jertfit". (1 Corinteni 5, 7). Snopul cu primele roade care era legănat de paști înaintea Domnului preînchipuia învierea lui Hristos. Vorbind despre învierea Domnului și a întregului Său popor, Pavel spune: „Hristos ca prim rod; apoi aceia care sunt ai lui Hristos la venirea Sa". (1 Corinteni 15, 23). Asemenea snopului de legănat care era primul seceriș adunat înainte de marele seceriș, Hristos era primul rod al secerișului nepieritor al celor răscumpărați, care la învierea viitoare vor fi adunați în grânarul lui Dumnezeu.

PROFETIA DE 2300 DE ZILE – ANI

O zi profetică = un an literar

34 După cum în patruzeci de zile aţi iscodit ţara, tot aşa, patruzeci de ani veţi purta pedeapsa fărădelegilor voastre, adică un an de fiecare zi, şi veţi şti atunci ce înseamnă să-Mi trag Eu mâna de la voi (Numeri 14:34); 6 După ce vei isprăvi aceste zile, culcă-te a doua oară pe coasta dreaptă şi poartă nelegiuirea casei lui Iuda patruzeci de zile; îţi pun câte o zi pentru fiecare an.(Ezechiel 4:6)

457 Î.Hr. – 1844 AD -- 2300 Zile / Ani 14 Şi el mi-a zis: 'Până vor trece două mii trei sute de seri şi dimineţi; apoi Sfântul Locaş va fi curăţit!' (Daniel 8:14); 24 Şaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău şi asupra cetăţii tale celei sfinte, până la încetarea fărădelegilor, până la ispăşirea păcatelor, până la ispăşirea nelegiuirii, până la aducerea neprihănirii veşnice, până la pecetluirea vedeniei şi a prorociei şi până la ungerea Sfântului sfinţilor (Daniel 9:24).

457 Î.Hr. - Decretul lui Artaxerxes de reconstrucție și restaurare a Ierusalimului 25 Să ştii dar şi să înţelegi că, de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului până la Unsul (Mesia), la Cârmuitorul, vor trece şapte săptămâni; apoi timp de şaizeci şi două de săptămâni, pieţele şi gropile vor fi zidite din nou, şi anume în vremuri de strâmtorare. (Daniel 9:25)

408 Î.Hr. -- Reconstrucția Ierusalimului

27 d.Hr -- Botezul și ungerea lui Hristos (Mesia). 27 El va face un legământ trainic cu mulţi timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa şi darul de mâncare şi pe aripa urâciunilor idoleşti va veni unul care pustieşte, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul hotărât'." (Daniel 9:27)

31 d.Hr -- Răstignirea și Moartea lui Hristos. 26 După aceste şaizeci şi două de săptămâni, Unsul va fi stârpit, şi nu va avea nimic. Poporul unui domn care va veni va nimicicetatea şi Sfântul Locaş, şi sfârşitul lui va fi ca printr-un potop; este hotărât că războiul va ţine până la sfârşit şi împreună cu el şi pustiirile. 27 "…dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa şi darul de mâncare" (Daniel 9:26-27)

34 d.Hr -- Stonarea lui Stephen [Sfârșitul probațiunii pentru Evrei și Evanghelia dată neamurilor] 14 Evanghelia aceasta a Împărăţiei va fi propovăduită în toată lumea, ca să slujească de mărturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfârşitul. (Matei 24:14) 46 Dar Pavel şi Barnaba le-au zis cu îndrăzneală: „Cuvântul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă, dar, fiindcă voi nu-l primiţi şi singuri vă judecaţi nevrednici de viaţa veşnică, iată că ne întoarcem spre neamuri (Faptele Apostolilor 13:46)

70 d.Hr -- Distrugerea Ierusalimului 1 La ieşirea din Templu, pe când mergea Isus, ucenicii Lui s-au apropiat de El ca să-I arate clădirile Templului. 2 Dar Isus le-a zis: „Vedeţi voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră care să nu fie dărâmată.”(Matei 24:1,2) 15 De aceea, când veţi vedea urâciunea pustiirii, despre care a vorbit prorocul Daniel, aşezată în Locul Sfânt – cine citeşte să înţeleagă! 21 Pentru că atunci va fi un necaz aşa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. (Matei 24: 15, 21)

1844 d.Hr -- Purificarea locului sfânt și începutul judecății cerești

1810 Zile / Ani -- Lucrarea lui Isus Hristos ca marele nostru preot. 14 Astfel, fiindcă avem un Mare Preot însemnat, care a străbătut cerurile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să rămânem tari în mărturisirea noastră.15 Căci n-avem un Mare Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca şi noi, dar fără păcat. 16 Săne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului ca să căpătăm îndurare şi să găsim har, pentru ca să fim ajutaţi la vreme de nevoie. (Evrei 4:14-16)

Aceste simboluri s-au împlinit nu numai în ceea ce privește evenimentul, ci și în ceea ce privește timpul. În ziua a patrusprezecea a lunii întâia iudaice, chiar în ziua și în luna în care timp de cincisprezece lungi veacuri fusese înjunghiat mielul pascal, Hristos a mâncat paștele cu ucenicii Săi, instituind sărbătoarea care urma să comemoreze moartea Sa ca „Miel al lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii”. În aceeași noapte a fost luat de mâini nelegiuite pentru a fi răstignit și omorât. Și ca antitip al snopului de legănat, Domnul nostru a fost înviat dintre morți a treia zi ca „prim rod al celor adormiți”, modelul tuturor celor drepți înviați, ale căror „trupuri stricăcioase” vor fi schimbate, și „făcut asemenea trupului slavei Sale. Dar cetățenia noastră este în ceruri, de unde și așteptăm ca Mântuitor pe Domnul Isus Hristos.” (Filipeni 3, 20.21)

În același fel, simbolurile care sunt legate de a doua venire trebuie să se împlinească la timpul arătat de serviciul simbolic. În sistemul iudaic, curățirea sanctuarului, sau ziua cea mare de ispășire, avea loc în ziua a zecea a lunii a șaptea iudaice (Leviticul 16, 29-34), când marele preot, după ce făcea ispășire pentru tot Israelul îndepărtând în felul acesta păcatele din sanctuar, ieșea și binecuvânta poporul. Tot așa se credea că Hristos Marele nostru Preot urma să Se arate, pentru a curăți pământul prin distrugerea păcatului și a păcătoșilor, ca apoi să binecuvânteze cu nemurire poporul Său care Îl așteaptă. Astfel, ziua a zecea a lunii a șaptea, Ziua cea mare a Ispășirii, timpul curățirii sanctuarului, care în anul 1844 cădea la douăzeci și

două October, a fost considerată ca timp al revenirii Domnului. Acest lucru era în armonie cu dovezile prezentate mai înainte, că cele 2300 de zile urmau să se încheie în toamnă, iar concluzia părea bine fondată.

În parabola din Matei capitolul 25, timpul de așteptare și de ațipire este urmat de venirea mirelui. Acest lucru era în concordanță cu argumentele prezentate atât în profeție, cât și în simboluri. Toate acestea produceau o puternică convingere cu privire la faptul că sunt vrednice de încredere, iar „strigătul din miezul nopții" a fost vestit de mii de credincioși. Asemenea revărsării unui val puternic, mișcarea s-a răspândit în toată țara. Din oraș în oraș și din sat în sat, ea a pătruns până în cele mai izolate locuri din țară, până când poporul lui Dumnezeu care aștepta a fost trezit. Fanatismul dispărea din fața acestei vestiri, ca roua dimineții înaintea soarelui care răsare. Credincioșii vedeau cum îndoiala și nesiguranța erau alungate, iar nădejdea și curajul le influența inimile. Lucrarea era lipsită de acele extreme manifestate totdeauna când firea omenească nu este controlată de influența Cuvântului și Duhului lui Dumnezeu. Se asemăna în caracter cu acele timpuri de umilire și întoarcere la Domnul, care se produceau în Israelul din vechime ca urmare a soliilor de mustrare din partea slujitorilor Săi. Ea purta caracteristicile care sunt specifice lucrării lui Dumnezeu din toate veacurile. Se manifesta puțină bucurie plină de extaz, dar era o profundă cercetare a inimii, mărturisirea păcatului și părăsirea lumii.

Povara care apăsa din greu sufletele lor era pregătirea pentru întâlnirea cu Domnul. Se rugau stăruitor și se consacrau fără rezerve lui Dumnezeu. Descriind această lucrare, Miller spunea: „Nu se manifestă o exprimare a bucuriei; se pare că ea este reținută pentru acea zi din viitor, când pământul și cerul se vor uni într-o bucurie de nespus. Nu se aud strigăte; acestea sunt de asemenea rezervate pentru aclamația din ceruri. Cântăreții sunt tăcuți; ei așteaptă să se unească cu oștile îngerești și corul din ceruri.... Nu se manifestă nici o contradicție în sentimente; toți sunt o inimă și un gând." (Bliss, pp. 270. 271) Altcineva care a participat la această lucrare mărturisea: „Pretutindeni s-a produs cea mai profundă cercetare a inimii și umilire a sufletului înaintea Dumnezeului cerului. Ea a produs împuținarea iubirii pentru lucrurile din lumea aceasta, o aplanare a controverselor și certurilor, o mărturisire a păcatelor, o prăbușire înaintea lui Dumnezeu și rugăciuni de pocăință din inimi zdrobite, către El, pentru iertare și primire. Ea a produs o așa mâhnire de sine și umilință în suflet cum niciodată nu se mai văzuse. Așa cum Dumnezeu profetizase prin Ioel, că va fi atunci când ziua cea mare a Domnului urma să fie la uși, ea a produs o sfâșiere a inimilor și nu a hainelor și o întoarcere la Domnul cu post, cu plânset și bocet. Așa cum Dumnezeu spusese prin Zaharia, un spirit de îndurare și de rugăciune s-a revărsat peste copiii Săi; au privit spre Acela pe care L-au străpuns, a fost un mare bocet în țară ... și aceia care Îl așteptau pe Domnul și-au amărât sufletele înaintea Lui." (Bliss in Advent Shield and Review, vol. I, p. 271, January, 1845)

Dintre marile mișcări religioase începând din zilele apostolilor, nici una n-a fost mai liberă de nedesăvârșirea omenească și de cursele lui Satana așa cum a fost aceea din toamna anului 1844. Chiar și acum, după trecerea multor ani, toți cei care au luat parte la mișcarea aceea și

care au stat hotărâți pe platforma adevărului simt încă influența sfântă a acelei lucrări binecuvântate și dau mărturie că a fost de la Dumnezeu. La strigătul: „Iată, mirele vine, ieșiți-I în întâmpinare”, aceia care așteptau ... s-au ridicat și și-au aprins candelele; ei au studiat Cuvântul lui Dumnezeu cu un interes foarte mare, necunoscut mai înainte. Îngeri din cer au fost trimiși să-i trezească pe aceia care se descurajaseră și să-i pregătească pentru a primi solia. Lucrarea nu s-a întemeiat pe înțelepciunea și pe pregătirea oamenilor, ci pe puterea lui Dumnezeu. Nu cei mai talentați, ci cei mai umili și devotați au fost printre primii care au auzit și au luat aminte la chemare. Fermierii și-au lăsat recoltele pe câmp, meseriașii și-au lăsat sculele și, cu lacrimi de bucurie, au ieșit să vestească avertizarea. Aceia care mai înainte fuseseră în fruntea lucrării au fost printre cei din urmă care s-au alăturat ei. Bisericile, în general, și-au închis ușile față de această solie și o mare grupă dintre aceia care o primiseră s-au retras din legăturile lor cu ele. În providența lui Dumnezeu, această proclamație s-a unit cu cea de a doua solie îngerească și a dat putere acelei lucrări.

Solia „Iată mirele vine!” n-a fost o problemă de argumentare, cu toate că dovezile din Scriptură erau lămurite și precise. Ea a mers cu o putere constrângătoare care mișca sufletul. Nu se manifesta nici o îndoială sau reținere. Cu ocazia intrării triumfale a lui Hristos în Ierusalim, poporul care venise din toate părțile țării la sărbătoare s-a adunat spre Muntele Măslinilor și unindu-se cu mulțimea care-L însoțea pe Isus și, prinzând inspirația momentului, au sporit măreția strigării: „Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului!” (Matei 21, 9). În același fel s-au comportat și necredincioșii care veneau la adunările adventiste — unii din curiozitate, alții pentru a lua în râs — au simțit puterea convingătoare care însoțea solia: „Iată mirele vine!”

În timpul acela se vădea o credință care aducea răspuns la rugăciune — credința care aștepta răsplătirea. Asemenea ploii ce cade peste pământul însetat, Duhul harului cobora peste cercetătorii sinceri. Aceia care așteptau ca în curând să stea față în față cu Răscumpărătorul lor simțeau o bucurie solemnă care nu se putea descrie. Puterea înnobilatoare, convingătoare a Duhului Sfânt mișca inimile atunci când binecuvântările Sale erau revărsate în măsură bogată peste cei credincioși. Cu grijă și solemnitate, aceia care primiseră solia au ajuns la timpul în care sperau să se întâlnească cu Domnul lor. În fiecare dimineață simțeau că prima lor datorie era să-și asigure dovada că sunt primiți de Dumnezeu. Inimile lor erau strâns unite și se rugau mult unul cu altul și unul pentru altul. Adesea se adunau în locuri izolate pentru a fi în comuniune cu Dumnezeu și glasul rugăciunii se înălța spre cer de pe câmpii și din crânguri. Asigurarea aprobării Mântuitorului le era mai necesară decât hrana zilnică; iar dacă vreun nor le întuneca mintea, nu se odihneau până nu-l îndepărtau. Și atunci când simțeau dovada harului iertător, doreau să-L vadă pe Acela pe care-L iubea sufletul lor.

Dar aveau să cadă din nou pradă descurajării. Timpul de așteptare a trecut și Mântuitorul lor nu S-a arătat. Cu încredere neclintită ei așteptaseră venirea Sa, iar acum se simțeau ca Maria când, venind la mormântul Mântuitorului și găsindu-l gol, a exclamat cu lacrimi: „Au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus”. (Ioan 20, 13) Un simțământ de respect, o teamă

că solia ar putea fi totuși adevărată a ținut în frâu, pentru o vreme, lumea necredincioasă. Dar, cu trecerea timpului, ea n-a dispărut dintr-o dată. La început n-au îndrăznit să triumfe în fața celor dezamăgiți; dar pentru că nu se vedeau semnele mâniei lui Dumnezeu, și-au revenit și au reînceput râsul și batjocura. O mare parte din aceia care crezuseră în venirea iminentă a Domnului și-au părăsit credința. Unii care fuseseră foarte încrezători erau acum atât de răniți în mândria lor, încât ar fi preferat să dispară din lume. Asemenea lui Iona, ei Îl acuzau pe Dumnezeu și ar fi ales mai degrabă moartea decât viața. Aceia care-și întemeiaseră credința pe părerile altora, și nu pe Cuvântul lui Dumnezeu, erau acum gata să-și schimbe din nou vederile. Batjocoritorii i-au câștigat pe cei slabi și pe cei fricoși de partea lor și toți aceștia s-au unit, declarând că nu mai aveau de ce să se teamă și nici ce să aștepte. Timpul trecuse și Domnul nu venise, iar lumea urma să rămână așa cum fusese mii de ani.

Credincioșii sinceri, stăruitori lăsaseră totul pentru Hristos și se împărtășiseră de prezența Lui ca niciodată mai înainte. Ei dăduseră lumii, după credința lor, ultima avertizare; și așteptând să fie primiți în scurtă vreme în societatea Domnului lor divin și a îngerilor sfinți, se retrăseseră într-o mare măsură din societatea acelora care nu primiseră solia. Cu o dorință profundă se rugaseră: „Vino Doamne Isuse, vino cât mai curând”. Dar El nu venise. Iar acum, ca să ia din nou povara grea a grijilor vieții și să suporte râsul și batjocura lumii, era o încercare teribilă a credinței și răbdării lor.

Totuși, această dezamăgire nu a fost atât de mare cum a fost aceea prin care au trecut ucenicii la prima venire a lui Hristos. Când Isus a intrat triumfal în Ierusalim, ucenicii Săi credeau că El era gata să urce pe tronul lui David și să-l elibereze pe Israel de apăsătorii lui. Cu speranța și așteptarea plină de bucurie, se întreceau unul pe altul să dea cinstire Regelui lor. Mulți își așterneau hainele ca un covor pe calea Lui sau întindeau înaintea Lui ramuri înfrunzite de palmier. Cu o bucurie plină de entuziasm s-au unit în aclamația: „Osana, Fiul lui David!” Și atunci când fariseii, tulburați și mâniați de această manifestare de bucurie, i-au cerut lui Isus să-Și mustre ucenicii, El le-a răspuns: „Dacă aceștia vor tăcea pietrele vor striga”. (Luca 19, 40). Profeția trebuia să se împlinească. Ucenicii împlineau planul lui Dumnezeu; cu toate acestea erau condamnați la o dezamăgire cruntă. Doar câteva zile au trecut și au fost martorii agoniei și morții Mântuitorului, pe care L-au pus în mormânt. Așteptările lor nu s-au împlinit, nici măcar într-un singur punct, iar speranțele lor au murit o dată cu Isus. Până când Domnul lor n-a ieșit biruitor din mormânt, ei n-au putut pricepe tot ce a fost prevestit de profeție, și anume că „Hristos trebuia să sufere, și să învie din morți”. (Faptele Apostolilor 17, 3)

Cu cinci sute de ani mai înainte, Domnul declarase prin proorocul Zaharia: „Bucură-te, fiica Sionului, strigă de bucurie fiica Ierusalimului; Iată, Împăratul tău vine; El este drept și biruitor; smerit, călare pe un asin, pe mânzul unei măgărițe”. (Zaharia 9, 9). Dacă ucenicii și-ar fi dat seama că Hristos mergea la judecată și la moarte, n-ar mai fi împlinit această proorocie. În același fel, Miller și tovarășii lui au împlinit profeția și au dat o solie despre care Inspirația prevestise că urma să fie dată lumii, dar ei n-ar fi dat-o dacă ar fi înțeles pe deplin

proorociile care arătau către dezamăgirea lor și către prezentarea unei alte solii ce trebuia predicată tuturor popoarelor, înainte ca Domnul să vină. Prima și a doua solie îngerească au fost vestite la timpul potrivit și au împlinit lucrarea pe care Dumnezeu plănuise să o aducă la îndeplinire prin ei.

Lumea se aștepta că, dacă timpul a trecut și Hristos nu a venit, întregul sistem al adventismului se va prăbuși. Dar în timp ce mulți, sub această ispită puternică, și-au părăsit credința, au fost alții care au rămas hotărâți. Roadele mișcării advente, spiritul umilinței și al cercetării de sine, al renunțării la lume și al reformării vieții, care însoțise lucrarea, mărturisea că era de la Dumnezeu. Ei nu îndrăzneau să nege că puterea Duhului Sfânt fusese aceea care lucrase în favoarea predicării celei de a doua veniri și nu puteau găsi nici o greșeală în calculul perioadelor profetice. Cei mai abili dintre împotrivitori nu au reușit să răstoarne sistemul lor de interpretare profetică. Ei nu puteau consimți, fără o dovadă biblică, să renunțe la pozițiile la care ajunseseră prin studiul stăruitor și cu rugăciune al Scripturilor, cu mințile iluminate de Duhul lui Dumnezeu și cu inimile arzând de puterea Lui vie; poziții care suportaseră criticile cele mai ascuțite și împotrivirea cea mai dârză a învățătorilor religiei zilei și a înțelepților lumii și care stătuseră hotărâți împotriva forțelor unite ale învățaților și oratorilor, ale batjocoritorilor și injuriilor celor nobili sau josnici.

În adevăr, fusese o greșeală în ceea ce privește evenimentul așteptat, dar nici aceasta nu putea zdruncina credința lor în Cuvântul lui Dumnezeu. Când Iona a vestit pe străzile Ninivei că peste patruzeci de zile orașul va fi distrus, Dumnezeu a primit umilința locuitorilor din Ninive și le-a prelungit timpul de har; dar solia lui Iona era trimisă de Dumnezeu, iar Ninive a fost pusă la încercare după voia Sa. Adventiștii credeau că în același fel Dumnezeu îi condusese să dea avertizarea despre judecată. „Ea, spuneau ei, a pus la încercare inimile tuturor acelora care au auzit-o și a trezit iubirea pentru venirea Domnului; sau a provocat ura, mai mult sau mai puțin văzută, dar cunoscută de Dumnezeu, față de venirea Sa. Ea a tras o linie ... ca aceia care-și vor cerceta inimile să știe de ce parte a ei s-ar fi găsit, dacă ar fi venit Domnul — dacă ar fi exclamat: «Iată, acesta este Dumnezeul nostru pe care L-am așteptat că ne va mântui» — sau dacă ar fi strigat la stânci și la munți să cadă peste ei și să-i ascundă de fața Aceluia care stă pe tron și de mânia Mielului. În felul acesta, credem noi, Dumnezeu a încercat credința copiilor Săi, i-a pus la probă și a văzut dacă în ceasul încercării vor da înapoi de la poziția în care ar fi dorit să-i așeze sau dacă vor renunța la lumea aceasta și se vor sprijini cu încredere totală pe Cuvântul lui Dumnezeu.” (The Advent Herald and The Signs of the Times Reporter, vol. 8, nr. 14, 13 nov. 1844)

Simțămintele acelora care încă mai credeau că Dumnezeu îi condusese în experiența prin care au trecut sunt exprimate în cuvintele lui William Miller: „Dacă ar fi să mai trăiesc o dată viața, cu aceleași dovezi pe care le-am avut atunci, ca să fiu cinstit față de Dumnezeu și față de oameni, aș face la fel cum am făcut. Nădăjduiesc că hainele mele sunt curate de sângele sufletelor. Simt că, atât cât mi-a stat în putere, sunt liber de orice vină în condamnarea lor. Cu toate că am fost de două ori dezamăgit”, scria acest bărbat al lui Dumnezeu, „tot nu m-am

prăbușit, nici nu m-am descurajat ... nădejdea mea în revenirea lui Hristos este tot atât de puternică ca totdeauna. Am făcut numai ceea ce, după ani de cercetare solemnă, am simțit de datoria mea să fac. Dacă am greșit, aceasta a fost din mila și iubirea față de aproapele meu și din simțul datoriei față de Dumnezeu.

Un lucru știu, n-am predicat nimic în afară de ceea ce am crezut și Dumnezeu a fost cu mine. Puterea Lui s-a arătat în lucrare și s-a făcut astfel mult bine. Multe mii de oameni, după cât se poate cunoaște, au fost făcute să studieze Scripturile prin predicarea cu privire la timpul revenirii și, prin toate mijloacele, prin credință și prin stropirea sângelui lui Hristos, s-au împăcat cu Dumnezeu" (Bliss, pp. 256, 255, 277, 280, 281). „N-am alergat niciodată după zâmbetele celor mândri, nici nu m-am descurajat atunci când lumea mă privea cu încruntare. Nu voi căuta favoarea oamenilor nici acum și nici nu-mi voi depăși datoria ca să-mi atrag ura lor. Nu-mi voi încredința viața în mâinile lor și nici nu mă voi teme că o voi pierde, dacă Dumnezeu, în providența Lui, va porunci așa." (J.White, Life of W.Miller, p. 315).

Dumnezeu nu Și-a părăsit poporul; Duhul Său a rămas cu aceia care n-au lepădat în mod necugetat lumina pe care o primiseră și care nu condamnaseră mișcarea adventă. În Epistola către Evrei sunt cuvinte de încurajare și de avertizare pentru cei încercați, care au așteptat în această criză: „Să nu vă părăsiți dar încrederea voastră, pe care o așteaptă o mare răsplătire! Căci aveți nevoie de răbdare, ca după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu să puteți căpăta ce v-a fost făgăduit. «Încă puțină, foarte puțină vreme» și «Cel ce vine, va veni, și nu va zăbovi. Și cel neprihănit va trăi prin credință; dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el». Noi însă nu suntem din aceia care dau înapoi ca să se piardă, ci din aceia care au credință pentru mântuirea sufletului." (Evrei 10, 35-39)

Că acest îndemn este adresat și bisericii din zilele sfârșitului se vede din cuvintele care arată spre apropierea venirii Domnului. „Încă puțină, foarte puțină vreme, și Cel ce vine va veni și nu va zăbovi". Se vede clar că va fi o aparentă întârziere și că Domnul va zăbovi să vină. Îndemnul dat este în mod deosebit adaptat experienței adventiștilor de la data aceea. Poporul căruia i se adresează aici era în primejdia de a-și pierde credința. Ei au îndeplinit voia lui Dumnezeu, urmând călăuzirea Duhului Sfânt și a Cuvântului Său; totuși, n-au înțeles planul Lui în experiența prin care au trecut și n-au văzut calea din fața lor, fiind ispitiți să se îndoiască dacă Dumnezeu i-a condus cu adevărat. La timpul acesta s-au referit cuvintele: „Cel neprihănit va trăi prin credință".

Când lumina strălucitoare a „strigătului de la miezul nopții" a apărut pe calea lor și au văzut profețiile desigilate și împlinirea rapidă a semnelor care vesteau că venirea lui Hristos era aproape, au mers, cum era și cazul, prin vedere. Dar acum, încovoiați de nădejdile înșelate, au putut rămâne în picioare numai prin credința în Dumnezeu și în Cuvântul Său. Lumea batjocoritoare spunea: „Ați fost amăgiți. Lăsați-vă credința și spuneți că mișcarea adventă a fost de la Satana." Dar Cuvântul lui Dumnezeu spune: „Dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el". A renunța la credința lor acum și a respinge puterea Duhului Sfânt care

însoțise solia ar fi însemnat întoarcere spre pierzare. Dar au fost încurajați la statornicie prin cuvintele lui Pavel: „Să nu vă pierdeți încrederea voastră”, „aveți nevoie de răbdare”, „încă puțină vreme și Cel ce vine va veni și nu va zăbovi”. Unicul lor drum sigur era să amplifice lumina pe care o primiseră de la Dumnezeu, să țină tare la făgăduințele Lui și să continue a cerceta Scripturile; să vegheze și să aștepte cu răbdare pentru a primi mai multă lumină.

Capitolul 23 — Ce Este Sanctuarul?

Textul din Scriptură, care mai presus de toate celelalte a fost temelia și pivotul central al credinței advente, a fost acesta: „Până vor trece 2300 de seri și dimineți, apoi sfântul Locaș va fi curățit" (Daniel 8, 14). Acestea fuseseră cuvintele cunoscute de toți credincioșii apropiatei reveniri a Domnului. Pe buzele a mii de oameni era repetată această profeție ca un cuvânt de ordine al credinței lor. Toți simțeau că de evenimentele profetizate aici depindeau cele mai strălucite așteptări și cele mai scumpe nădejdi. Aceste zile profetice fuseseră arătate ca încheindu-se în toamna anului 1844. La fel ca restul lumii creștine, adventiștii susțineau atunci că pământul sau o parte din el era sanctuarul. Astfel, ei înțelegeau că astfel curățirea sanctuarului însemna curățirea pământului prin focul zilei din urmă și că aceasta urma să aibă loc la a doua venire. De aici s-a tras concluzia că Hristos urma să vină pe pământ în anul 1844.

Dar timpul stabilit trecuse și Domnul nu Se arătase. Credincioșii știau că sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu nu greșește. Atunci interpretarea lor trebuia să fi fost greșită; dar unde era greșeala? Mulți au tăiat nodul dificultăților, negând că cele 2300 de zile se încheiau în anul 1844. Și nu puteau aduce nici o dovadă în susținerea lor decât faptul că Hristos n-a venit la data când a fost așteptat. Ei susțineau că, dacă zilele profetice s-ar fi sfârșit în anul 1844, Hristos ar fi trebuit să curățească sanctuarul, curățind pământul prin foc; și că, dacă n-a venit, înseamnă că profeția nu s-a încheiat atunci.

Acceptarea acestei concluzii însemna renunțarea la calculul anterior al perioadelor profetice. Dar se constatase temeinic că cele 2300 de zile începuseră atunci când a intrat în vigoare decretul lui Artaxerxe, cu privire la refacerea și clădirea Ierusalimului, în toamna anului 457 în.Hr. Luând această dată ca punct de plecare, se vedea o armonie desăvârșită în aplicarea tuturor evenimentelor profetizate în explicarea acelei perioade din Daniel 9, 25-27. Șaizeci și nouă de săptămâni, adică primii 483 de ani din cei 2300 urmau să ajungă până la Mesia, Cel Uns; iar botezul lui Hristos și ungerea cu Duhul Sfânt, anul 27 d.Hr., împlinea exact specificarea făcută. La mijlocul săptămânii a șaptezecia, Mesia urma să fie omorât. La trei ani și jumătate de la botezul Său, Hristos a fost răstignit, adică în primăvara anului 31 d.Hr. Astfel, cele șaptezeci de săptămâni — sau 490 de ani — erau rezervate pentru Iudei. La încheierea acestei perioade, națiunea a sigilat lepădarea lui Hristos prin persecutarea ucenicilor Săi, iar apostolii s-au îndreptat către neamuri în anul 34 d.Hr. Primii 490 de ani din cei 2300 fiind încheiați atunci, mai rămâneau 1810 ani. Și începând cu anul 34 d.Hr., cei 1810 ani se terminau în anul 1844. „Atunci, spunea îngerul, sanctuarul va fi curățit". În modul acesta, toate prevederile anterioare ale profeției s-au împlinit indiscutabil la timpul stabilit.

În acest calcul, totul era lămurit și armonios, în afara faptului că nu s-a văzut nici un eveniment, petrecându-se în anul 1844, care să corespundă curățirii sanctuarului. Dar a tăgădui că zilele s-au sfârșit la data aceea însemna să se arunce confuzie asupra întregii probleme și să se renunțe la pozițiile care fuseseră stabilite prin împlinirea fără greș a profeției.

Însă Dumnezeu Și-a condus poporul în marea mișcare adventă, puterea și slava Sa au însoțit lucrarea și El nu putea îngădui ca ea să se încheie în întuneric și în dezamăgire sau să fie socotită drept rătăcită și fanatică. El nu avea să lase Cuvântul Său acoperit de îndoială și de nesiguranță. Cu toate că mulți renunțaseră la calculul de mai înainte al perioadelor profetice și negau concepția corectă a mișcării întemeiată pe ea, alții nu erau dispuși să renunțe la punctele de credință și la o experiență care erau susținute de Scripturi și de Testimoniesle Duhului lui Dumnezeu. Aceștia erau convinși că au adoptat principii sănătoase de interpretare în studiul lor cu privire la profeții și că era de datoria lor să țină la aceste adevăruri deja descoperite, continuând același drum de cercetare biblică. Cu rugăciuni stăruitoare, ei și-au revizuit poziția și au studiat Scripturile ca să descopere greșeala făcută. Și pentru că n-au văzut nici o greșeală în calculul lor cu privire la perioadele profetice, au fost conduși să examineze mai atent subiectul sanctuarului.

În cercetarea lor, au descoperit că nu există nici o dovadă în Scripturi care să susțină concepția populară că pământul este sanctuarul; dar au găsit în Biblie o explicație a subiectului sanctuarului, despre natura lui, despre locul așezării sale și serviciile din el; mărturia scriitorilor sfinți era atât de clară și cuprinzătoare, încât clarificarea problemei era mai presus de orice îndoială. Apostolul Pavel spune în Epistola către Evrei: „Legământul dintâi avea și el porunci privitoare la slujba dumnezeiască și la un locaș pământesc de închinare. În adevăr, s-a făcut un cort. În partea dinainte, numită «Locul Sfânt», era sfeșnicul, masa și pâinile pentru punerea înaintea Domnului; după perdeaua a doua se afla partea cortului care se chema «Locul preasfânt». El avea un altar de aur pentru tămâie, și chivotul legământului, ferecat peste tot cu aur. În chivot era un vas de aur cu mană, toiagul lui Aaron, care înfrunzise, și tablele Legământului. Deasupra erau heruvimii slavei, care acopereau capacul ispășirii cu umbra lor” (Evrei 9, 1-5).

Sanctuarul la care se referă Pavel aici era tabernacolul clădit de Moise la porunca lui Dumnezeu, ca fiind locașul de pe pământ al Celui Preaînalt. „Să-Mi faceți un locaș sfânt, și Eu voi locui în mijlocul lor” (Exod 25, 8) a fost îndrumarea dată lui Moise când fusese pe munte cu Dumnezeu. Izraeliții călătoreau prin pustie, iar cortul a fost în așa fel construit, încât să poată fi purtat din loc în loc; cu toate acestea, era o construcție de o deosebită măreție. Pereții erau din scânduri drepte, acoperite cu aur și puse în suporți de argint, iar acoperișul era făcut dintr-o serie de învelitori, sau cortine, cele din exterior din piei, iar cele din interior, din țesături fine, brodate frumos cu heruvimi. În afară de curtea exterioară, care cuprindea altarul arderilor de tot, tabernacolul era format din două despărțituri, numite Sfânta și Sfânta Sfintelor, separate printr-o perdea sau acoperitoare bogată și frumoasă, o perdea asemănătoare închidea și intrarea în prima despărțitură. În Sfânta se găsea candelabrul așezat spre miazăzi, cu cele șapte candele care luminau sanctuarul atât ziua, cât și noaptea; la miazănoapte era masa cu pâinile prezenței, iar înaintea perdelei care despărțea Sfânta de Sfânta Sfintelor era altarul tămâierii, din aur, de pe care norul de tămâie împreună cu rugăciunile lui Israel se înălțau zilnic înaintea lui Dumnezeu.

În Sfânta Sfintelor se găsea chivotul, o ladă din lemn prețios, acoperit cu aur, având în ea cele două table de piatră pe care Dumnezeu scrisese Legea Celor Zece Porunci. Pe chivot, ca un capac pentru lada cea sfântă, era tronul harului, o piesă minunat lucrată, pe care se aflau heruvimi, câte unul la fiecare capăt, totul fiind lucrat din aur masiv. În această despărțitură se manifesta prezența divină prin norul de slavă dintre heruvimi. După stabilirea evreilor în Canaan, cortul acesta a fost înlocuit cu Templul lui Solomon care, cu toate că era o construcție stabilă și la o scară mult mai mare, a păstrat aceleași proporții și a fost mobilat la fel. În forma aceasta, sanctuarul a existat — în afară de timpul cât a zăcut în ruine pe vremea lui Daniel — până la distrugerea lui de către romani, în anul 70 d.Hr. Acesta este singurul sanctuar care a existat vreodată pe pământ și despre care Biblia ne dă amănunte. Pavel a declarat că acesta era sanctuarul legământului dintâi. Dar oare noul legământ nu are nici un sanctuar?

Deschizând din nou Epistola către Evrei, cercetătorii după adevăr au descoperit că Pavel vorbește de existența unui al doilea sanctuar, al noului legământ, în cuvintele citate mai înainte: „Și în adevăr, legământul dintâi avea și el rânduieli de slujbă divină și un sanctuar pământesc”. Folosirea cuvântului „și” dă de înțeles că Pavel a vorbit și mai înainte despre acest sanctuar. Astfel că, întorcându-se la începutul capitolului dinainte, ei au citit: „Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot, care S-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului preasfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul” (Evrei 8, 1-2).

Aici este descoperit Sanctuarul noului legământ. Sanctuarul primului legământ a fost ridicat de om, clădit de Moise; acesta este însă edificat de Domnul, și nu de om. În primul sanctuar slujeau niște preoți pământești; în acesta, Hristos, Marele nostru Preot, slujește la dreapta lui Dumnezeu. Primul se afla pe pământ, celălalt este în ceruri. Apoi, cortul construit de Moise a fost făcut după un model. Domnul îl instruise astfel: „Să faceți cortul și toate vasele lui după chipul pe care ți-l voi arăta”. Și din nou i-a fost dată însărcinarea: „Vezi să faci după chipul, care ți s-a arătat pe munte” (Exod 25, 9.40). Iar Pavel spune că primul tabernacol „era o asemănare pentru vremurile de acum, când se aduc daruri și jertfe”, că locașurile lui sfinte erau „chipurile lucrurilor care sunt în ceruri”; că preoții care aduceau daruri după lege slujeau după „chipul și umbra lucrurilor cerești” și că „Hristos n-a intrat într-un locaș făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer ca să Se înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu” (Evrei 9, 9.23; 8, 5; 9, 24).

Sanctuarul din ceruri, în care slujește Hristos în favoarea noastră, este marele original, a cărui copie era sanctuarul construit de Moise. Dumnezeu a pus Duhul Său peste clăditorii sanctuarului pământesc. Îndemânarea artistică, manifestată în construirea lui, era o dovadă a înțelepciunii divine. Pereții aveau aspectul aurului masiv, reflectând în toate părțile lumina celor șapte candele ale candelabrului de aur. Masa cu pâinile pentru punerea înainte și altarul tămâierii străluceau ca aurul aprins. Covoarele mari, care formau tavanul, brodate cu figuri de îngeri în albastru, purpuriu și cărămiziu, se adăugau la frumusețea scenei. Iar dincolo de

perdeaua a doua se afla sfânta Șechină, manifestarea vizibilă a slavei lui Dumnezeu, înaintea căreia nimeni, în afară de marele preot, nu putea să intre și să trăiască.

Splendoarea neasemuită a sanctuarului pământesc reflecta, pentru viziunea omenească, slava acelui Templu ceresc, unde Hristos, înaintemergătorul nostru, slujește pentru noi înaintea tronului lui Dumnezeu. Locul locașului Regelui regilor, în care mii de mii Îi slujesc și de zece mii de ori zece mii stau înaintea Lui (Daniel 7, 10); templul acela plin de slava tronului celui veșnic, unde serafimii, păzitorii strălucitori ai lui, își acoperă fețele în adorare, își putea găsi, în cea mai măreață clădire înălțată vreodată de mâini omenești, doar o slabă reflectare a slavei și a imensității lui. Cu toate acestea, sanctuarul pământesc și slujbele ce se țineau acolo au dat învățături importante cu privire la Sanctuarul ceresc și la marea lucrare ce se face acolo pentru răscumpărarea omului.

Locurile sfinte ale Sanctuarului din ceruri erau reprezentate prin cele două despărțituri ale sanctuarului de pe pământ. Când apostolului Ioan i-a fost arătată în vedenie o priveliște a Templului lui Dumnezeu din ceruri, el a văzut acolo „șapte sfeșnice de foc arzând înaintea tronului" (Apocalipsa 4, 5). A văzut un înger „având o cădelniță de aur; și i s-a dat tămâie multă ca să o aducă împreună cu rugăciunile sfinților pe altarul de aur care este înaintea scaunului de domnie" (Apocalipsa 8, 3). Aici profetului i s-a îngăduit să vadă prima despărțitură a Sanctuarului din ceruri; și acolo a văzut „cele șapte candele de foc" și „altarul de aur", reprezentate prin sfeșnicul de aur și prin altarul tămâierii din sanctuarul de pe pământ. Iarăși, „Templul lui Dumnezeu a fost deschis" (Apocalipsa 11, 19) și a privit dincolo de perdeaua dinăuntru în Sfânta Sfintelor. Acolo a văzut „chivotul legământului Său", reprezentat prin lada sfântă, construită de Moise pentru a pune acolo Legea lui Dumnezeu.

În felul acesta, aceia care studiau acest subiect au găsit dovada indiscutabilă a existenței unui Sanctuar în ceruri. Moise a făcut sanctuarul pământesc după un model care i-a fost arătat. Pavel ne spune că modelul acela era Sanctuarul cel adevărat, care se găsește în ceruri. Iar Ioan mărturisește că l-a văzut în ceruri. În Templul din ceruri, locuința lui Dumnezeu, tronul Său este întemeiat pe neprihănire și judecată. În Locul Preasfânt se află Legea Sa, marea regulă a dreptății după care trebuie să fie măsurată întreaga omenire. Chivotul, care conține tablele Legii, este acoperit cu tronul harului, înaintea căruia Hristos mijlocește cu sângele Său în favoarea păcătosului. În felul acesta este reprezentată unirea dintre dreptate și milă în planul pentru răscumpărarea omului. Numai înțelepciunea infinită putea plănui această unire și numai puterea infinită o putea aduce la îndeplinire; este o unire care umple tot cerul de uimire și adorare. Heruvimii din sanctuarul pământesc, care priveau cu respect către tronul milei, reprezintă oastea cerească, ce urmărește cu interes lucrarea de mântuire. Aceasta este taina harului în care îngerii doresc să privească — pentru ca Dumnezeu să rămână drept în timp ce îl îndreptățește pe păcătosul pocăit și să reînnoiască legătura Sa cu neamul omenesc căzut; ca Hristos să Se coboare pentru a ridica mulțimi nenumărate din prăpastia distrugerii, pentru a le îmbrăca în hainele nepătate ale neprihănirii Sale și pentru a le uni cu îngerii care n-au căzut niciodată, ca să locuiască pentru veșnicie în prezența lui Dumnezeu.

Lucrarea lui Hristos, ca Mijlocitor al omului, este prezentată în acea frumoasă profeție a lui Zaharia, cu privire la Acela „al cărui Nume este Odrasla”. Profetul spune: „Va zidi podoabă împărătească, va ședea și va stăpâni pe scaunul Lui (al Tatălui) de domnie, va fi preot pe scaunul Lui de domnie, și o desăvârșită unire va domni între ei amândoi” (Zaharia 6, 12.13). „El va clădi Templul Domnului.” Prin jertfa și mijlocirea Sa, Hristos este atât temelia, cât și Ziditorul bisericii lui Dumnezeu. Apostolul Pavel Îl prezintă ca fiind „Piatra din capul unghiului”; în care „toată clădirea bine legată crește ca să fie un templu sfânt în Domnul în care și noi”, zice el, „suntem clădiți ca să fim un locaș al lui Dumnezeu prin Duhul” (Efeseni 2, 20-22).

„El va purta slava.” Lui Hristos Îi aparține slava mântuirii pentru neamul omenesc decăzut. De-a lungul veacurilor veșnice, cântarea mântuiților va fi: „A Lui, care ne-a iubit, și care ne-a spălat de păcatele noastre prin sângele Său ... a Lui să fie slava și stăpânirea în vecii vecilor” (Apocalipsa 1, 5.6).

„El va ședea și va conduce de pe tronul Său și va fi preot pe tronul Său.” Acum, „pe tronul slavei Sale”, împărăția slavei încă n-a fost întemeiată. Dumnezeu nu-I „va da scaunul de domnie al tatălui Său David”, o împărăție care „nu va avea sfârșit”, până când lucrarea Sa de Mântuitor nu va fi încheiată (Luca 1, 32.33). Ca preot, Hristos stă cu Tatăl pe tronul Său (Apocalipsa 3, 21). Pe tron, împreună cu Cel veșnic, stă Acela care există prin Sine Însuși și care „suferințele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui”, care „în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat”, ca să poată veni „în ajutorul celor ce sunt ispitiți”. „Dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor.” (Isaia 53, 4; Evrei 4, 15; 2, 18; 1 Ioan 2, 1). Mijlocirea Sa o face cu trupul Său frânt și cu o viață fără pată. Mâinile rănite, coasta străpunsă, picioarele zdrobite mijlocesc pentru omul căzut, a cărui salvare a câștigat-o cu un preț atât de mare.

„O desăvârșită unire va domni între Ei amândoi.” Iubirea Tatălui, nu mai mică decât a Fiului, este izvorul de mântuire pentru neamul omenesc pierdut. Isus le spunea ucenicilor Săi înainte de a-i părăsi: „Nu vă spun că voi ruga pe Tatăl pentru voi; căci Tatăl Însuși vă iubește” (Ioan 16, 26.27). Dumnezeu era „în Hristos, împăcând lumea cu Sine” (2 Corinteni 5, 19). Iar în slujirea din Sanctuarul de sus, „o desăvârșită unire va fi între Ei amândoi”. „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3, 16).

La întrebarea: „Ce este sanctuarul?”, s-a răspuns lămurit în Scripturi. Termenul „sanctuar”, așa cum este întrebuințat în Biblie, se referă mai întâi la cortul construit de Moise, ca o preînchipuire a lucrurilor cerești; iar în al doilea rând, la „adevăratul cort” din ceruri, către care arăta sanctuarul pământesc. La moartea lui Hristos, serviciul slujbelor simbolice a luat sfârșit. „Adevăratul cort” din cer este Sanctuarul noului legământ. Și cum profeția din Daniel 8, 14 s-a împlinit în această dispensațiune, sanctuarul la care se referă el trebuie să fie Sanctuarul noului legământ. La încheierea celor 2300 de zile, în anul 1844, pe pământ nu se

mai găsea nici un sanctuar de multe veacuri. În felul acesta, profeția: „Până vor trece 2300 de zile, și atunci sanctuarul va fi curățit" arată indiscutabil către Sanctuarul din ceruri.

Dar mai rămâne să se dea răspuns la cea mai importantă întrebare: „Ce este curățirea sanctuarului?" Scripturile Vechiului Testament ne spun că există o astfel de slujbă în legătură cu sanctuarul pământesc. Dar poate fi ceva în cer care trebuie curățit? În Evrei capitolul 9, curățirea atât a sanctuarului pământesc, cât și a celui ceresc este clar prezentată: „Și, după Lege, aproape totul este curățit cu sânge; și fără vărsare de sânge, nu este iertare. Dar, deoarece chipurile lucrurilor care sunt în ceruri, au trebuit curățite în felul acesta cu sânge de animale, trebuia ca înseși lucrurile cerești să fie curățite cu jertfe mai bune decât acestea" (Evrei 9, 22.23), chiar cu sângele prețios al lui Hristos.

Curățirea, atât în serviciul tipic, cât și în cel real, trebuia făcută cu sânge; în primul, cu sânge de animale, în cel de al doilea, cu sângele lui Hristos. Ca motiv pentru care curățirea trebuie să fie făcută cu sânge, Pavel spune că fără vărsare de sânge nu este iertare. Iertarea, sau îndepărtarea păcatului, este lucrarea care trebuie să fie adusă la îndeplinire. Dar cum ajungea păcatul să fie în legătură cu sanctuarul, atât în cer, cât și pe pământ? Acest lucru se poate înțelege numai dacă ne gândim la serviciul simbolic; căci preoții care oficiau pe pământ au slujit drept „chipul și umbra lucrurilor cerești" (Evrei 8, 5).

Serviciul din sanctuarul pământesc se făcea în cele două despărțituri: preoții slujeau zilnic în Locul sfânt, în timp ce, o dată pe an, marele preot îndeplinea o lucrare deosebită de ispășire în Locul preasfânt, pentru curățirea sanctuarului. Zi de zi, păcătosul care se pocăia își aducea jertfa la ușa cortului și, punându-și mâinile pe capul victimei, își mărturisea păcatele, trecându-le în felul acesta, în simbol, de la el asupra jertfei nevinovate. Animalul era apoi înjunghiat. Apostolul spune: „Fără vărsare de sânge nu este iertare". „Viața trupului este în sânge" (Leviticul 17, 11). Legea lui Dumnezeu călcată cerea viața păcătosului. Sângele, reprezentând viața păcătosului pierdută în fărădelege, a cărui vinovăție o purta victima, era dus de preot în Locul sfânt și stropit înaintea perdelei, în spatele căreia era chivotul în care se găsea legea pe care păcătosul o călcase. Prin această ceremonie, prin sânge, păcatul era transmis în simbol asupra sanctuarului. În unele cazuri, sângele nu era dus în Locul sfânt; dar carnea era atunci mâncată de preot, așa cum îi instruise Moise pe fiii lui Aaron, zicând: „Dumnezeu v-a dat să purtați nelegiuirea adunării" (Leviticul 10, 17). Ambele ceremonii simbolizau deopotrivă trecerea păcatului de la păcătos asupra sanctuarului.

Aceasta era lucrarea care avea loc zi de zi, în tot cursul anului. Păcatele lui Israel erau în felul acesta trecute asupra sanctuarului și devenea necesară o lucrare deosebită pentru îndepărtarea lor. Dumnezeu a poruncit să se facă o ispășire pentru fiecare dintre despărțiturile sfinte: „Astfel să facă ispășire pentru sfântul locaș, pentru necurățiile copiilor lui Israel și pentru toate călcările de lege, prin care au păcătuit ei. Să facă la fel pentru cortul întâlnirii, care este cu ei în mijlocul necurățiilor lor". O ispășire era făcută și pentru altar, ca „să-l curețe și să-l sfințească de necurățiile copiilor lui Israel" (Leviticul 16, 16.19).

O dată pe an, în marea Zi de Ispășire, preotul intra în Locul preasfânt pentru curățirea sanctuarului. Lucrarea îndeplinită acolo completa ciclul anual al slujbelor. În Ziua Ispășirii, erau aduși doi țapi la ușa cortului și se arunca sorțul pentru ei, „unul pentru Domnul și altul pentru țapul de trimis” (Ver 8). Țapul pe care cădea sorțul pentru Domnul urma să fie înjunghiat ca jertfă pentru păcat în favoarea poporului. Și preotul urma să ducă sângele lui dincolo de perdea și să-l stropească pe tronul milei și în fața lui. Sângele urma să fie stropit și pe altarul tămâierii, care se găsea în fața perdelei.

„Aaron să-și pună amândouă mâinile pe capul țapului cel viu și să mărturisească peste el toate fărădelegile copiilor lui Israel și toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună pe capul țapului, apoi să-l izgonească în pustie, printr-un om care va avea însărcinarea aceasta. Țapul acela va duce asupra lui toate fărădelegile lor într-un pământ pustiit; în pustie să-i dea drumul” (Ver 21.22). Țapul de trimis nu se mai întorcea în tabăra lui Israel, iar bărbatului care-l ducea i se cerea să se spele și să-și spele și hainele cu apă înainte de a se întoarce în tabără.

Întreaga ceremonie era destinată să-i impresioneze pe izraeliți cu privire la sfințenia lui Dumnezeu și la ura Sa față de păcat; să le arate apoi că nu puteau veni în legătură cu păcatul fără să se întineze. Fiecărui om i se cerea să-și întristeze sufletul în timp ce se făcea această lucrare de ispășire. Toate treburile trebuiau lăsate la o parte și întreaga adunare a lui Israel trebuia să petreacă ziua în smerenie solemnă înaintea lui Dumnezeu, cu rugăciune, post și adâncă cercetare de inimă.

Adevăruri importante cu privire la ispășire erau învățate prin serviciul simbolic. În locul păcătosului era primit un înlocuitor; dar păcatul nu era anulat prin sângele victimei. În felul acesta, se asigurase doar un mijloc prin care el să poată fi transferat asupra sanctuarului. Prin aducerea sângelui, păcătosul recunoștea autoritatea legii, își mărturisea vinovăția pentru călcarea ei și își exprima dorința de iertare prin credința în Răscumpărătorul care avea să vină; dar nu era încă pe deplin liberat de sub condamnarea legii. În Ziua Ispășirii, marele preot, după ce sacrifica jertfa de la adunare, intra în Locul preasfânt cu sângele acestei jertfe și-l stropea pe scaunul harului, direct deasupra Legii, pentru a da satisfacție cerințelor ei. Atunci, în calitatea lui de mijlocitor, lua păcatele asupra sa și le ducea afară din sanctuar. Punându-și mâinile pe capul țapului de trimis, mărturisea toate păcatele, în felul acesta trecându-le simbolic de la el asupra țapului de trimis. Apoi țapul le ducea în pustie și erau socotite ca fiind îndepărtate pentru totdeauna de la popor.

Astfel, serviciul era îndeplinit ca o preînchipuire și ca „o umbră a lucrurilor cerești”. Iar ceea ce se făcea în simbol în slujba sanctuarului pământesc se face în realitate în lucrarea Sanctuarului ceresc. După înălțarea Sa, Mântuitorul nostru Și-a început lucrarea ca Marele nostru Preot. Pavel spune: „Căci Hristos n-a intrat într-un locaș de închinare făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu” (Evrei 9, 24).

Lucrarea preotului în cursul anului din prima despărțitură a sanctuarului, „dincolo de perdea”, care constituia ușa și despărțea Sfânta de curte, reprezintă lucrarea de slujire în care a intrat Hristos la înălțarea Sa. Lucrarea preotului în slujba zilnică era de a prezenta înaintea lui Dumnezeu sângele jertfei pentru păcat împreună cu tămâia care se înălța o dată cu rugăciunile lui Israel. Tot astfel, Hristos mijlocește cu sângele Său înaintea Tatălui în favoarea păcătoșilor și aduce, împreună cu parfumul prețios al propriei neprihăniri, rugăciunile credincioșilor pocăiți. Aceasta a fost lucrarea de slujire în prima despărțitură a Sanctuarului din ceruri. Acolo a fost îndreptată credința ucenicilor lui Hristos atunci când El S-a înălțat dinaintea lor. Și aici s-a concentrat speranța lor pe care, spune Pavel, „o avem ca o ancoră a sufletului, tare și neclintită, care pătrunde dincolo de perdeaua dinăuntrul Templului, unde Isus a intrat pentru noi ca înaintemergător, când a fost făcut Mare Preot în veac ... și a intrat, odată pentru totdeauna, în Locul Preasfânt, nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu însuși sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veșnică” (Evrei 6, 19.20; (Evrei 9, 12).

Timp de optsprezece veacuri, această lucrare de slujire a continuat în prima despărțitură a Sanctuarului. Sângele lui Hristos mijlocea în favoarea credincioșilor pocăiți, le asigura iertarea și primirea la Tatăl, dar păcatele lor rămâneau încă în rapoartele din cărți. Și așa cum în serviciul simbolic se făcea o lucrare de ispășire la încheierea anului, tot astfel, înainte ca lucrarea lui Hristos pentru mântuirea oamenilor să se încheie, o lucrare de ispășire trebuie făcută pentru îndepărtarea păcatului din Sanctuar. Acesta este serviciul care a început atunci când s-au încheiat cele 2300 de zile. La data aceea, așa cum a fost proorocit de profetul Daniel, Marele nostru Preot a intrat în Locul Preasfânt pentru a îndeplini ultima parte a lucrării Sale solemne — curățirea Sanctuarului.

După cum păcatele poporului din vechime erau așezate prin credință asupra jertfei pentru păcat și, prin sângele ei, transferate în simbol asupra sanctuarului pământesc, tot așa și în noul legământ, păcatele celor care se pocăiesc sunt așezate prin credință asupra lui Hristos și transferate, în fapt, asupra Sanctuarului ceresc. Și așa cum curățirea simbolică a celui pământesc era îndeplinită prin îndepărtarea păcatelor prin care fusese mânjit, tot astfel curățirea celui ceresc trebuie realizată prin îndepărtarea sau ștergerea păcatelor, care sunt înregistrate acolo. Dar mai înainte ca aceasta să se poată face, trebuie să aibă loc o examinare a cărților cu rapoarte, pentru a stabili cine este îndreptățit prin pocăința de păcat și prin credința în Hristos la binefacerile ispășirii Sale. De aceea, curățirea Sanctuarului implică o lucrare de cercetare — o lucrare de judecată. Această lucrare trebuie îndeplinită înainte de venirea lui Hristos pentru a-Și răscumpăra poporul; căci atunci când vine, „răsplata este cu El ca să dea fiecăruia după faptele lui” (Apocalipsa 22, 12).

În felul acesta, cei care au urmat lumina cuvântului profetic au văzut că, în loc să vină atunci pe pământ, la încheierea celor 2300 de zile, în anul 1844, Hristos a intrat în Locul Preasfânt din Sanctuarul ceresc, pentru a îndeplini lucrarea de încheiere a ispășirii ca pregătire pentru revenirea Sa. S-a mai înțeles că, în timp ce jertfa pentru păcat arăta către Hristos ca fiind jertfa, iar marele preot Îl reprezenta pe Hristos ca Mijlocitor, țapul de trimis îl simboliza

pe Satana, autorul păcatului, asupra căruia vor fi așezate, în cele din urmă, păcatele celor cu adevărat pocăiți. Când marele preot, în virtutea sângelui jertfei pentru păcat, îndepărta păcatele din sanctuar, le așeza pe capul țapului de trimis. Când Hristos, în virtutea propriului sânge, îndepărtează păcatele poporului Său din Sanctuarul ceresc la încheierea slujirii Sale, le va așeza asupra lui Satana care, conform judecății, trebuie să poarte pedeapsa finală. Țapul era trimis într-un ținut nelocuit, pentru a nu se mai întoarce niciodată în adunarea lui Israel. Tot astfel va fi izgonit și Satana din fața lui Dumnezeu și a poporului Său și va fi adus la inexistență prin distrugerea finală a păcatului și a păcătoșilor.

Capitolul 24 — În Sfânta Sfintelor

Subiectul sanctuarului a fost cheia care a descuiat taina înțelegerii dezamăgirii din anul 1844. El a deschis vederii un sistem complet al adevărului, legat și armonios, arătând că mâna lui Dumnezeu dirijase marea mișcare adventă, și a descoperit totodată și datoria prezentă, poziția și lucrarea poporului Său. După cum ucenicii lui Isus, după noaptea teribilă de groază și dezamăgire, au fost „bucuroși când au văzut pe Domnul”, tot așa s-au bucurat și aceia care așteptaseră cu credință a doua Lui venire. Ei așteptaseră ca El să Se arate în slavă pentru a da răsplata servilor Săi. Atunci când nădejdile lor au fost dezamăgite, L-au pierdut pe Isus din vedere și, împreună cu Maria, la mormânt, au strigat: „Mi-au luat pe Domnul și nu știu unde L-au pus”. Acum L-au văzut din nou în Sfânta Sfintelor pe Marele lor Preot milos, gata să Se arate ca Împăratul și Eliberatorul lor. Lumina din Sanctuar a iluminat trecutul, prezentul și viitorul. Ei știau acum că Dumnezeu îi condusese prin providența Sa care nu greșește. Cu toate că, asemenea primilor ucenici, ei nu înțeleseseră solia pe care o duceau, ea fusese totuși corectă în toate aspectele. Predicând-o, împliniseră planul lui Dumnezeu, iar lucrarea lor nu fusese zadarnică în Domnul. Născuți „din nou la o nădejde vie”, ei se bucurau „cu o bucurie negrăită și strălucită”.

Atât profeția din Daniel 8, 14: „Până vor trece 2300 de seri și dimineți și sfântul Locaș va fi curățit”, cât și prima solie îngerească: „Temeți-vă de Dumnezeu și dați-I slavă: căci a venit ceasul judecății Lui” arătau către lucrarea lui Hristos din Locul Preasfânt, către judecata de cercetare, și nu către venirea lui Hristos pentru răscumpărarea poporului Său și pentru distrugerea celor nelegiuiți. Greșeala nu era în calculul perioadelor profetice, ci în evenimentul ce trebuia să aibă loc la încheierea celor 2300 de zile. Din cauza acestei greșeli credincioșii suferiseră dezamăgirea, însă toate acestea fuseseră prevestite de profeție și toate acelea care au avut o garanție a Scripturii se împliniseră. Chiar atunci când ei deplângeau spulberarea nădejdilor, avusese loc evenimentul care fusese prevăzut în solie și care trebuia să se împlinească înainte ca Domnul să vină pentru a da răsplătire solilor Săi.

Hristos venise, dar nu pe pământ, cum așteptaseră ei, ci așa cum fusese anticipat în simbol, în Locul Preasfânt al Templului lui Dumnezeu din ceruri. El este prezentat de către profetul Daniel ca venind la data aceasta la Cel îmbătrânit de zile: „M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte, și iată că pe norii cerurilor a venit Unul ca un fiu al omului — nu pe pământ — a înaintat spre Cel îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui” (Daniel 7, 13). Această venire este proorocită și de către profetul Maleahi: „Și deodată va intra în Templul Său Domnul pe care-L căutați; Solul legământului, pe care-L doriți; iată că vine — zice Domnul oștirilor” (Maleahi 3, 1). Venirea Domnului în Templul Său a fost neașteptată pentru cei din poporul Său. Ei nu-L căutau acolo. Îl așteptau să vină pe pământ, „într-o flacără de foc, ca să pedepsească pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu și pe cei ce nu ascultă de Evanghelie” (2 Tesaloniceni 1, 8).

Dar oamenii nu erau gata încă să-L întâlnească pe Domnul lor. Mai era de adus la îndeplinire încă o lucrare de pregătire în favoarea lor. Urma să fie dată lumină care să le îndrepte mințile către Templul lui Dumnezeu din ceruri și, în timp ce ei Îl urmau prin credință pe Marele lor Preot, în slujirea Sa de acolo, aveau să le fie descoperite noi îndatoriri. O altă solie de avertizare și de îndrumare urma să fie dată bisericii.

Profetul zice: „Cine va putea să sufere însă ziua venirii Lui? Cine va rămâne în picioare când Se va arăta El? Căci El va fi ca focul topitorului, și ca leșia nălbitorului. El va ședea, va topi și va curăți argintul; va curăți pe fiii lui Levi, îi va lămuri cum se lămurește aurul și argintul, și va aduce Domnului daruri neprihănite” (Maleahi 3, 2.3). Aceia care vor trăi pe pământ atunci când Domnul Hristos va mijloci în Sanctuarul de sus va trebui să stea în fața unui Dumnezeu sfânt fără mijlocitor. Hainele lor trebuie să fie fără pată, caracterele lor trebuie să fie curățite de păcat prin sângele stropirii. Prin harul lui Dumnezeu și prin eforturile lor stăruitoare, trebuie să fie biruitori în lupta cu cel rău. În timp ce judecata de cercetare se continuă în cer, în timp ce păcatele credincioșilor pocăiți sunt îndepărtate din Sanctuar, în mijlocul poporului lui Dumnezeu trebuie să se producă o lucrare deosebită de curățire, de îndepărtare a păcatelor. Această lucrare este mai clar prezentată în soliile din Apocalipsa capitolul 14.

Când această lucrare se va fi împlinit, urmașii lui Hristos vor fi gata pentru venirea Sa. „Atunci darul lui Iuda și al Ierusalimului va fi plăcut Domnului, ca în zilele cele vechi, ca în anii de odinioară” (Maleahi 3, 4). Atunci, biserica pe care Domnul, la venirea Sa, o va lua la Sine va fi „o biserică slăvită, fără pată sau zbârcitură, sau altceva de felul acesta” (Efeseni 5, 27). Atunci ea va arăta „ca zorile, frumoasă ca luna, curată ca soarele și cumplită ca niște oști sub steagurile lor” (Cântarea Cântărilor 6, 10).

Pe lângă venirea Domnului în Templul Său, profetul Maleahi a mai proorocit a doua Sa venire, și anume venirea Sa pentru aducerea la îndeplinire a judecății, în cuvintele: „Mă voi apropia de voi pentru judecată, și Mă voi grăbi să mărturisesc împotriva descântătorilor și preacurvarilor, împotriva celor ce jură strâmb, împotriva celor ce opresc plata simbriașului, care asupresc pe văduvă și pe orfan, nedreptățesc pe străin, și nu se tem de Mine, zice Domnul oștirilor” (Maleahi 3, 5). Iuda se referă la aceeași scenă când zice: „Iată că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor și să încredințeze pe toți cei nelegiuiți, de toate faptele nelegiuite” (Iuda 14, 15). Această venire și venirea Domnului în Templul Său sunt evenimente separate și distincte.

Intrarea lui Hristos ca Mare Preot în Locul Preasfânt pentru curățirea Sanctuarului, așa cum a fost scoasă în evidență în Daniel 8, 14; venirea Fiului omului înaintea Celui Îmbătrânit de zile, așa cum ni se prezintă în Daniel 7, 13; și venirea Domnului în Templul Său, profetizată de Maleahi, sunt descrieri ale aceluiași eveniment; și lucrul acesta mai este reprezentat și prin venirea mirelui la ospățul de nuntă descris de Hristos în parabola celor zece fecioare, din Matei capitolul 25.

În vara și în toamna anului 1844, a fost proclamată solia: „Iată Mirele vine”. Cele două categorii, reprezentate prin fecioarele înțelepte și cele neînțelepte, se găseau atunci în biserică — o grupă care aștepta cu bucurie venirea Domnului și care se pregătea cu grijă pentru a se întâlni cu El; o altă grupă care, influențată de teamă și acționând din impuls, se mulțumise cu teoria adevărului, dar căreia îi lipsea harul lui Dumnezeu. În parabolă, când a venit mirele, „cele care au fost gata au intrat cu el la nuntă”. Venirea mirelui, arătată aici, are loc înainte de nuntă. Nunta reprezintă primirea de către Hristos a Împărăției Sale. Sfânta cetate, Noul Ierusalim, care este capitala și reprezentanta Împărăției, este numită „mireasa, soția Mielului”. Îngerul i-a spus lui Ioan: „Vino aici, și-ți voi arăta mireasa, soția Mielului”.

„El m-a dus în Duhul, zice profetul, și mi-a arătat cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfânt, coborând din cer de la Dumnezeu” (Apocalipsa 21, 9.10). Atunci este clar că mireasa reprezintă Cetatea cea sfântă, iar fecioarele care merg în întâmpinarea Mirelui sunt simbolul bisericii. În Apocalipsa, se spune despre poporul lui Dumnezeu că este oaspete la masa de nuntă (Apocalipsa 19, 9). Dacă sunt oaspeți, nu pot fi reprezentați și prin mireasă. Hristos, așa cum declarase profetul Daniel, va primi de la Cel Îmbătrânit de zile în ceruri „stăpânirea, slava și împărăția”; El va primi Noul Ierusalim, capitala Împărăției Sale, „pregătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei” (Daniel 7, 14; Apocalipsa 21, 2). După ce a primit Împărăția, va veni în slava Sa, ca Împărat al împăraților și Domn al domnilor, pentru mântuirea poporului Său, care trebuie să „stea cu Avraam, Isaac și Iacov”, la masă în Împărăția Sa (Matei 8, 11; Luca 22, 30), pentru a participa la masa nunții Mielului.

Vestirea „Iată Mirele vine”, din vara anului 1844, a făcut ca mii de oameni să aștepte venirea imediată a Domnului. La timpul cuvenit, mirele a venit, dar nu pe pământ, cum așteptau oamenii, ci la Cel Îmbătrânit de zile în ceruri, la nuntă, să-Și primească Împărăția. „Cele care erau gata, au intrat cu El la nuntă și s-a încuiat ușa.” Ei nu puteau fi prezenți în persoană la nuntă, deoarece ea are loc în ceruri, în timp ce ei sunt pe pământ. Urmașii lui Hristos trebuie „să aștepte pe Domnul când Se va întoarce de la nuntă” (Luca 12, 36). Însă trebuie să înțeleagă lucrarea Lui și să-L urmeze prin credință atunci când intră înaintea lui Dumnezeu. În sensul acesta se spune că ei merg la nuntă.

În parabolă, au intrat la nuntă aceia care aveau ulei în candele. Aceia care, o dată ce au cunoscut adevărul din Scripturi, au avut și Duhul, și harul lui Dumnezeu și care, în noaptea celei mai amare încercări, au așteptat cu răbdare, cercetând Biblia după o lumină mai clară, au înțeles atât adevărul cu privire la Sanctuarul din ceruri, cât și noua slujire a Mântuitorului, iar prin credință L-au urmat în lucrarea Sa din Sanctuarul de sus. Toți aceia care, prin mărturia Scripturilor, primesc aceleași adevăruri Îl urmează pe Hristos prin credință când intră înaintea lui Dumnezeu, pentru a aduce la îndeplinire ultima lucrare de mijlocire, la a cărei încheiere să-Și primească Împărăția — toți aceștia sunt reprezentați ca unii care intră la nuntă.

În parabola din Matei capitolul 22, este prezentat același tablou al nunții, iar judecata de cercetare este reprezentată clar ca având loc înainte de nuntă. Înainte de nuntă, Împăratul intră

să-și vadă oaspeții, să vadă dacă toți sunt îmbrăcați în haine de nuntă, haina fără pată a caracterului, spălată și albită în sângele Mielului (Matei 22, 11; Apocalipsa 7, 14). Acela care este găsit fără haină de nuntă este aruncat afară, dar toți aceia care la cercetare sunt găsiți având haină de nuntă sunt primiți de Dumnezeu și socotiți vrednici să moștenească Împărăția și să stea pe tronul Său. Această lucrare de examinare a caracterului, de a hotărî cine sunt aceia care sunt pregătiți pentru Împărăția lui Dumnezeu, este judecata de cercetare, care încheie lucrarea din Sanctuarul de sus.

Când lucrarea de cercetare se va încheia, când cazurile acelora care în toate veacurile au mărturisit că sunt urmașii lui Hristos au fost examinate și hotărâte, atunci, și nu mai înainte, se va încheia harul, iar ușa milei se va închide. Astfel, printr-o singură declarație scurtă: „Cele care erau gata au intrat cu El la nuntă; și s-a încuiat ușa”, suntem aduși la slujirea finală a Mântuitorului, la data când lucrarea cea mare pentru mântuirea omului va fi terminată.

În serviciul sanctuarului pământesc care, așa cum am văzut, era o preînchipuire a serviciului din cel ceresc, când marele preot în ziua de ispășire intra în Sfânta Sfintelor, slujirea din prima despărțitură înceta. Dumnezeu poruncise: „Să nu fie nimeni în cortul întâlnirii când va intra Aaron să facă ispășirea în sfântul locaș, până va ieși din el” (Leviticul 16, 17). Astfel că, atunci când Hristos a intrat în Sfânta Sfintelor pentru a aduce la îndeplinire lucrarea de încheiere a ispășirii, El a încetat slujirea în prima despărțitură. Dar când s-a încheiat slujirea din prima despărțitură, a început lucrarea din a doua despărțitură. Când în serviciul simbolic marele preot părăsea Sfânta în Ziua Ispășirii, intra înaintea lui Dumnezeu, pentru a prezenta acolo sângele jertfei pentru păcat în favoarea întregului Israel, care se pocăia cu adevărat de păcatele lui. Tot astfel și Hristos a terminat prima parte a lucrării Sale ca Mijlocitor al nostru, pentru a începe a doua parte a lucrării, mijlocind mai departe cu sângele Său înaintea Tatălui, în favoarea păcătoșilor.

Acest subiect n-a fost înțeles de adventiști în anul 1844. După trecerea timpului, când Mântuitorul a fost așteptat, ei tot mai credeau că venirea Sa era aproape; ei susțineau că ajunseseră la o criză serioasă și că lucrarea lui Hristos ca Mijlocitor al omului înaintea lui Dumnezeu încetase. Socoteau că Biblia învață că timpul de har al omului avea să se încheie cu puțin înainte de venirea reală a Domnului pe norii cerului. Acest lucru părea clar din acele texte biblice care arată spre un timp când oamenii vor căuta, vor bate și vor striga la ușa milei, dar ea nu se va mai deschide. Și mai aveau o problemă cu privire la data la care ei așteptaseră venirea lui Hristos, dacă aceasta n-ar marca mai degrabă începutul acestei perioade care urma să preceadă imediat revenirea Sa. Dând avertizarea că judecata este aproape, ei simțeau că lucrarea pentru lume fusese îndeplinită și se eliberaseră de povara de pe suflet pentru mântuirea păcătoșilor, în timp ce batjocurile răutăcioase și hulitoare ale celor nelegiuiți li se părea a fi o altă dovadă că Duhul lui Dumnezeu fusese retras de la aceia care lepădaseră mila Sa. Toate acestea i-au întărit în credința că harul fusese închis sau, așa cum se exprimau ei atunci, „ușa milei se închisese”.

Dar, o dată cu cercetarea problemei sanctuarului, a venit o lumină mai clară. Au văzut că fuseseră corecți în credința că sfârșitul celor 2300 de zile, în anul 1844, marca o criză importantă. Dar, în timp ce era adevărat că ușa nădejdii și a harului — prin care oamenii timp de optsprezece secole au avut intrare la Dumnezeu — se închisese, a fost deschisă o altă ușă, iar iertarea păcatelor a fost oferită oamenilor prin mijlocirea lui Hristos în Locul Preasfânt. O parte a slujirii Sale se încheiase numai pentru a face loc alteia. Mai era încă „o ușă deschisă" către Sanctuarul ceresc, unde Hristos slujea în favoarea păcătosului.

Acum au înțeles aplicarea acelor cuvinte ale Mântuitorului din Apocalipsa, adresate bisericii chiar pentru vremea aceea: „Iată ce zice Cel Sfânt, Cel Adevărat, Cel ce ține cheia lui David, Cel ce deschide, și nimeni nu va închide, Cel ce închide și nimeni nu va deschide: «Știu faptele tale: iată ți-am pus înainte o ușă deschisă, pe care nimeni n-o poate închide»." (Apocalipsa 3, 7.8).

Aceia care prin credință Îl urmează pe Isus în marea lucrare de ispășire sunt cei care primesc binefacerile mijlocirii Sale în favoarea lor, în timp ce aceia care leapădă lumina ce scoate în evidență această lucrare de slujire nu sunt ajutați prin ea. Iudeii care au lepădat lumina dată la prima venire a lui Hristos și au refuzat să creadă în El ca Mântuitor al lumii n-au putut primi iertarea prin El. Când Isus, la înălțarea Sa, a intrat cu propriul sânge în Sanctuarul ceresc, pentru a revărsa asupra ucenicilor Săi binecuvântările mijlocirii Sale, iudeii au fost lăsați în întuneric total, pentru a continua jertfele și darurile lor inutile. Slujba simbolurilor și umbrelor încetase. Ușa prin care oamenii găsiseră până atunci intrare la Dumnezeu nu mai era deschisă. Iudeii refuzaseră să-L caute pe singura cale prin care putea fi găsit după aceea, prin slujba Sanctuarului din ceruri. De aceea, ei nu mai aveau nici o legătură cu Dumnezeu. Pentru ei, ușa era închisă. Nu aveau nici o cunoștință despre Hristos, ca fiind jertfa adevărată și unicul Mijlocitor înaintea lui Dumnezeu; de aceea ei n-au putut primi binefacerile mijlocirii Sale.

Starea iudeilor necredincioși ilustrează starea de neglijență și necredință a acelora care pretind că sunt creștini și care sunt neștiutori de bunăvoie cu privire la lucrarea milosului nostru Mare Preot. În serviciul simbolic, când marele preot intra în Locul preasfânt, întregului Israel i se cerea să se adune în jurul sanctuarului și, în modul cel mai solemn, să-și umilească sufletele înaintea lui Dumnezeu, ca să primească iertarea păcatelor lor pentru a nu fi dați afară din adunare. Deci, cu mult mai important este ca, în această zi reală a ispășirii, să înțelegem lucrarea Marelui nostru Preot și să știm ce ni se cere să facem.

Oamenii nu pot lepăda avertizările pe care Dumnezeu le trimite în mila Sa și să rămână nepedepsiți. O solie a fost trimisă din cer lumii din zilele lui Noe și salvarea lor a depins de felul în care ei au tratat solia. Pentru că au lepădat avertizarea, Duhul lui Dumnezeu a fost retras de la cei păcătoși, care au pierit în apele potopului. În timpul lui Avraam, mila a încetat să mai stăruie pe lângă locuitorii vinovați ai Sodomei și toți, în afară de Lot împreună cu soția și cele două fiice, au fost mistuiți de focul trimis din cer. Tot așa a fost și în zilele lui Hristos.

Fiul lui Dumnezeu le-a declarat iudeilor necredincioși din generația aceea: „Vi se lasă casa pustie” (Matei 23, 38). Privind spre zilele de pe urmă, aceeași Putere infinită declară cu privire la aceia care „n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți”. „Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună; pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcerea în nelegiuire, să fie osândiți” (2 Tesaloniceni 2, 10-12). Când ei leapădă învățăturile Cuvântului Său, Dumnezeu Își retrage Duhul de la ei și-i lasă pradă amăgirilor pe care le iubesc.

Dar Hristos încă mijlocește în favoarea omului, iar lumina va fi dată celor ce o caută. Cu toate că lucrul acesta n-a fost înțeles la început de către adventiști, a fost explicat după aceea, pe măsură ce Scripturile care definesc adevărata lor poziție au început să se deschidă înaintea lor. După trecerea timpului din toamna anului 1844, a urmat o perioadă de mare încercare pentru aceia care păstrau credința adventă. Singura lor mângâiere, pe măsură ce primeau asigurarea că poziția lor era corectă, era lumina care le îndrepta mintea către Sanctuarul de sus. Unii au renunțat la credința lor în socotirea anterioară a perioadelor profetice și au atribuit agenților omenești sau lui Satana puternica influență a Duhului Sfânt care însoțise mișcarea adventă. O altă categorie susținea cu tărie că Domnul îi condusese în experiența lor de până atunci; și pentru că au așteptat, au vegheat și s-au rugat să cunoască voia lui Dumnezeu, au văzut că marele lor Mare Preot intrase într-o altă lucrare de slujire și, urmându-L prin credință, au fost conduși să înțeleagă și lucrarea de încheiere a bisericii. Ei aveau o înțelegere mai clară a primei și a celei de a doua solii îngerești și erau pregătiți să primească și să dea lumii solemna avertizare a îngerului al treilea din Apocalipsa capitolul 14.

Capitolul 25 — Legea lui Dumnezeu de Neschimbat

„Templul lui Dumnezeu, care este în cer, a fost deschis; și s-a văzut chivotul legământului Său, în Templul Său” (Apocalipsa 11, 19). Chivotul legământului lui Dumnezeu se află în Sfânta Sfintelor, a doua despărțitură a Sanctuarului. În serviciul sanctuarului pământesc, care slujea ca o preînchipuire și „o umbră a lucrurilor cerești”, această despărțitură era deschisă numai în marea Zi a Ispășirii pentru curățirea sanctuarului. De aceea, anunțarea că Templul lui Dumnezeu a fost deschis în ceruri și a fost văzut chivotul legământului Său arată către deschiderea Locului preasfânt din Sanctuarul ceresc, în anul 1844, când Hristos a intrat acolo pentru a aduce la îndeplinire încheierea lucrării de ispășire. Aceia care, prin credință, L-au urmat pe Marele lor Preot când Și-a început lucrarea în Locul Preasfânt au văzut chivotul legământului Său. Când au studiat subiectul sanctuarului, au ajuns să înțeleagă schimbarea locului slujirii Mântuitorului și au văzut că El mijlocea acum înaintea chivotului lui Dumnezeu, mijlocind cu sângele Său în favoarea păcătoșilor.

Chivotul din sanctuarul de pe pământ conținea cele două table de piatră pe care erau înscrise preceptele Legii lui Dumnezeu. Chivotul era doar un locaș pentru tablele Legii, și prezența acestor precepte divine îi dădea valoare și sfințenie. Când Templul lui Dumnezeu a fost deschis în cer, s-a văzut chivotul legământului Său. În Sfânta Sfintelor din Sanctuarul din cer, Legea divină este înconjurată de sfințenie — Legea care a fost vestită de Însuși Dumnezeu în mijlocul tunetelor de pe Sinai și scrisă cu degetul Său pe table de piatră.

Legea lui Dumnezeu din Sanctuarul din ceruri este marele original, după care poruncile înscrise pe tablele de piatră și redate de Moise în Pentateuh (cele cinci cărți ale lui Moise — n.tr.) erau o transcriere fără greș. Aceia care au ajuns la înțelegerea acestui punct important au fost conduși astfel să vadă caracterul sfânt, neschimbător al Legii divine. Ei au înțeles ca niciodată mai înainte puterea cuvintelor Mântuitorului. „Până vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege” (Matei 5, 18). Legea lui Dumnezeu fiind o descoperire a voinței Sale, o transcriere a caracterului Său, trebuie să dăinuiască veșnic, „ca un martor credincios în ceruri”. Nici o poruncă n-a fost anulată, nici o iotă sau o frântură de slovă din ea n-au fost schimbate. Psalmistul spune: „Cuvântul Tău, Doamne, dăinuiește în veci în ceruri; toate poruncile Lui sunt adevărate, întărite pentru veșnicie” (Psalmii 119, 89; 111, 7.8).

Chiar în centrul Decalogului se găsește porunca a patra, așa cum a fost pentru prima dată proclamată: „Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești. Să lucrezi șase zile, și să-ți faci tot lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o” (Exod 20, 8-11). Duhul lui Dumnezeu a impresionat inimile

acelor cercetători ai Cuvântului Său. A pus stăpânire pe ei convingerea că din neștiință călcaseră preceptele și nesocotiseră ziua de odihnă a Creatorului. Atunci au început să cerceteze temeiurile pentru care prima zi a săptămânii era păzită în locul zilei pe care o sfințise Dumnezeu. Și n-au putut găsi nici o dovadă în Scripturi că porunca a patra a fost desființată sau că Sabatul a fost schimbat; binecuvântarea care la început a sfințit ziua a șaptea n-a fost niciodată îndepărtată. Ei căutaseră ca în mod corect să cunoască și să facă voia lui Dumnezeu; acum însă, când s-au văzut călcători ai Legii Sale, durerea le-a umplut inimile și și-au arătat credincioșia față de Dumnezeu începând a păzi Sabatul Său cel sfânt.

Multe și stăruitoare au fost eforturile făcute pentru distrugerea credinței lor. Nici unul n-a putut să vadă că, dacă sanctuarul pământesc era o preînchipuire sau un model al celui ceresc, Legea păstrată în chivotul de pe pământ era o copie exactă a Legii din chivotul din ceruri; și că primirea adevărului cu privire la Sanctuarul ceresc cuprindea și recunoașterea cerințelor Legii lui Dumnezeu, și obligativitatea Sabatului poruncii a patra. Acestui fapt se datorează înverșunata și hotărâta ostilitate față de armonioasa învățătură a Scripturilor, care descopereau lucrarea lui Hristos în Sanctuarul ceresc. Oamenii căutau să închidă ușa pe care Dumnezeu o deschisese și să deschidă ușa pe care El o închisese. Dar „Acela care deschide și nimeni nu închide și care închide și nimeni nu deschide” declarase: „Iată că ți-am pus înainte o ușă deschisă pe care nimeni n-o poate închide” (Apocalipsa 3, 7.8). Hristos deschisese ușa, sau slujirea, în Sfânta Sfintelor, lumina strălucea prin ușa aceea a Sanctuarului din ceruri, iar porunca a patra se vedea cuprinsă în Legea care se afla acolo; ceea ce Dumnezeu întemeiase, nimeni nu putea desființa.

Aceia care au primit lumina, cu privire la mijlocirea lui Hristos și la perpetuitatea Legii lui Dumnezeu, au găsit că aceste adevăruri erau prezentate în Apocalipsa capitolul 14. Soliile din capitolul acesta constituie întreita avertizare (vezi notele suplimentare) care trebuie să-i pregătească pe locuitorii pământului pentru a doua venire a Domnului. Vestirea: „A sosit ceasul judecății Lui” arată către încheierea lucrării lui Hristos pentru mântuirea oamenilor. Ea face cunoscut adevărul care trebuie vestit până când va înceta mijlocirea Mântuitorului și El va reveni pe pământ pentru a lua la Sine pe poporul Său. Lucrarea de judecată, care a început în anul 1844, trebuie să se continue până când se vor hotărî cazurile tuturor oamenilor atât ale celor vii, cât și ale celor morți; de aceea va continua până la încheierea probării neamului omenesc. Pentru ca oamenii să fie pregătiți să stea la judecată, solia le poruncește să se teamă de Dumnezeu și să-I dea slavă „și să se închine Aceluia care a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor”.

Iar rezultatul primirii acestor solii este arătat prin cuvintele: „Aici sunt cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus”. Pentru a fi pregătiți pentru judecată, este necesar ca oamenii să țină Legea lui Dumnezeu. Această Lege va fi măsura caracterului la judecată. Apostolul Pavel declară: „Toți cei ce au păcătuit având Lege, vor fi judecați după Lege ... în ziua când, după Evanghelia mea, Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor”. Și tot el mai zice că „împlinitorii Legii vor fi socotiți îndreptățiți” (Romani 2, 12-

16). Credința este necesară pentru a putea păzi Legea lui Dumnezeu; căci „fără credință este cu neputință să fim plăcuți Lui”. Și „tot ce nu vine din încredințare este păcat” (Evrei 11, 6; Romani 14, 23). Prin întâia solie îngerească, oamenii sunt chemați „să se teamă de Dumnezeu și să-I dea slavă” și să I se închine ca fiind Creatorul cerului și al pământului. Pentru a face lucrul acesta, ei trebuie să asculte de Legea Sa. Înțeleptul spune: „Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om” (Eclesiastul 12, 13). Fără ascultare de poruncile Sale, nici o închinare nu poate fi plăcută lui Dumnezeu. „Căci dragostea lui Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Dacă cineva își întoarce urechea ca să n-asculte Legea, chiar și rugăciunea lui este o scârbă.” (1 Ioan 5, 3; Proverbe 28, 9)

Datoria de a ne închina lui Dumnezeu se întemeiază pe faptul că El este Creatorul și că Lui Îi datorează existența toate celelalte ființe. Și peste tot în Biblie, unde este prezentată porunca Sa cu privire la respect și închinare mai presus de zeii păgânilor, acolo este citată și dovada puterii Sale creatoare. „Căci toți dumnezeii popoarelor sunt niște idoli, dar Domnul a făcut cerurile” (Psalmii 96, 5). „«Cu cine Mă veți asemăna, ca să fiu deopotrivă cu el?» zice Cel Sfânt. «Ridicați-vă ochii în sus, și priviți! Cine a făcut aceste lucruri?»” „Căci așa vorbește Domnul, Făcătorul cerurilor, singurul Dumnezeu, care a întocmit pământul: ...«Eu sunt Domnul, și nu este altul!»” (Isaia 40, 25.26; 45,18). Psalmistul zice: „Să știți că Domnul este Dumnezeu! El ne-a făcut, ai Lui suntem” (Psalmii 100, 3). „Veniți să ne închinăm și să ne smerim, să ne plecăm genunchiul înaintea Domnului, Făcătorului nostru!” (Psalmii 95, 6). Iar ființele sfinte care se închină lui Dumnezeu în ceruri declară, ca motiv pentru care închinarea lor este datorată Lui: „Vrednic ești Doamne și Dumnezeul nostru, să primești slava, cinstea și puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile” (Apocalipsa 4, 11).

În Apocalipsa capitolul 14, oamenii sunt chemați să se închine Creatorului, iar profeția scoate în evidență o categorie care, datorită întreitei solii, păzesc poruncile lui Dumnezeu. Una din aceste porunci arată direct către Dumnezeu în calitate de Creator. Porunca a patra declară: „Ziua a șaptea este ziua Domnului Dumnezeului tău ... căci în șase zile a făcut Domnul cerul și pământul și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit; de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o” (Exod 20, 10.11). Cu privire la Sabat, Domnul spune mai departe că este „un semn ca să știți că Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru” (Ezechiel 20, 20). Iar motivul dat este: „căci în șase zile a făcut Domnul cerurile și pământul, iar în ziua a șaptea S-a odihnit și a răsuflat” (Exod 31, 17).

„Importanța Sabatului ca monument al creațiunii este că el păstrează totdeauna prezent motivul adevărat pentru care închinarea se cuvine lui Dumnezeu” — pentru că El este Creatorul, iar noi suntem făpturile Sale. „De aceea Sabatul stă chiar la temelia închinării divine, căci el ne învață acest mare adevăr în modul cel mai impresionant și nici o altă instituție nu face lucrul acesta.

Adevăratul temei al închinării divine, nu numai acela din ziua a șaptea, ci al întregii închinări, se găsește în deosebirea dintre Creator și creaturile Sale. Acest fapt important nu se

poate învechi niciodată și nu trebuie uitat niciodată". (J.N.Andrews, History of the Sabbath, cap. 27). Totdeauna trebuia păstrat acest adevăr în mintea oamenilor, că Dumnezeu a instituit Sabatul în Eden; și câtă vreme faptul că El este Creatorul nostru continuă să fie motivul pentru care să ne închinăm Lui, atâta vreme Sabatul va continua să fie semnul și memorialul Său. Dacă Sabatul ar fi fost păstrat pretutindeni, gândurile și afecțiunile omului ar fi fost îndreptate către Creator ca obiect al adorării și al închinării și niciodată n-ar fi fost vreun închinător la idoli, vreun ateu sau vreun necredincios. Păzirea Sabatului este un semn al credincioșiei față de adevăratul Dumnezeu, „Acela care a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor". Urmează ca solia care poruncește oamenilor să se închine lui Dumnezeu și să păzească poruncile Sale să ceară în mod deosebit să păzească porunca a patra.

În contrast cu aceia care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au credința lui Isus, îngerul al treilea arată către o altă categorie, împotriva rătăcirilor cărora este vestită o avertizare solemnă și înfricoșată: „Dacă se închină cineva fiarei și icoanei ei, și primește semnul ei pe frunte sau pe mână, va bea și el din vinul mâniei lui Dumnezeu" (Apocalipsa 14, 9.10). O interpretare corectă a simbolurilor folosite este necesară pentru înțelegerea acestei solii. Ce este reprezentat prin fiară, prin chip, prin semn?

Seria profețiilor în care se găsesc aceste simboluri începe cu Apocalipsa capitolul 12, cu balaurul care căuta să-L distrugă pe Hristos la nașterea Sa. Balaurul este Satana (Apocalipsa 12, 9), el este acela care l-a determinat pe Irod să-L dea la moarte pe Mântuitorul. Dar unealta principală a lui Satana, care a făcut război cu Hristos și cu poporul Său în primele secole ale erei creștine, a fost Imperiul Roman, în care păgânismul era religia predominantă. Astfel, în timp ce balaurul reprezintă în primul rând pe Satana, în al doilea rând este un simbol al Romei păgâne.

În capitolul 13 (Ver 1-10) este descrisă o altă fiară „ca un leopard", căruia balaurul i-a dat „puterea lui, tronul lui și o stăpânire mare". Acest simbol, așa cum au crezut majoritatea protestanților, reprezintă papalitatea care a urmat puterii, tronului și autorității deținute odinioară de Imperiul Roman. Despre fiara care seamănă cu un leopard se spune: „I s-a dat o gură, care rostea vorbe mari și hule.... Și-a deschis gura și a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul și pe cei ce locuiesc în cer. I s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruie. Și i s-a dat stăpânire peste orice seminție, peste orice norod, peste orice limbă și peste orice neam." Această profeție, care este aproape la fel cu descrierea cornului mic din Daniel capitolul 7, arată fără îndoială către papalitate.

„I s-a dat putere să lucreze patruzeci și două de luni." Iar profetul spune: „Am văzut unul din capetele ei rănit de moarte". Și iarăși: „Cel care duce pe alții în robie trebuie să meargă și el în robie"; „cine ucide cu sabia trebuie să fie ucis de sabie". Cele patruzeci și două de luni sunt același lucru ca o vreme, două vremi și o jumătate de vreme, trei ani și jumătate sau 1260 de zile din Daniel capitolul 7 — timpul în care puterea papală urma să persecute pe poporul lui Dumnezeu. Această perioadă, așa cum se spune în capitolul precedent, a început cu

supremația papală, anul 538 d.Hr., și s-a încheiat în anul 1798. La data aceasta, papa a fost făcut prizonier de către armata franceză, puterea papală a primit rana de moarte și astfel s-a împlinit profeția: „Cine duce pe alții în robie va merge și el în robie”.

În momentul acesta, este introdus un alt simbol. Profetul spune: „Apoi am văzut ridicându-se din pământ o altă fiară, care avea două coarne ca ale unui miel” (Apocalipsa 13, 11). Atât apariția acestei fiare, cât și modul în care s-a ridicat arată că poporul pe care îl reprezintă nu se aseamănă cu acela reprezentat în simbolurile precedente. Marile împărății care au stăpânit lumea au fost prezentate profetului Daniel ca niște fiare de pradă, ridicându-se atunci când „cele patru vânturi ale cerului au suflat peste marea cea mare” (Daniel 7, 2). În Apocalipsa capitolul 17, un înger a explicat că apele reprezintă „popoare, mulțimi, națiuni și limbi” (Apocalipsa 17, 15). Vânturile sunt un simbol al luptei. Cele patru vânturi ale cerului suflând pe marea cea mare reprezintă scenele teribile de luptă și revoluție prin care împărățiile au ajuns la putere.

Dar fiara cu coarne ca de miel a fost văzută „ieșind din pământ”. În loc să distrugă alte puteri pentru a o întemeia pe a ei, națiunea reprezentată astfel trebuie să se ridice într-un teritoriu neocupat mai înainte și să se dezvolte treptat și pașnic. Nu putea deci să se ridice dintre popoarele aflate în luptă și frământate, din Lumea Veche — acea mare tulburată de „popoare, mulțimi, națiuni și limbi”. Trebuie căutată deci în continentul apusean.

Care națiune din Lumea Nouă, în anul 1798, se dezvolta, având perspectiva puterii și măreției și atrăgând atenția lumii? Aplicația simbolului nu admite nici o îndoială. O singură națiune și numai una împlinește toate amănuntele acestei profeții, indicând fără greș spre Statele Unite ale Americii. Foarte adesea, ideile sau exact cuvintele scriitorului sacru au fost folosite, fără să-și dea seama, de oratori și istorici care au descris nașterea, ridicarea și creșterea acestei națiuni. Fiara a fost văzută ridicându-se din pământ; și după traducători, cuvântul profeției redat prin „ieșind” înseamnă literal „a crește, a se înălța ca o plantă”. Și, așa cum am văzut, națiunea trebuie să se ridice într-un teritoriu neocupat mai înainte. Un scriitor renumit, descriind dezvoltarea Statelor Unite, vorbește despre „taina ieșirii ei din gol” și spune: „Ca o sămânță tăcută ne-am dezvoltat într-un imperiu” (G. A. Townsend, The New World Compared With the Old, p. 462). O revistă europeană, din anul 1850, vorbea despre Statele Unite ca despre un imperiu minunat, care „se ridică” „în tăcerea pământului, adăugând zilnic la puterea și mândria lui” (The Dublin Nation). Edward Everett, într-un discurs cu privire la Părinții Pelerini, întemeietorii acestei națiuni, spunea: „Au căutat ei un loc retras, inofensiv prin obscuritatea lui și sigur în singurătatea lui, unde mica biserică din Leyden s-ar fi putut bucura de libertate de conștiință? Iată regiuni puternice, peste care, în cuceriri pașnice, ... ei au purtat steagurile crucii!” (Vorbire ținută la Plymouth, Massachusetts, 22 decembrie 1824, p. 11)

„Și ea avea două coarne ca ale unui miel.” Coarnele ca de miel arată tinerețe, nevinovăție și blândețe, care reprezintă exact caracterul Statelor Unite, arătate profetului ca „ieșind” în

anul 1798. Printre creștinii exilați, care au fugit în America și au căutat adăpost de persecuția regală și de intoleranța preoților, erau mulți care s-au hotărât să întemeieze o guvernare pe temelia solidă a libertății religioase și civile. Vederile lor și-au găsit întruchiparea în Declarația de Independență, care a stabilit marele adevăr că „toți oamenii sunt creați egali" și înzestrați cu dreptul inalienabil la „viață, libertate și căutarea fericirii". Iar constituția le-a garantat oamenilor dreptul la autoguvernare, dând asigurarea că reprezentanții aleși prin votul poporului sunt împuterniciți și pot să aplice legea. Libertatea credinței religioase a fost de asemenea garantată, fiecărui om fiindu-i îngăduit să se închine lui Dumnezeu după glasul conștiinței lui. Principiile republicane și cele protestante au devenit principiile fundamentale ale țării. Aceste principii sunt secretul puterii și prosperității ei. Toți cei persecutați și asupriți din întreaga creștinătate s-au îndreptat către această țară cu interes și cu nădejde. Milioane de oameni au căutat țărmurile ei, iar Statele Unite au ajuns curând printre cele mai puternice națiuni ale pământului.

Dar fiara cu coarne ca de miel „vorbea ca un balaur. Ea lucra cu toată puterea fiarei dintâi înaintea ei; și făcea ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei dintâi, a cărei rană de moarte fusese vindecată.... Ea a zis locuitorilor pământului să facă o icoană fiarei, care avea rana de sabie și trăia" (Apocalipsa 13, 11-14). Coarnele ca de miel și glasul de balaur, din punct de vedere simbolic, indică o contradicție flagrantă între mărturisirile și practicile națiunii reprezentate în felul acesta. Vorbirea acestei națiuni reprezintă acțiunile puterilor ei legislative și juridice. Prin astfel de acțiuni vor fi contrazise principiile liberale și pașnice pe care le pusese odinioară la temelia politicii ei. Profetizarea că va vorbi „ca un balaur" și va folosi „toată puterea fiarei dintâi" prevestește în mod clar dezvoltarea unui spirit de intoleranță și persecuție, pe care l-au dat pe față națiunile reprezentate prin balaur și prin fiara care semăna cu un leopard. Iar declarația că fiara cu două coarne „făcea pământul și locuitorii lui să se închine fiarei dintâi" arată că autoritatea acestui popor urmează să fie folosită pentru impunerea unei respectări care va constitui un act de închinare, de respect față de papalitate.

O astfel de acțiune va fi contrară principiilor acestei guvernări, geniului instituțiilor ei libere, mărturisirilor solemne și directe din Declarația de Independență și din Constituție. Întemeietorii națiunii au căutat cu înțelepciune să vegheze împotriva folosirii puterii pământești din partea bisericii, cu urmarea ei inevitabilă — intoleranța și persecuția. Constituția prevede că „Congresul nu poate da nici o lege care să respecte stabilirea unei religii sau să interzică exercitarea liberă a ei" și că „nici o probă religioasă să nu fie cerută ca o calificare pentru un serviciu public în Statele Unite". Numai printr-o violare flagrantă a acestor garanții ale libertății națiunii poate fi impusă o lege religioasă de către autoritatea civilă. De altfel, inconsecvența unei asemenea acțiuni nu putea fi mai bine exprimată de cum o exprimă simbolurile: o fiară care are coarne ca de miel — pretinzându-se curată, amabilă și nevinovată — care vorbește ca un balaur.

„A zis locuitorilor pământului să facă o icoană fiarei." Aici este prezentată clar o formă de guvernare, în care puterea legislativă aparține poporului, o dovadă izbitoare că Statele

Unite sunt națiunea arătată în profeție. Dar ce este „chipul fiarei” și cum va fi realizată? Icoana este făcută de fiara cu două coarne și este făcută pentru fiară. Mai este numită și icoană a fiarei. Pentru a vedea cu ce se aseamănă icoana și cum va fi realizată, trebuie să studiem caracteristicile fiarei însăși — papalitatea. Atunci când prima biserică a decăzut, depărtându-se de simplitatea Evangheliei, și a primit riturile și obiceiurile păgâne, a pierdut Spiritul și puterea lui Dumnezeu; dar, pentru a stăpâni totuși conștiințele oamenilor, a căutat sprijinul puterii pământești. Astfel a rezultat papalitatea, o biserică ce a subjugat chiar și puterea statului și a folosit-o pentru realizarea planurilor ei, mai ales pentru pedepsirea „ereziei”. Pentru ca Statele Unite să facă un chip fiarei, puterea religioasă trebuie să stăpânească asupra guvernului civil, astfel încât însăși autoritatea statului să fie folosită de biserică pentru a-și ajunge scopurile ei.

Oriunde biserica a câștigat putere pământească, ea a folosit-o pentru pedepsirea celor abătuți de la învățătura ei. Și bisericile protestante care au călcat pe urmele Romei, încheind alianță cu puterile lumești, au dat pe față aceeași dorință de a restrânge libertatea de conștiință. Un exemplu de felul acesta este dat de persecuția Bisericii Anglicane asupra unor disidenți, care a durat mult timp. În secolele XVI și XVII, mii de slujitori care nu s-au supus au fost constrânși să plece din bisericile lor și mulți, atât pastori, cât și laici au fost supuși la amendă, închisoare, tortură și martiriu.

Apostazia a fost aceea care a condus biserica primară să caute ajutor la conducerea civilă și aceasta a pregătit calea pentru dezvoltarea papalității — a fiarei. Pavel spunea: „Va veni lepădarea de credință, și se va descoperi omul fărădelegii” (2 Tesaloniceni 2, 3). În felul acesta, apostazia în biserică va pregăti calea pentru chipul fiarei. Biblia spune că înainte de venirea Domnului va exista o stare de decădere religioasă, asemănătoare cu aceea din primele veacuri. „Să știi că în zilele din urmă vor fi vremuri grele. Căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără evlavie, fără dragoste firească, neînduplecați, clevetitori, neînfrânați, neîmblânziți, neiubitori de bine, vânzători, obraznici, îngâmfați; iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu; având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea” (2 Timotei 3, 1-5). „Dar Duhul spune lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se alipească de duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor” (1 Timotei 4, 1). Satana va lucra „cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase, și cu toate amăgirile nelegiuirii; și toți aceia care n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți vor fi lăsați să primească o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună” (2 Tesaloniceni 2, 9-11). Când se va ajunge la această stare de nelegiuire, vor urma aceleași consecințe ca în primele secole.

Larga diversitate a doctrinelor bisericilor protestante este privită de mulți ca fiind o dovadă hotărâtoare că niciodată nu se va putea face vreun efort pentru a se asigura o uniformitate forțată. Dar s-a văzut, de-a lungul anilor, în bisericile de credință protestantă, un sentiment puternic și mereu crescând în favoarea unei uniri întemeiate pe punctele comune de doctrină. Pentru a se asigura o astfel de unire, este neapărat necesar să se renunțe la discutarea

subiectelor asupra cărora nu sunt de acord — oricât de importante ar fi din punct de vedere biblic.

Charles Beecher, într-o predică în anul 1846, a afirmat că „lucrarea denominațiunilor evanghelice protestante nu numai că s-a dezvoltat pe tot parcursul sub presiunea grozavă a fricii omenești; dar ei trăiesc, se mișcă și respiră într-o stare de lucruri radical coruptă, făcând apel la orice element josnic al firii lor, pentru a aduce la tăcere adevărul și pentru a-și pleca genunchiul înaintea puterii apostaziei. Nu astfel s-au întâmplat lucrurile cu Roma? Nu trăim noi viața ei din nou? Și ce vedem chiar în fața noastră? Un alt conciliu general! O adunare mondială! O alianță evanghelică și un crez universal!" (Sermon on „The Bible a Sufficient Creed", ținută la Fort Wayne, Indiana, 22 febr. 1846). Când acest lucru va fi realizat, atunci, în efortul de a asigura o uniformitate totală, va fi numai un pas până la recurgerea la forță.

Atunci când bisericile principale din Statele Unite se vor uni asupra unor puncte de doctrină care le sunt comune, vor influența statul pentru a impune decretele lor și pentru a susține instituțiile lor, atunci America protestantă va face o icoană bisericii Romei, iar aplicarea pedepselor civile asupra disidenților va fi rezultatul inevitabil al acestor acțiuni.

Fiara cu două coarne „va face (va porunci) ca toți, mici și mari, bogați și săraci, liberi și robi, să primească un semn pe mâna dreaptă sau pe frunte: și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, dacă nu are semnul sau numele fiarei, sau numărul numelui ei" (Apocalipsa 13, 16.17). Avertizarea îngerului al treilea este: „Dacă se închină cineva fiarei și chipului ei și primește semnul ei pe frunte sau pe mână, va bea din vinul neamestecat al mâniei lui Dumnezeu". „Fiara" menționată în această solie, a cărei închinare este impusă de fiara cu două coarne, este prima, sau fiara care seamănă cu leopardul, din Apocalipsa capitolul 13 — papalitatea. „Chipul fiarei" reprezintă acea formă a protestantismului decăzut, care se va dezvolta atunci când bisericile protestante vor căuta ajutorul puterii civile pentru impunerea dogmelor lor. „Semnul fiarei" rămâne să fie definit în viitor.

După avertizarea împotriva închinării la fiară și la chipul ei, profeția spune: „Aici sunt cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus". Deoarece aceia care păzesc poruncile lui Dumnezeu sunt puși în felul acesta în contrast cu aceia care se închină fiarei și chipului ei și primesc semnul ei, urmează ca păzirea Legii lui Dumnezeu, pe de o parte, și călcarea ei, pe de altă parte, să facă deosebirea dintre închinătorii lui Dumnezeu și închinătorii fiarei.

Caracteristica deosebită a fiarei, precum și a chipului ei, este călcarea poruncilor lui Dumnezeu. Daniel spune despre cornul cel mic, papalitatea: „se va încumeta să schimbe vremile și legea" (Daniel 7, 25). Iar Pavel numea aceeași putere „omul fărădelegii", care urma să se înalțe pe sine mai presus de Dumnezeu. O profeție este completată de alta. Numai prin schimbarea Legii lui Dumnezeu putea papalitatea să se înalțe mai presus de Dumnezeu; oricine va păstra cu bună știință Legea, așa cum a fost ea schimbată, va da cinste supremă

acelei puteri prin care s-a făcut schimbarea. Un asemenea act de ascultare de legile papale va fi un semn de supunere față de papa, în locul supunerii față de Dumnezeu.

Papalitatea a încercat să schimbe Legea lui Dumnezeu. Porunca a doua, care interzice închinarea la chipuri, a fost scoasă din Lege, iar porunca a patra a fost schimbată în așa fel, încât să autorizeze păzirea zilei întâi ca sabat, în locul zilei a șaptea. Dar papistașii susțin, ca motiv pentru scoaterea poruncii a doua, că aceasta nu este necesară, fiind inclusă în prima poruncă, și că ei dau Legii înțelesul exact pe care Dumnezeu l-a intenționat. Dar aceasta nu este schimbarea prevestită de profet. Profeția vorbește despre o schimbare intenționată, deliberată: „Ea se va încumeta să schimbe vremile și Legea". Schimbarea poruncii a patra împlinește exact profeția. Pentru aceasta, singura autoritate invocată este aceea a bisericii. Aici, puterea papală se ridică pe față mai presus de Dumnezeu.

În timp ce adevărații închinători ai lui Dumnezeu se vor deosebi prin păzirea poruncii a patra — pentru că ea este semnul puterii Sale creatoare și dovada dreptului Său de a pretinde omului ascultarea și închinarea — închinătorii fiarei se vor caracteriza prin eforturile lor de a desființa Ziua de amintire a Creatorului și a înălța instituția Romei. Tocmai în susținerea duminicii și-a rostit papalitatea primele ei pretenții arogante (vezi notele suplimentare) și primul ei apel la puterea statului a fost pentru a impune păzirea duminicii ca „Ziua Domnului". Dar Biblia arată către ziua a șaptea, și nu către ziua întâi, ca fiind ziua Domnului. Hristos a spus: „Fiul omului este Domn chiar și al Sabatului". Porunca a patra spune clar: „Ziua a șaptea este Sabatul Domnului". Iar prin profetul Isaia, Domnul o numește ca fiind „Ziua Mea cea sfântă" (Marcu 2, 28; Isaia 58, 13).

Susținerea atât de des folosită că Hristos a schimbat Sabatul este dezaprobată de cuvintele categorice ale Domnului Hristos. În Predica de pe Munte, El a zis: „Să nu credeți că am venit să stric Legea sau proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc. Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile. Așa că, oricine va strica una din cele mai mici din aceste porunci, și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi, și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor" (Matei 5, 17-19).

Este un fapt în general admis de către protestanți că Scripturile nu oferă nici o autoritate pentru schimbarea Sabatului. Acest lucru este clar arătat în publicațiile editate de Societatea Americană de Tractate și de American Sunday School Union. Una dintre aceste lucrări recunoaște „tăcerea totală a Noului Testament cu privire la o poruncă clară în favoarea Sabatului (Duminica, ziua întâi a săptămânii) sau a unor reguli precise pentru păzirea ei". (George Elliot, The Abiding Sabbath, p. 184). Un altul spune: „Până la moartea lui Hristos, nu s-a făcut nici o schimbare cu privire la această zi; și, atât cât ne arată rapoartele, ei (apostolii) n-au ... dat nici o poruncă lămurită care să încurajeze părăsirea Sabatului zilei a șaptea și păzirea lui în prima zi a săptămânii." (A. E. Waffle, The Lord's Day, pp. 186-188)

Romano-catolicii recunosc că schimbarea Sabatului a fost făcută de biserica lor și declară că protestanții, prin păzirea duminicii, recunosc puterea ei. În Catholic Catechism of Christian Religion, într-un răspuns la întrebarea care zi trebuie să fie ținută, potrivit poruncii a patra din Decalog, se face această declarație: „În legea veche, sâmbăta a fost ziua sfințită; dar biserica, învățată de Isus Hristos și dirijată de Duhul lui Dumnezeu, a înlocuit sâmbăta cu duminica; așa că acum noi sfințim ziua întâi, nu a șaptea. Duminica înseamnă și este acum Ziua Domnului".

Ca semn al autorității Bisericii Catolice, scriitorii papiștași menționează „chiar actul schimbării Sabatului în duminică, pe care protestanții îl admit; ... deoarece, prin păzirea duminicii, ei recunosc bisericii puterea de a rândui sărbători și de a impune păzirea lor" (Henry Tuberville, An Abridgment of the Christian Doctrine, p. 58). Ce este atunci schimbarea Sabatului, decât semnul sau dovada autorității Bisericii Romane, „semnul fiarei"?

Biserica Romano-Catolică nu a renunțat la pretenția ei de supremație; și când lumea și bisericile protestante acceptă un sabat creat de ea, în timp ce leapădă Sabatul biblic, admit în realitate această încumetare. Ele își pot întemeia schimbarea pe autoritatea tradiției și pe aceea a sfinților părinți; dar, făcând lucrul acesta, trec cu vederea însuși principiul care-i desparte de Roma — și anume „Biblia și numai Biblia este religia protestanților". Papiștașii pot vedea că se amăgesc atunci când închid ochii cu bună știință la faptele în cauză. Pe măsură ce mișcarea pentru impunerea duminicii capătă simpatie, ei se bucură, fiind siguri că aceasta va aduce în curând întreaga lume protestantă sub steagul Romei.

Romaniștii declară că „păzirea duminicii de către protestanți este un omagiu pe care ei îl aduc fără voia lor autorității Bisericii Catolice" (Mgr. Segur, Plain Talk About the Protestantism of Today, p. 213). Impunerea păzirii duminicii din partea bisericilor protestante este o impunere a închinării la papalitate — la fiară. Aceia care, înțelegând cerințele poruncii a patra, aleg să păzească sabatul fals în locul celui adevărat aduc prin aceasta închinare acelei puteri prin care a fost poruncită. Însă, chiar prin actul impunerii unei datorii religioase de către puterea civilă, bisericile vor face un chip fiarei; de aceea, impunerea păzirii duminicii, în Statele Unite, va fi o impunere a închinării la fiară și la chipul ei.

Dar creștinii din generațiile trecute au păzit duminica, fiind convinși că, făcând astfel, ei păzesc Sabatul biblic; și astăzi mai există creștini adevărați în fiecare biserică, inclusiv în cea Romano-Catolică, ce cred cu sinceritate că duminica este Sabatul rânduit de Dumnezeu. Dumnezeu primește sinceritatea scopului lor și integritatea lor înaintea Lui. Dar atunci când păzirea duminicii va fi impusă prin lege, iar lumea va fi lămurită cu privire la obligația Sabatului adevărat, atunci toți aceia care vor călca porunca lui Dumnezeu, pentru a asculta de un precept care nu are o autoritate mai înaltă decât aceea a Romei, vor onora prin aceasta papalitatea mai presus de Dumnezeu. Ei aduc cinstire Romei și puterii care impune instituția rânduită de Roma. Ei se închină fiarei și chipului ei. Când oamenii leapădă instituția pe care Dumnezeu a declarat-o ca fiind semnul autorității Sale și cinstesc în locul ei ceea ce Roma a

ales ca semn al supremației ei, prin aceasta ei aleg semnul supunerii față de Roma — „semnul fiarei”. Și lucrul acesta nu se va produce până când problema nu va fi pusă lămurit înaintea poporului, iar oamenii vor fi aduși să aleagă între poruncile lui Dumnezeu și poruncile oamenilor, iar aceia care continuă în nelegiuire vor primi „semnul fiarei”.

Cea mai înfricoșată amenințare adresată vreodată muritorilor este cuprinsă în a treia solie îngerească. Este un păcat groaznic acela care atrage mânia lui Dumnezeu neamestecată cu milă. Oamenii nu trebuie să fie lăsați în întuneric cu privire la această problemă importantă; avertizarea împotriva acestui păcat trebuie dată lumii înainte de venirea judecăților lui Dumnezeu, pentru ca toți să cunoască ce îi așteaptă și să aibă posibilitatea de scăpare. Profetul declară că primul înger își face cunoscută vestirea „oricărui neam, oricărei seminții, oricărei limbi și oricărui norod”. Avertizarea îngerului al treilea, care face parte din aceeași întreită solie îngerească, trebuie să fie larg răspândită. În profeție este prezentată ca fiind vestită cu glas tare de un înger zburând prin mijlocul cerului, care va atrage atenția lumii .

Toată creștinătatea se va împărți în două clase cu privire la această problemă — aceia care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus și aceia care se închină fiarei și chipului ei și primesc semnul ei. Cu toate că biserica și statul își vor uni puterea pentru a-i constrânge pe „toți: mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi” (Apocalipsa 13, 16) ca să primească „semnul fiarei”, poporul lui Dumnezeu nu-l va primi. Profetul de pe Patmos vede cum „pe marea de sticlă, cu alăutele lui Dumnezeu în mână, stăteau biruitorii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei”, cântând cântarea lui Moise și a Mielului (Apocalipsa 15, 2-3).

Capitolul 26 — O Lucrare de Reformă

Lucrarea de reformă a Sabatului, care urma să fie adusă la îndeplinire în zilele de pe urmă, este prevestită în proorocia lui Isaia: „Așa vorbește Domnul: «Păziți ce este drept, și faceți ce este bine; căci mântuirea Mea este aproape să vină, și neprihănirea Mea este aproape să se arate. Ferice de omul care face lucrul acesta, și de fiul omului care rămâne statornic în el, păzind Sabatul, ca să nu-l pângărească, și stăpânindu-și mâna, ca să nu facă nici un rău!... Și pe străinii, care se vor lipi de Domnul ca să-I slujească, și să iubească Numele Domnului, pentru ca să fie slujitorii Lui, și pe toți cei ce vor păzi Sabatul, ca să nu-l pângărească, și vor stărui în legământul Meu, îi voi aduce la muntele Meu cel sfânt, și-i voi umple de veselie în Casa Mea de rugăciune»” (Isaia 56, 1.2.6.7).

Aceste cuvinte își au aplicația în era creștină, așa cum este arătat în context: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu, care strânge pe cei risipiți ai lui Israel: «Voi mai strânge și alte popoare la cei strânși acum din el»” (Ver. 8). Aici este profetizată adunarea neamurilor de către Evanghelie. Și o binecuvântare este rostită asupra acelora care cinstesc Sabatul. În felul acesta, obligativitatea păzirii poruncii a patra se extinde dincolo de răstignirea, învierea și înălțarea lui Hristos, până în timpul în care slujitorii Săi urmau să predice tuturor popoarelor vestea cea bună.

Domnul poruncește prin același profet: „Învelește această mărturie, pecetluiește această descoperire, între ucenicii Mei” (Isaia 8, 16). Sigiliul Legii lui Dumnezeu se găsește în porunca a patra. Dintre toate Cele Zece Porunci, numai aceasta scoate în evidență numele și titlul Legiuitorului. Ea Îl declară a fi Creatorul cerului și al pământului și în felul acesta arată cerințele Sale cu privire la respect și închinare mai presus de toți ceilalți. În afară de această poruncă, nu mai este nici una în Decalog care să arate prin a cui autoritate a fost dată Legea. Când Sabatul a fost schimbat de puterea papală, sigiliul a fost scos din Lege. Ucenicii lui Isus sunt chemați să-l reabiliteze prin ridicarea Sabatului poruncii a patra la poziția lui legitimă, ca memorial al Creatorului și ca semn al autorității Sale.

„La Lege și la mărturie.” Când doctrine și teorii contradictorii abundă, Legea lui Dumnezeu este măsura fără greș prin care sunt puse la probă toate părerile, doctrinele și teoriile. Profetul zice: „Dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta” (Ver 20). Și din nou este dată porunca: „Strigă în gura mare, nu te opri! Înalță-ți glasul ca o trâmbiță, și vestește poporului Meu nelegiuirile lui, casei lui Iacov păcatele ei!” Nu lumea păcătoasă, ci aceia pe care Domnul îi arată ca fiind „poporul Meu” trebuie să fie mustrați pentru nelegiuirile lor. El declară mai departe: „În toate zilele Mă întreabă, și vor să afle căile Mele, ca un neam, care ar fi înfăptuit neprihănirea, și n-ar fi părăsit Legea Dumnezeului său” (Isaia 58, 1.2). Aici este scoasă în evidență o clasă de oameni care se socotesc drepți și, în aparență, dau pe față un mare interes pentru slujirea lui Dumnezeu; dar mustrarea solemnă și

categorică a Cercetătorului inimilor îi dovedește ca pe unii care calcă în picioare poruncile divine.

Profetul arată în felul acesta către rânduiala care a fost uitată: „Ai tăi vor zidi iarăși pe dărâmăturile de mai înainte, vei ridica din nou temeliile străbune; vei fi numit «Dregător de spărturi», «Cel ce drege drumurile, și face țara cu putință de locuit». «Dacă îți vei opri piciorul în ziua Sabatului, ca să nu-ți faci gusturile tale în ziua Mea cea sfântă; dacă Sabatul va fi desfătarea ta, ca să sfințești pe Domnul, slăvindu-L, și dacă-L vei cinsti, neurmând căile tale, neîndeletnicindu-te cu treburile tale și nededându-te la flecării, atunci te vei putea desfăta în Domnul»” (Ver 12-14). Această profeție se aplică și timpului nostru. O spărtură a fost făcută în Legea lui Dumnezeu atunci când Sabatul a fost schimbat de către puterea Romei. Dar a venit timpul ca această instituție divină să fie restabilită. Spărtura trebuie refăcută, iar temelia multor generații să fie reclădită.

Sfințit prin odihna și binecuvântarea Creatorului, Sabatul a fost ținut de Adam, în nevinovăția sa din Edenul sfânt; de Adam cel căzut și pocăit, atunci când a fost alungat din starea lui fericită. A fost ținut de toți patriarhii, de la Abel până la Noe cel neprihănit, la Avraam și la Iacov. Când poporul ales era în robia Egiptului, mulți, în mijlocul idolatriei care predomina, au pierdut cunoașterea Legii lui Dumnezeu; dar când Domnul l-a eliberat pe Israel, El a vestit Legea Sa într-o măreție înfricoșată adunării poporului, ca să-I cunoască voia, să se teamă și să asculte de El pe vecie.

Din ziua aceea și până astăzi, cunoașterea Legii lui Dumnezeu a fost păstrată pe pământ, iar Sabatul poruncii a patra a fost ținut. Cu toate că „omul fărădelegii” a reușit să calce în picioare ziua sfântă a lui Dumnezeu, chiar și în timpul supremației lui, în locuri tăinuite, au fost ascunse suflete credincioase care i-au dat cinstire. Din timpul Reformei au existat unii, în toate generațiile, care au respectat păzirea lui. Chiar dacă adesea au făcut lucrul acesta în mijlocul persecuției, a fost dată o mărturie permanentă cu privire la perpetuitatea Legii lui Dumnezeu și a obligației sfinte față de Sabatul creațiunii.

Aceste adevăruri, așa cum au fost prezentate în Apocalipsa capitolul 14, în legătură cu „Evanghelia veșnică”, vor deosebi biserica lui Hristos la vremea venirii Sale. Căci, ca rezultat, întreita solie îngerească spune: „Aici sunt cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus”. Această solie este ultima care va fi dată înainte de venirea Domnului. Îndată după proclamarea ei, Fiul omului este văzut de profet venind în slavă pentru a culege secerișul pământului. Aceia care au primit lumina privitoare la Sanctuar și la imutabilitatea Legii lui Dumnezeu s-au umplut de bucurie și de uimire când au văzut frumusețea și armonia sistemului de adevăruri care s-a deschis înțelegerii lor. Ei doreau ca această lumină, care li se părea atât de prețioasă, să o împărtășească tuturor creștinilor și nu puteau decât să creadă că va fi primită cu bucurie. Dar adevărurile care aveau să-i pună în conflict cu lumea n-au fost primite de mulți dintre aceia care pretindeau că sunt urmași ai lui Hristos. Ascultarea de porunca a patra cerea o jertfă de la care marea majoritate s-a dat înapoi.

Când erau prezentate cerințele Sabatului, mulți judecau din punct de vedere omenesc. Ei spuneau: „Totdeauna am ținut duminica, au ținut-o și părinții noștri și mulți oameni buni și evlavioși au ținut-o fericiți până la moarte. Dacă ei au avut dreptate, și noi avem. Păzirea acestui Sabat nou ne va scoate din armonie cu lumea și nu vom mai avea nici o influență asupra ei. Ce poate nădăjdui să realizeze o grupă mică de păzitori ai zilei a șaptea în fața lumii întregi, care sărbătorește duminica?" Prin argumente asemănătoare au încercat și iudeii să justifice respingerea lui Hristos. Părinții lor fuseseră primiți de Dumnezeu prin prezentarea jertfelor și de ce n-ar putea și copiii lor să găsească mântuirea urmând aceeași cale? Tot astfel și în zilele lui Luther, papistașii socoteau că adevărații creștini au murit în credința catolică și deci acea religie este îndestulătoare pentru mântuire. Raționamente ca acestea se vor dovedi o adevărată piedică în calea oricărei înaintări în credința și practica religioasă.

Mulți susțineau că păzirea duminicii fusese o doctrină întemeiată și un obicei foarte răspândit în biserică timp de multe veacuri. Împotriva acestui argument s-a arătat că Sabatul și păzirea lui erau mult mai vechi și mult mai răspândite, tot atât de vechi cât lumea, având aprobarea îngerilor și a lui Dumnezeu. Deja atunci când au fost puse temeliile pământului, când stelele dimineții au cântat și toți fiii lui Dumnezeu au strigat de bucurie, atunci a fost pusă temelia Sabatului (Iov 38, 6.7; Geneza 2, 1-3). În mod îndreptățit deci, această instituție cere respectul nostru; n-a fost rânduită de o autoritate omenească și nu se sprijină pe nici o tradiție omenească; a fost întemeiată de Cel Vechi de zile și poruncită de Cuvântul Său cel veșnic.

Atunci când atenția oamenilor a fost atrasă asupra subiectului reformei Sabatului, slujitorii populari au denaturat Cuvântul lui Dumnezeu, interpretând mărturia lui astfel încât să liniștească mințile întrebătoare. Iar cei care nu cercetau Scripturile pentru ei s-au mulțumit să accepte concluziile care erau în armonie cu dorințele lor. Prin argumente, prin falsificări, prin tradițiile părinților și prin autoritatea bisericii, mulți au încercat să se împotrivească adevărului. Apărătorii lui au fost conduși la Biblie pentru a apăra validitatea poruncii a patra. Oamenii umili, înzestrați numai cu Cuvântul adevărului au respins atacurile celor învățați care, cu surpriză și mânie, au constatat că falsificarea lor era fără putere împotriva judecății simple și deschise a oamenilor care erau versați în Scripturi mai mult decât în subtilitățile scolastice.

În lipsa Testimonieslor Bibliei în favoarea lor, mulți stăruiau cu o perseverență neobosită, uitând cum același raționament fusese folosit împotriva lui Hristos și a apostolilor: „Pentru ce mai marii noștri nu înțeleg problema Sabatului? Doar puțini cred ca voi. Nu se poate ca voi să aveți dreptate și toți bărbații învățați din lume să fie greșiți". Pentru a respinge aceste argumente, nu era nevoie decât să citeze învățăturile Scripturii și istoria procedeelor lui Dumnezeu cu poporul Său din toate veacurile. Dumnezeu lucrează prin aceia care aud și ascultă de glasul Său, prin aceia care vor vorbi, dacă va fi nevoie, adevăruri nepopulare, prin aceia care nu se tem să mustre păcatele zilei. Motivul pentru care El nu alege prea des oameni învățați și din poziții înalte, ca să inițieze mișcări de reformă, este că ei se încred în crezurile

lor, în teoriile și în sistemele lor teologice și simt că nu au nevoie să fie învățați de Dumnezeu. Numai aceia care au o legătură personală cu Izvorul înțelepciunii pot înțelege sau explica Scripturile. Oamenii care au mai puțin din învățătura școlilor sunt adesea chemați să vestească adevărul, nu pentru că sunt neînvățați, ci pentru că nu sunt prea mulțumiți de ei înșiși și pot fi învățați de Dumnezeu. Ei învață în școala lui Hristos, iar umilința și ascultarea îi fac mari. Încredințându-le cunoașterea adevărului Său, Dumnezeu le acordă o cinste pe lângă care onoarea pământească și mărirea omenească sunt fără valoare.

Majoritatea adventiștilor au lepădat adevărurile privitoare la Sanctuar și la Legea lui Dumnezeu și mulți au renunțat chiar și la credința lor în mișcarea adventă, adoptând concepții nesănătoase și contradictorii cu privire la profețiile care se aplicau acestei lucrări. Unii au fost duși în rătăcire din cauza repetatelor fixări de date ale venirii lui Hristos. Lumina care strălucea acum asupra subiectului Sanctuarului ar fi trebuit să le arate că nici o perioadă profetică nu se întinde până la a doua venire, că timpul precis al venirii Sale nu este profetizat. Dar, întorcând spatele luminii, au continuat să stabilească dată după dată pentru venirea Domnului și tot de atâtea ori au fost dezamăgiți.

Când cei din biserica din Tesalonic au acceptat învățături eronate cu privire la venirea lui Hristos, apostolul Pavel i-a sfătuit să probeze nădejdile și așteptările lor, cu grijă, prin Cuvântul lui Dumnezeu. El le-a îndreptat privirea către profețiile ce descopereau evenimentele care aveau loc înainte ca Hristos să vină și le-a arătat că nu aveau nici un temei să-L aștepte în zilele lor. „Nimeni să nu vă amăgească în vreun fel” (2 Tesaloniceni 2, 3) sunt cuvintele avertizării lui.

Dacă și-ar fi îngăduit așteptări care nu erau aprobate de Scripturi, ar fi fost duși pe un drum greșit de acțiune; dezamăgirea urma să-i expună disprețului necredincioșilor și aveau să fie în primejdia căderii în descurajare și ispitiți să se îndoiască de adevărurile esențiale pentru mântuirea lor. Îndemnul apostolului către tesaloniceni conține o lecție importantă, pentru aceia care trăiesc în zilele de pe urmă. Mulți adventiști au socotit că, dacă nu-și pot fixa credința pe un timp precis al venirii Domnului, atunci nu vor fi zeloși și stăruitori în lucrarea de pregătire. Însă, când nădejdile lor au fost însuflețite mereu și mereu numai pentru a fi nimicite, credința lor a primit o așa lovitură, încât au ajuns în imposibilitatea de a mai fi impresionați de marile adevăruri ale profeției.

Predicarea unui timp precis pentru judecată, în vestirea primei solii, a fost poruncită de Dumnezeu. Calcularea perioadelor profetice, pe care s-a întemeiat solia aceea, fixând încheierea celor 2300 de zile în toamna anului 1844, a fost discreditată. Eforturi repetate de a găsi date noi pentru începutul și încheierea perioadelor profetice și judecata nesănătoasă pentru a susține aceste poziții nu numai că a îndepărtat mințile de la adevărul prezent, ci au și aruncat dispreț asupra tuturor eforturilor de a explica profețiile. Cu cât se stabilește mai des un timp pentru a doua venire și cu cât acesta este mai mult predicat, cu atât mai bine se slujesc planurile lui Satana. După ce a trecut timpul, el a provocat batjocura și disprețul asupra

apărătorilor lui și, în felul acesta, a aruncat ocara asupra marii mișcări advente din anii 1843 și 1844. Aceia care stăruie în această rătăcire vor stabili până la urmă o dată prea îndepărtată în viitor pentru venirea lui Hristos. În felul acesta, vor fi determinați să se bazeze pe o siguranță falsă și mulți nu se vor trezi la realitate decât atunci când va fi prea târziu.

Istoria Israelului din vechime este o ilustrare izbitoare pentru experiența trecută a poporului advent. Dumnezeu l-a condus pe poporul Său în mișcarea adventă așa cum i-a condus pe copiii lui Israel din Egipt. În timpul marii dezamăgiri, credința lor a fost încercată așa cum a fost și a evreilor la Marea Roșie. Dacă ei și-ar fi pus încrederea în mâna călăuzitoare care fusese cu ei în experiența lor trecută, ar fi văzut salvarea lui Dumnezeu. Dacă toți aceia care au lucrat uniți în lucrarea din anul 1844 ar fi primit solia îngerului al treilea și ar fi vestit-o în puterea Duhului Sfânt, Domnul ar fi lucrat cu putere, împreună cu eforturile lor. Un potop de lumină ar fi fost revărsat asupra lumii. Cu ani mai înainte, locuitorii pământului ar fi fost avertizați, încheierea lucrării ar fi fost terminată, iar Hristos ar fi venit pentru mântuirea poporului Său.

N-a fost voia lui Dumnezeu ca Israel să rătăcească patruzeci de ani în pustie; El dorea să-i ducă direct în țara Canaanului și să-i împământenească acolo, ca un popor sfânt și fericit. Dar „n-au putut intra din cauza necredinței” (Evrei 3, 19). Din cauza abaterii și a apostaziei, au pierit în pustie și alții au fost chemați să intre în țara făgăduită. La fel, n-a fost voia lui Dumnezeu ca venirea lui Hristos să fie amânată atâta vreme, iar poporul Său să rămână atâția ani în această lume a păcatului și durerii. Dar necredința i-a despărțit de Dumnezeu. Pentru că au refuzat să facă lucrarea pe care El le-o dăduse, alții au fost chemați să vestească solia. Din milă față de lume, Hristos Își amână venirea, pentru ca păcătoșii să aibă ocazia să audă avertizarea și să găsească în El un scut înainte de a se revărsa mânia lui Dumnezeu.

Și acum, ca în primele veacuri, prezentarea unui adevăr care mustră păcatele și rătăcirile timpului va trezi împotrivire: „Căci oricine face răul, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele” (Ioan 3, 20). Când oamenii văd că nu-și pot menține poziția cu ajutorul Scripturilor, mulți se hotărăsc să o susțină cu orice risc și, cu un spirit de răutate, atacă motivele și caracterul acelora care apără un adevăr nepopular. Același procedeu a fost urmat în toate veacurile. Ilie a fost declarat ca fiind cel care îl nenorocește pe Israel, Ieremia a fost socotit trădător, Pavel, un profanator al templului. Din zilele acelea și până astăzi, aceia care au vrut să rămână credincioși adevărului au fost denunțați ca fiind răzvrătiți, eretici sau dezbinători. Mulțimile care sunt prea necredincioase pentru a primi cuvântul sigur al profeției vor primi, cu o credulitate indiscutabilă, o acuzație împotriva acelora care îndrăznesc să mustre păcatele zilei. Acest spirit se va dezvolta din ce în ce mai mult. Iar Biblia învață lămurit că se apropie o vreme când legile statului vor fi atât de mult în conflict cu Legea lui Dumnezeu, încât oricine va voi să asculte de toate preceptele divine va trebui să facă față acuzației și pedepsei ca un răufăcător.

Văzând toate acestea, care este datoria vestitorului adevărului? Va ajunge oare la concluzia că adevărul n-ar trebui să fie prezentat, din moment ce singurul efect al lui este să-i trezească pe oameni, să fugă sau să reziste în fața cerințelor lui? Nu; la fel ca primii reformatori, el nu are nici un motiv temeinic să rețină mărturia Cuvântului lui Dumnezeu, pentru că provoacă împotrivire. Mărturisirea de credință făcută de sfinți și de martiri a fost scrisă pentru folosul generațiilor care au urmat. Acele exemple vii de sfințenie și de integritate statornică ne-au fost lăsate pentru a inspira curaj acelora care acum sunt chemați să dea mărturie pentru Dumnezeu. Ei au primit harul și adevărul nu numai pentru ei, ci ca prin ei cunoașterea lui Dumnezeu să lumineze întregul pământ. A dat Dumnezeu lumină slujitorilor Săi în această generație? Atunci ei trebuie să o lase să lumineze în lume.

În vechime, Dumnezeu a spus unei persoane care vorbea în numele Său: „Dar casa lui Israel nu va voi să te asculte, pentru că nu vrea să M-asculte". Cu toate acestea, El a spus: „Ci să le spui cuvintele Mele, fie că vor asculta, fie că nu vor asculta" (Ezechiel 3, 7; 2, 7). Slujitorului lui Dumnezeu din acest timp îi este dată porunca: „Înalță-ți glasul ca o trâmbiță, și arată poporului Meu nelegiuirile lui și casei lui Iacov păcatele ei". (Isaia 58, 1)

Pe măsura ocaziilor pe care le au, toți aceia care au primit lumina adevărului se găsesc sub aceeași solemnă și înfricoșată răspundere cum a fost profetul lui Israel, căruia Cuvântul Domnului i-a spus: „Acum, fiul omului, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să asculți Cuvântul care iese din gura Mea, și să-i înștiințezi din partea Mea. Când zic celui rău: «Răule, vei muri negreșit!» și tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta. Dar dacă vei înștiința pe cel rău, ca să se întoarcă de la calea lui, și el nu se va întoarce, va muri în nelegiuirea lui, dar tu îți vei mântui sufletul" (Ezechiel 33, 7-9).

Piedica cea mare în primirea și vestirea adevărului este faptul că aceasta implică neplăceri și batjocură. Acesta este singurul argument împotriva adevărului, pe care apărătorii lui nu l-au putut contrazice. Dar lucrul acesta nu i-a făcut pe adevărații urmași ai lui Hristos să se clatine. Ei nu așteaptă ca adevărul să devină popular. Fiind convinși de datoria lor, ei primesc de bunăvoie crucea pe care apostolul Pavel socotea că „încercările noastre ușoare de o clipă, lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă"; împreună cu cel din vechime, care „socotea ocara lui Hristos ca o mai mare bogăție decât comorile Egiptului" (2 Corinteni 4, 17; Evrei 11, 26).

Oricare ar fi mărturisirea lor, numai aceia care slujesc lumii în inima lor lucrează din interes, mai degrabă decât din principiu, în lucrurile religioase. Trebuie să alegem dreptatea, pentru că este drept, și să lăsăm urmările pe seama lui Dumnezeu. Bărbaților de principiu, de credință și de curaj, lumea le este în mare măsură îndatorată pentru reformele ei mari. Prin astfel de oameni trebuie dusă mai departe lucrarea de reformă pentru timpul acesta. Așa zice Domnul: „Ascultați-Mă, voi care cunoașteți neprihănirea, popor, care ai în inimă Legea Mea! Nu te teme de ocara oamenilor, și nu tremura de ocările lor. Căci îi va mânca molia ca pe o

haină, și-i va roade viermele cum roade lâna; dar neprihănirea Mea va dăinui în veci, și mântuirea Mea se va întinde din veac în veac" (Isaia 51, 7.8).

Capitolul 27 — Redeș teptări Moderne

Pretutindeni unde Cuvântul lui Dumnezeu a fost predicat cu credincioșie, rezultatele care au urmat au atestat originea lui divină. Duhul lui Dumnezeu a însoțit solia slujitorilor Săi, iar cuvântul a avut putere. Păcătoșii și-au simțit conștiința trezită. „Lumina care luminează pe orice om venind în lume" a iluminat încăperile ascunse ale sufletului lor, iar lucrurile acoperite de întuneric au fost descoperite. Convingerea adâncă a pus stăpânire pe minții și pe inimile lor. Au fost convinși cu privire la păcat, la neprihănire și la judecata viitoare. Au avut un simțământ al neprihănirii lui Iehova și au simțit groaza de a se înfățișa, în vinovăția și necurăția lor, în fața Cercetătorului inimilor. În întristarea lor au strigat: „Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?" Când crucea de pe Calvar, cu jertfa ei infinită pentru păcatele oamenilor, a fost descoperită, ei au văzut că nimic altceva în afară de meritele lui Hristos nu putea fi îndestulător pentru ispășirea nelegiuirilor; numai aceasta îl putea împăca pe om cu Dumnezeu. Cu credință și cu umilință L-au primit pe Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii. Prin sângele lui Hristos au primit iertarea păcatelor din trecut.

Aceste suflete au adus roade vrednice de pocăință. Ei au crezut și au fost botezați și apoi s-au ridicat să meargă într-o viață nouă făpturi noi în Hristos Isus; nu pentru a se modela după poftele de mai înainte, ci prin credința în Fiul lui Dumnezeu să calce pe urmele Sale, să reflecte caracterul Său și să se curățească, după cum El Însuși este curat. Lucrurile pe care odinioară le urau acum le iubeau, iar lucrurile pe care odată le iubeau acum le urau. Cel mândru și încrezut în sine a devenit blând și umil cu inima. Cel arogant și înfumurat a devenit serios și modest. Cel profan a devenit respectuos, bețivul a devenit sobru și desfrânatul a devenit curat. Modele deșarte ale lumii au fost părăsite. Creștinii nu căutau „podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci ... omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu" (1 Petru 3, 3.4).

Redeșteptările au adus o adâncă cercetare a inimii și umilință. Ele s-au caracterizat prin apeluri solemne către păcătoși, pline de milă pentru cei răscumpărați prin sângele lui Hristos. Bărbați și femei se rugau și se luptau cu Dumnezeu în rugăciunea pentru mântuirea sufletelor. Roadele acestor reînviorări se vedeau în sufletele care nu se dădeau înapoi de la lepădare de sine și sacrificiu, ci se bucurau că erau socotite vrednice să sufere ocară și necaz pentru Hristos. Oamenii vedeau o transformare în viața acelora care mărturiseau numele lui Isus. Societatea era câștigată prin influența lor. Ei adunau cu Hristos și semănau în Duhul pentru a culege viața veșnică.

Despre ei se putea spune: „Întristarea voastră v-a adus la pocăință.... Când întristarea este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăință care duce la mântuire și de care cineva nu se căiește niciodată; pe când întristarea lumii aduce moartea. Căci, uite, tocmai întristarea aceasta a voastră după voia lui Dumnezeu, ce frământare a trezit în voi! Și ce cuvinte de dezvinovățire!

Ce mânie! Ce frică! Ce dorință aprinsă! Ce râvnă! Ce pedeapsă! În toate voi ați arătat că sunteți curați în privința aceasta" (2 Corinteni 7, 9-11).

Acesta este rezultatul lucrării Duhului lui Dumnezeu. Nu există nici o dovadă de adevărată pocăință, dacă nu se vede o reformă. Dacă dă zălogul înapoi, dacă restituie ceea ce a furat, dacă își mărturisește păcatele și Îl iubește pe Dumnezeu și pe aproapele, păcătosul poate fi sigur că a găsit pacea cu Dumnezeu. Acestea erau efectele care se vedeau în anii dintâi ce au urmat trezirii religioase. Și, judecați după roadele lor, ei căpătaseră confirmarea că erau binecuvântați de Dumnezeu în salvarea oamenilor și înălțarea omenirii.

Dar multe dintre redeșteptările timpurilor moderne au dat pe față un contrast categoric față de acele manifestări de har divin care au însoțit, în zilele din vechime, lucrările slujitorilor lui Dumnezeu. Este adevărat că, atunci când se deșteaptă un interes mare, mulți pretind că sunt pocăiți, iar bisericile se umplu; cu toate acestea, rezultatele nu sunt o garanție că ea, credința, a adus și o creștere corespunzătoare a unei adevărate vieți spirituale. Lumina care arde pentru o vreme moare repede, lăsând ca întunericul să devină mai adânc decât înainte.

Redeșteptările populare sunt, prea adesea, conduse prin apeluri la imaginație, prin trezirea emoțiilor, prin îngăduirea iubirii față de ceea ce este nou și senzațional. Convertiții câștigați în felul acesta au prea puțină dorință să asculte de adevărul biblic și au un interes slab față de Testimoniesle profeților și ale apostolilor. Dacă nu are nimic senzațional, serviciul religios nu are nici o atracție pentru ei. O solie care face apel la rațiune fără zel nu trezește nici un răspuns. Avertizările clare ale Cuvântului lui Dumnezeu, care urmăresc în mod direct interesele lor veșnice, nu sunt luate în seamă.

Pentru orice suflet convertit cu adevărat, legătura cu Dumnezeu și cu lucrurile veșnice va constitui marele scop al vieții. Dar, în bisericile zilelor noastre, unde este spiritul consacrării față de Dumnezeu? Mulți convertiți la credință nu renunță la mândria lor și la iubirea față de lume. Ei nu sunt mai dispuși acum să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-L urmeze pe blândul și umilul Isus decât erau înainte de convertire. Religia devine un obiect de batjocură pentru necredincioși și pentru sceptici, pentru că atât de mulți, dintre aceia care-i poartă numele, nu cunosc principiile ei. Puterea evlaviei a fost aproape îndepărtată din multe biserici. Picnicuri, spectacole bisericești, bazare, case luxoase, etalarea persoanei au alungat gândurile de la Dumnezeu. Pământuri, bunuri și preocupări lumești absorb mintea, iar lucrurile de interes veșnic primesc doar o atenție trecătoare.

Cu toată decăderea larg răspândită a credinței și a evlaviei, în aceste biserici sunt și urmași adevărați ai lui Hristos. Înainte de revărsarea finală a judecăților lui Dumnezeu peste pământ, în mijlocul poporului lui Dumnezeu va avea loc o așa reînviorare a evlaviei de la început, cum nu s-a mai văzut din timpurile apostolice. Duhul și puterea lui Dumnezeu vor fi revărsate peste copiii Săi. În vremea aceea, mulți se vor despărți de bisericile acelea în care dragostea pentru lume a luat locul iubirii față de Dumnezeu și față de Cuvântul Său. Mulți, atât slujitori, cât și laici, vor primi cu bucurie acele adevăruri mari pe care Dumnezeu le-a rânduit să fie

vestite în vremea aceea, pentru a pregăti un popor pentru a doua venire a Domnului. Vrăjmașul sufletelor dorește să împiedice această lucrare: și înainte ca să vină timpul pentru o astfel de lucrare, el va încerca să o împiedice, introducând o contrafacere. În bisericile pe care va reuși să le aducă sub puterea lui amăgitoare, va face să pară că s-a revărsat o binecuvântare deosebită a lui Dumnezeu; se va manifesta ceea ce se crede a fi un mare interes religios. Mulțimile se vor bucura că Dumnezeu lucrează în mod minunat pentru ei, când de fapt aceasta este lucrarea altui spirit. Sub o aparență religioasă, Satana va căuta să-și întindă influența peste lumea creștină.

În multe din redeșteptările care au avut loc, în ultima jumătate de veac, au fost la lucru aceleași influențe, într-o măsură mai mare sau mai mică, dar care se vor manifesta și în mișcările mai mari ale viitorului. Se va manifesta o exaltare emoțională, o amestecare a adevărului cu rătăcirea, care are ca scop inducerea în eroare. Însă nimeni nu trebuie să fie amăgit. În lumina Cuvântului lui Dumnezeu nu este greu de stabilit natura acestor mișcări. Oriunde oamenii neglijează mărturia Bibliei, întorcându-se de la acele adevăruri clare și cercetătoare de suflet, care cer lepădare de sine și renunțare la lume, putem fi siguri că binecuvântarea lui Dumnezeu nu este revărsată. Și după regula pe care Isus Hristos a dat-o: „Îi veți cunoaște după roadele lor” (Matei 7, 16), este evident că aceste mișcări nu sunt lucrarea Duhului lui Dumnezeu.

În adevărurile Cuvântului Său, Dumnezeu le-a dat oamenilor descoperiri despre Sine și, pentru toți aceia care le primesc, ele sunt ca un scut împotriva amăgirilor lui Satana. Tocmai neglijarea acestor adevăruri a deschis ușa relelor care se răspândesc astăzi atât de mult în lumea religioasă. Natura și importanța Legii lui Dumnezeu au fost, într-o mare măsură, pierdute din vedere. O concepție greșită cu privire la caracterul, la perpetuitatea și la obligativitatea acestei Legi divine a dus la rătăciri în legătură cu pocăința și cu sfințirea și a avut ca urmare scăderea nivelului de pietate în biserică. Aici trebuie căutat secretul lipsei Duhului și puterii lui Dumnezeu în redeșteptările din vremea noastră.

Există, în diferite denominațiuni, bărbați vestiți pentru credincioșia lor, care recunosc și deplâng acest fapt. Profesorul Edwards A. Park, subliniind primejdiile din lumea religioasă de astăzi, spune: „O adevărată sursă de primejdie este neglijarea celor care predică de a susține Legea divină. În zilele de odinioară, amvonul era un ecou al glasului conștiinței.... Cei mai vestiți predicatori ai noștri dădeau o strălucire minunată predicilor lor, urmând exemplul Domnului și dând prioritate Legii, preceptelor ei și amenințărilor ei. Ei repetau cele două maxime importante, și anume că Legea este o transcriere a desăvârșirii divine și că omul care nu iubește Legea nu iubește nici Evanghelia; căci Legea, ca și Evanghelia, este o oglindă care reflectă adevăratul caracter al lui Dumnezeu. Această primejdie duce la o alta, aceea a subaprecierii răutății păcatului, a întinderii ei, a efectului ei. Gravitatea neascultării este proporțională cu dreptatea poruncii....”

„Pe lângă primejdiile amintite deja, este primejdia subestimării dreptății lui Dumnezeu. Tendința modernă este să se despartă dreptatea divină de bunăvoința divină, să transforme bunătatea într-un sentiment decât să o înalțe ca principiu. Noul punct de vedere teologic desparte ceea ce Dumnezeu a unit. Este Legea divină un lucru bun sau un lucru rău? Evident este bună! Atunci dreptatea este bună; căci ea este dispoziția de a executa și împlini Legea. De la obiceiul de a subaprecia Legea și dreptatea divină și a nu vedea extinderea și gravitatea neascultării omenești, oamenii ajung ușor la obiceiul de a nu mai prețui harul care a prevăzut ispășirea pentru păcat.” În felul acesta, Evanghelia își pierde valoarea și importanța în mintea oamenilor care, în scurtă vreme, sunt gata să lepede chiar și Biblia.

Mulți învățători ai religiei susțin că Hristos, prin moartea Sa, a desființat Legea și, prin urmare, oamenii sunt absolviți de cerințele ei. Sunt unii care o prezintă ca fiind un jug apăsător și, în contrast cu robia Legii, ei prezintă libertatea de a te bucura de Evanghelie. Dar nu așa au făcut profeții și apostolii față de sfânta Lege a lui Dumnezeu. David spunea: „Voi umbla în loc larg, căci caut poruncile Tale” (Psalmii 119, 45). Apostolul Iacov, care a scris după moartea lui Hristos, se referă la Decalog ca fiind „Legea împărătească” și „Legea desăvârșită a slobozeniei” (Iacov 2, 8; 1, 25). Iar Apocalipsa, la o jumătate de veac după răstignire, rostea o binecuvântare asupra acelora care „păzesc poruncile ca să aibă drept la pomul vieții și să intre pe porți în cetate” (Apocalipsa 22, 14).

Susținerea că Hristos, prin moartea Sa, a desființat Legea Tatălui Său este fără temei. Dacă ar fi fost posibil ca Legea să fie schimbată sau desființată, atunci Hristos n-ar fi trebuit să mai moară pentru a-l mântui pe om de sub condamnarea păcatului. Moartea lui Hristos, departe de a desființa Legea, dovedește că este de neschimbat. Fiul lui Dumnezeu a venit „să vestească o lege mare și minunată” (Isaia 42, 21). El spunea: „Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii ... câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege” (Matei 5, 17.18). Iar cu privire la Sine, declară: „Vreau să fac voia Ta, Dumnezeule! Și Legea Ta este în adâncul inimii mele” (Psalmii 40, 8).

Legea lui Dumnezeu, prin însăși natura ei, este neschimbătoare. Ea este descoperirea voinței și a caracterului Autorului ei. Dumnezeu este iubire și Legea Sa este iubire. Cele două mari principii ale ei sunt dragostea față de Dumnezeu și dragostea față de om. „Dragostea este împlinirea Legii” (Romani 13, 10). Caracterul lui Dumnezeu este neprihănirea și adevărul, și aceasta este și natura Legii Sale. Psalmistul spune: „Legea Ta este adevărul ... toate poruncile Tale sunt drepte” (Psalmii 119, 142. 172). Iar apostolul Pavel declară: „Legea este sfântă, iar porunca este sfântă, dreaptă și bună” (Romani 7, 12). O astfel de Lege, fiind expresia minții și a voinței lui Dumnezeu, trebuie să dureze tot atât cât și Autorul ei.

Este lucrarea pocăinței și a sfințirii aceea de a-i împăca pe oameni cu Dumnezeu, aducându-i în armonie cu principiile Legii Sale. La început, omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. El era în armonie desăvârșită cu natura și cu Legea lui Dumnezeu; principiile dreptății erau înscrise în inima sa. Dar păcatul l-a înstrăinat de Făcătorul său. El n-a mai

reflectat chipul divin. Inima lui a intrat în luptă cu principiile Legii lui Dumnezeu. „Fiindcă umblarea după lucrurile firii pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, căci ea nu se supune Legii lui Dumnezeu, și nici nu poate să se supună” (Romani 8, 7). Însă „atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pe singurul Său Fiu”, pentru ca omul să poată fi împăcat cu Dumnezeu. Prin meritele lui Hristos, el poate fi readus în armonie cu Făcătorul său. Inima lui trebuie reînnoită prin harul divin; el trebuie să aibă o viață nouă de sus. Această schimbare este nașterea din nou, fără de care, spunea Isus, „nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu”.

Primul pas către împăcarea cu Dumnezeu este convingerea de păcat. „Păcatul este călcarea Legii”. „Prin Lege vine cunoștința păcatului” (1 Ioan 3, 4; Romani 3, 20). Pentru a-și vedea vinovăția, păcătosul trebuie să-și probeze caracterul prin marele standard al neprihănirii lui Dumnezeu. El este oglinda care îi arată desăvârșirea unui caracter neprihănit și-l face în stare să vadă defectele din caracterul său. Legea îi descoperă omului păcatele, dar nu-i dă nici o soluție. În timp ce făgăduiește viața pentru cel ascultător, ea declară că moartea este partea călcătorului ei. Numai Evanghelia lui Hristos îl poate elibera de sub condamnarea sau de întinarea păcatului. El trebuie să dea pe față pocăință față de Dumnezeu, a cărui Lege a călcat-o; și credință în Hristos și în jertfa Sa ispășitoare. În felul acesta, primește „iertarea păcatelor trecute” și devine părtaș naturii divine. El este un copil al lui Dumnezeu, primind duhul înfierii, prin care strigă: „Ava, adică Tată”.

Este el acum liber să calce Legea lui Dumnezeu? Pavel spune: „Deci, prin credință desființăm noi Legea? Nicidecum. Dimpotrivă, noi întărim Legea.... Nicidecum! Noi, care am murit față de păcat, cum să mai trăim în păcat?” Iar Ioan declară: „Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Și poruncile Lui nu sunt grele” (Romani 3, 31; 6, 2; 1 Ioan 5, 3). Prin nașterea din nou, inima este adusă în armonie cu Dumnezeu și este pusă în acord și cu Legea Sa. Când această schimbare categorică a luat loc în cel păcătos, el a trecut din moarte la viață, de la păcat la sfințenie; de la călcarea ei și răzvrătire, la ascultare și la credincioșie. Viața veche de înstrăinare de Dumnezeu a luat sfârșit și viața nouă de împăcare, de credință și iubire a început. Atunci, „dreptatea Legii” va fi „împlinită în noi, care nu mai umblăm după îndemnurile cărnii, ci după îndemnurile duhului” (Romani 8, 4). Iar glasul sufletului va fi: „Cât de mult iubesc Legea Ta! Toată ziua mă gândesc la ea” (Psalmii 119, 97).

„Legea Domnului este desăvârșită și înviorează sufletul” (Psalmii 19, 7). Fără Lege, oamenii nu au o concepție dreaptă cu privire la curăția și sfințenia lui Dumnezeu sau cu privire la vinovăția și necurăția lor. Ei n-au o convingere dreaptă despre păcat și nu simt nevoia de pocăință. Nevăzându-și starea pierdută de călcători ai Legii lui Dumnezeu, ei nu-și dau seama de nevoia lor de sângele ispășitor al lui Hristos. Nădejdea de mântuire este primită fără o schimbare radicală a inimii sau o reformă a vieții. În felul acesta, abundă o pocăință superficială și se unesc cu biserica mulțimi de oameni care nu s-au unit niciodată cu Hristos.

Teorii rătăcite cu privire la sfințire, care izvorăsc din neglijarea sau lepădarea Legii divine, au un loc de frunte în mișcările religioase din zilele noastre. Aceste teorii sunt rătăcite în doctrină și primejdioase în consecințele lor practice; iar faptul că ele găsesc o primire favorabilă atât de generală are o dublă importanță, pentru ca toți să aibă o înțelegere clară a ceea ce învață Scripturile cu privire la acest subiect.

Sfințirea adevărată este o învățătură biblică. Apostolul Pavel, în Epistola sa către biserica din Tesalonic, spune: „Voia lui Dumnezeu este sfințirea voastră". Și se roagă: „Dumnezeul păcii să vă sfințească El Însuși pe deplin" (1 Tesaloniceni 4, 3; 5, 23). Biblia învață deslușit ce este sfințirea și cum poate fi realizată. Mântuitorul Se ruga pentru ucenicii Săi: „Sfințește-i prin Cuvântul Tău: Cuvântul Tău este adevărul" (Ioan 17, 17). Iar Pavel învață că cei credincioși trebuie să fie „sfințiți prin Duhul Sfânt" (Romani 15, 16). Care este lucrarea Duhului Sfânt? Isus le spunea ucenicilor Săi: „Când va veni Mângâietorul, Duhul Adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul" (Ioan 16, 13). Iar psalmistul spune: „Legea Ta este adevărul". Prin Cuvântul și prin Duhul lui Dumnezeu sunt descoperite oamenilor marile principii ale neprihănirii cuprinse în Legea Sa. Și pentru că Legea lui Dumnezeu este „sfântă, dreaptă și bună", o transcriere a desăvârșirii divine, înseamnă că un caracter format prin ascultare de această Lege va fi sfânt. Hristos este exemplul desăvârșit al unui astfel de caracter. El zice: „Am păzit poruncile Tatălui Meu.... Totdeauna fac ceea ce-I este plăcut" (Ioan 15, 10; 8, 29). Urmașii lui Hristos trebuie să devină asemenea Lui și, prin harul lui Dumnezeu, să-și formeze caractere în armonie cu principiile sfintei Sale Legi. Aceasta este sfințirea biblică.

Această lucrare poate fi adusă la îndeplinire numai prin credința în Hristos și prin puterea lăuntrică a Duhului lui Dumnezeu. Pavel îi îndeamnă pe credincioși: „Duceți până la capăt mântuirea voastră, cu frică și cutremur. Căci Dumnezeu este Acela care lucrează în voi, și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea" (Filipeni 2, 12-13). Creștinul va simți îndemnurile păcatului, dar va menține o luptă permanentă împotriva lui. Aici este nevoie de ajutorul lui Hristos. Slăbiciunea omenească se unește cu puterea divină, iar credința exclamă: „Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă biruința prin Domnul nostru Isus Hristos!" (1 Corinteni 15, 57).

Scripturile arată clar că lucrarea sfințirii este progresivă. Când în pocăință păcătosul găsește pacea cu Dumnezeu prin sângele ispășirii, viața creștină abia a început. Acum el trebuie „să înainteze în desăvârșire", să crească „până la măsura staturii plinătății lui Hristos". Apostolul Pavel spune: „fac un singur lucru: uitând ce este în urma mea, și aruncându-mă spre ce este înainte, alerg spre țintă, pentru premiul chemării cerești a lui Dumnezeu, în Hristos Isus" (Filipeni 3, 13.14). Iar Petru ne așează înainte treptele prin care se poate ajunge la sfințirea biblică: „De aceea, dați-vă și voi toate silințele ca să uniți cu credința voastră fapta; cu fapta cunoștința; cu cunoștința, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia; cu evlavia, dragostea de frați; cu dragostea de frați, iubirea de oameni. Căci, dacă faceți lucrul acesta, nu veți aluneca niciodată" (2 Petru 1, 5-10).

Aceia care experimentează sfințirea Bibliei vor da pe față un spirit de umilință. Asemenea lui Moise, ei au o descoperire a maiestății înfricoșate a sfințeniei și-și văd propria nevrednicie, în contrast cu desăvârșirea înălțată și curăția Celui Infinit. Profetul Daniel era un exemplu de sfințire adevărată. Lunga lui viață a fost plină de o slujire nobilă pentru Domnul Său. El a fost un om „preaiubit" (Daniel 10, 11) de Cer. Și totuși, în loc să pretindă că este curat și sfânt, acest profet onorat s-a identificat cu păcătoșenia lui Israel, când a mijlocit înaintea lui Dumnezeu în favoarea poporului Său. „Nu pentru neprihănirea noastră Îți aducem noi cererile noastre, ci pentru îndurările Tale cele mari. Noi am păcătuit, am săvârșit nelegiuire". El declară: „Vorbeam, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu și păcatul poporului meu". Și când, mai târziu, Fiul lui Dumnezeu i S-a arătat să-l îndrume, Daniel a zis: „Puterile m-au lăsat, culoarea mi s-a schimbat, fața mi s-a sluțit, și am pierdut orice vlagă" (Daniel 9, 18.15.20; Daniel 10, 8).

Când Iov a auzit glasul Domnului din furtună, a exclamat: „Mi-e scârbă de mine și mă pocăiesc în țărână și cenușă" (Iov 42, 6). Același lucru s-a întâmplat atunci când Isaia a văzut slava Domnului și i-a auzit pe heruvimi strigând: „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul oștirilor! Atunci am zis: «Vai de mine! Sunt pierdut»" (Isaia 6, 3.5). Pavel, după ce a fost răpit în al treilea cer și a auzit lucruri pe care un om nu le putea rosti, vorbește despre sine ca fiind „cel mai de pe urmă dintre sfinți" (2 Corinteni 12, 2-4; Efeseni 3, 8). Și Ioan, ucenicul iubit, care se pleca pe pieptul lui Isus și a văzut slava Sa, a căzut ca mort la picioarele îngerului (Apocalipsa 1, 17).

Nu poate exista înălțare de sine sau pretenție înfumurată de libertate față de păcat la aceia care merg în umbra crucii Calvarului. Ei simt că păcatul lor a fost acela care a provocat agonia ce a frânt inima Fiului lui Dumnezeu, iar acest gând îi va duce la umilire de sine. Aceia care trăiesc mai aproape de Isus își dau seama mai clar de slăbiciunea și de păcătoșenia omenească și singura lor nădejde este în meritele unui Mântuitor răstignit și înviat. Sfințirea care câștigă acum întâietate în lumea religioasă aduce cu ea un spirit de înălțare de sine și o disprețuire a Legii lui Dumnezeu, care o arată ca fiind străină de religia Bibliei. Apărătorii ei învață că sfințirea este o lucrare de o clipă, prin care, numai prin credință, pot ajunge la sfințenie desăvârșită. „Să crezi doar", spun ei, „și binecuvântarea îți aparține." Se învață că nu se mai cere nici un efort din partea credinciosului. În același timp, ei neagă autoritatea Legii lui Dumnezeu, susținând că sunt dezlegați de a păzi poruncile. Dar este oare posibil ca oamenii să fie sfinți, în armonie cu voia și caracterul lui Dumnezeu, fără să ajungă în armonie cu principiile care sunt expresia naturii și voinței Sale și care arată ce-I este plăcut?

Dorința după o religie ușoară, care nu cere luptă, nici lepădare de sine, nici despărțire de nebuniile lumii, a făcut din doctrina mântuirii și numai prin credință o învățătură populară; dar ce spune Cuvântul lui Dumnezeu? Apostolul Iacov spune: „Frații mei, ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? Poate oare credința aceasta să-l mântuiască?... Vrei dar să înțelegi, om nesocotit, că credința fără fapte este zadarnică? Avraam, părintele nostru, n-a fost el socotit neprihănit prin fapte, când a adus pe fiul său Isaac jertfă pe altar? Vezi că

credința lucra împreună cu faptele lui, și, prin fapte, credința a ajuns desăvârșită.... Vedeți dar că omul este socotit neprihănit prin fapte, și nu numai prin credință" (Iacov 2, 14-24).

Mărturia Cuvântului lui Dumnezeu este împotriva acestei învățături înșelătoare a credinței fără fapte. Acea credință care pretinde favoarea cerului fără să împlinească acele condiții pe baza cărora se oferă harul nu este credință, ci o încumetare; căci credința adevărată își are temelia în făgăduințele și prevederile Scripturilor. Să nu se amăgească nimeni cu credința că poate deveni sfânt, în timp ce calcă de bunăvoie una din cerințele lui Dumnezeu. Săvârșirea unui păcat cunoscut aduce la tăcere mărturia glasului Duhului și des-parte sufletul de Dumnezeu. „Păcatul este călcarea Legii." Și „oricine păcătuiește calcă Legea nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut" (1 Ioan 3, 6). Deși Ioan, în epistolele sale, zăbovește atât de mult asupra dragostei, nu ezită totuși să descopere adevăratul caracter al acelei clase de oameni care pretind că sunt sfințiți, în timp ce trăiesc călcând Legea lui Dumnezeu. „Cine zice: «Îl cunosc» și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos și adevărul nu este în el. Dar cine păzește Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită" (1 Ioan 2, 4.5). Iată proba mărturisirii de credință a oricărui om. Nu putem socoti pe nimeni sfânt fără să-l aducem la măsura singurului nivel de sfințire al lui Dumnezeu, în cer și pe pământ. Dacă oamenii nu simt povara Legii morale, dacă tratează cu ușurință și subapreciază preceptele lui Dumnezeu, dacă încalcă una din cele mai mici din aceste porunci și îi învață pe oameni așa, nu vor avea nici un preț în ochii Cerului și putem ști că pretențiile lor n-au nici o temelie.

Iar pretenția de a fi fără păcat este dovada că acela care pretinde aceasta este departe de a fi sfânt. Aceasta se datorează faptului că acesta nu are o concepție adevărată cu privire la curăția infinită și la sfințenia lui Dumnezeu sau cu privire la ceea ce trebuie să devină pentru a ajunge asemenea caracterului Său; pentru că nu are o concepție adevărată cu privire la curăția și la frumusețea fără egal ale lui Isus, cu privire la răutatea și gravitatea păcatului, se poate socoti un om sfânt. Cu cât mai mare este distanța dintre el și Hristos și cu cât sunt mai nepotrivite concepțiile lui despre caracterul Său divin și cerințele Sale, cu atât mai neprihănit pare el în propriii ochi.

Sfințirea pe care o recomandă Scripturile cuprinde întreaga ființă — duh, suflet și corp. Pavel se ruga pentru tesaloniceni ca „duhul lor, sufletul lor și trupul lor să fie păstrate fără pată până la venirea Domnului nostru Isus Hristos" (1 Tesaloniceni 5, 23). Tot el mai scria credincioșilor: „Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu" (Romani 12, 1). În vremea Israelului din vechime, toate jertfele aduse ca dar Domnului erau cercetate cu atenție. Dacă se descoperea vreun defect, animalul prezentat era refuzat; deoarece Dumnezeu poruncise ca jertfa să fie „fără cusur". Tot astfel, creștinii sunt îndemnați să aducă trupurile lor „ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu". Pentru ca să facă lucrul acesta, toate puterile trebuie să fie păstrate în cea mai bună stare cu putință. Orice obicei care slăbește puterea fizică sau mintală îl face pe om neînstare pentru slujirea Creatorului Său. Și ar fi oare Dumnezeu mulțumit cu mai puțin decât tot ce putem da mai bun? Hristos spune: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată

inima ta". Aceia care Îl iubesc pe Dumnezeu cu toată inima lor vor dori să-I dea cea mai bună slujire din viața lor și vor căuta să aducă încontinuu orice putere a ființei lor în armonie cu legile care vor promova priceperea lor de a face voia Sa. Ei nu vor slăbi și nici nu vor întina, prin îngăduirea apetitului sau pasiunii, jertfa pe care o aduc înaintea Tatălui ceresc.

Petru spune: „Să vă feriți de poftele firii pământești care se războiesc cu sufletul" (1 Petru 2, 11). Orice îngăduință păcătoasă tinde să slăbească facultățile și să amorțească percepțiile mintale și spirituale, iar Cuvântul sau Duhul lui Dumnezeu nu mai poate face decât o slabă impresie asupra inimii. Pavel le scria corintenilor: „Să ne curățim de orice întinăciune a cărnii și a duhului, și să ne ducem sfințirea până la capăt, în frica de Dumnezeu" (2 Corinteni 7, 1). Și împreună cu roadele Duhului: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, facerea de bine, bunătatea, credincioșia, blândețea", el enumără și „înfrânarea poftelor" (Galateni 5, 22.23).

În ciuda acestor declarații inspirate, câți din aceia care pretind că sunt creștini nu își slăbesc puterile, urmărind câștigul sau închinarea la modă; nu își înjosesc capacitățile date de Dumnezeu prin lăcomie, prin beție, prin plăceri neîngăduite. Iar biserica, în loc să mustre, prea adesea încurajează răul provenit din apetit, din dorința de câștig sau iubirea de plăceri, pentru a-și umple tezaurul pe care iubirea pentru Hristos este prea slabă pentru a-l alimenta. Dacă Hristos ar intra în bisericile de astăzi și ar vedea petrecerile și negoțul nesfânt care au loc acolo în numele religiei, nu i-ar alunga El oare pe acești profanatori așa cum i-a alungat pe schimbătorii de bani din templu? Apostolul Iacov declară că înțelepciunea care vine de sus este „mai întâi curată". Dacă i-ar fi întâlnit pe aceia care rostesc Numele lui Isus cu buzele lor mânjite de tutun, pe aceia a căror respirație și ființă sunt contaminate de mirosul infect al tutunului și care poluează aerul și îi obligă pe toți cei din jurul lor să inhaleze otrava — dacă apostolul ar fi venit în legătură cu o practică atât de opusă curăției Evangheliei, n-ar fi denunțat-o el ca fiind „pământească, firească, drăcească"? Robii tutunului, care pretind binecuvântarea sfințirii depline, vorbesc despre nădejdea lor din ceruri; dar Cuvântul lui Dumnezeu declară lămurit că „nimic întinat nu va intra în ea, nimeni care trăiește în spurcăciune" (Apocalipsa 21, 27).

„Nu știți că trupul vostru este Templul Duhului Sfânt, care locuiește în voi, și pe care L-ați primit de la Dumnezeu? Și că voi nu sunteți ai voștri? Căci ați fost cumpărați cu un preț. Proslăviți dar pe Dumnezeu în trupul și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu" (1 Corinteni 6, 19.20). Acela al cărui corp este templul Duhului Sfânt nu va fi înrobit de un obicei dăunător. Puterile lui aparțin lui Hristos, care l-a cumpărat cu preț de sânge. Tot ce are este al Domnului. Cum ar putea fi fără vină aceia care risipesc acest capital încredințat lor? Aceia care poartă numele de creștini cheltuiesc anual sume uriașe în îngăduințe dăunătoare și inutile, în timp ce sufletele pier, alergând după Cuvântul vieții. Dumnezeu este jefuit în zecimi și daruri, în timp ce ei consumă pe altarul poftei distrugătoare mai mult decât dau pentru ajutorarea săracilor sau pentru susținerea Evangheliei. Dacă toți aceia care mărturisesc a fi urmași ai lui Hristos ar fi în adevăr sfințiți, atunci mijloacele lor, în loc să fie cheltuite în

practici inutile și chiar dăunătoare, ar fi aduse în tezaurul Domnului, iar creștinii ar fi exemplu de cumpătare, de lepădare de sine și de jertfire. Atunci ei ar fi lumina lumii.

Lumea este sclava îngăduinței de sine. „Pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții" stăpânesc mulțimile. Însă urmașii lui Hristos au o chemare mai sfântă. „Ieșiți din mijlocul lor, și fiți deosebiți, spune Domnul, și nu atingeți ce este necurat." În lumina Cuvântului lui Dumnezeu, suntem îndreptățiți să declarăm că nu poate fi adevărată acea sfințire care nu rodește o renunțare la tendințele păcătoase și la plăcerile lumii.

Pentru toți aceia care împlinesc aceste condiții: „Ieșiți din mijlocul lor și fiți deosebiți ... și nu atingeți ce este necurat", făgăduința lui Dumnezeu este: „Vă voi primi și vă voi fi Tată, iar voi Îmi veți fi fii și fiice, zice Domnul cel Atotputernic" (2 Corinteni 6, 17.18). Este privilegiul și datoria oricărui creștin de a avea o experiență bogată în lucrurile lui Dumnezeu. „Eu sunt Lumina lumii", spune Isus. „Cine Mă urmează pe Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții" (Ioan 8, 12). „Dar cărarea celor neprihăniți este ca lumina strălucitoare, a cărei strălucire merge mereu crescând până la miezul zilei" (Proverbe 4, 18). Fiecare pas de credință și de ascultare aduce sufletul într-o legătură mai strânsă cu Lumina lumii, în care „nu este întuneric". Razele strălucitoare ale Soarelui neprihănirii strălucesc asupra slujitorilor lui Dumnezeu, iar ei reflectă razele Sale. După cum stelele ne spun că în cer este o lumină mai mare de la slava căreia ele își primesc strălucirea, tot astfel creștinii trebuie să dea pe față faptul că există un Dumnezeu pe tronul universului, al cărui caracter este vrednic de laudă și de imitat. Darurile Duhului Său, curăția și sfințenia caracterului Său se vor da pe față în martorii Săi.

În Epistola sa către Coloseni, Pavel subliniază binecuvântările bogate oferite copiilor lui Dumnezeu. El spune: „Noi nu încetăm să ne rugăm pentru voi, și să cerem să vă umpleți de cunoștința voii Lui, în orice fel de înțelepciune și pricepere duhovnicească; pentru ca astfel să vă purtați într-un chip vrednic de Domnul, ca să-I fiți plăcuți în orice lucru: aducând roade în tot felul de fapte bune, și crescând în cunoștința lui Dumnezeu: întăriți, cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui, pentru orice răbdare și îndelungă răbdare, cu bucurie" (Coloseni 1, 9-11).

El scrie apoi despre dorința sa ca frații din Efes să ajungă la înțelegerea înălțimii privilegiului de creștin. El desfășoară înaintea lor, în cel mai cuprinzător limbaj, puterea minunată și cunoașterea pe care le-ar putea avea, ca fii și fiice ai Celui Preaînalt. Ei erau aceia „întăriți în putere, prin Duhul Lui, în omul dinlăuntru ... pentru ca având rădăcina și temelia pusă în dragoste, să puteți pricepe împreună cu toți sfinții, care este lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea; și să cunoașteți dragostea lui Hristos, care întrece orice cunoștință". Dar rugăciunea apostolului atinge apogeul privilegiului atunci când se roagă ca „să ajungeți plini de toată plinătatea lui Dumnezeu" (Efeseni 3, 16-19).

Aici sunt descoperite înălțimile realizărilor care pot fi atinse prin credința în făgăduințele Tatălui nostru ceresc, atunci când împlinim cerințele Sale. Prin meritele lui Hristos, avem

intrare la tronul Puterii Infinite. „El, care n-a cruțat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va da fără plată, împreună cu El, toate lucrurile?" (Romani 8, 32). Tatăl a dat Fiului Său Duhul fără măsură, iar noi ne putem împărtăși de plinătatea Lui. Isus spune: „Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da Duhul Sfânt celor ce I-L cer!" (Luca 11, 13). „Dacă cereți ceva în Numele Meu, vă voi da." „Cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină" (Ioan 14, 14; 16, 24).

În timp ce viața creștinului va fi caracterizată prin umilință, ea nu trebuie să fie marcată de amărăciune și dispreț de sine. Este privilegiul tuturor să trăiască astfel, încât Dumnezeu să-i aprobe și să-i binecuvânteze. Nu este voia Tatălui nostru ceresc ca să fim totdeauna sub condamnare și întunecime. Nu este nici o dovadă de adevărată umilință în a merge cu capul plecat, dar cu inima plină de gânduri egoiste. Putem merge la Isus și să fim curățiți, pentru a sta înaintea Legii fără rușine sau remușcări. „Acum dar nu este nici o osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu trăiesc după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului" (Romani 8, 1).

Prin Isus, fiii căzuți ai lui Adam devin „fii ai lui Dumnezeu". „Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți, sunt dintr-unul. De aceea, Lui nu-I este rușine să-i numească «frați»" (Evrei 2, 11). Viața creștinului trebuie să fie o viață de credință, de biruință și de bucurie în Domnul. „Pentru că oricine este născut din Dumnezeu, biruie lumea; și ceea ce câștigă biruința asupra lumii, este credința noastră" (1 Ioan 5, 4). Adevărat vorbea și Neemia, slujitorul Domnului: „Bucuria în Domnul este tăria voastră" (Neemia 8, 10). Iar Pavel spune: „Bucurați-vă totdeauna în Domnul! Și iarăși zic, bucurați-vă". „Bucurați-vă întotdeauna.

Rugați-vă neîncetat. Mulțumiți lui Dumnezeu pentru toate lucrurile; căci aceasta este voia lui Dumnezeu, în Hristos Isus, cu privire la voi" (Filipeni 4, 4; 1 Tesaloniceni 5, 16-18). Acestea sunt roadele pocăinței și ale sfințirii biblice; și din cauză că marile principii ale neprihănirii stabilite în Legea lui Dumnezeu sunt privite cu o atât de mare nepăsare de lumea creștină, aceste roade se văd atât de rar. Pentru motivul acesta se dă pe față atât de puțin din acea lucrare profundă și dăinuitoare a Duhului lui Dumnezeu, care a caracterizat redeșteptările din anii de mai înainte. Privind, suntem schimbați. Și atunci când preceptele sfinte, în care Dumnezeu le-a descoperit oamenilor desăvârșirea și sfințenia caracterului Său, sunt neglijate, iar mințile oamenilor sunt îndreptate către învățături și teorii omenești, ne mirăm că a urmat o decădere a evlaviei vii în biserică. Așa zice Domnul: „M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii, și și-au săpat puțuri, puțuri crăpate, care nu țin apă" (Ieremia 2, 13).

„Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi.... Ci își găsește plăcerea în Legea Domnului, și zi și noapte cugetă la Legea Lui! El este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui, și ale cărui frunze nu se veștejesc: tot ce începe duce la bun sfârșit" (Psalmii 1, 1-3). Numai atunci când Legea lui Dumnezeu este restabilită în poziția ei de drept se va produce o reînviorare a credinței și a evlaviei de la început, în mijlocul

poporului care se pretinde a fi al Său. „Așa vorbește Domnul: «Stați în drumuri, uitați-vă, și întrebați care sunt cărările cele vechi, care este calea cea bună: umblați pe ea, și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre!»” (Ieremia 6, 16).

Capitolul 28 — În fața a Raportului Vieții

„Mă uitam” spune profetul Daniel, „până când s-au așezat niște scaune de domnie. Și un Îmbătrânit de zile a șezut jos. Haina Lui era albă ca zăpada, și părul capului Lui era ca niște lână curată; scaunul Lui de domnie era ca niște flăcări de foc, și roțile Lui ca un foc aprins. Un râu de foc curgea și ieșea dinaintea Lui. Mii de mii de slujitori Îi slujeau, și de zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui. S-a ținut judecata și s-au deschis cărțile.” (Daniel 7, 9.10).

Astfel i-a fost prezentată profetului, în viziune, ziua aceea mare și solemnă, când caracterele și viețile oamenilor vor trebui să treacă pe dinaintea Judecătorului a tot pământul și când fiecare om va trebui să primească răsplata „după faptele sale”. Cel Îmbătrânit de zile este Dumnezeu Tatăl. Psalmistul spune: „Înainte ca să se fi născut munții, și înainte ca să se fi făcut pământul și lumea, din veșnicie în veșnicie, Tu ești Dumnezeu” (Psalmii 90, 2). El, izvorul oricărei existențe și al oricărei legi, este Acela care conduce judecata. Iar îngerii sfinți, ca slujitori și martori în număr de „zece mii de ori zece mii și mii de mii”, participă la acest mare tribunal.

„Și iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. I s-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, pentru ca să-I slujească toate popoarele, neamurile și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică, și nu va trece nicidecum” (Daniel 7, 13.14). Venirea lui Hristos descrisă aici nu este a doua Sa venire pe pământ. El vine la Cel Îmbătrânit de zile, în cer, pentru a primi stăpânirea, slava și o împărăție care-I va fi dată la încheierea lucrării Sale de Mijlocitor. Această venire, și nu a doua Sa venire pe pământ, a fost prevestită în profeție ca având loc la încheierea celor 2300 de zile, în anul 1844. Însoțit de îngeri cerești, Marele nostru Preot intră în Sfânta Sfintelor și acolo Se înfățișează înaintea lui Dumnezeu, pentru a îndeplini ultimele acte ale slujirii Sale în favoarea omului — pentru a îndeplini lucrarea judecății de cercetare și pentru a face ispășire pentru toți aceia care au dreptul la binefacerile ei.

În serviciul jertfelor, numai aceia care veneau înaintea lui Dumnezeu, cu mărturisire și pocăință și ale căror păcate fuseseră trecute asupra sanctuarului prin sângele jertfei pentru păcat, aveau o parte în serviciul Zilei de Ispășire. Tot așa, în ziua cea mare a ispășirii finale și a judecății de cercetare, sunt luate în considerație numai cazurile acelora care alcătuiesc poporul lui Dumnezeu. Judecata celor nelegiuiți este o lucrare distinctă și separată și are loc mai târziu. „Căci suntem în clipa când judecata stă să înceapă de la casa lui Dumnezeu. Și dacă începe cu noi, care va fi sfârșitul celor ce nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?” (1 Petru 4, 17)

Cărțile rapoartelor din ceruri, în care sunt trecute numele și faptele oamenilor, urmează să determine hotărârea judecății. Profetul Daniel spune: „S-a ținut judecata și s-au deschis cărțile”. Apocalipsa, care descrie aceeași scenă, adaugă: „Și a fost deschisă o altă carte, care

era cartea vieții. Și morții au fost judecați după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărțile acelea" (Apocalipsa 20, 12). Cartea vieții cuprinde numele tuturor acelora care au intrat vreodată în serviciul lui Dumnezeu. Isus îi îndemna pe ucenici: „Bucurați-vă pentru că numele voastre sunt scrise în ceruri" (Luca 10, 20). Pavel vorbește despre colaboratorii lui credincioși, „ale căror nume sunt scrise în cartea vieții" (Filipeni 4, 3). Daniel, privind spre „timpul încercării, așa cum n-a fost niciodată", spune că poporul lui Dumnezeu va fi mântuit, „și anume toți aceia al căror nume a fost scris în carte". Iar Ioan spune că numai aceia vor intra în cetatea sfântă a lui Dumnezeu, ale căror nume „sunt scrise în cartea vieții Mielului" (Daniel 12, 1; Apocalipsa 21, 27).

„O carte de aducere aminte" este scrisă înaintea lui Dumnezeu, în care sunt raportate faptele bune ale acelora care „se tem de Domnul și cinstesc Numele Lui" (Maleahi 3, 16). Cuvintele lor de credință, faptele lor de iubire sunt scrise în ceruri. Neemia se referă la aceasta atunci când spune: „Adu-ți aminte de mine, Dumnezeule, ... și nu uita faptele mele evlavioase făcute pentru Casa Dumnezeului meu" (Neemia 13, 14). În cartea aducerii aminte a lui Dumnezeu este imortalizată orice faptă de dreptate. Acolo se înregistrează cu credincioșie orice ispită căreia i s-a rezistat, orice păcat biruit, orice cuvânt de milă duioasă care a fost exprimat. Și orice faptă de jertfire, orice suferință și orice durere suportată pentru Hristos sunt raportate acolo. Psalmistul spune: „Tu numeri pașii vieții mele de pribeag; pune-mi lacrimile în burduful Tău: nu sunt ele scrise în cartea Ta?" (Psalmii 56, 8)

Există și un raport al păcatelor oamenilor. „Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău" (Eclesiastul 12, 14). „Vă spun că, în ziua judecății, oamenii vor da socoteală de orice cuvânt nefolositor, pe care-l vor fi rostit". Mântuitorul spune: „Căci din cuvintele tale vei fi scos fără vină, și din cuvintele tale vei fi osândit" (Matei 12, 36.37). Planurile și motivele ascunse apar în acest registru care nu greșește; căci Dumnezeu „va aduce la lumină lucrurile ascunse ale întunericului și va da pe față gândurile inimii" (1 Corinteni 4, 5). „Iată este scris înaintea Mea ... nelegiuirile voastre împreună cu nelegiuirile părinților voștri — zice Domnul" (Isaia 65, 6.7, tr. eng.).

Lucrarea fiecărui om este trecută în revistă înaintea lui Dumnezeu și înregistrată la credincioșie sau necredincioșie. În dreptul fiecărui nume din cărțile cerului, este trecută cu o exactitate teribilă orice cuvânt rău, orice faptă egoistă, orice datorie neîndeplinită și orice păcat ascuns, orice prefăcătorie iscusită. Avertizările sau mustrările trimise de cer, dar neglijate, clipele risipite, ocaziile nefolosite, influența exercitată spre bine sau spre rău, cu rezultatele ei îndepărtate, toate sunt înregistrate de îngerul raportor.

Legea lui Dumnezeu este măsura prin care vor fi judecate caracterele și viețile oamenilor. Înțeleptul zice: „Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată" (Eclesiastul 12, 13.14). Apostolul Iacov îi îndemna pe frați: „Să vorbiți și să lucrați ca niște oameni care au să fie judecați de o lege a

slobozeniei" (Iacov 2, 12). Aceia care la judecată sunt „socotiți vrednici" vor avea parte de învierea drepților. Isus spunea: „dar cei ce vor fi găsiți vrednici să aibă parte de veacul viitor și de învierea dintre cei morți ... vor fi ca îngerii. Și vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii" (Luca 20, 35.36). Și mai spunea: „și vor ieși afară din ele. Cei ce au făcut binele, vor învia pentru viață" (Ioan 5, 29). Drepții cei morți nu vor fi înviați decât după judecata la care vor fi socotiți vrednici de „înviere și viață". De aceea, nu vor fi prezenți în persoană la tribunal atunci când sunt cercetate rapoartele și când cazul lor este hotărât.

Isus Se va arăta ca apărător al lor, pentru a mijloci în favoarea lor înaintea lui Dumnezeu. „Dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos cel neprihănit" (1 Ioan 2, 1). „Căci Hristos n-a intrat într-un locaș de închinare făcut de mână omenească, ca să Se înfățișeze acum, pentru noi înaintea lui Dumnezeu." „De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururea ca să mijlocească pentru ei" (Evrei 9, 24; 7, 25).

Când cărțile cu rapoarte sunt deschise la judecată, viața tuturor acelora care au crezut în Isus trece prin fața lui Dumnezeu. Începând cu aceia care au trăit la început pe pământ, Apărătorul nostru prezintă cazurile fiecărei generații, unul după altul, și judecata se încheie cu cei vii. Fiecare nume este amintit, fiecare caz este cercetat cu atenție. Nume sunt primite și nume sunt respinse. Dacă mai sunt păcate rămase în cărți, de care oamenii nu s-au pocăit și nu sunt iertate, numele lor sunt șterse din cartea vieții, iar raportul faptelor bune este șters din cartea de amintire a lui Dumnezeu. Domnul i-a spus lui Moise: „Pe acela care a păcătuit împotriva Mea îl voi șterge din cartea Mea" (Exod 32:33). Iar proorocul Ezechiel spune: „Însă dacă cel neprihănit se abate de la neprihănirea lui și săvârșește nelegiuirea, toată neprihănirea lui va fi uitată" (Ezechiel 18, 24).

Pentru toți aceia care s-au pocăit cu adevărat de păcat și prin credință au apelat la sângele lui Hristos ca jertfă ispășitoare, s-a scris iertare în dreptul numelui lor în cărțile cerului; pentru că au devenit părtași ai neprihănirii lui Hristos, iar caracterele lor sunt în armonie cu Legea lui Dumnezeu, păcatele lor vor fi șterse, iar ei vor fi socotiți vrednici de viața veșnică. Domnul declară prin profetul Isaia: „Eu, Eu îți șterg fărădelegile, pentru Mine, și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele tale" (Isaia 43, 25). Isus spune: „Cel ce va birui, va fi îmbrăcat astfel în haine albe. Nu-i voi șterge nicidecum numele din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Lui". „De aceea, pe orișicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri; dar de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri" (Apocalipsa 3, 5; Matei 10, 32.33).

Interesul cel mai profund manifestat printre oameni față de hotărârile tribunalelor pământești reprezintă foarte slab interesul din curțile cerești atunci când numele scrise în cartea vieții vin la cercetare înaintea Judecătorului a tot pământul. Mijlocitorul divin pledează ca toți aceia care au biruit, prin credința în sângele Său, să fie iertați de nelegiuirile lor, să fie

readuși în căminul lor din Paradis și să fie încoronați ca împreună-moștenitori cu El la „vechea stăpânire” (Mica 4, 8). În strădaniile lui de a amăgi și a ispiti neamul omenesc, Satana a plănuit să zădărnicească planul lui Dumnezeu făcut la crearea omului; dar Hristos cere ca acest plan să fie adus la îndeplinire ca și cum omul n-ar fi păcătuit niciodată. El cere pentru poporul Său nu numai iertare deplină și îndreptățire desăvârșită, ci și o împărtășire de slava Sa și un loc pe tronul Său.

În timp ce Isus mijlocește pentru supușii harului Său, Satana îi acuză înaintea lui Dumnezeu ca fiind călcători ai Legii. Marele amăgitor a căutat să-i aducă la necredință, să-i facă să piardă încrederea în Dumnezeu, să-i despartă de dragostea Sa și să calce Legea. Acum el arată către raportul vieții lor, la defectele lor de caracter, la lipsa lor de asemănare cu Hristos, care L-a dezonorat pe Răscumpărătorul lor, la toate păcatele pe care el i-a ispitit să le săvârșească, și din cauza aceasta el îi pretinde ca supuși ai lui.

Isus nu le scuză păcatele, dar arată către pocăința lor, către credința lor și, cerând iertare în favoarea lor, Își înalță mâinile rănite înaintea Tatălui și a îngerilor sfinți, spunând: Îi cunosc pe nume, i-am săpat pe palmele Mele. „Jertfele plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit; Dumnezeule, Tu nu disprețuiești o inimă zdrobită și mâhnită” (Psalmii 51, 17). Iar pârâșului poporului Său îi spune: „Domnul să te mustre, Satano! Domnul să te mustre, El care a ales Ierusalimul! Nu este el ... un tăciune scos din foc?” (Zaharia 3, 2). Hristos îi va îmbrăca pe cei credincioși cu neprihănirea Sa, pentru a putea prezenta înaintea Tatălui „o biserică slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta” (Efeseni 5, 27). Numele lor sunt scrise în cartea vieții și despre ei stă scris: „Ei vor merge cu Mine îmbrăcați în alb, căci sunt vrednici” (Apocalipsa 3, 4).

În felul acesta se va împlini deplin făgăduința legământului nou, care zice: „Le voi ierta nelegiuirea, și nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatul lor”. „În zilele acelea, în vremea aceea — zice Domnul — se va căuta nelegiuirea lui Israel, și nu va mai fi, și păcatul lui Iuda și nu se va mai găsi” (Ieremia 31, 34; 50, 20). „În vremea aceea odrasla Domnului va fi plină de măreție și slavă, și rodul țării va fi plin de strălucire și frumusețe pentru cei mântuiți ai lui Israel. Și cel rămas în Sion, cel lăsat în Ierusalim, se va numi «sfânt», oricine va fi scris printre cei vii, la Ierusalim” (Isaia 4, 2-3). Lucrarea judecății de cercetare și de ștergere a păcatelor trebuie îndeplinită înainte de a doua venire a Domnului. Deoarece morții trebuie judecați după lucrurile scrise în cărți, este cu neputință ca păcatele oamenilor să fie șterse după judecata la care sunt cercetate cazurile lor. Dar apostolul Petru spune lămurit că păcatele credincioșilor vor fi șterse „atunci când vor veni vremurile de reînviorare de la fața Domnului și va trimite pe Isus Hristos” (Faptele Apostolilor 3, 19.20). Când se va încheia judecata de cercetare, Hristos va veni și răsplata va fi cu El, ca să dea fiecăruia după faptele pe care le-a făcut.

În serviciul jertfelor, marele preot, după ce făcea ispășirea pentru Israel, ieșea și binecuvânta adunarea. Tot astfel Hristos, la încheierea lucrării Sale de mijlocire, Se va arăta, „nu în vederea păcatului, ca să aducă mântuirea” (Evrei 9, 28), pentru a binecuvânta poporul

Său, care așteaptă, cu viață veșnică. Așa cum preotul îndepărta păcatele din sanctuar și le mărturisea pe capul țapului, tot astfel și Hristos va așeza toate aceste păcate asupra lui Satana, inițiatorul și instigatorul la păcat. Țapul care purta păcatele lui Israel era trimis „într-un ținut nelocuit" (Leviticul 16, 22); în același fel Satana, care poartă vina tuturor păcatelor la care a provocat pe poporul lui Dumnezeu să le facă, va fi legat pe pământ timp de o mie de ani, care în timpul acesta va fi pustiu, fără locuitori, și va suferi în cele din urmă pedeapsa deplină în foc, care îi va distruge pe toți nelegiuiții. În felul acesta, marele Plan de Mântuire își va ajunge împlinirea în eradicarea finală a păcatului și în eliberarea tuturor acelora care au vrut să renunțe la fărădelege.

În timpul rânduit pentru judecată — încheierea celor 2300 de zile în anul 1844 — a început lucrarea de cercetare și de ștergere a păcatelor. Toți aceia care au luat vreodată asupra lor numele lui Hristos trebuie să treacă prin lucrarea cercetării. Atât cei vii, cât și cei morți sunt judecați „după lucrurile care au fost scrise în cărți, după faptele lor". Păcatele pentru care nu s-au pocăit și n-au fost părăsite nu vor fi iertate și nici șterse din cărți, ci vor sta ca mărturie împotriva păcătosului în ziua lui Dumnezeu. Poate că faptele rele au fost săvârșite la lumina zilei sau la întunericul nopții; dar ele au fost deschise și descoperite înaintea Aceluia cu care avem de-a face. Îngerii lui Dumnezeu au fost martori la fiecare păcat și l-au înregistrat în rapoartele care nu greșesc. Păcatul poate fi ascuns, negat, acoperit de tată, de mamă, de soție, de copii și de prieteni; nimeni altul în afară de făptașul vinovat n-ar putea să aibă nici cea mai slabă bănuială cu privire la păcat; dar el este descoperit în fața inteligențelor cerului. Întunericul nopții celei mai întunecate, tăinuirea cea mai meșteșugită nu sunt în stare să acopere nici măcar un gând de cunoașterea Celui veșnic. Dumnezeu are un raport exact cu privire la orice faptă nedreaptă și lucrare necinstită. El nu este indus în eroare de aparența de evlavie. El nu face greșeli în aprecierea caracterului. Oamenii pot fi înșelați de cei stricați cu inima, dar Dumnezeu pătrunde prin toate prefăcătoriile și citește viața interioară.

Cât de solemn este gândul acesta! Zi după zi, trecând în veșnicie, duce cu ea povara rapoartelor pentru cărțile din ceruri. Cuvintele o dată rostite și faptele o dată făcute nu mai pot fi retrase. Îngerii au înregistrat atât binele, cât și răul. Cuceritorul cel mai puternic de pe pământ nu poate chema înapoi nici măcar raportul unei singure zile. Faptele noastre, cuvintele noastre, chiar și cele mai ascunse motive, toate au greutatea lor în hotărârea viitorului nostru, pentru fericire sau nenorocire. Deși pot fi uitate de noi, ele vor da mărturie pentru îndreptățirea sau pentru condamnarea noastră. Așa după cum trăsăturile feței sunt reproduse cu o exactitate fără greș pe planșeta lăcuită a artistului, tot astfel caracterul este reprodus cu credincioșie în cărțile de sus. Și totuși cât de puțin interes se manifestă cu privire la raportul care trebuie să fie supus privirii ființelor cerești. Dacă s-ar putea da la o parte vălul care desparte lumea vizibilă de cea invizibilă, iar fiii oamenilor l-ar vedea pe îngerul raportor înregistrând orice cuvânt și faptă cu care va trebui să se întâlnească la judecată, câte cuvinte care se rostesc zilnic ar rămâne nerostite și câte fapte ar rămâne nefăcute!

La judecată va fi cercetat felul în care a fost întrebuințat fiecare talant. Cum am folosit capitalul încredințat de cer? Va primi Domnul, la venirea Sa, ce I se cuvine cu dobândă? Am întrebuințat noi puterile încredințate nouă, ale brațului, ale inimii și ale creierului, spre slava lui Dumnezeu și spre binecuvântarea lumii? Cum am folosit timpul, condeiul, glasul, banii, influența? Ce am făcut pentru Hristos în persoana săracului, a celui îndurerat, a orfanului sau a văduvei? Dumnezeu ne-a făcut depozitarii Cuvântului Său sfânt; ce am făcut cu lumina și cu adevărul pe care le-am primit pentru a-i face pe oameni înțelepți spre mântuire? Nici o valoare nu are doar mărturisirea „credinței în Hristos”; numai dragostea care se arată prin fapte este socotită autentică. Totuși numai dragostea este aceea care dă valoare fiecărei fapte în ochii cerului. Tot ce este făcut din dragoste, oricât de neînsemnat ar părea în aprecierea oamenilor, este primit și răsplătit de Dumnezeu.

Egoismul ascuns al oamenilor este descoperit în cărțile din ceruri. Acolo se găsește raportul datoriilor neîmplinite față de semenii lor, de uitare a cererilor Mântuitorului. Acolo se va vedea cât de adesea i-au fost date lui Satana timpul, gândul și puterea care Îi aparțin lui Hristos. Trist este raportul pe care îl duc îngerii în ceruri. Ființe inteligente, care pretind că Îl urmează pe Hristos, sunt preocupate în câștigarea de averi pământești sau în procurarea de plăceri lumești. Bani, timp și putere se jertfesc pentru etalare și pentru îngăduință de sine; însă momentele devotate rugăciunii, cercetării Scripturilor, umilirii sufletului și mărturisirii păcatelor sunt puține.

Satana inventează nenumărate planuri pentru a ne ocupa mintea, așa ca ea să nu stăruie asupra lucrării pe care ar trebui să o cunoaștem foarte bine. Arhiamăgitorul urăște adevărurile mari, care scot în evidență o jertfă ispășitoare și un Mijlocitor puternic. El știe că, în ceea ce-l privește, totul depinde de abaterea minților de la Isus și de la adevărul Său. Aceia care vor să se împărtășească de meritele mijlocirii Sale nu trebuie să îngăduie nimănui să se amestece în datoria lor față de o sfințenie desăvârșită, în temere de Dumnezeu. Ceasurile prețioase, în loc să fie dedicate plăcerii, expunerii sau căutării de câștiguri, ar trebui devotate studiului cu rugăciune stăruitoare a Cuvântului Adevărului. Subiectul cu privire la Sanctuar și la judecata de cercetare trebuie să fie clar înțeles de către poporul lui Dumnezeu. Toți au nevoie de o cunoaștere personală a poziției și a lucrării Marelui lor Preot. Altfel, le va fi cu neputință să arate credința care este absolut necesară în vremea aceasta sau să ocupe locul pe care Dumnezeu dorește ca ei să-l ocupe. Fiecare are un suflet de câștigat sau de pierdut. Fiecare are un caz ce trebuie să se înfățișeze înaintea barei de judecată a lui Dumnezeu. Fiecare trebuie să se întâlnească față în față cu Judecătorul cel mare. Cât de important este deci ca fiecare minte să contemple cât mai des scena solemnă în care se va ține judecata și se vor deschide cărțile, când, așa cum spune Daniel, fiecare trebuie să-și primească plata la sfârșitul zilelor.

Toți aceia care au primit lumină cu privire la acest subiect trebuie să dea mărturie despre adevărurile mari pe care Dumnezeu le-a încredințat lor. Sanctuarul din ceruri este chiar centrul lucrării lui Hristos în favoarea oamenilor. El cuprinde orice suflet care trăiește pe pământ. El deschide privirii Planul de Mântuire, aducându-ne foarte aproape de încheierea vremii și

descoperindu-ne sfârșitul plin de biruință, în lupta dintre neprihănire și păcat. Este de o importanță copleșitoare ca toți să cerceteze cu grijă aceste subiecte și să fie în stare să dea un răspuns oricui le cere socoteală de nădejdea care este în ei.

Mijlocirea lui Hristos în favoarea omului, din Sanctuarul de sus, este tot atât de importantă, pentru Planul de Mântuire, ca moartea Sa pe cruce. Prin moartea Sa, El a început acea lucrare, pe care, după înviere, S-a înălțat să o desăvârșească în ceruri. Trebuie să intrăm prin credință dincolo de perdea, „unde Isus a intrat pentru noi ca înainte-mergător" (Evrei 6, 20). Acolo se reflectă lumina de la crucea de pe Calvar. Acolo putem câștiga o înțelegere mai clară a tainelor mântuirii. Mântuirea omului a fost adusă la îndeplinire cu un preț infinit pentru cer; jertfa adusă împlinește cererile cele mai mari ale Legii lui Dumnezeu călcate de om. Isus a deschis calea către tronul Tatălui și, prin mijlocirea Sa, dorința sinceră a tuturor acelora care vin la El în credință poate fi prezentată înaintea lui Dumnezeu.

„Cine își ascunde fărădelegile, nu propășește, dar cine le mărturisește și se lasă de ele, capătă îndurare" (Proverbe 28, 13). Dacă aceia care își ascund și își scuză păcatele ar vedea cum se bucură Satana de ei, cum le reproșează Domnului Hristos și sfinților îngeri, arătând spre viața lor, s-ar grăbi să-și mărturisească păcatele și să le părăsească. Prin defectele de caracter, Satana lucrează pentru a pune stăpânire pe toată ființa și el știe că, dacă aceste defecte sunt cultivate, va avea succes. De aceea el caută fără încetare să-i amăgească pe urmașii lui Hristos cu sofisticăria lui fatală că ei nu pot fi biruitori. Dar Isus mijlocește în favoarea lor cu mâinile Sale rănite, cu trupul Său zdrobit și declară tuturor acelora care Îl urmează: „Harul Meu îți este de ajuns" (2 Corinteni 12, 9). „Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun, și sarcina Mea este ușoară" (Matei 11, 29.30). Nimeni deci să nu socotească defectele sale ca fiind de nevindecat. Dumnezeu va da credință și har pentru a le învinge.

Trăim acum în ziua cea mare de ispășire. În serviciul simbolic, atunci când marele preot făcea ispășire pentru Israel, tuturor li se cerea să-și întristeze sufletele prin pocăință de păcat și prin umilire înaintea lui Dumnezeu, ca să nu fie nimiciți din poporul lui Dumnezeu. În același fel, toți aceia care vor ca numele lor să rămână în cartea vieții trebuie ca acum, în puținele zile de har care au mai rămas, să-și umilească sufletele înaintea lui Dumnezeu prin întristarea pentru păcat și prin pocăință adevărată. Trebuie să se dea pe față o cercetare de inimă profundă și sinceră. Spiritul ușuratic și frivol, îngăduit de atâția care pretind că sunt creștini, trebuie îndepărtat. În fața tuturor acelora care vor să-și supună înclinațiile rele ce vor să stăpânească, stă o luptă stăruitoare. Lucrarea de pregătire este o lucrare personală. Nu suntem mântuiți în grup. Curăția și devoțiunea unuia nu vor împlini lipsa acestor calități la altul. Chiar dacă toate popoarele trebuie să treacă prin fața judecății lui Dumnezeu, El va cerceta cazul fiecăruia în parte cu tot atâta atenție ca și când n-ar mai exista altă ființă pe pământ. Fiecare trebuie să fie încercat și dovedit fără pată sau zbârcitură sau altceva de felul acesta.

Solemne sunt scenele legate de încheierea lucrării de ispășire. Interesele care se cuprind în ea sunt copleșitoare. Judecata are loc acum în Sanctuarul de sus. Această lucrare continuă timp de mulți ani. În curând — nimeni nu știe cât de curând — ea va ajunge la cei vii. În prezența înfricoșătoare a lui Dumnezeu, viața noastră trebuie să vină la cercetare. În această vreme, mai presus de orice, se cuvine ca fiecare suflet să ia seama la avertizarea lui Hristos: „Luați seama, vegheați și rugați-vă; căci nu știți când va veni vremea aceea" (Marcu 13, 33). „Dacă nu vegheați, voi veni ca un hoț, și nu vei ști în care ceas voi veni peste tine" (Apocalipsa 3, 3).

Când lucrarea judecății de cercetare se încheie, soarta tuturor va fi hotărâtă pentru viață sau pentru moarte. Timpul de har se încheie cu puțin înainte de venirea Domnului pe norii cerului. Hristos, privind la timpul acesta, spune în cartea Apocalipsei: „Cine este nedrept, să fie nedrept și mai departe; cine este întinat, să se întineze și mai departe; cine este fără prihană să trăiască și mai departe fără prihană. Și cine este sfânt, să se sfințească și mai departe! Iată, Eu vin curând; și răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după fapta Lui" (Apocalipsa 22, 11.12).

Atât cel neprihănit, cât și cel păcătos vor trăi împreună pe pământ în starea lor muritoare — oamenii vor sădi și vor clădi, vor mânca și vor bea, neștiind că hotărârea finală și irevocabilă a fost pronunțată în Sanctuarul de sus. Înainte de potop, după ce Noe a intrat în corabie, Dumnezeu l-a închis înăuntru, iar pe cei păcătoși, afară; dar, timp de șapte zile, oamenii, neștiind că soarta lor a fost pecetluită, și-au continuat viața fără grijă și iubitoare de plăceri și și-au bătut joc de avertismentele cu privire la judecata care se apropia. „Tot așa, spune Mântuitorul, va fi și la venirea Fiului omului" (Matei 24, 39). Pe tăcute și pe neobservate, la fel ca hoțul în miez de noapte, va veni ora hotărâtoare, care va stabili soarta fiecărui om, retragerea finală a darului milei de la oamenii vinovați. „Vegheați deci ... ca nu cumva, venind pe neașteptate, să vă găsească dormind" (Marcu 13, 35.36). Este primejdioasă starea acelora care, obosiți de veghere, se întorc la atracțiile lumii. În timp ce omul de afaceri este captivat de urmărirea câștigului, în timp ce iubitorul de plăceri caută satisfacerea poftelor, în timp ce fiica modei își aranjează podoabele, s-ar putea ca în ceasul acela Judecătorul întregului pământ să rostească sentința: „Ai fost cântărit în cumpănă și ai fost găsit prea ușor" (Daniel 5, 27).

Capitolul 29 — Originea Răului

Originea păcatului și motivul existenței lui constituie, pentru multe minți, un izvor de mare încurcătură. Oamenii văd lucrarea răului, cu urmările lui grozave de vai și distrugere, și se întreabă cum pot exista toate acestea sub conducerea Aceluia care este nemărginit în înțelepciune, în putere și în dragoste. Iată o taină căreia nu-i găsesc nici o explicație. În nesiguranța și îndoiala lor, sunt orbi față de adevărurile descoperite lămurit în Cuvântul lui Dumnezeu și esențiale pentru mântuire. Sunt unii care, în căutarea lor cu privire la existența păcatului, încearcă să cerceteze ceea ce Dumnezeu nu le-a descoperit; și ca urmare nu găsesc nici o rezolvare pentru greutățile lor; și unii ca aceștia, mânați de dispoziția de a se îndoi și de a căuta nepotriviri, fac din aceasta o scuză pentru lepădarea cuvintelor Sfintelor Scripturi. Alții însă nu ajung la nici o înțelegere mulțumitoare a marii probleme a răului din cauză că tradiția și interpretarea greșită au întunecat învățătura Bibliei cu privire la caracterul lui Dumnezeu, la natura guvernării Sale și la modul în care El tratează păcatul.

Este cu neputință să explicăm originea păcatului, pentru a da un motiv existenței. Cu toate acestea, se pot înțelege suficient atât originea lui, cât și măsurile luate cu privire la soarta finală a păcatului, măsuri care descoperă pe deplin dreptatea și mila lui Dumnezeu în toate procedeele Sale cu păcatul. Nimic nu este mai clar explicat în Scripturi decât că Dumnezeu n-a fost în nici o privință răspunzător de apariția păcatului; că n-a fost o retragere arbitrară a harului divin, nici o lipsă în conducerea divină, care să dea ocazie la apariția răzvrătirii. Păcatul este un intrus, pentru a cărui existență nu se poate da nici o explicație. El este tainic, de neexplicat; a-l scuza înseamnă a-l apăra. Dacă s-ar putea găsi o scuză pentru el sau vreo cauză a existenței lui, ar înceta să mai fie păcat. Unica definiție pe care o putem da păcatului este aceea pe care o găsim în Cuvântul lui Dumnezeu; el „este călcarea Legii”; este acțiunea unui principiu în luptă cu Legea cea mare a dragostei, care este temelia guvernării divine.

Înainte de apariția păcatului, în întregul univers era pace și bucurie. Totul era în armonie desăvârșită cu voința Creatorului. Iubirea față de Dumnezeu era supremă, iar iubirea omului față de om era nepărtinitoare. Hristos, Cuvântul, singurul născut al lui Dumnezeu, era una cu Tatăl cel veșnic — una în natură, în caracter și în scop — singura Ființă din tot Universul care putea intra în sfaturile și în planurile lui Dumnezeu. Prin Hristos, Tatăl a realizat cererea tuturor ființelor cerești. „Prin El au fost făcute toate lucrurile care sunt în ceruri; fie scaune de domnii, fie dregătorii, fie stăpâniri” (Coloseni 1, 16) și tot cerul dădea ascultare lui Hristos în aceeași măsură ca și Tatălui.

Legea iubirii fiind temelia guvernării lui Dumnezeu, fericirea tuturor ființelor create depindea de asentimentul lor desăvârșit față de marile principii ale dreptății. Dumnezeu dorește de la toate făpturile Sale o slujire din dragoste — un omagiu care izvorăște dintr-o apreciere inteligentă a caracterului Său. El nu găsește plăcere într-o slujire silită și, ca urmare, dă tuturor libertatea de voință, ca să-I aducă o slujire de bunăvoie. Dar a apărut cineva care a

ales să pervertească această libertate. Păcatul și-a avut originea în acela care, după Hristos, fusese cel mai onorat de Dumnezeu și care stătea în cea mai înaltă poziție de putere și de slavă printre locuitorii cerului. Înainte de cădere, Lucifer era primul dintre heruvimii ocrotitori, sfânt și nepătat. „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: Ajunseseși la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe.... Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine" (Ezechiel 28, 12-15).

Lucifer ar fi putut rămâne în grația lui Dumnezeu, iubit și onorat de oștile îngerești, punându-și la lucru puterile nobile pentru a-i binecuvânta pe alții și a-L slăvi pe Făcătorul său. Dar profetul spune: „Ți s-a îngâmfat inima din pricina frumuseții tale, ți-ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta" (Ver 17). Puțin câte puțin, Lucifer a ajuns să-și îngăduie dorința după înălțare de sine. „Pentru că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu." „Tu ziceai în inima ta: ... «îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu; voi ședea pe muntele adunării ... mă voi sui pe vârful norilor, voi fi ca Cel Preaînalt»" (Ver 6; Isaia 14, 13.14). În loc să caute să-L facă pe Dumnezeu cel dintâi în dragostea și slujirea creaturilor, strădania lui Lucifer a fost să le câștige slujirea și închinarea pentru el. Râvnind la onoarea pe care Tatăl cel veșnic o revărsase asupra Fiului Său, acest prinț al îngerilor a aspirat la puterea pe care numai Hristos o putea folosi.

Tot cerul se bucura să reflecte slava Creatorului și să trâmbițeze lauda Lui. Câtă vreme Dumnezeu fusese onorat în felul acesta, pretutindeni fusese pace și veselie. Dar acum armoniile cerești au fost umbrite de o notă discordantă. Slujirea și înălțarea de sine, contrară planului Creatorului, a provocat simțăminte rele în mințile în care slava lui Dumnezeu era mai presus de orice. Sfaturile cerești au stăruit pe lângă Lucifer. Fiul lui Dumnezeu i-a prezentat măreția, bunătatea și dreptatea Creatorului și natura sfântă și neschimbătoare a Legii Sale. Dumnezeu Însuși stabilise ordinea în ceruri; așa că, neținând seama de ea, Lucifer Îl dezonora pe Făcătorul său și aducea ruină asupra lui. Dar avertizarea dată cu milă și cu o dragoste nemărginită n-a făcut decât să trezească un spirit de împotrivire. Astfel, Lucifer a îngăduit ca invidia față de Hristos să-l stăpânească și a rămas intransigent.

Mândria și slava proprie au alimentat dorința după supremație. Înalta cinstire dată lui Lucifer n-a fost apreciată ca fiind darul lui Dumnezeu și n-a produs nici o recunoștință față de Creator. El se preamărea pe sine în strălucirea și înălțarea lui și aspira să fie deopotrivă cu Dumnezeu. Era iubit și respectat de oștile cerești. Îngerii găseau plăcere să aducă la îndeplinire poruncile lui și era îmbrăcat cu înțelepciune și cu slavă mai presus de toți ceilalți. Dar Fiul lui Dumnezeu era recunoscut ca Suveran al cerului, una cu Tatăl în putere și în autoritate; Hristos participa la toate sfaturile lui Dumnezeu, pe când lui Lucifer nu-i era îngăduit să pătrundă planurile divine. „De ce", întreba acest înger puternic, „să aibă Hristos supremația? De ce este în felul acesta onorat mai mult decât Lucifer?"

Părăsindu-și locul din prezența imediată a lui Dumnezeu, Lucifer a început să răspândească spiritul de nemulțumire printre îngeri. Lucrând în taină adâncă și pentru o vreme ascunzându-și scopul adevărat sub aparența respectului față de Dumnezeu, a încercat să trezească nemulțumirea față de legile care guvernau ființele cerești, lăsând să se înțeleagă că ele impuneau restricții care nu erau necesare. Din moment ce erau sfinți, el susținea că îngerii trebuie să asculte de îndemnul conștiinței lor. Căuta să trezească simpatie pentru el, arătând că Dumnezeu pro-cedase nedrept cu el, dându-I onoarea supremă lui Hristos. El pretindea că, aspirând la o putere și la o onoare mai mari, nu urmărea înălțarea de sine, ci căuta să asigure libertatea pentru toți locuitorii cerului; că pe calea aceasta ei ar putea ajunge la o stare mai înaltă de existență.

Dumnezeu, în mila Sa cea mare, l-a suportat îndelung pe Lucifer. Nu l-a îndepărtat imediat din starea lui înălțată atunci când, pentru prima oară, și-a permis un spirit de nemulțumire, nici chiar atunci când a început să dea pe față pretențiile lui false înaintea îngerilor credincioși. El a fost menținut în ceruri multă vreme. Mereu și mereu i s-a oferit iertarea, condiționată de pocăință și a supunere. Asemenea eforturi, pe care numai iubirea și înțelepciunea infinită le puteau plănui, au fost făcute pentru a-l convinge de rătăcirea lui. Spiritul de nemulțumire nu fusese cunoscut niciodată în ceruri.

Nici chiar Lucifer n-a văzut de la început unde va ajunge; el nu înțelegea natura adevărată a simțămintelor lui. Dar atunci când s-a dovedit că nemulțumirea lui nu are motiv, Lucifer a fost convins că era greșit, că cerințele divine erau drepte și că ar fi trebuit să recunoască acest lucru înaintea cerului întreg. Dacă atunci ar fi făcut lucrul acesta, s-ar fi salvat pe sine și pe mulți alți îngeri. Până atunci nu părăsise cu totul supunerea față de Dumnezeu. Cu toate că părăsise poziția de heruvim ocrotitor, dacă ar fi vrut să se întoarcă la Dumnezeu, recunoscând înțelepciunea Creatorului, și dacă s-ar fi mulțumit să ocupe locul care-i fusese destinat în marele plan al lui Dumnezeu, ar fi fost pus iarăși în slujbă. Dar mândria l-a împiedicat să se supună. El și-a apărat cu insistență calea, a susținut că nu are nevoie de pocăință și s-a angajat cu totul în lupta cea mare împotriva Făcătorului său.

Toate puterile minții lui iscusite au fost puse în slujba amăgirii, pentru a-și asigura simpatia îngerilor care fuseseră sub comanda lui. Chiar faptul că Hristos îl avertizase și îl sfătuise a fost interpretat pentru a sluji planurilor lui de trădare. Acelora a căror încredere plină de iubire îi legase mai strâns de el, Satana le spunea că a fost judecat greșit, că poziția lui nu era respectată și că libertatea avea să-i fie restrânsă. De la prezentarea eronată a cuvintelor lui Hristos a trecut la pervertire și la înșelăciune directă, acuzându-L pe Fiul lui Dumnezeu de un plan care să-L umilească înaintea locuitorilor cerului. A mai încercat să facă și o legătură falsă între el și îngerii rămași credincioși. Pe toți aceia pe care nu i-a putut supune și nu i-a putut aduce cu totul de partea lui i-a acuzat de indiferență față de interesele ființelor cerești. Chiar lucrarea pe care o făcea el o punea pe seama acelora care rămăseseră credincioși lui Dumnezeu. Și, pentru a-și susține acuzația de nedreptate a lui Dumnezeu față de el, a recurs la interpretarea tendențioasă a cuvintelor și faptelor Creatorului. Metoda lui era să-i încurce

pe îngeri cu argumente subtile cu privire la planurile lui Dumnezeu. A îmbrăcat în mister tot ce era simplu și, printr-o pervertire măiastră, a aruncat îndoială asupra declarațiilor celor mai lămurite ale lui Iehova. Poziția lui înaltă, într-o legătură atât de strânsă cu conducerea divină, a dat mai multă putere sofisticăriilor lui și mulți au fost induși în eroare să se unească în răzvrătire împreună cu el împotriva autorității cerului.

Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, i-a îngăduit lui Satana să-și continue lucrarea, până când spiritul de nemulțumire a avut ca rod o revoltă activă. A fost necesar ca planurile lui să se desfășoare din plin, pentru ca natura și tendința lor adevărată să poată fi văzute de toți. Lucifer, heruvimul cel uns, fusese foarte mult înălțat; el era mult iubit de ființele cerești, iar influența lui asupra lor era puternică. Guvernarea lui Dumnezeu îi includea nu numai pe locuitorii cerului, ci și pe toate lumile pe care El le crease; și Satana cugeta că, dacă i-ar fi putut atrage pe îngerii cerului împreună cu el la răscoală, ar fi putut atrage și celelalte lumi. El și-a prezentat cu măiestrie punctul de vedere, folosind înțelepciunea și denaturarea pentru a-și atinge scopul. Puterea lui de amăgire era foarte mare și, ascunzându-se sub o mască de înșelăciune, câștigase teren. Nici chiar îngerii rămași credincioși nu puteau discerne pe deplin caracterul lui și nici nu puteau vedea unde avea să ducă lucrarea lui.

Satana fusese atât de mult onorat și toate faptele lui erau atât de învești mântate în taină, încât era greu să se descopere îngerilor natura adevărată a lucrării sale. Până ce n-a ajuns la dezvoltarea deplină, păcatul n-a părut atât de rău precum era. Deoarece până atunci păcatul nu avusese nici un loc în universul lui Dumnezeu, ființele sfinte nu aveau nici o idee cu privire la natura și la răutatea lui. Ele nu puteau vedea urmările teribile care aveau să se producă drept urmare a lepădării Legii lui Dumnezeu. La început, Satana își ascunsese lucrarea sub o mărturisire amăgitoare de loialitate față de Dumnezeu. El pretindea că urmărește să promoveze onoarea lui Dumnezeu, stabilitatea guvernării Sale și binele tuturor locuitorilor cerului. În timp ce strecura nemulțumirea în mintea îngerilor aflați sub conducerea lui, făcea cu măiestrie să pară că el caută să îndepărteze nemulțumirea. Când susținea că trebuiau făcute schimbări în ordinea și în legile guvernării lui Dumnezeu, făcea aceasta motivând că ele erau necesare pentru a păstra armonia în ceruri.

În procedeele Sale cu păcatul, Dumnezeu a folosit numai dreptatea și adevărul. Satana putea folosi ceea ce Dumnezeu nu putea — lingușirea și amăgirea. El căuta să falsifice cuvintele lui Dumnezeu și reprezenta eronat planul Său de guvernare înaintea îngerilor, susținând că Dumnezeu nu a fost drept atunci când a dat legi și rânduieli locuitorilor cerului; că atunci când cerea supunere și ascultare de la creaturile Sale, căuta numai înălțarea de Sine. De aceea trebuia demonstrat înaintea locuitorilor cerului și ai celorlalte lumi că guvernarea lui Dumnezeu era dreaptă, iar Legea Sa era desăvârșită. Satana a creat impresia că el căuta să promoveze binele universului. Atât caracterul adevărat al uzurpatorului, cât și scopul lui real trebuiau să fie înțelese de toți. El trebuia să aibă timp pentru a se demasca prin lucrurile lui nelegiuite.

Satana punea pe seama Legii și guvernării lui Dumnezeu discordia pe care acțiunea lui o provocase în ceruri. Toate relele, spunea el, erau urmarea conducerii divine. El pretindea că scopul lui era să îmbunătățească întocmirile lui Iehova. De aceea, era necesar ca să demonstreze natura pretențiilor sale și să arate efectul schimbărilor propuse în Legea divină. Propria lucrare urma să-l condamne. Satana pretinsese de la început că nu se răzvrătise. Universul întreg trebuia să-l vadă pe amăgitor demascat.

Chiar și atunci când s-a hotărât că el nu mai putea rămâne în cer, Înțelepciunea Infinită nu l-a distrus pe Satana. Deoarece numai slujirea din iubire poate fi primită de Dumnezeu, devotamentul creaturilor Sale trebuie să se întemeieze pe o convingere cu privire la dreptatea și la mila Sa. Locuitorii cerului și ai celorlalte lumi, fiind nepregătiți să înțeleagă natura sau consecințele păcatului, nu puteau vedea dreptatea și mila lui Dumnezeu în distrugerea lui Satana. Dacă ar fi fost adus imediat la inexistență, ei L-ar fi slujit pe Dumnezeu din teamă, și nu din iubire. Influența amăgitorului n-ar fi fost cu totul distrusă și nici spiritul de revoltă n-ar fi fost îndepărtat cu totul. Răului trebuia să i se îngăduie să ajungă la maturitate. Pentru binele universului întreg, de-a lungul veacurilor veșnice, Satana trebuia să-și dezvolte mai deplin principiile, pentru ca acuzațiile lui aduse împotriva guvernării divine să fie văzute de ființele create în lumina lor adevărată, pentru ca dreptatea și mila lui Dumnezeu, precum și neschimbabilitatea Legii Sale să fie pentru totdeauna așezate în afara oricărei discuții.

Răzvrătirea lui Satana urma să fie o lecție pentru univers de-a lungul veacurilor viitoare, ca o mărturie continuă cu privire la natura și la urmările grozave ale păcatului. Efectul conducerii lui Satana, urmările ei asupra îngerilor și a oamenilor aveau să arate care urmau să fie roadele lepădării autorității divine. Aceasta trebuia să dea mărturie despre faptul că de existența guvernării lui Dumnezeu și a Legii Sale depindea bunăstarea tuturor ființelor pe care El le crease. Astfel, istoria acestei experiențe grozave de răzvrătire urma să fie o ocrotire continuă pentru toate inteligențele sfinte, prevenindu-le să mai fie amăgite cu privire la natura fărădelegii, să le ferească de a mai săvârși păcatul și a suferi pedeapsa pentru el.

Până la încheierea luptei din ceruri, marele uzurpator a continuat să se îndreptățească. Când i s-a adus la cunoștință că trebuia să fie alungat din locuințele strălucite împreună cu toți simpatizanții lui, atunci conducătorul răsculat și-a manifestat cu îndrăzneală nemulțumirea față de Legea Creatorului. El și-a reafirmat susținerea că îngerii nu trebuiau să fie controlați, că ei trebuiau lăsați să-și urmeze propria voință, care avea să-i conducă în mod corect. El a denunțat rânduielile divine ca fiind o restrângere a libertății lor și a declarat că scopul lui era să asigure desființarea Legii; că, liberați de această restricție, oștile cerești puteau să intre într-o stare de existență mai înaltă și mai slăvită.

Satana împreună cu oastea sa au aruncat, într-un deplin acord, ocara rebeliunii lor asupra lui Hristos, declarând că, dacă n-ar fi fost mustrați, nu s-ar fi răsculat niciodată. Astfel, încăpățânați și disprețuitori în lipsa lor de loialitate, căutând zadarnic să răstoarne guvernarea lui Dumnezeu, pretinzând totuși în mod batjocoritor a fi victime nevinovate ale puterii

opresoare, marele răzvrătit împreună cu cei care-l simpatizau au fost alungați în cele din urmă din cer. Același spirit care s-a arătat în rebeliunea din cer inspiră și rebeliunea de pe pământ. Satana a continuat cu oamenii același fel de a proceda pe care l-a avut și față de îngeri. Duhul lui domnește astăzi în fiii neascultării. Asemenea lui, ei caută să îndepărteze restricțiile Legii lui Dumnezeu și făgăduiesc oamenilor libertatea prin călcarea preceptelor ei. Mustrarea păcatului trezește încă spiritul urii și al împotrivirii. Când soliile de avertizare ale lui Dumnezeu sunt prezentate conștiinței, Satana îi conduce pe oameni să se îndreptățească și să caute aprobarea altora pentru calea lor păcătoasă. În loc să-și îndrepte greșelile, ei își manifestă indignarea față de cel care mustră, de parcă aceasta ar fi singura cauză a greutăților. Din zilele dreptului Abel până în vremea noastră, acesta este spiritul care s-a manifestat față de aceia care au îndrăznit să mustre păcatul.

Satana l-a amăgit pe om la păcat prin aceeași reprezentare falsă a caracterului lui Dumnezeu pe care o practicase în ceruri, făcându-L să fie privit ca aspru și tiranic. Satana l-a dus pe om în păcat și a reușit să ajungă atât de departe, încât să declare că restricțiile nedrepte ale lui Dumnezeu au dus atât la căderea omului, cât și la răzvrătirea lui.

Dar Cel veșnic a declarat cu privire la Sine: „Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care își ține dragostea până la mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegile, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat” (Exod 34, 6.7). Prin alungarea lui Satana din ceruri, Dumnezeu Și-a dat pe față dreptatea și a păstrat onoarea tronului Său. Dar atunci când omul a păcătuit, supunându-se amăgirilor acestui duh decăzut, Dumnezeu a dat dovada iubirii Sale, dându-L pe singurul Său Fiu să moară pentru neamul omenesc căzut.

În ispășire, s-a descoperit caracterul lui Dumnezeu. Argumentul cel puternic al crucii demonstrează universului întreg că drumul păcatului, pe care Lucifer l-a ales, nu putea fi pus în nici un fel pe seama guvernării lui Dumnezeu. În lupta dintre Hristos și Satana, în timpul lucrării pământești a Mântuitorului, caracterul marelui amăgitor a fost demascat. Nimic altceva nu l-ar fi putut dezrădăcina atât de mult pe Satana, din simpatia îngerilor cerești și a întregului univers rămas credincios, cum a făcut-o lupta lui cruntă împotriva Mântuitorului lumii. Hula îndrăzneață din cererea lui, ca Hristos să i se închine; obrăznicia lui îngâmfată, de a-L duce pe vârful muntelui și pe streașina templului; intenția lui plină de viclenie când I-a cerut să Se arunce de pe înălțimea amețitoare; răutatea neadormită cu care-L urmărea dintr-un loc în altul, inspirând inimile preoților și ale poporului să respingă iubirea Sa și, în cele din urmă, să strige: „Răstignește-L! Răstignește-L!”; toate acestea au provocat uimirea și indignarea universului.

Satana a fost acela care a îndemnat lumea să-L respingă pe Hristos. Prințul păcatului și-a exercitat toată puterea și viclenia pentru a-L distruge pe Isus; deoarece a văzut că dragostea și mila Mântuitorului, simpatia și grija Lui iubitoare prezentau lumii caracterul lui Dumnezeu, Satana a pus în discuție toate susținerile Fiului lui Dumnezeu și i-a folosit pe oameni ca unelte

ale sale, pentru a umple viața Mântuitorului de suferință și de durere. Înșelăciunea și necinstea prin care căutase să zădărnicească lucrarea lui Isus, ura manifestată prin copiii neascultării, acuzațiile lor nemiloase împotriva Aceluia a cărui viață era un exemplu de bunătate fără egal, toate acestea izvorau dintr-o răzbunare profundă. Focul invidiei și al răutății, mocnit până acum, ura și dorința de răzbunare au izbucnit pe Calvar împotriva Fiului lui Dumnezeu, în timp ce tot cerul privea îngrozit scena.

Când marea jertfă a fost adusă, Hristos S-a înălțat la cer, refuzând adorarea îngerilor până ce nu a prezentat cererea: „Vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu" (Ioan 17, 24). Atunci, cu o iubire și o putere de nedescris, a venit răspunsul de la tronul Tatălui: „Toți îngerii lui Dumnezeu, să I se închine" (Evrei 1, 6). Asupra lui Isus nu rămăsese nici o pată. Umilirea Lui fiind terminată, jertfa Lui fiind deplină, I s-a dat un nume care este mai presus de orice nume.

Vina lui Satana era acum fără scuză. El își dezvăluise adevăratul caracter de mincinos și ucigaș. S-a văzut că același spirit care îi inspirase pe fiii oamenilor care se găseau sub puterea lui ar fi fost descoperit, dacă i s-ar fi îngăduit să aibă stăpânire peste locuitorii cerului. El susținuse că neascultarea de Legea lui Dumnezeu ar fi adus libertate și înălțare; dar s-a văzut că a avut ca urmare sclavie și degradare.

Acuzațiile mincinoase ale lui Satana, cu privire la caracterul și guvernarea lui Dumnezeu, au apărut acum în adevărata lor lumină. El Îl acuzase pe Dumnezeu de înălțare de Sine, atunci când a cerut supunere și ascultare din partea creaturilor Sale, și declarase că, în timp ce Creatorul cerea lepădare de sine de la toți ceilalți, El nu practicase jertfire de sine și nu făcuse nici un sacrificiu. Acum s-a văzut că, pentru mântuirea neamului omenesc căzut, Conducătorul universului făcuse sacrificiul cel mai mare pe care-l putea face iubirea; căci „Dumnezeu era în Hristos împăcând lumea cu Sine" (2 Corinteni 5, 19). S-a mai văzut că, în timp ce Lucifer deschisese ușa pentru intrarea păcatului prin dorința lui de onoare și întâietate, Hristos, pentru a distruge păcatul, Se umilise și Se făcuse ascultător până la moarte.

Dumnezeu Și-a arătat dezaprobarea față de principiile rebeliunii. Tot cerul a văzut dreptatea Sa descoperită atât în condamnarea lui Satana, cât și în răscumpărarea omului. Lucifer declarase că, dacă Legea lui Dumnezeu este de neschimbat, iar pedeapsa nu putea fi înlăturată, orice călcător al ei trebuia să fie pe veci lipsit de favoarea Creatorului. El pretindea ca neamul omenesc păcătos să fie așezat în afara mântuirii și prin aceasta să fie prada lui de drept. Dar moartea lui Hristos era un argument în favoarea omului, care nu putea fi înfrânt. Pedeapsa Legii a căzut peste Acela care era egal cu Dumnezeu, iar omul avea posibilitatea să primească neprihănirea lui Hristos și, printr-o viață de pocăință și de umilință, să biruie, așa cum Fiul lui Dumnezeu a triumfat asupra puterii lui Satana. Așa că Dumnezeu este drept și în același timp poate să-l îndreptățească pe acela care crede în Isus.

Dar Hristos a venit pe pământ nu numai să aducă la îndeplinire mântuirea omului, să sufere și să moară. El a venit să „vestească o lege mare și minunată". Nu numai pentru ca locuitorii

acestui pământ să privească Legea așa cum ar trebui privită, ci ca să se demonstreze lumilor din univers că Legea lui Dumnezeu este de neschimbat. Dacă cerințele ei ar fi putut să fie înlăturate, atunci n-ar fi fost nevoie ca Fiul lui Dumnezeu să-și dea viața ca jertfă de ispășire pentru călcarea ei. Iar jertfa la care I-a îndemnat iubirea infinită pe Tatăl și pe Fiul, ca păcătoșii să fie mântuiți, demonstrează întregului univers — nimic mai puțin decât acest plan de ispășire nefiind suficient — că dreptatea și mila sunt temelia Legii și guvernării lui Dumnezeu.

În aducerea la îndeplinire a judecății finale, se va vedea că nu există nici un motiv pentru existența păcatului. Când Judecătorul a tot pământul îl va întreba pe Satana: „De ce te-ai răzvrătit împotriva Mea și M-ai jefuit de supușii Împărăției Mele?", inițiatorul păcatului nu va putea aduce vreo scuză. Orice gură va fi închisă și toate oștile răzvrătirii vor fi fără cuvânt.

Crucea de pe Calvar, în timp ce declară Legea ca fiind de neschimbat, face cunoscut universului că plata păcatului este moartea. În strigătul de moarte al Mântuitorului „S-a sfârșit", a bătut clopotul de moarte al lui Satana. Marea luptă care durase atâta vreme s-a hotărât atunci, iar curățirea finală a păcatului a fost asigurată. Fiul lui Dumnezeu a trecut prin porțile mormântului, pentru ca „prin moarte să nimicească pe acela care avea puterea morții, pe diavolul" (Evrei 2, 14). Dorința lui Lucifer după înălțare de sine îl făcuse să spună: „Îmi voi înălța tronul mai presus de stelele lui Dumnezeu.... Voi fi ca Cel Preaînalt". Dar Dumnezeu declară: „Te voi face ca cenușa pe pământ.... și niciodată nu vei mai fi" (Isaia 14, 13.14; Ezechiel 28, 18.19). „Căci iată, vine ziua, care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași și toți cei răi, vor fi ca mirișteа; ziua care vine îi va arde, zice Domnul oștirilor, și nu le va lăsa nici rădăcină, nici ramură" (Maleahi 4, 1).

Întregul univers va fi martor cu privire la natura și la urmările păcatului. Și distrugerea lui totală, care la început ar fi provocat îngerilor frică, iar lui Dumnezeu dezonoare, va îndreptăți acum iubirea Sa și-I va restabili onoarea în fața universului ființelor care-și găseau plăcerea să facă voia Sa și în a căror inimă este Legea Sa. Niciodată nu va mai fi păcatul. Cuvântul Domnului spune: „Nenorocirea nu vine de două ori" (Naum 1, 9). Legea lui Dumnezeu, pe care Satana a declarat-o a fi un jug al robiei, va fi cinstită ca lege a libertății. O creațiune încercată și trecută prin experiențe nu va mai fi niciodată îndepărtată de la supunerea față de Acela al cărui caracter a fost deplin descoperit înaintea lor, ca fiind iubire nepătrunsă și înțelepciune infinită.

Capitolul 30 — Intelepciunea Infernala

„Vrăjmășie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei. Aceasta îți va zdrobi capul și tu îi vei zdrobi călcâiul.” (Geneza 3, 15). Sentința divină pronunțată împotriva lui Satana după căderea omului era la rândul ei o profeție, cuprinzând toate veacurile până la sfârțitul timpului și prevestind marele conflict care urma să angajeze toate rasele de oameni ce aveau să locuiască pe fața pământului.

Dumnezeu spune: „Voi pune vrăjmășie”. Această vrăjmășie nu se arată în mod natural. Când omul a călcat Legea divină, firea lui a devenit păcătoasă și el era în armonie, și nu în luptă cu Satana. În mod natural, nu există vrăjmășie între omul păcătos și începătorul păcatului. Amândoi au devenit răi prin apostazie. Cel decăzut nu-și găsește odihnă niciodată, în afară de cazul când câștigă simpatie și sprijin, făcându-i și pe alții să-i urmeze exemplul. Pentru motivul acesta, îngerii căzuți și oamenii nelegiuiți se unesc într-o tovărășie disperată. Dacă Dumnezeu n-ar fi intervenit în mod deosebit, Satana și omul s-ar fi unit într-o alianță împotriva cerului; și, în loc să nutrească vrăjmășie contra lui Satana, întreaga familie omenească s-ar fi unit în împotrivire contra lui Dumnezeu.

Satana l-a dus pe om la păcat, așa cum i-a făcut pe îngeri să se răzvrătească, pentru a-și asigura în felul acesta colaborarea în lupta lui împotriva cerului. Între el și îngerii căzuți n-a fost nici o deosebire în ceea ce privește ura lor față de Hristos; în timp ce toate celelalte puncte erau în discordie, ei erau strâns uniți în opoziția lor contra autorității Conducătorului universului. Dar când Satana a auzit declarația că avea să fie vrăjmășie între el și femeie, între sămânța lui și sămânța ei, a știut că eforturile lui pentru a corupe firea omenească urmau să fie zădărnicite; că prin anumite mijloace omul avea să fie în stare să reziste puterii sale.

Vrăjmășia lui Satana împotriva neamului omenesc este aprinsă pentru că, prin Hristos, el este obiectul iubirii și grijii lui Dumnezeu. El dorește să zădărnicească planul divin pentru răscumpărarea omului, ca să arunce dezonoare asupra lui Dumnezeu, desfigurând și întinând lucrarea mâinilor Sale; el voia să producă amărăciune în ceruri și să umple pământul de blestem și pustiire. Și el arată tot acest rău ca fiind urmarea lucrării lui Dumnezeu prin crearea omului. Harul pe care Hristos îl sădește în suflet este acela care creează în om vrăjmășia contra lui Satana. Fără acest har transformator și această putere înnoitoare, omul ar fi sclavul lui Satana, un rob totdeauna gata să împlinească pretențiile lui. Dar principiul nou în suflet creează conflict acolo unde până atunci fusese pace. Puterea pe care o împărtășește Hristos îl face pe om în stare să reziste tiranului și uzurpatorului. Pretutindeni unde se vede oroare față de păcat, în loc de iubire față de el, oriunde se rezistă acestor patimi care au pus stăpânire pe suflet și sunt biruite, acolo se vede efectul unui principiu întru totul de sus.

Antagonismul care există între spiritul lui Hristos și spiritul lui Satana s-a dat pe față în modul cel mai pronunțat în felul în care lumea L-a primit pe Isus. Iudeii au ajuns să-L lepede

nu atât de mult pentru că a venit fără bogăție lumească, pompă sau grandoare. Ei au văzut că El deținea puterea care avea să facă mai mult decât să compenseze lipsa acestor avantaje exterioare. Însă curăția și sfințenia lui Hristos I-au atras ura celor nelegiuiți. Viața Lui de lepădare de sine și consacrarea Lui fără păcat erau o mustrare continuă pentru un popor mândru și senzual. Aceasta a provocat vrăjmășia împotriva Fiului lui Dumnezeu. Satana și îngerii cei răi s-au unit cu oamenii păcătoși. Toate forțele apostaziei au conspirat împotriva Luptătorului pentru adevăr.

Aceeași vrăjmășie care s-a dovedit față de Maestru s-a manifestat și față de urmașii lui Hristos. Toți aceia care văd caracterul respingător al păcatului și cu putere de sus rezistă ispitei vor trezi cu siguranță ura lui Satana și a supușilor săi. Ura față de principiile cele curate ale adevărului, precum și mustrarea și prigonirea apărătorilor lui vor exista atâta vreme cât există păcat și păcătoși. Urmașii lui Hristos și slujitorii lui Satana nu se pot armoniza. Rușinea crucii nu a încetat. „Toți aceia care vor să trăiască cu evlavie în Hristos Isus vor fi prigoniți” (2 Timotei 3, 12).

Agenții lui Satana lucrează continuu sub conducerea lui pentru a întări autoritatea și a clădi împărăția lui în opoziție cu guvernarea lui Dumnezeu. În scopul acesta, ei caută să-i amăgească pe urmașii lui Hristos și să-i abată de la ascultarea de El. Asemenea conducătorului lor, ei interpretează greșit și pervertesc Scripturile pentru a-și atinge scopul. După cum Satana a încercat să arunce ocara asupra lui Dumnezeu, tot așa și agenții lui caută să calomnieze poporul lui Dumnezeu. Spiritul care L-a dus pe Hristos la moarte îi inspiră și pe cei răi să-i nimicească pe urmașii Lui. Toate acestea sunt prevestite în acea primă profeție: „Vrăjmășie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei”. Și aceasta va continua până la încheierea timpului.

Satana își adună toate forțele și aruncă toată puterea în luptă. De ce oare nu întâlnește o împotrivire mai mare? De ce soldații lui Hristos sunt atât de adormiți și indiferenți? Pentru că, în realitate, au o legătură slabă cu Hristos; pentru că sunt atât de lipsiți de Duhul Său. Păcatul nu este pentru ei atât de respingător și de oribil cum a fost pentru Domnul lor. Ei nu se împotrivesc, așa cum a făcut Hristos, cu rezistență hotărâtă și categorică. Ei nu-și dau seama de răul nespus de mare și de răutatea păcatului și sunt orbiți atât de caracterul, cât și de puterea prințului întunericului. Se dă pe față puțină vrăjmășie contra lui Satana și a lucrărilor lui, pentru că este o lipsă de cunoaștere atât de mare cu privire la puterea și la răutatea lui, cât și la marea întindere a luptei sale împotriva lui Hristos și a bisericii Sale. Aici mulți sunt amăgiți. Ei nu știu că vrăjmașul lor este un general puternic, care stăpânește mințile îngerilor răi, și că, prin planuri bine puse la punct și prin mașinații pricepute, el luptă împotriva lui Hristos, pentru a împiedica mântuirea sufletelor. Printre aceia care poartă numele de creștini și chiar printre lucrătorii Evangheliei, rareori se aude vreo referire la Satana, afară poate doar de o menționare incidentală de la amvon. Ei trec cu vederea dovezile activității și succesului lui continuu; ei neglijează multele avertismente cu privire la viclenia lui; ei par să ignore chiar și existența lui.

În timp ce oamenii nu cunosc planurile lui, acest dușman veghetor este în orice clipă pe urmele lor. El se amestecă în toate domeniile căminului, pe toate străzile orașelor noastre, în biserici, în consiliile naționale, în tribunale, încurcând, amăgind, seducând, ruinând pretutindeni sufletele și trupurile bărbaților, femeilor și copiilor, distrugând familii, semănând ură, concurență, luptă, răzvrătire, crimă. Iar lumea creștină pare să privească aceste lucruri ca și când Dumnezeu le-ar fi rânduit și trebuie să existe.

Satana caută continuu să-l învingă pe poporul lui Dumnezeu, dărâmând barierele care-l despart de lume. Israelul din vechime a fost ademenit la păcat atunci când s-a aventurat în asociere interzisă cu păgânii. În același fel este rătăcit și Israelul modern, „a cărui minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul veacului acestuia, ca să nu vadă chipul lui Dumnezeu” (2 Corinteni 4, 4). Toți aceia care nu sunt urmașii hotărâți ai lui Hristos sunt slujitorii lui Satana. În inima nerenăscută este iubire față de păcat și o dispoziție de a-l hrăni și a-l scuza. Dar în inima renăscută este ură față de păcat și o rezistență hotărâtă împotriva lui. Când creștinii aleg societatea celor nelegiuiți și necredincioși, ei se expun ispitei. Satana se ascunde și, pe neobservate, trage vălul lui amăgitor pe ochii lor. Ei nu văd că o astfel de tovărășie este intenționată ca să le producă pagube; și dacă devin tot mai asemenea lumii în caracter, în vorbire și în fapte, ei ajung din ce în ce mai orbiți.

Conformarea față de obiceiurile lumii convertește biserica spre lume; ea niciodată nu convertește lumea la Hristos. Prietenia cu păcatul îl va face în mod inevitabil să pară mai puțin respingător. Acela care alege să se unească cu slujitorii lui Satana în curând nu se va mai teme de stăpânul lor. Când pe calea datoriei suntem aduși în încercări, așa cum a fost Daniel la curtea împăratului, putem fi siguri că Dumnezeu ne va ocroti; dar, dacă ne așezăm în calea ispitei, mai curând sau mai târziu vom cădea.

Ispititorul lucrează adesea cu cel mai mare succes prin aceia care sunt cel mai puțin bănuiți că sunt sub stăpânirea lui. Cei înzestrați cu talente și educație sunt admirați și onorați, de parcă aceste calități ar putea înlocui lipsa temerii lor de Dumnezeu sau le-ar da dreptul la favoarea Sa. Talentul și cultura sunt în ele însele darurile lui Dumnezeu, dar, atunci când acestea sunt socotite că pot înlocui evlavia, când în loc să aducă sufletul mai aproape de Dumnezeu îl îndepărtează de El, atunci ele devin un blestem și o cursă. În mintea multora predomină părerea că tot ce apare ca fiind curtenie sau rafinament trebuie, într-un anumit sens, să-I aparțină lui Hristos. Niciodată n-a fost o greșeală mai mare ca aceasta. Aceste calități trebuie să onoreze caracterul oricărui creștin, căci ele vor exercita o influență puternică în favoarea religiei adevărate; dar trebuie să fie consacrate lui Dumnezeu, căci altfel sunt o putere spre rău. Mulți bărbați cu o inteligență cultivată și cu maniere plăcute, care nu se coboară la ceea ce este în general socotit ca o faptă imorală, sunt doar o unealtă lustruită în mâinile lui Satana. Caracterul amăgitor și înșelător al influenței și al exemplului acestora face din ei niște dușmani mult mai periculoși pentru cauza lui Hristos decât cei care sunt necultivați și neștiutori.

Prin rugăciune stăruitoare și prin dependență de Dumnezeu, Solomon a primit înțelepciunea care a provocat uimirea și admirația lumii. Dar a căzut pradă ispitei atunci când s-a îndepărtat de la Izvorul puterii lui și a plecat, încrezându-se în sine. Atunci, puterile minunate, revărsate peste cel mai înțelept dintre regi, au făcut din el doar un mijloc mai eficient al vrăjmașului sufletelor. Când Satana caută continuu să le orbească mințile față de acest fapt, creștinii să nu uite niciodată că ei „nu se luptă împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva domniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești" (Efeseni 6, 12). Avertizarea inspirată străbate veacurile până în timpul nostru: „Fiți treji și vegheați! Pentru că potrivnicul vostru, diavolul, dă târcoale ca un leu care răcnește și caută pe cine să înghită" (1 Petru 5, 8). „Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți ține piept împotriva uneltirilor diavolului" (Efeseni 6, 11).

Din zilele lui Adam și până în vremea noastră, marele nostru vrăjmaș și-a exercitat puterea de a prigoni și de a distruge. El se pregătește acum pentru ultima lui campanie împotriva bisericii. Toți aceia care caută să-L urmeze pe Isus vor ajunge în conflict cu acest vrăjmaș neînduplecat. Cu cât creștinul imită Modelul divin, cu atât mai sigur va deveni o țintă a atacurilor lui Satana. Toți aceia care sunt angajați în mod activ în lucrarea lui Dumnezeu, căutând să demaște amăgirile celui rău și să-L prezinte pe Hristos înaintea oamenilor, se vor putea uni cu mărturisirea lui Pavel, în care vorbește despre slujirea lui Dumnezeu cu toată umilința sufletului, cu multe lacrimi și ispite.

Satana L-a atacat pe Hristos cu ispitele cele mai amăgitoare și mai cumplite, dar a fost respins de fiecare dată. Acele lupte au fost duse în favoarea noastră; biruințele acelea ne fac pe noi în stare să biruim. Hristos va da putere tuturor acelora care-L caută. Nici un om nu poate fi biruit de Satana fără consimțământul lui. Ispititorul nu are putere să stăpânească voința sau să constrângă sufletul ca să păcătuiască. El poate întrista, dar nu poate contamina. El poate provoca agonie, dar nu poate mânji. Faptul că Hristos a biruit ar trebui să le inspire urmașilor Lui curaj de a lupta bărbătește în lupta împotriva păcatului și a lui Satana.

Capitolul 31 — Lucrarea Duhurilor Rele

Legătura dintre lumea văzută și cea nevăzută, lucrarea îngerilor lui Dumnezeu și lucrarea duhurilor rele sunt lămurit descoperite în Scripturi și sunt întrețesute cu istoria omenirii. Se vede o tendință crescândă de a nu crede în existența duhurilor rele, în timp ce îngerii sfinți, care „lucrează pentru cei care vor moșteni mântuirea” (Evrei 1, 14), sunt priviți de mulți ca duhuri ale morților. Dar Scriptura nu numai că învață despre existența îngerilor, atât a celor buni, cât și a celor răi, ci prezintă dovezi de netăgăduit că aceștia nu sunt duhuri despărțite de corp ale morților.

Îngerii existau înainte de crearea omului, căci atunci când au fost puse temeliile pământului, „stelele dimineții izbucneau în cântări de bucurie, și fiii lui Dumnezeu scoteau strigăte de veselie” (Iov 38, 7). După căderea omului, îngerii au fost trimiși să păzească pomul vieții, și aceasta s-a petrecut înainte ca o ființă omenească să fi murit. Îngerii sunt superiori oamenilor, căci psalmistul spune că omul a fost făcut „cu puțin mai prejos decât îngerii” (Psalmii 8, 5).

În Scriptură ni se spune despre numărul, despre puterea și slava ființelor cerești, despre legătura lor cu guvernarea lui Dumnezeu, precum și despre legătura lor cu lucrarea de mântuire. „Domnul Și-a așezat scaunul de domnie în ceruri; și Împărăția Lui se întinde peste tot.” Iar profetul spune: „Am auzit glasul multor îngeri în jurul scaunului de domnie”. În prezența Împăratului împăraților, ei așteaptă „îngerii care sunt tari în putere”, „robii Lui care fac voia Lui”, „care ascultă de glasul cuvintelor Lui” (Psalmii 103, 19-21; Apocalipsa 5, 11). Zece mii de ori zece mii și mii de mii erau solii cerești pe care i-a văzut profetul Daniel. Apostolul Pavel a declarat că sunt „o mulțime nenumărată” (Daniel 7, 10; Evrei 12, 22).

Ca soli ai lui Dumnezeu, ei aleargă ca „un fulger de lumină” (Ezechiel 1, 14), atât de strălucitoare este slava lor și atât de iute este zborul lor. Fața îngerului care s-a arătat la mormântul Mântuitorului era „ca lumina, iar îmbrăcămintea lui era albă ca zăpada”, ceea ce i-a făcut pe păzitori să tremure de spaimă și „au rămas ca niște morți” (Matei 28, 3.4). Când Sanherib, asirianul cel îngâmfat, L-a hulit și L-a blestemat pe Dumnezeu și l-a amenințat pe Israel cu distrugerea, „chiar în noaptea aceea a venit îngerul Domnului și a lovit tabăra asirienilor, omorând o sută optzeci și cinci de mii”. Și au fost „uciși toți bărbații puternici și de valoare, conducătorii și căpeteniile din armata lui Sanherib. Astfel s-a întors rușinat în țara lui” (2 Regi 19, 35; 2 Cronici 32, 21).

Îngerii sunt trimiși în misiuni de har la copiii lui Dumnezeu. Astfel, la Avraam au fost trimiși cu făgăduința binecuvântării; la porțile Sodomei, pentru a salva pe Lot cel drept de sub condamnarea groaznică; la Ilie, când era gata să piară de slăbiciune și de foame în pustie; la Elisei, având care și cai de foc, care au înconjurat mica cetate care era asediată de dușmani; la Daniel, când căuta înțelepciune divină la curtea regelui păgân sau când a fost dat pradă

leilor; la Petru, amenințat cu moartea în închisoarea lui Irod; la prizonierii din Filipi; la Pavel și la tovarășii lui, în noaptea furtunii pe mare; să deschidă mintea lui Corneliu, pentru a primi Evanghelia; pentru a-l trimite pe Petru cu o solie a mântuirii la acel străin dintre neamuri — în felul acesta, îngerii sfinți au slujit în toate veacurile poporului lui Dumnezeu.

Un înger păzitor este rânduit pentru fiecare urmaș al lui Hristos. Acești veghetori cerești îl ocrotesc pe cel drept de puterea celui rău. Acest lucru l-a recunoscut Satana atunci când a spus: „Oare degeaba se teme Iov de Dumnezeu? Nu l-ai ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui?" (Iov 1, 9.10). Instrumentul prin care Dumnezeu îl ocrotește pe poporul Său este prezentat în cuvintele psalmistului: „Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem de El, și-i scapă din primejdie" (Psalmii 34, 7). Vorbind despre cei care cred în El, Mântuitorul spunea: „Feriți-vă să nu defăimați nici măcar pe unul din acești micuți; căci vă spun că îngerii lor în ceruri văd pururea fața Tatălui Meu" (Matei 18, 10). Îngerii rânduiți să slujească pentru copiii lui Dumnezeu au totdeauna intrare în prezența Sa.

În felul acesta, poporul lui Dumnezeu, expus puterii amăgitoare și răutății neadormite ale prințului întunericului și în lupta cu toate puterile răului, este asigurat de paza neîncetată a îngerilor cerești. Această asigurare nu este dată fără să fie nevoie. Dacă Dumnezeu le-a dat copiilor Săi făgăduința harului și a ocrotirii, a făcut aceasta pentru că există forțe puternice ale răului cărora trebuie să le facă față — forțele numeroase, hotărâte și neobosite ale acelor puteri și răutăți de care nimeni nu trebuie să fie neștiutor sau să nu țină seama de ele.

Spiritele rele, la început create fără păcat, erau egale în natură, putere și slavă cu ființele sfinte, care acum sunt solii lui Dumnezeu. Dar, căzute prin păcat, ele s-au unit pentru dezonorarea lui Dumnezeu și pentru distrugerea oamenilor. Unite cu Satana în răzvrătire și aruncate din ceruri o dată cu el, au colaborat cu el de-a lungul veacurilor în lupta împotriva autorității divine. În Scriptură se spune despre confederația și despre conducerea lor, despre diferitele lor categorii, despre inteligența și despre viclenia lor și despre planurile lor răutăcioase împotriva păcii și fericirii oamenilor.

Istoria Vechiului Testament prezintă în diferite împrejurări descrieri cu privire la existența și lucrarea lor; dar duhurile rele și-au manifestat puterea în modul cel mai izbitor, mai ales în timpul când Hristos a fost pe pământ. Hristos venise să îndeplinească planul întocmit pentru mântuirea omului, dar Satana s-a hotărât să-și susțină dreptul de a stăpâni lumea. El reușise să întemeieze idolatria în toate părțile pământului, în afară de țara Palestinei. În singura țară care nu se supusese ispitei, Hristos a venit să răspândească asupra oamenilor lumina cerului. Aici își disputau supremația două puteri rivale. Isus Și-a întins brațul iubirii, invitându-i pe toți aceia care voiau să găsească iertare și pace în El. Oștile întunericului au văzut că nu aveau puteri nelimitate și au înțeles că, dacă misiunea lui Hristos avea să fie încununată de succes, stăpânirea lor avea să se încheie în curând. Satana răcnea ca un leu înlănțuit și folosea puterea cu îndrăzneală atât asupra corpurilor, cât și asupra sufletelor oamenilor.

Faptul că oamenii au fost luați în stăpânire de demoni este clar arătat în Noul Testament. Persoanele chinuite în felul acesta nu sufereau numai de boala pricinuită de cauze naturale. Hristos știa perfect de bine cu cine avea de a face și recunoștea prezența directă și lucrarea duhurilor rele.

Un exemplu izbitor cu privire la numărul, puterea și răutatea lor, dar și cu privire la puterea și mila lui Hristos este dat în raportul Scripturii referitor la vindecarea demonizaților din Gadara. Acei maniaci nefericiți, rupând toate obstacolele, se zvârcoleau, făceau spume la gură, turbând de furie, umpleau văzduhul de strigătele lor, își făceau rău lor înșiși și îi puneau în primejdie pe toți aceia care erau în jurul lor. Trupurile lor desfigurate și sângerânde, precum și mințile lor rătăcite prezentau o privelițe care îi convenea prințului întunericului. Unul dintre demonii care aveau stăpânire asupra suferinzilor a strigat: „Numele meu este legiune, căci suntem mulți" (Marcu 5, 9). În armata romană, o legiune era formată din trei până la cinci mii de oameni. Și oștile lui Satana sunt împărțite în grupe și o singură grupă căreia aparțineau acești demoni număra nu mai puțin decât o legiune.

La porunca lui Isus, duhurile rele au părăsit victimele, lăsându-le liniștite, supuse, inteligente și blânde la picioarele Mântuitorului. Demonilor le-a fost îngăduit să arunce o turmă de porci în mare; dar, pentru locuitorii Gadarei, pierderea acestora a cântărit mai mult decât binecuvântările pe care Hristos le revărsase, așa că Vindecătorul divin a fost rugat să-i părăsească. Acesta a fost rezultatul pe care Satana a dorit să-l obțină. Aruncând vina pentru pierderea lor asupra lui Isus, el a trezit temerile egoiste ale poporului și i-a împiedicat să asculte cuvintele Sale. Satana îi acuză continuu pe creștini ca fiind cauza pierderii, a nenorocirii și a suferinței, în loc să lase ca mustrarea să cadă asupra aceluia care o merită — asupra lui și a agenților lui.

Dar planurile lui Hristos n-au fost zădărnicite. El a îngăduit ca duhurile rele să distrugă turma de porci, ca o mustrare pentru iudeii care creșteau aceste animale necurate pentru câștig. Dacă Hristos nu i-ar fi împiedicat, demonii ar fi aruncat în mare nu numai porcii, ci și pe păzitorii și pe proprietarii lor. Ocrotirea atât a păzitorilor, cât și a stăpânilor se datorase numai puterii Sale, folosită, din milă, pentru scăparea lor. Mai mult decât atât, acest eveniment a fost îngăduit să aibă loc pentru ca ucenicii să poată fi martori ai puterii crude a lui Satana atât asupra omului, cât și a animalelor. Mântuitorul dorea ca urmașii Săi să-l cunoască pe vrăjmașul pe care aveau să-l întâlnească, pentru a nu fi amăgiți și biruiți de planurile lui. Voia Sa era, de asemenea, ca oamenii din regiunea aceea să vadă puterea Sa de a rupe robia lui Satana și de a-i elibera pe captivi. Iar când Isus Însuși avea să plece, bărbații aceia eliberați într-un mod atât de minunat rămâneau să vestească mila Binefăcătorului lor.

În Scripturi mai sunt redate și alte împrejurări asemănătoare. Fiica femeii siro-feniciene era chinuită grozav de un demon, pe care Isus l-a alungat prin Cuvântul Său (Marcu 7, 26-30). „Unul stăpânit de un demon, orb și mut" (Matei 12, 22); un tânăr care avea un duh mut, care deseori „îl arunca în foc, și în apă, pentru a-l distruge" (Marcu 9, 17-27); demonizatul

care era chinuit de un duh al unui demon necurat (Luca 4, 33-36) a tulburat liniștea Sabatului în sinagoga din Capernaum — toți aceștia au fost vindecați de Mântuitorul milostiv. Aproape în fiecare împrejurare, Hristos S-a adresat demonului ca unei ființe inteligente, poruncindu-i să iasă din victimă și să nu o mai chinuiască. Închinătorii de la Capernaum, văzând marea Sa putere, au fost uimiți și vorbeau între ei, spunând: „Ce înseamnă lucrul acesta? El poruncește cu stăpânire și cu putere duhurilor necurate și ele ies afară!" (Luca 4, 36).

Cei posedați de duhuri rele sunt de obicei reprezentați ca fiind într-o stare de mare suferință; cu toate acestea, sunt și excepții de la această regulă. Pentru a avea putere supranaturală, unii primeau influența satanică. Aceștia, desigur, nu aveau lupte cu demonii. Din această categorie erau aceia care aveau duhul ghicirii — Simon magul, Elima vrăjitorul și femeia aceea care s-a luat după Pavel și Sila la Filipi. Nimeni nu se găsește într-o primejdie mai mare din partea influenței spiritelor rele decât aceia care, neținând seama de mărturia directă și îndestulătoare a Scripturilor, neagă existența și lucrarea celui rău și a îngerilor lui. Atâta vreme cât suntem în necunoștință cu privire la șiretlicurile lui, ele au un câștig aproape de necrezut; mulți iau seama la sugestiile lor, în timp ce cred că urmează îndemnul propriei înțelepciuni. Pentru motivul acesta, pe măsură ce ne apropiem de încheierea timpului, când Satana va lucra cu cea mai mare putere pentru a amăgi și a distruge, el răspândește pretutindeni credința că nu există. Aceasta este metoda lui de a se ascunde pe sine și modul lui de lucru.

De nimic nu se teme atât de mult marele amăgitor ca de faptul că îi vom cunoaște planurile. Și-a ascuns atât de bine adevăratul caracter și scopurile, încât a făcut să fie reprezentat în așa fel ca să nu provoace nici o emoție deosebită în afară de batjocură sau nemulțumire. Îi place să fie descris ca o ființă caraghioasă sau ca o ființă respingătoare, jumătate animal și jumătate om. Îi place să-și audă numele folosit în glumă și batjocură de către aceia care se socotesc inteligenți și cunoscători.

Tocmai pentru că s-a deghizat cu o iscusință desăvârșită se repetă atât de des întrebarea: „Poate exista cu adevărat o astfel de ființă?" Dovada succesului său este faptul că teoriile care socotesc o minciună cele mai lămurite Testimonies ale Scripturilor sunt atât de unanim primite în lumea religioasă. Și datorită faptului că Satana poate stăpâni foarte ușor mințile acelora care nu-și dau seama de influența lui, Cuvântul lui Dumnezeu ne dă atât de multe exemple cu privire la lucrarea lui ruinătoare, descoperindu-ne puterile lui ascunse și, în felul acesta, punându-ne în gardă împotriva atacurilor lui.

Puterea și răutatea lui Satana și a oștirii lui ne-ar putea îngrozi cu adevărat, dacă n-am găsi ocrotire și scăpare în puterea cu mult mai mare a Răscumpărătorului nostru. Ne asigurăm casele cu încuietori și cu zăvoare, pentru a ne apăra proprietatea și viața de oameni nelegiuiți; dar rareori ne gândim la îngerii cei răi care caută continuu intrare la noi și împotriva atacurilor cărora, în puterea noastră, nu avem nici o metodă de apărare. Dacă le îngăduim, ei ne pot lua mintea, pot produce dezordine și suferință în trupurile noastre, ne pot distruge proprietățile și

viața. Singura lor bucurie o găsesc în nenorocire și distrugere. Grozavă este starea acelora care se împotrivesc cerințelor divine și se supun ispitelor lui Satana, până când Dumnezeu îi lasă sub stăpânirea duhurilor rele. Dar aceia care Îl urmează pe Hristos sunt totdeauna siguri sub grija Lui ocrotitoare. Îngerii care sunt tari în putere sunt trimiși din cer să-i păzească. Cel nelegiuit nu poate trece de paza pe care Dumnezeu a pus-o în jurul poporului Său.

Capitolul 32 — Dăunători periculoase

Marea luptă dintre Hristos și Satana, care a fost dusă aproape șase mii de ani, se va încheia în curând, astfel încât cel rău își dublează eforturile pentru a nimici lucrarea lui Hristos în favoarea omului, ca să prindă suflete în cursele lui. Scopul lui este acela de a-i ține pe oameni în întuneric și în nepocăință, până când mijlocirea Mântuitorului se încheie și nu va mai fi jertfă pentru păcat. Când nu se depune nici un efort deosebit pentru a rezista puterii sale și când nepăsarea predomină în biserică și în lume, Satana nu este îngrijorat; căci nu este în primejdie să-i piardă pe aceia pe care-i duce robi după voia lui. Dar atunci când atenția este atrasă către lucrurile veșnice, iar sufletele întreabă: „Ce să fac ca să fiu mântuit?”, el este la lucru, căutând să opună puterea lui puterii lui Hristos și să contracareze influența Duhului Sfânt.

Scripturile raportează că, într-o împrejurare când îngerii lui Dumnezeu au venit înaintea Domnului, a venit și Satana în mijlocul lor (Iov 1, 6), nu pentru ca să se închine înaintea Împăratului veșnic, ci ca să-și continue planurile rele împotriva celor neprihăniți. Cu același scop vine el și în adunare, atunci când oamenii se adună pentru a se închina lui Dumnezeu. Cu toate că este ascuns vederii noastre, el lucrează cu toată puterea pentru a stăpâni mințile închinătorilor. Asemenea unui general iscusit, el își face planurile mai dinainte. Când îl vede pe solul lui Dumnezeu cercetând Scripturile, el ia notă de subiectul care va fi prezentat înaintea poporului. Apoi își folosește toată viclenia și dibăcia pentru a controla împrejurările, astfel încât solia să nu ajungă la aceia pe care-i amăgește chiar în problema prezentată. Acela care are cea mai mare nevoie de avertizare va fi solicitat într-o problemă care cere prezența lui sau, prin alte mijloace, va fi împiedicat să asculte cuvintele care ar fi fost pentru el ca un miros de viață spre viață.

Satana îi vede pe slujitorii lui Dumnezeu împovărați datorită întunericului spiritual, care învăluie poporul. El aude rugăciunile lor stăruitoare pentru har și putere divină, pentru a rupe vraja indiferenței, a neglijenței și a indolenței. Atunci, cu un zel nou, își folosește priceperea. El îi ispitește pe oameni în legătură cu îngăduirea apetitului sau cu alte forme ale îngăduinței de sine și în felul acesta le amorțește simțurile, ca ei să nu mai audă lucrurile pe care au o atât de mare nevoie să le învețe.

Satana știe bine că toți aceia pe care îi poate duce la neglijarea rugăciunii și a cercetării Scripturilor vor fi învinși de atacurile lui. De aceea născocește orice plan posibil pentru a preocupa mintea. Totdeauna a existat o categorie de oameni care mărturisesc că sunt evlavioși, dar care, în loc să înainteze în cunoașterea adevărului, își fac o religie din căutarea greșelilor de caracter sau ale credinței la aceia pe care nu-i agreează. Aceștia sunt mâna dreaptă a lui Satana. Pârâtorii fraților nu sunt puțini și sunt totdeauna activi atunci când Dumnezeu este la lucru, iar slujitorii Lui Îi aduc o închinare adevărată. Ei vor da un alt sens fals cuvintelor și faptelor acelora care iubesc și ascultă adevărul. Îi vor înfățișa pe cei mai stăruitori, pe cei mai

zeloși și mai smeriți slujitori ai lui Hristos ca fiind amăgiți sau amăgitori. Lucrarea lor este să reprezinte greșit motivele oricărei fapte nobile și cinstite, să pună în circulație insinuări și să trezească îndoiala în mintea celor fără experiență. Pe orice cale posibilă, ei vor căuta să determine ca tot ce este curat și neprihănit să fie privit ca nebunie și amăgire.

Dar nimeni nu trebuie să fie amăgit cu privire la ei. Se poate vedea cu ușurință ai cui copii sunt, al cui exemplu îl urmează și lucrarea cui o fac. „Îi veți cunoaște după roadele lor" (Matei 7, 16). Calea lor se aseamănă cu a lui Satana, calomniatorul veninos, „pârâtorul fraților noștri" (Apocalipsa 12, 10). Marele amăgitor are mulți agenți, gata să prezinte tot felul de rătăciri pentru a prinde sufletele în cursă — rătăciri pregătite pentru a se potrivi diferitelor gusturi și capacități ale acelora pe care vrea să-i ducă la ruină. Planul lui este de a aduce în biserică elemente nesincere, nerenăscute, care vor încuraja îndoiala și necredința, și să-i împiedice pe toți aceia care doresc să vadă lucrarea lui Dumnezeu înaintând, ca să avanseze o dată cu ea. Mulți dintre aceia care nu au o credință adevărată în Dumnezeu sau în Cuvântul Său susțin unele principii ale adevărului și sunt considerați creștini și în felul acesta li se dă posibilitatea să-și strecoare propriile rătăciri ca fiind învățături ale Scripturii.

A susține că nu are nici o importanță ce cred oamenii este una dintre amăgirile cele mai ascunse ale lui Satana. El știe că adevărul primit în iubire sfințește sufletul primitorului, de aceea el caută fără încetare să aducă în locul lui teorii false, fabule sau o altă evanghelie. Încă de la început, slujitorii lui Dumnezeu au avut de luptat împotriva învățătorilor rătăciți, nu numai pentru că erau oameni plini de vicii, ci și pentru că strecurau rătăciri fatale pentru suflet. Ilie, Ieremia, Pavel s-au împotrivit cu hotărâre și fără teamă acelora care îi abăteau pe oameni de la Cuvântul lui Dumnezeu. Acele persoane cu vederi liberale, care socotesc o credință religioasă corectă ca fiind neimportantă, nu se bucură de nici o atenție din partea acestor apărători sfinți ai adevărului.

Interpretarea superficială și fantezistă a Scripturii, precum și nenumăratele teorii contradictorii cu privire la credința religioasă, care se găsesc în lumea creștină, sunt lucrarea vrăjmașului nostru care caută să încurce mințile, astfel ca ele să nu mai deosebească adevărul. Iar neînțelegerea și despărțirea care există între bisericile creștinătății se datorează în mare măsură obiceiului predominant de a denatura Scripturile, pentru a susține o teorie favorită. În loc să studieze Cuvântul lui Dumnezeu cu atenție, cu inima umilită pentru a obține o cunoaștere a voinței Sale, mulți caută numai să descopere ceva ciudat sau original.

Pentru a susține învățăturile rătăcite sau practicile necreștinești, unii se opresc asupra unor pasaje ale Scripturii despărțite de context, citind jumătate dintr-un singur verset, pentru a-și dovedi punctul de vedere, atunci când restul ar putea arăta că înțelesul este cu totul altul. Cu viclenia șarpelui, se ascund în spatele declarațiilor fără legătură între ele, construite pentru a urma dorințele lor firești. În felul acesta, mulți pervertesc Cuvântul lui Dumnezeu. Alții, care au o imaginație activă, se opresc asupra simbolurilor și figurilor din Sfintele Scripturi, le

interpretează pentru a se potrivi fanteziei lor, neținând seama de mărturia Scripturii care este propriul interpret, și după aceea prezintă aceste capricii ca fiind învățăturile Bibliei.

Atunci când se studiază Scripturile fără un spirit de rugăciune, umil și gata să primească învățătură, atât pasajele cele mai simple și mai lămurite, cât și cele mai grele vor fi denaturate în înțelesul lor adevărat. Conducătorii papali aleg părți din Scriptură care slujesc cel mai bine scopurilor lor, le interpretează, pentru a-i susține, și după aceea le prezintă poporului, în timp ce interzic privilegiul de a studia Biblia și de a înțelege adevărurile ei sfinte. Întreaga Biblie trebuie dată oamenilor exact așa cum se prezintă ea. Ar fi fost mai bine pentru ei să nu fi învățat din Biblie deloc decât să le fie interpretate greșit învățăturile Scripturii.

Biblia a fost dată cu scopul de a fi o călăuză pentru toți aceia care doresc să cunoască voia Făcătorului lor. Dumnezeu le-a dat oamenilor cuvântul cel sigur al profeției; îngerii și Însuși Hristos au venit să-i descopere lui Daniel și lui Ioan lucrurile care aveau să se întâmple în curând. Aceste probleme importante, care au de-a face cu mântuirea noastră, n-au fost lăsate învăluite de mister. Ele n-au fost descoperite ca să încurce și să rătăcească pe cercetătorul sincer după adevăr. Domnul spunea prin profetul Habacuc: „Scrie viziunea și explic-o ... ca să se poată citi ușor” (Habacuc 2, 2). Cuvântul lui Dumnezeu este lămurit pentru toți aceia care îl studiază cu o inimă plină de rugăciune. Orice suflet sincer va veni la lumina adevărului. „Lumina este semănată pentru cel drept” (Psalmii 97, 11). Și nici o biserică nu poate înainta în sfințenie, dacă membrii ei nu caută cu stăruință după adevăr ca după o comoară ascunsă.

Prin strigătul: Toleranță! oamenii sunt orbiți față de planurile vrăjmașului lor, în timp ce el lucrează tot timpul, neabătut, la împlinirea scopului său. Dacă reușește să înlocuiască Biblia cu speculațiile omenești, Legea lui Dumnezeu este pusă deoparte, iar bisericile sunt sub robia păcatului, în timp ce pretind că sunt libere. Pentru mulți, cercetările științifice au devenit un blestem. Dumnezeu a îngăduit ca un potop de lumină să se reverse peste lume prin descoperirile din știință și din artă; dar chiar cele mai luminate minți, dacă nu sunt călăuzite de Cuvântul lui Dumnezeu în cercetările lor, se rătăcesc în încercările de a cerceta legăturile dintre știință și revelație.

Cunoștința omenească a lucrurilor materiale și spirituale este parțială și nedesăvârșită; de aceea, mulți nu sunt în stare să pună de acord vederile lor cu privire la știință cu declarațiile Scripturii. Mulți acceptă simplele teorii și speculații ca fapte științifice și socotesc că Scriptura trebuie probată prin învățăturile „științei pe nedrept numite astfel” (1 Timotei 6, 20). Creatorul și lucrările Sale sunt dincolo de înțelegerea lor; și pentru că nu pot explica acestea prin legile naturale, istoria biblică este socotită ca nefiind demnă de încredere. Aceia care se îndoiesc de autenticitatea rapoartelor din Vechiul și Noul Testament prea adesea fac un pas mai departe și se îndoiesc de existența lui Dumnezeu și atribuie naturii puterea infinită. Părăsindu-și ancora, sunt lăsați să se lovească de stâncile necredinței.

În felul acesta, mulți se rătăcesc de la credință și sunt amăgiți de cel rău. Oamenii au încercat să fie mai înțelepți decât Creatorul lor; filozofia omenească a încercat să cerceteze și

să explice taine care nu vor fi niciodată descoperite în decursul veacurilor veșnice. Dacă oamenii ar cerceta și ar înțelege ceea ce Dumnezeu a făcut cunoscut despre Sine, ar avea o așa viziune despre slava, maiestatea și puterea lui Iehova, încât și-ar da seama de propria nimicnicie și ar fi mulțumiți cu ceea ce le-a fost descoperit lor și copiilor lor.

Capodopera amăgirilor lui Satana este aceea de a ține mintea oamenilor în cercetarea și emiterea de ipoteze despre lucrurile pe care Dumnezeu nu le-a descoperit și pe care El nu intenționează ca noi să le înțelegem. Din cauza aceasta și-a pierdut Lucifer locul din ceruri. El a ajuns nemulțumit, deoarece nu i-au fost încredințate planurile ascunse ale lui Dumnezeu, iar el a disprețuit ceea ce-i fusese descoperit cu privire la propria lucrare în poziția importantă ce-i fusese încredințată. Trezind aceeași nemulțumire și în ceilalți îngeri de sub conducerea lui, i-a dus la cădere. Acum el caută să imprime în mintea oamenilor același spirit și să-i facă să disprețuiască poruncile directe ale lui Dumnezeu.

Aceia care nu vor să primească adevărurile Bibliei, clare și tăioase, caută necontenit povestiri plăcute, care să le liniștească conștiința. Cu cât învățăturile prezentate sunt mai puțin spirituale, cer mai puțină umilință și lepădare de sine, cu atât mai mare este favoarea cu care sunt primite. Aceste persoane își înjosesc puterile intelectuale pentru a sluji dorințelor lor firești. Fiind prea înțelepți, după părerea lor, pentru a cerceta Scripturile cu inima umilită și cu rugăciune stăruitoare pentru călăuzirea divină, ei nu au nici un scut împotriva amăgirii. Satana este gata să împlinească dorința inimii și plasează amăgirile lui în locul adevărului. Aceasta a fost calea prin care papalitatea și-a câștigat puterea asupra minților oamenilor, iar protestanții merg pe aceeași cale, respingând adevărul, deoarece el implică o cruce.

Toți aceia care neglijează Cuvântul lui Dumnezeu, pentru a studia avantajul material și diplomația ca metodă de lucru, ca să nu fie în contradicție cu lumea, vor fi lăsați să primească rătăcirea cea mai condamnabilă ca fiind adevăr religios. Toate formele de rătăcire ce pot fi imaginate vor fi primite de aceia care resping adevărul de bunăvoie. Cel care privește cu oroare la o amăgire va primi cu dragă inimă o alta. Apostolul Pavel, vorbind despre aceia care „n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți”, declară: „Din această pricină,Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună: pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire, să fie osândiți” (2 Tesaloniceni 2, 10-12). Cu o astfel de avertizare în față, avem datoria să veghem la învățăturile pe care le primim.

Printre mijloacele cele mai eficiente ale marelui amăgitor, sunt învățăturile false și minunile neadevărate ale spiritismului. Sub aparența unui înger de lumină, el își întinde plasele acolo unde se bănuiește mai puțin. Dacă oamenii ar studia Cartea lui Dumnezeu cu rugăciune stăruitoare pentru a o înțelege, n-ar fi lăsați în întuneric, ca să primească învățături rătăcite. Dar, pentru că ei resping adevărul, cad pradă amăgirii.

O altă rătăcire primejdioasă este învățătura care neagă dumnezeirea lui Hristos, pretinzând că n-a existat înainte de venirea Lui în lume. Această teorie este primită favorabil de o mare categorie de credincioși care pretind a crede Biblia, dar ea contrazice în mod direct declarațiile

lămurite ale Mântuitorului nostru, cu privire la legătura Sa cu Tatăl, la caracterul Său divin și la preexistența Sa. Acestea nu pot fi susținute fără o deformare cu totul nesigură a Scripturilor. El nu numai că diminuează importanța concepțiilor omului referitoare la lucrarea de mântuire, dar subminează credința în Biblie ca o descoperire de la Dumnezeu. În timp ce aceasta o face mai primejdioasă, ea devine și mai greu de întâmpinat. Dacă oamenii leapădă mărturia Scripturilor inspirate cu privire la dumnezeirea lui Hristos, este zadarnic să discutăm această problemă cu ei, căci nici un argument, oricât de categoric ar fi, nu-i va convinge. „Omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci, pentru el, sunt o nebunie; și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuie judecate duhovnicește" (1 Corinteni 2, 14). Nimeni dintre aceia care susțin această rătăcire nu poate avea o concepție adevărată despre caracterul și misiunea lui Hristos sau cu privire la marele plan al lui Dumnezeu pentru mântuirea omului.

O altă rătăcire subtilă și primejdioasă, care se răspândește cu repeziciune, este credința că Satana nu există ca ființă personală și că numele lui este folosit în Scripturi numai pentru a prezenta gândurile și dorințele rele ale omului. Învățătura, atât de răspândită de la amvoanele de astăzi, că a doua venire a lui Hristos înseamnă venirea Sa la fiecare în parte la moarte este un plan de a devia mințile oamenilor de la venirea Sa personală pe norii cerului. Timp de ani de zile, Satana a spus: „Iată-L în cămăruță" (Matei 24, 23-26); și multe suflete au fost pierdute prin primirea acestei amăgiri.

Înțelepciunea omenească mai învață că rugăciunea nu este esențială. Oamenii de știință pretind că nu poate exista un răspuns real la rugăciune; că aceasta ar fi o încălcare a legilor naturii, o minune, și că minuni nu există. Universul, spun ei, este guvernat de legi fixe și chiar Dumnezeu nu poate face nimic împotriva acestor legi. În felul acesta, ei Îl reprezintă pe Dumnezeu ca fiind legat de propriile legi — ca și când acțiunea unei legi divine ar exclude libertatea divină. O astfel de învățătură este contrară mărturiei Scripturii. N-au fost făcute minuni de către Hristos și apostolii Săi? Același Mântuitor milostiv trăiește și astăzi și este tot atât de binevoitor să asculte rugăciunea credinței ca atunci când a trăit vizibil printre oameni. Naturalul colaborează cu supranaturalul. Este o parte din planul lui Dumnezeu să ne dea, ca răspuns la rugăciunea credinței, ceea ce nu ne-ar da dacă n-am cere în felul acesta.

Nenumărate sunt învățăturile rătăcite și ideile amăgitoare, care sunt la modă în bisericile creștinătății. Este peste putință să apreciem urmările rele ale îndepărtării uneia dintre pietrele de hotar stabilite de Cuvântul lui Dumnezeu. Cei puțini care se aventurează să facă acest lucru încep cu lepădarea unui singur adevăr. Majoritatea continuă să îndepărteze unul după altul principiile adevărului, până devin în realitate necredincioși. Rătăcirile teologiei populare au condus multe suflete la scepticism, care altfel ar fi fost credincioase Scripturii. Este cu neputință ca cineva să primească învățături care încalcă simțul său de dreptate, de milă și de bunătate; și pentru că aceste rătăciri sunt prezentate ca fiind învățăturile Bibliei, oamenii refuză să accepte chiar Cuvântul lui Dumnezeu.

Acesta este obiectivul pe care Satana caută să-l realizeze. El nu dorește nimic mai mult decât să distrugă încrederea în Dumnezeu și în Cuvântul Său. Satana stă în fruntea marii armate de îndoielnici și lucrează cu toată puterea pentru a înșela sufletele să intre în rândurile lui. Este la modă să te îndoiești. Există o mare categorie de oameni care privesc Cuvântul lui Dumnezeu cu neîncredere pentru același motiv pentru care a fost privit și Autorul lui — pentru că el mustră și condamnă păcatul. Aceia care nu vor să asculte de cerințele lui încearcă să-i distrugă autoritatea. Ei citesc Biblia sau ascultă învățăturile ei, așa cum sunt prezentate de la amvoanele sfinte, numai pentru a găsi greșeli în Scriptură sau în predică. Nu puțini ajung necredincioși pentru că se îndreptățesc sau se scuză pentru neglijarea datoriei.

Alții adoptă principii sceptice din mândrie și nepăsare. Prea iubitori de comoditate pentru a se evidenția prin îndeplinirea unui lucru vrednic de cinste, care cere efort și lepădare de sine, ei doresc să-și asigure reputația unei înțe-lepciuni superioare, criticând Biblia. Există multe lucruri pe care mintea mărginită, neluminată de înțelepciunea divină, nu le poate înțelege; și în felul acesta găsesc ocazia să critice. Sunt mulți care par să creadă că este o virtute să stea de partea necredinței, a scepticismului și a îndoielii. Dar, sub o aparență de nevinovăție, se va vedea că aceștia sunt mânați de încredere în sine și de mândrie. Mulți se delectează când găsesc în Scripturi ceva care încurcă mintea altora. La început, unii critică și judecă greșit numai de dragul contrazicerii. Ei nu-și dau seama că în felul acesta se încurcă în cursa păsărarului. Dar, după ce și-au exprimat pe față necredința, simt că trebuie să-și mențină poziția. Astfel, se unesc cu cei nelegiuiți și își închid porțile paradisului.

Dumnezeu a dat, în Cuvântul Său, suficiente dovezi cu privire la caracterul Său divin. Marile adevăruri care au de-a face cu mântuirea noastră sunt prezentate clar. Cu ajutorul Duhului Sfânt, care este făgăduit tuturor acelora care caută cu sinceritate, orice om poate înțelege aceste adevăruri pentru sine. Dumnezeu le-a dat oamenilor o temelie puternică, pe care să-și așeze credința. Cu toate acestea, mințile mărginite ale oamenilor nu sunt în stare să înțeleagă deplin planurile și scopurile Celui infinit. Niciodată nu-L vom putea descoperi pe Dumnezeu doar prin cercetare. Nu trebuie să încercăm să ridicăm, cu o mână îndrăzneață, cortina în spatele căreia El Își ascunde maiestatea. Apostolul exclamă: „Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui și cât de neînțelese sunt căile Lui!” (Romani 11, 33). Putem înțelege atât de mult procedeele Sale cu noi și motivele care-L determină, încât putem vedea iubirea și mila Sa nemărginită, unite cu puterea Sa infinită. Tatăl nostru din ceruri rânduiește totul cu înțelepciune și în dreptate, iar noi nu putem fi nemulțumiți și neîncrezători, ci trebuie să ne plecăm în supunere plină de respect. El ne va descoperi din planurile Sale atât cât este bine pentru noi să cunoaștem, iar mai departe să ne încredem în mâna care este atotputernică și în inima care este plină de iubire.

Cu toate că Dumnezeu ne-a dat dovezi îndestulătoare pentru credință, El nu va îndepărta toate motivele pentru necredință. Toți aceia care caută cârlige de care să-și agațe îndoielile le vor găsi. Iar aceia care refuză să primească și să asculte Cuvântul lui Dumnezeu, până când orice obiecție a fost îndepărtată și până când nu mai este nici o ocazie de îndoială, nu vor veni

niciodată la lumină. Neîncrederea în Dumnezeu este manifestarea naturală a unei inimi nerenăscute, care este în vrăjmășie cu El. Dar credința este inspirată de Duhul Sfânt și ea va odrăsli numai dacă este alimentată. Nici un om nu poate deveni puternic în credință fără un efort hotărât. Necredința crește când este încurajată; și dacă oamenii, în loc să stăruie asupra dovezilor pe care Dumnezeu le-a dat pentru a le susține credința, își îngăduie să pună la îndoială și să critice, vor constata că îndoielile lor devin mai puternice.

Dar aceia care se îndoiesc de făgăduințele lui Dumnezeu și nu cred asigurările harului Său Îl dezonorează, iar influența lor, în loc să-i atragă și pe alții la Hristos, tinde să-i îndepărteze de El. Ei sunt ca niște pomi neroditori, care își întind ramurile umbroase departe, îndepărtând lumina soarelui de la celelalte plante și făcându-le să se veștejească și să moară sub umbra lor rece. Lucrarea vieții acestora va fi ca o mărturie neîncetată împotriva lor. Ei seamănă semințele îndoielii și ale scepticismului și vor recolta un seceriș care nu dă greș.

Există doar un singur drum de urmat pentru aceia care doresc cu sinceritate să fie eliberați de îndoieli. În loc să pună la îndoială și să critice ceea ce nu înțeleg, să ia seama mai degrabă la lumina care strălucește deja asupra lor și vor primi o lumină mai mare. Să îndeplinească toate datoriile care au fost clarificate înțelegerii lor și vor fi în stare să le înțeleagă și să le îndeplinească și pe acelea de care se îndoiesc acum. Satana poate prezenta o contrafacere atât de asemănătoare cu adevărul, încât îi amăgește pe aceia care se lasă să fie amăgiți, care doresc să evite lepădarea de sine și sacrificiul cerut de adevăr; dar este cu neputință pentru el să țină în puterea sa un suflet care dorește cu sinceritate, cu orice preț, să cunoască adevărul. Hristos este adevărul și „lumina care luminează pe orice om venind în lume” (Ioan 1, 9). Duhul adevărului a fost trimis să-i călăuzească pe oameni în tot adevărul. Și prin autoritatea Fiului lui Dumnezeu este declarat: „Căutați și veți găsi”. „Dacă vrea cineva să facă voia Sa, va ajunge să cunoască învățătura” (Matei 7, 7; Ioan 7, 17).

Urmașii lui Hristos cunosc puțin din comploturile pe care Satana și oștile sale le urzesc împotriva lor. Dar Acela care stă în ceruri va conduce toate aceste planuri pentru îndeplinirea scopurilor Sale mai profunde. Dumnezeu îngăduie ca poporul Său să fie supus chinului nemilos al ispitei, nu pentru că are plăcere de necazurile și suferințele lor, ci pentru că acest procedeu este esențial pentru biruința lor finală. El n-ar putea, potrivit cu slava Sa, să-i ocrotească de ispită; căci scopul încercării este să-i pregătească să reziste tuturor ispitelor celui rău. Nici oamenii nelegiuiți și nici îngerii răi nu pot împiedica lucrarea lui Dumnezeu sau alunga prezența Sa de la copiii Săi, dacă ei doresc, cu inimi supuse și zdrobite, să-și mărturisească și să îndepărteze păcatele și în credință să ceară împlinirea făgăduințelor Sale. Fiecărei ispite, fiecărei influențe împotrivitoare, pe față sau ascunsă, i se poate rezista „nu prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu, zice Domnul oștirilor” (Zaharia 4, 6).

„Ochii Domnului sunt peste cei neprihăniți și urechile Lui iau aminte la rugăciunile lor.... Și cine vă va face rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine?” (1 Petru 3, 12.13). Când Balaam, ispitit de făgăduința unei răsplătiri bogate, a folosit descântecul împotriva lui Israel

și, prin jertfele aduse Domnului, a căutat să invoce blestemul asupra poporului Său, Duhul Domnului i-a interzis răul pe care a vrut să-l rostească și Balaam a fost obligat să exclame: „Cum să blestem eu pe cel ce nu-l blestemă Dumnezeu? Cum să defaim eu pe cel ce nu-l defaimă Domnul?... O, de aș muri de moartea celor neprihăniți și sfârșitul meu să fie ca al lor!" Când a fost din nou adusă jertfa, profetul nelegiuit a declarat: „Iată că am primit poruncă să binecuvântez. Da, El a binecuvântat, și eu nu pot întoarce. El nu vede nici o fărădelege în Iacov. Nu vede nici o răutate în Israel. Domnul, Dumnezeul lui, este cu el. El este împăratul lui, veselia lui.... Descântecul nu poate face nimic împotriva lui Iacov. Nici vrăjitoria împotriva lui Israel. Acum se poate spune despre Iacov și Israel: «Ce lucruri mari a făcut Dumnezeu!»" Totuși, pentru a treia oară, altarele au fost din nou ridicate, iar Balaam a încercat să rostească un blestem. Dar, de pe buzele lipsite de bunăvoință ale profetului, Duhul lui Dumnezeu a făcut cunoscută prosperitatea celor aleși ai Săi și a mustrat nesocotința și răutatea dușmanilor: „Binecuvântat să fie oricine te va binecuvânta și blestemat să fie oricine te va blestema!" (Numeri 23, 8.10.20.21.23; Numeri 24, 9).

Poporul lui Israel era în vremea aceea credincios lui Dumnezeu; și atâta vreme cât continua să asculte de Legea Sa, nici o putere de pe pământ sau din iad nu-l putea birui. Dar blestemul care nu i-a fost îngăduit lui Balaam să-l pronunțe împotriva celor din poporul lui Dumnezeu a reușit să-l aducă în final asupra lor, amăgindu-i la păcat. Când au călcat poruncile lui Dumnezeu, atunci s-au despărțit de El și au fost lăsați să simtă puterea distrugătorului. Satana este conștient că sufletul cel mai slab care rămâne în Hristos este mai mult decât un adversar pentru oștile întunericului și că, dacă s-ar descoperi, ar întâlni o împotrivire categorică. De aceea caută să-i îndepărteze pe soldații crucii din fortăreața lor puternică, în timp ce el stă la pândă cu forțele sale, gata să-i distrugă pe toți aceia care se aventurează pe terenul lui. Numai cu o încredere totală în Dumnezeu și în ascultare de toate poruncile Sale putem fi în siguranță.

Nici un om nu este sigur nici măcar o zi sau o oră fără rugăciune. În mod deosebit trebuie să-L rugăm pe Domnul pentru înțelepciunea de a înțelege Cuvântul Său. Aici sunt descoperite ademenirile ispititorului și mijloacele prin care i se poate împotrivi cu succes. Satana este expert în citarea Scripturii și în a-și pune propria interpretare asupra pasajelor prin care nădăjduiește să ne facă să cădem. Trebuie să studiem Biblia cu inima umilită și să nu pierdem niciodată din vedere dependența noastră de Dumnezeu. În timp ce trebuie să fim continuu atenți la planurile lui Satana, trebuie să ne rugăm continuu în credință: „Și nu ne duce în ispită".

Capitolul 33 — Prima Mare Amăgire

Satana și-a început eforturile de a amăgi neamul omenesc o dată cu începutul istoriei omului. El, care a pus la cale răzvrătirea în ceruri, a dorit să-i aducă pe locuitorii pământului în unire cu el în lupta împotriva guvernării lui Dumnezeu. Adam și Eva fuseseră pe deplin fericiți în ascultare de Legea lui Dumnezeu și faptul acesta era o mărturie permanentă împotriva pretențiilor pe care Satana le ridicase în ceruri, și anume că Legea lui Dumnezeu era opresivă și opusă binelui făpturilor Sale. Nu numai atât, dar invidia lui Satana a fost mult mai aprinsă atunci când a fost dăruit căminul frumos pregătit pentru perechea fără păcat. S-a hotărât să-i ducă la cădere ca, fiind despărțiți de Dumnezeu și sub puterea lui, să câștige stăpânire asupra pământului și aici să-și întemeieze împărăția, în opoziție cu Cel Preaînalt.

Dacă Satana s-ar fi descoperit în caracterul lui adevărat, ar fi fost respins imediat, căci Adam și Eva fuseseră avertizați împotriva acestui vrăjmaș primejdios; dar el a lucrat în întuneric, ascunzându-și planu-rile, ca să-și poată îndeplini scopul mai cu succes. Folosind șarpele ca mediu, pe atunci o ființă cu înfățișare fermecătoare, s-a adresat personal Evei: „Oare a zis Dumnezeu să nu mâncați din toți pomii din grădină?” (Geneza 3, 1). Dacă Eva n-ar fi intrat în discuție cu ispititorul, ea ar fi fost sigură; dar s-a aventurat să ducă tratative cu el și a căzut victimă vicleniilor lui.

Tot astfel sunt biruiți și astăzi mulți. Ei se îndoiesc și discută cu privire la cererile lui Dumnezeu; și, în loc să asculte de poruncile divine, primesc teoriile omenești, care ascund numai planurile lui Satana. „Femeia a răspuns șarpelui: «Putem să mâncăm din rodul tuturor pomilor din grădină. Dar despre rodul pomului din mijlocul grădinii, Dumnezeu a zis: Să nu mâncați din el, și nici să nu vă atingeți de el, ca să nu muriți». Atunci șarpele a zis femeii: «Hotărât, că nu veți muri; dar Dumnezeu știe că, în ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul»” (Geneza 3, 2-5). El a spus că ei aveau să fie ca Dumnezeu, având o înțelepciune mai mare decât înainte și ajungând la un nivel mai înalt de existență. Eva s-a supus ispitei; și, prin influența ei, Adam a fost condus la păcat. Ei au crezut cuvintele șarpelui, că Dumnezeu nu va face ceea ce a spus; astfel nu s-au încrezut în Creatorul lor și și-au închipuit că El le îngrădea libertatea, că ei ar fi ajuns la o mai mare înțelepciune și înălțare prin călcarea Legii Sale.

Dar, după păcătuire, cum a înțeles Adam cuvintele: „În ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit”? Le-a înțeles el oare ca însemnând, așa cum îi făcuse Satana să creadă, că aveau să fie ridicați la o stare mai înaltă de existență? Atunci, cu siguranță, prin păcătuire s-ar fi câștigat mult mai bine, iar Satana s-ar fi dovedit a fi un binefăcător al neamului omenesc. Dar Adam n-a descoperit că acesta era sensul sentinței divine. Dumnezeu declarase, ca o pedeapsă pentru păcatul lui, că omul trebuie să se întoarcă în pământul din care fusese luat: „Țărână ești, din țărână ai fost luat și în țărână te vei întoarce” (Ver 19). Cuvintele lui Satana: „vi se vor deschide ochii” s-au dovedit a fi adevărate numai în acest sens: După ce Adam și Eva au

călcat Cuvântul lui Dumnezeu, ochii li s-au deschis să-și vadă nesăbuința; ei au cunoscut răul și au gustat din rodul amar al neascultării.

În mijlocul Edenului crește pomul vieții, ale cărui roade aveau puterea de a prelungi viața. Dacă Adam ar fi rămas ascultător față de Dumnezeu, el ar fi continuat să se bucure de intrare liberă la acest pom și ar fi trăit veșnic. Dar, atunci când a păcătuit, i s-a interzis să se mai împărtășească din pomul vieții și a devenit astfel supus morții. Sentința divină: „Țărână ești și în țărână te vei întoarce" arată către deplina stingere a vieții.

Nemurirea, făgăduită omului condiționată de ascultare, a fost pierdută prin păcătuire. Adam nu putea transmite urmașilor lui ceea ce nu avea; și n-ar fi fost nici o nădejde pentru neamul omenesc căzut, dacă Dumnezeu, prin jertfa Fiului Său, n-ar fi adus nemurirea. Deoarece „moartea a trecut asupra tuturor oamenilor din pricină că toți au păcătuit", Hristos „a adus la lumină viața și neputrezirea, prin Evanghelie" (Romani 5, 12; 2 Timotei 1, 10). Numai prin Hristos se poate obține nemurirea. Isus a spus: „Cine crede în Fiul, are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul, nu va vedea viața" (Ioan 3, 36). Orice om poate ajunge în posesia acestei binecuvântări prețioase, dacă împlinește condițiile. Toți aceia care, „prin stăruința în bine, caută slava, cinstea și nemurirea", vor primi „viața veșnică" (Romani 2, 7).

Singurul care i-a făgăduit lui Adam viața prin neascultare a fost marele amăgitor. Iar declarația șarpelui către Eva în Eden — „Hotărât că nu veți muri" — a fost prima predică despre nemurirea sufletului. Totuși declarația aceasta, care se bazează numai pe autoritatea lui Satana, răsună de la amvoanele creștinătății și este primită de majoritatea omenirii tot atât de ușor cum a fost primită de primii noștri părinți. Sentința divină: „Sufletul care păcătuiește, acela va muri" (Ezechiel 18, 20) a fost răstălmăcită în: „Sufletul care păcătuiește nu va muri, ci va trăi veșnic". Nu putem decât să ne mirăm de absurditatea ciudată, care îi face pe oameni atât de creduli față de cuvintele lui Satana și atât de necredincioși față de cuvintele lui Dumnezeu.

Dacă omul, după cădere, ar fi avut intrare liberă la pomul vieții, ar fi trăit veșnic și, în felul acesta, păcatul ar fi fost nemuritor. Dar un heruvim cu o sabie de foc a păzit „drumul care duce la pomul vieții" (Geneza 3, 24) și nimănui din familia lui Adam nu i-a mai fost îngăduit să treacă această barieră și să se împărtășească din rodul dătător de viață. De aceea nu există păcătos nemuritor. Dar, după cădere, Satana i-a îndemnat pe îngerii lui să facă un efort deosebit pentru a răspândi credința că omul ar fi de la natură nemuritor și, amăgindu-i pe oameni să creadă această rătăcire, urma să se ajungă la concluzia că păcătosul ar trăi în nenorocire veșnică. Apoi prințul întunericului, lucrând prin agenții lui, Îl prezintă pe Dumnezeu ca pe un tiran răzbunător, declarând că El îi aruncă în iad pe toți aceia care nu-I sunt pe plac și-i face să simtă mânia Lui; și că, în timp ce suferă o groază și un chin de nedescris în flăcările veșnice, Creatorul lor privește cu satisfacție la ei.

În felul acesta, arhiamăgitorul pune atributele lui pe seama Creatorului și Binefăcătorului omenirii. Cruzimea este de la Satana. Dumnezeu este iubire; și tot ce a creat a fost curat, sfânt

și plăcut, până când a fost adus păcatul de către primul mare răzvrătit. Satana însuși este vrăjmașul care-l ispitește pe om la păcat și după aceea îl distruge, dacă poate; iar când este sigur de victimă, atunci se bucură de ruina pe care a produs-o. Dacă i s-ar îngădui, el ar prinde tot neamul omenesc în plasa lui. Dacă n-ar fi intervenția puterii divine, nici un fiu sau fiică a lui Adam n-ar scăpa.

Satana caută să-i învingă pe oameni astăzi, așa cum i-a biruit pe primii noștri părinți, slăbindu-le încrederea în Creatorul lor și ducându-i la îndoială față de înțelepciunea guvernării Sale și a dreptății legilor Sale. Satana împreună cu agenții lui Îl prezintă pe Dumnezeu ca fiind mai rău decât ei, pentru a-și justifica răutatea și răzvrătirea. Marele amăgitor încearcă să pună caracterul lui, de o cruzime înfricoșătoare, pe seama Tatălui nostru ceresc, ca el să pară extrem de nedreptățit prin alungarea din cer, pentru că n-a vrut să se supună unui conducător atât de nedrept. El prezintă înaintea lumii libertatea de care s-ar bucura sub stăpânirea lui blândă, în contrast cu robia impusă prin hotărârile aspre ale lui Iehova. În felul acesta, el reușește să înșele sufletele și să le depărteze de credincioșia lor față de Dumnezeu.

Cât de respingătoare pentru orice emoție de iubire și de milă, și chiar pentru simțul nostru de dreptate, este învățătura potrivit căreia morții nelegiuiți sunt chinuiți în foc și pucioasă, într-un iad care arde veșnic; că, pentru păcatele unei vieți pământești scurte, trebuie să suferi chinul cât va fi Dumnezeu. Totuși, această învățătură a fost mult predicată și este cuprinsă în multe din crezurile creștinătății. Un doctor în teologie spunea: „Priveliștea chinurilor iadului va mări fericirea sfinților pe vecie. Când îi văd pe alții, cu aceeași natură, născuți în aceleași împrejurări, aruncați într-o așa nenorocire, iar ei atât de deosebiți, își dau seama cât de fericiți sunt”. Un altul folosea aceste cuvinte: „Când hotărârea de condamnare veșnică se execută asupra făpturilor mâniei, fumul chinului lor se ridică veșnic înaintea făpturilor milei, care, în loc să ia partea acestor ființe chinuite, spun: «Amin, Aleluia! Lăudați-L pe Domnul!»”

Unde se găsește o astfel de învățătură în paginile Cuvântului lui Dumnezeu? Vor pierde cei răscumpărați în ceruri toate sentimentele de milă și de compasiune, chiar și sentimentul obișnuit al omeniei? Sunt transformate oare în nepăsare și stoicism sau în cruzimea fiarei? Nu, nicidecum; nu aceasta este învățătura Cărții lui Dumnezeu. Aceia care prezintă vederile exprimate în citatele de mai înainte pot fi oameni învățați și chiar sinceri, dar sunt amăgiți de sofisticăria lui Satana. El îi călăuzește să folosească greșit unele expresii hotărâte ale Scripturii, dând limbajului un colorit de amărăciune și de răutate, care-i aparține lui, dar nu Creatorului nostru. „Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu doresc moartea păcătosului, ci să se întoarcă de la calea lui și să trăiască. Întoarceți-vă, întoarceți-vă de la calea voastră cea rea! Pentru ce vreți să muriți?” (Ezechiel 33, 11).

Ce ar câștiga Dumnezeu dacă am admite că El Își găsește plăcerea în a vedea chinurile veșnice; că El Își găsește plăcere în gemetele, țipetele și blestemele făpturilor care suferă, pe care El le ține în flăcările iadului? Pot oare aceste gemete îngrozitoare să constituie o muzică în auzul Iubirii Infinite? Se susține că această pedeapsă de nenorocire nesfârșită asupra celor

nelegiuiți ar arăta ura lui Dumnezeu față de păcat, ca fiind un rău care ruinează pacea și ordinea universului. Ce blasfemie grozavă! Ca și când ura lui Dumnezeu față de păcat este un motiv ca el să fie perpetuat. Căci, după învățăturile acestor teologi, continuarea chinurilor fără nădejde de milă își scot din minți victimele nenorocite și, când își revarsă mânia în blesteme și hulă, ei măresc continuu povara de vinovăție. Slava lui Dumnezeu nu este nicidecum sporită prin perpetuarea creșterii continue a păcatului de-a lungul veacurilor veșnice.

Era mai presus de puterea minții omenești să aprecieze răul care a fost produs de această rătăcire a chinurilor veșnice. Religia Bibliei, plină de dragoste și de bunătate și abundând în milă, este întunecată de superstiție și îmbrăcată în groază. Când ne dăm seama în ce culori false a înfățișat Satana caracterul lui Dumnezeu, să ne mai mirăm oare că milostivul nostru Creator este de temut, de groază și chiar urât de oameni? Concepțiile înspăimântătoare despre Dumnezeu, care sunt răspândite în toată lumea prin învățăturile de la amvoane, au dat naștere la mii, ba chiar milioane de sceptici și de necredincioși.

Teoria chinurilor veșnice este una dintre învățăturile rătăcite, care constituie vinul nelegiuirii Babilonului, din care el dă să bea popoarelor (Apocalipsa 14, 8; 17, 2). Fără îndoială, este o taină cum au primit slujitorii lui Hristos această rătăcire și au predicat-o de la amvoanele sfinte. Ei au primit-o de la Roma, așa cum au primit și sabatul neadevărat. Este adevărat că a fost susținută de oameni mari și buni; dar lumina cu privire la acest subiect nu le-a fost descoperită asemenea nouă. Ei au fost răspunzători numai pentru lumina care a strălucit în vremea lor; noi suntem răspunzători pentru aceea care strălucește în vremea noastră. Dacă ne întoarcem de la mărturia Cuvântului lui Dumnezeu și primim învățături rătăcite numai pentru că părinții noștri le-au învățat, cădem sub aceeași condamnare pronunțată asupra Babilonului; noi bem din vinul desfrânării ei.

O mare categorie de oameni, pe care învățătura despre chinurile veșnice îi revoltă, sunt conduși către o rătăcire opusă acesteia. Ei văd că Scripturile Îl prezintă pe Dumnezeu ca o ființă a iubirii și milei și nu pot crede că El încredințează făpturile Sale focului unui iad care este veșnic. Dar, susținând că sufletul este nemuritor de la natură, nu văd o altă alternativă, ci doar să ajungă la concluzia că toată omenirea va fi în cele din urmă mântuită. Mulți privesc amenințările Bibliei ca fiind destinate numai să-i îngrozească pe oameni, determinându-i să asculte, dar nu ca să fie împlinite literal. Astfel, păcătosul poate trăi în plăceri egoiste, disprețuind cererile lui Dumnezeu, și cu toate acestea așteaptă să fie în cele din urmă primiți în harul Său. O astfel de învățătură care se încrede în mila lui Dumnezeu, dar care nesocotește dreptatea Sa, este plăcută inimii firești și îi încurajează pe cei nelegiuiți în nelegiuirea lor.

Pentru a vedea cum aceia care cred într-o mântuire universală răstălmăcesc Scripturile, pentru a-și susține învățătura lor distrugătoare de suflete, trebuie să citățm numai câteva din declarațiile lor. La înmormântarea unui tânăr neevlavios, care fusese omorât într-un accident, un slujitor universalist a ales ca text biblic declarația cu privire la David: „El a fost mângâiat cu privire la Amnon, văzându-l mort” (2 Samuel 13, 39). „Adeseori sunt întrebat”, spunea

vorbitorul, „care va fi soarta acelora care părăsesc lumea într-o stare de păcat, mor poate într-o stare de ebrietate, mor cu veșmintele nespălate de petele roșii ale crimei sau mor așa cum a murit acest tânăr, fără să fi avut vreodată o credință sau fără să fi experimentat vreo religie. Suntem mulțumiți cu ceea ce ne spun Scripturile; răspunsul lor va rezolva această problemă grozavă. Amnon era peste măsură de păcătos; nu se pocăise, s-a îmbătat și, în stare de beție, a fost ucis. David era profetul lui Dumnezeu; el trebuie să fi cunoscut dacă soarta lui Amnon avea să fie rea sau bună în lumea viitoare. Care a fost exprimarea inimii lui? «Împăratul David a încetat să mai urmărească pe Absalom, căci se mângâiase de moartea lui Amnon» (Ver 39).

Și ce concluzie se poate deduce din această vorbire? Nu-i așa că suferințele veșnice nu erau o parte din credința lui religioasă? Așa înțelegem noi; și aici descoperim un argument puternic pentru susținerea unei ipoteze mai plăcute, mai luminoase, mai binevoitoare cu privire la curăția și pacea universală de la urmă. El a fost mângâiat văzând că fiul lui era mort. Și de ce așa? Pentru că, prin ochiul profeției, el putea privi înainte la un viitor glorios, să vadă că fiul lui, scăpat de toate ispitele, eliberat de robie și curățit de stricăciunea păcatului, după ce a fost făcut îndeajuns de sfânt și luminat, a fost primit în adunarea spiritelor înălțate în bucurie.... Singura lui mângâiere a fost aceea că, fiind mutat din această stare de păcat și de suferință, iubitul lui fiu se dusese acolo unde adierile plăcute ale Duhului Sfânt aveau să se reverse peste sufletul lui întunecat, acolo unde aveau să fie descoperite minții lui înțelepciunea cerului și adierile dulci ale iubirii nemuritoare și în felul acesta era pregătit cu o fire sfințită să se bucure de odihnă și de societatea moștenirii cerești.

În aceste gânduri, am dori să se înțeleagă că noi credem că mântuirea în ceruri nu depinde de nimic din ceea ce facem în această viață; nici de o schimbare actuală a inimii, nici de credința de acum sau o mărturisire a religiei.” În felul acesta, pretinsul slujitor al lui Hristos repetă rătăcirea spusă de șarpele din Eden: „Hotărât că nu veți muri!” „În ziua în care veți mânca, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu.” El declară că cei mai mari păcătoși — criminalul, hoțul și adulterul — după moarte vor fi pregătiți să intre în strălucirea veșnică.

Și de unde scoate acest pervertitor al Scripturilor concluziile sale? Dintr-o singură propoziție care exprimă supunerea lui David față de hotărârea Providenței. Sufletul lui „dorea să meargă la Absalom; căci fusese mângâiat cu privire la Amnon, văzând că este mort”. Greul suferinței sale fusese ușurat cu trecerea timpului, iar gândurile lui s-au întors de la fiul mort la cel viu, care fugise de frica pedepsei meritate pentru crima lui. Și aceasta era dovada că Amnon cel bețiv, care săvârșise incestul, a fost dus imediat după moarte în locuințele fericite, spre a fi curățit și pregătit pentru tovărășia îngerilor fără păcat? O povestire plăcută, desigur, bine aranjată ca să fie pe placul inimii firești! Aceasta este învățătura lui Satana și își face lucrarea cu succes. Să ne mai surprindă oare faptul că nelegiuirea abundă cu o astfel de învățătură?

Calea urmată de acest fals învățător o ilustrează pe aceea a altora. Câteva cuvinte ale Scripturii sunt despărțite de contextul lor, care în multe cazuri ar avea înțelesul exact contrar

față de interpretarea care li se dă; și astfel de pasaje despărțite sunt schimbate și folosite ca dovezi ale învățăturilor care n-au nici un temei în Cuvântul lui Dumnezeu. Mărturia citată ca dovadă că Amnon cel bețiv se află în ceruri este doar o deducție, contrazisă direct de declarația clară și pozitivă a Scripturii, care spune că nici un bețiv nu va moșteni Împărăția lui Dumnezeu (1 Corinteni 6, 10). În felul acesta, cei îndoielnici, necredincioși și sceptici schimbă adevărul în minciună. Și mulțimile au fost amăgite de sofistica lor și sunt legănați să doarmă în leagănul siguranței firești.

Dacă ar fi adevărat că sufletele tuturor oamenilor au trecut direct în ceruri în clipa descompunerii lor, atunci am dori mai degrabă moartea decât viața. Mulți au fost determinați de această credință să-și pună capăt vieții. Când sunt copleșiți de necaz, încurcături și dezamăgiri, li se pare mult mai ușor să-și curme firul fragil al vieții, ca să se înalțe în strălucirea lumii veșnice.

Dumnezeu a dat o dovadă categorică în Cuvântul Său că El îi va pedepsi pe călcătorii Legii Sale. Aceia care se amăgesc cu ideea că El este prea milostiv pentru a-și aduce la îndeplinire dreptatea asupra păcătosului, să privească la crucea de pe Calvar. Moartea Fiului nevinovat al lui Dumnezeu dovedește că „plata păcatului este moartea”, că orice călcare a Legii lui Dumnezeu trebuie să-și primească plata cuvenită. Hristos cel fără păcat S-a făcut păcat pentru om. El a suportat vina călcării Legii și ascunderea feței Tatălui Său, până când inima i-a fost sfâșiată și viața i-a fost zdrobită. Această jertfă întreagă a fost adusă pentru ca păcătoșii să poată fi mântuiți. Omul nu poate fi eliberat de pedeapsa păcatului pe nici o altă cale. Și orice suflet care refuză să se împărtășească de ispășirea asigurată cu un preț atât de mare trebuie să poarte în persoana sa vinovăția și pedeapsa pentru călcarea Legii.

Să luăm seama la ceea ce spune Biblia mai departe cu privire la omul neevlavios și nepocăit, pe care universul îl așează în cer, ca pe îngerii sfinți și fericiți. „Celui ce îi este sete, îi voi da să bea fără plată din izvorul apei vieții” (Apocalipsa 21, 6). Această făgăduință este numai pentru aceia care însetează. Apa vieții o vor primi numai aceia care simt nevoia după ea și o caută cu prețul pierderii tuturor celorlalte lucruri. „Cel ce va birui, va moșteni aceste lucruri. Eu voi fi Dumnezeul lui, și el va fi fiul Meu” (Ver 7). Iată, de asemenea, și condițiile. Pentru a moșteni aceste lucruri, trebuie să ne împotrivim și să biruim păcatul.

Domnul declară prin profetul Isaia: „Bine de cel neprihănit! Lui îi va merge bine. Vai de cel rău! Lui îi va merge rău, căci va culege rodul faptelor lui” (Isaia 3, 10.11). „Totuși, măcar că păcătosul face de o sută de ori rău”, spune înțeleptul, „și stăruie multă vreme în el, eu știu că fericirea este pentru cei ce se tem de Dumnezeu și au frică de El. Dar cel rău nu este fericit” (Eclesiastul 8, 12.13). Iar Pavel mărturisește că păcătosul își adună „o comoară de mânie pentru ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu, care va răsplăti fiecăruia după faptele lui”; „necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet omenesc care face răul” (Romani 2, 5.6.9).

„Nici un curvar, nici un stricat, nici un lacom de avere, care este un închinător la idoli, n-are parte de moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu” (Efeseni 5, 5). „Urmăriți pacea cu toți și sfințirea, fără care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12, 14). „Ferice de cei ce își spală hainele, ca să aibă drept la pomul vieții, și să intre pe porți în cetate! Afară sunt câinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli, și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună” (Apocalipsa 22, 14.15).

Dumnezeu le-a dat oamenilor o declarație cu privire la caracterul Său și la metoda Sa de a trata păcatul. „Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care Își ține dragostea până la mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat” (Exod 34, 6.7). „Domnul nimicește pe toți cei răi” (Psalmii 145, 20). „Dar cei răzvrătiți sunt nimiciți cu toții, sămânța celor răi este prăpădită” (Psalmii 37, 38). Puterea și autoritatea guvernării divine vor fi folosite pentru a doborî răzvrătirea; și toate manifestările dreptății care răsplătește vor fi în armonie desăvârșită cu caracterul lui Dumnezeu care este o ființă miloasă, îndelung răbdătoare și plină de bunătate.

Dumnezeu nu constrânge voința și judecata nimănui. El nu găsește plăcere într-o ascultare de rob. El dorește ca făpturile mâinilor Sale să-L iubească pentru că este demn de iubit. El ar dori ca ele să-L asculte pentru că au o apreciere inteligentă a înțelepciunii, a dreptății și a bunătății Sale. Și toți aceia care au o concepție corectă cu privire la aceste calități Îl vor iubi pentru că sunt atrași către El în admirație față de atributele Sale. Principiile bunătății, ale milei și ale iubirii pe care le-a învățat și exemplificat Mântuitorul nostru sunt o copie a voinței și caracterului lui Dumnezeu. Hristos a declarat că n-a învățat nimic altceva decât ceea ce a primit de la Tatăl Său. Principiile guvernării divine sunt în armonie desăvârșită cu învățăturile Mântuitorului care spune: „Iubiți pe vrăjmașii voștri”. Dumnezeu aduce la îndeplinire dreptatea asupra celor nelegiuiți pentru binele universului și chiar pentru binele acelora asupra cărora sunt îndreptate judecățile Sale. El i-ar face fericiți dacă ar putea, ținând seama de legile guvernării Sale și de dreptatea caracterului Său. El îi înconjoară cu dovezile iubirii Sale, le dă cunoștința cu privire la Legea Sa și-i urmărește cu darurile harului Său; dar ei disprețuiesc iubirea, fac fără valoare Legea Sa și resping mila Sa. Deși primesc continuu darurile Sale, ei Îl dezonorează pe Dătător; ei Îl urăsc pe Dumnezeu, deoarece știu că El are oroare de păcatele lor. Dumnezeu suportă îndelung răutatea lor, dar ora hotărâtoare va veni în cele din urmă când soarta le va fi hotărâtă. Îi va obliga El atunci pe acești răsculați să stea de partea Sa? Îi va obliga oare să facă voia Sa?

Aceia care l-au ales pe Satana drept conducător al lor și au fost stăpâniți de puterea lui nu sunt pregătiți să intre în prezența lui Dumnezeu. Mândria, amăgirea, desfrâul, cruzimea s-au fixat în caracterul lor. Pot ei să intre în ceruri și să trăiască veșnic cu aceia pe care i-au disprețuit și i-au urât pe pământ? Niciodată adevărul nu va fi pe placul mincinosului; blândețea nu va mulțumi mândria și înălțarea de sine; curăția nu este pe placul celui mânjit;

iubirea dezinteresată nu este atractivă pentru cel egoist. Ce izvor de bucurie poate oferi cerul acelora care sunt cu totul absorbiți de interese pământești și egoiste?

Pot oare aceia a căror viață a fost petrecută în răzvrătire împotriva lui Dumnezeu să fie duși deodată în ceruri și să fie martori la acea stare sfântă de desăvârșire care există acolo — fiecare suflet fiind plin de iubire, toate fețele strălucind de bucurie, o muzică înălțătoare în sunete melodioase, înălțate în cinstea lui Dumnezeu și a Mielului, și raze de lumină revărsându-se neîncetat asupra celor răscumpărați de la fața Aceluia care șede pe tron — pot oare aceia ale căror inimi sunt pline de ură față de Dumnezeu, față de adevăr și de sfințenie să se amestece cu mulțimea cerească și să se alăture cântărilor de laudă? Pot ei să suporte slava lui Dumnezeu și a Mielului? Nu, nicidecum; le-au fost oferiți ani de har, pentru a-și forma caractere pentru cer; dar ei nu și-au educat mintea pentru a iubi curăția; n-au învățat limbajul cerului, iar acum este prea târziu. O viață de răzvrătire împotriva lui Dumnezeu i-a făcut nepotriviți pentru cer. Curăția, sfințenia și pacea Lui i-ar chinui; slava lui Dumnezeu ar fi pentru ei un foc mistuitor. Ar dori să fugă din acel loc sfințit. Ar prefera mai degrabă distrugerea, să se ascundă de fața Aceluia care a murit pentru a-i răscumpăra. Soarta celor nelegiuiți este deci hotărâtă prin alegerea lor. Excluderea lor din ceruri este urmarea voinței lor și este dreaptă și plină de milă din partea lui Dumnezeu.

Asemenea apelor potopului, focul marii zile face cunoscută hotărârea lui Dumnezeu că păcătoșii sunt de nevindecat. Ei nu sunt dispuși să se supună autorității divine. Voința lor a fost exercitată în răzvrătire; și când își sfârșesc viața, este prea târziu pentru ei ca să-și schimbe cursul gândurilor în direcție contrară, prea târziu pentru a se mai întoarce de la nelegiuire la ascultare, de la ură la dragoste. Cruțând viața lui Cain, ucigașul, Dumnezeu a dat lumii un exemplu despre ce înseamnă să îngădui unui păcătos să trăiască, pentru a-și continua calea de nelegiuire fără frâu. Prin influența învățăturii și a exemplului lui Cain, mulțimea urmașilor lui au fost duși la păcat, până când „nelegiuirea era mare pe pământ”. „Și că toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău. Pământul era stricat înaintea lui Dumnezeu, pământul era plin de silnicie” (Geneza 6, 5.11).

Din milă față de lume, Dumnezeu i-a șters de pe fața pământului pe locuitorii nelegiuiți din vremea lui Noe. Din milă i-a distrus pe locuitorii stricați ai Sodomei. Prin puterea amăgitoare a lui Satana, făptuitorii fărădelegii câștigă simpatie și admirație și în felul acesta i-a condus continuu și pe alții la răzvrătire. Așa a fost în zilele lui Cain și ale lui Noe, ca și în vremea lui Avraam și a lui Lot; la fel stau lucrurile și în vremea noastră. Din milă pentru univers, Dumnezeu îi va distruge, în cele din urmă, pe aceia care au respins harul Său. „Fiindcă plata păcatului este moartea; dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru” (Romani 6, 23). În timp ce viața este moștenirea celor neprihăniți, moartea este partea celor nelegiuiți. Moise i-a spus lui Israel: „Ți-am pus înainte viața și binele, moartea și răul” (Deuteronom 30, 15). Moartea, la care se referă aceste texte, nu este aceea pronunțată asupra lui Adam, deoarece toată omenirea suferă pedeapsa pentru călcarea lui. Este „moartea a doua”, care este pusă în contrast cu viața veșnică.

Ca urmare a păcatului lui Adam, moartea a trecut asupra întregului neam omenesc. Toți, fără deosebire, merg în mormânt. Iar prin prevede-rile Planului de Mântuire toți vor fi scoși din mormântul lor. „Va fi o înviere a celor drepți și a celor nedrepți." „Și după cum toți mor în Adam, tot așa toți vor învia în Hristos" (Faptele Apostolilor 24, 15; 1 Corinteni 15, 22). Dar se face deosebirea între cele două categorii care sunt înviați. „Toți cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor ieși afară din ele. Cei ce au făcut binele, vor învia pentru viață; iar cei ce au făcut răul, vor învia pentru judecată" (Ioan 5, 28.29). Aceia care au fost „socotiți vrednici" de învierea spre viață sunt „fericiți și sfinți". „Asupra lor a doua moarte n-are nici o putere" (Apocalipsa 20, 6). Dar aceia care n-au primit iertare prin pocăință și credință trebuie să primească pedeapsa nelegiuirii lor — „plata păcatului". Ei suferă pedeapsa care va fi diferită ca durată și intensitate „după faptele lor", dar în cele din urmă se încheie cu moartea a doua. Deoarece este imposibil pentru Dumnezeu, ținând seama de dreptatea și de mila Sa, să-l mântuiască pe păcătos în păcatele lui, El îl privează de viața pe care, prin neascultare, a pierdut-o și de care s-a dovedit a fi nevrednic. Un scriitor inspirat spune: „Încă puțin și cel nelegiuit nu va mai fi; da, îl vei căuta în locul lui și nu va mai fi". Iar un altul declară: „Ei sunt ca și cum n-ar fi fost niciodată" (Psalmii 37, 10; Obadia 16). Acoperiți de rușine, ei cad într-o uitare deznădăjduită, veșnică.

În felul acesta se va pune capăt păcatului, cu tot vaiul și ruina care au izvorât din el. Psalmistul spune: „Tu pedepsești neamurile, nimicești pe cel rău, le ștergi numele pentru totdeauna și pe vecie. S-au dus vrăjmașii! N-au rămas din ei decât niște dărâmături veșnice!" (Psalmii 9, 5.6). Ioan, în Apocalipsa, privind înainte spre starea veșnică a celor mântuiți, aude corul universal de laudă, netulburat de nici o notă discordantă. Toată suflarea din cer și de pe pământ a fost auzită dând slavă lui Dumnezeu (Apocalipsa 5, 13). Acolo nu vor fi suflete pierdute care să-L hulească pe Dumnezeu, când se zvârcolesc în chinul fără sfârșit, nici ființe nenorocite în iad nu-și vor amesteca vaietele cu cântările celor mântuiți.

Pe rătăcirea fundamentală a nemuririi din fire a sufletului se bazează învățătura cu privire la starea de conștiență în moarte — o învățătură care, asemenea chinurilor veșnice, este opusă învățăturilor Scripturilor, contrară rațiunii și simțămintelor noastre de omenie. După credința populară, cei răscumpărați, în ceruri, au cunoștință de tot ce se petrece pe pământ, în mod deosebit de viața prietenilor pe care i-au lăsat în urmă. Dar cum poate exista un izvor de fericire pentru cei morți să știe necazurile celor vii, să fie martori la păcatele săvârșite de cei iubiți ai lor și să-i vadă suferind toate necazurile, dezamăgirile și grozăviile vieții? Cât de mult se vor bucura de fericirea cerească aceia care plutesc deasupra prietenilor lor de pe pământ? Și cât de revoltătoare este credința că, îndată ce suflarea părăsește trupul, sufletul celui nepocăit este încredințat flăcărilor iadului! Până la ce adâncimi de groază trebuie să se cufunde aceștia, ca să-și vadă prietenii intrând în mormânt nepregătiți, ca să intre într-o veșnicie de vai și de păcat! Mulți au fost aduși la nebunie de acest gând chinuitor.

Ce spun Scripturile cu privire la aceste lucruri? David declară că omul nu este conștient în starea de moarte: „suflarea lor trece. Se întorc în pământ, și în aceeași zi le pier și planurile

lor" (Psalmii 146, 4). Solomon dă aceeași mărturie: „Cei vii, în adevăr, măcar știu că vor muri; dar cei morți nu știu nimic, și dragostea lor, și ura lor, și pizma lor, de mult au și pierit, și niciodată nu vor mai avea parte de tot ce se face sub soare. Căci, în locuința morților, în care mergi, nu mai este nici lucrare, nici chibzuială, nici știință, nici înțelepciune!" (Eclesiastul 9, 5.6.10).

Când, ca răspuns la rugăciunea sa, viața lui Ezechia a fost prelungită cu cincisprezece ani, împăratul, recunoscător, I-a dat lui Dumnezeu tributul laudei pentru mila Sa cea mare. În această cântare, el spune motivul pentru care se bucură: „Căci nu locuința morților Te laudă, nu moartea Te mărește, și cei ce s-au pogorât în groapă nu mai nădăjduiesc în credincioșia Ta; ci cel viu, Te laudă ca mine astăzi" (Isaia 38, 18.19). Teologia populară îl prezintă pe cel mort neprihănit ca fiind în ceruri, intrat în fericire și lăudându-L pe Dumnezeu cu o limbă nemuritoare; dar Ezechia n-a putut vedea nici o perspectivă glorioasă în moarte. În cuvintele sale este de acord cu mărturia psalmistului: „Căci cel ce moare nu-și mai aduce aminte de Tine; și cine Te va lăuda în locuința morților?" „Nu morții laudă pe Domnul, și nici vreunul din cei ce se pogoară în locul tăcerii" (Psalmii 6, 5; 115, 17).

Petru, în Ziua Cincizecimii, a declarat că patriarhul David „a murit și a fost îngropat, iar mormântul lui este între noi până în ziua de astăzi", „Căci David nu s-a înălțat la cer" (Faptele Apostolilor 2, 29.34). Faptul că David va rămâne în mormânt până la înviere dovedește că cei neprihăniți nu merg în ceruri la moarte. Numai prin înviere și în virtutea faptului că Isus a înviat poate David, în cele din urmă, să stea la dreapta lui Dumnezeu.

Iar Pavel spunea: „Căci, dacă nu învie morții, nici Hristos n-a înviat. Și dacă n-a înviat Hristos, credința noastră este zadarnică, voi sunteți încă în păcatele voastre, și prin urmare și cei ce au adormit în Hristos, sunt pierduți" (1 Corinteni 15, 16-18). Dacă timp de patru mii de ani drepții la moartea lor au mers direct în ceruri, cum a putut spune Pavel că dacă nu este înviere „și cei care au adormit în Hristos sunt pierduți"? N-ar mai fi necesară nici o înviere. Martirul Tyndale, referindu-se la starea celor morți, spunea: „Mărturisesc deschis că nu sunt convins că ei sunt deja în slava deplină în care este Hristos sau îngerii aleși ai lui Dumnezeu. Nici acesta nu este un punct al credinței mele; căci dacă ar fi așa, socotesc că predicarea cu privire la învierea trupului ar fi un lucru zadarnic" (William Tyndale, Preface to New Testament, Ed. 1534).

Este un fapt neîndoielnic că nădejdea trecerii la nemurire cu ocazia morții a condus la o răspândire a neglijării învățăturii biblice cu privire la înviere. Această tendință a fost remarcată de Dr. Adam Clarke, care spunea: „Învățătura cu privire la înviere pare să fi fost predicată cu mult mai multă consecvență printre primii creștini decât este astăzi! Cum se explică lucrul acesta? Apostolii au insistat continuu asupra ei și i-au îndemnat pe urmașii lui Hristos la stăruință, ascultare și la bucurie în vederea ei. Iar urmașii lor de astăzi rareori o mai amintesc! Așa au predicat apostolii și așa au crezut creștinii bisericii primare; așa predicăm și noi și așa cred ascultătorii noștri. Nu există în Evanghelie o altă învățătură asupra căreia să se

pună un accent mai deosebit; și nu este o învățătură, în sistemul actual de predicare, care să fie tratată cu mai multă neglijență" (Commentary, Remarks on 1 Corinteni 15, par. 3).

Acest lucru a continuat până când adevărul slăvit, cu privire la înviere, a fost aproape cu totul întunecat și pierdut din vedere de lumea creștină. Astfel, un scriitor religios de frunte, comentând cuvintele lui Pavel din 1 Tesaloniceni 4, 13-18, spune: „Urmărind scopurile practice de mângâiere, învățătura cu privire la nemurirea binecuvântată a drepților înlocuiește pentru noi orice doctrină nesigură cu privire la a doua venire a Domnului. La moartea noastră, Domnul vine pentru noi. Pentru aceasta trebuie să veghem și să ne rugăm. Cei morți sunt deja trecuți la slavă. Ei nu așteaptă trâmbița pentru judecată și pentru fericire."

Dar când a fost gata să-Și părăsească ucenicii, Isus nu le-a spus că ei aveau să vină curând la El. „Mă duc să vă pregătesc un loc", a spus El. „Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine" (Ioan 14, 2.3). Iar Pavel ne spune mai departe că „Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nor, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul". Și adaugă: „Mângâiați-vă dar unii pe alții cu aceste cuvinte" (1 Tesaloniceni 4, 16-18). Ce contrast izbitor între aceste cuvinte de mângâiere și acelea ale slujitorului universalist citat mai înainte! Ultimul îi consola pe prietenii lui întristați cu asigurarea că, oricât de păcătos ar fi fost cel mort, când și-a dat sfârșitul, el avea să fie primit între îngeri. Pavel îi îndreaptă pe frații lui către venirea viitoare a Domnului, când cătușele mormântului vor fi sfărâmate și „cei morți în Hristos" vor fi înviați pentru viață veșnică.

Înainte ca cineva să intre în locuințele celor binecuvântați, cazurile lor trebuie cercetate, iar caracterele și faptele lor trebuie să treacă pe dinaintea lui Dumnezeu. Toți trebuie să fie judecați după lucrurile scrise în cărți și să fie răsplătiți după cum au fost faptele lor. Această judecată nu are loc la moarte. Observați cuvintele lui Pavel: „pentru că a rânduit o zi, în care va judeca lumea după dreptate, prin Omul pe care L-a rânduit pentru aceasta și despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită prin faptul că L-a înviat din morți...." (Faptele Apostolilor 17, 31). Aici, apostolul declară lămurit că a fost stabilit un timp anume, în viitor, pentru judecarea lumii. Iuda se referă la aceeași perioadă: „El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri veșnice, în întuneric, pe îngerii care nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința". Și citează mai departe cuvintele lui Enoh: „Iată că a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Săi, ca să facă o judecată împotriva tuturor" (Iuda 6.14.15). Ioan spune că „a văzut pe cei morți, mici și mari, stând înaintea lui Dumnezeu; și au fost deschise cărțile ... iar morții au fost judecați după lucrurile care au fost scrise în cărți" (Apocalipsa 20, 12).

Dar dacă morții se bucură deja de fericirea cerului sau de chinul din flăcările iadului, ce nevoie mai este de o judecată viitoare? Învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu cu privire la aceste puncte importante nu sunt nici neclare și nici contradictorii; ele pot fi înțelese de minți

obișnuite. Dar care minte curată poate vedea înțelepciune sau dreptate în această teorie la modă? Vor primi oare cei drepți, după cercetarea cazurilor lor la judecată, invitația: „Bine, rob bun și credincios ... intră în bucuria stăpânului tău", când ei vor fi locuit în prezența Sa poate veacuri întregi? Sunt oare cei nelegiuiți chemați din locul de chin ca să primească sentința din partea Judecătorului a tot pământul: „Depărtați-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic?" (Matei 25, 21.41). O, ce solemnă batjocură! Ce rușinoasă discreditare a înțelepciunii și dreptății lui Dumnezeu!

Teoria nemuririi sufletului a fost una dintre acele învățături rătăcite pe care Roma a împrumutat-o de la păgâni și a încorporat-o în religia creștinătății. Martin Luther a clasat-o împreună cu „fabulele monstruoase, care formează o parte din vraful de decrete ale Romei" (E. Petavel, The Problem of Immortality, p. 255). Comentând asupra cuvintelor lui Solomon, din Eclesiastul, care spune că morții nu știu nimic, reformatorul spune: „Un alt lucru care dovedește că morții nu știu nimic. Este spus că acolo nu mai există datorie, știință, cunoștință, înțelepciune. Solomon socotește că morții dorm și nu mai știu absolut nimic. Pentru morții care zac acolo, nu mai este nici numărătoarea zilelor și nici a anilor, căci atunci când vor învia, li se va părea că au dormit doar o clipă" (Martin Luther, Exposition of Solomon's Book Called Ecclesiastes, p. 152).

Nicăieri în Sfintele Scripturi nu se găsește declarația că cei neprihăniți își primesc răsplata sau cei nelegiuiți își primesc pedeapsa la moarte. Patriarhii și profeții nu ne-au dat o astfel de asigurare. Hristos și apostolii n-au făcut nici o aluzie la aceasta. Biblia învață lămurit că cei morți nu merg îndată la ceruri. Ei sunt descriși ca dormind până la înviere (1 Tesaloniceni 4, 14; Iov 14, 10-12). Chiar în ziua când funia de argint se rupe, iar vasul de aur se sfărâmă (Eclesiastul 12, 6), pier și gândurile omului. Aceia care coboară în mormânt stau în tăcere. Ei nu mai știu nimic din ceea ce se face sub soare (Iov 14, 21). Ce binecuvântată odihnă pentru neprihănitul obosit! Fie timpul lung sau scurt, pentru ei nu este decât o clipă. Ei dorm și sunt treziți de trâmbița lui Dumnezeu la o nemurire glorioasă. „Trâmbița va suna, morții vor învia nesupuși putrezirii.... Când trupul acesta supus putrezirii se va îmbrăca în neputrezire, și trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: «Moartea a fost înghițită de biruință»" (1 Corinteni 15, 52-54). Când sunt chemați din somnul lor adânc, încep să gândească exact de acolo de unde au încetat. Ultimul simțământ a fost boldul morții; ultimul gând a fost acela al căderii sub puterea mormântului. Când se ridică din mormânt, primul lor gând se va prinde de strigătul biruitor: „Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?" (Ver 55).

Capitolul 34 — Morții pot comunica cu noi?

Lucrarea îngerilor sfinți, așa cum este prezentată în Scripturi, este un adevăr deosebit de prețios și de mângâietor pentru toți urmașii lui Hristos. Dar învățătura Bibliei cu privire la acest subiect a fost întunecată și pervertită de rătăcirile teologiei populare. Învățătura cu privire la nemurirea de la natură a sufletului, care a fost prima oară împrumutată de la filozofia păgână, iar în întunecimea marii apostazii a fost introdusă în credința creștină, a subminat adevărul, atât de lămurit arătat de Scriptură, că „morții nu știu nimic”. Mulțimi de oameni au ajuns să creadă că duhurile morților sunt „duhuri slujitoare, trimise să slujească acelora care vor moșteni mântuirea”. Și fac lucrul acesta în ciuda mărturiei Scripturii cu privire la existența îngerilor cerești și la legătura lor cu istoria omului, înainte de moartea vreunei ființe omenești.

Învățătura cu privire la conștiența omului în moarte, îndeosebi credința că duhurile morților se întorc să slujească celor vii, a pregătit calea pentru spiritismul modern. Dacă cei morți sunt primiți în prezența lui Dumnezeu și a îngerilor sfinți și având privilegiul de cunoaștere cu mult mai mult decât înainte, de ce să nu se întoarcă pe pământ pentru a-i lumina și a-i îndruma pe cei vii? Dacă, așa cum învață teologii populari, duhurile morților plutesc deasupra prietenilor lor de pe pământ, de ce nu le-ar fi îngăduit să comunice cu ei, să-i avertizeze împotriva răului sau să-i mângâie în necaz? Cum pot aceia care cred în conștiența omului în starea de moarte să lepede ceea ce le vine ca o lumină divină transmisă de duhurile slăvite? Iată un mijloc socotit sfânt, prin care Satana lucrează la împlinirea planurilor. Îngerii căzuți, care împlinesc poruncile lui, apar ca soli din lumea duhurilor. În timp ce mărturisesc că îi aduc pe cei vii în legătură cu cei morți, prințul păcatului își desfășoară influența lui amăgitoare asupra minților lor.

El are putere să aducă înaintea oamenilor figura prietenilor plecați dintre cei vii. Contrafacerea este desăvârșită; priviri, cuvinte, ton familiar sunt reproduse cu o deosebită claritate. Mulți sunt mângâiați cu asigurarea că cei iubiți se bucură de strălucirea cerului și, fără să bănuiască primejdia, pleacă urechea la „duhurile amăgitoare și la învățăturile demonilor”. Atunci când sunt determinați să creadă că cei morți vin în adevăr să comunice cu ei, Satana îi face să apară pe aceia care au intrat în mormânt nepregătiți. Ei pretind că sunt fericiți în cer și că ocupă o poziție înaltă și în felul acesta este răspândită rătăcirea că nu se face nici o deosebire între cei drepți și cei păcătoși. Vizitatorii, care pretind că vin din lumea duhurilor, rostesc deseori avertizări și preveniri care se dovedesc a fi corecte. Iar când este câștigată încrederea, prezintă învățături care subminează direct credința în Scripturi. O dată cu manifestarea unui interes profund pentru bunăstarea prietenilor lor de pe pământ, în aparență, ei insinuează cele mai primejdioase rătăciri. Faptul că susțin unele adevăruri, și uneori sunt în stare să prezică evenimentele viitoare, dă declarațiilor o speranță de temeinicie; iar învățăturile lor rătăcite sunt primite de mulțimi cu ușurință și crezute ca și când ar fi cele mai sacre adevăruri ale Bibliei. Legea lui Dumnezeu este dată la o parte, Duhul harului este

disprețuit, sângele legământului — socotit ca un lucru nesfânt. Duhurile rele nu recunosc dumnezeirea Domnului Hristos și Îl pun chiar pe Creator pe aceeași treaptă cu ele. În felul acesta, sub o înfățișare nouă, marele răzvrătit își continuă lupta împotriva lui Dumnezeu, începută în ceruri și continuată timp de aproape șase mii de ani pe pământ.

Mulți încearcă să explice manifestările spiritiste, atribuindu-le întru totul înșelăciunii și iuțelii de mână a mediului. Dar în timp ce este adevărat că urmările acestei amăgiri au fost adesea socotite ca manifestări veritabile, au fost și expuneri ale unor puteri supranaturale. Ciocăniturile misterioase cu care a început spiritismul modern n-au fost rezultatul înșelăciunii omenești sau al vicleniei, ci au fost lucrarea directă a îngerilor răi, care în felul acesta au introdus una dintre amăgirile cele mai cu succes în distrugerea sufletelor. Mulți vor fi prinși în cursă, crezând că spiritismul este doar o înșelătorie omenească; atunci când sunt aduși față în față cu manifestările pe care ei nu le pot considera decât ca fiind supranaturale, sunt amăgiți și vor fi conduși să le primească drept marea putere a lui Dumnezeu.

Aceste persoane trec cu vederea mărturia Scripturilor cu privire la minunile lucrate de Satana și de agenții lui. Cu ajutorul lui Satana au fost în stare vrăjitorii lui Faraon să contrafacă lucrarea lui Dumnezeu. Pavel mărturisește că, înainte de a doua venire a lui Hristos, vor avea loc manifestări similare ale puterii satanice. Venirea Domnului urmează să fie precedată de „puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și cu toate amăgirile nelegiuirii” (2 Tesaloniceni 2, 9.10). Iar apostolul Ioan, descriind puterea făcătoare de minuni care se va da pe față în zilele de pe urmă, declară: „Săvârșea semne mari, până acolo că făcea chiar să se pogoare foc din cer pe pământ, în fața oamenilor. Și amăgea pe locuitorii pământului prin semnele, pe care i se dăduse să le facă” (Apocalipsa 13, 13.14). Aici nu sunt profetizate doar înșelătorii. Oamenii sunt amăgiți de minunile pe care agenții lui Satana ar putea să le facă, și nu pe care pretind că le fac.

Prințul întunericului, care atâta vreme și-a dedicat lucrării de amăgire puterile minții lui pricepute, își adaptează cu măiestrie ispitele pentru oamenii din toate clasele și din toate categoriile sociale. Celor care au cultură și rafinament, el le prezintă spiritismul în aspectele lui rafinate și intelectuale și în felul acesta reușește să-i prindă pe mulți în cursele sale. Înțelepciunea pe care o dă spiritismul este aceea descrisă de apostolul Iacov care „nu vine de sus, ci este pământească, firească, drăcească” (Iacov 3, 15). Marele amăgitor o ascunde însă, atunci când tăinuirea va împlini mai bine scopul lui. El, care a putut să apară îmbrăcat în strălucirea serafimilor cerești în fața lui Hristos în pustia ispitei, vine la oameni în modul cel mai atractiv, ca un înger de lumină. El face apel la rațiune prin prezentarea subiectelor înalte; delectează imaginația cu scene răpitoare; câștigă sentimentele prin prezentările elocvente de iubire și de milă. Stimulează imaginația spre zboruri înalte, făcându-i pe oameni să se mândrească atât de mult cu propria înțelepciune, încât în inima lor să-L disprețuiască pe Cel Veșnic. Ființa aceasta puternică, ce a putut să-L ducă pe Mântuitorul lumii pe un munte foarte înalt și să facă să-I treacă pe dinainte toate împărățiile pământului cu slava lor, va prezenta

ispitele înaintea oamenilor, așa încât să pervertească simțurile tuturor acelora care nu sunt ocrotiți de puterea divină.

Satana îi înșeală pe oameni astăzi așa cum a înșelat-o pe Eva în Eden prin lingușire, aprinzându-i dorința de a obține ceea ce îi era interzis, trezindu-i ambiția după înălțare de sine. Hrănirea acestor gânduri rele i-a provocat căderea și, prin ele, urmărește să aducă ruina oamenilor. „Veți fi ca Dumnezeu", declarase el, „cunoscând binele și răul" (Geneza 3, 5). Spiritismul învață „că omul este creația progresului; că destinul lui, chiar de la naștere, este să progreseze, până în veșnicie, spre Dumnezeu". Și iarăși: „Fiecare inteligență se va judeca pe ea și nu pe alta". „Judecata va fi dreaptă, pentru că este judecata proprie.... Tronul este înăuntrul tău." Un învățător spiritist spunea că în el s-a trezit „o conștiință spirituală: «Prietenii mei, toți am fost semizei necăzuți»". Iar un altul declară: „Hristos nu este o ființă dreaptă și nici desăvârșită".

În felul acesta, în locul neprihănirii și a desăvârșirii Dumnezeului nemărginit, adevăratul obiect al adorației, în locul neprihănirii desăvârșite a Legii Sale, măsura adevărată a țintei omenești, Satana a pus natura păcătoasă și greșită a omului, ca fiind singurul obiect al adorării, unica regulă de judecată sau măsură a caracterului. Acesta este progres, dar nu în sus, ci în jos. Este o lege a naturii intelectuale și spirituale aceea că prin privire suntem schimbați. Mintea se adaptează treptat la subiectele asupra cărora i se îngăduie să zăbovească. Ea este absorbită de ceea ce este obișnuită să iubească și să respecte. Omul nu se va ridica niciodată mai sus decât modelul lui de curăție, de bunătate sau de adevăr. Dacă eul este idealul lui, niciodată nu va atinge altul mai înalt. Mai degrabă se va coborî continuu, din ce în ce mai mult. Numai harul lui Dumnezeu are putere să-l înalțe pe om. Lăsat în puterea lui, drumul va merge în mod inevitabil în jos.

Pentru cel iubitor de plăceri, pentru cel care cultivă îngăduința de sine, pentru cel senzual, spiritismul se prezintă sub o mască mai puțin subtilă decât pentru cel mai rafinat și pentru intelectual; în formele lui grosolane, ei găsesc ceea ce este în armonie cu pornirile lor. Satana studiază orice semn de slăbiciune în firea omenească, el notează păcatele pe care toți sunt înclinați să le comită și după aceea are grijă ca ocaziile pentru încurajarea tendinței spre rău să nu lipsească. El îi ispitește pe oameni să abuzeze în ceea ce este îngăduit, făcându-i ca prin necum-pătare să slăbească puterile fizice, mintale și morale. El a distrus și distruge mii de oameni prin îngăduirea patimilor, brutalizând în felul acesta toată firea omului. Și pentru a-și completa lucrarea, declară prin mijlocirea spiritelor că „o cunoaștere adevărată îl așează pe om mai presus de orice lege", că „tot ce există este bun", că „Dumnezeu nu condamnă" și că „toate păcatele săvârșite sunt nevinovate". Când oamenii sunt aduși astfel să creadă că dorința este legea cea mai înaltă, că libertatea este îngăduință și că omul este răspunzător numai față de sine, cine se mai miră că stricăciunea și depravarea mișună în toate părțile? Mulțimile primesc însetate învățăturile care le lasă libertatea să asculte de îndemnurile inimii firești. Frâiele stăpânirii de sine sunt lăsate pe seama poftei, puterile minții și ale sufletului sunt

supuse pornirilor animalice, iar Satana aruncă bucuros în plasa lui mii de oameni dintre aceia care pretind că sunt urmași ai lui Hristos.

Dar nimeni nu trebuie să fie amăgit de pretențiile mincinoase ale spiritismului. Dumnezeu a dat lumii suficientă lumină pentru a o ajuta să descopere cursa. Așa cum s-a arătat deja, teoria care formează chiar temelia spiritismului este în luptă cu declarațiile lămurite ale Scripturii. Biblia declară că morții nu știu nimic, că toate gândurile lor au pierit; ei nu au parte de nimic din ceea ce se face sub soare; ei nu știu nimic despre bucuriile și necazurile acelora care le-au fost scumpi pe pământ.

Mai mult decât atât, Dumnezeu a interzis categoric toate pretinsele comunicări cu duhurile celor plecați dintre cei vii. În zilele poporului evreu, exista o categorie de oameni care pretindeau, ca și spiriștii de astăzi, că sunt în legătură cu cei morți. Dar „duhurile familiare", cum erau numiți acești pretinși vizitatori din alte lumi, sunt declarate de Biblie a fi „duhuri de draci" (compară Numeri 25, 1-3; Psalmii 106, 28; 1 Corinteni 10, 20; Apocalipsa 16, 14). Lucrarea care se ocupă cu duhurile familiare a fost declarată a fi o urâciune pentru Domnul și a fost solemn interzisă sub pedeapsa cu moartea (Leviticul 19, 31; 20, 27). Chiar și numele de vrăjitorie este acum disprețuit. Pretenția că oamenii pot avea legături cu duhuri rele este privită ca o poveste din evul mediu. Dar spiritismul, care își numără convertiții cu sutele de mii, mai mult, cu milioanele, care și-a făcut intrare în cercurile științifice, care a invadat bisericile și a găsit o bună primire în corpurile legiuitoare și chiar la curțile regilor — această amăgire monstruoasă este doar o reînviere, într-o nouă travestire, a vrăjitoriei condamnate și interzise în vechime.

Dacă n-ar fi o altă dovadă cu privire la caracterul adevărat al spiritismului, ar trebui să fie suficient pentru creștin faptul că duhurile nu fac nici o deosebire între neprihănire și păcat, între cei mai nobili și cei mai curați apostoli ai lui Hristos și cei mai stricați slujitori ai lui Satana. Prezentându-i pe cei mai josnici oameni ca fiind în ceruri și foarte înălțați acolo, Satana spune lumii: „Nu contează cât de păcătoși sunteți; nu contează dacă voi credeți sau nu în Biblie și în Dumnezeu. Trăiți cum vă place; cerul este căminul vostru". Învățătorii spiriștii declară în realitate: „Oricine face rău este bun înaintea Domnului, și de el are plăcere!" Sau: „Unde este Dumnezeul dreptății?" (Maleahi 2, 17). Cuvântul Domnului spunea: „Vai de cei ce numesc răul bine, și binele rău, care spun că întunericul este lumină, și lumina întuneric!" (Isaia 5, 20).

Apostolii, așa cum sunt reprezentați de aceste duhuri mincinoase, sunt făcuți să contrazică tot ce au scris sub inspirația Duhului Sfânt atunci când au fost pe pământ. Ei neagă originea divină a Bibliei și în felul acesta dezrădăcinează temelia nădejdii creștinului și îndepărtează lumina care descoperă calea către ceruri. Satana face ca lumea să creadă că Biblia este doar o poveste imaginară sau, cel mult, o carte potrivită pentru copilăria neamului omenesc, dar care acum trebuie privită ca fiind fără greutate, depășită sau îndepărtată. Pentru a lua locul Cuvântului lui Dumnezeu, el oferă manifestările spiritiste. Acesta este un drum pe de-a-

ntregul sub stăpânirea lui; pe această cale, el poate face ca lumea să creadă ce vrea el. El pune în umbră, chiar acolo unde o dorește, Cartea care trebuie să-l judece pe el și pe urmașii lui; face să creadă că Mântuitorul lumii este un om obișnuit. Și așa cum soldații romani, care au păzit mormântul lui Isus, au răspândit vestea mincinoasă pe care preoții și bătrânii le-au pus-o în gură pentru a contesta învierea Sa, tot așa cei care cred în manifestările spiritiste încearcă să facă în așa fel, încât să pară că nu este nimic miraculos în viața Mântuitorului nostru. După ce caută să-L pună astfel pe Isus în umbră, atrage atenția asupra propriilor minuni, declarând că acestea depășesc lucrările lui Hristos.

Este adevărat că spiritismul își schimbă acum forma și, acoperind unele din trăsăturile cele mai condamnabile, îmbracă o haină creștină. Dar declarațiile de la amvon și din presă au fost prezentate înaintea publicului timp de mulți ani și în acestea s-a descoperit caracterul lui adevărat. Aceste învățături nu pot fi negate sau ascunse.

Chiar și în forma lui actuală, departe de a fi mai vrednic de tolerat decât până acum, în realitate este mai primejdios, din cauza unei amăgiri mai subtile. Dacă la început a denunțat pe Hristos și Biblia, acum declară că le acceptă pe amândouă. Dar Biblia este interpretată într-un mod care place inimii nerenăscute, în timp ce adevărurile solemne și vitale sunt făcute fără valoare. Se stăruie asupra iubirii ca fiind atributul de căpetenie al lui Dumnezeu, dar este coborâtă la un sentimentalism slab, făcând o mică deosebire între bine și rău. Dreptatea lui Dumnezeu, denunțarea de către El a păcatului, cererile Legii Sale sfinte, toate acestea sunt trecute cu vederea. Oamenii sunt învățați să privească Decalogul ca pe o literă moartă. Fabule plăcute, amăgitoare, pun stăpânire pe simțuri și conduc pe oameni să lepede Biblia ca temelie a credinței lor. Hristos este combătut ca mai înainte; dar Satana a orbit atât de mult ochii oamenilor, încât amăgirea nu este sesizată.

Puțini sunt aceia care au o concepție reală cu privire la puterea amăgitoare a spiritismului și a primejdiei de a intra sub influența lui. Mulți se interesează de el doar pentru a-și mulțumi curiozitatea. Ei nu au o credință adevărată în el și ar fi plini de groază la gândul de a se supune stăpânirii duhurilor. Dar se aventurează pe un teren oprit, iar vrăjmașul cel puternic își exercită puterea asupră-le împotriva voinței lor. O dată ajunși să-și supună mintea conducerii sale, el îi ține robi. Este peste putință, prin propria putere, să rupă vraja amăgitoare, ispititoare. Nimic altceva decât puterea lui Dumnezeu, oferită ca răspuns la rugăciunea stăruitoare a credinței, poate elibera aceste suflete prinse în cursă.

Toți aceia care își îngăduie trăsături de caracter păcătoase sau care hrănesc de bunăvoie un păcat cunoscut invită ispitele lui Satana. Ei se despart de Dumnezeu și de grija ocrotitoare a îngerilor Lui; când cel rău își prezintă amăgirile, ei sunt fără apărare și cad ca o pradă ușoară. Aceia care se așează în felul acesta sub puterea lui își dau prea puțin seama unde se va sfârși drumul lor. După ce realizează înfrângerea lor, îi va folosi ca agenți ai lui pentru a-i ademeni și pe alții la ruină.

Profetul Isaia spune: „Dacă vi se zice însă: «Întrebați pe cei ce cheamă morții și pe cei ce spun viitorul, care șoptesc și bolborosesc», răspundeți: «Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeul său? Va întreba el pe cei morți pentru cei vii? La lege și la mărturie!» Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta" (Isaia 8, 19.20). Dacă oamenii ar fi fost gata să primească adevărul, atât de clar arătat în Scripturi, cu privire la natura omului și starea lui în moarte, ar vedea în pretențiile și în manifestările spiritismului puterea lucrării lui Satana, semne și minuni mincinoase. Dar, în loc să renunțe la libertatea atât de plăcută inimii firești și să părăsească păcatele pe care le iubesc, mulțimile își închid ochii față de lumină, merg drept înainte, fără să țină seama de avertizări, în timp ce Satana își plimbă cursele împrejurul lor, iar ei devin prada lui, „pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți. Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună" (2 Tesaloniceni 2, 10.11).

Aceia care se împotrivesc învățăturilor spiritismului sunt asaltați nu numai de oameni, ci chiar de Satana și de îngerii lui. Ei au intrat într-o luptă împotriva domniilor, puterilor și duhurilor rele din locurile cerești. Satana nu va ceda nici o palmă de teren, dacă nu este alungat de puterea solilor cerești. Poporul lui Dumnezeu trebuie să fie în stare să-l înfrunte așa cum a făcut Mântuitorul nostru prin cuvintele: „Stă scris". Satana poate cita acum Scriptura ca în zilele lui Hristos și îi va schimba învățătu-rile pentru a-și susține amăgirile. Aceia care vor sta în picioare în acest timp de primejdie trebuie să înțeleagă pentru ei mărturia Scripturilor.

Mulți vor fi puși față în față cu duhurile demonilor, care îi vor personifica pe cei dragi sau pe prieteni, spunând cele mai primejdioase rătăciri. Acești vizitatori vor face apel la sentimentele noastre cele mai calde și vor face minuni pentru a-și susține pretențiile. Trebuie să fim pregătiți ca să îi întâmpinăm cu adevărul biblic că morții nu știu nimic și că aceia care se arată în felul acesta sunt duhuri ale demonilor. Chiar în fața noastră este „ceasul încercării care are să vină peste lumea întreagă, ca să încerce pe toți locuitorii pământului" (Apocalipsa 3, 10). Toți aceia a căror credință nu este întemeiată puternic pe Cuvântul lui Dumnezeu vor fi amăgiți și învinși. Satana „lucrează cu toată amăgirea nelegiuirii" pentru a pune stăpânire pe fiii oamenilor, iar amăgirile lui vor crește mereu. Dar își va atinge ținta numai atunci când oamenii se vor supune de bunăvoie ispitirilor sale. Aceia care caută cu stăruință cunoașterea adevărului și se luptă să-și curețe sufletul prin ascultare, făcând astfel tot ce pot pentru a se pregăti în vederea luptei, vor găsi în Dumnezeul adevărului o apărare sigură. „Fiindcă ai păzit Cuvântul răbdării Mele, te voi păzi și Eu" (Ver 10) este făgăduința Mântuitorului. El i-ar trimite mai degrabă pe toți îngerii din cer să păzească pe poporul Său decât să lase un singur suflet care se încrede în El să fie biruit de Satana.

Profetul Isaia scoate la iveală amăgirea teribilă care va veni peste cei nelegiuiți, făcându-i să creadă că sunt siguri în fața judecăților lui Dumnezeu. „Noi am făcut un legământ cu moartea, am făcut o învoială cu locuința morților: când va trece urgia năvălitoare, nu ne va atinge, căci avem ca loc de scăpare neadevărul și ca adăpost minciuna!" (Isaia 28, 15). În categoria descrisă aici, sunt cuprinși aceia care în nepocăința lor îndârjită se mângâie cu

asigurarea că nu va fi nici o pedeapsă pentru păcătos; că toată omenirea, indiferent cât de stricată ar fi, trebuie să fie înălțată la cer, ca să ajungă ca îngerii lui Dumnezeu. Dar și mai îndrăzneți sunt aceia care fac legământ cu moartea și o înțelegere cu locuința morților, care renunță la adevărurile pe care cerul le-a rânduit ca o apărare pentru cel neprihănit în ziua necazului și primește în locul lor scăparea prin minciunile oferite de Satana — pretențiile amăgitoare ale spiritismului.

Orbirea poporului din această generație este uimitoare și de ne-descris. Mii de oameni resping Cuvântul lui Dumnezeu ca fiind nevrednic de crezare și, cu o încredere oarbă, primesc amăgirea lui Satana. Necredincioșii și batjocoritorii condamnă bigotismul acelora care se luptă pentru credința proorocilor și a apostolilor și se distrează, luând în râs declarațiile solemne ale Scripturilor cu privire la Hristos, la Planul de Mântuire și la pedeapsa care va veni peste aceia care leapădă adevărul. Ei simulează o milă adâncă pentru acele minți atât de înguste, slabe și superstițioase care recunosc cererile lui Dumnezeu și ascultă de cerințele Legii Sale. Ei dau pe față atâta siguranță, ca și când, fără îndoială, au făcut legământ cu moartea și o înțelegere cu locuința morților — ca și când au ridicat o barieră de netrecut, de nepătruns între ei și răzbunarea lui Dumnezeu. Nimic nu le poate trezi temerile. S-au predat ispititorului pe deplin, s-au unit atât de strâns cu el și s-au umplut complet de duhul lui, încât nu mai au putere și nici dorința să scape din cursă.

Satana s-a pregătit îndelung pentru efortul final de a amăgi lumea. Temelia acestei lucrări a fost pusă o dată cu asigurarea dată Evei în Eden: „Hotărât că nu veți muri. În ziua când veți mânca din el vi se vor deschide ochii, și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul” (Geneza 3, 4.5). Puțin câte puțin, a pregătit calea pentru capodopera amăgirii în dezvoltarea spiritismului. El nu și-a împlinit încă pe deplin planurile, dar o va face în timpul care a mai rămas. Profetul spune: „Am văzut trei duhuri de draci, care fac semne nemaipomenite, și care se duc la împărații pământului întreg, ca să-i strângă pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic” (Apocalipsa 16, 13-14). În afară de aceia care sunt păziți de puterea lui Dumnezeu, prin credința în Cuvântul Său, întreaga lume va fi atrasă de partea acestei amăgiri. Oamenii sunt legănați într-o siguranță fatală numai pentru a se trezi la revărsarea mâniei lui Dumnezeu.

Domnul Dumnezeu spune: „Voi face din neprihănire o lege, și din dreptate o cumpănă; și grindina va surpa locul de scăpare al neadevărului, și apele vor îneca adăpostul minciunii. Așa că legământul vostru cu moartea va fi nimicit, și învoiala voastră cu locuința morților nu va dăinui. Când va trece urgia apelor năvălitoare, veți fi striviți de ea” (Isaia 28, 17.18).

Capitolul 35 — Libertatea Conștiinței Amenințată

Romanismul este privit acum de protestanți cu o bunăvoință mult mai mare decât în anii de mai înainte. În acele țări unde catolicismul nu este în ascendență și unde papistașii aleg o cale de împăcare pentru a câștiga influență, acolo se arată o indiferență crescută față de învățăturile care despart bisericile reformate de ierarhia papală; câștigă teren părerea că, în fond, nu ne deosebim atât de mult în punctele principale, așa cum s-a presupus, și că o mică cedare din partea noastră ne va duce la niște înțelegeri mai bune cu Roma. A fost o vreme când protestanții puneau mare preț pe libertatea de conștiință care fusese câștigată atât de scump. Ei își învățau copiii să urască papalitatea și susțineau că a căuta înțelegere cu Roma însemna necredincioșie față de Dumnezeu. Dar cât de deosebite sunt sentimentele pe care le exprimă acum!

Apărătorii papalității declară că biserica a fost vorbită de rău, iar lumea protestantă este înclinată să accepte această declarație. Mulți susțin că este nedrept să judecăm biserica de astăzi după urâciunile și absurdițățile care au caracterizat domnia ei în veacurile de neștiință și de întuneric. Ei îi scuză cruzimea îngrozitoare ca fiind urmarea barbariei din vremea aceea și susțin că influența civilizației moderne i-a schimbat sentimentele.

Au uitat oare aceste persoane pretenția de infailibilitate susținută timp de opt sute de ani de către această putere arogantă? Departe de a fi renunțat la ea, această pretenție a fost afirmată în secolul XIX cu o mai mare greutate decât oricând mai înainte. Din moment ce Roma susține că „biserica n-a greșit niciodată" și „după Scripturi nici nu va greși" (John L. von Mosheim, Institutes of Ecclesiastical History, book 3, century II, part 2, Chapter 2, section 9, note 17), cum poate renunța ea la principiile care i-au călăuzit drumul în veacurile trecute?

Biserica papală nu va renunța niciodată la pretenția de infailibilitate. Ea susține că tot ce a făcut, persecutându-i pe aceia care au respins dogmele ei, este drept; dar n-ar repeta ea aceleași fapte, dacă i s-ar oferi ocazia? Să fie înlăturate restricțiile impuse acum de guvernele pământești, iar Roma să fie pusă din nou în puterea ei de mai înainte și foarte repede s-ar vedea o renaștere a tiraniei și a persecuției ei. Un scriitor foarte cunoscut vorbește astfel despre atitudinea ierarhiei papale în ceea ce privește libertatea de conștiință și despre primejdiile care amenință îndeosebi Statele Unite datorită succesului politicii ei.

„Există mulți care cred că este o copilărie sau o superstiție să ne temem de catolicismul Romei în Statele Unite. Unii ca aceștia nu văd nimic în caracterul și atitudinea romaniștilor care să fie împotriva instituțiilor noastre libere și nu găsesc nimic ieșit din comun în creșterea lor. De aceea, să comparăm mai întâi unele principii fundamentale ale guvernării noastre cu acelea ale Bisericii Catolice." „Constituția Statelor Unite garantează libertatea de conștiință. Nimic nu este mai scump și mai fundamental decât aceasta. Papa Pius IX, în Enciclica sa din 15 August 1854, spunea: «Învățăturile absurde și greșite în apărarea libertății de conștiință

sunt o erezie ucigătoare — o crimă, ca toate celelalte, cea mai îngrozitoare într-un stat». Același papă, în Enciclica din 8 December 1864, îi anatemiza pe «aceia care susțin libertatea de conștiință și a închinării religioase» și pe «toți aceia care susțin că biserica nu poate folosi forța».

Tonul pașnic al Romei în Statele Unite nu cere implicit și o schimbare a inimii. Ea este îngăduitoare acolo unde nu are putere. Episcopul O'Connor spune: «Libertatea religioasă este tolerată numai atâta vreme cât nu reprezintă o amenințare pentru lumea catolică».... Arhiepiscopul din St. Louis spunea odată: «Erezia și necredința sunt crime; și în țările creștine, ca Italia și Spania, de exemplu, unde toți oamenii sunt catolici și unde religia catolică este o parte esențială a legii țării, ele sunt pedepsite la fel ca celelalte crime»....

Orice cardinal, arhiepiscop sau episcop din Biserica Catolică depune un jurământ de credință față de papa, în care se întâlnesc următoarele cuvinte: «Pe ereticii, schismaticii și rebelii față de domnul nostru (papa) sau de urmașii lui, mai sus amintiți, îi voi prigoni și mă voi împotrivi lor cu toată puterea».” (Josiah Strong, Our Country, ch. 5, pars. 2-4.)

Este adevărat că există creștini sinceri în Biserica Romano-Catolică. Mii de oameni din această biserică Îl slujesc pe Dumnezeu după cea mai bună lumină pe care o au. Lor nu li s-a îngăduit accesul la Cuvântul Său, de aceea nu cunosc adevărul. Ei n-au văzut niciodată contrastul dintre o slujire din inimă și o slujire în forme și ceremonii. Dumnezeu privește cu dragoste plină de milă asupra acestor suflete, așa cum sunt educate într-o credință amăgitoare și nesatisfăcătoare. El va face ca razele de lumină să pătrundă prin întunericul des, care-i înconjoară. El le va descoperi adevărul așa cum este în Isus și mulți încă vor lua poziție împreună cu poporul Său.

Dar romanismul, ca sistem, nu este mai în armonie cu Evanghelia lui Hristos acum decât în oricare altă perioadă din istoria lui. Bisericile protestante se găsesc într-o mare întunecime, dacă nu vor lua aminte la semnele vremurilor. Biserica Romană țintește departe în planurile și în căile ei de lucru. Ea folosește orice ocazie pentru a-și extinde influența și a-și mări puterea în pregătirea pentru o luptă crudă și hotărâtă, spre a-și recâștiga controlul asupra lumii, a reîncepe prigoana și a strica tot ce a făcut protestantismul. Catolicismul câștigă teren în orice direcție. Se poate vedea creșterea numărului de biserici și de capele în țările protestante. Priviți la popularitatea colegiilor și a seminarilor catolice în America, într-o mare măsură patronate de protestanți. Urmăriți creșterea ritualismului în Anglia și frecventele dezertări către rândurile catolicilor. Aceste lucruri ar trebui să trezească îngrijorarea tuturor acelora care prețuiesc principiile romane curate ale Evangheliei.

Protestanții s-au amestecat cu catolicii și au ocrotit papalitatea; ei au făcut compromisuri și concesii de care chiar și papistașii au fost surprinși când le-au văzut și n-au putut să le înțeleagă. Oamenii închid ochii față de caracterul adevărat al romanismului și față de primejdiile de care trebuie să se teamă și care provin din supremația lui. Oamenii trebuie

treziți să se împotrivească înaintării acestui dușman primejdios al libertăților religioase și civile.

Mulți protestanți socotesc că religia catolică nu este atrăgătoare și că slujba ei este un șir de ceremonii fără înțeles și plictisitoare. Aici greșesc. În timp ce romanismul este întemeiat pe amăgire, el nu este o înșelătorie grosolană și vulgară. Slujba religioasă a Bisericii Romane este un ceremonial foarte impresionant. Desfășurarea fastuoasă și ritualurile ei solemne fascinează simțurile oamenilor și aduc la tăcere glasul rațiunii și al conștiinței. Ochiul este încântat. Biserici mărețe, procesiuni impunătoare, altare de aur, racle împodobite cu pietre scumpe, picturi alese și sculpturi minunate fac apel la iubirea de frumos. Și urechea este captivată. Muzica este neîntrecută. Notele pline și profunde ale orgii, unite cu melodia multor glasuri, care se înalță în domurile înalte și printre stâlpii naosului din marile catedrale, nu pot să nu impresioneze mintea cu respect și teamă.

Această splendoare, pompă și ceremonie exterioară, care nu fac decât să înșele dorințele sufletului bolnav de păcat, constituie o dovadă a stricăciunii interioare. Religia lui Hristos nu are nevoie de astfel de atracții pentru a o recomanda. În lumina care strălucește de la cruce, creștinismul adevărat se arată atât de curat și de atrăgător, încât nici o decorare exterioară nu-i poate spori adevărata lui valoare. Frumusețea sfințeniei, a unui duh blând și liniștit, este aceea care are valoare înaintea lui Dumnezeu.

Strălucirea stilului nu este în mod necesar o dovadă de gândire curată și înaltă. Concepții înalte cu privire la artă, rafinament plăcut al gustului se găsesc deseori în mințile firești și senzuale. Acestea sunt folosite adesea de Satana pentru a-i face pe oameni să uite nevoile sufletului, să piardă din vedere viitorul, viața nemuritoare, să-i îndepărteze de Ajutorul lor nemărginit și să-i facă să trăiască numai pentru lumea aceasta.

O religie a exteriorului este atrăgătoare pentru inima nerenăscută. Pompa și ceremonia slujbei catolice au o putere seducătoare, fermecătoare, prin care mulți sunt amăgiți; ei ajung să privească Biserica Romană ca fiind chiar poarta cerului. Numai aceia care și-au înfipt picioarele cu hotărâre în temelia adevărului și ale căror inimi sunt reînnoite prin Duhul lui Dumnezeu sunt siguri împotriva influenței ei. Mii de oameni care nu L-au cunoscut pe Hristos printr-o experiență proprie vor fi conduși să primească formele evlaviei lipsite de putere. O astfel de religie este exact ceea ce doresc mulțimile.

Pretenția bisericii la dreptul de a ierta îi face pe romaniști să se simtă liberi să păcătuiască; iar rânduiala spovedaniei, fără de care iertarea ei nu este acordată, tinde și ea să dea îngăduință către rău. Acela care îngenunchează înaintea unui om căzut și își deschide prin mărturisire gândurile ascunse și închipuirile inimii lui, acela își înjosește demnitatea de om și-și degradează toate instinctele nobile ale sufletului. Descoperind păcatele vieții lui înaintea unui preot — și el un păcătos muritor, supus greșelii și prea adesea stricat de vin și imoralitate, măsura caracterului lui este coborâtă și, ca urmare, este pătat. Concepția lui cu privire la Dumnezeu este coborâtă și asemănată omenirii căzute, căci preotul stă ca reprezentant al lui

Dumnezeu. Această mărturisire degradantă a omului față de om este izvorul tainic din care au ieșit multe din relele care mânjesc lumea și o pregătesc pentru distrugerea finală. Dar pentru acela care iubește îngăduința de sine, este mai plăcut să-și mărturisească păcatele unui semen muritor decât să-și deschidă sufletul înaintea lui Dumnezeu. Este mai plăcut firii omenești să facă penitențe decât să renunțe la păcat; este mai ușor să-și mortifice trupul îmbrăcat în sac, biciuit și în lanțuri aspre decât să-și răstignească poftele firești. Greu este jugul pe care inima firească este gata să-l poarte, în loc să se plece și să ia jugul lui Hristos.

Există o asemănare izbitoare între biserica Romei și biserica iudaică din timpul primei veniri a lui Hristos. În timp ce iudeii în ascuns călcau în picioare toate principiile Legii lui Dumnezeu, pe dinafară erau foarte riguroși în păzirea preceptelor ei, încărcându-le cu excese și tradiții care făceau ca ascultarea să fie grea și împovărătoare. Așa cum iudeii pretindeau că respectă Legea, tot astfel și romaniștii pretind că respectă crucea. Ei înalță simbolul suferințelor lui Hristos, în timp ce în viața lor Îl resping pe Acela pe care acesta Îl reprezintă.

Papistașii așază cruci pe biserici, pe altare și pe îmbrăcăminte. Pretutindeni se vede însemnul crucii. Pretutindeni este onorată și înălțată pe dinafară. Dar învățăturile lui Hristos sunt îngropate sub o mulțime de tradiții fără rost, interpretări rătăcite și pretenții aspre. Cuvintele Mântuitorului spuse despre iudeii bigoți se aplică în dreptul conducătorilor Bisericii Romano-Catolice cu o putere mult mai mare: „Ei leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le miște” (Matei 23, 4). Suflete conștiincioase sunt ținute în continuă groază, temându-se de mânia unui Dumnezeu ofensat, în timp ce mulți dintre demnitarii bisericii trăiesc în lux și plăceri senzuale.

Închinarea la chipuri și la moaște, invocarea sfinților și înălțarea papei sunt născociri ale lui Satana pentru a atrage mințile oamenilor de la Dumnezeu și de la Fiul Său. Pentru a le desăvârși ruina, el încearcă să le întoarcă atenția de la Acela prin care pot găsi mântuirea. El îi va conduce către orice țintă care Îl poate înlocui pe Acela care a zis: „Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă” (Matei 11, 28). Efortul permanent al lui Satana este de a prezenta greșit caracterul lui Dumnezeu, natura păcatului și adevăratele probleme puse în joc în marea luptă. Denaturările lui slăbesc obligativitatea Legii divine și dau oamenilor îngăduința să păcătuiască. În același timp, îi face să nutrească idei greșite despre Dumnezeu, astfel încât să-L privească mai degrabă cu teamă și cu ură decât cu iubire. Cruzimea caracterului său o atribuie Creatorului; aceasta este înfățișată în sistemele religiei și experimentată în felul de închinare. În felul acesta, mințile oamenilor sunt orbite, iar Satana și le asigură ca mijloace de a lupta împotriva lui Dumnezeu. Prin concepții greșite, privitoare la atributele divine, popoarele păgâne au fost conduse să creadă că sunt necesare sacrificii omenești pentru a asigura favoarea Divinității; și astfel au fost săvârșite cruzimile cele mai oribile sub diferite forme de idolatrie.

Biserica Romano-Catolică, unind formele păgânismului cu cele ale creștinismului și, asemenea păgânismului, reprezentând greșit caracterul lui Dumnezeu, a recurs la practici nu

mai puțin crude și revoltătoare. În zilele supremației Romei, au existat instrumente de tortură pentru a impune primirea doctrinelor ei. Pentru aceia care nu recunoșteau pretențiile ei, era rezervat rugul. Au fost atâtea masacre, încât nu vor putea fi niciodată cunoscute decât atunci când vor fi descoperite la judecată. Demnitarii bisericii au studiat, sub călăuzirea lui Satana, domnul lor, ce mijloace să inventeze pentru a provoca cel mai mare chin posibil și, în același timp, să nu pună capăt vieții victimei. În multe cazuri, procedeele infernale erau repetate până la limita extremă a rezistenței omenești, până când natura ceda în luptă, iar sufletul saluta moartea ca pe o scăpare plăcută.

Aceasta a fost soarta acelora care se împotriveau Romei. Pentru adepții ei avea disciplina biciului, a înfometării, a privațiunilor fizice, în toate formele care pot fi concepute de mintea omenească, pentru a produce dezgust. Pentru a-și asigura favoarea cerului, penitenții călcau legile lui Dumnezeu prin călcarea legilor naturii. Erau învățați să rupă legăturile pe care El le-a întemeiat pentru a binecuvânta și a înveseli viața pământească a omului. Cimitirele cuprind milioane de victime care și-au cheltuit viața în zadar, încercând să-și supună sentimentele naturale, pentru a reprima, ca fiind ofensatoare la adresa lui Dumnezeu, orice gând și orice sentiment de simpatie față de semenii lor.

Dacă dorim să înțelegem cruzimea hotărâtă a lui Satana, manifestată timp de sute de ani nu numai printre aceia care n-au auzit niciodată despre Dumnezeu, ci chiar în inima și de-a lungul întinderii creștinismului, nu avem decât să privim istoria romanismului. Prin acest sistem gigantic de amăgire, prințul răului își ajunge scopul aducând dezonoare lui Dumnezeu și nenorocire omului. Iar când vedem cum reușește să se deghizeze și să-și aducă la îndeplinire lucrarea prin conducătorii bisericii, putem înțelege mai bine de ce are o antipatie atât de mare față de Biblie. Dacă această carte este citită, se vor descoperi mila și dragostea lui Dumnezeu; se va vedea că El nu pune asupra oamenilor nici una din aceste poveri grele. El nu cere decât o inimă zdrobită și mâhnită, un spirit umil și ascultător.

Nici un exemplu din viața lui Hristos nu arată că bărbații și femeile ar trebui să se închidă în mănăstiri pentru a se pregăti pentru cer. El n-a învățat niciodată că dragostea și simpatia trebuie înăbușite. Inima Mântuitorului era plină de dragoste. Cu cât omul se apropie mai mult de desăvârșirea morală, cu atât mai ascuțite sunt sensibilitățile lui, cu atât mai acută este perceperea păcatului și cu atât mai profundă este simpatia pentru cel amărât. Papa pretinde că este vicarul lui Hristos; dar cum se poate compara caracterul lui cu acela al Mântuitorului nostru? Se știe despre Hristos că i-a condamnat vreodată pe oameni la închisoare sau pe roată pentru că nu I-au adus omagii ca Rege al cerului? S-a auzit glasul Lui condamnându-i la moarte pe aceia care nu L-au primit? Când a fost refuzat de locuitorii unui sat din Samaria, apostolul Ioan s-a umplut de indignare și a cerut: „Doamne, vrei să poruncim să se pogoare foc din cer și să-i mistuie, cum a făcut Ilie?” Isus a privit cu milă la ucenicul Său și i-a mustrat spiritul aspru, zicând: „Fiul omului a venit nu ca să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască” (Luca 9, 54.56). Câtă deosebire este între spiritul manifestat de Hristos și cel manifestat de pretinsul Său vicar!

Biserica romană prezintă acum lumii o față plăcută, acoperind cu scuze raportul cruzimilor ei oribile. S-a îmbrăcat cu o haină creștină; dar a rămas neschimbată. Toate principiile papalității care existau în trecut există și astăzi. Învățăturile născocite în evul mediu sunt și azi susținute. Nimeni să nu se amăgească. Papalitatea, pe care protestanții sunt gata acum să o cinstească, este aceeași care a condus lumea în zilele Reformei, când oamenii lui Dumnezeu au stat cu prețul vieții lor, pentru a-i demasca nelegiuirea. Ea are aceeași mândrie și aceeași pretenție arogantă pe care le-a impus regilor și prinților și prin care și-a asumat prerogativele lui Dumnezeu. Spiritul ei nu este mai puțin crud și despotic acum decât atunci când a înăbușit libertatea umană și i-a ucis pe sfinții Celui Preaînalt.

Papalitatea este exact ce a declarat profeția că va fi, și anume apostazia zilelor din urmă (2 Tesaloniceni 2, 3.4). Este unul din procedeele ei acela de a arăta caracterul care va împlini cel mai bine planurile ei; dar, dincolo de aspectul schimbător de cameleon, ea ascunde același venin neschimbat al șarpelui. „Credința nu trebuie păstrată față de eretici, nici față de persoanele suspecte de erezie” (Lenfant vol.I, p. 516), declară ea. Poate această putere, al cărui raport, timp de o mie de ani, este scris cu sângele sfinților, să fie acum recunoscută ca o parte a bisericii lui Hristos?

Nu fără motiv s-a susținut că, în țările protestante, catolicismul se deosebește mult mai puțin de protestantism decât în vremurile de demult. S-a produs o schimbare; dar schimbarea nu este în papalitate. Catolicismul, fără îndoială, se aseamănă mult cu protestantismul care există astăzi, deoarece protestantismul a degenerat atât de mult din zilele reformatorilor. În timp ce bisericile protestante au căutat favoarea lumii, iubirea cea falsă le-a orbit ochii. Le place să creadă că răul este bun, iar urmarea inevitabilă este că vor ajunge să considere binele ca fiind rău. În loc să stea în apărarea credinței date sfinților o dată pentru totdeauna, se scuză acum față de Roma pentru părerile pe care le au despre ea, lipsite de dragoste, cerând iertare pentru îngustimea lor.

O mare categorie de oameni, chiar și dintre aceia care nu au nici o simpatie față de romanism, înțeleg puțin primejdia care vine din puterea și din influența ei. Mulți susțin că întunericul intelectual și moral, care predomina în evul mediu, a favorizat răspândirea dogmelor, superstițiilor și a persecuțiilor ei și că înțelepciunea mai vastă din timpurile moderne, extinderea generală a cunoștinței și creșterea toleranței în materie de religie exclud o reînviere a intoleranței și a tiraniei. Chiar și numai gândul că va exista o așa stare de lucruri, în acest veac luminat, este luat în râs. Este adevărat că o lumină mare, intelectuală, morală și religioasă strălucește peste această generație. În paginile descoperite ale Cuvântului sfânt al lui Dumnezeu, a fost revărsată lumină din cer asupra lumii. Dar trebuie să ne amintim că cu cât este mai mare lumina revărsată, cu atât mai mare este întunericul acelora care o pervertesc și o resping.

Un studiu cu rugăciune al Bibliei le-ar arăta protestanților caracterul adevărat al papalității și i-ar face să o deteste și să se ferească de ea; dar mulți sunt atât de înțelepți, după părerea

lor, încât nu simt nevoia să-L caute cu umilință pe Dumnezeu pentru a fi conduși la adevăr. În timp ce se mândresc cu iluminarea lor, ei nu cunosc nici Scripturile și nici puterea lui Dumnezeu. Ei trebuie să aibă unele mijloace pentru a-și liniști conștiința și caută ceea ce este mai puțin spiritual și umilitor. Ceea ce doresc ei este o metodă de a-L uita pe Dumnezeu, dar care să treacă drept o metodă de a-și aminti de El. Papalitatea este pregătită să facă față tuturor acestor nevoi. Ea este pregătită pentru cele două categorii de oameni, care cuprind aproape întreaga lume — aceia care doresc să fie mântuiți prin meritele lor și aceia care ar vrea să fie mântuiți în păcatele lor. Acesta este secretul puterii ei.

O vreme de mare întuneric intelectual s-a dovedit a fi favorabilă succesului papalității. Se va dovedi totuși că o vreme de mare lumină intelectuală este în aceeași măsură favorabilă succesului ei. În veacurile trecute, când oamenii nu aveau Cuvântul lui Dumnezeu și nu cunoșteau adevărul, ochii le-au fost legați și mii au fost prinși în laț, nevăzând plasa întinsă pentru picioarele lor. În această generație, sunt mulți ai căror ochi sunt orbiți de strălucirea speculațiilor omenești, „știință pe nedrept numită astfel”; ei nu văd plasa și intră în ea de parcă ar fi legați la ochi. Dumnezeu a intenționat ca puterile intelectuale ale omului să fie socotite ca un dar de la Făcătorul lor și să fie folosite în slujba adevărului și a neprihănirii; dar când se cultivă mândria și ambiția, iar oamenii își înalță propriile teorii mai presus de Cuvântul lui Dumnezeu, atunci inteligența poate produce mai multă pagubă decât neștiința. În felul acesta, știința falsă din zilele noastre, care subminează credința în Biblie, se va dovedi tot atât de plină de reușită în pregătirea căii pentru primirea papalității, cu formele ei plăcute, așa cum lipsa de cunoaștere a deschis calea pentru dezvoltarea ei în evul mediu.

În mișcările care se dezvoltă acum în Statele Unite, cu scopul de a asigura sprijinul statelor în favoarea instituțiilor și a practicilor bisericii, protestanții merg pe calea papalității. Ba mai mult, ei deschid ușa ca papalitatea să-și recâștige, în America protestantă, supremația pe care a pierdut-o în Lumea Veche. Și ceea ce dă o mai mare însemnătate acestei mișcări este faptul că principala țintă care se urmărește este impunerea păzirii duminicii — o practică ce-și are originea în Roma și pe care ea o pretinde ca semn al autorității sale. Acesta este spiritul papalității — spiritul de conformare la practicile lumești, venerarea tradițiilor omenești mai presus de poruncile lui Dumnezeu — care pătrunde în bisericile protestante și le conduce să facă aceeași lucrare de înălțare a duminicii, lucrare pe care papalitatea a făcut-o înaintea lor.

Dacă cititorul vrea să înțeleagă mijloacele ce vor fi folosite în lupta care se apropie cu grăbire, nu are decât să revadă raportul despre mijloacele pe care Roma le-a folosit pentru același scop în veacurile trecute. Dacă vrea să cunoască modul în care papistașii și protestanții uniți vor proceda cu aceia care leapădă dogmele lor, să cerceteze spiritul pe care Roma l-a manifestat față de Sabat și de apărătorii lui. Edictele regale, conciliile generale și rânduielile bisericii, susținute de puterea pământească, au fost treptele prin care sărbătoarea păgână a atins poziția de cinste în lumea creștină. Prima măsură publică ce impune păzirea duminicii a fost legea emisă de Constantin (anul 321 d.Hr.; vezi notele suplimentare). Acest edict le cerea orășenilor să se odihnească în „venerabila zi a soarelui”, dar le îngăduia țăranilor să-și

continue lucrările agricole. Cu toate că inițial era o instituție păgână, a fost impusă de împărat după primirea, cu numele, a creștinismului.

Mandatul regal nedovedindu-se destul de puternic pentru înlocuirea autorității divine, Eusebiu, un episcop care căuta favoarea prinților și care era un prieten deosebit și un lingușitor al lui Constantin, a formulat susținerea că Hristos a schimbat Sabatul în duminică. Nu s-a adus nici măcar o singură mărturie din Scripturi, ca dovadă în favoarea învățăturii noi. Însuși Eusebiu, fără să vrea, recunoaște falsitatea ei și arată către adevărații autori ai schimbării. „Toate lucrurile", spunea el, „care trebuiau să fie făcute în Sabat au fost transferate în Ziua Domnului." (Robert Cox, Sabbath Laws and Sabbath Duties, p. 538). Însă argumentul cu privire la duminică, în ciuda lipsei lui de temeinicie, a slujit la încurajarea oamenilor pentru a călca Sabatul Domnului. Toți aceia care doreau să fie onorați de lume au primit sărbătoarea populară.

Când papalitatea s-a statornicit temeinic, lucrarea de înălțare a duminicii a continuat. Pentru o vreme, oamenii se ocupau cu lucrările agricole atunci când nu veneau la biserică, dar ziua a șaptea era încă privită ca Sabat. Dar schimbarea s-a produs fără întrerupere. Celor implicați în slujbele sfinte le era interzis să se amestece într-o judecată, în vreo discuție particulară cu privire la duminică. La scurtă vreme după aceea, tuturor persoanelor, de orice rang, li s-a poruncit să se oprească de la munca obișnuită, sub pedeapsa unei amenzi pentru oamenii liberi și a loviturilor în cazul robilor. Mai târziu, s-a decretat ca cei bogați să fie pedepsiți cu pierderea a jumătate din avere; și, în cele din urmă, dacă stăruie, să fie făcuți robi. Clasele de jos aveau să sufere o exilare definitivă.

S-a făcut apel și la minuni. Printre altele, s-a spus că un gospodar care tocmai voia să-și are ogorul duminica și-a curățat plugul cu un fier, iar fierul i s-a lipit de mână și timp de doi ani l-a purtat, „spre marea lui durere și rușine". (Francis West, Historical and Practical Discourse on the Lord's Day, p. 174)

Mai târziu, papa a dat îndrumări ca preoții de parohie să-i mustre pe călcătorii duminicii, să-i invite să meargă la biserică și să-și spună rugăciunile, ca să nu aducă vreo calamitate asupra lor și asupra vecinilor. Un conciliu ecleziastic a emis un alt argument, de atunci folosit pe scară largă și de către protestanți, și anume că, dacă au fost lovite de trăsnet persoane care lucrau duminica, acesta trebuie să fie adevăratul Sabat. „Este clar", spuneau prelații, „cât de neplăcută Îi este lui Dumnezeu călcarea acestei zile. Atunci s-a făcut o chemare ca preoții și pastorii, regii și prinții și toți oamenii credincioși să depună toate eforturile și toată grija pentru ca această zi să fie repusă în cinste, iar pentru bunul nume al creștinătății, să fie păzită cu mai multă evlavie în vremea care vine." (Thomas Morer, Dicourse in Six Dialogues on the Name, Notion, and Observation of the Lord's Day, p. 271)

Decretele conciliilor dovedindu-se nesatisfăcătoare, autoritățile pământești au fost rugate să emită un edict care să răspândească groaza în inimile oamenilor și să-i oblige să se oprească de la lucru duminica. La un sinod ținut la Roma, toate hotărârile anterioare au fost reafirmate

cu o putere și cu o solemnitate mai mare. Ele au fost introduse chiar în legile bisericești și impuse de autoritatea civilă în aproape întreaga creștinătate. (Vezi Heylyn, History of the Sabbath, p. 2, cap. 5, sec. 7.) Lipsa autorității scripturistice pentru păzirea duminicii a dat ocazie încă la multe necazuri. Oamenii puneau la îndoială dreptul învățătorilor de a trece cu vederea declarațiile pozitive ale lui Iehova: „Ziua a șaptea este Sabatul Domnului Dumnezeului tău", pentru a cinsti ziua soarelui. Pentru a suplini lipsa Testimonieslor biblice, erau necesare alte soluții. Un apărător zelos al duminicii, care a vizitat bisericile din Anglia la sfârșitul secolului XII, a întâlnit împotriviri din partea martorilor credincioși pentru adevăr; și strădaniile lui au fost atât de neroditoare, încât a plecat din țară pentru o bucată de vreme și a căutat în toate părțile câteva mijloace pentru a-și susține învățăturile. Când s-a întors, lipsa a fost completată, iar strădaniile lui ulterioare au fost însoțite de un mai mare succes. A adus cu el un sul, despre care susținea că este de la Dumnezeu și care conținea porunca necesară pentru păzirea duminicii, cu amenințări grozave pentru a înspăimânta pe cel neascultător. Acest document prețios — o contrafacere josnică, la fel ca instituția care trebuia să fie susținută — se spunea că a căzut din cer și că a fost găsit în Ierusalim, pe altarul sfântului Simeon, la Golgota. Dar, de fapt, palatul pontifical de la Roma a fost izvorul din care a ieșit. Fraudele și falsificările folosite pentru creșterea puterii și pentru prosperitatea bisericii au fost socotite legale în toate veacurile de către ierarhia papală.

Sulul interzicea lucrul sâmbătă, de la ceasul al nouălea, ora trei după-amiaza, până luni, la răsăritul soarelui; s-a declarat că autoritatea lui a fost confirmată de mai multe minuni. S-a spus că persoane care au lucrat peste timpul rânduit au fost lovite de paralizie. Un morar care a încercat să-și macine grâul a văzut, în loc de făină, un șuvoi de sânge, iar roata morii s-a oprit, cu toate că avea apă destulă. O femeie care și-a pus aluatul în cuptor l-a găsit necopt când l-a scos, deși cuptorul era încins. O altă femeie, care s-a hotărât să-l lase până luni, l-a găsit a doua zi făcut pâini și copt de puterea divină.

Un bărbat care a preparat pâinea sâmbătă, după ceasul al nouălea, a constatat, atunci când a rupt-o, a doua zi dimineață, că din ea a curs sânge. Prin asemenea născociri absurde și superstițioase au încercat apărătorii duminicii să-i întărească sfințenia. (Vezi Roger de Hoveden, Annals, vol. 2, pp. 528-530.) În Scoția, ca în Anglia, a fost asigurată o respectare mai mare a duminicii, atașând la ea o parte din vechiul Sabat. Însă timpul cât se cerea să fie sfințită a fost diferit. Un edict din partea regelui Scoției declara că „Sâmbăta de la ora 12, la amiază, ar trebui socotită sfântă" și că nici un om, de la ceasul acela și până luni dimineața, să nu se angajeze în treburi lumești (Morer, pp. 290, 291).

Însă, în ciuda tuturor eforturilor pentru a întemeia sfințenia duminicii, chiar și papistașii au mărturisit în public autoritatea divină a Sabatului și originea omenească a instituției prin care fusese înlocuit. În secolul XVI, un conciliu papal a declarat în mod deschis: „Să-și amintească toți creștinii că ziua a șaptea a fost consacrată de Dumnezeu și a fost primită și păzită nu numai de către iudei, ci și de toți ceilalți care pretind că se închină lui Dumnezeu; cu toate că noi, creștinii, am schimbat Sabatul lor în ziua Domnului" (Idem, pp. 281, 282).

Aceia care au călcat Legea divină nu erau neștiutori cu privire la caracterul lucrării lor. Ei se așezau în mod deliberat deasupra lui Dumnezeu.

Un exemplu izbitor al procedeului Romei față de aceia care nu erau de acord cu ea a fost prigonirea îndelungată și sângeroasă a valdenzilor, dintre care unii erau păzitori ai Sabatului. Alții au suferit la fel pentru credincioșia lor față de porunca a patra. Istoria bisericilor din Etiopia și Abisinia este semnificativă, în mod deosebit. În mijlocul întunecimii evului mediu, creștinii din Africa Centrală, pierduți din vedere și uitați de lume, s-au bucurat timp de mai multe veacuri de libertatea exercitării credinței lor. Dar, în cele din urmă, Roma a aflat de existența lor și împăratul Abisiniei a fost în curând determinat să-l recunoască pe papa ca vicar al lui Hristos. Au urmat și alte concesii. A fost dat un edict care interzicea păzirea Sabatului sub cele mai aspre pedepse. (Vezi Michael Geddes, Church History of Ethiopia, pp. 311, 312.) Dar tirania papală a devenit în curând un jug atât de chinuitor, încât etiopienii s-au hotărât să-l arunce de pe grumaz. După o luptă teribilă, romaniștii au fost alungați din dominioanele lor, iar vechea credință a fost restabilită. Bisericile s-au bucurat iarăși de libertatea lor și n-au uitat niciodată lecția pe care o învățaseră cu privire la amăgire, la fanatism și puterea despotică a Romei. În liniștea singurătății lor, s-au mulțumit să rămână necunoscute restului creștinătății.

Bisericile din Africa au ținut Sabatul așa cum era ținut de biserica papală înainte de apostazia ei deplină. În timp ce țineau ziua a șaptea în ascultare de porunca lui Dumnezeu, se rețineau de la lucru duminica, în conformitate cu obiceiul bisericii. Pentru obținerea puterii supreme, Roma a călcat în picioare Sabatul lui Dumnezeu pentru a-l înălța pe al ei; dar bisericile din Africa, ascunse timp de aproape o mie de ani, nu au fost atinse de această apostazie. Când au fost aduse sub stăpânirea Romei, au fost obligate să părăsească Sabatul adevărat și să-l înalțe pe cel fals; dar, de îndată ce și-au câștigat independența, s-au reîntors la ascultarea de porunca a patra. (Vezi notele suplimentare.)

Aceste rapoarte ale trecutului descoperă cu claritate vrăjmășia Romei față de Sabatul adevărat și față de apărătorii lui, precum și mijloacele pe care le folosește pentru a cinsti instituția pe care a creat-o. Cuvântul lui Dumnezeu ne învață că aceste scene urmează să se repete atunci când romano-catolicii și protestanții se vor uni pentru înălțarea duminicii. Profeția din Apocalipsa capitolul 13 declară că puterea reprezentată de fiara cu coarne ca de miel va face ca „pământul și cei ce locuiesc pe el” să se închine papalității, simbolizate acolo prin fiara „asemenea unui leopard”. Fiara cu două coarne va spune și ea „celor ce locuiesc pe pământ să facă o icoană fiarei”; și mai departe „va porunci tuturor, mari și mici, bogați și săraci, liberi și robi”, să primească semnul fiarei (Apocalipsa 13, 11-16).

S-a arătat că Statele Unite sunt puterea reprezentată prin fiara cu coarne ca de miel și că această profeție se va împlini atunci când Statele Unite vor impune păzirea duminicii, pe care Roma o pretinde ca recunoaștere deosebită a supremației ei. Dar în acest omagiu față de papalitate, Statele Unite nu vor fi singure. Influența Romei, în țările care odinioară i-au

recunoscut stăpânirea, este departe de a fi nimicită. Iar profeția prevestește o restaurare a puterii ei: „Unul din capetele ei părea rănit de moarte; dar rana de moarte fusese vindecată. Și tot pământul se mira după fiară” (Ver 3). Primirea rănii de moarte arată către căderea papalității în anul 1798. După aceea, spune profetul, „rana de moarte s-a vindecat și tot pământul se mira după fiară”. Pavel declară lămurit că „omul păcatului” va continua până la a doua venire (2 Tesaloniceni 2, 3-8). Chiar la încheierea vremii, el va conduce lucrarea de amăgire. Iar Ioan declară, referindu-se tot la papalitate: „Și toți locuitorii pământului i se vor închina, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului, care a fost junghiat” (Apocalipsa 13, 8). Atât în lumea veche, cât și în cea nouă, papalitatea va primi închinare prin cinstea dată instituției duminicii, care se întemeiază numai pe autoritatea bisericii romane.

Încă de la mijlocul secolului al XIX-lea, în Statele Unite cercetătorii profeției au prezentat lumii această mărturie. În evenimentele care au loc acum se vede o înaintare rapidă către împlinirea acestei profeții. La învățătorii protestanți, se vede aceeași pretenție la autoritatea divină în favoarea păzirii duminicii și aceeași lipsă de dovezi scripturistice ca la conducătorii papali, care au născocit minuni pentru a umple locul unei porunci de la Dumnezeu. Susținerea că judecățile lui Dumnezeu vin asupra oamenilor din cauza călcării sabatului duminical se va repeta; deja a început să fie susținută. Și o mișcare pentru impunerea păzirii duminicii câștigă teren cu repeziciune.

Uimitoare este biserica romană în subtilitatea și șiretenia ei. Ea poate citi ce trebuie să se întâmple. Ea își așteaptă vremea, văzând că bisericile protestante îi dau onoare primind sabatul cel fals și că se pregătesc să-l impună prin aceleași mijloace pe care le-a folosit ea în zilele de odinioară. Aceia care resping lumina adevărului vor căuta iarăși ajutor la această așa-zisă putere infailibilă, pentru a înălța o instituție care și-a avut originea o dată cu ea. Cu câtă bucurie va veni în ajutorul protestanților pentru această lucrare, nu este greu de presupus. Cine înțelege mai bine decât conducătorii papali cum să-i trateze pe aceia care nu ascultă de biserică?

Biserica Romano-Catolică, cu toate ramificațiile ei în lumea întreagă, formează o organizație vastă, sub stăpânirea scaunului papal și destinat să slujească intereselor lui. Milioanele lui de credincioși din toate țările globului sunt instruiți să se țină legați în supunere față de papa. Oricare le-ar fi naționalitatea sau guvernământul, ei trebuie să privească autoritatea bisericii mai presus de oricare alta. Cu toate că au jurat credință față de stat, în spatele acestuia stă votul de ascultare față de Roma, care îl dezleagă de oricare alt angajament împotriva intereselor ei.

Istoria stă ca martoră a eforturilor ei persistente și măiestrite de a se amesteca în treburile națiunilor; iar după ce a câștigat un cap de pod, îi promovează scopurile, chiar cu prețul ruinării conducătorilor și a poporului. În anul 1204, papa Inocențiu al III-lea a smuls de la Petru II, regele Aragonului, următorul jurământ extraordinar: „Eu, Petru, regele aragonezilor,

mărturisesc și făgăduiesc să fiu totdeauna credincios și ascultător față de domnul meu, papa Inocențiu, față de urmașii lui catolici și față de Biserica Romană și să păstrez cu credincioșie regatul în ascultare față de el, apărând credința catolică și persecutând stricăciunea eretică" (John Dowling, The History of Romanism, b. 5, cap. 6, sec. 55). Aceasta este în armonie cu pretențiile privitoare la puterea pontifului roman, „că este legal pentru el să-i dea jos pe împărați" și „că îi poate dezlega pe supușii lui de supunerea față de conducătorii nedrepți" (Mosheim, b. 3, cent. II, p. 2, c. 2, sec. 9, nota 17; vezi și note suplimentare).

Să nu se uite că înfumurarea Romei nu se schimbă niciodată. Principiile lui Grigore al VII-lea și ale lui Inocențiu al III-lea sunt și astăzi principiile Bisericii Romano-Catolice. Și dacă ar avea numai puterea, le-ar pune în practică acum cu tot atâta vigoare ca în veacurile trecute. Puțin își dau seama protestanții ce fac atunci când își propun să primească ajutorul Romei în lucrarea de înălțare a duminicii. În timp de ei urmăresc împlinirea scopului lor, Roma țintește să-și restabilească puterea, să-și refacă supremația pierdută. O dată stabilit în Statele Unite principiul că biserica poate folosi sau poate controla puterea statului; că rânduielile religioase pot fi impuse prin legi civile; pe scurt, că autoritatea bisericii și a statului trebuie să domine conștiința, triumful Romei în această țară este asigurat.

Cuvântul lui Dumnezeu a avertizat cu privire la primejdia care se apropie; dacă acesta este neglijat, atunci lumea protestantă va vedea care sunt în realitate scopurile Romei, numai că atunci va fi prea târziu pentru a scăpa din cursă. Ea crește pe nesimțite în putere. Învățăturile ei își exercită influența în sălile legiuitoare, în biserici și în inimile oamenilor. Ea își înalță construcții masive și semețe în ale căror ascunzișuri tainice se vor repeta persecuțiile de odinioară. Pe ascuns și nebănuit, ea își întărește forțele pentru a-și îndeplini scopurile atunci când va veni timpul să lovească. Tot ce dorește este o poziție avantajoasă, și aceasta i s-a dat deja. În curând, vom vedea și vom simți care este scopul elementului roman. Toți aceia care vor crede și vor asculta de Cuvântul lui Dumnezeu vor stârni prin aceasta mustrarea și persecuția.

Capitolul 36 — Conflictul Care Se Apropie

Încă de la începutul marii lupte din ceruri, scopul lui Satana a fost să distrugă Legea lui Dumnezeu. Tocmai pentru a aduce la îndeplinire lucrul acesta s-a răsculat împotriva Creatorului și, cu toate că a fost aruncat din cer, a continuat aceeași luptă pe pământ. Ținta pe care a urmărit-o neabătut a fost să-i amăgească pe oameni și să-i determine să calce Legea lui Dumnezeu. Lucrul acesta s-a realizat fie prin lepădarea Legii în întregime, fie prin lepădarea unuia dintre principiile ei, dar rezultatul va fi în cele din urmă același. Cine calcă „o singură poruncă" arată dispreț pentru toată Legea; influența și exemplul lui sunt de partea neascultării; el devine „vinovat de toate" (Iacov 2, 10). Căutând să arunce dispreț asupra statutelor divine, Satana a pervertit învățăturile Bibliei și aceste rătăciri au fost în felul acesta încorporate în credința miilor de oameni care mărturisesc a crede în Scriptură. Ultima mare luptă dintre adevăr și rătăcire nu este decât bătălia finală a unei lupte îndelungate cu privire la Legea lui Dumnezeu. În această luptă intrăm acum — o luptă între legile oamenilor și preceptele lui Iehova, între religia Bibliei și religia fabulelor și a tradiției.

Factorii care se vor uni împotriva adevărului și neprihănirii în această luptă sunt acum la lucru. Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu, care ne-a fost dat cu prețul atâtor suferințe și sânge, este prea puțin prețuit. Biblia este la îndemâna tuturor, dar puțini sunt aceia care o primesc cu adevărat ca fiind călăuza vieții. Necredința predomină într-o proporție alarmantă, nu numai în lume, ci chiar și în biserică. Mulți au ajuns să combată chiar învățăturile care constituie stâlpii credinței creștine. Faptele mari ale creațiunii, așa cum sunt prezentate de scriitorii inspirați, căderea omului, ispășirea, perpetuitatea Legii lui Dumnezeu, sunt practic lepădate, fie cu totul, fie în parte, de o mare parte din lumea așa-zis creștină. Mii de oameni care se mândresc cu înțelepciunea și cu independența lor socotesc ca o dovadă de slăbiciune a-și pune cineva încrederea în Biblie; ei socotesc ca o dovadă de talent superior și de cultură să găsească greșeli în Scripturi, să denatureze și să nege cele mai importante adevăruri ale ei. Mulți slujitori învață poporul și mulți profesori și învățători își învață studenții că Legea lui Dumnezeu a fost schimbată sau desființată, iar aceia care privesc cerințele ei ca fiind încă valabile, că trebuie ascultate literal, sunt socotiți ca meritând numai batjocură sau dispreț.

Respingând adevărul, oamenii Îl resping pe Autorul lui. Călcând Legea lui Dumnezeu, ei neagă autoritatea Legiuitorului. Este tot atât de ușor să faci un idol din învățăturile și teoriile rătăcite cum este să modelezi un idol din lemn sau din piatră. Reprezentând greșit atributele lui Dumnezeu, Satana îi conduce pe oameni să și-L imagineze într-un fel neadevărat. În viața multora, un idol filozofic este întronat în locul lui Iehova; în timp ce viul Dumnezeu, așa cum este descoperit în Cuvântul Său, în Hristos și în lucrările creațiunii, este slujit doar de puțini. Mii de oameni zeifică natura, în timp ce Îl leapădă pe Dumnezeul naturii. Deși într-o formă diferită, idolatria există în lumea creștină de astăzi tot atât de adevărat cum exista în vechiul Israel din zilele lui Ilie. Dumnezeul multora dintre pretinșii oameni înțelepți, filozofi, poeți,

politicieni, ziariști — dumnezeul lumii moderne, al multor colegii și universități, chiar și al unor instituții teologice — este doar cu puțin mai bun decât Baal, zeul soare al Feniciei.

Nici o rătăcire primită de lumea creștină nu se ridică mai îndrăzneț împotriva autorității cerului, nici una nu este mai opusă dictatelor rațiunii, nici una nu este mai ucigătoare în consecințele ei decât învățătura modernă, care câștigă teren atât de repede, că Legea lui Dumnezeu nu mai este obligatorie pentru oameni. Fiecare popor își are legile lui, care cer respect și ascultare; nici o guvernare nu poate exista fără ele; dar se poate concepe ca Făcătorul cerurilor și al pământului să nu aibă nici o lege care să guverneze ființele pe care le-a creat? Să presupunem că slujitorii proeminenți ar învăța în mod public că legile care guvernează țara lor și ocrotesc drepturile cetățenilor lor n-ar fi obligatorii — că ele restrâng libertatea oamenilor și de aceea n-ar trebui să fie ascultate; cât timp ar mai fi îngăduiți astfel de oameni la amvon? Dar este oare o jignire mai gravă să disprețuiești legile statelor și ale națiunilor decât să calci acele precepte divine care sunt temelia oricărei guvernări?

Ar fi cu mult mai potrivit pentru națiuni să-și abroge legile și să îngăduie oamenilor să facă ce le place decât pentru Conducătorul Universului să-Și anuleze Legea și să lase lumea fără un standard care să-l condamne pe vinovat sau să-l îndreptățească pe cel ascultător. Am dori oare să cunoaștem rezultatele anulării Legii lui Dumnezeu? Experiența a fost încercată. Teribile au fost scenele care au avut loc în Franța atunci când ateismul a devenit putere stăpânitoare. S-a demonstrat atunci înaintea lumii că a lepăda restricțiile pe care Dumnezeu le-a impus înseamnă primirea conducerii celui mai crud dintre tirani. Când măsura neprihănirii este îndepărtată, este deschisă calea pentru prințul întunericului de a-și întemeia puterea pe pământ.

Oriunde preceptele divine sunt lepădate, păcatul încetează să mai fie privit ca păcat, iar neprihănirea nu este de dorit. Aceia care refuză să se supună guvernării lui Dumnezeu sunt cu totul nepregătiți pentru a se conduce pe ei înșiși. Prin învățăturile lor vătămătoare, este vădit spiritul de nesupunere în inimile copiilor și ale tineretului, care din fire nu pot suporta controlul; și ca urmare va fi o societate nelegiuită și imorală. În timp ce-și bat joc de credulitatea acelora care ascultă de cerințele lui Dumnezeu, mulțimile primesc cu ușurință amăgirile lui Satana. Ei dau frâu liber plăcerii și practică păcatele care au adus judecățile asupra păgânilor.

Aceia care îi învață pe oameni să privească poruncile lui Dumnezeu cu ușurință seamănă neascultare pentru a culege neascultare. Să fie date la o parte restricțiile impuse de Legea divină și atunci legile omenești vor fi în curând neluate în seamă. Din cauză că Dumnezeu interzice practicile necinstite, pofta, minciuna și înșelăciunea, oamenii sunt gata să calce principiile Sale, pe care le socotesc ca o piedică în calea prosperității lor pământești; dar urmările îndepărtării acestor precepte vor fi de așa natură, încât nu se pot anticipa. Dacă legea n-ar fi obligatorie, de ce să mai fie teama de a o călca? Proprietatea n-ar mai fi sigură. Oamenii ar lua bunurile vecinului prin violență, iar cel mai tare ar deveni cel mai bogat. Nici viața n-

ar mai fi respectată. Votul căsătoriei n-ar mai sta ca un bastion pentru apărarea familiei. Cine ar avea puterea, dacă ar dori, ar putea lua nevasta vecinului prin violență. Porunca a cincea ar fi îndepărtată împreună cu a patra. Copiii nu s-ar sfii să ia viața părinților lor, dacă astfel și-ar putea împlini dorința inimii lor stricate. Lumea civilizată ar deveni o hoardă de hoți și asasini; iar pacea, liniștea și fericirea ar fi alungate de pe pământ.

Încă de acum învățătura că oamenii sunt eliberați de ascultarea de cerințele lui Dumnezeu a slăbit puterea obligației morale și a deschis stăvilarele nelegiuirii asupra lumii. Nelegiuirea, risipa și corupția se revarsă peste noi ca un val copleșitor. În familie, Satana este la lucru. Steagul lui flutură chiar și în căminele zise creștine. Gelozia, bănuielile, fățărnicia, înstrăinarea, rivalitatea, lupta, trădarea încrederii sacre, îngăduirea poftei se află acolo. Întregul sistem de principii și de învățături religioase, care ar trebui să constituie temelia și structura vieții sociale, pare a fi un edificiu gata să se prăbușească în ruină.

Criminalii cei mai josnici, când sunt aruncați în închisoare pentru abaterile lor, sunt făcuți adesea primitorii darurilor și atențiilor ca și când ar fi obținut o distincție de invidiat. Se dă o mare publicitate caracterului și crimelor lor. Presa publică amănunte revoltătoare cu privire la vicii, inițiind în felul acesta și pe alții în practicarea înșelătoriei, furtului și a crimei; iar Satana tresaltă pentru succesele planurilor lui diabolice. Pasiunea nebunească a viciului, violența cu care se ia viața, creșterea teribilă a necumpătării și a nelegiuirii peste orice măsură trebuie să îi trezească pe toți aceia care se tem de Dumnezeu, să se întrebe ce se poate face pentru a opri valul răului.

Curțile de justiție sunt corupte. Conducătorii sunt mânați de dorința după câștig și de iubirea de plăceri senzuale. Necumpătarea a întunecat facultățile multora, așa încât Satana are stăpânire aproape deplină asupra lor. Juriștii sunt pervertiți, mituiți, înșelați. Beția și petrecerile, pasiunea, gelozia, necinstea de orice fel sunt prezente printre aceia care administrează legile. „Adevărul s-a poticnit în piața de obște și neprihănirea nu poate să se apropie.” (Isaia 59, 14)

Nelegiuirea și întunericul spiritual care au stăpânit în timpul supremației Romei au fost urmarea inevitabilă a înăbușirii Scripturilor; dar unde trebuie găsită cauza necredinței larg răspândite, a lepădării Legii lui Dumnezeu și a stricăciunii care este legată de acestea, în lumina deplină a iluminării Evangheliei și într-un veac de libertate religioasă? Acum, pentru că nu mai poate ține lumea sub stăpânirea lui prin interzicerea Scripturilor, Satana recurge la alte mijloace pentru a-și atinge același scop. Distrugerea credinței în Biblie slujește scopului lui așa cum slujește și distrugerea Bibliei însăși. Prin introducerea ideii că Legea lui Dumnezeu nu este obligatorie, în realitate el îi conduce pe oameni să o calce ca și când ar fi întru totul necunoscători ai preceptelor ei. Și acum, ca și în veacurile trecute, el a lucrat prin biserică pentru a-și realiza planurile. Organizațiile religioase ale zilei au refuzat să asculte adevărurile nepopulare, descoperite clar în Scripturi, și, combătându-le, ei au adoptat interpretări și au luat poziții care au semănat pe o scară largă semințele necredinței. Agățându-se de rătăcirea

papală despre nemurirea naturală a sufletului și conștiența omului în moarte, ei au lepădat singura apărare împotriva amăgirilor spiritismului. Învățătura cu privire la chinurile veșnice i-a condus pe mulți să nu mai creadă în Biblie. Când cuvintele poruncii a patra sunt susținute înaintea oamenilor, se descoperă că este poruncită păzirea Sabatului zilei a șaptea; și ca singura cale de a se elibera de o datorie pe care nu sunt gata să o îndeplinească, mulți învățători populari declară că Legea lui Dumnezeu nu mai este obligatorie. În felul acesta, ei resping Legea și, o dată cu ea, și Sabatul. Când lucrarea pentru reforma Sabatului se extinde, această lepădare a Legii divine, pentru a evita cerințele poruncii a patra, va deveni aproape generală. Învățăturile conducătorilor religiei au deschis ușa către necredință, către spiritism și către disprețuirea Legii sfinte a lui Dumnezeu; și asupra acestor conducători zace o răspundere grozavă pentru nelegiuirea care există în lumea creștină.

Cu toate acestea, chiar această categorie de oameni susține că rapida răspândire a stricăciunii se datorează în mare măsură profanării așa-numitului „Sabat creștin” și că impunerea păzirii duminicii ar reface într-o mare măsură morala societății. Această susținere este accentuată îndeosebi în America, unde învățătura cu privire la Sabatul adevărat a fost predicată pe scară largă. Aici lucrarea de cumpătare, una dintre cele mai proeminente și importante dintre reformele morale, este adesea combinată cu mișcarea duminicală, iar apărătorii acesteia din urmă se prezintă ca unii care lucrează pentru promovarea celor mai înalte interese ale societății; iar aceia care refuză să se alieze cu ei sunt denunțați ca fiind dușmanii reformei și ai cumpătării.

Dar faptul că mișcarea pentru întemeierea rătăcirii este legată cu o lucrare care este bună în ea însăși nu este un argument în favoarea rătăcirii. Putem ascunde otrava amestecând-o cu o hrană sănătoasă, dar nu-i putem schimba natura. Din contră, devine și mai primejdioasă și este mai ușor de luat de către cei neavizați. Unul dintre planurile lui Satana este acela de a amesteca rătăcirea cu destul adevăr pentru a o face plauzibilă. Conducătorii mișcării duminicale pot să ia apărarea unor reforme de care oamenii au nevoie, principii care sunt în armonie cu Biblia; și cu toate acestea, dacă împreună cu ele se află și o cerință care este contrară Legii lui Dumnezeu, slujitorii lui Dumnezeu nu se pot uni cu ei. Nimic nu le poate justifica punerea deoparte a poruncilor lui Dumnezeu în schimbul preceptelor oamenilor.

Prin cele două rătăciri mari, nemurirea sufletului și sfințirea duminicii, Satana îi va aduce pe oameni în robia amăgirilor sale. În timp ce prima pune temelia pentru spiritism, ultima creează o legătură de simpatie cu Roma. Protestanții din Statele Unite se vor afla în primele rânduri pentru a întinde mâna peste abis și a prinde mâna spiritismului; ele vor trece peste abis pentru a da mâna cu puterea romană; și sub influența acestei uniri întreite, această țară va merge pe urmele Romei, pentru a călca în picioare drepturile conștiinței. Deoarece spiritismul imită din ce în ce mai mult creștinismul cu numele, el are o putere mai mare să amăgească și să prindă în cursă. După concepția actuală, chiar și Satana s-a convertit. El va apărea sub forma unui înger de lumină. Prin mijlocirea spiritismului se vor face minuni, bolnavi vor fi vindecați, și multe minuni vor avea loc, lucruri ce nu se pot contesta. Și pentru că duhurile își

vor mărturisi credința în Biblie și vor manifesta respect pentru instituțiile bisericii, lucrarea lor va fi acceptată ca o manifestare a puterii divine.

Linia de deosebire dintre creștinii cu numele și cei nelegiuiți abia se mai distinge astăzi. Membrii bisericii iubesc ce iubește lumea și sunt gata să se unească cu ea, iar Satana s-a hotărât să-i unească într-o singură organizație și în felul acesta să-și întărească puterea, aruncându-i în rândurile spiritismului. Papistașii care se laudă cu minunile, ca fiind un semn sigur al bisericii adevărate, vor fi amăgiți cu ușurință de această putere făcătoare de minuni; iar protestanții care au lepădat scutul adevărului vor fi amăgiți și ei. Papistașii, protestanții și cei lumești vor primi în egală măsură o formă de evlavie fără putere și vor vedea în această unire o mare mișcare pentru pocăința lumii întregi și pentru inaugurarea mileniului mult așteptat.

Prin spiritism, Satana apare ca un binefăcător al omenirii, vindecând bolile oamenilor și pretinzând a aduce o ordine nouă și un sistem mai înalt de credință religioasă; dar în același timp lucrează ca un nimicitor. Ispitele lui duc mulțimile la ruină. Necumpătarea detronează rațiunea, urmează îngăduința senzuală, lupta și vărsarea de sânge. Satana găsește plăcere în război, căci el provoacă pasiunile cele mai rele ale sufletului și aruncă pentru veșnicie victimele cufundate în viciu și în sânge. Ținta lui este să provoace popoarele la război unul împotriva altuia, pentru că în felul acesta poate îndepărta mințile oamenilor de la lucrarea de pregătire pentru a sta în ziua lui Dumnezeu.

Satana lucrează și prin elementele naturii, pentru a-și strânge secerișul de suflete nepregătite. El a studiat secretele laboratoarelor naturii și își folosește toată puterea pentru a controla aceste elemente atât cât îi îngăduie Dumnezeu. Când i s-a îngăduit să-l chinuiască pe Iov, cât de repede turmele, cirezile, robii, casele, copiii au fost distruși, un necaz venind după altul ca într-o clipă. Dumnezeu este Acela care ocrotește făpturile Sale și le înconjoară pentru a le feri de puterea distrugătorului. Dar lumea creștină a dovedit dispreț față de Legea lui Iehova; Domnul însă va face exact ce a spus — Își va retrage binecuvântările de la pământ și-Și va îndepărta grija ocrotitoare de la aceia care se răscoală împotriva Legii Sale, învățându-i și obligându-i și pe alții să facă la fel. Satana are stăpânire peste toți aceia pe care Dumnezeu nu-i păzește în mod deosebit. El îi va favoriza și îi va face pe unii să prospere pentru a aduce la îndeplinire planurile lui și va aduce necazuri pentru alții, făcându-i pe oameni să creadă că Dumnezeu este Acela care-i chinuiește.

În timp ce va apărea înaintea copiilor oamenilor ca un mare medic care le poate vindeca bolile, el va aduce boală și dezastru, până acolo încât orașele populate să fie aduse în stare de ruină și părăsire. Chiar acum el este la lucru. În accidente și calamități pe mare și pe uscat, în marile conflagrații, în furtuni grozave și în uragane pustiitoare, inundații, cicloane, valuri uriașe și în cutremure, în toate locurile și în mii de forme, Satana își exercită puterea. El distruge lanurile gata de recoltat, având ca urmare foametea și suferința. El face ca aerul să fie poluat de moarte și mii de ființe pier din cauza stricăciunii lui. Aceste calamități vor deveni

din ce în ce mai frecvente și mai dezastruoase. Distrugerea va veni asupra oamenilor și a animalelor. „Țara este tristă, sleită de puteri; locuitorii sunt mâhniți și tânjesc; țara a fost spurcată de locuitorii ei; ei călcau legile, nu țineau poruncile, și rupeau legământul cel veșnic!” (Isaia 24, 4.5).

Atunci, amăgitorul cel mare îi va convinge pe oameni că aceia care slujesc lui Dumnezeu sunt cauza tuturor acestor rele. Clasa de oameni care a provocat dizgrația cerului va pune toate necazurile lor asupra acelora a căror ascultare de Legea lui Dumnezeu este o mustrare continuă pentru aceia care o calcă. Se va spune că oamenii Îl insultă pe Dumnezeu prin călcarea sabatului duminical; că acest păcat a adus calamitățile care nu vor înceta până nu se va impune cu strictețe păzirea duminicii; și că aceia care susțin cerințele poruncii a patra, distrugând prin aceasta respectul față de duminică, sunt instigatorii poporului, împiedicând revenirea lor în favoarea divină și la prosperitatea materială. În felul acesta, acuzația ridicată în vechime împotriva slujitorului lui Dumnezeu se va repeta pe criterii bine stabilite: „Abia a zărit Ahab pe Ilie, și i-a zis: «Tu ești acela care nenorocești pe Israel?» Ilie a răspuns: «Nu eu nenorocesc pe Israel; ci tu, și casa tatălui tău, fiindcă ați părăsit poruncile Domnului și te-ai dus după Baali»” (1 Regi 18, 17.18). Când mânia oamenilor va fi provocată prin acuzații neadevărate, ei vor urma față de trimișii lui Dumnezeu o cale foarte asemănătoare cu aceea pe care Israelul apostaziat a urmat-o în ceea ce îl privea pe Ilie.

Puterea de a face minuni se va descoperi prin spiritism și își va exercita influența împotriva acelora care aleg să asculte de Dumnezeu mai mult decât de oameni. Comunicările din partea duhurilor vor declara că Dumnezeu le-a trimis pentru a-i convinge de rătăcirea lor pe aceia care leapădă duminica, afirmând că legile țării trebuie ascultate ca fiind Legea lui Dumnezeu. Ele vor deplânge marea nelegiuire din lume și vor susține mărturia învățătorilor religioși, care susțin că starea morală decăzută este cauzată de necinstirea duminicii. Mare va fi indignarea împotriva tuturor acelora care refuză să accepte mărturia lor.

Modul de procedare al lui Satana în această luptă finală cu poporul lui Dumnezeu este același pe care l-a folosit la începutul marii controverse din ceruri. El pretindea că vrea să promoveze stabilitatea cârmuirii divine, în timp ce în ascuns depunea toate eforturile pentru a asigura lepădarea ei. Și astfel, chiar lucrarea pe care se străduia să o îndeplinească o punea în contul îngerilor credincioși. Aceeași lucrare de amăgire a marcat istoria Bisericii Romane. Ea a susținut că lucrează ca vicerege al cerului, în timp ce a căutat să se înalțe mai presus de Dumnezeu și să-I schimbe Legea. Sub conducerea Romei, aceia care au suferit moartea pentru credincioșia lor față de Evanghelie au fost denunțați ca răufăcători, au fost declarați ca fiind în alianță cu Satana; și era folosit orice mijloc posibil pentru a-i acoperi de rușine, pentru a-i face să apară în ochii oamenilor și chiar în ochii lor ca cei mai odioși criminali. Tot așa va fi și acum. În timp ce Satana caută să-i distrugă pe aceia care cinstesc Legea lui Dumnezeu, va face să fie acuzați de călcarea legii, ca oameni care Îl dezonorează pe Dumnezeu și aduc judecățile Lui asupra lumii.

Dumnezeu nu forțează niciodată voința sau conștiința; dar calea continuă a lui Satana — pentru a câștiga stăpânire asupra acelora pe care nu-i poate amăgi altfel — este constrângerea prin cruzime. Prin teamă, el încearcă să domine conștiința și să-și asigure închinarea. Pentru împlinirea acestui țel, el lucrează prin autoritățile religioase și pământești, mobilizându-le să impună legile omenești, disprețuind Legea lui Dumnezeu. Aceia care cinstesc Sabatul biblic vor fi denunțați ca vrăjmași ai legii și ai ordinii, ca unii care calcă în picioare preceptele morale ale societății, provocând anarhie și corupție și atrăgând judecățile lui Dumnezeu asupra pământului. Stăruințele de a nu-și călca pe conștiință vor fi socotite ca încăpățânare, îndărătnicie și dispreț față de autoritate. Ei vor fi acuzați de nemulțumire față de cârmuire. Slujitorii care contestă obligativitatea Legii divine vor prezenta de la amvoane datoria de a da ascultare autorităților civile ca fiind rânduite de Dumnezeu. În sălile legislative și în curțile de judecată, păzitorii Sabatului vor fi greșit prezentați și condamnați. O falsă interpretare va fi dată cuvintelor lor, iar asupra motivelor lor va fi pusă cea mai rea intenție.

Când bisericile protestante resping argumentele clare, scripturistice, în apărarea Legii lui Dumnezeu, ele vor dori să-i aducă la tăcere pe aceia a căror credință n-o pot respinge cu ajutorul Bibliei. Cu toate că închid ochii față de acest fapt, ele adoptă acum o cale care va duce la prigonirea acelora care refuză în mod conștient să facă ceea ce face restul lumii creștine și să recunoască pretențiile sabatului papal. Demnitarii bisericii și ai statului se vor uni pentru a corupe, a convinge sau pentru a constrânge toate clasele de oameni să cinstească duminica. Lipsa autorității divine va fi înlocuită cu decretele prigonitoare. Corupția politică distruge iubirea de dreptate și respectul pentru adevăr; chiar și în America cea liberă, conducătorii și legiuitorii, pentru a-și asigura favoarea publică, se vor supune cererii populare după o lege care să impună păzirea duminicii. Libertatea de conștiință, obținută cu un sacrificiu atât de mare, nu va mai fi respectată. În lupta care se apropie cu grăbire, vom vedea exemplificate cuvintele profetului: „Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu, și țin mărturia lui Isus Hristos” (Apocalipsa 12, 17).

Capitolul 37 — Scripturile, o Apărare Sigură

„«La Lege și la mărturie»! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta” (Isaia 8, 20). Poporul lui Dumnezeu este îndreptat către Scripturi, ca fiind scutul lui împotriva influenței învățătorilor rătăciți și a puterii amăgitoare a duhurilor întunericului. Satana folosește orice plan posibil pentru a-i împiedica pe oameni să câștige o cunoaștere a Bibliei, deoarece declarațiile ei lămurite îi demască amăgirile. Ori de câte ori are loc o redeșteptare a lucrării lui Dumnezeu, prințul răului se trezește la o activitate mai intensă; acum el își adună toate puterile pentru o luptă finală împotriva lui Hristos și a urmașilor Lui. Ultima mare amăgire este pe punctul de a se descoperi înaintea noastră. Antihristul trebuie să-și desfășoare lucrările miraculoase înaintea ochilor noștri. Atât de mult se va asemăna contrafacerea cu adevărul, încât va fi peste putință să se facă deosebirea între ele, cu excepția faptului că avem Sfintele Scripturi. Prin mărturia lor trebuie probate toate declarațiile și orice minune.

Toți aceia care încearcă să asculte de toate poruncile lui Dumnezeu vor întâlni împotriviri și vor fi luați în râs. Ei vor putea să reziste numai cu ajutorul lui Dumnezeu. Pentru a putea suporta încercarea din fața lor, trebuie să înțeleagă voia lui Dumnezeu așa cum a fost descoperită în Cuvântul Său; ei Îl pot cinsti numai dacă au o concepție corectă cu privire la caracterul Său, la cârmuirea și la planurile Sale și dacă lucrează în armonie cu ele. Numai aceia care și-au întărit mintea cu adevărurile Bibliei vor rezista în ultimul mare conflict. Fiecărui suflet i se va pune problema cercetătoare: „Să ascult mai mult de Dumnezeu decât de oameni?” Ora hotărâtoare este chiar acum la uși. Sunt picioarele noastre întemeiate pe stânca de neclintit a Cuvântului lui Dumnezeu? Suntem pregătiți să stăm hotărâți în apărarea poruncilor lui Dumnezeu și a credinței lui Isus?

Înainte de răstignirea Sa, Mântuitorul le-a explicat ucenicilor că urma să fie dat la moarte și că va învia din mormânt, iar îngerii au fost de față pentru a imprima cuvintele Lui în minte și în inimă. Dar ucenicii așteptau o eliberare pământească de sub jugul roman și nu puteau suporta gândul ca Acela în care își concentraseră toate nădejdile să sufere o moarte atât de rușinoasă. Cuvintele de care trebuiau să-și amintească au fost alungate din minte; și atunci când a venit timpul încercării, i-a găsit nepregătiți. Moartea lui Isus a distrus atât de mult nădejdile lor, ca și când El nu-i avertizase. Tot astfel în profeții, viitorul ne este descoperit tot așa de clar cum a fost înfățișat ucenicilor prin cuvintele Domnului Hristos. Evenimentele legate de încheierea timpului de har și de lucrarea de pregătire pentru timpul strâmtorării sunt prezentate lămurit. Dar mulțimile nu înțeleg mai bine aceste adevăruri importante și sunt pentru ele ca și când nu le-ar fi fost descoperite. Satana veghează să răpească orice impresie care i-ar putea face înțelepți spre mântuire, iar timpul încercării îi va găsi nepregătiți.

Când Dumnezeu trimite oamenilor avertizări atât de importante, ele fiind reprezentate ca vestite de îngeri sfinți zburând prin mijlocul cerului, El cere fiecărui suflet înzestrat cu puterile

rațiunii să ia aminte la solie. Judecățile înfricoșate, pronunțate împotriva închinătorilor fiarei și chipului ei (Apocalipsa 14, 9-11), trebuie să-i conducă la un studiu atent al profețiilor, să-i învețe ce înseamnă semnul fiarei și cum să se ferească de a-l primi. Dar majoritatea oamenilor nu doresc să audă adevărul și se îndreaptă către închipuiri. Apostolul Pavel declara, privind către zilele din urmă: „Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă" (2 Timotei 4, 3). Acel timp a venit. Mulțimile nu doresc adevărul Bibliei, pentru că el vine în conflict cu dorința inimii păcătoase și iubitoare de lume; iar Satana le oferă amăgirile pe care ei le iubesc.

Dar Dumnezeu va avea un popor pe pământ care să susțină Biblia și numai Biblia, ca măsură a tuturor învățăturilor și ca temelie a tuturor reformelor. Părerile oamenilor învățați, deducțiile științei, crezurile sau hotărârile consiliilor ecleziastice, atât de numeroase și contradictorii, cum sunt și bisericile pe care ele le reprezintă, glasul majorității — nici una și nici toate acestea laolaltă nu trebuie privite ca dovadă pentru sau împotriva vreunui punct al credinței religioase. Înainte de a primi orice învățătură sau precept, trebuie să cerem un clar „Așa zice Domnul" în sprijinul ei.

Satana încearcă încontinuu să atragă atenția la om, în locul lui Dumnezeu. El îi conduce pe oameni să privească la episcopi, la pastori, la profesori de teologie, ca îndrumători ai lor, în loc să cerceteze Scripturile pentru a-și cunoaște datoria. Atunci, stăpânind mințile acestor conducători, el poate influența mulțimile după voia lui.

Când Hristos a venit să spună cuvintele vieții, oamenii de rând L-au ascultat cu plăcere; și mulți, chiar dintre preoți și dintre conducători, au crezut în El. Dar marele preot și conducătorii poporului s-au hotărât să-L condamne și să respingă învățăturile Lui. Deși dăduseră greș în toate străduințele lor de a găsi acuzații împotriva Lui, cu toate că nu putuseră decât să simtă influența puterii și a înțelepciunii divine, care însoțeau cuvintele Sale, ei s-au închistat în prejudecăți; au respins dovada cea mai lămurită a mesianității Sale, ca nu cumva să fie obligați să devină ucenicii Lui. Acești împotrivitori ai lui Isus erau bărbați pe care oamenii fuseseră învățați din copilărie să-i respecte, în fața autorității cărora fuseseră obișnuiți să se plece. „Cum se face", au întrebat ei, „că mai marii și cărturarii noștri nu cred în Isus? Nu L-ar primi acești oameni evlavioși dacă ar fi Hristosul?" Influența unor conducători ca aceștia a condus națiunea iudaică să-L respingă pe Răscumpărătorul ei.

Duhul care i-a influențat pe conducătorii și preoții aceia este manifestat și astăzi de mulți care au o înaltă pretenție de evlavie. Ei refuză să cerceteze mărturia Scripturilor cu privire la adevărurile deosebite pentru această vreme. Ei arată la numărul lor, la bogăția și popularitatea lor și îi privesc cu dispreț pe aceia care apără adevărul și care sunt puțini, săraci, nepopulari și au o credință care-i desparte de lume.

Hristos a prevăzut că pretenția nejustificată de autoritate, pe care și-au asumat-o cărturarii și fariseii, nu avea să înceteze o dată cu împrăștierea iudeilor. El a avut o vedere profetică în ceea ce privește înălțarea autorității omenești, care pretindea stăpânire asupra conștiinței, dar

care a fost un blestem grozav pentru biserică în toate veacurile. Iar mustrarea aspră a cărturarilor și a fariseilor, precum și avertizările Sale ca poporul să nu-i urmeze pe acești conducători orbi au fost cuprinse în raportul inspirat ca o mustrare pentru generațiile viitoare.

Biserica Romană rezervă clerului dreptul de a interpreta Scripturile. Pe temeiul că numai ecleziasticii sunt competenți să explice Cuvântul lui Dumnezeu, el este ascuns de oamenii de rând. Cu toate că Reforma a dat tuturor oamenilor Scripturile, același principiu care a fost susținut de Roma îi oprește pe credincioșii din bisericile protestante să cerceteze Biblia pentru ei înșiși. Ei sunt instruiți să primească învățăturile așa cum sunt interpretate de biserică; și sunt mii de oameni care nu îndrăznesc să primească nimic, oricât de lămurit ar fi descoperit în Scriptură, care este contrar crezului lor sau învățăturii stabilite de biserica lor.

Cu toate că Biblia este plină de avertizări împotriva învățătorilor rătăciți, mulți sunt gata să-și încredințeze sufletele spre păstrare clerului. Există astăzi mii de susținători ai religiei care nu pot prezenta nici un alt motiv pentru punctele de credință pe care le susțin decât că așa au fost învățați de conducătorii lor religioși. Ei trec pe lângă învățăturile Mântuitorului ca și când nu-L observă și acordă o încredere deplină cuvintelor slujitorilor. Dar sunt slujitorii infailibili? Cum ne putem încredința sufletele călăuzirii lor, dacă nu știm din Cuvântul lui Dumnezeu că ei sunt purtătorii de lumină? Lipsa de curaj moral pentru a păși alături de urmele trasate de lume îi conduce pe mulți să-i urmeze pe cei învățați; și prin împotrivirea lor de a cerceta pentru ei înșiși, ajung legați fără nădejde în lanțurile rătăcirii. Ei văd că adevărul pentru vremea aceasta este lămurit prezentat în Biblie; și simt puterea Duhului Sfânt care însoțește vestirea lui; cu toate acestea, îngăduie ca împotrivirea clerului să-i îndepărteze de la lumină. Cu toate că rațiunea și conștiința sunt convinse, aceste suflete amăgite nu îndrăznesc să gândească altfel decât slujitorul lor; iar judecata lor personală, interesele lor veșnice sunt jertfite necredinței, mândriei și prejudecății altuia.

Multe sunt căile prin care Satana lucrează prin influența omenească pentru a-și aduna captivii. El își asigură mulțimile prinzându-le cu funiile de mătase ale iubirii față de aceia care sunt vrăjmași ai crucii lui Hristos. Oricare ar fi această legătură, părintească, filială, conjugală sau socială, urmarea este aceeași; împotrivitorii adevărului își folosesc puterea pentru a stăpâni conștiința, iar sufletele ținute sub stăpânirea lui nu au destul curaj sau independență ca să asculte de propriile convingeri cu privire la datorie. Adevărul și slava lui Dumnezeu sunt de nedespărțit; este imposibil, cu Biblia la îndemână, să-L cinstim pe Dumnezeu prin păreri rătăcite. Mulți susțin că nu contează ce crede cineva, numai viața lui să fie corectă. Dar viața este modelată de credință. Dacă adevărul — lumina — este la îndemâna noastră, iar noi neglijăm să folosim prilejul de a-l asculta și a-l vedea, în realitate îl respingem; alegem mai degrabă întunericul decât lumina.

„Multe căi i se par bune omului, dar la urmă duc la moarte” (Proverbe 16, 25). Neștiința nu este o scuză pentru rătăcire sau pentru păcat, atunci când există toate posibilitățile de a cunoaște voia lui Dumnezeu. Un om călătorește și ajunge la o răscruce cu indicatoare pentru

fiecare direcție. Dacă cineva nu ține seama de indicator și apucă pe o cale care i se pare lui corectă, s-ar putea să fie foarte sincer, dar se va găsi probabil pe o cale greșită.

Dumnezeu ne-a dat Cuvântul Său pentru a ne familiariza cu învățăturile lui și să știm ce anume cere El de la noi. Când învățătorul legii a venit la Isus cu întrebarea: „Ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?", Mântuitorul l-a trimis la Scripturi, spunând: „Ce este scris în Lege? Cum citești în ea?" Neștiința nu va scuza nici pe tânăr și nici pe bătrân și nu-i va scuti de pedeapsa datorată pentru călcarea Legii lui Dumnezeu; deoarece în mâna lor se află o prezentare corectă a acelei Legi, a principiilor și cerințelor ei. Nu este suficient să avem intenții bune; nu este suficient să facă cineva ce crede că este drept sau ceea ce un slujitor îi spune că este drept. Mântuirea sufletului său este în joc și trebuie să cerceteze Scripturile pentru el însuși. Oricât de puternice i-ar fi convingerile, oricât de convins ar fi că slujitorul Evangheliei știe care este adevărul, acestea nu pot constitui pentru el o temelie. El are o hartă care-i arată fiecare semn pe calea lui către cer și n-ar trebui să meargă pe ghicite.

Prima și cea mai înaltă datorie a oricărei ființe raționale este să învețe din Scripturi ce este adevărul și apoi să meargă în lumină, încurajându-i și pe alții să-i urmeze exemplul. Trebuie să studiem Biblia zi de zi, cu sârguință, cântărind fiecare gând și comparând verset cu verset. Cu ajutorul divin trebuie să ne formăm păreri personale, pentru că trebuie să răspundem personal înaintea lui Dumnezeu.

Adevărurile cele mai clare descoperite în Biblie au fost învăluite în îndoială și în întuneric de către oameni învățați, care, având pretenția că au înțelepciune, învață că Scripturile au un înțeles mistic, ascuns, spiritual și care nu iese la iveală în limbajul folosit în ea. Acești oameni sunt învățători rătăciți. Unei asemenea categorii i-a spus Isus: „Nu pricepeți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu" (Marcu 12, 24). Limbajul Bibliei trebuie să fie explicat după înțelesul lui evident, afară de faptul că se folosește un simbol sau o figură de stil. Hristos a dat făgăduința: „Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască învățătura" (Ioan 7, 17). Dacă oamenii ar lua Biblia așa cum stă scris, dacă n-ar fi fost învățători neadevărați, care să-i rătăcească și să le încurce mințile, s-ar fi îndeplinit o lucrare care ar fi produs bucurie îngerilor și ar fi adus la staulul lui Hristos mii și mii de oameni care acum pribegesc în rătăcire.

Trebuie să folosim toate puterile minții în studiul Scripturilor și să punem la lucru priceperea pentru a înțelege, atât cât pot muritorii, lucrurile adânci ale lui Dumnezeu; totuși să nu uităm că ascultarea și supunerea asemenea unui copil constituie adevăratul spirit al celui care vrea să învețe. Dificultățile din Scriptură nu pot fi niciodată rezolvate prin aceleași metode care sunt folosite în lupta cu problemele filozofice. Nu trebuie să ne angajăm în studiul Bibliei cu acea încredere în sine cu care atât de mulți pășesc în domeniile științei, ci cu o dependență de Dumnezeu prin rugăciune și cu o dorință sinceră de a cunoaște voia Sa. Trebuie să venim cu un spirit umil și gata de a învăța pentru a primi cunoștințe de la marele EU SUNT. Altfel, îngerii cei răi ne vor orbi atât de mult mințile și ne vor învârtoșa atât de mult inimile, încă nu vom mai fi impresionați de adevăr.

Multe părți din Scriptură, pe care oamenii învățați le declară a fi o taină sau pe lângă care trec ca fiind lipsite de importanță, sunt pline de mângâiere și de îndrumare pentru acela care a fost învățat în școala lui Hristos. Un motiv pentru care mulți teologi nu au o înțelegere mai lămurită a Cuvântului lui Dumnezeu este acela că își închid ochii în fața adevărurilor pe care nu doresc să le practice. Înțelegerea adevărului biblic depinde nu atât de mult de puterea intelectului celui care studiază, cât de sinceritatea scopului, de dorința stăruitoare de neprihănire.

Biblia n-ar trebui să fie niciodată studiată fără rugăciune. Numai Duhul Sfânt poate să ne facă în stare să simțim importanța acelor lucruri ușor de înțeles sau să ne ferească de interpretarea tendențioasă a adevărurilor greu de înțeles. Lucrarea îngerilor cerești este aceea de a pregăti inima pentru a înțelege astfel Cuvântul lui Dumnezeu, încât să fim încântați de frumusețea lui, mustrați de adevărurile lui sau însuflețiți și întăriți de făgăduințele lui. Trebuie să facem ca cererea psalmistului să fie și a noastră: „Deschide-mi ochii, ca să văd lucrurile minunate ale Legii Tale!” (Psalmii 119, 18). Ispitele par adesea irezistibile pentru că, prin neglijarea rugăciunii și a studiului Bibliei, cel ispitit nu-și poate aminti cu ușurință făgăduințele lui Dumnezeu și nu-l poate întâmpina pe Satana cu armele Scripturii. Dar îngerii sunt în jurul acelora care sunt gata să se lase învățați în lucrurile dumnezeiești; și în timp de mare nevoie, ei își vor aminti chiar acele adevăruri de care au trebuință. În felul acesta, „când vrăjmașul va năvăli ca un râu, Duhul Domnului îl va pune pe fugă” (Isaia 59, 19).

Isus le-a făgăduit ucenicilor Săi: „Dar Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu” (Ioan 14, 26). Dar învățăturile lui Hristos trebuie ca mai înainte să fi fost depozitate în minte, pentru ca Duhul lui Dumnezeu să ni le aducă aminte în vreme de primejdie. „Strâng Cuvântul Tău în inima mea”, spunea David, „ca să nu păcătuiesc împotriva Ta” (Psalmii 119, 11). Toți aceia care își prețuiesc interesele veșnice ar trebui să fie în gardă față de năvălirile scepticismului. Vor fi atacați chiar stâlpii adevărului. Este imposibil să ne păstrăm în afara batjocurii, a sofismelor, a învățăturilor subtile și otrăvitoare, ale necredinței moderne. Satana își potrivește ispitele pentru toate clasele de oameni. El îl atacă pe cel neinstruit cu ironie sau batjocură, în timp ce pe cel instruit îl întâmpină cu obiecții științifice și cu raționamente filozofice, ambele calculate să provoace neîncrederea sau disprețuirea Scripturilor. Chiar și tineretul cu experiență puțină își ia libertatea să insinueze îndoieli cu privire la principiile fundamentale ale creștinismului. Și această necredință tinerească, oricât este ea de superficială, își are influența ei. Mulți sunt conduși în felul acesta să își bată joc de credința părinților lor și să aducă întristare Duhului harului (Evrei 10, 29). Multe vieți care promiteau să fie o cinste pentru Dumnezeu și o binecuvântare pentru lume au fost nimicite de suflul nebunesc al necredinței. Toți aceia care se încred în hotărârile înfumurate ale rațiunii omenești și își închipuie că pot explica tainele divine, ca să ajungă la adevăr fără ajutorul înțelepciunii lui Dumnezeu, sunt încurcați în plasa lui Satana.

Trăim în cea mai solemnă perioadă a istoriei acestei lumi. Viitorul mulțimilor care suprapopulează pământul este gata să se hotărască. Buna noastră stare viitoare și chiar mântuirea altor suflete depinde de calea pe care o alegem acum. Avem nevoie să fim călăuziți de Duhul adevărului. Orice urmaș al lui Hristos trebuie să întrebe cu sinceritate: „Doamne, ce vrei să fac?" Avem nevoie să ne umilim înaintea Domnului, cu post și cu rugăciune, și să cugetăm mult la Cuvântul Său, în mod deosebit la scenele judecății. Ar trebui să căutăm acum o experiență vie și profundă în lucrurile lui Dumnezeu. Nu avem nici o clipă de pierdut. Evenimente de importanță vitală au loc în jurul nostru; ne găsim pe terenul fermecat al lui Satana. Nu dormiți, străjeri ai lui Dumnezeu; vrăjmașul vă pândește de aproape, fiind gata în orice clipă, dacă slăbiți vegherea și ațipiți, să sară asupra voastră și să vă facă prada lui.

Mulți sunt amăgiți în ceea ce privește starea lor adevărată înaintea lui Dumnezeu. Ei se felicită pentru faptele rele pe care nu le fac și uită să le amintească pe cele bune și nobile pe care Dumnezeu le cere de la ei, dar pe care au neglijat să le facă. Nu este suficient ca ei să fie pomi în grădina lui Dumnezeu. Ei trebuie să răspundă așteptărilor Sale aducând roadă. El îi face răspunzători pentru că n-au împlinit tot binele pe care-l puteau face, prin harul Său care i-ar fi întărit. În cărțile cerului, ei sunt trecuți ca unii care încurcă locul. Cu toate acestea, nici cazul acestei categorii nu este fără nici o nădejde. Inima iubirii, îndelung răbdătoare, încă mijlocește pe lângă aceia care au disprețuit mila lui Dumnezeu și au călcat în picioare harul Său. „De aceea zice: «Deșteaptă-te tu, care dormi, scoală-te din morți, și Hristos te va lumina». Luați seama deci să umblați cu băgare de seamă. Răscumpărați vremea, căci zilele sunt rele" (Efeseni 5, 14-16.).

Când va veni timpul de încercare, vor fi văzuți aceia care au făcut din Cuvântul lui Dumnezeu regula lor de viață. Vara nu este nici o deosebire vizibilă între brad și alți copaci; dar când vine crivățul iernii, bradul rămâne neschimbat, în timp ce alți copaci sunt desfrunziți. Tot așa cel nesincer nu poate fi deosebit acum de creștinul adevărat, dar vremea este chiar la ușă când deosebirea se va vedea. Să se ridice împotrivirea, să capete putere bigotismul și intoleranța, să se aprindă prigoana și cei cu inima împărțită și fățarnicii se vor clătina și vor părăsi credința; dar creștinul adevărat va sta tare ca o stâncă, iar credința lui va fi mai puternică, nădejdea lui mai strălucitoare decât în zilele de prosperitate.

Psalmistul spune: „Mă gândesc la învățăturile Tale. Prin poruncile Tale mă fac mai priceput, deoarece urăsc orice cale a minciunii" (Psalmii 119, 99.104). „Ferice de omul care găsește înțelepciunea." „Căci el este ca un pom sădit lângă ape, care-și întinde rădăcinile spre râu; nu se teme de căldură, când vine, și frunzișul lui rămâne verde; în anul secetei, nu se teme, și nu încetează să aducă roadă." (Proverbe 3, 13; Ieremia 17, 8)

Capitolul 38 — Ultima Avertizare

„După aceea, am văzut pogorându-se din cer un alt înger, care avea o mare putere; și pământul s-a luminat de slava lui. El a strigat cu glas tare și a zis: «A căzut, a căzut, Babilonul cel mare! A ajuns un locaș al dracilor, o închisoare a oricărui duh necurat, o închisoare a oricărei păsări necurate și urâte;»” „Apoi am auzit din cer un alt glas, care zicea: «Ieșiți din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiți părtași la păcatele ei, și să nu fiți loviți cu urgiile ei!»” (Apocalipsa 18, 1.2.4).

Acest pasaj din Scriptură arată înainte, către o vreme când vestirea căderii Babilonului, adusă de cel de al doilea înger din Apocalipsa capitolul 14 (Ver 8), trebuie repetată cu adăugarea mențiunii referitoare la stricăciunile care au intrat în diferite organizații care constituie Babilonul, de când a fost dată pentru prima oară solia, în vara anului 1844. Este descrisă aici o stare grozavă în lumea religioasă. Cu fiecare respingere a adevărului, mințile oamenilor se vor întuneca mai mult, inimile lor se vor împietri și mai tare, până când vor fi zăvorâte într-o împietrire necredincioasă. Sfidând avertismentele pe care Dumnezeu le-a dat, ei vor continua să calce în picioare unul dintre preceptele Decalogului, până când vor ajunge să-i prigonească pe aceia care-l socotesc sfânt. Hristos este batjocorit prin disprețul pus asupra Cuvântului și poporului Său. Când învățăturile spiritismului sunt primite de biserici, opreliștea impusă inimii firești este îndepărtată, iar mărturisirea religiei va deveni o mantie care ascunde cele mai josnice nelegiuiri. Credința în manifestările spiritiste deschide ușa pentru duhurile amăgitoare și pentru învățăturile demonilor și în felul acesta influența îngerilor răi va fi simțită în biserici.

Despre cetatea Babilon, la vremea când s-a scos în evidență în această profeție, s-a spus: „Păcatele ei s-au îngrămădit, și au ajuns până la cer; și Dumnezeu Și-a adus aminte de nelegiuirea ei” (Apocalipsa 18, 5). Ea a umplut măsura nelegiuirii ei și distrugerea este gata să cadă peste ea. Dar Dumnezeu are încă un popor în Babilon și, înainte de căderea judecăților Sale, acești credincioși trebuie să fie chemați afară din ea, ca să nu ia parte la păcatele ei și să nu „primească urgiile ei”. De aici mișcarea simbolizată printr-un înger coborând din cer, luminând pământul cu slava lui și strigând cu un glas puternic, făcând cunoscute păcatele Babilonului. În legătură cu solia lui se aude chemarea: „Ieșiți dintrânsa, poporul Meu”. Aceste înștiințări, unite cu solia îngerului al treilea, constituie avertizarea finală, care va fi dată locuitorilor pământului.

Grozav va fi deznodământul la care va fi adusă lumea. Puterile pământului, unindu-se să lupte împotriva poruncilor lui Dumnezeu, vor decreta ca „toți, mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi” (Apocalipsa 13, 16) să se conformeze practicilor bisericii prin păzirea sabatului neadevărat. Toți aceia care refuză să consimtă vor primi pedepse civile și, în cele din urmă, se va spune că merită moartea. Pe de altă parte, Legea lui Dumnezeu, bucurându-

se de ziua de odihnă a Creatorului, cere ascultare și amenință cu mânia pe toți aceia care calcă preceptele ei.

O dată ce problema a fost prezentată clar înaintea omului, oricine va călca Legea lui Dumnezeu pentru a asculta de legiuirea omenească primește semnul fiarei; el primește semnul de apartenență față de puterea de care alege să asculte, în loc să asculte de Dumnezeu. Avertizarea din ceruri este aceasta: „Dacă se închină cineva fiarei și icoanei ei, și primește semnul ei pe frunte sau pe mână, va bea și el din vinul mâniei lui Dumnezeu turnat neamestecat în paharul mâniei Lui" (Apocalipsa 14, 9.10).

Dar nimeni nu trebuie să sufere mânia lui Dumnezeu până când, mai întâi, adevărul nu i-a fost adus în minte și în conștiință și nu a fost respins. Sunt mulți care n-au avut niciodată ocazia să audă adevărurile deosebite pentru vremea aceasta. Obligativitatea poruncii a patra n-a fost pusă niciodată înaintea lor în adevărata ei lumină. Acela care citește toate inimile și pune la încercare toate motivele nu va lăsa pe nimeni, dintre aceia care doresc să cunoască adevărul, să fie amăgiți cu privire la scopurile luptei. Decretul nu va fi impus oamenilor orbește. Fiecare trebuie să aibă lumină suficientă pentru a lua o hotărâre în mod deliberat.

Sabatul va constitui proba cea mare a credincioșiei, căci el este adevărul pus în discuție în mod deosebit. Când va fi adusă încercarea finală asupra oamenilor, se va trage linia de deosebire dintre aceia care Îl slujesc pe Dumnezeu și aceia care nu-L slujesc. În timp ce păzirea sabatului neadevărat pentru a asculta de legea statului, contrară poruncii a patra, va fi o recunoaștere fățișă a apartenenței la o putere care este în opoziție cu Dumnezeu, păzirea Sabatului adevărat, în ascultare de Legea lui Dumnezeu, este o dovadă de credincioșie față de Creator. Pe când o categorie, care primește semnul supunerii față de puterile pământești, primește semnul fiarei, cealaltă, alegând semnul supunerii față de autoritatea divină, primește sigiliul lui Dumnezeu.

Odinioară, aceia care au prezentat adevărurile celei de a treia solii îngerești au fost priviți adesea ca niște alarmiști. Prevestirile lor că in-toleranța religioasă va câștiga teren în Statele Unite, că biserica și statul se vor uni ca să-i prigonească pe aceia care păzesc poruncile lui Dumnezeu, au fost socotite neîntemeiate și absurde. S-a declarat cu încredere că această țară n-ar putea deveni niciodată altceva decât ceea ce a fost — apărătoarea libertății religioase. Dar, pe măsură ce problema impunerii duminicii este discutată în cercuri tot mai largi, evenimentul de care s-au îndoit și nu l-au crezut atâta vreme se vede apropiindu-se, iar întreita solie va produce un efect pe care nu l-a avut mai înainte.

În toate generațiile, Dumnezeu i-a trimis pe slujitorii Săi să mustre păcatul atât în lume, cât și în biserică. Dar oamenii doresc să le fie spuse lucruri plăcute, iar adevărul simplu și curat nu este primit. Mulți reformatori, când și-au început lucrarea, s-au hotărât să aibă o mare prudență când au atacat păcatele bisericii și ale națiunii. Ei nădăjduiau ca, prin exemplul unei vieți curate de creștin, să-i aducă pe oameni înapoi la învățăturile Bibliei. Dar Duhul lui Dumnezeu a venit asupra lor așa cum a venit peste Ilie, inspirându-l să mustre păcatele unui

împărat nelegiuit și ale unui popor apostaziat; ei nu s-au putut opri să predice declarațiile lămurite ale Bibliei — învățături pe care nu fuseseră dispuși să le prezinte. Ei au fost constrânși să declare cu ardoare adevărul și primejdiile care amenințau sufletele. Cuvintele pe care Dumnezeu le dădea ei le rosteau, fără teamă de urmări, iar oamenii erau constrânși să asculte avertizarea.

Tot astfel va fi vestită și solia îngerului al treilea. Când vine timpul ca ea să fie proclamată cu cea mai mare putere, Dumnezeu va lucra prin unelte umile, conducând mințile acelora care se consacră slujirii Sale. Lucrătorii vor fi calificați mai mult prin ungerea Duhului Său decât prin educația dată de instituțiile de învățământ. Bărbați ai credinței și ai rugăciunii vor fi constrânși să meargă cu zel sfânt, făcând cunoscute cuvintele pe care Dumnezeu li le dă. Păcatele Babilonului vor fi descoperite. Urmările dezastruoase ale impunerii rânduielilor bisericii de către autoritatea civilă, amăgirile spiritismului, înaintarea neobservată, dar rapidă a puterii papale, toate vor fi demascate. Pin aceste avertizări solemne, oamenii vor fi treziți. Mii și mii vor auzi cuvinte pe care nu le-au mai auzit niciodată. Cu uimire vor asculta mărturia că Babilonul este biserica decăzută din cauza rătăcirilor și păcatelor ei, din cauza lepădării adevărului trimis pentru ea din cer. Când oamenii merg la învățătorii lor de mai înainte, cu întrebarea răscolitoare: „Sunt aceste lucruri așa?”, slujitorii le prezintă fabule, proorocesc lucruri plăcute pentru a le potoli temerile și pentru a liniști conștiința trezită. Dar în timp ce mulți refuză să se mulțumească doar cu autoritatea oamenilor și cer un „Așa zice Domnul”, slujitorii populari, asemenea fariseilor din vechime, plini de mânie că autoritatea lor este pusă la îndoială, vor denunța solia ca fiind de la Satana și vor provoca mulțimile iubitoare de păcat să-i insulte și să-i prigonească pe aceia care o vestesc.

Pe măsură ce lupta se extinde în domenii noi și mintea oamenilor este atrasă către Legea lui Dumnezeu, cea călcată în picioare, Satana se agită. Puterea care însoțește solia nu face decât să-i mânie și mai mult pe aceia care se împotrivesc. Conducătorii spirituali vor face eforturi aproape supraomenești pentru a îndepărta lumina ca să nu lumineze peste turma lor. Prin toate mijloacele pe care le au la dispoziție, vor încerca să interzică discutarea acestor probleme vitale. Biserica va face apel la brațul cel mai puternic al puterii civile și papistașii și protestanții se vor uni în această lucrare. Pe măsură ce mișcarea pentru impunerea duminicii devine mai îndrăzneață și mai hotărâtă, va fi chemată în ajutor legea împotriva celor ce păzesc porunca a patra. Ei vor fi amenințați cu amenzi și închisoare, iar unora le vor fi oferite poziții cu influență și alte beneficii și avantaje, cu condiția să renunțe la credința lor. Dar răspunsul lor statornic va fi: „Arătați-ne din Cuvântul lui Dumnezeu rătăcirea noastră”, același răspuns pe care l-a dat și Luther în împrejurări asemănătoare. Aceia care sunt târâți înaintea tribunalelor aduc o puternică susținere a adevărului, iar unii care aud sunt conduși să ia poziție pentru păzirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu. În felul acesta, lumina va fi adusă multor mii de suflete care altfel n-ar putea cunoaște nimic despre aceste adevăruri.

Ascultarea cu sinceritate de Cuvântul lui Dumnezeu va fi considerată ca răzvrătire. Orbiți de Satana, părinții vor exercita asprime și lipsă de înțelegere față de copiii lor credincioși,

stăpânul și stăpâna vor prigoni pe servul care păzește poruncile. Dragostea va fi denaturată; copiii vor fi dezmoșteniți și alungați de acasă. Se vor împlini literal cuvintele lui Pavel: „Toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigoniți” (2 Timotei 3, 12). Când apărătorii adevărului refuză să cinstească sabatul duminical, unii dintre ei vor fi aruncați în închisori, unii vor fi exilați, alții vor fi tratați ca robi. Pentru înțelepciunea omenească, toate acestea par acum imposibile; dar, pe măsură ce Duhul lui Dumnezeu, care îi ține în frâu, va fi retras de la oameni, iar ei vor fi sub stăpânirea lui Satana, care urăște principiile divine, vor avea loc manifestări stranii. Inima poate deveni foarte crudă atunci când temerea de Dumnezeu și dragostea sunt înlăturate.

Când furtuna se apropie, o mare grupă de credincioși care au mărturisit credința în solia îngerului al treilea, dar care n-au fost sfințiți prin ascultare de adevăr își vor părăsi poziția și vor trece în rândurile împotrivitorilor. Unindu-se cu lumea și împărtășindu-se de spiritul ei, au ajuns să vadă lucrurile aproape în aceeași lumină; și când ajung la încercare, ei sunt pregătiți să aleagă partea ușoară, populară. Bărbați de talent și cu aspect plăcut, care odinioară se bucuraseră în adevăr, își folosesc puterile pentru a amăgi și a răpăci suflete. Ei devin vrăjmașii cei mai aprigi ai fraților lor de mai înainte. Când păzitorii Sabatului sunt aduși înaintea tribunalelor pentru a da socoteală de credința lor, acești apostaziați sunt agenții cei mai eficienți ai lui Satana de a-i prezenta într-o lumină falsă și a-i acuza și, prin declarații mincinoase și bănuieli, de a-i incita pe conducători împotriva lor.

În vremea aceasta de persecuție, credința slujitorilor Domnului va fi pusă la încercare. Ei au dat avertizarea cu credincioșie privind numai la Dumnezeu și la Cuvântul Său. Duhul lui Dumnezeu care le-a mișcat inimile i-a determinat să vorbească. Animați de un zel sfânt și cu un puternic impuls divin, au pornit la îndeplinirea datoriilor lor fără să calculeze la rece urmările rostirii în fața oamenilor a cuvântului pe care Dumnezeu li-l dăduse. Ei n-au ținut seama de interesele pământești, nici n-au căutat să-și păstreze bunul nume sau viața. Cu toate acestea, atunci când furtuna împotrivirii și a apăsării se năpustește peste ei, unii, copleșiți de descurajare, vor fi gata să exclame: „Dacă am fi prevăzut urmările cuvintelor noastre, am fi stat liniștiți!” Ei sunt aruncați în greutăți. Satana îi asaltează cu ispite teribile. Lucrarea pe care și-au asumat-o pare peste puterile lor de a fi adusă la îndeplinire. Sunt amenințați cu distrugerea. Entuziasmul care îi mânase s-a dus; cu toate acestea, nu se pot întoarce. Atunci, simțindu-și deznădejdea grozavă, aleargă la Cel Atotputernic după întărire. Ei își amintesc că acele cuvinte pe care le rostiseră nu fuseseră ale lor, ci ale Aceluia care le încredințase avertizarea. Dumnezeu a pus adevărul în inimile lor, iar ei n-au putut să nu-l vestească.

Aceleași încercări au fost experimentate de oamenii lui Dumnezeu din veacurile trecute. Wycliffe, Huss, Luther, Tyndale, Baxter, Wesley susținuseră ca toate învățăturile să fie verificate cu Biblia și declaraseră că vor renunța la tot ceea ce condamnă. Prigoana s-a dezlănțuit asupra acestor bărbați cu o furie nestinsă; cu toate acestea, ei n-au contenit să vestească adevărul. Fiecare, din diferitele perioade ale istoriei bisericii, s-a caracterizat prin evidențierea unui adevăr deosebit, adaptat la nevoile poporului lui Dumnezeu din vremea

aceea. Fiecare adevăr nou și-a croit drum prin mijlocul urii și împotrivirii; aceia care au fost binecuvântați cu lumina Lui au fost ispitiți și încercați. Dumnezeu dă un adevăr special pentru oamenii care se găsesc într-o situație dificilă. Cine îndrăznește să refuze vestirea lui? El poruncește slujitorilor Săi să vestească ultima chemare de har către lume. Ei nu pot să tacă decât cu primejduirea sufletelor lor. Trimișii lui Hristos n-au nimic de a face cu urmările. Ei trebuie să-și îndeplinească datoria, iar urmările să le lase în seama lui Dumnezeu.

Când împotrivirea se ridică la cea mai înaltă cruzime, slujitorii lui Dumnezeu ajung iarăși în nedumerire, căci se pare că ei au adus criza. Dar conștiința și Cuvântul lui Dumnezeu îi asigură că drumul lor este bun și, cu toate că încercările continuă, ei sunt întăriți să le suporte. Lupta crește și devine tot mai aprigă, dar credința și curajul lor cresc o dată cu nevoile. Mărturia lor este: „Nu-ndrăznim să batjocorim Cuvântul lui Dumnezeu și să despărțim Legea Sa cea sfântă, numind o parte importantă și alta lipsită de importanță, pentru a câștiga favoarea lumii. Domnul pe care Îl slujim este în stare să ne scape. Hristos a biruit puterile pământului; cum să ne temem noi de o lume deja învinsă?”

Persecuția, în diferitele ei forme, este punerea în practică a unui principiu care va exista câtă vreme va fi Satana și câtă vreme creștinismul va avea putere vitală. Nici un om nu poate sluji lui Dumnezeu fără să provoace împotrivirea oștilor întunericului. Îngerii răi îl vor asalta, alarmați că influența lui le ia prada din mâini. Oamenii răi, mustrați de exemplul lui, se vor uni cu ei, căutând să-l despartă de Dumnezeu prin ispitiri amețitoare. Când acestea nu reușesc, atunci este folosită o putere constrângătoare pentru forțarea conștiinței.

Dar atâta vreme cât Isus rămâne Mijlocitorul omului în Sanctuarul de sus, influența înfrânătoare a Duhului Sfânt este simțită de conducător și de către popor. El încă mai controlează, într-o oarecare măsură, legile țării. Dacă n-ar fi aceste legi, starea lumii ar fi mult mai rea decât este acum. În timp ce mulți conducători sunt agenții activi ai lui Satana, Dumnezeu Își are trimișii Săi printre conducătorii țării. Vrăjmașul îi inspiră pe slujitorii lui să propună măsuri care ar împiedica într-o mare măsură lucrarea lui Dumnezeu; dar bărbați de stat care se tem de Domnul sunt influențați de îngerii sfinți să se împotrivească unor astfel de propuneri cu argumente ce nu pot fi combătute. În felul acesta, câțiva bărbați vor putea ține piept unui curent puternic al răului. Împotrivirea vrăjmașilor adevărului va fi stăvilită până când solia îngerului al treilea își va face lucrarea. Când avertizarea finală va fi dată, ea va atrage atenția acestor conducători, prin care Domnul lucrează acum, și unii dintre ei o vor primi și vor rămâne împreună cu poporul lui Dumnezeu în timpul strâmtorării.

Îngerul care se unește în vestirea soliei îngerului al treilea va lumina tot pământul cu slava lui. Aici este profetizată o lucrare mondială cu o putere neobișnuită. Mișcarea adventă din anul 1840-1844 a fost o manifestare glorioasă a puterii lui Dumnezeu; prima solie îngerească a fost dusă la toate stațiunile misionare din lume, iar în câteva țări s-a arătat cel mai mare interes religios care s-a văzut în vreo țară de la Reforma secolului XVI; dar acestea urmează să fie depășite de mișcarea cea puternică din timpul ultimei avertizări a îngerului al treilea.

Lucrarea se va asemăna cu aceea din Ziua Cincizecimii. După cum „ploaia timpurie” a fost dată, prin revărsarea Duhului Sfânt, la începutul predicării Evangheliei pentru a face posibilă creșterea seminței prețioase, tot așa „ploaia târzie” va fi dată la încheierea ei pentru coacerea recoltei. „Să cunoaștem, să căutăm să cunoaștem pe Domnul! Căci El Se ivește ca zorile dimineții, și va veni la noi ca o ploaie, ca ploaia de primăvară, care udă pământul” (Osea 6, 3). „Și voi, copii ai Sionului, bucurați-vă și veseliți-vă în Domnul, Dumnezeul vostru, căci El vă va da ploaie la vreme, vă va trimite ploaie timpurie și târzie, ca odinioară” (Ioel 2, 23). „În zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna din Duhul Meu peste orice făptură. Atunci oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit” (Faptele Apostolilor 2, 17.21).

Marea lucrare a Evangheliei nu se va încheia cu o manifestare mai slabă a puterii lui Dumnezeu decât a marcat-o începutul ei. Profețiile care s-au împlinit la revărsarea ploii timpurii, la începutul predicării Evangheliei, urmează să se împlinească iarăși în ploaia târzie de la încheierea ei. Acestea sunt „vremurile de înviorare” către care privea în viitor apostolul Petru când spunea: „Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremile de înviorare, și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos” (Faptele Apostolilor 3, 19.20).

Slujitorii lui Dumnezeu, cu fețele luminate, și strălucind de consacrare sfântă, se vor grăbi, din loc în loc, pentru a vesti solia din cer. Prin mii de glasuri, pe tot pământul, va fi dată avertizarea. Se vor face minuni, bolnavii vor fi vindecați și semne și minuni îi vor însoți pe credincioși. Satana va lucra cu minuni mincinoase, făcând să coboare chiar și foc din cer înaintea oamenilor (Apocalipsa 13, 13). În felul acesta, locuitorii pământului vor fi aduși să ia o hotărâre. Solia va fi dusă nu atât prin argumente, cât prin convingerea profundă a Duhului lui Dumnezeu. Argumentele au fost prezentate. Sămânța a fost semănată, iar acum va răsări și va aduce roadă. Publicațiile distribuite de lucrătorii misionari și-au exercitat influența, dar, cu toate acestea, mulți ale căror minți au fost impresionate au fost împiedicați să înțeleagă pe deplin adevărul sau să-i dea ascultare. Acum razele de lumină pătrund pretutindeni, adevărul este văzut cu claritate, iar copiii cinstiți ai lui Dumnezeu rup legăturile care i-au ținut. Legăturile de familie, relațiile cu biserica nu mai au putere să-i mai țină. Adevărul le este mai prețios decât orice altceva. În ciuda unirii tuturor forțelor împotriva adevărului, un mare număr va lua poziție de partea Domnului.

Capitolul 39 — Izbucnirea Anarhiei

„În vremea aceea se va scula marele voievod Mihail, ocrotitorul copiilor poporului tău; căci aceasta va fi o vreme de strâmtorare, cum n-a mai fost de când sunt neamurile și până la vremea aceasta. Dar în vremea aceea, poporul tău va fi mântuit, și anume oricine va fi găsit scris în carte.” (Daniel 12:1).

Când se încheie solia îngerului al treilea, harul nu mai mijlocește pentru locuitorii vinovați ai pământului. Oamenii lui Dumnezeu și-au îndeplinit lucrarea. Ei au primit „ploaia târzie”, „înviorarea de la fața Domnului”, și sunt pregătiți pentru ceasul încercării care le stă înainte. Îngerii se grăbesc încoace și încolo, în ceruri. Un înger care vine de pe pământ anunță că și-a terminat lucrarea; încercarea finală a fost adusă asupra lumii, și toți aceia care s-au dovedit credincioși față de preceptele divine au primit „sigiliul viului Dumnezeu”. Atunci Isus Își încetează mijlocirea în Sanctuarul de sus. El Își ridică mâinile și cu un glas puternic spune: „S-a sfârșit”, și toată oastea îngerească își scoate coroanele când El face acest anunț solemn: „Cine este nedrept, să fie nedrept și mai departe; cine este întinat, să se întineze și mai departe; cine este fără prihană să trăiască și mai departe fără prihană. Și cine este sfânt, să se sfințească și mai departe!” (Apocalipsa 22, 11). Fiecare caz a fost hotărât pentru viață sau pentru moarte. Hristos a făcut ispășire pentru poporul Său și i-a șters păcatele. Numărul supușilor Săi este hotărât; „împărăția, stăpânirea, măreția și domnia de sub cerul întreg” sunt gata să fie date moștenitorilor mântuirii, iar Isus va domni ca Împărat al împăraților și Domn al domnilor.

Când El părăsește Sanctuarul, întunericul îi acoperă pe locuitorii pământului. În acest timp grozav, cel neprihănit trebuie să trăiască înaintea unui Dumnezeu sfânt, fără mijlocire. Frâul care a fost pus celor nelegiuiți este îndepărtat și Satana are stăpânire deplină peste cel care a rămas până la urmă nepocăit. Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu s-a sfârșit. Lumea a lepădat harul Său, a disprețuit iubirea Sa și a călcat în picioare Legea Sa. Nelegiuiții au trecut hotarul punerii lor la probă; Duhul lui Dumnezeu căruia i-au rezistat cu încăpățânare a fost până la urmă retras. Neocrotiți de harul divin, ei nu au nici o apărare de cel rău. Satana îi va arunca atunci pe locuitorii pământului într-o mare și finală strâmtorare. Când îngerii lui Dumnezeu încetează să mai țină în frâu vânturile sălbatice ale patimii omenești, toate elementele de discordie și luptă vor fi lăsate libere. Pământul întreg va fi adus într-o ruină mai grozavă decât aceea care a venit peste Ierusalimul din vechime.

Un singur înger i-a nimicit pe toți întâii născuți ai egiptenilor și a umplut țara de jale. Când David a păcătuit împotriva lui Dumnezeu, prin numărarea poporului, un înger a făcut o distrugere mare, prin care i-a fost pedepsit păcatul. Aceeași putere de distrugere, pe care au arătat-o îngerii sfinți la porunca lui Dumnezeu, va fi manifestată de îngerii răi atunci când El le îngăduie. Sunt gata acum forțe și așteaptă doar îngăduința divină, ca să răspândească pustiirea pretutindeni.

Aceia care cinstesc Legea lui Dumnezeu au fost acuzați că au adus nenorocirile peste lume și vor fi priviți ca fiind cauza convulsiilor îngrozitoare ale naturii, a discordiei și a vărsării de sânge dintre popoare, care umplu pământul de durere. Puterea care a însoțit ultima avertizare i-a umplut de mânie pe nelegiuiți, mânia lor s-a aprins împotriva tuturor acelora care au primit solia, iar Satana va provoca spiritul de ură și de persecuție cu o și mai mare intensitate.

Când prezența lui Dumnezeu a fost retrasă în cele din urmă de la națiunea iudeilor, preoții și poporul n-au știut lucrul acesta. Cu toate că erau sub stăpânirea lui Satana și erau mânați de patimile cele mai îngrozitoare și mai nelegiuite, ei încă se socoteau ca fiind aleși de Dumnezeu. Slujba de la templu continua; jertfele erau aduse pe altarele mânjite și în fiecare zi era cerută binecuvântarea divină asupra unui popor vinovat de sângele scumpului Fiu al lui Dumnezeu, care căuta să-i ucidă pe slujitorii și pe apostolii Săi. Tot astfel, locuitorii pământului nu vor ști atunci când hotărârea irevocabilă a Sanctuarului a fost pronunțată și soarta lumii a fost stabilită pentru totdeauna. Formele religiei vor fi continuate de către un popor de la care a fost retras, în cele din urmă, Duhul lui Dumnezeu; iar zelul satanic cu care prințul răului îi va inspira pentru împlinirea planurilor lui răutăcioase va fi asemenea zelului pentru Dumnezeu.

Pentru că Sabatul a devenit punctul deosebit de discuție în creștinătate, iar autoritățile religioase și pământești s-au unit pentru a impune păzirea duminicii, refuzul stăruitor al unei minorități de a se supune cerinței generale va face din ei obiectul unui blestem general. Se va cere ca acei oameni puțini, care stau în opoziție cu o instituție a bisericii și cu legea statului, să nu mai fie tolerați; că este mai bine să sufere ei decât națiuni întregi să fie aruncate în confuzie și nelegiuire. Același argument a fost adus acum optsprezece veacuri împotriva lui Hristos de către „conducătorii poporului”. „Oare nu vă gândiți că este în folosul nostru”, spunea Caiafa cel nelegiuit, „să moară un singur om pentru norod și să nu piară tot neamul?” (Ioan 11, 50). Acest argument va părea convingător; și, în cele din urmă, se va da un decret împotriva acelora care sfințesc Sabatul poruncii a patra, denunțându-i ca meritând pedeapsa cea mai aspră și dând poporului libertatea ca, după un anumit timp, să-i dea la moarte. Romanismul din lumea veche și protestantismul apostaziat din lumea nouă vor lua o atitudine asemănătoare față de aceia care cinstesc toate învățăturile divine.

Poporul lui Dumnezeu va fi atunci cufundat în acele scene de necaz și de suferință, descrise de profet ca fiind timpul strâmtorării lui Iacov. „Așa vorbește Domnul: «Auzim strigăte de groază; spaimă, nu este pace! S-au îngălbenit toate fețele. Vai! Căci ziua aceea este mare; nici una n-a fost ca ea. Este o vreme de necaz pentru Iacov; dar Iacov va fi izbăvit din ea»” (Ieremia 30, 5-7). Noaptea de groază a lui Iacov, atunci când s-a luptat în rugăciune pentru eliberarea din mâna lui Esau (Geneza 32, 24-30), reprezintă experiența poporului lui Dumnezeu în ultimul timp de strâmtorare. Din cauza înșelăciunii practicate pentru a-și asigura binecuvântarea tatălui, care voia să i-o dea lui Esau, Iacov fugise ca să-și scape viața, înspăimântat de amenințările groaznice ale fratelui său. După ce rămăsese timp de mulți ani în exil, se hotărâse, la porunca lui Dumnezeu, să se întoarcă în țara lui natală cu soțiile și

copiii, cu turmele și cirezile. Ajungând la hotarele țării, s-a umplut de frică la vestea apropierii lui Esau în fruntea unei cete de luptători, fără îndoială puși pe răzbunare. Ceata lui Iacov, neînarmată și fără apărare, părea să cadă victimă neajutorată violenței și măcelului. Și, pe lângă povara temerii și neliniștii, se mai adăuga și povara apăsătoare a remușcării, că păcatul lui fusese acela care adusese această primejdie. Singura lui nădejde era în harul lui Dumnezeu; singura lui apărare trebuia să fie rugăciunea. Cu toate acestea, n-a lăsat nimic nefăcut din partea lui pentru a ispăși răul făcut fratelui și pentru a îndepărta primejdia care-l amenința. Tot astfel și urmașii lui Hristos, când se apropie timpul strâmtorării, fac toate demersurile pentru a fi priviți într-o lumină potrivită de oameni, pentru a dezarma prejudecata și pentru a îndepărta primejdia care amenință libertatea de conștiință.

Trimițându-și familia mai departe, ca să nu mai fie martora suferinței lui, Iacov a rămas singur pentru a se lupta cu Dumnezeu. El și-a mărturisit păcatul și a recunoscut mila lui Dumnezeu față de el, în timp ce, cu umilință adâncă, a făcut apel la legământul încheiat cu părinții lui și făgăduințele date lui în viziunea de noapte de la Betel, în țara exilului său. Criza din viața lui Iacov sosise; totul era în joc. În întuneric și în singurătate, el continua să se roage și să se umilească înaintea lui Dumnezeu. Deodată, o mână i se așeză pe umăr. Crezând că un vrăjmaș caută să-i ia viața, se luptă cu atacatorul cu toată puterea și disperarea. Când s-a crăpat de ziuă, străinul și-a folosit puterea supranaturală; la atingerea lui, bărbatul cel puternic cade neajutorat și rugător pe grumazul misteriosului său adversar. Iacov știe acum că s-a luptat cu Îngerul legământului. Cu toate că a fost lovit și a suferit o durere ascuțită, nu s-a abătut de la țintă. Timp îndelungat, suferise remușcări, apăsare și necaz pentru păcatul lui; acum trebuia să primească asigurarea că este iertat. Vizitatorul divin a părut că vrea să plece; dar Iacov se prinse de El, cerând binecuvântarea. Îngerul îl zori: „Lasă-Mă să plec, căci se apropie ziua”; dar patriarhul exclamă: „Nu Te las până nu mă vei binecuvânta”. Câtă încredere, câtă hotărâre și stăruință sunt manifestate aici! Dacă aceasta ar fi fost o cerere îndrăzneață, îngâmfată, Iacov ar fi fost nimicit pe loc; însă el pusese stăpânire pe asigurarea dată aceluia care-și mărturisește slăbiciunea și nevrednicia și se încrede în mila unui Dumnezeu care-Și ține legământul.

„El a avut putere asupra îngerului și a biruit” (Osea 12, 4). Prin umilință, pocăință și predare de sine, această ființă păcătoasă, supusă greșelii, L-a învins pe Maiestatea cerului. El și-a prins brațul său nesigur de făgăduințele lui Dumnezeu, iar inima Iubirii Infinite n-a putut lepăda cererea unui păcătos. Ca o dovadă a biruinței lui și ca o încurajare pentru alții de a imita exemplul său, numele i-a fost schimbat dintr-unul care-i reamintea păcatul în altul care comemora biruința. Și faptul că Iacov a ieșit biruitor în lupta cu Dumnezeu era o asigurare că avea să biruie și în luptele cu oamenii. El nu s-a temut, apoi, să întâlnească mânia fratelui său, pentru că Domnul îi era apărătorul. Satana îl acuzase pe Iacov în fața îngerilor lui Dumnezeu, pretinzând dreptul de a-l distruge din cauza păcatului său; el îi dăduse ideea lui Esau să meargă împotriva lui; și, în lunga noapte de luptă a patriarhului, Satana a încercat să pună asupra lui simțul vinovăției, pentru a-l descuraja și pentru a-i rupe legătura cu Dumnezeu. Iacov a ajuns aproape de disperare, dar știa că fără ajutor din cer trebuia să piară. El s-a pocăit sincer de

păcatul lui cel mare și a apelat la mila lui Dumnezeu. N-a putut fi abătut de la ținta lui, ci s-a ținut tare de înger și a stăruit în cererea lui cu strigăte stăruitoare, disperate, până când a biruit.

Așa cum Satana l-a influențat pe Esau să meargă împotriva lui Iacov, tot astfel el îi va provoca pe cei nelegiuiți să distrugă poporul lui Dumnezeu în timpul strâmtorării. Și, așa cum l-a acuzat pe Iacov, el își va ridica acuzațiile împotriva poporului lui Dumnezeu. El consideră lumea ca fiind supusă lui; dar grupa aceea mică, a celor care păzesc poruncile lui Dumnezeu, se împotrivește supremației lui. Dacă ar putea să-i șteargă de pe pământ, biruința lui ar fi deplină. El vede că îngerii sfinți îi păzesc și își dă seama că păcatele le-au fost iertate; dar nu știe că situația lor a fost hotărâtă în Sanctuarul de sus. El are o cunoaștere deplină a păcatelor pe care chiar el i-a ispitit să le comită și le prezintă înaintea lui Dumnezeu într-o lumină exagerată, prezentând acest popor ca meritând exact ca și el să fie exclus din favoarea lui Dumnezeu. El declară că Domnul nu poate să le ierte pe drept păcatele și, cu toate acestea, să-i distrugă pe el și pe îngerii lui. El îi pretinde ca pradă a lui și cere să-i fie dați pe mână ca să-i distrugă.

Când Satana îi acuză pe copiii lui Dumnezeu pentru păcatele lor, Domnul îi îngăduie să-i încerce până la extrem. Încrederea lor în Dumnezeu, credința și hotărârea lor vor fi aspru încercate. Când trec în revistă trecutul lor, nădejdile lor se topesc, deoarece în toată viața lor pot vedea prea puțin bine. Sunt pe deplin conștienți de slăbiciunea și nevrednicia lor. Satana caută să-i îngrozească la gândul că si-tuația lor este fără nădejde, că ocara lor nu va putea fi ștearsă niciodată. El nădăjduiește în felul acesta să le distrugă credința, pentru ca ei să cedeze acestor ispite și să-i abată de la credincioșia față de Dumnezeu.

Deși copiii lui Dumnezeu sunt înconjurați de vrăjmași, care sunt hotărâți să-i distrugă, chinul de care suferă ei nu este teama de persecuție pentru adevăr; ei se tem că nu s-au pocăit de toate păcatele și că, prin vreo greșeală, vor pierde împlinirea făgăduinței Mântuitorului: „Te voi păzi de ceasul încercării care are să vină peste lumea întreagă” (Apocalipsa 3, 10). Dacă ar avea asigurarea iertării, nu s-ar da înapoi de la chinuri sau de la moarte; dar, dacă s-ar dovedi nevrednici și și-ar pierde viața din cauza propriilor defecte de caracter, atunci Numele sfânt al lui Dumnezeu ar fi batjocorit.

Din toate părțile ei aud comploturi de trădare și văd lucrarea activă a răzvrătirii, iar în inima lor se ridică o dorință puternică, o sete sinceră a sufletului ca această mare apostazie să se termine, iar nelegiuirea celor răi să aibă un sfârșit. Dar, în timp ce se roagă lui Dumnezeu să oprească lucrarea răzvrătirii, ei sunt stăpâniți de un simț profund de regret, că nu mai au putere să reziste pentru a da înapoi valul puternic al păcatului. Ei simt că, dacă totdeauna și-ar fi folosit priceperea în slujba lui Hristos, mergând din putere în putere, forțele lui Satana ar fi avut mai puțină forță să se ridice împotriva lor.

Ei își amărăsc sufletele înaintea lui Dumnezeu, arătând către pocăința din trecut pentru multele păcate și aducând în favoarea lor făgăduința Mântuitorului: „Dacă vor căuta ocrotirea Mea, vor face pace cu Mine, da, vor face pace cu Mine” (Isaia 27, 5). Credința nu slăbește din

cauză că rugăciunile lor nu sunt ascultate imediat. Cu toate că suferă cea mai intensă neliniște, groază și amărăciune, ei nu-și încetează stăruințele. Ei se prind de puterea lui Dumnezeu așa cum Iacov s-a apucat de Înger; iar rostirea sufletului lor este: „Nu Te las până nu mă vei binecuvânta”.

Dacă Iacov nu s-ar fi pocăit mai înainte de păcatul lui, prin care a primit dreptul de întâi născut prin înșelăciune, Dumnezeu nu i-ar fi ascultat rugăciunea și nu i-ar fi păstrat viața. Tot astfel, în timpul strâmtorării, dacă poporul lui Dumnezeu ar mai avea păcate nemărturisite, care să le vină în minte, pe când sunt chinuiți de groază și teamă, ar fi copleșiți; disperarea le-ar nimici credința și n-ar mai avea încredere în a lupta cu Dumnezeu pentru eliberare. Dar, în timp ce au un simț adânc al nevredniciei, ei nu au păcate ascunse pe care să le descopere. Păcatele lor au mers înainte la judecată și au fost șterse, iar ei nu și le mai pot reaminti.

Satana îi face pe mulți să creadă că Dumnezeu va trece cu vederea necredincioșia lor în lucrurile mărunte ale vieții; dar Domnul ne arată în procedeele Sale cu Iacov că El în nici un fel nu va aproba și nu va îngădui păcatul. Toți aceia care încearcă să-și scuze sau să-și ascundă păcatele și le îngăduie astfel să rămână în cărțile din cer, nemărturisite și neiertate vor fi biruiți de Satana. Cu cât este mai înflăcărată mărturisirea lor de credință și cu cât mai onorabilă este poziția pe care o ocupă, cu atât mai întristătoare este calea lor în fața lui Dumnezeu și cu atât mai sigură este victoria marelui lor împotrivitor. Aceia care amână pregătirea pentru ziua lui Dumnezeu nu o pot câștiga în timpul de strâmtorare sau în oricare alt timp după acesta. Cazul tuturor acestora este fără nădejde.

Acei creștini cu numele care ajung la această ultimă și grozavă luptă nepregătiți, în disperarea lor, își mărturisesc păcatele în cuvinte de groază teribilă, pe când cei nelegiuiți se bucură de nenorocirea lor. Aceste mărturisiri au același caracter ca al lui Esau sau al lui Iuda. Cei care le fac deplâng urmările neascultării, dar nu vinovăția ei. Ei nu simt o mâhnire adevărată, nici o scârbă de păcat. Își recunosc păcatul de teama pedepsei; dar, ca și faraonii din vechime, s-ar întoarce de la sfidarea cerului, dacă judecățile ar fi îndepărtate. Istoria lui Iacov este, în același timp, și o asigurare că Dumnezeu nu-i va lepăda pe aceia care au fost amăgiți, ispitiți și duși în păcat, dar care s-au întors la El cu o pocăință adevărată. Când Satana caută să distrugă această grupă de oameni, Dumnezeu Își trimite îngerii să-i încurajeze și să-i ocrotească în vreme de primejdie. Asalturile lui Satana sunt furibunde și hotărâte, amăgirile sunt teribile; dar ochiul Domnului este asupra copiilor Săi, iar urechea Lui aude strigătele lor. Necazul lor este mare, flăcările cuptorului par gata să-i mistuie; dar Maestrul topitor îi va scoate ca pe aurul curățit în foc. Iubirea lui Dumnezeu pentru copiii Săi, în timpul acestei perioade de încercare cruntă, este tot atât de puternică și delicată ca în zilele prosperității lor celei mai strălucite; dar este necesar pentru ei să fie puși în cuptorul de foc; firea lor pământească trebuie să fie mistuită, astfel încât chipul lui Hristos să poată fi reflectat pe deplin.

Timpul de încercare și de groază din fața noastră va cere o credință care să suporte oboseala, amânarea și foamea — o credință care nu va slăbi, chiar dacă va fi aspru încercată. Tuturor le este oferit timpul de har pentru a se pregăti pentru vremea aceea. Iacov a biruit pentru că a fost stăruitor și hotărât. Biruința lui este o dovadă a puterii rugăciunii stăruitoare. Toți aceia care se vor prinde de făgăduințele lui Dumnezeu așa cum a făcut el și vor fi sinceri și stăruitori așa cum a fost el vor reuși asemenea lui. Aceia care nu sunt gata să se lepede de sine, să se lupte înaintea lui Dumnezeu, să se roage mult și stăruitor pentru binecuvântarea Sa nu o vor primi. A te lupta cu Dumnezeu — cât de puțini știu ce înseamnă lucrul acesta! Cât de puțini sunt aceia care și-au înălțat sufletul către Dumnezeu cu o dorință atât de puternică, până când toată puterea a ajuns la limită. Când valurile disperării, pe care nici o limbă nu o poate exprima, se revarsă peste cel care se roagă, cât de puțini se prind cu credință statornică de făgăduințele lui Dumnezeu!

Aceia care acum pun la lucru puțină credință sunt în cea mai mare primejdie de a cădea sub puterea amăgirilor satanice și a decretului de constrângere a conștiinței. Chiar dacă vor rezista încercării, vor fi aruncați într-o groază și într-un chin mai adânc în timpul de strâmtorare, pentru că niciodată nu și-au făcut obiceiul să se încreadă în Dumnezeu. Lecțiile de credință pe care ei le-au neglijat vor fi siliți să le învețe sub apăsare și descurajare grozavă.

Trebuie ca acum să facem cunoștință cu Dumnezeu, punând la încercare făgăduințele Sale. Îngerii înregistrează orice rugăciune sinceră și stăruitoare. Trebuie ca mai degrabă să ne lipsim de îngăduințe egoiste decât să neglijăm comuniunea cu Dumnezeu. Mai bine cea mai neagră sărăcie, cea mai mare lepădare de sine, cu aprobarea Sa, decât bogăție, onoruri, confort și prietenie, dar fără ea. Trebuie să ne luăm timp de rugăciune. Dacă îngăduim ca mințile noastre să fie năpădite de interese pământești, Domnul ne poate da timp pentru a ne despărți de idolii noștri de aur, de case sau de țarini fertile.

Tânărul n-ar fi amăgit de păcat, dacă ar refuza să meargă pe o altă cale decât aceea pe care o poate cere binecuvântarea lui Dumnezeu. Dacă solii care duc lumii ultima avertizare solemnă s-ar ruga pentru binecuvântarea lui Dumnezeu nu într-un mod rece, leneș și nepăsător, ci cu ardoare și credință, așa cum a făcut Iacov, ar găsi multe locuri unde ar putea spune: „Am văzut pe Dumnezeu față către față și viața mi-a fost păstrată” (Geneza 32, 30). Ei ar fi socotiți de cer ca prinți, având putere să biruie în lupta cu Dumnezeu și cu oamenii.

„Timpul de încercare cum n-a mai fost niciodată” se va dezlănțui în curând peste noi; și vom avea nevoie de o experiență pe care acum nu o avem și pe care mulți sunt prea nepăsători să o câștige. Adesea, se întâmplă că încercarea se arată dinainte mai mare decât în realitate; dar acest lucru nu este adevărat cu privire la criza din fața noastră. Imaginația cea mai vie nu poate cuprinde mărimea ei. În acest timp de încercare, orice suflet trebuie să stea pentru sine înaintea lui Dumnezeu. „Chiar dacă ar fi în mijlocul ei Noe, Daniel și Iov, pe viața Mea — zice Domnul Dumnezeu — că n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei și-ar mântui sufletul prin neprihănirea lor” (Ezechiel 14, 20).

Acum, când Marele nostru Preot face ispășire pentru noi, trebuie să căutăm să devenim desăvârșiți în Hristos. Nici măcar printr-un gând Mântuitorul nostru n-a putut fi adus să Se supună puterii ispitei. Satana găsește în inimile omenești un loc unde-și poate câștiga un punct de sprijin; o dorință păcătoasă este nutrită, prin care ispitele lui își manifestă puterea. Dar Hristos a declarat despre sine: „Vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic cu Mine" (Ioan 14, 30). Satana n-a putut găsi nimic în Fiul lui Dumnezeu care să-i fi oferit posibilitatea biruinței. El păzise poruncile Tatălui Său și în El nu era nici un păcat pe care Satana să-l poată exploata spre folosul lui. Aceasta este starea în care trebuie să fie găsiți aceia care vor sta în timpul strâmtorării.

În viața aceasta, trebuie să îndepărtăm păcatul de la noi prin credința în sângele ispășitor al lui Hristos. Mântuitorul nostru scump ne invită să ne unim cu El, să unim slăbiciunea noastră cu puterea Lui, neștiința noastră cu înțelepciunea Lui, nevrednicia noastră cu meritele Sale. Providența lui Dumnezeu este școala în care trebuie să învățăm blândețea și umilința lui Isus. Domnul ne pune mereu înainte nu calea pe care am ales-o și care ni se pare mai ușoară și mai plăcută, ci adevăratele ținte ale vieții. Ne rămâne să colaborăm cu mijloacele pe care le folosește cerul în lucrarea de a aduce caracterele noastre în asemănare cu Modelul divin. Nimeni nu poate neglija sau amâna această lucrare decât cu periclitarea cea mai înfricoșată a sufletului.

Apostolul Ioan a auzit în viziune un glas tare în cer, zicând: „Vai de voi, pământ și mare! Căci diavolul s-a pogorât la voi, cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme" (Apocalipsa 12, 12). Teribile sunt scenele care provoacă această exclamație din partea glasului ceresc. Mânia lui Satana crește pe măsură ce timpul i se scurtează, iar lucrarea lui de amăgire și de distrugere va atinge apogeul în timpul strâmtorării. Semne îngrozitoare, cu un caracter supranatural, se vor descoperi în curând în ceruri, ca dovadă a puterii făcătoare de minuni a demonilor. Duhuri de demoni vor merge la împărații pământului și în lumea întreagă, pentru a-i întări în amăgire și pentru a-i îndemna să se alieze cu Satana în lupta lui împotriva conducerii cerului. Prin aceste mijloace, vor fi amăgiți deopotrivă conducătorii și supușii. Se vor ridica persoane care vor pretinde că sunt chiar hristoși și vor pretinde titlul și închinarea care aparțin Răscumpărătorului lumii. Ei vor face minuni uimitoare de vindecare și vor declara că au descoperiri din cer care vor contrazice mărturia Scripturilor.

Ca o încoronare a marii drame de amăgire, însuși Satana va lua chipul lui Hristos. Biserica a mărturisit timp îndelungat că așteaptă venirea Mântuitorului ca împlinire a nădejdii ei. Acum, marele amăgitor va face să se arate ca și când Hristos ar fi venit. În diferite părți ale pământului, Satana se va prezenta, între oameni, ca o ființă maiestuoasă, de o strălucire orbitoare, care se aseamănă cu descrierea Fiului lui Dumnezeu dată de Ioan în Apocalipsa (Apocalipsa 1, 13.15). Slava care-l înconjoară nu este întrecută cu nimic de ceea ce ochii omenești au văzut vreodată. În văzduh răsună strigătul de biruință: „A venit Hristos! A venit Hristos!" Oamenii se aruncă la pământ în adorare înaintea lui, în timp ce el își ridică mâinile și pronunță asupra lor o binecuvântare, așa cum Hristos îi binecuvânta pe ucenicii Săi când

era pe pământ. Glasul lui este plăcut, mieros și melodios. Într-un ton amabil și plin de simpatie, el prezintă unele dintre adevărurile cerești pline de har, pe care Mântuitorul le-a rostit; vindecă bolile din popor și apoi, în asemănarea caracterului lui Hristos pe care și-a asumat-o, pretinde că a schimbat Sabatul în duminică și poruncește tuturor să sfințească ziua pe care el a binecuvântat-o. El declară că aceia care stăruie să sfințească ziua a șaptea hulesc numele lui, refuzând să asculte de îngerii trimiși la ei cu lumină și adevăr. Aceasta este amăgirea cea mai puternică, aproape copleșitoare. Ca și samaritenii care au fost amăgiți de Simon Magul, mulțimile, de la cel mai mic până la cel mai mare, vor da atenție acestor vrăjitorii, zicând: „Aceasta este «puterea cea mare a lui Dumnezeu»” (Faptele Apostolilor 8, 10).

Dar poporul lui Dumnezeu nu va fi indus în eroare. Învățăturile acestui hristos fals nu sunt în armonie cu Scripturile. Binecuvântarea lui este pronunțată asupra închinătorilor fiarei și ai chipului ei, chiar asupra acelei categorii de oameni peste care se va revărsa mânia neamestecată a lui Dumnezeu, așa cum declară Biblia.

Cel mai important este faptul că lui Satana nu-i este îngăduit să contrafacă felul venirii lui Hristos. Mântuitorul l-a avertizat pe poporul Său împotriva amăgirii din acest punct de vedere și a prevestit cu claritate modul revenirii Sale. „Se vor scula hristoși mincinoși și prooroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu putință, chiar și pe cei aleși.... Deci, dacă vă vor zice: «Iată-L în pustie», să nu vă duceți acolo! «Iată-L în odăițe ascunse», să nu credeți. Căci, cum iese fulgerul de la răsărit și se vede până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului” (Matei 24, 24-27; 25, 31; Apocalipsa 1, 7; 1 Tesaloniceni 4, 16.17). Nu este posibilă contrafacerea acestei veniri. Ea va fi universal cunoscută și văzută de toată lumea.

Numai aceia care au fost cercetători sârguincioși ai Scripturilor și care au primit dragostea de adevăr vor fi ocrotiți de amăgirea puternică ce ia lumea în stăpânire. Prin mărturia dată de Biblie, aceștia îl vor depista pe amăgitor în prefăcătoria lui. Timpul de încercare va veni peste toți. Prin cernerea ispitei se vor descoperi creștinii adevărați. Sunt copiii lui Dumnezeu atât de solid întemeiați pe Cuvântul Său, încât să nu urmeze dovada dată de simțurile lor? Se vor prinde ei de Biblie și numai de Biblie într-o astfel de criză? Satana îi va împiedica, dacă va putea, să-și asigure pregătirea pentru a rezista în ziua aceea. El va pregăti lucrurile în așa fel, încât să le îngrădească drumul, să-i atragă cu bogății pământești, să-i facă să ducă poveri grele și apăsătoare, pentru ca inimile să le fie supraîmpovărate de grijile vieții acesteia, iar ziua încercării să vină peste ei ca un hoț.

Când decretul dat de diferiți conducători ai creștinătății împotriva păzitorilor poruncii va retrage ocrotirea conducerii și-i va lăsa la dispoziția acelora care le doresc distrugerea, copiii lui Dumnezeu vor fugi din orașe și sate, se vor întovărăși în grupe, locuind în cele mai pustii și mai singuratice locuri. Mulți își vor găsi scăparea în întăriturile munților. Asemenea creștinilor din văile Piemontului, ei vor face din înălțimile pământului sanctuarele lor și vor

mulțumi lui Dumnezeu pentru „întăriturile stâncilor” (Isaia 33, 16). Dar mulți din toate popoarele și din toate clasele, de sus și de jos, bogați și săraci, negri și albi, vor fi aruncați în robia cea mai nedreaptă și mai crudă. Cei iubiți ai lui Dumnezeu vor trece prin zile grele, legați în lanțuri, închiși după gratiile închisorilor, condamnați la moarte, iar alții, în mod vădit, vor fi lăsați să moară de foame, în temnițele întunecoase și dezgustătoare. Nici o ureche omenească nu este deschisă să audă gemetele lor; nici o mână omenească nu este gata să le dea ajutor.

Îl va uita oare Dumnezeu pe poporul Său în acest ceas al încercării? L-a uitat El pe Noe cel credincios, atunci când judecățile lui Dumnezeu au fost dezlănțuite peste lumea antediluviană? L-a uitat El pe Lot atunci când a căzut foc din cer pentru a nimici cetățile câmpiei? L-a uitat El pe Iosif, înconjurat de idolatri în Egipt? L-a uitat El pe Ilie când jurământul Izabelei îl amenința cu aceeași soartă ca a preoților lui Baal? L-a uitat El pe Ieremia în groapa cea mai întunecoasă și dezgustătoare a închisorii? I-a uitat El pe cei trei demnitari în cuptorul de foc? Sau pe Daniel în groapa leilor?

„Sionul zicea: «M-a părăsit Domnul și m-a uitat Domnul!» Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează și să n-aibă milă de rodul pântecului ei? Chiar dacă l-ar uita, totuși Eu nu te voi uita cu nici un chip: Iată că te-am săpat pe mâinile Mele” (Isaia 49, 14-16). „Căci așa vorbește Domnul oștirilor: «Cel ce se atinge de voi se atinge de lumina ochilor lui»” (Zaharia 2, 8). Cu toate că vrăjmașii îi pot arunca în închisoare, pereții celulei nu pot întrerupe legătura dintre sufletele lor și Hristos. Acela care vede toate slăbiciunile lor, care cunoaște toate încercările este mai presus de puterile pământului; și îngerii vor veni la ei, în celulele singuratice, aducându-le lumină și pace din cer. Temnița va fi ca un palat, căci acolo locuiesc cei bogați în credință, iar zidurile întunecate vor fi luminate de lumina cerească, la fel ca atunci când Pavel și Sila se rugau și cântau laude la miezul nopții, în temnița din Filipi.

Judecățile lui Dumnezeu vor veni peste aceia care caută să prigonească și să distrugă pe poporul Său. Îndelunga Sa îngăduință cu cei răi îi încurajează pe oameni în neascultare, dar pedeapsa lor nu este mai puțin sigură și teribilă din cauză că este mult amânată. „Căci Domnul Se va scula ca la muntele Perațim, și Se va mânia ca în valea Gabaonului, ca să-Și facă lucrarea, lucrarea Lui ciudată, ca să-Și împlinească lucrul, lucrul Lui nemaiauzit” (Isaia 28, 21). Pentru Dumnezeul nostru cel milostiv, pedeapsa este un act ciudat. „Pe viața Mea, zice Domnul Dumnezeu, că nu doresc moartea păcătosului” (Ezechiel 33, 11). „Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat!” „Domnul este îndelung răbdător, dar de o mare tărie; și nu lasă nepedepsit pe cel rău” (Exod 34, 6.7; Naum 1, 3). Prin lucruri grozave în neprihănire, El va reface autoritatea Legii Sale călcate în picioare. Asprimea pedepsei care îl așteaptă pe cel nelegiuit poate fi înțeleasă după neplăcerea Domnului de a aduce la îndeplinire judecata. Națiunea cu care El are o îndelungă răbdare și pe care nu o va lovi, până când nu va umple măsura nelegiuirii ei în cărțile lui Dumnezeu, va bea până la urmă din cupa mâniei neamestecate cu milă.

Când Hristos Își încetează mijlocirea în Sanctuar, mânia Sa neamestecată cu milă va fi dezlănțuită împotriva tuturor acelora care se închină fiarei și icoanei ei și primesc semnul ei (Apocalipsa 14, 9.10). Plăgile care au căzut asupra Egiptului atunci când Dumnezeu a fost pe punctul de a-l elibera pe Israel au fost asemănătoare în caracter cu acele judecăți mai teribile și mai întinse, care urmează să cadă peste lume chiar înainte de eliberarea finală a poporului lui Dumnezeu. Descriind aceste lovituri îngrozitoare, scriitorul Apocalipsei spune: „O rană rea și dureroasă i-a lovit pe oamenii care aveau semnul fiarei și care se închinau icoanei ei. Marea s-a făcut sânge, ca sângele unui om mort. Și a murit orice făptură vie, chiar și tot ce era în mare. Apele s-au făcut sânge". „Drept ești Tu, Doamne.... pentru că ai judecat în felul acesta. Fiindcă aceștia au vărsat sângele sfinților și al proorocilor, le-ai dat și Tu să bea sânge. Și sunt vrednici" (Apocalipsa 16, 2-6). Condamnând pe poporul lui Dumnezeu la moarte, ei și-au atras vinovăția sânge lui lor ca și când ar fi fost vărsat de propria mână. În același fel, Hristos i-a declarat pe iudeii din vremea Sa vinovați de tot sângele sfinților care fusese vărsat din zilele lui Abel; căci ei erau mânați de același duh și căutau să facă aceeași lucrare ca aceea a ucigașilor proorocilor.

În plaga care urmează, este dată soarelui puterea „să dogorească pe oameni cu focul lui. Și oamenii au fost dogorâți de o arșiță mare" (Ver 8.9). Profeții au descris astfel starea pământului în acest timp înspăimântător: „Pământul este întristat, căci bucatele de pe câmp sunt pierdute. Toți pomii de pe câmp s-au uscat ... și s-a dus bucuria de la copiii oamenilor!" „S-au uscat semințele sub bulgări, grânarele stau goale! Cum gem vitele! Cirezile de boi sunt buimace, căci nu mai au pășune; căci au secat pâraiele și a mâncat focul izlazurile pustiei." „În ziua aceea, cântecele Templului se vor preface în gemete, zice Domnul Dumnezeu, pretutindeni vor arunca în tăcere o mulțime de trupuri moarte" (Ioel 1, 17-20; 1, 10-12; Amos 8, 3).

Aceste plăgi nu sunt generale, căci locuitorii pământului ar fi nimiciți cu totul. Totuși, vor fi cele mai îngrozitoare calamități care au fost cunoscute vreodată de muritori. Toate judecățile care au venit peste oameni până la încheierea timpul de har au fost amestecate cu milă. Sângele mijlocitor al lui Hristos îl ferise pe cel păcătos să primească măsura deplină pentru vinovăția lui; dar, în judecata finală, mânia este revărsată neamestecată cu milă.

În ziua aceea, mulțimile vor dori scutul milei lui Dumnezeu pe care l-au disprețuit atâta vreme. „Iată vin zile, zice Domnul Dumnezeu, când voi trimite foamete în țară, nu foamete de pâine, nici sete de apă, ci foame și sete după auzirea cuvintelor Domnului. Vor pribegi atunci de la o mare la alta, de la miazănoapte la răsărit, vor umbla istoviți încoace și încolo, ca să caute Cuvântul Domnului, și tot nu-l vor găsi" (Amos 8, 11.12).

Poporul lui Dumnezeu nu va fi scutit de suferință; dar când este persecutat și chinuit, când suferă lipsuri și nu are hrană, nu va fi lăsat să piară. Dumnezeul acela care a avut grijă de Ilie nu va trece pe lângă nici unul dintre copiii Săi care au dat dovadă de sacrificiu de sine. El, care numără perii capului, va avea grijă de ei și, în timp de foamete, vor fi săturați. În timp ce

nelegiuiții mor de foame și de boli, îngerii îi vor ocroti pe cei neprihăniți și le vor împlini nevoile. Pentru cei care „umblă în neprihănire”, făgăduința este: „I se va da pâine și apa nu-i va lipsi”. „Cei nenorociți și cei lipsiți caută apă și nu este; li se usucă limba de sete. Eu, Domnul, îi voi asculta; Eu, Dumnezeul lui Israel, nu-i voi părăsi” (Isaia 33, 15.16; Isaia 41, 17).

„Căci chiar dacă smochinul nu va înflori, vița nu va da nici un rod, rodul măslinului va lipsi, și câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule și nu vor mai fi boi în grajduri, eu tot mă voi bucura în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele!” (Habacuc 3, 17-18). „Domnul este Păstorul tău, Domnul este umbra ta pe mâna ta cea dreaptă. De aceea nu te va bate soarele ziua, nici luna noaptea. Domnul te va păzi de orice rău, îți va păzi sufletul.” „Da, El te scapă de lațul vânătorului, de ciumă și de pustiirile ei. El te va acoperi cu penele Lui și te vei ascunde sub aripile Lui. Căci scut și pavăză este credincioșia Lui! Nu trebuie să te temi nici de groaza din timpul nopții, nici de săgeata care zboară ziua, nici de ciuma care umblă în întuneric, nici de molima care bântuie ziua-n amiaza mare. O mie să cadă alături de tine și zece mii la dreapta ta, dar de tine nu se vor apropia. Doar vei privi cu ochii și vei vedea răsplătirea celor răi. Pentru că zici: «Domnul este locul meu de adăpost!» Și faci din Cel Preaînalt turnul tău de scăpare, de aceea nici o nenorocire nu te va ajunge, nici o urgie nu se va apropia de cortul tău” (Psalmii 121, 5-7; 91, 3-10).

Cu toate acestea, pentru ochiul omenesc s-ar părea că poporul lui Dumnezeu trebuie să-și sigileze în scurtă vreme mărturia cu sânge, așa cum au făcut martirii de dinainte. Chiar și ei încep să se teamă că Domnul i-a lăsat să cadă în mâna vrăjmașilor. Acesta este timpul unei agonii teribile. Zi și noapte, ei strigă către Dumnezeu pentru liberare. Nelegiuiții tresaltă și se aude un strigăt batjocoritor: „Unde este credința voastră? De ce nu vă eliberează Dumnezeu din mâinile noastre, dacă sunteți într-adevăr poporul Său?” Dar cei care așteaptă își amintesc de Isus murind pe crucea de pe Calvar și de marii preoți și conducători strigând în batjocură: „Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă El este împăratul lui Israel, să Se pogoare acum de pe cruce și vom crede în El!” (Matei 27, 42). Toți se luptă cu Dumnezeu asemenea lui Iacov. Fețele lor exprimă lupta lăuntrică. Pe toate fețele se așează paloarea morții. Cu toate acestea, nu-și întrerup mijlocirea stăruitoare.

Dacă ar putea privi cu ochi cerești, oamenii ar vedea legiuni de îngeri care excelează în putere, stând în jurul acelora care au păzit cuvântul răbdării lui Hristos. Cu o dragoste plină de simpatie, acești îngeri au fost martorii chinului lor și le-au auzit rugăciunile. Ei așteaptă cuvântul Comandantului lor ca să-i smulgă din primejdie. Dar trebuie să mai aștepte puțin. Poporul lui Dumnezeu trebuie să bea paharul și să fie botezat cu botezul. Chiar această amânare, atât de dureroasă pentru ei, este cel mai bun răspuns la cererea lor. În timp ce se străduiesc să aștepte cu încredere ca Domnul să lucreze, ei sunt aduși să-și exercite credința, nădejdea și răbdarea, pe care le-au practicat prea puțin în timpul experienței lor religioase. Totuși, din cauza celor aleși, timpul de încercare va fi scurtat. „Și Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor Lui, care strigă zi și noapte către El? Vă spun că le va face dreptate în curând”

(Luca 18, 7.8). Sfârșitul va veni mai repede decât se așteaptă oamenii. Grâul va fi adunat și legat în snopi pentru grânarul lui Dumnezeu; neghina va fi legată în snopi pentru focul distrugerii.

Santinelele cerești, credincioase însărcinării lor, își continuă veghea. Cu toate că decretul general a stabilit data când păzitorii poruncii pot să fie dați la moarte, vrăjmașii lor vor anticipa în unele cazuri decretul și, înainte de timpul stabilit, vor încerca să le ia viața. Dar nimeni nu poate trece peste păzitorii cei puternici, care stau aproape de fiecare suflet credincios. Unii sunt atacați în fuga lor din orașe și sate; dar săbiile ridicate împotriva lor se frâng și cad fără putere, ca un pai. Alții sunt apărați de îngeri sub formă de luptători.

În toate veacurile, Dumnezeu a lucrat prin îngerii sfinți pentru ajutorarea și eliberarea poporului Său. Ființele cerești s-au implicat activ în problemele oamenilor. Ele au apărut îmbrăcate în haine strălucitoare ca fulgerul; au venit la oameni în haine de călători. Îngerii au apărut în chip omenesc înaintea oamenilor lui Dumnezeu. Ei s-au odihnit sub stejar la miezul zilei, ca și cum ar fi fost obosiți. Au primit ospitalitate în casele oamenilor. Au acționat ca niște călăuze pentru călătorii rătăciți. Au aprins cu mâinile lor focul pe altare. Au deschis ușile închisorilor și i-au eliberat pe slujitorii lui Dumnezeu. Îmbrăcați cu armura cerului, au venit să dea la o parte piatra de pe mormântul Mântuitorului.

În chip de oameni, îngerii sunt adesea prezenți în adunările celor neprihăniți; ei vizitează adunările celor nelegiuiți, așa cum au fost la Sodoma, pentru a aduce un raport despre faptele lor, pentru a stabili dacă au trecut hotarul răbdării lui Dumnezeu. Domnul găsește plăcere în milă; și, de dragul acelora puțini care Îi slujesc cu adevărat, reține calamitățile și prelungește calmul mulțimilor. Prea puțin își dau seama cei care păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu cât de mult datorează pentru viața lor celor credincioși pe care îi batjocoresc și-i prigonesc cu plăcere.

Deși conducătorii lumii nu știu, adesea, în sfaturile lor, îngerii au fost purtători de cuvânt. Ochi omenești i-au văzut; urechi omenești au ascultat apelurile lor; buzele omenești s-au împotrivit propunerilor lor și le-au luat în râs sfaturile; mâini omenești i-au întâmpinat cu insulte și abuzuri. În sălile de consiliu și în tribunale, acești soli cerești au demonstrat o cunoaștere temeinică a istoriei omenești; ei s-au dovedit mai capabili să apere cauza celor apăsați decât ar fi fost cel mai priceput și mai elocvent dintre apărători. Ei au înfrânt planuri și au împiedicat nenorocirile care ar fi întârziat într-o mare măsură lucrarea lui Dumnezeu și ar fi provocat o mare suferință poporului Său. În ceasul primejdiei și al necazului, „Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem de El, și-i scapă din primejdie” (Psalmii 34, 7).

Cu o dorință arzătoare, copiii lui Dumnezeu așteaptă semnele venirii Împăratului lor. Când sunt întrebați: „Cât mai este din noapte?”, străjerii răspund neîntârziat: „Vine dimineața și este tot noapte” (Isaia 21, 11.12). Lumina strălucește prin nori deasupra vârfurilor munților. În curând se va descoperi slava Sa. Soarele Neprihănirii este gata să strălucească. Atât dimineața, cât și noaptea sunt la ușă — începutul unei zile nesfârșite pentru cel neprihănit și

coborârea unei nopți veșnice peste cel nelegiuit. Pe când cei care se luptă își îndreaptă cererile către Dumnezeu, vălul care îi desparte de lumea nevăzută pare să se dea la o parte. Cerurile strălucesc ca zorii unei zile veșnice și asemenea melodiei cântărilor îngerilor răsună în urechi cuvintele: „Stați tari în devotamentul vostru, vine ajutorul". Hristos, Biruitorul Cel puternic, păstrează pentru luptătorii Săi obosiți o comoară de slavă nemuritoare; iar glasul Lui vine prin porțile deschise: „Iată, Eu sunt cu voi. Nu vă temeți. Știu toate durerile voastre; am purtat poverile voastre; nu vă luptați împotriva unor dușmani care n-au fost puși la probă. Am dus lupta în favoarea voastră și în Numele Meu sunteți mai mult decât biruitori".

Scumpul nostru Mântuitor ne va trimite ajutorul chiar atunci când avem nevoie de el. Calea spre ceruri este sfințită de urmele Sale. Orice spin care ne rănește picioarele le-a rănit pe ale Sale. Orice cruce, pe care suntem chemați să o purtăm, El a purtat-o înaintea noastră. Domnul îngăduie lupta pentru a pregăti sufletul pentru pace. Timpul strâmtorării este o grea încercare și de temut pentru poporul lui Dumnezeu; dar este un timp când fiecare credincios adevărat să privească în sus și, prin credință, să poată vedea curcubeul făgăduinței care îl înconjoară.

„Astfel, cei răscumpărați de Domnul se vor întoarce, vor veni în Sion cu cântări de biruință, și o bucurie veșnică le va încununa capul; îi va apuca veselia și bucuria, iar durerea și gemetele vor fugi. «Eu, Eu vă mângâi. Dar cine ești tu, ca să te temi de omul muritor, și de fiul omului, care trece ca iarba, și să uiți pe Domnul, care te-a făcut? De ce să tremuri necontenit toată ziua, înaintea mâniei asupritorului, când umblă să te nimicească? Unde este mânia asupritorului? În curând cel încovoiat sub fiare va fi dezlegat; nu va muri în groapă și nu va duce lipsă de pâine. Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care stârnesc marea și fac să-i urle valurile și al cărui Nume este Domnul oștirilor. Eu pun cuvintele Mele în gura ta, și te acopăr cu umbra mâinii Mele»" (Isaia 51, 11-16). „De aceea, nenorocitule, beat ce ești, dar nu de vin, ascultă: «Așa vorbește Domnul tău, Domnul, Dumnezeul tău, care apără pe poporul Lui: Iată că îți iau din mână potirul ametelii, potirul mâniei Mele, ca să nu mai bei din el! Și îl voi pune în mâna asupritorilor tăi, care îți ziceau: Îndoaie-te, ca să trecem peste tine! Îți făceai atunci spinarea ca un pământ, și ca o uliță pentru trecători»" (Isaia 51, 21-23).

Ochiul Domnului, privind de-a lungul veacurilor, s-a oprit asupra crizei pe care o avea de întâmpinat poporul Său, atunci când puterile pământești se vor alinia împotriva lui. Asemenea robilor captivi, copiii lui Dumnezeu se vor teme de moartea prin înfometare sau prin violență. Dar Cel Sfânt, care a despărțit Marea Roșie înaintea lui Israel, Își va manifesta marea Sa putere și va pune capăt robiei lor. „Ei vor fi ai Mei, zice Domnul oștirilor, Îmi vor fi o comoară deosebită, în ziua pe care o pregătesc Eu. Voi avea milă de ei, cum are milă un om de fiul său, care-i slujește" (Maleahi 3, 17). Dacă sângele martorilor credincioși ai lui Hristos ar fi vărsat în vremea aceasta, n-ar mai fi ca sângele martirilor, o sămânță semănată pentru a aduce un seceriș pentru Dumnezeu.

Credincioșia lor n-ar mai fi o mărturie pentru a-i convinge pe alții despre adevăr; căci inima împietrită a respins atât de mult valurile de milă, până când ele nu se mai întorc. Dacă

cei neprihăniți ar fi lăsați acum să cadă ca o pradă în mâna vrăjmașilor, aceasta ar fi o biruință pentru prințul întunericului. Psalmistul spune: „Căci El mă va ocroti în coliba Lui, în ziua necazului, mă va ascunde sub acoperișul cortului Lui” (Psalmii 27, 5). Hristos a spus: „Du-te, poporul Meu, intră în odaia ta, și încuie ușa după tine; ascunde-te câteva clipe, până va trece mânia! Căci iată, Domnul iese din Locuința Lui să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului” (Isaia 26, 20.21). Glorioasă va fi eliberarea acelora care au așteptat cu răbdare venirea Sa și ale căror nume sunt scrise în cartea vieții.

Capitolul 40 — Poporul lui Dumnezeu Salvat

Când protecția legilor omenești va fi retrasă de la aceia care cinstesc Legea lui Dumnezeu, în diferite țări se va produce o mișcare simultană pentru nimicirea lor. Deoarece timpul stabilit în decret se apropie, oamenii vor complota să smulgă din rădăcini această sectă urâtă. Se va hotărî ca într-o noapte să se dea lovitura decisivă, care să aducă la tăcere glasul de discordie și de mustrare.

Poporul lui Dumnezeu — unii în celulele închisorilor, alții ascunși în locuri singuratice în păduri și munți — se roagă încă pentru ocrotire divină, în timp ce, în toate părțile, grupuri de oameni înarmați, mânați de oștile de îngeri răi, se pregătesc pentru lucrarea morții. Acum este ceasul încordării extreme, când Dumnezeul lui Israel va interveni pentru eliberarea celor aleși ai Săi. Așa zice Domnul: „Voi însă veți cânta ca în noaptea când se prăznuiește sărbătoarea, veți fi cu inima veselă, ca cel ce merge, ca să se ducă la muntele Domnului, spre Stânca lui Israel. Și Domnul va face să răsune glasul Lui măreț. Își va arăta brațul gata să lovească în mânia Lui aprinsă, în mijlocul flăcării unui foc mistuitor, în mijlocul înecului, furtunii și pietrelor de grindină.” (Isaia 30, 29.30)

Cu strigăte de biruință, cu batjocuri și blesteme, mulțimile de oameni răi sunt gata să se arunce asupra prăzii, când, iată, un întuneric des, mai adânc decât întunericul nopții, cade peste pământ. Apoi, un curcubeu strălucind de slavă de la tronul lui Dumnezeu se arată pe cer și pare să înconjoare fiecare grupă de rugători. Mulțimile înfuriate se opresc deodată. Strigătele lor batjocoritoare se sting. Obiectele urii lor criminale sunt uitate. Cu presimțiri înfricoșate privesc la simbolul legământului lui Dumnezeu și doresc să fie ocrotiți de strălucirea lui orbitoare.

Copiii lui Dumnezeu aud un glas lămurit și melodios spunând: „Priviți în sus” și, ridicându-și ochii către cer, văd curcubeul făgăduinței. Norii negri și amenințători care acopereau firmamentul se despart și, asemenea lui Ștefan, ei privesc neclintiți spre cer și văd slava lui Dumnezeu și pe Fiul omului stând pe tronul Său. Pe chipul Său divin ei văd semnele umilinței Sale, iar de pe buzele Sale aud cererea prezentată înaintea Tatălui și a sfinților îngeri: „Vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia, pe care Mi i-ai dat Tu” (Ioan 17, 24). Se aude din nou un glas melodios și biruitor spunând: „Iată-i vin! Vin sfinții fără pată, fără vătămare. Ei au păzit Cuvântul răbdării Mele; vor merge printre îngeri”; iar buzele palide și tremurânde ale acelora care au ținut tare la credința lor scot un strigăt de biruință.

La miezul nopții, Dumnezeu Își va arăta puterea pentru eliberarea poporului Său. Soarele se arată, strălucind în toată puterea lui. Semne și minuni urmează într-o succesiune rapidă. Nelegiuiții privesc cu groază și cu uimire această scenă, în timp ce neprihăniții privesc cu bucurie solemnă semnul eliberării lor. Totul în natură pare că și-a schimbat cursul. Râurile încetează să mai curgă. Nori întunecoși și grei se ridică și se lovesc unul de altul. În mijlocul

cerurilor dezlănțuite este un spațiu luminat de o slavă de nedescris, de unde se aude glasul lui Dumnezeu ca sunetul multor ape, zicând: „S-a isprăvit” (Apocalipsa 16, 17).

Glasul acela zguduie cerul și pământul. Urmează un cutremur puternic, un cutremur atât de puternic și mare „cum n-a fost de când sunt oamenii pe pământ” (Ver 17.18). Firmamentul pare că se deschide și se închide. Slava de la tronul lui Dumnezeu strălucește printre nori. Munții tremură ca o trestie bătută de vânt, iar stâncile prăbușite sunt răspândite peste tot. Se aude vuietul unei furtuni care se apropie. Marea este lovită cu furie. Se aude urletul furtunii ca glasul demonilor într-o lucrare de distrugere. Pământul întreg se ridică și se coboară ca valurile mării. Suprafața lui se crapă. Chiar temeliile par că se prăbușesc. Lanțuri de munți se prăbușesc. Insule locuite dispar. Porturile mării, care au devenit asemenea Sodomei din cauza nelegiuirii, sunt măturate de apele înfuriate. „Dumnezeu Și-a adus aminte de Babilonul cel mare, ca să-i dea potirul de vin al furiei mâniei Lui.” Pietre mari, fiecare cântărind „aproape un talant”, își fac lucrarea de distrugere (Ver 19.21). Orașele îngâmfate ale pământului sunt doborâte. Palatele prinților, în care mai marii lumii și-au risipit bogățiile pentru a se slăvi pe ei înșiși, se prăbușesc în ruine înaintea ochilor lor. Zidurile închisorilor se prăbușesc și poporul lui Dumnezeu, care a fost ținut în captivitate pentru credința lui, este eliberat.

Mormintele se deschid „și mulți din aceia care au adormit în țărâna pământului ... se trezesc, unii pentru viață veșnică, iar alții pentru rușine și ocară veșnică” (Daniel 12, 2). Toți aceia care au murit în credința soliei îngerului al treilea ies din morminte slăviți, ca să asculte legământul lui Dumnezeu de pace cu aceia care au păzit Legea Sa. „Și cei care L-au străpuns” (Apocalipsa 1, 7), aceia care au batjocorit și au râs de agonia de moarte a lui Hristos și cei mai violenți împotrivitori ai adevărului și ai poporului Său sunt înviați, ca să-L vadă în slava Sa și să vadă cinstea pe care o primesc cei credincioși și ascultători.

Norii groși acoperă încă cerul; cu toate acestea, soarele pătrunde din când în când, arătându-se ca un ochi răzbunător al lui Iehova. Fulgerele înspăimântătoare coboară din cer, învăluind pământul într-o flacără de foc. Deasupra vuietului înspăimântător al tunetului, glasuri tainice și îngrozitoare anunță soarta celor nelegiuiți. Cuvintele spuse nu sunt înțelese de toți; dar sunt înțelese lămurit de învățătorii mincinoși. Aceia care cu puțin mai înainte fuseseră atât de nepăsători, atât de îndrăzneți și provocatori, atât de încântați în cruzimea lor față de poporul păzitor al poruncilor lui Dumnezeu sunt acum copleșiți de consternare și tremură de frică. Vaietele lor se aud mai presus de vuietul naturii dezlănțuite. Demonii recunosc dumnezeirea lui Hristos și tremură înaintea puterii Sale, în timp ce oamenii strigă după milă și se târăsc într-o spaimă jalnică.

Profeții din vechime spuneau când priveau în viziune ziua Domnului: „Gemeți, căci ziua Domnului este aproape: ea vine ca o pustiire a Celui Atotputernic!” (Isaia 13, 6). „Intră în stânci, și ascunde-te în țărână, de frica Domnului și de strălucirea măreției Lui.... Omul va trebui să-și plece privirea semeață și îngâmfarea lui va fi smerită; numai Domnul va fi înălțat în ziua aceea. Căci este o zi a Domnului oștirilor împotriva oricărui om mândru și trufaș,

împotriva oricui se înalță, ca să fie plecat. În ziua aceea, oamenii își vor arunca idolii de argint și idolii de aur pe care și-i făcuseră, ca să se închine la ei, îi vor arunca la șobolani și la lilieci; și vor intra în găurile stâncilor, și în crăpăturile pietrelor, de frica Domnului și de strălucirea măreției Lui, când Se va scula să îngrozească pământul" (Isaia 2, 10-12.20.21).

Printr-o deschizătură în nori, strălucește o stea a cărei luminozitate este de patru ori mai mare în contrast cu întunericul. Ea inspiră nădejde și bucurie celor credincioși, dar asprime și mânie călcătorilor Legii lui Dumnezeu. Aceia care au jertfit totul pentru Hristos sunt acum în siguranță, ocrotiți ca în cortul tainic al Domnului. Ei au fost încercați și, înaintea lumii și a disprețuitorilor adevărului, și-au dovedit credincioșia față de Acela care a murit pentru ei. O schimbare uimitoare s-a petrecut cu aceia care și-au păstrat integritatea chiar și în fața morții. Au fost eliberați deodată din întuneric și de sub tirania oamenilor transformați în demoni. Fețele lor, până de curând palide, îngrijorate și trase, strălucesc acum de uimire, credință și iubire. Glasurile lor se înalță într-un cântec de biruință: „Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor, care nu lipsește niciodată în nevoi. De aceea nu ne temem, chiar dacă s-ar zgudui pământul, și s-ar clătina munții în inima mărilor, chiar dacă ar urla și ar spumega valurile mării, și s-ar ridica până acolo de să se cutremure munții" (Psalmii 46, 1-3).

Când aceste cuvinte de o încredere sfântă se înalță către Dumnezeu, norii se dau la o parte și se vede cerul înstelat, nespus de glorios, în contrast cu firmamentul întunecat și amenințător de partea cealaltă. Slava cetății cerești străbate prin porțile deschise. Apoi apare pe cer o mână care ține cele două table de piatră închise ca o carte. Profetul spune: „Atunci cerurile vor vesti dreptatea Lui, căci Dumnezeu este Cel ce judecă" (Psalmii 50, 6). Această Lege sfântă, neprihănirea lui Dumnezeu care a fost proclamată pe Sinai în mijlocul tunetelor și al focului ca o călăuză a vieții, este acum descoperită oamenilor ca regulă de judecată. Mâna deschide tablele și se văd preceptele Decalogului, parcă scrise cu o pană de foc. Cuvintele sunt atât de clare, încât toți le pot citi. Memoria este trezită, întunericul superstiției și al rătăcirii este alungat de orice minte și Cele Zece Cuvinte ale lui Dumnezeu, scurte, cuprinzătoare și autoritare, sunt aduse la cunoștința tuturor locuitorilor pământului.

Nu se pot descrie groaza și disperarea acelora care au călcat în picioare sfintele porunci ale lui Dumnezeu. Dumnezeu le-a dat Legea Sa; ei și-ar fi putut compara caracterele cu ea și ar fi descoperit defectele cât încă era ocazia pentru pocăință și pentru schimbare; dar, pentru a-și asigura aprobarea lumii, i-au dat la o parte preceptele și i-au învățat pe alții să o calce. Ei au încercat să-l constrângă pe poporul lui Dumnezeu să-I profaneze Sabatul. Acum sunt condamnați de Legea aceea pe care au disprețuit-o. Cu o claritate îngrozitoare, văd că nu au nici o scuză. L-au ales pe acela pe care l-au slujit și căruia i s-au închinat. „Și veți vedea din nou atunci deosebirea dintre cel neprihănit și cel rău, dintre cel ce slujește lui Dumnezeu și cel ce nu-I slujește" (Maleahi 3, 18).

Vrăjmașii Legii lui Dumnezeu, de la slujitorii altarelor și până la ultimul dintre ei, au o nouă înțelegere cu privire la adevăr și datorie. Prea târziu văd că Sabatul poruncii a patra este

sigiliul viului Dumnezeu. Prea târziu văd natura adevărată a sabatului lor fals și temelia de nisip pe care au clădit. Își dau seama acum că au luptat împotriva lui Dumnezeu. Învățătorii religiei au dus sufletele la pierzare, pretinzând că le duc către porțile Paradisului. Până în ziua socotelilor finale, nu se va ști cât de mare este răspunderea bărbaților din slujbele sfinte și cât de teribile sunt urmările necredinciosiei lor. Numai în veșnicie vom putea aprecia corect pierderea unui singur suflet. Înspăimântătoare va fi soarta aceluia căruia Dumnezeu îi va spune: „Du-te de la Mine, rob rău!"

Glasul lui Dumnezeu se aude din cer, făcând cunoscute ziua și ceasul venirii lui Isus și vestind legământul veșnic cu poporul Său. Cuvintele Sale se rostogolesc pe pământ ca bubuitul celui mai puternic tunet. Israelul lui Dumnezeu ascultă cu ochii pironiți în sus. Fețele sunt luminate de slava Sa și strălucesc așa cum strălucea fața lui Moise când a coborât de pe Muntele Sinai. Nelegiuiții nu-i pot privi. Iar când se rostește binecuvântarea asupra acelora care L-au cinstit pe Dumnezeu prin păzirea Sabatului Său sfânt, se aude un strigăt puternic de biruință.

Îndată se arată la răsărit un nor mic, negru, cam cât o jumătate de palmă. Este norul care Îl înconjoară pe Mântuitorul și care din depărtare pare înconjurat de întuneric. Poporul lui Dumnezeu știe că acesta este semnul Fiului omului. Într-o tăcere solemnă, îl privesc cum se apropie de pământ, devenind din ce în ce mai luminos și mai glorios, până ce se face un nor mare, alb, având la bază o slavă asemănătoare unui foc mistuitor, iar deasupra, curcubeul legământului. Isus vine ca un cuceritor puternic. Acum nu mai este „Omul durerii", ca să bea paharul amar al rușinii și al durerii, ci El vine biruitor în cer și pe pământ, să-i judece pe cei vii și pe cei morți. „Cel credincios și adevărat", „în dreptate va judeca și va face război". „Și oștile din ceruri Îl vor urma" (Apocalipsa 19, 11-14). O dată cu acordurile melodiei cerești a îngerilor sfinți, o mulțime nenumărată Îl însoțește pe drumul Său. Firmamentul pare plin de forme strălucitoare — „zeci de mii de ori zece mii și mii de mii". Nici o pană omenească nu poate descrie scena; nici o minte muritoare nu este în stare să-i înțeleagă splendoarea. „Măreția Lui acoperă cerurile și slava Lui umple pământul. Strălucirea Lui este ca lumina" (Habacuc 3, 3.4). Când norul cel viu se apropie mai mult, orice ochi Îl privește pe Prințul vieții. Nici o coroană de spini nu mai rănește capul acela sfânt; ci o diademă de slavă se odihnește pe sfânta Sa frunte. Fața Sa strălucește de lumina orbitoare a soarelui de amiază: „Pe haină și pe coapsă avea scris numele acesta: Împăratul împăraților și Domnul domnilor" (Apocalipsa 19, 16).

În fața prezenței Sale, „toate fețele îngălbenesc"; peste cei care au respins mila lui Dumnezeu, cade groaza disperării veșnice. „Inima îi e mâhnită, îi tremură genunchii și toate fețele au îngălbenit" (Ieremia 30, 6; Naum 2, 10). Cei neprihăniți strigă, tremurând: „Cine poate sta în picioare?" Cântarea îngerilor se oprește și urmează un timp de înspăimântătoare tăcere. Apoi, glasul lui Isus se aude zicând: „Harul Meu vă este de ajuns". Fețele neprihăniților se luminează și bucuria umple toate inimile. Iar îngerii, dând tonuri mai înalte, cântă iarăși pe măsură ce se apropie de pământ. Împăratul împăraților coboară pe nor, învăluit în flacără de

foc. Cerurile se strâng ca un sul, pământul tremură înaintea Lui și toți munții și toate insulele sunt mutate din locul lor. „Dumnezeul nostru vine și nu tace. Înaintea Lui merge un foc mistuitor, și împrejurul Lui o furtună puternică. El strigă spre ceruri sus și spre pământ, ca să judece pe poporul Său” (Psalmii 50, 3-4).

„Împărații pământului, domnitorii, căpitanii oștilor, cei bogați și cei puternici, toți robii și toți oamenii slobozi s-au ascuns în peșteri și în stâncile munților. Și ziceau munților și stâncilor: Cădeți peste noi, și ascundeți-ne de Fața Celui ce șede pe scaunul de domnie și de mânia Mielului; căci a venit ziua cea mare a mâniei Lui, și cine poate sta în picioare?” (Apocalipsa 6, 15-17). Batjocurile disprețuitoare au încetat. Buzele mincinoase sunt reduse la tăcere. Zăngănitul armelor, tumultul bătăliei, „cu învălmășeala luptei și cu hainele tăvălite în sânge” (Isaia 9, 5), au tăcut. Acum nu se mai aud decât rugăciuni și cuvinte de bocet și de vaiet. De pe buzele care până de curând batjocoreau, izbucnește strigătul: „A venit ziua mâniei Lui; și cine poate sta în picioare?” Nelegiuiții se roagă să fie îngropați sub stâncile munților decât să-L privească în față pe Acela pe care L-au disprețuit și L-au respins.

Ei cunosc glasul care pătrunde în urechea celor morți. De câte ori tonurile lor duioase și rugătoare i-au chemat la pocăință! De câte ori n-au auzit vocea Mântuitorului în invitația mișcătoare a unui prieten sau a unui frate! Nici un alt glas nu poate fi atât de plin de condamnare, atât de încărcat de acuzare pentru cei care au respins harul Său ca acest glas ce a stăruit atât de multă vreme: „Întoarceți-vă, întoarceți-vă de la căile voastre rele; pentru ce vreți să muriți?” (Ezechiel 33, 11). O, dacă ar fi fost glasul unui străin! Isus spune: „Fiindcă Eu chem și voi vă împotriviți, fiindcă Îmi întind mâna și nimeni nu ia seama, fiindcă lepădați toate sfaturile Mele, și nu vă plac mustrările Mele” (Proverbe 1, 24-25). Glasul acela trezește amintiri pe care ei ar dori să le șteargă — avertismente disprețuite, invitații refuzate, privilegii pierdute.

Acolo sunt aceia care și-au bătut joc de Hristos în umilința Sa. Cu o putere deosebită le revin în minte cuvintele Suferindului, când, somat de marele preot, a declarat solemn: „Vă spun că de acum încolo veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta puterii lui Dumnezeu și venind pe norii cerului” (Matei 26, 64). Acum Îl văd în slava Lui și mai trebuie să-L vadă și stând la dreapta puterii. Aceia care au luat în râs afirmația Sa că este Fiul lui Dumnezeu rămân acum fără cuvânt. Iată-l pe Irod cel îngâmfat, care și-a bătut joc de titlul Său regesc și le-a poruncit soldaților disprețuitori să-L încoroneze ca împărat. Acolo sunt chiar oamenii aceia care, cu mâini nelegiuite, I-au pus pe umeri mantia de purpură, pe fruntea Sa sfântă coroana de spini și în mâinile Sale, care nu s-au împotrivit, un sceptru derizoriu, plecându-se înaintea Sa într-o batjocură hulitoare. Oamenii care L-au lovit și L-au scuipat pe Domnul vieții acum se întorc de la privirea S pătrunzătoare și caută să fugă de copleșitoarea slavă a prezenței Sale. Aceia care I-au bătut cuiele în mâini și în picioare, soldatul care I-a împuns coasta privesc aceste semne cu groază și cu remușcare.

Cu o claritate înspăimântătoare, preoții și conducătorii își reamintesc evenimentele de pe Calvar. Cu o groază înfiorătoare, își reamintesc cum, clătinând din cap într-o bucurie satanică, au exclamat: „Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu Se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să Se pogoare acum de pe cruce, și vom crede în El! S-a încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubește” (Matei 27, 42-43).

Își amintesc, în culori vii, parabola Mântuitorului cu privire la vierii care au refuzat să dea stăpânului lor rodul viei, care și-au bătut joc de robii lui și i-au ucis fiul. Își amintesc și sentința pe care ei înșiși au pronunțat-o: „Stăpânul viei va pierde pe acei nelegiuiți”. În păcatul și în pedepsirea acelor oameni necredincioși, preoții și bătrânii își văd propria cale, precum și soarta lor dreaptă. Și acum se înalță un strigăt de agonie, de moarte. Mai puternic decât strigătul: „Răstignește-L! Răstignește-L!”, care a răsunat pe străzile Ierusalimului, se înalță vaiul groaznic, disperat: „El este Fiul lui Dumnezeu! El este adevăratul Mesia!” Ei caută să fugă din prezența Împăratului împăraților. Ei încearcă zadarnic să se ascundă în peșterile adânci ale pământului, prăbușite de furia naturii.

În viața tuturor acelora care resping adevărul, sunt momente când conștiința se trezește, când memoria redă amintirile chinuitoare ale unei vieți de fățărnicie, iar sufletul este hărțuit de regrete zadarnice. Dar ce sunt acestea în comparație cu remușcarea din ziua aceea, când teama vine ca o pustiire, când nimicirea vine ca o furtună! (Proverbe 1, 27). Aceia care au vrut să distrugă pe Hristos și pe poporul Său credincios sunt acum martorii slavei care îi înconjoară. În groaza lor, ei aud glasurile sfinților, exclamând în tonuri pline de bucurie: „Iată, acesta este Dumnezeul nostru în care aveam încredere că ne va mântui” (Isaia 25, 9).

În mijlocul zguduirii pământului, a strălucirii fulgerelor și a bubuitului tunetelor, glasul Fiului lui Dumnezeu îi strigă pe sfinții adormiți. El privește mormintele celor neprihăniți; apoi, ridicând mâinile către cer, strigă: „Treziți-vă, treziți-vă, treziți-vă, voi, care dormiți în țărână, și sculați-vă!” În lungul și în latul pământului, morții vor auzi aud glasul acela și aceia care îl aud învie. Și pământul întreg va răsuna de vuietul acelei armate nespus de mari din fiecare națiune, neam, limbă și popor. Ei vin din închisoarea morții, îmbrăcați cu slavă nemuritoare, strigând: „Unde îți este biruința, moarte? Unde îți este boldul, moarte?” (1 Corinteni 15, 55). Iar neprihăniții cei vii și sfinții înviați își unesc glasurile într-un strigăt de biruință îndelung fericit.

Toți ies din mormintele lor având aceeași statură cu care au intrat în mormânt. Adam, care se găsește în mulțimea celor înviați, este de o înălțime distinsă și cu o statură maiestuoasă, cu puțin mai prejos decât Fiul lui Dumnezeu. Este un mare contrast între el și oamenii din ultimele generații; în această privință, se vede marea degenerare a neamului omenesc. Dar toți învie cu prospețimea și vigoarea tinereții veșnice. La început, omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu nu numai în caracter, ci și în trăsături și formă. Păcatul a desfigurat și aproape a șters chipul divin; dar Hristos a venit să refacă ceea ce a fost pierdut. El va schimba trupurile noastre netrebnice și le va face asemenea trupului Său slăvit. Chipul

muritor, lipsit de frumusețe, odinioară întinat de păcat, devine desăvârșit, frumos și nemuritor. Toate defectele și diformitățile sunt lăsate în mormânt. Readuși la pomul vieții, în Edenul multă vreme pierdut, cei mântuiți „vor crește" (Maleahi 4, 2) la statura deplină a neamului omenesc, în slava lui de la început. Ultima rămășiță a blestemului păcatului va fi îndepărtată și cei credincioși ai lui Hristos se vor arăta „în frumusețea Domnului Dumnezeului nostru", la minte, la suflet și la trup, reflectând chipul desăvârșit al Domnului lor. O, minunată mântuire! Mult discutată, mult așteptată, contemplată cu o anticipație înflăcărată, dar niciodată înțeleasă pe deplin.

Neprihăniții cei vii sunt schimbați „într-o clipă, într-o clipeală din ochi". La glasul lui Dumnezeu, ei au fost glorificați; acum sunt făcuți nemuritori și, împreună cu sfinții înviați, sunt răpiți să-L întâlnească pe Domnul lor în văzduh. Îngerii îi „adună pe cei aleși din cele patru vânturi, de la o margine a cerului, până la cealaltă". Copilașii sunt purtați de îngerii sfinți și dați în brațele mamelor lor. Prieteni multă vreme despărțiți prin moarte sunt uniți pentru a nu se mai despărți niciodată și, cu cântări de bucurie, se înalță împreună spre cetatea lui Dumnezeu.

De fiecare parte a carului de nori sunt aripi și sub ele sunt roți vii; și, în timp ce carul se înalță, roțile strigă: „Sfânt", iar aripile, în timp ce se mișcă, strigă: „Sfânt", iar suita de îngeri strigă: „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Dumnezeu Atotputernic". Iar cei răscumpărați strigă: „Aleluia!" în timp ce carul înaintează către Noul Ierusalim.

Înainte de a intra în cetatea lui Dumnezeu, Mântuitorul acordă urmașilor Săi emblemele biruinței și îi investește cu însemnele rangului lor împărătesc. Rândurile strălucitoare sunt aliniate în careu în jurul regelui lor, a cărui statură se înalță maiestuoasă, mai presus de sfinți și de îngeri, a cărui față strălucește asupra lor plină de dragoste binevoitoare. Privirea tuturor din oastea nenumărată a celor răscumpărați este ațintită asupra Lui, fiecare ochi privește slava Aceluia a cărui „față a fost schimonosită mai mult decât a oricărui om, iar chipul Său mai mult decât al fiilor oamenilor". Pe capul biruitorilor, Isus, cu propria mână, pune coroana de slavă. Pentru fiecare este câte o coroană, purtând noul său nume (Apocalipsa 2, 17) și inscripția „sfințit Domnului". În fiecare mână este pusă ramura de palmier a biruitorului și harpe strălucitoare. Apoi, când îngerii care conduc ating coardele, orice mână atinge coardele harpelor cu pricepere, producând o muzică dulce, în tonuri melodioase și bogate. O încântare de nespus pune stăpânire pe toate inimile și toate glasurile se înalță în laudă plină de recunoștință: „A Lui, care ne iubește, care ne-a spălat de păcatele noastre cu sângele Său și a făcut din noi o împărăție și preoți pentru Dumnezeu, Tatăl Său: a Lui să fie slava și puterea în vecii vecilor!" (Apocalipsa 1, 5.6).

În fața mulțimii răscumpărate este Cetatea Sfântă. Isus deschide larg porțile de mărgăritar și popoarele care au păzit adevărul intră prin ele. Acolo privesc Paradisul lui Dumnezeu, căminul lui Adam, în puritatea lui. Apoi glasul Acela, mai bogat decât orice muzică ce a atins vreodată o ureche muritoare, se aude zicând: „Lupta voastră s-a sfârșit". „Veniți,

binecuvântații Tatălui Meu, de moșteniți împărăția care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii.” Acum se împlinește rugăciunea Mântuitorului pentru ucenicii Săi: „Vreau ca acolo unde sunt Eu să fie și aceia pe care Mi i-ai dat Tu”. „Fără prihană și plini de bucurie înaintea slavei Sale” (Iuda 24). Hristos îi prezintă Tatălui pe cei răscumpărați cu sângele Său, zicând: „Iată-Mă pe Mine și copiii pe care Mi i-ai dat”. „Am păzit pe aceia pe care Mi i-ai dat.” O, minuni ale iubirii răscumpărătoare; încântarea ceasului aceluia, când Tatăl Cel veșnic, privindu-i pe cei răscumpărați, va vedea chipul Său, discordia păcatului îndepărtată, blestemul lui alungat și omenirea iarăși în armonie cu Divinitatea.

Cu o dragoste de nedescris, Isus îi invită pe cei credincioși la bucuria Domnului lor. Bucuria Domnului este să vadă în Împărăția slavei sufletele care au fost salvate prin agonia și umilirea Sa. Și cei răscumpărați se vor împărtăși de bucuria Sa când îi vor vedea printre cei fericiți pe aceia care au fost câștigați pentru Hristos prin rugăciunile, munca și sacrificiul lor plin de iubire. Strângându-se în jurul marelui tron, o bucurie de nedescris le umple inimile când îi văd pe aceia pe care i-au câștigat la Hristos și că aceștia i-au câștigat pe alții, iar aceștia, la rândul lor, pe alții, toți aduși în cerul de odihnă, atunci își vor depune coroanele la picioarele lui Isus și-L vor lăuda de-a lungul nesfârșitelor veacuri ale veșniciei.

Când cei răscumpărați sunt primiți în Cetatea lui Dumnezeu, se înalță un strigăt triumfător de adorare. Cei doi Adami sunt gata să se întâlnească. Fiul lui Dumnezeu stă cu brațele deschise să-l primească pe tatăl neamului nostru omenesc — ființa pe care a creat-o El, care a păcătuit împotriva Creatorului său și pentru păcatul căruia semnele răstignirii sunt purtate în trupul Mântuitorului. Când Adam vede urmele cuielor nemiloase, nu cade pe pieptul Domnului său, ci, în umilință, se aruncă la picioarele Sale, strigând: „Vrednic, vrednic este Mielul care a fost junghiat!” Cu gingășie, Mântuitorul îl ridică și-l îndeamnă să privească iarăși la căminul din Eden, din care a fost atâta vreme alungat.

După îndepărtarea din Eden, viața lui Adam pe pământ a fost plină de durere. Fiecare frunză care cădea, fiecare victimă a jertfei, orice umbră de pe fața plăcută a naturii, orice pată pe curăția omului era o nouă amintire a păcatului său. Grozavă era agonia remușcării când privea nelegiuirea abundând și, ca un răspuns la avertizările lui, întâmpina acuzații aduse lui ca fiind cauza păcatului. Cu umilință răbdătoare, a purtat aproape o mie de ani pedeapsa neascultării. S-a pocăit deplin de păcatul său, s-a încrezut în meritele Mântuitorului făgăduit și a murit în nădejdea învierii. Fiul lui Dumnezeu a răscumpărat greșeala și căderea omului; iar acum, prin lucrarea de ispășire, Adam este repus în prima lui stăpânire.

Cu o nespusă bucurie, el vede pomii care odinioară erau desfătarea lui — chiar pomii aceia ale căror roade le adunase el însuși în zilele nevinovăției și bucuriei lui. Vede vița pe care propriile mâini au cultivat-o și chiar acele flori pe care odinioară le iubea și le îngrijea. Mintea lui prinde realitatea scenei; înțelege că acesta este cu adevărat Edenul restabilit, mai plăcut acum decât atunci când a fost alungat din el. Mântuitorul îl conduce la pomul vieții, rupe fructul cel slăvit și-i dă să mănânce. Privește în jurul lui și vede o mulțime din familia lui

răscumpărată, stând în Paradisul lui Dumnezeu. Atunci își așează coroana strălucitoare la picioarele lui Isus și, căzând pe pieptul Său, Îl îmbrățișează pe Răscumpărătorul. Atinge harpa de aur și bolțile cerului răsună de cântarea biruitoare: „Vrednic, vrednic, vrednic este Mielul care a fost junghiat și trăiește iarăși!" Cei din familia lui Adam îi urmează exemplul și își așează coroanele la picioarele Mântuitorului când se pleacă înaintea Sa în adorare.

La această reunire sunt martori îngerii care au plâns la căderea lui Adam și s-au bucurat atunci când Isus, după înviere, S-a înălțat la cer, deschizând mormântul pentru toți aceia care vor crede în Numele Său. Acum văd lucrarea de mântuire împlinită și își unesc glasurile în cântări de laudă. Pe marea de cristal, înaintea tronului, acea mare ca de sticlă amestecată cu foc — atât de mult strălucind de slava lui Dumnezeu, este adunată mulțimea care a „câștigat biruința asupra fiarei, a chipului ei, a semnului ei și a numărului numelui ei". Împreună cu Mielul pe Muntele Sionului, „cu harpele lui Dumnezeu în mână", stau cei o sută patruzeci și patru de mii care au fost răscumpărați dintre oameni; și se aude ca sunetul multor ape și ca sunetul unui tunet puternic „glasul cântăreților care cântau din harpele lor". Ei cântau „o cântare nouă", înaintea tronului, o cântare pe care nici un om n-o poate cânta afară de cei o sută patruzeci și patru de mii. Este cântarea lui Moise și a Mielului — cântarea eliberării. Nimeni în afară de cei o sută patruzeci și patru de mii nu poate învăța cântarea aceasta; căci este cântarea experienței lor — o experiență pe care nici o altă generație n-a avut-o până atunci.

„Aceștia urmează pe Miel oriunde merge El." Fiind înălțați de pe pământ, dintre cei vii, sunt socotiți ca „primele roade pentru Dumnezeu și pentru Miel" (Apocalipsa 15, 2-3; 14, 1-5). „Aceștia sunt cei care au venit din strâmtorarea cea mare"; au trecut printr-un timp de strâmtorare cum nu a fost niciodată pe pământ. Ei au rezistat groazei din timpul strâmtorării lui Iacov, au stat fără mijlocitor în timpul revărsării finale a judecăților lui Dumnezeu. Dar au fost eliberați, căci „și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului". „În gura lor nu s-a găsit minciună, căci sunt fără pată" înaintea lui Dumnezeu. „De aceea stau ei înaintea tronului lui Dumnezeu și-I slujesc zi și noapte în templul Său. Și cel care șede pe tron va locui în mijlocul lor." Ei au văzut pământul devastat de foamete și de boli, soarele având puterea să-i dogorească pe oameni cu o arșiță mare și ei înșiși au suportat necazuri, foame și sete. Dar „nu vor mai fi flămânzi, nici nu le va mai fi sete; nici nu-i va mai dogori soarele, nici vreo altă arșiță. Căci Mielul care este în mijlocul tronului îi va hrăni, și-i va aduce la izvoarele de apă vie; și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor." (Apocalipsa 7, 14-17)

În toate veacurile, cei aleși ai Mântuitorului au fost educați și disciplinați în școala suferinței. Ei au mers pe cărările înguste ale pământului; au fost curățiți în cuptorul încercărilor. Pentru Numele lui Isus, au suportat împotrivire, ură și calomnie. L-au urmat prin lupte grele; au suportat lepădarea de sine și au avut parte de dezamăgiri amare. Prin propria experiență dureroasă au cunoscut grozăvia păcatului, puterea lui, vinovăția și jalea lui și ei îl privesc cu scârbă. Sentimentul jertfei infinite aduse pentru vindecarea lor îi umilește în ochii lor și le umple inimile de recunoștință și de laudă, pe care cei care n-au căzut niciodată nu le

pot aprecia. Ei iubesc mult pentru că li s-a iertat mult. Deoarece s-au împărtășit de suferințele lui Hristos, sunt în stare să se împărtășească împreună cu El de slava Sa.

Moștenitorii lui Dumnezeu au venit din cocioabe, din temnițe, de pe eșafod, din munți, din pustiuri, din peșterile pământului, din insulele mării. Pe pământ au fost săraci, năpăstuiți, chinuiți, milioane au coborât în mormânt împovărați cu rușine pentru că au refuzat cu statornicie să se supună pretențiilor amăgitoare ale lui Satana. Au fost declarați de tribunalele omenești ca fiind cei mai josnici criminali. Dar acum „Dumnezeu Însuși este Judecătorul" (Psalmii 50, 6). Acum, sentințele omenești sunt răsturnate. „El va îndepărta ocara poporului Său Israel" (Isaia 25, 8). „Ei vor fi numiți: «Popor sfânt, Răscumpărați ai Domnului»." El a hotărât să le dea „celor întristați din Sion ... o cunună împărătească în loc de cenușă, un untdelemn de bucurie în locul plânsului, o haină de laudă în locul unui duh mâhnit" (Isaia 62, 12; 61, 3).

Ei nu mai sunt slabi, prigoniți, risipiți și întristați. De acum încolo, vor fi totdeauna cu Domnul. Ei stau înaintea tronului îmbrăcați cu haine mai bogate decât au purtat vreodată cei mai onorați oameni ai pământului. Sunt încoronați cu diademe mai strălucitoare decât au fost cele puse vreodată pe fruntea monarhilor pământești. Zilele de durere și de plâns s-au dus pentru totdeauna. Împăratul slavei a șters lacrimile de pe toate fețele; orice cauză de amărăciune a fost îndepărtată. În legănarea ramurilor de palmieri, ei izbucnesc într-un cântec de biruință, clar, dulce și armonios; toate vocile iau tonul până când imnul răsună prin bolțile cerului: „Mântuirea este a lui Dumnezeu care șade pe tron și a Mielului", iar toți locuitorii cerului răspund în adorare: „Amin". „A Dumnezeului nostru, să fie lauda, slava, înțelepciunea, mulțumirile, cinstea, puterea și tăria, în vecii vecilor!" (Apocalipsa 7, 10.12).

În viața aceasta, abia începem să înțelegem subiectul minunat al mântuirii. Cu înțelegerea noastră mărginită, putem aprecia foarte corect rușinea și slava, viața și moartea, dreptatea și mila, care se întâlnesc la cruce; totuși, cu cele mai ascuțite puteri mintale, nu putem prinde adevărata lor însemnătate. Lungimea și lățimea, adâncimea și înălțimea iubirii răscumpărătoare sunt înțelese prea slab. Planul de Mântuire nu va fi deplin înțeles nici chiar atunci când cei răscumpărați vor vedea așa cum sunt văzuți și vor cunoaște așa cum sunt cunoscuți, însă, de-a lungul veacurilor veșnice, adevărul se va descoperi continuu în fața minților uimite și încântate. Cu toate că necazurile, durerile și ispitele pământului sunt terminate, iar cauza îndepărtată, poporul lui Dumnezeu va avea totdeauna o cunoaștere lămurită, inteligentă, a ceea ce a costat mântuirea lor.

Crucea lui Hristos va fi știința și cântecul mântuiților în toată veșnicia. În Hristos cel slăvit Îl vor vedea pe Hristos cel răstignit. Niciodată nu se va uita că El, a cărui putere a creat și susținut lumile nenumărate prin vastele domenii ale spațiului, iubitul Fiu al lui Dumnezeu, Maiestatea cerului, El, pe care heruvimii și serafimii strălucitori se bucurau să-L adore, S-a umilit pentru a ridica omenirea căzută; ca să poarte vinovăția și rușinea păcatului și ascunderea feței Tatălui, până când chinurile unei lumi pierdute I-au sfâșiat inima și I-au

zdrobit viața pe crucea de pe Calvar. Faptul că Făcătorul tuturor lumilor, Arbitrul tuturor destinelor, a trebuit să părăsească slava și să Se umilească din dragoste pentru om va provoca totdeauna uimirea și admirația Universului. Când popoarele răscumpărate Îl privesc pe Mântuitorul lor și văd slava veșnică a Tatălui strălucind pe fața Sa; când privesc tronul Său, care este din veci și ține până în veci și știu că Împărăția Sa nu va avea sfârșit, izbucnesc în cântarea răpitoare: „Vrednic, vrednic este Mielul care a fost junghiat și ne-a răscumpărat pentru Dumnezeu prin sângele Său prețios!”

Taina crucii explică toate celelalte taine. În lumina care izvorăște de pe Calvar, atributele lui Dumnezeu care ne umpluseră de teamă și de groază apar frumoase și atrăgătoare. Mila, bunătatea, dragostea părintească se văd unite cu sfințenia, dreptatea și puterea. Când privim maiestatea tronului Său înălțat și onorat, Îi vedem caracterul în manifestările Lui iubitoare și înțelegem, ca niciodată mai înainte, însemnătatea acelui titlu scump: „Tatăl nostru”.

Se va vedea că Acela care este infinit în înțelepciune nu putea pune la cale un plan pentru salvarea noastră fără jertfirea Fiului Său. Răsplătirea pentru jertfa Sa este bucuria populării pământului cu ființe răscumpărate, sfinte, fericite și nemuritoare. Rezultatul luptei Mântuitorului cu puterile întunericului este bucuria pentru cei mântuiți, care vor sluji spre slava lui Dumnezeu în toată veșnicia. Și atât de mare este valoarea unui suflet, încât Tatăl este mulțumit cu prețul plătit; iar Hristos, privind roadele jertfei Sale mari, este și El mulțumit.

Capitolul 41 — Pustiirea pământului

„Pentru că păcatele ei s-au îngrămădit și au ajuns până la cer; și Dumnezeu Și-a adus aminte de nelegiuirile ei.... Turnați-i îndoit în potirul în care a amestecat ea! Pe cât s-a slăvit pe sine însăși, și s-a desfătat în risipă, pe atât dați-i chin și tânguire! Pentru că zicea în inima ei: «Șed ca împărătească, nu sunt văduvă, și nu voi ști ce este tânguirea!» Tocmai pentru aceea, într-o singură zi vor veni urgiile ei: moartea, tânguirea și foametea. Și va fi arsă de tot în foc, pentru că Domnul Dumnezeu, care a judecat-o, este tare. Și împărații pământului, care au curvit și s-au dezmierdat în risipă cu ea, când vor vedea fumul arderii ei, o vor plânge și o vor boci ... și vor zice: «Vai, vai! Babilonul, cetatea cea mare, cetatea cea tare! Într-o clipă ți-a venit judecata!»” (Apocalipsa 18, 5-10).

„Negustorii pământului care s-au îmbogățit prin risipa desfătării ei.” „Vor sta departe de ea, de frica chinului ei. Vor plânge, se vor tângui, și vor zice: «Vai! Vai! Cetatea cea mare, care era îmbrăcată cu in foarte subțire, cu purpură și cu stacojiu, care era împodobită cu aur, cu pietre scumpe și cu mărgăritare! Atâtea bogății într-un ceas s-au prăpădit!»” (Apocalipsa 18, 11.3.15-17). Așa sunt judecățile care cad asupra Babilonului în ziua revărsării mâniei lui Dumnezeu. Ea și-a umplut măsura nelegiuirii; i-a venit timpul și e coaptă pentru nimicire.

Când glasul lui Dumnezeu pune capăt robiei poporului Său, se produce o trezire teribilă a acelora care au pierdut totul în marea luptă a vieții. În timpul de har, ei au fost orbiți de amăgirile lui Satana și și-au îndreptățit calea păcătoasă. Cei bogați s-au îngâmfat cu superioritatea lor față de cei mai puțin favorizați decât ei; dar ei câștigaseră bogățiile prin călcarea Legii lui Dumnezeu. Ei neglijaseră să-i hrănească pe cei flămânzi, să-i îmbrace pe cei goi, să lucreze cu dreptate și să iubească mila. Ei au căutat să se înalțe pe ei înșiși și să obțină omagiul semenilor. Acum sunt jefuiți de tot ceea ce i-a înălțat și sunt lăsați săraci și fără apărare. Ei privesc cu groază la distrugerea idolilor pe care îi prețuiseră mai mult decât pe Creatorul lor. Și-au vândut sufletele pentru distracții și bogății pământești și nu au căutat să devină bogați în ascultare de Dumnezeu. Urmarea este că viața lor ajunge un eșec; plăcerile lor sunt schimbate în amărăciune, iar comorile lor sunt date stricăciunii. Câștigul unei vieți întregi este spulberat într-o clipă. Cei bogați deplâng distrugerea caselor lor mari și risipirea aurului și argintului lor. Dar plângerile lor sunt aduse la tăcere de groaza că ei înșiși trebuie să piară împreună cu idolii lor.

Cei nelegiuiți sunt copleșiți de regrete, nu din cauza neglijării păcătoase față de Dumnezeu și de semenii lor, ci pentru că Dumnezeu a biruit. Ei deplâng urmarea acestui fapt; dar nu se pocăiesc de nele-giuirea lor. Dacă ar putea, n-ar lăsa neîncercat nici un mijloc nefolosit pentru a birui. Lumea vede chiar grupa aceea pe care a batjocorit-o, a disprețuit-o și a dorit să o nimicească, trecând neatinsă prin boală, furtună și cutremur. Acela care pentru călcătorii Legii Sale este un foc mistuitor, pentru poporul Său este o ocrotire sigură. Slujitorul care a sacrificat adevărul pentru a câștiga favoarea oamenilor își dă acum seama de caracterul și influența

învățăturilor lui. Se vede lămurit că ochiul atotștiutor l-a însoțit când era la amvon, când mergea pe stradă, amestecându-se cu oamenii în diferitele scene din viață. Orice emoție a sufletului, orice rând scris, orice cuvânt rostit sau orice faptă care i-a făcut pe oameni să găsească scăpare la adăpostul minciunii a fost o sămânță semănată; iar acum, în sufletele pierdute și nenorocite din jurul lui, vede recolta. Domnul zicea: „Leagă în chip ușuratic rana fiicei poporului Meu, zicând: «Pace, pace!» Și totuși pace nu este." „Pentru că întristați prin minciuni inima celui neprihănit, când Eu Însumi nu l-am întristat, și pentru că întăriți mâinile celui rău ca să-l împiedicați să se lase de calea lui cea rea, făgăduindu-i viața" (Ieremia 8, 11; Ezechiel 13, 22).

„Vai de păstorii care nimicesc și risipesc turma pășunii Mele!"... „Iată vă voi pedepsi din pricina răutății faptelor voastre." „Gemeți, păstori, și strigați! Tăvăliți-vă în cenușă, povățuitori ai turmelor! Căci au venit zilele junghierii voastre. Nu mai este nici un loc de adăpost pentru păstori! Nu mai este nici o scăpare pentru povățuitorii turmelor" (Ieremia 23, 1-2; 25, 34-35).

Atât slujitorii, cât și poporul văd că n-au menținut legătura corectă cu Dumnezeu. Ei văd că s-au răsculat împotriva Autorului oricărei legi drepte și adevărate. Lepădarea preceptelor divine a dat naștere la mii de izvoare ale răului, discordiei, urii, nelegiuirii, până ce pământul a devenit un vast câmp de luptă, o cloacă de stricăciune. Aceasta este priveliștea pe care o văd aceia care au lepădat adevărul și au ales să iubească rătăcirea. Nici o limbă nu poate exprima dorința pe care cel neascultător și necredincios o simte față de tot ce a pierdut pentru totdeauna — viața veșnică. Bărbați la care lumea s-a închinat pentru talentele și elocvența lor văd acum aceste lucruri în adevărata lor lumină. Își dau seama ce au pierdut prin neascultare și cad la picioarele acelora a căror credincioșie au disprețuit-o și au batjocorit-o și mărturisesc că Dumnezeu i-a iubit.

Oamenii văd că au fost duși în rătăcire. Ei se acuză unul pe altul pentru că i-au condus la distrugere; dar toți se unesc în manifestarea celei mai crude condamnări față de slujitorii religiei. Păstorii necredincioși au proorocit lucruri plăcute; ei i-au condus pe ascultătorii lor să facă fără valoare Legea lui Dumnezeu și să-i prigonească pe aceia care au sfințit-o. Acum, în deznădejdea lor, acești învățători mărturisesc înaintea lumii lucrarea lor de amăgire. Mulțimile se umplu de furie. „Suntem pierduți!" strigă ei, „și voi sunteți cauza pieirii noastre"; și se aruncă asupra păstorilor care i-au dus la pieire. Chiar aceia care odinioară îi admirau în cel mai înalt grad vor rosti împotriva lor blestemele cele mai grozave. Chiar mâinile care odinioară îi încoronaseră cu lauri se vor ridica să-i distrugă. Săbiile care erau destinate să-i ucidă pe copiii lui Dumnezeu sunt acum folosite pentru a-i distruge pe adversarii lor. Pretutindeni este luptă și sânge vărsat.

„Vuietul ajunge până la marginea pământului; căci Domnul Se ceartă cu neamurile, intră la judecată împotriva oricărei făpturi, și dă pe cei răi pradă săbiei" (Ieremia 25, 31). Timp de șase mii de ani a continuat marea luptă; Fiul lui Dumnezeu împreună cu solii cerești au fost

în luptă cu puterea celui rău, pentru a-i avertiza, a-i lumina și a-i salva pe fiii oamenilor. Acum toți au luat hotărârea; nelegiuiții s-au unit deplin cu Satana în lupta contra lui Dumnezeu. A venit timpul ca Dumnezeu să restabilească autoritatea Legii Sale călcate în picioare. Acum lupta nu mai este numai cu Satana, ci și cu oamenii. „Domnul Se ceartă cu popoarele"; „El va da săbiei pe cei nelegiuiți."

Semnul eliberării a fost pus asupra acelora „care suspină și gem din cauza tuturor nelegiuirilor care s-au săvârșit". Acum iese îngerul morții, reprezentat în viziunea lui Ezechiel prin bărbații cu armele de nimicire, cărora le este dată porunca: „Ucideți pe bătrâni și pe tineri, fete, copii și femei; dar să nu vă atingeți de nici unul din aceia care au semnul; începeți cu locașul Meu cel sfânt". Profetul spune: „Ei au început cu bătrânii care erau înaintea casei" (Ezechiel 9, 1-6). Lucrarea de distrugere începe cu aceia care au pretins că sunt păzitorii spirituali ai poporului. Străjerii falși sunt primii care cad. Nu există nimeni care să aibă milă sau să cruțe. Bărbați, femei, fete și copii pier deopotrivă.

„Căci iată, Domnul iese din locuința Lui, să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului; și pământul va da sângele pe față, și nu va mai acoperi uciderile" (Isaia 26, 21). „Dar iată urgia cu care va lovi Domnul pe toate popoarele, care vor lupta împotriva Ierusalimului. Le va putrezi carnea stând încă în picioare, le vor putrezi ochii în găurile lor, și le va putrezi limba în gură. În ziua aceea, Domnul va trimite o mare învălmășeală în ei; unul va apuca mâna altuia, și vor ridica mâna unii asupra altora" (Zaharia 14, 12-13). În lupta nebunească a patimilor crude și datorită revărsării grozave a mâniei neamestecate cu milă a lui Dumnezeu, cad locuitorii nelegiuiți ai pământului — preoți, conducători și popor, bogat și sărac, de sus și de jos. „Cei pe care-i va ucide Domnul în ziua aceea vor fi întinși de la un capăt al pământului până la celălalt; nu vor fi jeliți, nici adunați, nici îngropați" (Ieremia 25, 33).

La venirea Domnului Hristos, nelegiuiții sunt șterși de pe fața întregului pământ, nimiciți de suflarea gurii Sale și distruși de strălucirea slavei Sale. Hristos Își ia poporul în cetatea lui Dumnezeu, iar pământul este golit de locuitori. „Iată, Domnul deșartă țara și o pustiește, îi răstoarnă fața și risipește locuitorii. Țara este pustiită de tot și prădată; căci Domnul a hotărât așa. Ei călcau legile, nu țineau poruncile, și rupeau legământul cel veșnic! De aceea mănâncă blestemul țara, și suferă locuitorii ei pedeapsa nelegiuirilor lor; de aceea sunt prăpădiți locuitorii țării" (Isaia 24, 1.3.5-6).

Pământul întreg pare ca un pustiu trist. Ruinele orașelor și satelor distruse de cutremur, copaci dezrădăcinați, stânci sfărâmate, aruncate de mare sau scoase din pământ, zac răspândite pe suprafața lui, în timp ce văgăuni uriașe Marchează locul de unde au fost smulși munții din temeliile lor. Acum are loc evenimentul prefigurat în ultimul serviciu solemn al zilei de ispășire. Când lucrarea din sfânta sfintelor se încheia, iar păcatele lui Israel erau îndepărtate din sanctuar în virtutea sângelui jertfei pentru păcat, atunci era adus înaintea Domnului țapul cel viu; și în fața adunării, marele preot mărturisea pe capul lui „toate nelegiuirile copiilor lui

Israel, și toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună pe capul țapului" (Leviticul 16, 21). Tot astfel, când lucrarea de ispășire din Sanctuarul ceresc se va încheia, în prezența lui Dumnezeu, a îngerilor cerești și a oștilor celor răscumpărați, păcatele poporului lui Dumnezeu sunt puse asupra lui Satana; el va fi declarat vinovat de toate relele pe care le-a provocat să le înfăptuiască. Și după cum țapul era trimis departe, într-un ținut nelocuit, tot așa și Satana va fi alungat pe pământul pustiit, o pustietate nelocuită și stearpă.

Apocalipsa profetizează alungarea lui Satana, precum și starea de haos și pustiire la care va fi adus pământul și declară că această stare va dăinui timp de o mie de ani. După ce prezintă scenele celei de a doua veniri a Domnului și distrugerea celor nelegiuiți, profeția continuă: „Apoi am văzut pogorându-se din cer un înger, care ținea în mână cheia Adâncului și un lanț mare. El a pus mâna pe balaur, pe șarpele cel vechi, care este diavolul și Satana, și l-a legat pentru o mie de ani. L-a aruncat în Adânc, l-a închis acolo, și a pecetluit intrarea deasupra lui, ca să nu mai înșele Neamurile, până se vor împlini cei o mie de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat pentru puțină vreme" (Apocalipsa 20, 1-3).

Faptul că expresia „fântâna adâncului" reprezintă pământul într-o stare de confuzie și de întunecime se poate vedea și din alte texte biblice. Cu privire la starea pământului „la început", raportul Bibliei spune că „era pustiu și gol; și întunericul era peste fața adâncului"*(Geneza 1, 2). Profeția ne arată că va fi readus parțial, aproape la aceeași stare. Privind înainte la ziua cea mare a lui Dumnezeu, profetul Ieremia declară: „Mă uit la pământ, și iată că este pustiu și gol; mă uit la ceruri și lumina lor a pierit! Mă uit la munți, și iată că nu este nici un om; și toate păsările cerurilor au fugit! Mă uit, și iată, locul roditor este un pustiu; și toate cetățile sale sunt nimicite" (Ieremia 4, 23-26).

Aici trebuie să fie locuința lui Satana și a îngerilor răi timp de o mie de ani. Mărginit la pământ, el nu va mai avea intrare la alte lumi, pentru a-i ispiti și a-i supăra pe aceia care n-au căzut niciodată. În acest sens este el legat; n-a mai rămas nimeni asupra căruia să-și poată exercita puterea. Este oprit cu totul de la lucrarea de amăgire și de distrugere care, timp de atâtea secole, a fost singura lui desfătare. Profetul Isaia, privind în viitor la vremea distrugerii lui Satana, exclamă: „Cum ai căzut din cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor! Tu ziceai în inima ta: «Mă voi sui în cer, îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu, voi fi ca Cel Preaînalt». Dar ai fost aruncat în locuința morților, în adâncimile mormântului! Cei ce te văd se uită țintă mirați la tine, te privesc cu luare aminte și zic: «Acesta este omul care făcea să se cutremure pământul, și zguduia împărățiile, care prefăcea lumea în pustie, nimicea cetățile și nu dădea drumul prinșilor săi de război?»" (Isaia 14, 12-17).

Timp de șase mii de ani, lucrarea de răzvrătire a lui Satana „a făcut pământul să tremure". El „a făcut lumea ca un pustiu și a nimicit cetățile de pe el". Și „n-a deschis închisoarea captivilor". Timp de șase mii de ani, temnița lui l-a primit pe poporul lui Dumnezeu și l-ar fi ținut pentru totdeauna în robie, dar Hristos a sfărâmat lanțurile și i-a eliberat pe prizonieri.

Chiar și cei nelegiuiți sunt acum în afara puterii lui Satana; iar el, singur, înconjurat doar de îngerii săi, rămâne să-și dea seama de efectele blestemului pe care l-a adus păcatul. „Toți împărații neamurilor, da, toți, se odihnesc cu cinste, fiecare în mormântul lui. Dar tu ai fost aruncat departe de mormântul tău, ca o ramură disprețuită. Tu nu ești unit cu ei în mormânt, căci ți-ai nimicit țara, și ți-ai prăpădit poporul" (Isaia 14, 18-20).

Timp de o mie de ani, Satana va rătăci încoace și încolo pe pământul pustiit, pentru a vedea urmările răzvrătirii lui împotriva Legii lui Dumnezeu. În această vreme, suferințele lui vor fi profunde. De la cădere, activitatea neîncetată nu i-a dat timp să reflecteze; dar acum este lipsit de putere și lăsat să contemple partea pe care a avut-o de când s-a răzvrătit pentru prima oară împotriva guvernării divine, să privească înainte, tremurând cu groază către viitorul îngrozitor, când va trebui să sufere pentru tot răul pe care l-a făcut și să fie pedepsit pentru păcatele pe care le-a determinat să fie făcute.

Captivitatea lui Satana îi va aduce poporului lui Dumnezeu bucurie și veselie. Profetul spune: „Iar când îți va da Domnul odihnă după ostenelile și frământările tale, și după aspra robie care a fost pusă peste tine, atunci vei cânta cântarea aceasta asupra împăratului Babilonului (reprezentându-l aici pe Satana) și vei zice: «Iată, asupritorul nu mai este, asuprirea a încetat, Domnul a frânt toiagul celor răi, nuiaua stăpânitorilor. Cel ce în urgia lui lovea popoarele cu lovituri fără răgaz, cel ce în mâna lui supunea neamurile este prigonit fără cruțare»" (Isaia 14, 3-6).

În timpul celor o mie de ani, între prima și a doua înviere, are loc judecata celor nelegiuiți. Apostolul Pavel arată către această judecată ca fiind un eveniment ce urmează celei de a doua veniri. „De aceea să nu judecați nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric, și va descoperi gândurile inimilor" (1 Corinteni 4, 5). Daniel declară că atunci când vine Cel Îmbătrânit de zile „judecata a fost dată sfinților Celui Preaînalt" (Daniel 7, 22). La data aceasta, cei neprihăniți domnesc ca regi și preoți pentru Dumnezeu. Ioan spune în Apocalipsa: „Și am văzut niște scaune de domnie; și celor ce au șezut pe ele, li s-a dat judecata; ei vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, și vor împărăți cu El o mie de ani" (Apocalipsa 20, 4-6). Acum este timpul când, așa cum a profetizat apostolul Pavel, „sfinții vor judeca lumea" (1 Corinteni 6, 2). Împreună cu Hristos ei îi judecă pe cei nelegiuiți, comparând faptele lor cu Biblia, cartea statutară, hotărând fiecare caz după faptele făcute în trup. Apoi, partea pe care cei nelegiuiți trebuie să o suporte este măsurată după faptele lor; și este scrisă în dreptul numelui lor în cartea morții.

Satana și îngerii lui sunt judecați de Hristos și de poporul său. Pavel spune: „Nu știți că noi vom judeca pe îngeri?" (1 Corinteni 6, 3). Iar Iuda declară că „El a păstrat pentru judecata zilei celei mari, puși în lanțuri veșnice, în întuneric, pe îngerii care nu și-au păstrat vrednicia, ci și-au părăsit locuința" (Iuda 6). La încheierea celor o mie de ani, va avea loc a doua înviere. Atunci, cei nelegiuiți vor învia din morți și se vor prezenta înaintea lui Dumnezeu pentru aducerea la îndeplinire a „judecății scrise". Astfel Apocalipsa, după ce descrie învierea celor

drepți, spune: „Ceilalți morți n-au înviat până nu s-au sfârșit cei o mie de ani” (Apocalipsa 20, 5). Iar Isaia declară cu privire la cei nelegiuiți: „Aceștia vor fi strânși ca prinși de război și duși într-o temniță, vor fi închiși în gherle, și, după un mare număr de zile, vor fi pedepsiți” (Isaia 24, 22).

Capitolul 42 — Sfârșitul Luptei

La încheierea celor o mie de ani, Hristos Se întoarce din nou pe pământ. El este însoțit de oastea celor mântuiți și înconjurat de o suită de îngeri. Când coboară într-o maiestate înfricoșată, poruncește morților nelegiuiți să învie pentru a-și primi pedeapsa. Ei ies, o ceată puternică, nenumărată ca nisipul mării. Ce contrast față de aceia care au înviat la prima înviere! Cei drepți au fost îmbrăcați cu tinerețe și frumusețe nemuritoare. Cei nelegiuiți poartă urmele bolii și ale morții.

Fiecare ochi din mulțime se întoarce să vadă slava lui Dumnezeu. Cu un glas, oștile nelegiuiților exclamă: „Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului!" Nu iubirea față de Isus le inspiră această exclamație. Puterea adevărului face ca buzele lor să rostească, fără să vrea, aceste cuvinte. Cei nelegiuiți ies din mormânt cu aceeași ură față de Isus și cu același spirit de rebeliune. Ei nu mai au un nou timp de har în care să-și corecteze defectele din viața lor trecută. Nimic nu s-ar mai câștiga cu aceasta. O viață întreagă de neascultare nu le-a înmuiat inimile. O a doua ocazie, dacă le-ar fi dată, ar fi folosită la fel ca prima, călcând în picioare cerințele lui Dumnezeu și răzvrătindu-se împotriva Lui.

Hristos coboară pe Muntele Măslinilor, de unde S-a înălțat după învierea Sa și unde îngerii au repetat făgăduința revenirii Sale. Profetul spune: „Atunci va veni Domnul, Dumnezeul meu, și toți sfinții împreună cu El! Picioarele Lui vor sta în ziua aceea pe muntele Măslinilor, care este în fața Ierusalimului, spre răsărit; muntele Măslinilor se va despica la mijloc ... și se va face o vale foarte mare.... Și Domnul va fi Împărat peste tot pământul. În ziua aceea, Domnul va fi singurul Domn, și Numele Lui va fi singurul Nume" (Zaharia 14, 4.5.9). În timp ce Noul Ierusalim, în splendoarea lui orbitoare, se coboară din ceruri și se așează pe locul curățit și pregătit să-l primească, Hristos împreună cu poporul Său și cu îngerii intră în Cetatea Sfântă.

Acum Satana se pregătește pentru o ultimă luptă pentru supremație. Cât timp a fost lipsit de putere și întrerupt din lucrarea lui de amăgire, prințul răului s-a simțit nenorocit și descurajat; dar când morții nelegiuiți învie și el vede acele mulțimi de partea lui, nădejdea lui reînvie și se hotărăște să nu renunțe la marea luptă. Își va pune în linie de bătaie, sub steagul lui, toate oștile celor pierduți și prin ei va căuta să-și aducă la îndeplinire planurile. Cei nelegiuiți sunt prizonierii lui Satana. Respingându-L pe Hristos, ei au acceptat conducerea marelui răzvrătit. Ei sunt gata să primească sugestiile lui și să împlinească poruncile lui. Dar, consecvent șireteniei lui de la început, nu vrea să fie recunoscut ca fiind Satana. Pretinde a fi prințul care este proprietarul de drept al lumii și a cărui moștenire i-a fost răpită pe nedrept. Se prezintă supușilor lui amăgiți ca salvator, asigurându-i că puterea lui i-a scos din morminte și că este pe punctul de a-i scăpa de cea mai crudă tiranie. Prezența lui Hristos fiind îndepărtată, Satana face minuni pentru a-și susține pretențiile. El îl face tare pe cel slab și le inspiră tuturor spiritul și energia lui. Le propune să-i conducă împotriva taberei sfinților și să

pună stăpânire pe Cetatea lui Dumnezeu. Cu bucurie diabolică arată spre milioanele nenumărate de oameni care au fost înviați din mormintele lor și declară că, în calitate de conducător al lor, este în stare să cucerească cetatea ca să-și recâștige tronul și împărăția.

În acea gloată sunt mulți din generația aceea cu viață lungă, care a existat înainte de potop; bărbați cu statură înaltă și de o inteligență vastă, care, supunându-se stăpânirii îngerilor căzuți, și-au consacrat toată priceperea și cunoștințele pentru înălțarea de sine; bărbați ale căror lucruri minunate de artă au făcut ca lumea să idolatrizeze geniul lor, dar ale căror cruzime și invenții rele au murdărit pământul și au deformat chipul lui Dumnezeu, făcându-L să șteargă de pe fața pământului creațiunea Sa. Acolo sunt împărați și generali care au cucerit popoare, viteji care n-au pierdut nici o bătălie, luptători mândri și ambițioși, a căror apropiere făcea împărățiile să tremure. Prin moarte, n-au suferit nici o schimbare. Când ies din morminte, își reiau cursul gândurilor chiar de acolo de unde au încetat. Sunt mânați de aceeași dorință de cucerire care-i stăpânea când au căzut.

Satana se consultă cu îngerii lui și apoi cu acești împărați cuceritori și oameni puternici. Ei privesc puterea și numărul acelora care sunt de partea lor și declară că armata din cetate este mică în comparație cu a lor și că poate fi biruită. Fac planuri să pună stăpânire pe bogățiile și pe slava Noului Ierusalim. Toți încep de îndată să se pregătească de luptă. Meșteri pricepuți făuresc echipament de război. Conducători militari, renumiți pentru succesele lor, rânduiesc gloate de luptători în companii și divizii.

În cele din urmă, se dă ordinul de înaintare și oștile nenumărate pornesc — o armată cum n-a fost niciodată formată de cuceritorii pământești, pe care forțele unite din toate veacurile, de când a început războiul pe pământ, n-au egalat-o niciodată. Satana, cel mai puternic dintre luptători, conduce avangarda, iar îngerii lui își unesc forțele pentru această luptă finală. Împărați și luptători sunt în cortegiul lui, iar mulțimile îi urmează în companii mari, fiecare sub comandantul rânduit. Cu o precizie militară, rândurile înaintează unul după altul pe suprafața pământului, neregulată și crăpată, către Cetatea lui Dumnezeu. La porunca lui Isus, porțile Noului Ierusalim sunt închise și armatele lui Satana împresoară cetatea și se pregătesc de atac.

Hristos apare acum din nou în fața vrăjmașilor Săi. Cu mult deasupra cetății, pe o temelie de aur lustruit, se află un tron înalt. Pe acest tron stă Fiul lui Dumnezeu, iar în jur sunt supușii împărăției Sale. Nici o limbă și nici o pană nu pot descrie puterea și maiestatea lui Hristos. Slava veșnicului Tată Îl învăluie pe Fiul Său. Strălucirea prezenței Sale umple Cetatea lui Dumnezeu și se revarsă dincolo de porți, învăluind pământul întreg cu strălucirea ei.

Cel mai aproape de tron sunt aceia care odinioară au fost zeloși pentru cauza lui Satana, dar care, ca niște tăciuni scoși din foc, L-au urmat pe Mântuitorul lor cu un devotament profund și puternic. Apoi stau aceia care au clădit caractere creștine în mijlocul minciunii și necredinței, aceia care au respectat Legea lui Dumnezeu atunci când lumea creștină o declara fără valoare și milioane din toate veacurile care au suferit moartea de martir pentru credința

lor. Iar mai departe este „gloata cea mare pe care n-o poate număra nimeni, dintre toate popoarele, neamurile și limbile ... înaintea tronului și înaintea Mielului, îmbrăcați în haine albe și cu ramuri de finic în mâini” (Apocalipsa 7, 9). Lupta lor s-a sfârșit, au câștigat biruința. Au alergat și au căpătat premiul. Ramura de palmier din mâinile lor este simbolul biruinței și haina albă este însemnul neprihănirii lui Hristos care acum este a lor.

Cei răscumpărați înalță o cântare de laudă care răsună prin bolțile cerului: „Mântuirea este a Dumnezeului nostru, care șede pe scaunul de domnie, și a Mielului!” (Ver 10). Îngerii și serafimii își unesc glasurile în adorare. Când cei mântuiți privesc puterea și răutatea lui Satana, văd, ca niciodată mai înainte, că nici o altă putere nu i-a putut face biruitori, decât aceea a lui Hristos. În toată mulțimea aceea strălucită nu se găsește nimeni care să-și atribuie mântuirea, ca și când ar fi biruit prin propria putere și bunătate. Nu se spune nimic despre ceea ce au făcut sau au suferit; ci refrenul fiecărei cântări, cheia fiecărui imn este: Mântuirea este a Dumnezeului nostru și a Mielului.

În prezența locuitorilor pământului și ai cerului, are loc încoronarea finală a Fiului lui Dumnezeu. Și acum, învestit cu maiestate și putere supremă, Împăratul împăraților pronunță sentința față de răzvrătiții împotriva guvernării Sale și aduce la îndeplinire dreptatea pentru aceia care au călcat în picioare Legea Sa și l-au prigonit pe poporul Său. Profetul lui Dumnezeu spune: „Apoi am văzut un scaun de domnie mare și alb, și pe Cel ce ședea pe el. Pământul și cerul au fugit dinaintea Lui, și nu s-a mai găsit un loc pentru ele. Și am văzut pe morți, mari și mici, stând în picioare înaintea scaunului de domnie. Niște cărți au fost deschise. Și a fost deschisă o altă carte, care este cartea vieții. Și morții au fost judecați după faptele lor, după cele ce erau scrise în cărțile acelea” (Apocalipsa 20, 11.12).

De îndată ce cărțile cu rapoarte sunt deschise, și ochiul lui Isus privește asupra nelegiuiților, ei devin conștienți de fiecare păcat pe care l-au săvârșit vreodată. Ei văd exact locul unde picioarele lor s-au depărtat de pe cărarea curăției și a sfințeniei și cât de departe i-a dus mândria și răzvrătirea în călcarea Legii lui Dumnezeu. Ispitele seducătoare pe care le-au încurajat prin îngăduirea păcatului, binecuvântările folosite în scop rău, solii lui Dumnezeu disprețuiți, avertizările lepădate, valurile de milă respinse din cauza inimii îndărătnice și nepocăite — toate acestea apar ca și când sunt scrise cu litere de foc.

Deasupra tronului este descoperită crucea; și, ca o priveliște panoramică, apar scenele ispitirii și căderii lui Adam împreună cu etapele succesive din Planul cel mare de Mântuire. Nașterea umilă a Mântuitorului, primii Săi ani de sărăcie și ascultare; botezul Său în Iordan; postul și ispitirea din pustie; lucrarea Sa publică, descoperirea față de oameni a celor mai prețioase binecuvântări ale cerului; zilele pline de fapte de iubire și de milă; nopțile rugăciunii și vegherii în singurătatea munților; comploturile geloziei, ale urii și ale răutății cu care erau răsplătite binefacerile Sale; agonia îngrozitoare și tainică din Ghetsemani, sub povara zdrobitoare a păcatelor lumii întregi; trădarea în mâinile gloatei ucigașe; evenimentele înfricoșătoare din noaptea aceea de groază; Prizonierul care nu Se împotrivea, părăsit de

ucenicii Săi iubiți, care fugiseră dezamăgiți pe străzile Ierusalimului; Fiul lui Dumnezeu adus în mijlocul veseliei în fața lui Ana, judecat în palatul marelui preot, în sala de judecată a lui Pilat, înaintea lui Irod cel crud și laș, batjocorit, insultat, torturat și condamnat la moarte — toate acestea sunt prezentate în culori vii.

Iar acum, în fața mulțimii tremurânde, sunt arătate scenele finale; răbdătorul Suferind mergând pe drum către Calvar; Prințul cerului atârnând pe cruce; preoții îngâmfați, gloata batjocoritoare, care lua în râs agonia Lui de moarte; întunericul supranatural; pământul împovărat, stâncile despicate, mormintele deschise, marcând clipa în care Mântuitorul lumii Și-a dat viața.

Spectacolul îngrozitor se arată exact așa cum a fost. Satana, îngerii și supușii lui nu au nici o putere să se întoarcă de la tabloul propriei lucrări. Fiecare își reamintește partea pe care a înfăptuit-o. Irod, care a ucis copiii nevinovați din Betleem, ca să-L nimicească pe Împăratul lui Israel; Irodiada cea josnică, pe al cărei suflet vinovat stă sângele lui Ioan Botezătorul; Pilat cel slab și oportunist; soldații batjocoritori; preoții și fruntașii împreună cu gloata înnebunită, care striga: „Sângele Lui să fie peste noi și peste copiii noștri” — toți privesc grozăvia vinovăției lor. Zadarnic caută să se ascundă de maiestatea divină a feței Sale, care întrece strălucirea soarelui, în timp ce mântuiții își depun coroanele la picioarele Mântuitorului, exclamând: „El a murit pentru mine!”

În mijlocul mulțimii răscumpărate sunt apostolii lui Hristos, Pavel cel curajos, Petru cel înflăcărat, Ioan cel iubitor și iubit, împreună cu frații lui inimoși, și împreună cu ei marea oaste de martiri; iar în afara zidurilor, împreună cu toate lucrurile respingătoare și josnice, sunt aceia care i-au prigonit, întemnițat și ucis. Acolo este Nero, acel monstru al cruzimii și al viciului, care privește acum bucuria și înălțarea acelora pe care odinioară i-a torturat și în a căror groază extremă și-a găsit o desfătare satanică. Mama lui este acolo pentru a vedea rezultatul lucrării ei; să vadă cum trăsătura rea de caracter transmisă fiului ei, patimile încurajate și dezvoltate sub influența și prin exemplul ei au rodit crima care a făcut lumea să se cutremure.

Acolo sunt preoții și prelații papistași, care au pretins a fi ambasadorii lui Hristos, dar care au folosit roata, temnița și rugul pentru a stăpâni conștiințele poporului Său. Acolo sunt pontifii cei îngâmfați, care s-au înălțat mai presus de Dumnezeu și s-au încumetat să schimbe Legea Celui Preaînalt. Acei pretinși părinți ai bisericii au de dat o socoteală înaintea lui Dumnezeu, de care ar dori să fie scutiți. Prea târziu sunt aduși să vadă că Cel Atotștiutor este gelos pentru Legea Sa și că nu-l va scuti pe cel vinovat. Ei înțeleg acum că Hristos Se face una cu poporul Său care suferă; iar ei simt puterea cuvintelor Sale: „Adevărat vă spun că ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut” (Matei 25, 40).

Întreaga lume nelegiuită este la bara de judecată a lui Dumnezeu, sub acuzația de înaltă trădare față de guvernământul cerului. Ei nu au pe nimeni care să le apere cauza; n-au nici o

scuză; și se pronunță asupra lor sentința morții veșnice. Acum văd cu toții că plata păcatului este moartea, și nu o libertate nobilă și viața veșnică, ci sclavie, ruină și moarte. Cei nelegiuiți văd că s-au pierdut printr-o viață de răzvrătire. Când li s-a oferit greutatea veșnică de slavă, au batjocorit-o; dar acum, cât de dorită li se pare! „Toate acestea", strigă sufletul pierdut, „le-aș fi putut avea; dar am ales să le îndepărtez de la mine. O, ce patimă ciudată! Am schimbat pacea, fericirea și onoarea pentru distrugere, rușine și disperare". Toți văd că excluderea lor din cer este dreaptă. Prin viața lor au declarat: „Nu vrem ca acest Om (Isus) să domnească peste noi".

Ca într-o răpire, cei nelegiuiți au privit încoronarea Fiului lui Dumnezeu. Văd în mâinile Sale tablele Legii divine, statutele pe care le-au disprețuit și le-au călcat. Ei sunt martori ai izbucnirii de uimire, de răpire și de adorare a celor mântuiți; și ca unda unei melodii se revarsă peste mulțimile din afara Cetății exclamația tuturor, într-un glas: „Mari și minunate sunt lucrările Tale, Doamne, Dumnezeule, Atotputernice! Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al Neamurilor!" (Apocalipsa 15, 3); și, căzând cu fața la pământ, ei se închină Prințului vieții.

Satana pare paralizat când privește slava și maiestatea lui Hristos. El, care odată fusese un heruvim ocrotitor, își amintește de unde a căzut. Un serafim strălucitor, „fiu al zorilor"; cât de schimbat, cât de decăzut! Din sfatul în care odinioară era onorat, acum este exclus pentru totdeauna. El vede pe altul stând acum lângă Tatăl, acoperindu-I slava. A văzut coroana pusă pe capul lui Hristos de un înger cu o statură înaltă și cu o prezență maiestuoasă și știe că poziția înălțată a acestui înger ar fi putut fi a lui.

Își aduce aminte de căminul nevinovăției și curăției lui, de pacea și de mulțumirea lui, până și-a îngăduit să murmure împotriva lui Dumnezeu și să Îl invidieze pe Hristos. Acuzațiile lui, răscoala lui, amăgirile lui pentru a câștiga simpatia și sprijinul îngerilor, stăruința lui încăpățânată în a nu face nici un efort de întoarcere atunci când Dumnezeu i-a oferit iertarea — toate acestea îi vin cu putere în minte. Își revede lucrarea printre oameni, cu urmările ei — vrăjmășia omului față de semenul lui, distrugerea teribilă a vieții, ridicarea și căderea împărățiilor, răsturnarea tronurilor, succesiunea îndelungată a agitațiilor, a conflictelor și a răscoalelor. Își amintește de toate eforturile lui permanente de a se împotrivi lucrării lui Hristos și de a-l afunda pe om din ce în ce mai adânc. Vede că uneltirile lui demonice nu i-au putut distruge pe aceia care și-au pus încrederea în Isus. Când Satana își privește împărăția, rodul trudei lui, vede numai decădere și ruină. A condus mulțimile să creadă că Cetatea lui Dumnezeu ar putea fi o pradă ușoară; dar știe că aceasta este o minciună. Mereu și mereu în desfășurarea marii lupte a fost învins și obligat să se predea. Cunoaște prea bine puterea și maiestatea Celui veșnic.

Scopul marelui răsculat a fost totdeauna să se îndreptățească și să dovedească faptul că guvernarea divină este răspunzătoare de răzvrătirea lui. În scopul acesta a folosit toată puterea minții lui. A lucrat în mod premeditat și sistematic și cu un succes uimitor, conducând mulțimi

uriașe să primească versiunea lui cu privire la marea luptă care a durat atâta vreme. Timp de mii de ani, acest șef al conspirației a așezat minciuna în locul adevărului. Dar acum a venit timpul când rebeliunea trebuie să fie înfrântă până la urmă, iar istoria și caracterul lui Satana să fie demascate. În ultimul său efort uriaș de a-L detrona pe Hristos, de a distruge pe poporul Său și de a pune stăpânire pe Cetatea lui Dumnezeu, arhiamăgitorul a fost demascat definitiv. Aceia care s-au unit cu el văd înfrângerea totală a cauzei lui. Urmașii lui Hristos și îngerii credincioși văd întinderea vastă a intrigilor lui împotriva guvernării lui Dumnezeu. El devine obiectul repulsiei generale.

Satana vede că răscoala l-a făcut nedemn pentru cer. El și-a dirijat puterile pentru a lupta împotriva lui Dumnezeu; curăția, pacea și armonia cerului ar fi pentru el o tortură supremă. Acuzațiile lui împotriva milei și dreptății lui Dumnezeu sunt acum aduse la tăcere. Jignirea pe care a încercat să o arunce asupra lui Iehova cade cu totul asupra lui. Iar acum Satana se pleacă și mărturisește justețea sentinței date lui.

„Cine nu se va teme, Doamne, și cine nu va slăvi Numele Tău? Căci numai Tu ești sfânt, și toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale au fost arătate!” (Ver 4). Toate întrebările cu privire la adevăr și rătăcire în lupta cea lungă au fost acum explicate. Urmările răscoalei, roadele punerii deoparte a statutelor divine s-au descoperit vederii tuturor inteligențelor create. Efectele conducerii lui Satana în contrast cu guvernarea lui Dumnezeu au fost prezentate universului întreg. Chiar lucrările lui l-au condamnat. Înțelepciunea lui Dumnezeu, dreptatea și bunătatea Lui sunt deplin îndreptățite. S-a văzut că toate procedeele Sale în marea luptă au fost dirijate ținând seama de binele veșnic al poporului Său și binele tuturor lumilor pe care El le-a creat. „Toate lucrările Tale Te vor lăuda, Doamne! Și credincioșii Tăi Te vor binecuvânta” (Psalmii 145, 10). Istoria păcatului va sta în toată veșnicia ca martoră că de existența Legii lui Dumnezeu este legată fericirea tuturor ființelor create de El. Ținând seama de toate faptele din lupta cea mare, universul întreg, atât cei credincioși, cât și cei răsculați, declară într-un glas: „Drepte și adevărate sunt căile Tale, Împărate al neamurilor”.

Înaintea universului s-a prezentat lămurit jertfa cea mare făcută de Tatăl și de Fiul în favoarea omului. A venit ceasul când Hristos Își ocupă poziția de drept și este preamărit mai presus de domnii și de puteri și de orice nume ce se poate da. Pentru bucuria care-I era pusă înainte — ca să aducă multe suflete la slavă — a suferit El crucea și a disprețuit rușinea. Și pe cât de neînțeles de mari au fost durerea și rușinea, cu mult mai mari sunt bucuria și slava. El privește asupra celor răscumpărați, înnoiți după chipul Său, toate inimile purtând pecetea desăvârșită a divinului, toate fețele reflectând asemănarea cu Împăratul lor. El vede în ei rezultatul muncii sufletului Său și este mulțumit. Apoi, cu un glas care mișcă mulțimile celor drepți și ale celor nelegiuiți, El declară: „Iată răsplata pentru sângele Meu. Pentru aceștia am suferit, pentru ei am murit, ca să locuiască înaintea Mea în veacurile veșnice”. Iar din gura celor îmbrăcați în haine albe din jurul tronului se înalță cântecul de laudă: „Vrednic este

Mielul, care a fost junghiat, să primească puterea, bogăția, înțelepciunea, tăria, cinstea, slava și lauda!" (Apocalipsa 5, 12).

Cu toate că Satana a fost constrâns să recunoască dreptatea lui Dumnezeu și să se plece înaintea supremației lui Hristos, caracterul lui rămâne neschimbat. Spiritul de răzvrătire izbucnește iarăși ca un torent puternic. Plin de furie, se hotărăște să nu abandoneze lupta cea mare. A venit timpul pentru o luptă disperată, finală, împotriva Împăratului cerului. Se aruncă în mijlocul supușilor lui și încearcă să-i inspire cu propria furie, ridicându-i pe loc la luptă. Dar dintre toate milioanele pe care le-a amăgit la răscoală nu este nici unul care să-i recunoască supremația. Puterea lui este sfârșită. Cei nelegiuiți sunt plini de aceeași ură față de Dumnezeu pe care o inspiră Satana; dar ei văd că situația lor este deznădăjduită, că nu pot birui în lupta împotriva lui Iehova. Mânia lor se aprinde împotriva lui Satana și a acelora care au fost agenții lui în amăgire și, cu o furie demonică, se întorc împotriva lor.

Domnul zicea: „Pentru că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu, iată că voi aduce împotriva ta niște străini, pe cele mai asupritoare dintre popoare, care vor scoate sabia împotriva înțelepciunii tale strălucitoare, și-ți vor pângări frumusețea. Te vor arunca în groapă". „Te nimicesc, heruvim ocrotitor, din mijlocul pietrelor scânteietoare. De aceea, te arunc la pământ, te dau priveliște împăraților și te prefac în cenușă pe pământ, înaintea tuturor celor ce te privesc; ești nimicit, și nu vei mai fi niciodată!" (Ezechiel 28, 6-8.16-19).

„Căci orice încălțăminte purtată în învălmășeala luptei, și orice haină de război tăvălită în sânge, vor fi aruncate în flăcări, ca să fie arse în foc." „Căci Domnul este mâniat pe toate neamurile și plin de urgie pe toată oștirea lor; el le nimicește cu desăvârșire, le măcelărește de tot." „Peste cei răi plouă cărbuni, foc și pucioasă: un vânt dogoritor, iată paharul de care au ei parte" (Isaia 9, 5; 34, 2; Psalmii 11, 6). Flăcări cad de la Dumnezeu din cer. Pământul se crapă. Armele ascunse în adâncurile lui sunt scoase în afară. Flăcări nimicitoare izbucnesc din fiecare prăpastie deschisă. Chiar și stâncile ard. A venit ziua care va arde ca un cuptor. Elementele se topesc de dogoarea mistuitoare, chiar și pământul cu tot ce este pe el arde (Maleahi 4, 1-2; 2 Petru 3, 10). Suprafața pământului pare o masă topită — un lac de foc uriaș, clocotind.

Este vremea judecății și a pierzării oamenilor nelegiuiți — „o zi de răzbunare a Domnului, un an de răsplătire și răzbunare pentru Sion" (Isaia 34, 8). Cel nelegiuit își primește răsplata pe pământ (Proverbe 11, 31). „Căci iată, vine ziua, care va arde ca un cuptor! Toți cei trufași și toți cei răi vor fi ca miriștea; ziua care vine îi va arde, zice Domnul oștirilor" (Maleahi 4, 1). Unii sunt distruși într-o clipă, în timp ce alții suferă multe zile. Toți sunt pedepsiți „după faptele lor". Păcatele celor drepți fiind puse asupra lui Satana, el trebuie să sufere nu numai pentru răscoala proprie, ci pentru toate păcatele la care i-a provocat pe sfinți să le săvârșească. Pedeapsa lui este cu mult mai mare decât a acelora pe care i-a amăgit. După ce toți aceia care au căzut prin amăgirile lui au pierit, el încă mai trăiește și mai suferă. În flăcările nimicitoare, cei nelegiuiți sunt nimiciți, și rădăcină, și ramură — Satana fiind rădăcina, iar urmașii lui,

ramurile. Pedeapsa deplină a Legii a fost adusă; cererea dreptății a fost satisfăcută; iar cerul și pământul, privind, declară neprihănirea lui Iehova.

Lucrarea de nimicire a lui Satana s-a sfârșit pentru totdeauna. Timp de șase mii de ani și-a făcut voia, umplând pământul de vai și producând durere în tot universul. Toată creațiunea a gemut și s-a chinuit în durere. Acum, făpturile lui Dumnezeu sunt pentru totdeauna eliberate de prezența și de ispitirile lui. „Tot pământul se bucură acum de odihnă și pace; izbucnesc oamenii cei drepți în cântece de veselie” (Isaia 14, 7). Și un strigăt de laudă și de biruință se înalță din tot universul credincios: „Și am auzit ca un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zice: «Aleluia! Domnul, Dumnezeul nostru Cel Atotputernic a început să împărățească»” (Apocalipsa 19, 6).

În timp ce pământul este învăluit în focul distrugerii, cei drepți locuiesc în siguranță în Sfânta Cetate. A doua moarte nu are nici o putere asupra acelora care au avut parte de prima înviere. În timp ce Dumnezeu este pentru cei nelegiuiți un foc mistuitor, pentru poporul Său este un soare și un scut (Apocalipsa 20, 6; Psalmii 84, 11). „Apoi am văzut un cer nou și un pământ nou: pentru că cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră” (Apocalipsa 21, 1). Focul care îi consumă pe cei nelegiuiți curăță pământul. Orice urmă de blestem este îndepărtată. Nici un iad arzând veșnic nu va păstra înaintea celor răscumpărați consecințele grozave ale păcatului.

Numai o singură amintire rămâne: Mântuitorul nostru va purta pentru veșnicie semnele răstignirii. Pe fruntea Sa rănită, pe coasta Sa, pe mâinile și picioarele Sale, se vor păstra pe veci urmele lucrării pline de cruzime pe care a făcut-o păcatul. Privindu-L pe Hristos în slava Sa, profetul spune: „Din mâna Lui pornesc raze, și acolo este ascunsă tăria Lui” (Habacuc 3, 4). Coasta împunsă, din care a curs șuvoiul purpuriu, l-a împăcat pe om cu Dumnezeu — acolo este slava Mântuitorului, acolo „este ascunsă tăria Lui”. Puternic ca să mântuiască, prin jertfa răscumpărării, El a fost puternic să execute dreptatea asupra acelora care au disprețuit mila lui Dumnezeu. Iar semnele umilinței Sale formează cinstea Sa cea mai înaltă; prin veacurile veșnice, rănile de la Calvar vor provoca lauda Sa și vor face cunoscută puterea Sa.

„Iar la tine, turn al turmei, deal al fiicei Sionului, la tine va veni, și la tine va ajunge vechea stăpânire, împărăția fiicei Ierusalimului!” (Mica 4, 8). A venit vremea către care au privit cu ardoare oamenii sfinți de la data de când sabia învăpăiată a oprit prima pereche din Eden, timpul pentru „răscumpărarea celor câștigați de Dumnezeu” (Efeseni 1, 14). Pământul, care a fost dat omului de la început să fie împărăția sa și care a fost trădat în mâinile lui Satana și ținut multă vreme de acest dușman puternic, a fost adus înapoi prin marele Plan de Mântuire. Tot ce a fost pierdut prin păcat a fost recâștigat. „Căci așa vorbește Domnul, care a întocmit pământul, l-a făcut și l-a întărit, l-a făcut nu ca să fie pustiu, ci l-a întocmit ca să fie locuit” (Isaia 45, 18). Scopul de la început al lui Dumnezeu în crearea pământului este împlinit când este făcut locuință veșnică pentru cei mântuiți. „Cei neprihăniți vor stăpâni țara, și vor locui în ea pe vecie” (Psalmii 37, 29).

Teama de a nu face moștenirea viitoare să pară prea materială i-a făcut pe mulți să spiritualizeze chiar acele adevăruri care ne conduc să o privim ca fiind căminul nostru. Isus i-a asigurat pe ucenicii Săi că S-a dus să le pregătească locașuri în casa Tatălui. Aceia care primesc învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu nu vor fi în totală necunoștință cu privire la căminul ceresc. Și, cu toate acestea, „lucruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, așa sunt lucrurile pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc” (1 Corinteni 2, 9). Limbajul omenesc nu este în stare să descrie răsplata celor neprihăniți. Va fi cunoscută numai de aceia care o vor vedea. Nici o minte mărginită nu poate cuprinde slava Paradisului lui Dumnezeu.

În Biblie, moștenirea celor mântuiți este numită „o patrie” (Evrei 11, 14-16). Acolo, păstorul ceresc Își conduce turma la izvoare de apă vie. Pomul vieții își dă roadele în fiecare lună, iar frunzele pomului sunt pentru vindecarea neamurilor. Acolo sunt izvoare care curg continuu, limpezi precum cristalul, și, pe malul lor, pomi unduind își aruncă umbrele pe cărările pregătite pentru răscumpărații Domnului. Acolo câmpiile întinse se continuă cu coline pline de frumusețe, iar munții lui Dumnezeu își înalță crestele înalte. Pe acele câmpii pașnice, lângă izvoarele pline de viață, poporul lui Dumnezeu, multă vreme peregrin și rătăcitor, va găsi un cămin.

„Poporul Meu va locui în locuința păcii, în case fără grijă și în adăposturi liniștite.” „Nu se va mai auzi vorbindu-se de silnicie în țara ta, nici de pustiire și prăpăd în ținutul tău, ci vei numi zidurile tale «Mântuire» și porțile tale «Laudă». Vor zidi case și le vor locui; vor sădi vii și le vor mânca rodul. Nu vor zidi case, ca altul să locuiască în ele, nu vor sădi vii, pentru ca altul să le mănânce rodul, și aleșii Mei se vor bucura de lucrul mâinilor lor” (Isaia 32, 18; 60, 18; 65, 21-22). „Pustia și țara fără apă se vor bucura; pustietatea se va veseli, și va înflori ca trandafirul.” „În locul spinului se va înălța chiparosul, în locul mărăcinilor va crește mirtul.”

„Atunci lupul va locui împreună cu mielul, și pardosul se va culca împreună cu iedul; și le va mâna un copilaș. Nu se va face nici un rău și nici o pagubă pe tot muntele Meu cel sfânt”, zice Domnul (Isaia 35, 1; 55, 13; 11, 6.9). Durerea nu poate să existe în atmosfera cerului. Nu vor mai fi lacrimi, nici convoaie funebre, nici urme de plâns. „Și moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut.” „Nici un locuitor nu zice: «Sunt bolnav!» Poporul Ierusalimului capătă iertarea fărădelegilor lui” (Apocalipsa 21, 4; Isaia 33, 24).

Acolo este Noul Ierusalim, metropola slăvită a noului pământ, „o cunună strălucitoare în mâna Domnului, o legătură împărătească în mâna Dumnezeului tău”. „Lumina ei era ca o piatră prea scumpă, ca o piatră de iaspis, străvezie ca cristalul. Neamurile vor umbla în lumina ei și împărații pământului își vor aduce slava și cinstea lor în ea.” Domnul zice: „Eu Însumi Mă voi veseli asupra Ierusalimului și Mă voi bucura de poporul Meu”. „Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Lui, și Dumnezeu Însuși va fi cu

ei. El va fi Dumnezeul lor” (Isaia 62, 3; Apocalipsa 21, 11.24; Isaia 65, 19; Apocalipsa 21, 3).

În cetatea lui Dumnezeu „nu va fi noapte”. Nimeni nu va avea nevoie și nu va dori odihnă. Acolo nu va fi oboseală în a face voia lui Dumnezeu și în a da laudă Numelui Său. Vom simți mereu prospețimea dimineții și mereu vom fi departe de încheierea ei. „Nu vor mai avea trebuință nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu îi va lumina” (Apocalipsa 22, 5). Lumina soarelui va fi înlocuită cu o lumină care nu este supărătoare, cu toate că întrece strălucirea de la amiază. Slava lui Dumnezeu și a Mielului inundă Cetatea Sfântă cu o lumină care nu slăbește. Cei răscumpărați umblă în slava fără soare a unei zile permanente.

„În cetate n-am văzut nici un Templu; pentru că Domnul Dumnezeu, cel Atotputernic, ca și Mielul, sunt Templul ei” (Apocalipsa 21, 22). Poporul lui Dumnezeu are privilegiul să păstreze o legătură deschisă cu Tatăl și cu Fiul. „Acum vedem ca într-o oglindă întunecată” (1 Corinteni 13, 12). Privim chipul lui Dumnezeu reflectat ca într-o oglindă, în lucrările naturii și în procedeele Sale cu oamenii, dar atunci Îl vom vedea față în față, fără vălul încețoșat între noi. Vom sta în prezența Lui și vom privi slava feței Sale. Acolo, cei mântuiți vor cunoaște așa cum sunt cunoscuți. Dragostea și simpatia pe care Însuși Dumnezeu le-a sădit în suflet își vor găsi acolo exercitarea cea mai curată și cea mai plăcută. Comuniunea curată cu ființele sfinte, viața socială armonioasă cu îngerii binecuvântați și cu cei credincioși din toate veacurile, care și-au spălat hainele și le-au albit în sângele Mielului, legăturile sfinte care unesc întreaga familie din cer și de pe pământ (Efeseni 3, 15) — acestea ajută la fericirea celor răscumpărați.

Acolo, minți nemuritoare vor contempla, cu o bucurie care nu va slăbi niciodată, minunile puterii creatoare, tainele iubirii răscumpărătoare. Acolo, nu va mai fi nici un vrăjmaș crud și amăgitor, care să ispitească la uitare de Dumnezeu. Orice facultate va fi dezvoltată, orice capacitate va fi mărită. Acumularea de cunoștințe nu va mai obosi mintea și nu va mai secătui puterile. Acolo, cele mai mari planuri vor fi realizate, cele mai înalte aspirații vor fi atinse, cele mai înalte ambiții vor fi îndeplinite; și încă vor mai fi noi culmi de urcat, noi minuni de admirat, noi adevăruri de înțeles, ținte noi care să solicite puterile minții, ale sufletului și ale corpului.

Toate comorile universului vor fi deschise spre studiu mântuiților lui Dumnezeu. Neîncătușați de moarte, ei își iau zborul neobosit către lumile îndepărtate — lumi care au fost mișcate de durere la vederea necazului oamenilor și au tresăltat în cântări de bucurie la vestea despre un suflet salvat. Cu o bucurie de nedescris, copiii pământului ajung părtași la bucuria și înțelepciunea ființelor necăzute. Ei se împărtășesc din comorile de cunoștință și înțelegere câștigate prin veacuri și veacuri din contemplarea lucrărilor mâinilor lui Dumnezeu. Cu o viziune neumbrită, ei privesc slava creațiunii — sori, stele și sisteme, toate în ordinea rânduită

lor înconjurând tronul Dumnezeirii. Numele Creatorului este scris pe toate lucrurile, de la cea din urmă și până la cea mai mare, și în toate se manifestă bogățiile puterii Sale.

Și anii veșniciei, în desfășurarea lor, vor aduce descoperiri mai bogate și mai slăvite despre Dumnezeu și despre Hristos. Pe măsură ce crește cunoștința, cresc și dragostea, respectul și fericirea. Cu cât oamenii Îl vor cunoaște pe Dumnezeu mai mult, cu atât mai mare va fi admirația lor față de caracterul Său. Când Isus deschide în fața lor bogățiile mântuirii și realizările uimitoare în lupta cea mare cu Satana, inimile celor mântuiți sunt cuprinse de o devoțiune și mai arzătoare și, cu o bucurie și mai entuziastă, își ating harpele de aur și atunci de zece mii de ori zece mii și mii de mii de glasuri se unesc pentru a înălța coruri puternice de laudă.

„Și pe toate făpturile care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare și tot ce se află în aceste locuri, le-am auzit zicând: «A Celui ce șede pe scaunul de domnie, și a Mielului să fie lauda, cinstea, slava și stăpânirea în vecii vecilor!»” (Apocalipsa 5, 13) Marea luptă s-a sfârșit. Păcatul și păcătoșii nu mai există. Universul întreg este curat. O singură vibrație de armonie și de bucurie străbate prin creațiunea imensă. De la Acela care a creat toate se revarsă viața, lumina și fericirea prin domeniile spațiului fără sfârșit. De la atomul minuscul și până la lumile cele mari, toate lucrurile, însuflețite și neînsuflețite, în frumusețea lor neumbrită și într-o bucurie desăvârșită, declară că Dumnezeu este iubire.

În Așteptarea Sfârșitului